Bundel - Commissie Algemene Zaken en Middelen van 15 mei 2023

Agenda bijlagen

2023-05-31 Ingekomen stukken raad 31 mei 2023.docx
transcript AZM 15 mei 2023.pdf

Commissieleden kunnen voorafgaand ook vragen stellen. Stuur uw vragen naar de griffie. Vragen en antwoorden worden ook opgenomen bij het betreffende agendapunt.

1 Opening door de voorzitter

2 Vragenuurtje

3 Spreektijd voor het publiek

4 Vaststelling van de agenda

03 Agenda Commissie AZM 15 mei 2023
04 mei overzicht portefeuillehouders.pdf

5 Vaststelling van de besluitenlijst commissie AZM van 13 maart 2023

02 Besluitenlijst cie AZM 13 maart 2023.docx

6 Harmonisatie BsGW

Harmonisatieproces BsGW behandelbrief
Memo 23u0066454.docx
Vragen fractie Ons Kerkrade.docx
Beantwoording vragen fractie Ons Kerkrade.docx

7 Ontwerpbesluit zienswijze ontwerpbegroting BsGW

Verzoek om eventuele technische vragen uiterlijk 10 mei voor 17.00 uur bij griffie@kerkrade.nl in te dienen.

Behandelbrief begroting 2024 en MJR 2025-2027 BsGW.docx
23it00476 Aanbiedingsbrief.docx
23Rb022 Ontwerpbesluit.docx
23Tl017 Nota van toelichting Raadsbesluit.docx
23u0005469 Brief aan BsGW.pdf
Bijlage 5 - AB-voorstel 1e Begrotingswijziging 2023_0.4.pdf
Ontwerpbegroting BsGW 2024 en MJB 2025 - 2027.pdf
Ontwerpbegroting BIJLAGEN BsGW 2024 en MJB 2025 - 2027.pdf

8 Ontwerpbesluit ontwerpbegroting 2024 inclusief meerjarenraming 2025-2027 en begrotingswijziging 2023 Stadsregio Parkstad Limburg

raad behandelbrief zienswijze Parkstadbegroting.docx
aanbiedingsbrief raad.docx
Ontwerpbesluit Parkstadbegroting 2024.docx
Nota van toelichting Parkstadbegroting 2024.docx
Zienswijze Parkstadbegroting 2024 en begrotingswijziging 2023.docx
RIB functioneren GR Stadsregio.pdf
Bijlage 1 bij RIB GR stadsregio Parkstad.docx
Bijlage 2 bij RIB Stadsregio.docx
DB 20230412-070 Aanbiedingsbrief raden owb 2024.pdf
Concept Ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027.pdf
Aanbiedingsbrief raden CJS 2022 en 1e beg.wijziging 2023.pdf
DB Voorstel 1e begrotingswijziging 2023.pdf
Concept Jaarstukken 2022.pdf

9 Ontwerpbesluit zienswijze jaarrekening Veiligheidsregio Zuid-Limburg/MCC

behandelbrief raad
23it00549 Jaardocumenten 2022 Veiligheidsregio Zuid-Limburg en het MCC.pdf aaanbiedingsbrief
23Rb032 Jaardocument 2022 Veiligheidsregio ZL en het MCC.pdf ontwerpbesluit
23Tl031 Jaardocumenten 2022 Veiligheidsregio Zuid-Limburg en MCC.pdf nota van toelichting
20230403 Aanbiedingsbrief jaarrekening en begroting VRZL en MCC.pdf
Jaarbericht_2022_Veiligheidsregio_Zuid-Limburg (ter informatie).pdf
Concept jaardocument 2022 VRZL (voor zienswijze).pdf
Jaardocument 2022 MCC (ter informatie).pdf
Toelichting jaardocument MCC 2022 (ter informatie).pdf
concept brief raad zienswijze aan VRZL jaarrekening 2022 VRZL en jaarsdocument MCC 2022 v1.0.pdf

Vraag Ons Kerkrade jaarrekening Veiligheidsregio.docx
Beantwoording vraag OK.docx

10 Ontwerpbesluit zienswijze begroting Veiligheidsregio Zuid-Limburg/MCC
behandelbrief begrotingen 2024 vrzl en mcc v1.0.docx
23it00550 Begroting 2024 Veiligheidsregio Zuid-Limburg en begroting 2024 MCC.docx aanbiedingsbrief
23Rb033 begrotingen 2024 vrzl en mcc.pdf ontwerpbesluit
23Tl032 begrotingen 2024 vrzl en mcc v1.0 (1).pdf nota van toelichting
20230403 Aanbiedingsbrief jaarrekening en begroting VRZL en MCC.pdf
Concept begroting 2024 VRZL (voor zienswijze).pdf
Begroting 2024 MCC (ter informatie).pdf
concept brief raad zienswijze aan VRZL begrotingen 2024 VRZL en MCC v1.0.pdf

11 Lijst van toezeggingen
Lijst van toezeggingen: https://portal.ibabs.eu/ListReport/View/cadde85a-f243-4e34-92ab-2b12cc1629dd
U kunt als burger inloggen aan de hand van de volgende gegevens:
Site: Kerkrade
Gebruikersnaam: burger
Wachtwoord: burger
Toezeggingen cie AZM.xls

12 Rondvraag

13 Sluiting
03 Besluitenlijst cie AZM 15 mei 2023.docx

Gemeente Kerkrade

Ingekomen stukken raad 31 mei 2023, nr.

Overige ingekomen post

Datum plaatsing	Onderwerp	Afzender	Advies	Toelichting	Datum raadsvergadering	Datum reactie
26-04-2023	Wensen en bedenkingen oprichting van- en deelname aan Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's	Veiligheidsregio Zuid-Limburg,	Om pré-advies aan college		31-05-2023	
26-04-2023	nieuwsbrief	VPPG onafhankelijke bond voor raadsleden	Ter kennisname		31-05-2023	
26-04-2023	errata/ rectificatie/ aanvulling zienswijze inzake het ontwerp bestemmingsplan d'r Pool	R. van Beusekom	Om pre-advies aan college		31-05-2023	
26-04-2023	Monitor Discriminatie Limburg 2022	Politie-eenheid Limburg en Anti-discriminatievoorzie-ning Limburg (ADV Limburg)	Ter kennisname		31-05-2023	
25-04-2023	Hoes veur 't Limburgs	Huis voor de Kunsten Limburg 23i0023752	Ter kennisname	Oproep om het beleid proactief te omarmen en te ondersteunen door	31-05-2023	

				middel van het indienen van een motie ter ondersteuning van 't Hoes met als richtlijn een financiering van € 0,10 per inwoner.		
25-04-2023	Raadsinformatiebrief resultaten Streetwise 2022.	Stadsregio Parkstad Limburg 23i0023811	Ter kennisname		31-05-2023	
25-04-2023	Principeakkoord Kabinet Hervormingsagenda Jeugd	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Ter kennisname		31-05-2023	
25-04-2023	Zienswijze gronden ontwerp BP d'r Pool Kerkrade	M. Ploum 23i0023465	Om pré-advies aan college		31-05-2023	
20-04-2023	brief aan provincie Limburg inzake onrust rond toekomst Miljoenenlijn	bestuur ZLSM	Ter kennisname		31-05-2023	
20-04-2023	Vraag voor 28 april uitvoeringsmiddelen energietransitie aan	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Ter kennisname		31-05-2023	

Gemeente Kerkrade

Ingekomen stukken raad 31 mei 2023, nr.

20-04-2023	Motie raad gemeente Beekdaelen inzake onderzoek samenvoeging GR'en	gemeente Beekdaelen 23i0023386	Ter kennisname		31-05-2023	

Raadsinformatiebrieven

Datum plaatsing	Datum stuk	Onderwerp	Toelichting	Portefeuillehouder
01-05-2023	01-05-2023	functioneren GR Stadsregio	Advies ter kennisname naar ingekomen stukken raad 31 mei 2023; verzoek om vragen over de raadsinformatiebrief uiterlijk 10 mei aan te leveren	
25-04-2023	25-04-2023	nieuw Beleidsnota Cultuur	advies ter kennisname naar ingekomen stukken raad 31 mei 2023	Schlangen
24-04-2023	20-04-2023	Informatiebrief voorgang herstelplan Xonar	advies ter kennisname naar ingekomen stukken raad 31 mei 2023	van Drunen
19-04-2023	19-04-2023	RIB opschorting LSI-project	advies: ter kennisname naar ingekomen stukken raad 31 mei 2023:	

Gemeente Kerkrade

Ingekomen stukken raad 31 mei 2023, nr.

Vragen ex artikel 38 RvO Raad

Datum vraag	Datum stuk	Onderwerp	Toelichting
30-04-2023	30-04-2023	SP bomenkap op “d’r bril” van Kerkrade	voor beantwoording aan het college ter kennisname naar ingekomen stukken raad 31 mei 2023
30-04-2023	30-04-2023	SP tarieven Vie	voor beantwoording aan het college ter kennisname naar ingekomen stukken raad 31 mei 2023
26-04-2023	26-04-2023	PvdA voortgang Steenbreek	voor beantwoording aan het college ter kennisname naar ingekomen stukken raad 31 mei 2023
24-04-2023	24-04-2023	SP fraudeaanpak Limburgse gemeenten/kijken achter de voordeur	voor beantwoording aan het college ter kennisname naar ingekomen stukken raad 31 mei 2023
21-04-2023	21-04-2023	BB: parkeerdruk en openbare ruimte Rodaboulevard	voor beantwoording aan het college, ter kennisname naar ingekomen stukken raad 31 mei 2023
17-04-2023	17-04-2023	LA: Spoorverbinding Miljoenenlijn en hoofdspoorwegnet NS ter hoogte van	voor beantwoording aan het college, ter kennisname naar ingekomen stukken raad 31 mei 2023

Gemeente Kerkrade

Ingekomen stukken raad 31 mei 2023, nr.

		Hambosweg/Stationsstraat Kerkrade	
07-04-2023	07-04-2023	OK/BB: Toekomstige windmolens Herzogenrath	voor beantwoording aan het college, ter kennisname naar ingekomen stukken raad 31 mei 2023

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 31 mei 2023

De voorzitter van de raad,
dr. T.P. Dassen-Housen

De griffier,
mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Commissieleden kunnen voorafgaand ook vragen stellen. Stuur uw vragen naar de griffie. Vragen en antwoorden worden ook opgenomen bij het betreffende agendapunt.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Goedenavond, dames en heren. Het is 19:00 uur, dus we beginnen. Een hele goedenavond, ook aan de kijkers thuis, de mensen op de tribune, en natuurlijk aan de commissie.

1 Opening door de voorzitter

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Ik zal beginnen met de afmeldingen. Van Lokaal Alternatief zijn afgemeld de heer Charlier en de heer Noël. Mevrouw Szalata is hier als vervanger. De heer Krasovec van Ons Kerkrade is afgemeld. De heer Roger Scheeren van VVD is afgemeld. De heer Ter Horst stopt per direct als commissielid. Mevrouw Wevers van de SP is aanwezig als vervanger vanaf nu. We danken de heer Ter Horst natuurlijk voor zijn inzet en betrokkenheid. Zullen we eerst een nummertje trekken? We hebben nummer dertien. Dat is de heer Otten, dus we beginnen vandaag bij Hart voor Vrijheid. Dan de PvdA, Lokaal Alternatief, Ons Kerkrade, de SP, de Ouderenpartij, het CDA, BurgerBelangen, en de VVD sluit de rij. Mag ik wat zeggen, voorzitter? Natuurlijk. Daar ga ik niet mee akkoord. Ik ga niet al mijn gras laten wegmaaien door mijn voorgangers! Het kan ook een voordeel zijn, dan hoeft u niet zoveel te zeggen.

3 Spreektijd voor het publiek

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
We gaan naar het vragenuurtje. Er heeft zich niemand gemeld voor het vragenuurtje.

4 Vaststelling van de agenda

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Er heeft zich ook niemand gemeld voor de spreektijd voor het publiek. Dan komen we bij de vaststelling van de agenda. Kan iedereen instemmen met de agenda zoals die voorligt?

5 Vaststelling van de besluitenlijst commissie AZM van 13 maart 2023

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Ja. Dan komen we bij vijf, de vaststelling besluitenlijst. Heeft iemand op- of aanmerkingen op de besluitenlijst? Mevrouw Wevers.

Fractie SP
Een oud dingetje, maar we willen het toch genoemd hebben. Maanden geleden was er een onenigheid met Lokaal Alternatief, de heer Charlier en onze Elvin ter Horst. Dat ging over dat de SP gezegd zou hebben dat wij onze dossiers wel voorbereiden. We hebben er daarna een opmerking over gemaakt dat we dat niet gezegd hebben. Toen meende de heer Charlier dat hij zeker wist wat hij gehoord had. We hebben inmiddels de band teruggeluisterd en we moeten echt constateren dat de heer Charlier het verkeerd gehoord heeft, dan

wel zich het verkeerd herinnerd heeft achteraf. We willen daar verder geen heikele zaak van maken, maar toch niet ongenoemd laten en graag opnemen in de besluitenlijst. We zullen zelf contact opnemen met de heer Charlier, omdat hij er nu niet is, om dat kort te sluiten. Het is verder geen heftig ding, maar toch wilden we dat benoemen.

6 Harmonisatie BsGW

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Dank u wel, wordt genoteerd. Dan gaan we naar agendapunt zes, de harmonisatie van de BsGW. Om na een periode van groei de operationele en financiële voordelen te kunnen blijven bieden, werd eind 2017 het ondernemers- en ontwikkelplan BsGW 2018-2020 vastgesteld. Herijking van de bestaande werkzaamheden betekende een verschuiving van diversiteit in producten door individueel maatwerk naar homogeniteit in producten, van maximale harmonisatie en beperking van maatwerk. Eind 2022 werd het eindrapport harmonisatie opgeleverd, en in januari 2023 vonden door BsGW raadsinformatiesessies plaats. Naar aanleiding van deze raadsinformatiesessies en de agendering van het onderwerp in de commissie AZM van 6 februari werd op 1 maart de motie procesharmonisatie uitvoeringsproces BsGW van Lokaal Alternatief unaniem door de raad aangenomen. Mede naar aanleiding van deze motie heeft de BsGW de consequenties voor Kerkrade deels inzichtelijk gemaakt. Er zijn vragen door Ons Kerkrade gesteld wat dit precies voor Kerkrade betekent. Hierop is geantwoord dat daarop zou worden ingegaan tijdens de presentatie. Deze presentatie met mondelinge toelichting

J.P.M. Paas wethouder

duurt tien minuten. Ik weet niet of de wethouder nog aanvullingen heeft? Nee. Dank u wel, voorzitter.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Uw inleiding was zo volledig, ik heb er op dit moment niets aan toe te voegen. Helemaal goed. Prima, dank u wel. Misschien kan de wethouder de gasten introduceren, want die weet ik niet.

J.P.M. Paas wethouder

Ik denk dat de gasten in staat zijn zichzelf voor te stellen. Ik geef graag het woord aan de heer Lebens, directeur van de BsGW.

BsGW

Daar heb ik weinig aan toe te voegen. Noël Lebens, directeur BsGW. Ik ben vanavond met een aantal collega's hier om tekst en uitleg te geven inzake harmonisatie. Mevrouw Nous, accountmanager bij BsGW, onder andere voor de gemeente Kerkrade. Julie Poulssen, BsGW. Projectleider geweest van project harmonisatie, en in het kader daarvan

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

kom ik vanavond een presentatie geven voor jullie.

BsGW

Goed, dan mag u de presentatie gaan geven. Dank u wel. Dank u wel. Allereerst een goedenavond iedereen. Welkom bij deze presentatie over het harmonisatietraject dat afgelopen jaar heeft plaatsgevonden, dat wij samen met onze deelnemers zijn aangegaan. Daar ga ik vanavond meer over vertellen. Voordat ik begin, kort de agenda. Ik begin met de aanleiding, hoe we tot het harmonisatietraject zijn gekomen. Vervolgens ga ik kort in op het harmonisatieproces zelf. Hoe zag dit ook in de tijd eruit? Dan ga ik vooral toespitsen op het specifieke maatwerk van de gemeente Kerkrade. De aanleiding is drieledig. Allereerst hebben we de aanbeveling vanuit het Rekenkameronderzoek, dat is aanbeveling nummer vijf uit juli 2021. In dat Rekenkameronderzoek is gevraagd om zo gauw mogelijk het besluitvormingsproces in het AB te organiseren, om keuzes te maken voor verdere harmonisatie van taken. Dat is ook gebeurd. In september is het eerste procesvoorstel in het DB en het AB aan de orde gekomen, en dat is in december na een aantal wijzigingen ook vastgesteld geworden. Tweede aanleiding is het 'oop' geweest, het ondernemings- en ontwikkelingsprogramma. Daarin is de koers gezet om in de toekomst binnen BsGW minder in te zetten op handwerk, minder op maatwerkoplossingen, en veel meer te gaan inzetten op automatisering en digitalisering. Ja, dit hangt ook samen met harmonisatie. Juist door allerlei maatwerkoplossingen de hele tijd in de lucht te houden bemoeilijkt dat enorm het meer geautomatiseerd verwerken van alle aanslagen en het meer digitaliseren. Derde aanleiding is onze ict geweest. De contractperiode voor onze belastingapplicatie en

waarderingsapplicatie komt namelijk eind dit jaar tot een einde. Daarom hebben we vorig jaar een Europese aanbesteding uitgevoerd voor beide applicaties. Op dit moment draaien wij onze aanslagen en innen we ze met Key2Belastingen van Centric. Vanaf 2024 zal dat anders worden, want dan gaan we dat allemaal met de belastingapplicatie van GouwIT doen. De aanslagronde van dit jaar hebben we nog met Centric gedraaid. Verder zal dit jaar in het teken staan van de implementatie en het schaduwdraaien met Gouw-IT. Vanaf 2024 moeten wij de aanslag gaan opleggen met Gouw-IT. Destijds is de uitvraag gebeurd op basis van de belangrijke processen binnen BsGW om tot een aanslag te komen en die ook te kunnen innen. De uitvraag is niet gedaan op basis van extreme uitzonderingen, in de zin van maatwerk dat bijvoorbeeld maar één specifieke gemeente afneemt, één van de honderden maatwerkvarianten die wij kennen. Eind maart 2023 hebben wij informatie verstrekt of het maatwerk dat er is wel, niet, of misschien deels geautomatiseerd kan worden door Gouw-IT, onze nieuwe leverancier, en wat de indicatieve kosten zouden zijn voor iedere maatwerkvariant die wij kennen. Het harmonisatieproces zelf. Wat is de reden geweest, of één van de vele redenen, waarom wij het harmonisatieproces met onze deelnemers zijn aangegaan? Dat is vanwege de huidige situatie. Er zijn gewoon te veel varianten die als heffingsgrondslag voor belastingsoorten gelden en die technisch niet uit te voeren zijn. Het maakt het inrichten van processen en automatisering zeer complex. We hebben in het verleden ontzettend veel maatwerksoftware moeten bouwen. Er zijn nog altijd belastingvarianten die volledig handmatig worden uitgevoerd omdat leveranciers daar geen oplossing voor hebben. Dit brengt risico's met zich mee. We zijn bijvoorbeeld heel erg afhankelijk van specifieke medewerkers die al dat maatwerk hebben gebouwd in het verleden. Ook is er bij maatwerk en handmatige werkzaamheden veel meer kans op uitval en een grotere foutkans. Het schrijven en controleren van maatwerkscripts is erg arbeidsintensief en kost veel tijd. Denkt bijvoorbeeld eraan dat bij iedere software-update van ons belastingpakket alle maatwerkscripts moeten worden gecontroleerd, er moeten aanpassingen aan worden gedaan, zodat alles blijft functioneren. Dit beïnvloedt de kwaliteit van de uitvoeringsprocessen natuurlijk negatief. Eén van de doelen van harmonisatie, of eigenlijk het hoofddoel, was de kwaliteit van de belastingprocessen en de dienstverlening verbeteren bij BsGW. Hoe zag dat in de tijd uit? We zijn gestart in het laatste kwartaal van 2021. Toen hebben we een inventarisatie gedaan van diensten per deelnemer. Vervolgens zijn we in 2022 aan de slag gegaan met het interactief harmonisatieproces. We hebben een verdiepingsslag gemaakt. We hebben per belastingvariant onderzocht hoe bewerkelijk deze zijn. Aan de hand daarvan hebben we voorkeursvarianten en maatwerkvarianten in kaart gebracht. Nu bevinden we ons midden in een keuzemoment. Een keuzemoment voor de gemeenteraad en het algemeen bestuur waterschap Limburg, om te kiezen of zij willen harmoniseren, ja of nee, of zij voor de voorkeursvariant gaan of voor de maatwerkvariant blijven kiezen. Ook zijn we dit jaar gestart met het project kostenverdeelmethode. Die gaan we opnieuw evalueren. Aan het einde van 2023 volgt er een keuzemoment tot begin 2024. Volgend jaar zal in het teken staan van de implementatie van de eventuele aanpassingen die aan de kostenverdeelmethode kunnen worden gedaan. De uitvoering van een eventueel nieuwe kostenverdeelmethode of aangepaste kostenverdeelmethode vindt vanaf 2025 plaats. Dan ga ik snel door naar de specifieke maatwerksituaties voor Kerkrade. Die spelen zich vooral af bij de afvalstoffenheffing en de medische korting op de afvalstoffenheffing. Ik begin bij de afvalstoffenheffing. Jullie kennen een afwijkend tarief voor objecten waarin meer dan één persoon woonachtig is, te zamen niet een huishouden vormend. Dit op zich is al een probleem omdat wij in het systeem niet kunnen zien of de mensen die op hetzelfde adres staan ingeschreven wel of niet een huishouden vormen. Daarbij is ook nog het geval dat er een vast bedrag per persoon, met een max bedrag van driemaal het vaste bedrag in rekening kan worden gebracht. Huishoudens groter dan vijf personen betalen nu maximaal 144 euro. Dat gaat om zo'n 250 huishoudens die daadwerkelijk een korting krijgen. Dan gaat het erom dat ze niet meer dan twaalf ledigingen mogen overschrijven, wat ook zeer foutgevoelig is omdat dit veelvuldig moet worden gecontroleerd in alle bestanden die we van de afvalinzamelaars krijgen. Het gaat hier om 28 aanslagregels, 26 objecten. Eenmalige kosten en jaarlijkse kosten staan aan de rechterkant. Dan de afvalstofheffing, extra container. Voor het in gebruik hebben van één extra container restafval en/of meer dan twee containers voor gft wordt een tientje in rekening gebracht bij jullie gemeente. Het gaat om bijna 1.200 extra containers, en dat vertaalt zich naar 1.259 aanslagregels. Medische korting op de afvalstoffenheffing, dat is een max bedrag van 84 euro voor minicontainers, ondergrondse containers en gekenmerkte afvalzakken, in geval van een medische indicatie. Dit is een variant die alleen Kerkrade kent. De meeste deelnemers, dat is ook de voorkeursvariant, kiezen ofwel voor een bepaald percentage als korting, met of zonder een vast bedrag, of een vast bedrag. Dat is ook goed uit te voeren. In geval van medische indicatie of een huishouden dat groter dan vijf personen is, is de extra container gratis. Dat gaat om zo'n 353 aanslagregels, 189 personen die daadwerkelijk boven die 84 euro zitten en dus korting krijgen. Dit moet continu heel goed gecontroleerd worden door medewerkers. Hier hebben we maatwerkscripts voor draaien. Dit kan niet geautomatiseerd in onze belastingapplicatie uitgevoerd worden. Dan hebben jullie ook externe vorderingen. Dat betreft vooral de marktgelden en de

marktpromotiegelden. Wij doen het heffen en innen daarvan, bezwaar en beroep, en de beleidsvoorbereiding. Beleidsvoorbereiding is zo'n drieëneenhalf uur per één van de twee externe vorderingen per jaar. Het gaat om zo'n 280 euro. Externe vorderingen voeren wij volledig handmatig uit. Geen enkele softwareleverancier van belastingpakketten kan dat uitvoeren, technisch gezien. De marktgelden, dat gaat ongeveer om 1.100 aanslagregels, en voor de marktpromotiegelden betreft dat 545 aanslagregels. Om een beeld te krijgen van wat voor werkzaamheden ermee gepaard gaan om dat uit te voeren: jullie zien in deze enorme tabel - destijds bij de prijsopgave bijgevoegd - de beleidsvoorbereiding, aantallen zijn twee, marktpromotiegelden en marktgelden. Het vertaalt zich naar bijvoorbeeld intern zeven uur die jaarlijks daarmee gepaard gaan. Dat zijn terugkerende kosten ieder jaar. Verder moeten wij voor het heffen en innen een bepaalde basisinrichting doen in de applicaties. Dat is maatwerk. Wij moeten handmatig bestanden inlezen, dat gaat om zo'n twaalf stuks per jaar. Die moeten heel goed gecontroleerd worden, vervaardigen van de subjecten. De vorderingen moeten gefiatteerd worden, aanmaken van printbestanden, et cetera. We moeten aanpassingen doen in de BI-tool, dat doet onze externe leverancier natuurlijk. Aanpassingen op StUF-bestanden, ook extern. Bezwaar en beroep, dat doen we op basis van nacalculatie omdat dat natuurlijk ieder jaar iets anders kan zijn qua aantallen. Voor bezwaar is daar ongeveer vier uur mee gemoeid, per bezwaar en beroep. Het betreft ongeveer 20 uur per beroep om dat af te handelen. Aan het einde van de rit gaat het om zo'n 480 aanslagbiljeten, die uiteraard fysiek of digitaal beschikbaar moeten worden gesteld voor onze burgers of bedrijven waarop het betrekking heeft. Een bestandsverwerking, dat doet het printbureau. Ook voor die twaalf bestanden. Verder zijn er vragen gesteld binnen deze commissie. Die ga ik nu beantwoorden. Allereerst, bestaat de mogelijkheid om achteraf nog iets te wijzigen? Als wij een keuze hebben gemaakt voor 1 september en wij zouden daarna wat willen wijzigen, is dat mogelijk en wat zijn dan de financiële gevolgen? Voor 1 september 2023, dat is een strakke deadline, dient definitief een keuze te moeten worden gemaakt. Keuzes die na deze datum komen, of aanpassingen op de initiële keuze, kunnen mogelijk tot onuitvoerbaarheid leiden omdat wij met de aanslagronde van 2024 zitten. We zitten ook met een implementatietraject van onze nieuwe belastingapplicatie. In die korte periode tussen 1 september 2023 en ergens begin februari moeten alle maatwerkscripts eventueel, als voor maatwerk wordt gekozen, gebouwd gaan worden. De gemaakte keuzes gelden financieel-technisch voor drie jaar. Wijzigingen binnen de gestelde termijn van drie jaar leiden in geval van ander of nieuw maatwerk tot nieuwe ofwel aanvullende meerkosten. Twee, als niets meer te wijzigen is, hoe lang zitten wij hieraan vast voordat dit wel weer kan? De mogelijkheid blijft bestaan om jaarlijks voor uiterlijk 1 september te wijzigen. Zoals ik al aangaf bij vraag één, in feite zit je er financieel-technisch gezien drie jaar aan vast. Dan wil ik jullie bedanken voor het luisteren naar deze korte presentatie.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Ik hoop dat het een helder verhaal is geweest. Ja, bedankt. Dan gaan we een eerste en eventueel een tweede termijn doen. Dan begin ik bij Hart voor Vrijheid. Voorzitter, mag ik een vraag stellen?

Fractie VVD

Ja, natuurlijk. Waarom is deze prestatie niet eerder met ons gedeeld, zodat we in het bezit waren van die cijfers?

Kerkrade Spreekstoel

Ik word hier nu mee overvallen en de consequenties zijn toch behoorlijk.

Fractie SP

De wethouder. Ik wil graag dat de wethouder een antwoord geeft. Dat is niet de verantwoordelijkheid van de BsGW, maar wel van de wethouder.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Dat wilde ik even toevoegen. Mevrouw Szalata. Voorzitter, volgens mij heb ik de presentatie gisteren ergens online kunnen vinden. Misschien niet helemaal precies deze.

Fractie Hart voor Vrijheid

Een overzicht.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Ja, een memo.

Kerkrade Spreekstoel

De wethouder. Deze presentatie is pas vanmiddag met Kerkrade gedeeld.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

We kunnen concluderen dat een gedeelte van de presentatie in de memo staat, en dat de rest niet op tijd voor de commissie gedeeld is.

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

Mevrouw Fischer. Ik heb het ook niet gezien. Ik kon het, eerlijk gezegd, vanaf deze plek ook niet lezen. Stel, jullie hebben hem vanmiddag pas gemaakt, zou het toch fijn zijn geweest als wij het met een nood erbij - we delen hem nu pas met Kerkrade - hadden kunnen zien. Ik heb er niks van kunnen volgen. Ik heb het opgeschreven en ik wil wat dat betreft onze wethouder vrijpleiten voor het feit dat hij hem niet naar ons gestuurd heeft,

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

omdat hij hem gewoon niet had.

Fractie SP

Voorzitter. Mevrouw Wevers. Mag ik hierop reageren? Het is de verantwoordelijkheid van de wethouder om te zorgen dat de stukken bij de vergadering zitten. Als wij een presentatie krijgen, dan moet de wethouder naar de BsGW gaan en zeggen: "Die presentatie wil de commissie een week van tevoren hebben." Dat is namelijk wat we al jaren roepen, dus dat kan niet nieuw zijn. Dat weet de wethouder heel goed. Waarom we op het allerlaatste moment daarmee geconfronteerd worden, en dan ook met de memo en de vragen die niet beantwoord zijn... Ik vind dat dat niet kan, wethouder.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Dat was ook mijn punt, ik zou daar graag een antwoord op willen van u. Ik pak hem even terug en dan ga ik aan de termijn beginnen. Dan kunt u alsnog reageren op elkaar. We kunnen constateren dat er een memo is en dat niet alles gedeeld is, de presentatie, en dat het daarom hier en daar een beetje moeilijk is. We gaan nu de eerste en tweede termijn in, en dan kijken we hoe ver we komen.

Fractie Hart voor Vrijheid

Dank u wel. Ik begin bij Hart voor Vrijheid. Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me bij de vorige sprekers aan, want ik kan nu niet reageren op alle informatie die ik heb gekregen op het laatste moment.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Ik heb geen op- of aanmerkingen voor de eerste termijn. Dank u.

Fractie PvdA

De PvdA. Dank u wel, voorzitter. Ik wil toch even inhoudelijk erop ingaan omdat ik een paar vragen heb. Die kan ik ook zonder dat ik de uitreiking heb gehad van de presentatie wel naar voren brengen. Er zijn een paar dingen die mij opvallen. Op het moment dat sprake is van maatwerk betekent dat handwerk, of in ieder geval intensiever werk. Dat intensiever werk is belegd bij bepaalde personen. Daar is natuurlijk het gevaar dat op het moment dat er personele mutaties zijn, er te weinig mensen kennis hebben van het inbrengen, waardoor uitval dan wel fouten veroorzaakt kunnen worden. Dat zou een probleem kunnen zijn, ware het niet dat zo'n probleem ook wel in het kader van de uitbreiding van die kennis over andere medewerkers te verhelpen is, afhankelijk van of je wel of niet voor dat maatwerk gaat. Dan heb ik hier het memo voor me liggen. Ik zie bepaalde kosten. Is het goed als ik zo redeneer dat als wij voor maatwerk kiezen, dat er per jaar eenmalige kosten gemaakt worden,

Kerkrade Spreekstoel

en daarbij komen nog de jaarlijkse kosten? Of zijn die eenmalige kosten zodanig op het moment dat er sprake is van een wijziging in de applicatie... Die eenmalige kosten hebben betrekking op het moment dat u kiest voor het maatwerk, dan worden die

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

het eerste jaar in rekening gebracht. Oké. De jaarlijkse kosten zijn wel terugkerend.

Fractie PvdA

Ik wil even vragen: wilt u alles een-op-een beantwoorden of eerst de vragen verzamelen? Wat u wilt.

Kerkrade Spreekstoel

Misschien is het wel goed, voorzitter, dat als je die vraag beantwoordt

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

de anderen dat wellicht ook kunnen meenemen. Maar goed, het is aan u. Mij maakt het niks uit, daarom vraag ik het even. Als we alles een-op-een gaan beantwoorden is het natuurlijk heel anders.

Kerkrade Spreekstoel

Ik wil het even checken. Als ik het direct kan beantwoorden, dan doe ik dat. Prima, dan doen we dat zo. Prima, dank u wel. Als ik naar de memo kijk, dan zie ik hier eenmalige kosten.

Fractie PvdA

Dat is bijna 22.000 euro, en de jaarlijkse kosten zijn 15.000 euro. Op het moment dat Kerkrade kiest voor het systeem zoals het er nu is, maken wij in feite jaarlijkse kosten van 15.000 euro en dan eenmalig die 21.912 euro. Dat zijn in feite de kosten die er bovenop komen voor Kerkrade

Kerkrade Spreekstoel

als we kiezen voor pakketten.

BsGW

Ja. Verder is besloten dat maatwerk dat zich nu in de kostenverdeelmethode bevindt voor het jaar 2024 uit de kostenverdeelmethode wordt gehaald, en dus via deze prijsopgaves in rekening wordt gebracht

Fractie PvdA

bij de specifieke deelnemer die ervoor kiest. Mag ik dan voorzichtig concluderen dat dat best redelijke kosten zijn in het kader van als je kiest voor bepaalde specifieke doelgroepen? Ik vind het nogal marginale bedragen, of zie ik dat verkeerd? Ik weet het niet, maar als ik het op het totale pakket zie wat wij aanslaan vind ik de bedragen redelijk. Maar goed, dat is mijn inkijk. Dat was in feite hetgene wat ik in eerste termijn

Fractie VVD

naar voren wilde brengen. Voorzitter, mag ik daarop reageren? Ik vind het een hele interessante. Ja, natuurlijk. Ik worstel zelf ook met die gedachte. Dan zou je eventueel toch kunnen kiezen voor harmonisatie, en dan via een andere weg deze mensen compenseren. Dan ben je misschien onder de streep goedkoper uit.

Fractie PvdA

Dat weet ik nu niet, maar het is even de vraag. In feite is de strekking van mijn verhaal: op het moment dat je iets wilt doen voor bepaalde personen, vallen de korsten redelijk mee.

Fractie SP

Dat is mijn eerste bevinding. Voorzitter, ik ben een beetje in de war.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Het is de eerste termijn. Gaan we nu onderling praten? Nu weet ik niet goed wat ik moet doen, want ik heb eigenlijk ook een vraag over het bedrag. Ik vind het zo een beetje verwarrend, eerlijk gezegd. Prima, ik zal het aanpassen, Normaal hebben we na de eerste termijn de interrupties. Laten we dat ook zo houden. Als u helemaal klaar bent, kan eventueel iemand reageren. Ik zou het zoveel mogelijk willen beperken in de eigen termijnen. Dank u wel. Voorzitter, ik zou graag daarop willen antwoorden om

BsGW

ook het beeld compleet te krijgen. Wij zijn geen commercieel bedrijf. Sterker nog, wij mogen geen winst maken. Waarom zouden wij winst maken? De kosten die wij hier in beeld hebben gebracht, zijn de werkelijke kosten die wij ook in rekening gebracht krijgen en die wij doorbelasten aan de veroorzaker. Dat op de eerste plaats, het zijn geen commerciële tarieven. De keuzes, dat is aan u. Dat is de beleidsvrijheid. De keuzes die u maakt kunnen deels of volledig - nogmaals, dat is aan u - op basis van een kostenplaatje worden gemaakt. Of u gaat echt beleid los van het financiële beleid erbij betrekken. Nogmaals, dat zijn de afwegingen aan u. U begon zojuist met: "Maatwerk betekent handenarbeid", om het maar plat te zeggen. Nee, maatwerk kan ook betekenen scripts maken, dus apart programmeren. Of handenarbeid, handwerk, of een combinatie daarvan. Het is niet zo dat wij de spreekwoordelijke stucadoor ook elektricien kunnen laten spelen. Het is wel vakspecifieke kennis. ICT, ik denk dat dat ook bekend is, zijn met een lampje te vinden en met een vergrootglas te zoeken.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Dat ter aanvulling, voorzitter.

Fractie Lokaal Alternatief

Prima, dan ga ik naar Lokaal Alternatief. Dank u wel, voorzitter. Ik heb de presentatie overigens gevonden. Het is inderdaad een andere, maar bevat deels dezelfde informatie. Vandaar. Na deze presentatie is voor ons wat duidelijker wat de omvang zou kunnen zijn voor Kerkrade. Ik ga dat uiteraard mee terugnemen in de fractie.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Er komt een raadsvoorstel en daar zullen we ons

Fractie Ons Kerkrade

te zijner tijd over buigen. Dank u wel. Dank u wel. Ik ga naar Ons Kerkrade. Voorzitter, dank u wel. We hebben de presentatie gezien. De vragen die wij gesteld hadden zijn beantwoord. Er zijn op dit moment geen verdere vragen bij ons gekomen.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

We nemen het natuurlijk ook mee terug naar de fractie

Fractie SP

om te kijken hoe we er verder mee omgaan. Prima, dan ga ik naar de SP. Voorzitter, ik wil toch benadrukken dat ik het heel vervelend vind dat de wethouder dit agendapunt niet wat beter heeft ingeleid en voorbereid. Het is nota bene een motie die hiermee uitgevoerd wordt. Daar zit een memo bij, bijvoorbeeld, ik zeg maar even wat... Voor mij is het helemaal niet duidelijk van wie dat komt. Het is niet gedateerd, het staat niet op briefpapier. Is dat een memo van de wethouder? Is dat een memo van de BsGW zelf? Geen idee. Dan worden er vooraf schriftelijke vragen gesteld waarvan ik denk: technische vragen, hele goede vragen, interessante vragen. Dat had ik graag geweten van tevoren. Krijgen we geen antwoord op. Sorry, maar dat vind ik niet kunnen! Als het niet lukt, wethouder, bericht ons dan dat het niet lukt en waarom het niet lukt. Maar niet zomaar dat we er een beetje naar moeten raden. Dat vind ik geen goede zaak. Ik hoop dat dat in het vervolg anders kan. De harmonisatietarieven. Voorzitter, we hebben het al eerder gezegd. We kunnen er kort over zijn. Aangezien Kerkrade één van de duurste gemeenten is om in te wonen qua gemeentelijke belastingen en woonlasten kunnen de burgers er met de harmonisatie, als daar tenminste onder verstaan wordt gelijker trekken van de gemeentelijke tarieven, Parkstad-breed bijvoorbeeld, alleen maar op vooruitgaan. Met uitzondering misschien van de hondenbelasting, geloof ik, voor mensen met meer dan één hond. We zijn op zoveel niveau's aan het samenwerken. We krijgen straks ook PLS voor ons, en dan lukt het ons niet om de gemeentelijke belastingen in de regio een beetje op elkaar af te stemmen. Ik vind het echt onbestaanbaar. Het is een groot administratief moloch die er niet is om winst te maken, maar er alleen is om al die verschillende regeltjes die elke wethouder in elk gat bedenkt uit te laten voeren. Daar gaan we ook nog eens 30.000 voor betalen. Even wachten, meneer Jongen. Het is de eerste termijn, dus ik mag lekker uitpraten. Dan gaan we ook nog eens dat proberen op maatwerk te doen. Dan kan je wel zeggen: "Dertigduizend euro, wat is dat nou nou?" Als het maatwerk voor jouw specifieke ding is gemaakt, dan is het nog maar de vraag of het in jouw voordeel is dat het maatwerk is. Net zo goed kan het duurder worden voor degene die de maatwerktoediening krijgt. Dan moet hij ook nog eens meebetalen aan zijn eigen maatwerkbiljet wat hij dan krijgt. Die 30.000 euro komt wel ergens vandaan, namelijk bij burgers. Ik vind dat we daar prudent mee moeten omgaan. Volgens mij is veel gewoon niet nodig. Is het nou zo moeilijk om met elkaar als gemeenten de afvalstoffenheffing op één lijn te krijgen? Ik snap dat niet. Misschien dat de directeur dat kan uitleggen, of hij bijvoorbeeld geen dwangmiddelen heeft om dat een beetje op elkaar af te stemmen, bijvoorbeeld door de rekening een stuk te verhogen voor degenen die al die maatwerkdingetjes willen. Graag hoor ik straks ook van de wethouder wat zijn plannen zijn met deze twee. Is al besloten dat wij op deze twee dingen die nu voorliggen maatwerk gaan krijgen, of kunnen wij als raad nog zeggen: "Hou daarmee op, wij gaan voor de voorkeursvariant. Dan steken we die 30.000 euro bijvoorbeeld in het kunstenaarscollectief."

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Ik noem maar wat. Even voor de duidelijkheid: hierover komt nog een raadsvoorstel.

Fractie SP

Oké, dat is heel mooi. Ik wil van de wethouder horen of we op dat niveau inspraak krijgen als raad, of juist niet. Of dat de wethouder zegt: "Je kan alleen op globaal niveau iets zeggen als raad." Daar graag een antwoord op. Dan begrijp ik die bedragen niet zo goed, van die tien euro. Was het niet zo dat voordien de container twaalf euro kostte? Nu gaan we harmoniseren, zo had ik het bekeken, en nu kost die nog tien euro. Dan gaan we er twee euro op vooruit, terwijl het ding in Heerlen bijvoorbeeld acht euro kost. Ik noem maar wat. Dat vind ik zulke onzinnigheden. Ik weet niet hoe u zelf daarover denkt, dat er tussen gemeentes ineens

twee euro verschil is en daar moet je een heel administratief apparaat voor optuigen. Als ik het niet goed zie, dan hoor ik het graag. Zo heb ik het in ieder geval begrepen. Hoe komt dat bedrag tot stand? Nog één vraag: welke belastingen veroorzaken nu de grootste verschillen tussen de gemeentes onderling en vormen de meeste bureaucratische rompslop in het algemeen? Als die harmonisatie er komt en dit leidt maar tot deze twee dingetjes van Kerkrade, zijn we daarmee helemaal in overeenstemming met de rest van Parkstad, of zitten daar nog veel verschillende maatwerkdingen achter? Nu hebben we eigenlijk nog steeds geen overzicht over waar we meegaan met de rest of waar we maatwerk hebben. Dat zou ik wel graag hebben, als dat kan. Dat was het wat mij betreft voor zover de eerste termijn. Dank u wel.

Fractie PvdA

Oké, u wilde een interruptie doen? Ik heb toch even een vraag. Er werd in het begin iets gezegd over beleid en noem maar op. De BsGW is gewoon een uitvoeringsorganisatie. Het beleid wordt door de desbetreffende gemeentes gemaakt, en zij voeren uit. Als wij zeggen: "We gaan linksom", dan gaat de BsGW linksom. Als wij dat op een andere manier doen, dan voeren zij het ook uit. Alleen hebben zij duidelijk gemaakt: "Let wel, er zijn wat haken en ogen aan dat maatwerk." Ik kan me herinneren dat wij juist gekozen hebben vanuit een bepaalde optiek om voor dat maatwerk te gaan. Als ik het bijvoorbeeld heb over mensen met medische indicatie, voor die mensen hebben we het juist wat goedkoper gemaakt om niet de dupe te worden van meerdere containers. Waar het hier om gaat is, dat is wel terecht. Er komt dadelijk een raadsvoorstel waar de zaken worden afgewogen. Echter, van de ene kant moet ik zeggen: beleid wordt hier gemaakt en wij kunnen kijken waar we eventueel iets kunnen harmoniseren als het is, en we hebben ook een overzicht gehad via die vinkjes waarin precies wordt vermeld wie wat afneemt van de Parkstad-gemeenten.

Fractie SP

Dat beeld is duidelijk, volgens mij.

Fractie PvdA

Wat is nu uw vraag aan mij? De vraag aan u is: volgens mij dat u door elkaar haalt in het kader van beleid en niet-beleid.

Fractie SP

Wij in deze raad bepalen uiteindelijk wat wij goed en niet goed vinden. Nee, ik heb heel goed begrepen dat het zo in elkaar zit. Bij dit voorbeeld is het misschien goedkoper, over die medische dingen. Dat zou kunnen, moeten we kijken, maar dat geldt natuurlijk niet voor alles.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Prima. Wij gaan verder bij de Ouderenpartij. Het bordje is misschien moeilijk te zien, maar ik ben mevrouw Fischer. Ik heb bij niemand een naam genoemd. Even voor de duidelijkheid, mevrouw Fischer. Ik heb alleen de partij genoemd. Ik vind de naam noemen veel prettiger.

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

Maar goed, daar hebben we het nu niet over. We hebben het hier over de BsGW. Ik snap dat de harmonisatie hier als een soort van voorstel bij ons ligt. Ik heb het er wel een beetje moeilijk mee. In ieder geval de uitzonderingen, het maatwerk, waar het vooral om draait. Dat zou best wel eens flink in de beurs kunnen vallen van mensen die nu in een uitzonderingspositie verkeren, bijvoorbeeld het medisch afval waar nu iets aparts voor bestaat. Laat me wel wezen, daar heb je heel veel meer afval van dan als je dat niet hebt. Dat is één van de dingen waarom wij maatwerk in stand willen houden. Althans, de Ouderenpartij wil aan de wethouder voorstellen om dat in stand te houden, omdat het anders best problematisch zou kunnen zijn. Het moet te vinden zijn wie er van maatwerk gebruik maakt en wie niet. Misschien dat die mensen een berichtje kunnen krijgen of dat daarmee gesproken wordt. Ik vind dat maatwerk voor ons heel erg belangrijk.

Fractie SP

Ik begrijp nu dat u denkt, maar misschien begrijp ik dat verkeerd, dat maatwerk betekent dat elke belastingbetaler een maatwerkaanslag krijgt.

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

Zo is het niet. Dat is ook niet de bedoeling. Er zijn uitzonderingen. Die uitzonderingen van maatwerk nu, zoals bijvoorbeeld medisch afval, die mensen krijgen een aangepaste rekening. Voor de rest, als je daar geen recht op hebt is het gewoon de algemene regeling, en dat ze ook geharmoniseerd kunnen

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

worden.

Fractie Burgerbelangen
Een interruptie van BurgerBelangen. Ik wil er graag op reageren. Ik denk dat je, vooral in de gemeente Kerkrade waar je ook moet kijken naar de demografische samenstelling en er veel oudere mensen en mensen met beperkingen zijn, ook een beetje solidariteit van mensen onderling mag verwachten, en ook van de belastingbetalers. In principe is alles in Nederland op solidariteit gebaseerd,

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
dus dat is mijn reactie erop. Dank u wel.

Fractie SP
Voorzitter, mag ik daarop reageren? Ja. Voorzitter, daar vallen me de schoenen van uit. Als dat zo is, dan had BurgerBelangen de vorige keer onze motie moeten steunen, dat tegemoetkoming voor de zieken en gehandicapten

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
niet afgepakt zou worden. U wilt het hierbij laten?

Fractie CDA
We gaan verder bij het CDA. Dank u wel, voorzitter. We zullen proberen ons te beperken tot wat voorligt. Ten eerste, dank voor de toelichting en voor de presentatie. Die maakt voor mij in ieder geval de memo, die ik zonder verdere toelichting wat onduidelijk vond, een stukje duidelijker. Dat als eerste. Als ik probeer vanuit een soort helikopterview te kijken, dan denk ik dat we kunnen constateren dat er een keuze ligt of een soort spanningsveld is tussen enerzijds de wens of de noodzaak voor harmonisatie, met name om kosten BsGW-breed binnen de perken te houden, en een stukje maatwerk dat je als service richting je burgers eventueel wilt bieden. Ik denk dat daar de afweging ligt. Wat weegt zwaarder, of wat zijn de consequenties van het een en het ander? Wat dat betreft zijn we ook heel benieuwd naar het raadsvoorstel. Daarbij heb ik ook een vraag naar aanleiding van de beantwoording van de vragen. Bij vraag één wordt gezegd: "Na de presentatie en bespreking in de commissie van 15 mei zal een raadsvoorstel worden voorbereid waarop de gemeenteraad haar definitieve keuze kan maken." Die vond ik wat onduidelijk. Het kan aan mij liggen. Betekent het dat dit in de aankomende raad automatisch een bespreekstuk wordt, of begrijp ik het dan verkeerd? Als dat niet zo is, dan zou de vraag zijn: wanneer komt dat keuzemoment? Volgens mij noemde u dat in de presentatie, maar dat ging mij wat te snel. Dan nog één vraag, een beetje aansluitend bij wat de heer Jongen aangaf. De kosten voor maatwerk, dat is een keuze die je als gemeente maakt. Begrijp ik goed dat die kosten, of de meerkosten, worden doorberekend naar de betreffende gemeente die de keuze maakt? Vervolgens wordt dat doorberekend naar de burger uiteindelijk. Zie ik dat goed, of begrijp ik dat verkeerd? Dat is ook een beetje de afweging die zojuist werd aangegeven. Ga je het via de harmonisatie aanvliegen, en voor de specifieke gevallen ga je vervolgens als gemeente kijken of je niet ergens een regeling kunt treffen? Of ga je het van tevoren inbouwen, dat je een stukje maatwerk aanbiedt? Om dat te kunnen beoordelen moet je de goede cijfers van beide varianten hebben. Het zou mooi zijn als die in dat raadsvoorstel

Kerkrade Spreekstoel
naar voren komen. Tot zover. Dank u wel.

BsGW
Kort de beantwoording van de eerste vraag. Dat keuzemoment, daar bevinden jullie je als raad nu in. Als uiterlijke deadline moeten wij voor 1 september weten wat de definitieve keuze is. Er is dus nog een beetje tijd. De tweede vraag: in feite is het nu inderdaad zo dat die specifieke deelnemer die voor een specifieke maatwerkvariant kiest, ook de kosten daarvan in rekening gebracht gaat krijgen. In die zin is het wel eerlijker, ook naar de andere deelnemers in BsGW toe. Daarop aanvullend, voorzitter, hier links van u. Het doorberekenen aan de burger is niet aan ons, anders dan dat het via een raadsbesluit verdisconteerd wordt in de tarieven. Daar gaat u over.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Dat was het van het CDA?

Fractie Burgerbelangen
Oké, dan ga ik naar BurgerBelangen. Voorzitter, ik heb een vraag. Het is een informatie agendapunt.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Kunnen wij met twee mensen een vraag stellen in deze? Het is een presentatie, dan mag dat altijd. Oké, dan vraag ik en dan heeft mijn collega nog vragen. Ik heb die presentatie natuurlijk ook nog niet gezien. Er werd ergens een opmerking gemaakt, die was mij een beetje vreemd in de oren. Daar had ik graag wat meer uitleg over. Daar stond: "Een vast bedrag van driemaal het vaste bedrag." Wat houdt het precies in?

Kerkrade Spreekstoel
Dat was me even niet helder.

BsGW
Ik zal hem erbij pakken, want het is inderdaad een hele mondvol. In feite is het zo dat er voor die objecten waar meer dan één persoon woont, te zamen niet één huishouden vormend, dus geen gezin of iets dergelijks, daarbij wordt een vast bedrag per persoon die daar woont met een max bedrag van driemaal het vaste bedrag in rekening gebracht. Het vaste bedrag is, even uit mijn hoofd, 192 euro. Dat betekent dat maximaal 576 euro in rekening gebracht zou kunnen worden voor die objecten met x-aantal personen in niet te zamen een huishouden vormend.

Fractie Burgerbelangen
Ook een vraag van mij. Dank u wel voor de presentatie allereerst. Wat ik wil vragen: ik zie ook dat we hoge kosten hebben op de zware beroepen. Dat is algemeen bekend. We gaan over van Centric naar Gouw-IT.

Kerkrade Spreekstoel
Dat is, geloof ik, voor de waarde applicatie. Die bepaalt de waarde van de objecten, heb ik dat goed? Voor de belastingapplicatie, ja Is er transparantie in dat proces? Zouden we daar eventueel transparantie in kunnen krijgen? Welke factoren worden allemaal meegenomen bijvoorbeeld bij de bepaling

BsGW
van een waardeobject? Dit heeft niet betrekking op per se de waardering van objecten. Dat is een hele andere applicatie. De belastingapplicatie is puur voor het kunnen opleggen van de aanslag, het hele traject wat daaraan vooraf gaat,

Fractie Burgerbelangen
en uiteindelijk ook het innen van het belastinggeld. Oké. Dan ga ik misschien een beetje af van de context op dit moment, maar zou er transparantie ingebracht kunnen worden? Ik denk een hoop weerstand, ook in de kosten. Ik bedoel, 30.000 euro, smeer het uit over alle inwoners. Elke euro is teveel, laten we dat vooropstellen. Voor maatwerk, à la. Ik weet zelf wat het kost. Aan de andere kant zie ik dat er veel weerstand is van burgers. Ik kijk ook naar mezelf. Ik heb een WOZ-waarde vastgesteld gekregen. Even heel eerlijk: als ik dat er vandaag voor krijg, mogen jullie het huis hebben. Dan is het huis meteen verkocht, er mag meteen getekend worden. Ik wil er ook geen bezwaar van maken want ik zie ook wat de gevolgen daarvan worden, namelijk dat de kosten oplopen voor iedereen. Zou dat misschien van jullie uit, of van Centric uit, of misschien van Gouw-IT, of wie het ook doet... Zou er in dat proces, van hoe dat tot stand komt... Is maatwerk bijvoorbeeld deels geautomiseerd? Met welke factoren wordt rekening gehouden? Ik kan zo een lijst van 100 dingen opnoemen waar je rekening mee kan houden hoeveel een object waard is. Ik kan me onmogelijk voorstellen dat het fatsoenlijk te automatiseren is,

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
of iets degelijks. Ik wil die vraag graag aan de directeur doorgeven

BsGW
om te beantwoorden. Er is iets aan het rondzingen, maar misschien nu niet meer. Dat ik te snel de microfoon had aangedrukt. Excuus daarvoor, als het gaat zingen. De onvriendelijke reactie moet u mij niet kwalijk nemen. Dit heeft geen betrekking op WOZ-waardebepaling en alles wat daarbij komt kijken. De kosten die gemoeid zijn met de verschillende heffingsvarianten waar u voor heeft gekozen. Uw buurvrouw zei: "Lees het me nog eens voor. Kun je het nog een keer uitleggen?" Wij moeten het ook altijd vier keer lezen. Wij hebben het namelijk niet bedacht, dat komt toch uit de eigen brouwerij hier in Kerkrade, zou ik haast zeggen. De complexe heffingsgrondslag maakt het zo complex dat het niet te automatiseren valt. Een vereenvoudiging daarin maakt het niet alleen goedkoper, maar ook qua uitvoering een stuk eenvoudiger, waardoor er een kleinere foutenkans ontstaat, et cetera. Terug naar uw vraag. Inzichtelijkheid en transparantie, de voorgaande jaren zijn collega's van ons hier geweest om het proces rondom waarderen toe te lichten. Hoe gaat dat in zijn werk? Wat zijn de consequenties daarvan? Daar is nu niet voor gekozen. Daar trekken wij normaal gesproken ook echt de tijd uit, omdat het een complexe materie is waar we u graag in

willen meenemen. Dat kan altijd op een nader af te stemmen moment - ik zeg het flauw, maar zo bedoel ik het niet - nog een keer worden overgedaan. Zeker omdat ongetwijfeld in de raad en de raadscommissie nieuwe mensen zitten die dat verhaal nog niet kennen. Van deze kant, op een nader af te stemmen moment, zijn we altijd bereid om daar tekst en uitleg over te geven. Het is nu inderdaad 'nebenbei', maar we zijn altijd bereid om daarop terug te komen. Is dat voor nu voor u voldoende?

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Ja, dank u wel. Via de voorzitter, excuus.

Fractie Hart voor Vrijheid
Prima. Dan ga ik naar de VVD. Voorzitter, mag ik even iets vragen? Ja, natuurlijk. De voorlichting, wanneer die geweest is, zouden wij dat eventueel kunnen nakijken? Zou dat een mogelijkheid zijn?

BsGW
Volgens mij was dat vorig jaar rond deze tijd.

Fractie Hart voor Vrijheid
Alles is namelijk na te kijken.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Vandaar dat we dat online kunnen doen.

Fractie VVD
Dan ga ik naar de VVD. Het slotstuk. Dank voor alle informatie. Harmonisatie mag natuurlijk geen invloed hebben op beleidskeuzes, dat is tenminste ons standpunt. Als ik de financiële impact van het geheel voorzie voor de gemeente Kerkrade, dan sluit ik aan bij de opmerking van de PvdA, van de heer Jongen, dat de kosten relatief gezien beperkt zijn. Ik sluit ook aan bij het CDA. Hier zit natuurlijk die spanning in die balans. Enerzijds kies je voor harmonisatie en kun je niet tegemoet komen aan bepaalde beleidskeuzes die je doet. Ondersteuning, zoals BurgerBelangen ook heeft gezegd. Van de andere kant weten we ook dat harmonisatie kan leiden tot kostenbeheersing. Ik roep dan ook op dat deze kostenreductie die beoogd wordt, dat die ook wordt meegenomen in de berekeningen. Daar zit natuurlijk die spanning in. Ik ben heel erg benieuwd naar het raadsvoorstel waar het college mee komt zometeen. Dan blijkt uiteindelijk wat de effecten zijn voor de burger. Daar ben ik benieuwd naar. Ik vind niet dat dit soort kostenstijgingen zomaar een-op-een op burgers moet worden doorberekend. Daar moet u eerst goed het gesprek over hebben. Ik wacht het raadsvoorstel van de wethouder af,

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
en ik denk dat we dan tot een goed besluit kunnen komen.

Fractie SP
Voorzitter, een vraag. Mevrouw Wevers. Een vraag aan de VVD, alstublieft. U begon uw betoog met de uitspraak: "Harmonisatie mag geen invloed hebben op beleidskeuzes." Bedoelt u daarmee te zeggen dat we eerst het beleid en alles wat we willen bepalen? Als dan blijkt dat het eigenlijk niet uitvoerbaar is bij de BsGW, dan moeten we ons niet daardoor laten

Fractie VVD
leiden? Het verhaal is hier helder. Je ziet dat als je bepaalde keuzes of beleidskeuzes maakt, als je bepaalde doelgroepen wilt ontzien, bijvoorbeeld mensen met medisch afval, dat is een beleidskeuze die we maken. Die kun je vertalen in een bepaald model, in een berekening door BsGW. Je kunt ook op andere wijze deze mensen tegemoet komen. Nu spreek ik een beetje voor de wethouder, wat ik niet wil. Ik roep de wethouder wel op met dit soort inventieve ideeën te kunnen komen, zodat de andere burgers niet de doorberekening

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
ervan op hun bordje krijgen. Fijn. Dan ga ik nu naar de wethouder, dan kan hij ook nog

J.P.M. Paas wethouder
een woordje erover doen. Dank u wel, voorzitter. Een hele hoop vragen, een hele hoop opmerkingen. Laat ik beginnen met het verhaal van mevrouw Wevers. Dat vind ik wel leuk, dat triggert mij altijd. Misschien toch handig, het duiden van de memo. Het is geen raadsvoorstel. Waarom is het geen raadsvoorstel? Dat heb ik u ook toegezegd als commissie: wij nemen u mee in het proces. Wij hebben ook gevraagd aan de BsGW: "Steun ons, want u heeft aan het college gevraagd met cijfers te komen waardoor wij als raad een

weloverwogen besluit kunnen nemen. Of we gaan voor de maatwerkvarianten of we gaan harmoniseren." We hebben ook gevraagd aan de BsGW: "Neem ons daarin mee." Ik moet zeggen: een hele coöperatieve houding van de kant van de BsGW, waarvoor onze dank. Het heeft in ieder geval geleid tot wat uitgangspunten, en die uitgangspunten vindt u terug in de memo. Het is zo meteen aan u als raad, om aan te geven waarvoor wij een keuze gaan maken. Dat is niet aan het college, en ook niet de wethouder. De wethouder kan een voorstel maken, en ik ga straks proberen een voorstel te maken aan de hand van de dingen die ik hier hoor. U bepaalt uiteindelijk wat er gaat gebeuren. Dat bepaalt niet de BsGW, niet de directeur van de BsGW, niet de wethouder, en niet het college. Dat bepaalt u. U bent verantwoordelijk voor het besluit wat we gaan nemen. Eerder is dat ook heel duidelijk gezegd: "Aan de hand van wat u besluit gaat de BsGW voor ons werken." Die gaat dat uitvoeren. Dat is de uitleg waarom er nog geen raadsvoorstel ligt. Dat raadsvoorstel komt aan de hand van de geluiden die ik hoor. De griffier zegt terecht: "Het komt in de volgende cyclus." Er is nog een opmerking gemaakt door mevrouw Wevers dat de wethouder allemaal regeltjes bedenkt. De wethouder bedenkt geen regeltjes. Alle regeltjes die hier bedacht worden zijn raadsbesluiten. Als het over verordeningen gaat, over de afvalstoffenheffing en dat soort zaken, daar gaat de raad over en niet de wethouder. Ik kan van alles bedenken, een leuk verhaal ervan maken, maar het is niet zo. Dat wil ik toch even meegeven. Er bestaat ook nog wat onduidelijkheid, merk ik, bij een meerderheid van de commissie. Als wij kiezen voor alle maatwerkvarianten zoals we die nu hebben, als we die zouden houden, dan kost dat - het staat fijn in het tabelletje - ik rond de bedragen af, 22.000 euro eenmalig en daarnaast elk jaar 15.000 euro. Als ik die 15.000 euro omsla over 22.000 à 23.000 huishoudens in Kerkrade, dan betaalt elk huishouden om en nabij de 68 cent per jaar. Eerder, en dat vond ik een goede opmerking van de kant van BurgerBelangen, werd geappelleerd aan het solidariteitsbeginsel. Dan ben je solidair als je zegt: "Oké, mogelijk dat een harmonisatie negatieve consequenties voor diverse groepen gaat hebben. Dat willen we niet, en dan kiezen we voor de maatwerkvariant die we hadden." Ik neem u mee in de memo. Daar staat onder andere dat als het gaat om de medische korting, en het is belangrijk dat we dat goed op het netvlies hebben: "De meeste Parkstad-gemeentes hanteren een kortingspercentage van 60 procent van het totaal, met daarbij in een aantal gevallen een maximumbedrag." Wij hanteren nu 84 euro. Er staat verder bij: "Toepassing van dit kortingspercentage levert voor twee derde van het aantal huishoudens met medische korting een voordeel op van enkele euro's tot ongeveer 50 euro. Voor circa een derde van het aantal huishoudens ligt het nadeel echter tussen de één en de 160 euro." Als we zouden zeggen dat we van maatwerk naar standaard gaan, dan zou een derde van onze mensen veel meer moeten betalen. Nogmaals, het is niet aan mij om daar een uitspraak over te doen. U bent als commissie aan zet om te zeggen: "Dat willen wij voorkomen." Dat kunnen we voorkomen door elk huishouden op jaarbasis 68 cent te laten betalen. Dan blijven we met de maatwerkvoorziening en we betalen daarvoor. Het is aan u wat u ervan vindt. Als u zegt: "Die 22.000 eenmalig en die 15.000 op jaarbasis willen we niet", dan krijgen we een ander verhaal. Dan moet u echter wel de consequenties aanvaarden dat er mogelijk voor mensen een negatieve uitkomst komt in financiële zin. Dat zou zomaar kunnen. Ik heb dat ook niet voor elke variant op het netvlies, maar waarschijnlijk dat de mensen van de BsGW u daar meer over zouden kunnen vertellen. Dat weet ik niet. Overigens, er werd nog iets anders opgemerkt. Mevrouw Wevers had het over de presentatie. Ik heb de presentatie pas rond half vijf of kwart voor vijf gezien. Het spijt me, als u dan denkt: de heer Paas heeft de hele dag niks anders te doen dan te kijken, hij krijgt een presentatie en hij moet als een hazewindhond naar de griffie rennen en die moeten dat meteen maar

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

op iBabs zetten... Ik wil erop wijzen, wethouder, dat het de verantwoording van de wethouder is dat de stukken op tijd binnen zijn. Als u ze pas om kwart voor vijf krijgt... Jammer, maar u moet ervoor zorgen

J.P.M. Paas wethouder

dat ze op tijd zijn bij de commissie. Prima, voorzitter. Ik heb er kennis van genomen. Ik zal mijn best doen de volgende keer zoveel mogelijk en zo snel mogelijk.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Fijn, daar zat ik op te wachten.

Kerkrade Spreekstoel

Ik weet het wel.

BsGW

Mevrouw wil ook reageren? Fijn. Ja, ik wilde er kort aan toevoegen dat die 60 procent is wat volgens mij een paar gemeentes in de regio hanteren. U bent zelf vrij om te kiezen wat voor percentage u wilt hanteren en

ook of u wel of niet een max bedrag eraan wilt hangen. Dat mag u zelf helemaal bepalen, dus u zit niet vast aan 60 procent.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

We kunnen concluderen dat dit in het raadsvoorstel terugkomt. Mag ik daarop aanvullen?

M. Houben-Stoffels gemeente Kerkrade

We hebben natuurlijk niet alleen naar 60 procent gekeken, maar we hebben ook naar andere percentages gekeken. Willen we ervoor zorgen dat geen van onze inwoners erop achteruit gaat, dan kost het ons veel meer geld omdat die andere personen dan veel meer korting krijgen.

J.P.M. Paas wethouder

Mag ik nog even, voorzitter? Er werd een vraag gesteld: waarom gaan we de regeltjes voor de afvalstoffen niet regionaal afstemmen? Daar wilde ik het woord geven aan mevrouw Stoffels.

M. Houben-Stoffels gemeente Kerkrade

De afvalstoffenheffing en een aantal afspraken worden rdv-verband gemaakt, zoals bijvoorbeeld de extra containers. Die zijn in rdv-verband, daar zijn we niet de enige gemeente die het hebben. Wij proberen een hele hoop zaken in de regio af te stemmen, maar dat lukt niet altijd omdat de politiek meestal iets anders wil.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Ik ga er vanuit dat alle vragen beantwoord zijn. Ik kijk even rond. Nee.

Fractie SP

Ik had nog gevraagd: welke belastingen veroorzaken de grootste verschillen tussen de gemeentes

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

en vormen de meeste bureaucratische rompslomp?

BsGW

De wethouder, of u? Ja. Het betreft voornamelijk de afvalstoffenheffing en de rioolheffing waar de meeste uitzonderingen in zitten. Dan specifiek bij de rioolheffing bijvoorbeeld de rioolheffing op basis van waterverbruik, of er zijn bijvoorbeeld gemeentes waarvan een aantal objecten op het riool van een andere gemeente aangesloten zijn, om een paar voorbeelden te noemen. Dat zijn de twee grootste belastingsoorten waar wat onderscheid in zit.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Alle vragen zijn nu beantwoord? Prima. Ik stel voor... Er mag natuurlijk een tweede termijn, maar als iemand nog een prangende vraag heeft of een voorstel wat nog meegenomen kan worden... Ik kijk even rond. Ja, de SP wil nog iets vragen.

Fractie SP

We hebben het nu over de medische korting. Dan wil ik toch heel helder zeggen, ook voor de raad: je kunt de mensen compenseren via de belastingen, en dan een belastingsysteem optuigen om de compensatie te doen. Dat kun je ook anders doen door mensen zich te laten melden bij de gemeente en die compensatieregeling zelf in te voeren of iets te verzinnen daarop. Dat is één ding. Het tweede, als we kijken naar dat hele lijstje gaat het vooral over, volgens mij in ons voordeel, de maatwerkvariant afvalstoffenheffing voor mensen met meerdere personen in één huis. Ik vraag aan de wethouder om ons voor te rekenen wat het ons zou kosten als we die maatwerkvariant loslaten en we gaan voor de voorkeursvariant en doen wat alle gemeentes... Zoals ik net uit het verhaal begreep, bij meerdere mensen op één adres is het heel lastig om te beoordelen of zij wel of niet samen een huishouden voeren. Ik kan me voorstellen dat daar ook controletechnisch een hoop gedoe bij komt kijken. Mijn vraag is: waarom zouden we daarvoor kiezen? Als we naar die medische korting kijken, nog een andere, welke gemeente heeft bijvoorbeeld de beste? Valt dat onder de voorkeursvariant? Is die voorkeursvariant beter? Dat kunnen we hier niet uit aflezen. Misschien is de voorkeursvariant wel beter voor veel mensen, dat weet je niet. De ene keer trek je hier de grens en valt Pietersen buiten de boot en de andere keer trek je daar de grens en valt Jansen buiten de boot. Om dat via de BsGW allemaal te willen regelen... Het lijkt mij geen handige manier om mensen te compenseren voor problemen die ze hebben. Dat geldt ook voor meerdere mensen in één huis. Dat wilde ik nog zeggen. Krijgen we van de wethouder dan ook zo'n overzicht? Niet alleen wat het ons extra kost bij de BsGW, maar ik zou ook willen weten, want anders kan ik geen echt oordeel vellen, wat het de burgers kost als we het wel doen en wat het de burgers kost als we het niet doen. Wat levert ons het onder de streep op? In deze memo komt dit eruit, dus dan is dat ergens voor

iemand voordelig. Ik maak me sterk als dat niet voor de gemeente zelf is, en niet voor de burgers. De SP, zoals jullie waarschijnlijk weten, is altijd dat het voordeliger is voor de burgers in plaats van voor de gemeente zelf.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Dat wilde ik nog toevoegen. Goed, ik stel voor om dat mee te nemen in het voorstel en om die informatie aan te leveren bij het voorstel. De wethouder zal daarop nu niet allemaal kunnen antwoorden.

Fractie CDA
Het CDA wil nog reageren, zie ik. Meer een vraag. Het is niet echt tweede termijn, denk ik, maar een beetje aanvullend aan de vraag van mevrouw Wevers. Een vraag c.q. verzoek richting de wethouder. Bij het raadsvoorstel neem ik aan dat we per maatwerkvariant een keuze krijgen. Of is het zo dat we kiezen: we doen aan maatwerk, ja of nee, in het algemeen?

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Ik neem aan of zou willen voorstellen om dat per item te bekijken.

Fractie Lokaal Alternatief
Voorzitter, mag ik daarop inhaken? Ja, natuurlijk. Ik denk dat het heel goed zou zijn als de wethouder met verschillende scenario's komt, waarin kosten worden meegenomen,

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
beleid in wordt meegenomen. Dat we een goede afweging kunnen maken. Dat we keuzes kunnen maken, ja.

J.P.M. Paas wethouder
Ik kijk naar de wethouder. Dat zeg ik toe. Dat was ook het uitgangspunt, want u bepaalt het. Ik kan het niet vaak genoeg zeggen. Niet ik bepaal het, maar u bepaalt het. U krijgt varianten voorgelegd en daar mag u een keuze uit maken.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Prima. De commissie bekijkende, kan ik dit agendapunt afsluiten? Ja, prima. Dan moet ik de iPad erbij pakken. Ik bedank u voor de vragen en antwoorden, en de presentatie. Dank u wel.

7 Ontwerpbesluit zienswijze ontwerpbegroting BsGW

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Graag gedaan. Dan gaan we nu naar agendapunt zeven, het ontwerpbesluit zienswijze begroting van de BsGW. Voor het geven van een zienswijze wordt aangeboden de ontwerpbegroting 2024 en de meerjarenbegroting 2025 tot 2027 van de Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen, alsmede de eerste begrotingswijziging 2023 voor het geven van een zienswijze. Er wordt voorgesteld om een neutrale zienswijze af te geven.

J.P.M. Paas wethouder
Ik kijk naar de wethouder of hij nog een aanvulling heeft. Nee, ik heb op dit moment geen aanvulling. De inleiding is duidelijk.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
De nota van toelichting vond ik ook hartstikke helder in dit verband. Dank u wel.

Fractie Hart voor Vrijheid
Prima, dan starten we de eerste termijn bij Hart voor Vrijheid.

Fractie PvdA
Dank u wel, voorzitter. Ik heb geen vragen. Prima. Dank u wel, voorzitter. In de nota van toelichting wordt duidelijk gemaakt wat de kern is, en er wordt ook gerept over die 5,8 fte. Er wordt melding gemaakt van het feit dat de cao-onderhandelingen flink hebben geleid tot verhoging. Dat zie je overal. Dat zie je binnen de gemeente, dat zie je bij de gemeenschappelijke regelingen. Ik denk dat wij als taak moeten hebben om dat goed te bewaken. We worden er nu mee geconfronteerd. Ik vind het belangrijk, ook voor de volgende jaren,

om goed te kijken naar de gemeenschappelijke regeling, allemaal intern, om de ontwikkeling in de gaten te houden. We worden als gemeentes geconfronteerd met allerlei verhogingen en kosten die gemaakt worden. Vandaar denk ik ook dat de neutrale mededeling van belang is, om daar ook naar de toekomst toe goed over na te denken en te kijken hoe bepaalde kosten binnen een bepaald kader kunnen blijven,

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

zodat we het voor iedereen beter kunnen maken. Dank u wel.

Fractie Lokaal Alternatief

Dank u wel. Dan ga ik naar Lokaal Alternatief. Voorzitter, wij sluiten ons aan bij de opmerking over de fte's en wij volgen de zienswijze zoals is voorgesteld.

Fractie Ons Kerkrade

Dank u wel. Dan ga ik naar Ons Kerkrade. Dank u wel, voorzitter. De nota van toelichting zegt genoeg. De heer Jongen heeft al een heel pleidooi gehouden.

Fractie SP

We kunnen ons daar alleen maar bij aansluiten. De SP. De overheid heeft, om de bestuursorganen zogenaamd te prikkelen hun werk beter te doen, de proceskosten verhoogd. In het Staatsblad 2020 staat het volgende, en ik citeer: "Dit besluit strekt tot een verhoging van de proceskostenvergoeding, meer in het bijzonder de vergoeding van de kosten van door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand die de burger krijgt als hij met succes een overheidsbesluit aanvecht bij de bestuursrechter. Deze wijziging beoogt bestuursorganen te prikkelen om besluiten nog beter voor te bereiden. Betere primaire besluiten en betere beslissingen op bezwaar wat, als het goed is, leidt tot minder procedures bij de bestuursrechter." Voorzitter, deze neoliberale wet pakt vooral voordelig uit, zoals we inmiddels weten, voor bureautjes die mensen proberen te verleiden bezwaar te maken. Het heeft er niet toe geleid dat overheden bijvoorbeeld de WOZ-waarde beter inschatten, althans niet in Kerkrade. Onze grootste vraagtekens liggen bij de stijgende proceskosten van meer dan 3 miljoen euro. Als de waarde van de huizen met een natte vinger - ik zeg niet dat u dat doet, maar zo komt het bij heel veel mensen toch over - wordt vastgesteld, dan krijg je natuurlijk ook dat mensen zich onheus bejegend voelen en gaan procederen. BurgerBelangen refereerde er net al aan. Als de waarde van de huizen correct wordt vastgesteld is er ook weinig reden tot bezwaar. Onze vraag aan de BsGW is of het proces van waardebepaling van de huizen niet kan worden verbeterd. De tweede vraag is: oefenen de gemeenten druk uit om de WOZ-waarde zo hoog mogelijk in te schatten, of is daar geen sprake van? Voor gemeenten zijn dat inkomsten. Hoe hoger de WOZ-waarde, en dan nog een verhoging van het percentage waarover je belasting moet betalen van die WOZ-waarde, dat levert meer geld op voor de gemeente. De huizenmarkt is zo grillig als het humeur van een puber, dus het is maar op welk moment je meet wat een huis waard is. Nu vraag ik me af of we verplicht zijn door de overheid om het jaarlijks vast te stellen, of dat we bijvoorbeeld als gemeente ook zouden kunnen zeggen: wij kappen daarmee, we stellen maar één keer in de vier jaar de WOZ-waarde vast. Dan voor de huizen in het laagste segment bijvoorbeeld, waar de stijging of daling misschien toch minder groot en heftig uitpakt. Is dat een mogelijkheid, zodat we niet elk jaar dat gedonder krijgen met weer proces aantekenen, enzovoort? Of we dat zelfstandig kunnen beslissen. Zijn er misschien andere creatieve oplossingen te bedenken om onder die eeuwigdurende processen en bezwaarmakerij uit te komen? Wat Kerkrade betreft zitten we aan de hoogste tarieven qua WOZ. Het levert ons dus ook wat op, zoals ik net zei. In hoeverre speelt dat mee? Wat zijn concreet bij de BsGW, en misschien ook de gemeente, de mogelijkheden om die WOZ-waarde goed en juist vast te stellen? Kan dat misschien meer in overleg met burgers? Ik weet niet, heeft u daar een idee over? Gezien het feit dat er nog veel onduidelijk is over de te verwachte kosten, vinden wij het eigenlijk onbegrijpelijk dat we nu met een neutrale zienswijze komen. Als we niet weten wat de kosten allemaal gaan behelsen, hoe hoog het nog gaat worden, of er nog meer uit de hand gaat lopen, dan vraag ik me af of we ons misschien niet helemaal van een zienswijze moeten onthouden, voorlopig. We hebben nog een persoonlijk verhaal, en dat willen we u voorleggen. We hebben zelf een paar keer als SP met ons kantoor met de BsGW willen overleggen over een aanslag. We komen er gewoon niet door. We zitten 20 minuten te wachten en dan geven we het op. Zo lang kunnen we ook niet op het kantoor zitten en wachten tot er opgenomen wordt. Dit is maar één voorbeeld, dus dat is in principe geen voorbeeld maar ik wil het u toch voorleggen. Hoe makkelijk bereikbaar bent u nu? Als we dat gaan checken, worden de mensen meteen op een goede manier geholpen? Ik denk dat het heel wat scheelt. Als iemand zo'n aanslag krijgt, dan zit die waarschijnlijk al hoog op de kast. Als je dan ook nog zo lang moet wachten, dat is niet bevorderlijk voor dat mensen makkelijk meegaan en zeggen: "Ik betaal die rekening wel." Dat wilde ik even onder de aandacht brengen.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Tot zover in eerste termijn, voorzitter. Dank u wel. Dank u wel. Ik ga naar de Ouderenpartij. Is het handig om daarop te antwoorden, voorzitter?

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

Dank u wel, voorzitter. We hikken aan tegen de neutrale zienswijze, omdat we het niet helemaal eens zijn met datgene wat staat te gebeuren. Onze vraag is: stel, wij zouden een negatieve zienswijze afgeven omdat wij vinden dat die 5,8 fte niet echt noodzakelijk is. Wat gebeurt er dan? Hebben wij dan de kans om, omdat we ertegen waren, niet zoveel te hoeven betalen? Of is het van: oké, we zijn met zoveel, één of twee vinden het meer of minder dan neutraal. Ik weet niet precies hoe je dat moet invullen. Wat gebeurt daarmee? Niks? Dan snap ik dat neutrale ook wel. Daar zitten wij echt tegenaan te hikken. Waarom is dat een neutrale zienswijze als je het met die 5,8 fte niet eens bent. Het is toch veel geld. Dan nog de vraag, stel dat blijkt dat die 5,8 fte niet nodig is. Kun je daar vanaf? Kan het dan minder worden? Of zijn er met die mensen contracten gemaakt zodat we die toch moeten uitzingen of uitbetalen? Dan is nog de vraag: moeten daar echt 5,8 nieuwe mensen voor komen, of kunnen jullie ook in de vijver die er is eigen mensen daarvoor inzetten?

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Dat was het wat de Ouderenpartij betreft. Prima. Dank u wel. Dit zijn vragen voor de wethouder. Als we iets anders zouden willen dan een neutrale zienswijze, dan moet iemand het amenderen.

Fractie CDA

Dat is de bedoeling. Ja, prima. Dan ga ik naar het CDA. Dank u wel, voorzitter. Uiteraard zijn wij ook niet blij met kostenstijgingen die we in meerdere gemeenschappelijke regelingen zien, en ook binnen de gemeente. Maar goed, dat is nu eenmaal het gevolg van indexering en van inflatie. Naar ons idee zijn de argumenten voor de neutrale zienswijze

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

duidelijk genoeg, dus in die zin hebben wij daar niks aan toe te voegen.

Fractie Burgerbelangen

Prima. Dan ga ik naar BurgerBelangen. Wie? Even een vraag over die 5,8 fte, waarvan twee fte in de vorm van trainees noodzakelijk zullen zijn, in het kader van de Woo en de Wet gemeenschappelijke regelingen. Wanneer is er duidelijkheid over de daadwerkelijk benodigde fte's en de invulling hiervoor?

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Dat zou ik even willen vragen. Oké, dat was het. Dan ga ik naar de VVD.

Fractie VVD

Voorzitter, ik moet zeggen dat mevrouw Fischer daar absoluut een punt heeft. Ook wij vinden het feitelijk, gezien het feit dat je de kosten gaat overschrijden, een stijging van de kosten. Wat me opvalt is dat door de organisatie niet actief wordt tegengestuurd met bijvoorbeeld besparingsplannen. Dat zie ik niet terug. Sterker, ze gaan over tot extra investeringen. Daarom pleit ik voor een negatieve zienswijze. Het is ook niet de eerste keer dat het gebeurt. We worden continu geconfronteerd met een kostenstijging vanuit BsGW. Voor een stukje begrijp ik dat wel, maar dan ga je toch zitten op kostenbesparing of kostenreductie? Nee, het tegenovergestelde gebeurt: er wordt geïnvesteerd. Als je nu gaat investeren om de kosten te reduceren op de lange termijn, dan heb je mijn fiat. Echter, dat lees ik niet terug in de stukken. Daar zit ik een beetje mee. Dat neigt toch om een amendement in te dienen voor een negatieve zienswijze.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Ik wil natuurlijk graag horen hoe de andere partijen er tegenover staan. Prima, dank u wel. Ik ga eerst naar de wethouder voor de antwoorden.

J.P.M. Paas wethouder

Dan kan de wethouder het woord doorgeven. Dank u wel, voorzitter. Het verhaal van de heer Jongen was duidelijk. Hij zegt: "De 5,8 fte die erbij komen zorgen eigenlijk voor een neutrale zienswijze." In de nota van toelichting staan een hele hoop punten waar de BsGW goed scoort. Alleen voorkomt die 5,8, als ik de heer Jongen goed begrijp en dat staat ook in het stuk, dat het van een positieve zienswijze een neutrale zienswijze wordt, om niet te gaan naar een negatieve zienswijze. Ik ga even met uw goedvinden naar mevrouw Wevers. Zij stelde de vraag: "Oefent de gemeente druk uit om de waardes van de huizen te doen stijgen?" Het antwoord is nee. De waardes zijn gestegen. Peildatum 1 januari 2022. Wat hebben wij als college gedaan?

Wij hebben de tarieven zodanig verlaagd dat de totale opbrengst van de WOZ gelijk bleef. Dat was ook het uitgangspunt, dat heb ik ook altijd gezegd: geen lastenverzwaring voor onze burgers. Als de waarde van de huizen stijgt en ik houd de tarieven hetzelfde, betalen de mensen dus beduidend meer. Krijgen wij als gemeente meer inkomsten, dat is duidelijk, maar dat was niet het uitgangspunt wat we van tevoren gezegd hebben. De waarde van de huizen is gestegen, maar daarvoor hebben we de tarieven naar beneden bijgesteld om ervoor te zorgen dat onze burgers niet meer gaan betalen. Wij oefenen geen druk uit op de BsGW om de waarde van de woningen hoger te taxeren. Verre van dat. Wij bemoeien ons er niet mee. Dat is een zelfstandige bevoegdheid van de BsGW. U stelt voor om eens in de vier jaar te taxeren. Ik denk dat het belastingtechnisch niet mogelijk is, maar ik laat graag die vraag beantwoorden door de BsGW. De hoogte van de tarieven, daar kan de BsGW ook iets over zeggen. U stelde nog de vraag: "Kunt u concreet aangeven wat de mogelijkheden zijn om de WOZ-waardes goed te bepalen?" Dat is ook een vraag voor de BsGW. Zij voeren het uit, wij doen dat niet. Daar zei u nog: "De gemeente kan zich van een zienswijze onthouden." Daar had u het over. U vroeg zich dat af. De enige mogelijkheid die een gemeente heeft is een gemeenschappelijke regeling. De gemeentes die erbij aangesloten zijn participeren daarin. Zij vormen het DB en het AB, het algemeen bestuur. De enige invloed die de gemeente of de raad heeft, is het afgeven van een zienswijze. Met die zienswijze kun je zeggen: "Wij keuren het beleid goed, de uitvoering hoe het gaat, we keuren het af, of wij vinden het neutraal." Die 5,8 fte is negatief. De rest van de bullets geeft een positief beeld. De uitkomst is dan, althans het voorstel van het college, om te zeggen: maak er een neutrale zienswijze van. Dat is de enige mogelijkheid. Als we geen zienswijze indienen, dan hebben we ook geen enkele invloed en kunnen we achteraf ook niet zeggen: "Wij hadden kunnen reageren, hebben we niet gedaan. Nu wordt er iets iets gedaan waar wij het eigenlijk niet mee eens zijn." Dan moet je dat jezelf verwijten, vind ik dan. Dat is hetzelfde als mensen die niet gaan stemmen, en dan komt er een regering die ze niet willen. Dan moet je niet klagen. De VVD had nog een opmerking. Ik heb hier opgeschreven: "Niet actief tegensturen bij kostenstijging." Oh ja, dat was een opmerking van de VVD richting de BsGW. Waarom treedt u niet op als er sprake is van een kostenstijging? U had de kosten kunnen reduceren, maar u gaat extra kosten maken. Dat was volgens mij uw betoog. Voorzitter, met uw goedvinden geef ik graag het woord door aan de BsGW.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Voorzitter, ik heb een vraag niet beantwoord gehad.

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

Ik heb namelijk gevraagd: stel, wij zijn de enige die met een negatieve zienswijze komen. Wat heeft dat voor gevolgen voor onze gemeente? Geen, omdat we samen in één regeling zitten? Geven we dan alleen ons gevoel daarmee af, of gebeurt er toch iets mee?

J.P.M. Paas wethouder

Met het afgeven van de zienswijze geeft u het gevoel af of u het beleid van de BsGW steunt of niet. Als het een negatieve zienswijze is, dan zegt u eigenlijk: het is niet goed wat u doet; met een positieve: ga zo door; en een neutrale: het kan vriezen, het kan dooien. Dat is even in het kort gezegd.

Fractie VVD

Voorzitter, mag ik daar iets op zeggen? We geven toch geen gevoelens af? Dat lijkt me erg zot, dat wij gevoelens afleggen.

J.P.M. Paas wethouder

In het jargon heet dat zo. Je geeft een gevoel af. Ik heb het niet op papier gezet, maar zo is het wel in deze wereld. Ik kan er niks aan veranderen, meneer Creusen.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

We gaan naar de directeur van de BsGW.

BsGW

Wat vindt hij? Als ik zeg dat ik gevoelloos ben, dan krijg ik vanavond een groot probleem, denk ik. Dan ben ik misschien heel snel thuis, maar dan zeggen ze thuis ook... Nee, alle gekheid op een stokje. Ik snap de bewoordingen van de wethouder, ik probeer het vanuit onze insteek misschien wat meer inkleuring of een andere inkleuring te geven. De zienswijze, u bent net als de andere deelnemers niet verplicht om een zienswijze in te dienen. Het is een democratisch recht, het zou jammer zijn als u dat niet doet. Het kan variëren van goed tot neutraal tot negatief. Uiteraard zouden wij het prettig vinden als iedereen een positieve zienswijze afgeeft, want wij komen niet op een gegeven moment met iets wat niet onderbouwd is. Daarover

zo meteen wat meer. De zienswijzen zoals die voor een bepaalde datum moeten worden ingediend verzamelen wij niet alleen, maar als BsGW maken we daar ook een conceptreactie op, en het dagelijks bestuur - formeel richt u zich niet tot de organisatie maar tot het dagelijks bestuur - gaat met een advies of een reactie terugkomen. Uiteindelijk komt het erop neer dat er een stemming plaatsvindt in het algemeen bestuur op basis van datgene wat voorligt en wat becommentarieerd is. Er wordt een afweging gemaakt en daar geldt de gewogen stemming op basis van de huidige kostenverdeelmethode. Ik noem maar iets, een waterschap betaalt zo'n 20 à 21 procent van het totale huishoudboekje. Zij hebben dan ook 21 procent stemrecht van de 100 procent. Zo is naar rato van inbreng die gewogen stemming te herleiden. Ik weet niet uit mijn hoofd hoeveel procent Kerkrade voor haar rekening neemt, maar dan weet u ongeveer wat uw stemgewicht is. Het betreft 3,7 procent. Om toch even op die fte's door te gaan. Wanneer gaan wij de fte's vermarkten? Wanneer gaan wij daarmee de markt op? Wanneer gaan we werven en selecteren? Pas nadat in juni het AB een besluit heeft genomen. Niet eerder, want dat zou niet logisch zijn. We gaan ermee aan de slag omdat wij per 1 januari 2024... Afhankelijk van de uitkomst. Stel dat het groen licht inhoudt, dan willen wij natuurlijk vanaf 1 januari die formatie kunnen inzetten. Als u kijkt naar de formatie an sich, daar is al eens in het AB over vergaderd, daar is over gediscussieerd. Het was in eerste instantie zes fte, in principe structureel. Daar is vanuit het AB nog een keer een beroep gedaan op de organisatie en daarmee ook op het dagelijks bestuur: kijk er nog eens kritisch naar. Moet het allemaal structureel zijn? Kan het ook tijdelijk zijn? Het aspect wat u aangeeft: "Heb je niet mensen in huis die op de een of andere manier kunnen doorgroeien?" Al die aspecten zijn nog eens tegen het licht gehouden. Het klinkt heel flauw als ik zeg: zes fte is uiteindelijk 5,8 fte geworden. Dat geeft wel aan dat er meer dan kritisch naar gekeken is. Wat veel belangrijker is, is dat van die 5,8 fte het grootste gedeelte tijdelijk is. Juist om bijvoorbeeld de implementatie van de Wet open overheid, als opvolger van de Wet openbaar bestuur, versneld en versterkt te kunnen inzetten. Als we dat niet kunnen doen, dan lopen wij natuurlijk een groter risico met bezwaar, met beroep, met alle werkzaamheden die daarbij komen kijken. Dan kan het aan de voorkant veel interessanter zijn om te zeggen: "Die fte vullen we niet in." Echter, als je aan de achterkant niet aan de wettelijke vereisten voldoet, dan krijg je het dubbel en dwars terug. Vanuit dat perspectief is er heel nadrukkelijk naar gekeken. Dan pak ik ook de Wet open overheid. De anderhalve fte die daarvoor gevraagd wordt is tijdelijk, om die impuls te geven. Daarna moet het, zoals dat zo mooi heet, in de eigen organisatie inzakken. De trainees, daar was ook een opmerking of een vraag. De trainees zijn juist jonge, enthousiaste medewerkers die we proberen naar binnen te halen in die vakgebieden waar je gedurende een stukje opleiding, training, een combinatie van huidige functies kunt gaan vormgeven omdat voor een aantal van dat soort functies de markt geen aanbod heeft. Die zijn met geen enkele mogelijkheid te vinden. Het is een bewuste keuze om te kijken: hoe kun je een soort van intern opleidingstraject met dat soort enthousiaste en kundige mensen opstarten om ze in te laten groeien en te laten doorgroeien in je organisatie? De structurele formatie heeft onder andere te maken met het feit dat per 1 januari 2023 de rechtmatigheid bij het dagelijks bestuur niet langer bij de accountant ligt. Die heeft er nog steeds een mening over, maar de werkzaamheden die de rechtmatigheid van onze bedrijfsvoering aantonen, liggen in belangrijke mate bij de organisatie zelf, onder de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Die formatie hebben we niet, dat is een taakverzwaring. Die formatie heb je nodig, en dat is ook heel nadrukkelijk richting het algemeen bestuur door het dagelijks bestuur onderbouwd. Wat je niet hebt, maar waar je wettelijk aan moet voldoen, dat moet je in huis halen. Anders zegt een accountant uiteindelijk: "Ik kan die rechtmatigheid niet toetsen." Op zijn minst zal een accountant zich dan onthouden van een deelverklaring, volledige verklaring of goedkeuring. Dat kan. Zoals de wethouder al aangaf, hebben wij ook de wet uit te voeren. Wij kunnen niet een goedbedoeld idee, all'improvviso of nog langer over nagedacht, dat kan allemaal. Soms hoeft een idee niet uitgebroed te worden. Dat kan spontaan uitkomen. Jammer, het kan niet. Wij mogen niet één keer per vier jaar een waarde bepalen en dan zoiets hebben van: laat die waardes maar lekker stijgen. Daar hebben we in Kerkrade of in de hele provincie geen last van. Nee, we hebben ook een toezichthoudend orgaan, de Waarderingskamer. Die houdt heel strak de vinger aan de pols en die waardeert ons ook. Daarom heet dat Waarderingskamer. Tot voor twee jaar geleden scoorden wij als BsGW een voldoende, maar de laatste twee jaren scoren wij een goed. Vorig jaar hadden wij een dip in het aantal bezwaren, en dit jaar hebben we een enorme plus in het aantal bezwaren. Dat heeft niks met de kwalificatie goed van doen. Als wij die waardebepaling - wat is een woning of een niet-woning waard - niet goed zouden doen, dan zei de Waarderingskamer bijvoorbeeld: "Je blijft niet die goed houden, je gaat terug naar een voldoende." Dat toezichthoudend orgaan let daar heel nadrukkelijk op. Het feit dat we dit jaar veel bezwaren hebben gekregen is een landelijk beeld. Dat is niet iets wat alleen BsGW betreft. Dat betreft heel Nederland, iedere organisatie, een gemeente die het zelf doet, dan wel een samenwerkingsverband. Die hebben een enorme plus in het aantal bezwaren gekregen. Het heeft enerzijds te maken met toch een stukje onwetendheid van mensen: die waardepeildatum is niet 1 januari 2023 voor de aanslagronde, voor het aanslagbiljet van 2023. Nee, dat is 1 januari 2022. Laat op dat moment de huizenmarkt juist zo'n piek hebben

bereikt. Onze waardebepaling op basis van allerlei factoren - dan kom ik terug op uw vraag, daar komen wij graag een keer voor terug en dan krijgt u ook veel meer tekst en uitleg dan ik nu in die paar minuten kan geven. Dat is een presentatie van twee à tweeënhalf uur, dan weet u dat alvast. De waardebepaling, daarvan zeggen vervolgens de ncnp-bedrijven: "Daar kunnen we nu mee aan de slag. Die enorme stijging, we gooien er een reclame tegenaan." Ik pak eentje eruit. U heeft ongetwijfeld op de televisie het filmpje gezien van knibbel knabbel knuisje, wie komt er aan mijn huisje? De Belastingdienst, noem maar op. Ik ga geen quizvraag houden wat die campagne heeft gekost. Ik vertel het meteen. Het idee, het uitwerken van het idee plus de reclamezendtijd: 2,5 miljoen euro. Het zijn commerciële bedrijven, dus die moeten al minimaal 2,5 miljoen euro binnenharken om op nul uit te komen. Dan weet u dat het echt geen mensen zijn die op elke hoek van de straat zeggen: "Ik ga u voor niks of voor noppes helpen. Nee, dat is juist het verdienmodel wat erin zit. Die hele systematiek komen we uitleggen. Het zijn allemaal stappen, en als je die stappen één voor één doorloopt kost het ons tijd, en tijd is ook geld. Die capaciteit hebben we niet, die moeten we inhuren om binnen de wettelijke termijnen aan de uitspraken te kunnen voldoen. Het kost gewoon geld. Op het moment dat er een hoorzitting wordt georganiseerd, dan moet het betreffende ncnp-bedrijf daar een vergoeding voor krijgen. Ook al komen ze op die hoorzitting niet zelf, maar sturen ze een stagaire die het bezwaarschrift letterlijk voorleest dus geen nieuwe feiten inbrengt. Daartoe ben je namelijk niet verplicht. Het is een herhaling van zetten. Ik ken de bedragen niet uit mijn hoofd. Dan incasseren ze een bedrag wat daarvoor staat, en zo bouwt zich dat op. Dat wil ook niet zeggen dat ze allemaal gelijk krijgen. Sterker nog, en dat is in het verleden al eens uitgezocht: BsGW heeft bijvoorbeeld wel te maken met veel bezwaren, maar dat wil niet zeggen dat die bezwaren allemaal gehonoreerd worden. Integendeel, maar je hebt dan wel die kosten gemaakt in de menskracht, de inzet van je mensen of de inhuur van die mensen, in combinatie met alle hordes die puur voor de bühne zijn. Die complexiteit wil ik op hoofdlijnen even met u delen. Het is niet zoiets van: wij doen maar iets, en laten we dit jaar Kerkrade eop een andere manier waarderen. Dat kan gewoon niet, het zou ook niet mogen. Wij voeren wat dat betreft de wet uit zoals dat hoort.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Wij worden daarop beoordeeld door de Waarderingskamer. Voorzitter, mag ik hier een vraag over stellen? Ik heb eerst een interruptie van de heer Piefer.

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

Voorzitter, een verhelderende vraag aan de heer Lebens. Wat is de standaardprocedure bij het indienen van het bezwaar? Dat is één. Twee, om al dan niet tot honorering te komen van het bezwaar. Ik weet uit eigen ervaring, en ons komen meerdere geluiden ter ore, dat de ene persoon een schriftelijk bezwaar indient en de andere kan het met een belletje afdoen. Is dat willekeur of zitten daar procedures achter?

BsGW

Dat is eigenlijk de belangrijkste vraag. Het allermooiste is dat u in het rijtje in elk geval gelukkig niet de ncnp-bedrijven noemt. Dat hebben we natuurlijk het minst graag, want die ncnp-bedrijven kosten ons en de gemeenschap heel veel geld, en ook de tijdsaspecten heb ik genoemd. Dat klinkt heel flauw, maar dat vind ik heel belangrijk om te horen. De andere mogelijkheden, u noemt ze: je kunt telefonisch contact opnemen, en die vorm van bezwaar indienen heet flitsbezwaren. Dan ga je een procedure in waarbij je aan de telefoon de taxateur te spreken krijgt. Dat zijn intensieve trajecten. Zeker als veel mensen willen bellen vanwege de stijging, en dan kijk ik naar mevrouw Wevers, betekent dat ook dat je lang moet wachten. Mensen die lang moeten wachten geven gelukkig op een bepaald moment aan: "Het is het wachten waard geweest, want we zijn goed geholpen." Dan is de afweging: doe je het snel en onvolledig en daarmee jaag je mensen de mogelijkheid van alsnog schriftelijk bezoek waar indienen in, of je neemt ook de tijd met alle beschikbare capaciteit om de mensen goed te woord te staan. Dat doe je dan, maar dat doe je niet omdat je zoiets hebt van: die stem klinkt vriendelijk. Laat ik daar maar in meegaan. Dan gaan wij natuurlijk alle gegevens van de betreffende woning met u doornemen. Het kan zijn, omdat er vandaag de dag ook vergunningvrij gebouwd en gesloopt mag worden, dat u zegt: "Ja, maar u gaat nog uit van de situatie dat ik nog een bijbouw had, maar die bijbouw heb ik op 2 januari gesloopt. Die heb ik niet meer." Dat betekent dat normaal gesproken de waarde van je woning omlaag gaat. Dan wordt dat op basis van feiten gecorrigeerd. Schriftelijk bezwaar indienen kan via de digitale weg en het kan via de reguliere weg. Er zijn verschillende mogelijkheden om bezwaar in te dienen. Ik probeer u op die manier het gevoel mee te geven

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

dat alle vormen serieus bekeken worden. Dat is beantwoord.

Fractie VVD

Dan ga ik naar de heer Creusen. Voorzitter, ik wil terug naar de begroting want daar hebben we het vandaag over. Aanhakend op de proceskosten, die kosten van bezwaar zijn toch weggezet in de begroting, neem ik aan, alleen onder proceskosten. Dat klopt toch? Ik zie ja-geknik. Die zijn niet verdisconteerd in personeelskosten.

BsGW

Beide. Dan kijk ik ook met een schuin oog naar jou. De proceskosten wat betreft de inzet van extra personeel, het inhuren van taxateurs en dergelijke zit wel onder de noemer proceskosten. Helder. Proceskosten moet je uitsplitsen in uitkeringskosten, dat is wat wij moeten overmaken bijvoorbeeld aan de ncnp-bedrijven, en uitvoeringskosten, dat is de inzet van extra menskracht.

Fractie VVD

Maar die komt niet. Als je kijkt naar de begroting, dan stijgt die in vijf jaar tijd van 20,285 miljoen euro richting 26 miljoen euro. Dat is dat is een toename van vijf miljoen euro. Als ik kijk wat de kostenstijging veroorzaakt, dan zit het met name in de personeelskosten die van een kleine 30 miljoen euro stijgen naar 17 miljoen euro. Dat is een kostenstijging van 30 procent. Dat kan ik niet verklaren met 5,8 fte, en evenmin met een indexering. Ik begrijp deze begroting gewoon niet.

BsGW

Ik kan niet meer zeggen dan dat er alleen sprake is van indexering en van de 5,8 fte.

Fractie VVD

Het gezond boerenverstand zegt 30 procent stijging in personeelskosten.

BsGW

Dat zijn wel heel duurbetaalde fte's. Het is niet cumulatief, het is per jaar. Het gaat jaar over jaar. Dat moet ik gaan uitrekenen. De indexeringen staan erin, die zijn alleen maar doorgevoerd, plus die 5,8 fte. Het cumuleert natuurlijk wel, want het gaat index op index op index.

Fractie VVD

Wat hanteert u dan jaarlijks aan indexeringcijfer?

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Dat ga ik precies zeggen. Kunt u misschien ook schriftelijk de antwoorden...

BsGW

Het staat in de stukken. We hoeven niet de stukken voor te lezen. Het is conform Centraal Planbureau, dus dat is op zich niet vreemd. Ik ken niet alles uit mijn hoofd. Volgens mij is het tweeënhalf.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Als we dit allemaal zo moeten doorberekenen in B.V. Nederland, dan kunnen we faillissement gaan aantekenen. Mag ik even?

Fractie SP

Voorzitter, is het niet ook de stijging van de cao's en de blablabla. Alle lonen, inflatie. Als je dat allemaal voor de hele BsGW, dan kom je misschien toch wel aan dat bedrag. Het

BsGW

zal niet heel anders zijn, neem ik aan, dan de begroting van Kerkrade. Ik weet niet of het antwoord voldoende is voor de VVD, maar het is een antwoord. Ik wil even terug.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Ja. Nog iemand? Nee, niemand meer een tweede termijn?

Fractie SP

Alleen de SP. Prima. Even kort, want ik ben het eens met de wethouder dat we onze invloed moeten gebruiken. Dat wilde ik toch even zeggen. Als ik toch mopper, dan mag ik ook een compliment geven als ik het niet juist heb. Klopt, ik vind dat we dat moeten doen. We zullen iets moeten verzinnen wat we hiermee moeten doen. Die vijf fte vind ik voldoende uitgelegd, begrijp ik ook. Dat die tijdelijk is door al die wetswijzigingen, daar kan je als BsGW natuurlijk ook niks aan doen. Als de Wob ineens afgeschaft wordt en het wordt Woo en dan nog weer allerlei andere regelingen, dat is een ongelooflijke hoeveelheid extra werk. Eén ding mis ik echter nog, dat is: als je 3 miljoen euro rekent voor proceskosten en je ziet dat die weer

omhoog gaan, zou je dan niet toch extra personeel moeten inzetten om dat te voorkomen? Die verdienen zichzelf dan weer terug. Dat lijkt me dan wel kunnen. Dat is één. Ten slotte nog dit: ik neem aan dat u het met me eens bent dat dit een gedrocht van een wet is die dit kabinet heeft bedacht. Ik bedoel, die wet dat de proceskosten omhoog moeten. Dit heeft geleid tot het steunen van gewiekste ondernemers. Bent u daar nog mee bezig, met andere gemeentes en andere instanties, om te zorgen dat het van tafel gaat en dat er andere oplossingen voor komen? Anders zitten we elk jaar met deze problematiek,

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

en die duurt al zo lang.

BsGW

Dat was mijn laatste vraag. Dank u wel, voorzitter. Kunt u daar een antwoord op geven? Ja, heel graag. Goede vragen. Eén, ik heb zonet op antwoorden van de VVD aangegeven: "De proceskosten moet je uiteen halen in uitkeringskosten en uitvoeringskosten. Die uitvoeringskosten is juist het extra personeel wat je moet inzetten." In dialoog met het algemeen bestuur zijn wij dat verder inzichtelijk aan het maken vanuit een stukje historisch perspectief. Vanuit een aantal jaren vanuit het verleden de lijn doortrekken naar het heden en naar de toekomst, waar je een soort omslagpunt hebt. Het aantal bezwaren kan stijgen, het kan wat lager liggen, maar je hebt altijd een soort vast of bijna vast aantal. Als je daar je organisatie beter op inricht en je formatie, nadat het onderbouwd is, vraagt om aan te stellen in plaats van duur in te huren in een bepaalde periode, dan kun je dat personeel ook inzetten in de voorbereiding op de volgende aanslagronde. Dan kun je dus, zoals dat bij ons heet, het aantal voormeldingen omhoog brengen. Het aantal voormeldingen betekent dat je met burgers - dat was ook één van de opmerkingen, geloof ik - meer, sneller en eerder in contact treden. Dan kun je die telefoontjes, die flitsbezwaren, omdraaien. Dan ga je met formulieren, belletjes, of huisbezoeken, dat doet er niet toe, actief naar de burger toe. Dan kun je in de aanloop naar de nieuwe aanslagronde veel beter in beeld krijgen wat nu de waarde van de woning is. Het waarderen is geen exacte wetenschap. Laat drie taxateurs komen en die komen alle drie met een andere waardebepaling. Dat is gewoon zo. Wij moeten tot op 1.000 euro nauwkeurig bepalen. Als je een taxateur laat komen, die zitten zo op 5.000, 6.000, misschien wel 10.000 euro verschil. Zij willen ook een opdracht binnenhalen. Zij zeggen tegen u: "Dat huis is veel meer waard. Ik wil graag die opdracht." Als de markt ernaar is, halen ze die nog binnen ook. Dan hebben zij daar natuurlijk ook een aandeel in. Wij doen er alles aan om de kosten te dempen. We zijn ook aan het kijken hoe je inhuur beter kunt afzetten tegen het aannemen van mensen. Dat gaan we allemaal goed onderbouwen. Uw tweede punt: doet u iets aan die proceskosten? Jazeker. Ik moet u even een klein beetje corrigeren. Het is niet het kabinet wat heeft gezegd dat de proceskosten omhoog moeten. Het is de Hoge Raad geweest. Voor de BPM en voor de WOZ lagen de tarieven lager, en daarvan is op een bepaald moment gezegd: "Dat is ongelijkheid. Bepaalde tarieven in bepaalde kwesties moeten gelijk zijn." Neemt niet weg, en dan komt wel het kabinet om de hoek kijken, dat toen de aanslagbiljetten de deur uitgingen bij ons en bij onze collega's, binnen drie dagen de telefoon roodgloeiend stond. We kregen het niet afgehandeld. Toen hebben we met een aantal collega-directeuren contact gezocht met Den Haag, met staatssecretaris Van Rij die hierover gaat. Hij heeft toen heel snel gehandeld en gezegd: "Hieraan moeten we een halt gaan toeroepen. Die ncnp-bedrijven moeten we anders gaan benaderen, zonder het rechtsbeginsel en zonder de rechtsbescherming van de burgers aan te tasten." Hij komt één dezer weken met een pakket aan maatregelen waarbij hij het ene gaat doen, de ncnp-bedrijven aanpakken, zonder het andere te laten, de rechtsprincipes overeind te laten. Daar houden wij ons aan vast. Wij hopen dat het effect sorteert, zoals dat in mooi Nederlands heet. Dat zou op zijn vroegst pas in 2024 van toepassing zijn. Laten we hopen dat we in een aantal stappen dit soort extremen het hoofd kunnen indrukken.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Ik heb van alles gehoord in de commissie. Voorstanders, mensen die het nog niet weten, mensen die eventueel een amendement zouden willen indienen. Mijn vraag is: wat wil de commissie, bespreekstuk of akkoordstuk? Wie wil er een akkoordstuk van maken? Blijft alleen de VVD over. Alleen de VVD voor een bespreekstuk. Er is maar één partij een bespreekstuk, dan wordt het een akkoordstuk. Dan sluit ik agendapunt zeven. Ik schors een paar minuten voor het wisselen van de mensen hier. [onderbreking 01:53:52 - 02:00:09]

8 Ontwerpbesluit ontwerpbegroting 2024 inclusief meerjarenraming 2025-2027 en

begrotingswijziging 2023 Stadsregio Parkstad Limburg

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Ik heropen de vergadering. Wil iedereen plaatsnemen? We gaan naar agendapunt acht. Dat is ontwerpbesluit ontwerpbegroting 2024, inclusief meerjarenraming 2025-2027 en de begrotingswijziging 2023 van de Stadsregio Parkstad-Limburg. De raad kan op de ontwerpbegroting 2024 zijn kaderstellende en controlerende bevoegdheden invullen via het afgeven van een zienswijze. De raad kan eveneens op de eventueel gewijzigde begroting 2023 ook een zienswijze afgeven. De jaarrekening van 2022 is ter kennisname. Voorgesteld wordt om een neutrale zienswijze af te geven en kennis te nemen van de jaarrekening 2022.

J.P.M. Paas wethouder

Ik kijk naar de wethouder. Een korte inleiding. Naar mijn idee, beste commissie, doet de Stadsregio Parkstad-Limburg heel goede zaken. Onder andere hebben ze gezorgd voor regiodeal 1.0, dat we die 40 miljoen euro kregen. We hebben nu regiodeal 2.0 en we krijgen als regio 25 miljoen euro. Een deel daarvan krijgen wij als Kerkrade ook. Het is altijd op basis van cofinanciering. Als wij bijvoorbeeld van die 25 miljoen euro acht miljoen euro krijgen, moeten we zelf zorgen dat we acht miljoen bijleggen. We hebben een totaal potje van 16 miljoen voor stadsverbetering, of waar dan ook het geld naartoe gaat. Wat verklaart dat wij een neutrale zienswijze voorstellen? Normalerwijs, als er rentebaten zijn worden die altijd aan de begroting zelf, aan de programma's toebedeeld. In dit geval heeft het DB ervoor gekozen om dat niet te doen. Ze hebben voorgesteld om die rentebaten aan de programma's toe te rekenen. Dat is geen consistente gedragslijn. Eerst was het altijd dat ze die aan de algemene begroting zouden toerekenen, maar dat gaan ze in dit geval niet doen. Dat is afwijkend van het consistente beleid. Dat is de reden dat wij als college een neutrale zienswijze voorgesteld hebben, anders was dat zonder meer

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

een positieve zienswijze geweest. Dat als inleiding, voorzitter. Dank u wel.

Fractie Hart voor Vrijheid

Dank u wel. Dan gaan we naar de eerste termijn, Hart voor Vrijheid. Dank u wel, voorzitter.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Wij hebben geen verdere vragen en ik steun de neutrale zienswijze.

Fractie PvdA

De PvdA. Dank u wel, voorzitter. Dank ook voor de inleiding van de wethouder. Hij heeft duidelijk aangegeven waarom er een neutrale zienswijze wordt afgegeven. Ik heb daarnaast een paar opmerkingen. In de nota van toelichting staat dat vanwege de toenemende complexiteit van projecten er een extra begrotingspost opgenomen is van 30.000 euro voor extern advies. Ik vraag me af wat dat advies inhoudt. Als je het hebt over meerdere projecten, dan is dat advies in feite te verwaarlozen. Daarnaast voor de opleiding nog 40.000 euro. Ik denk dat belangrijk is dat Parkstad Limburg op orde blijft met betrekking tot kennis en kunde, dus ik denk dat het goed is. Daarnaast vind ik het laatste gedachtestreepje wel zorgwekkend. Parkstad Limburg kampt met langdurig zieken, waardoor de bedrijfsvoering onder druk staat. Het is een kleine organisatie en op het moment dat daar een paar mensen vanwege langdurig ziek zijn wegvallen, dan krijg je natuurlijk druk. Dat betekent dat je moet gaan kijken voor uitbreiding, of noem maar op. Ik denk dat het heel belangrijk is als het beïnvloedbaar is - nogmaals, wat is de reden van langdurig ziek? - dat de organisatie intern kijkt wat ze daaraan kan doen en dat ze daarop zit. Het is een kwetsbare organisatie. Ik denk dat hoe kleiner de organisatie is, hoe meer je erop moet zitten.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Dat is hetgeen wat ik in eerste termijn graag naar voren wil brengen. Dank u wel.

Fractie Lokaal Alternatief

Dank u wel. Dan ga ik naar Lokaal Alternatief. Wat mij inderdaad triggerde was de opmerking over de rentebaten. Ik begrijp dat het DB heeft besloten om het voorstel te handhaven. Mijn vraag is toch: hoe stonden andere gemeentes daarin? Omdat het inderdaad niet gebruikelijk is dat dit op deze manier gaat.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Dat was mijn vraag.

Fractie Ons Kerkrade

Oké. Dan ga ik naar Ons Kerkrade. Bedankt, voorzitter. We kunnen ons aansluiten bij wat de heer Jongen van de PvdA heeft gezegd, ook wat de rentebaten betreft. Wij steunen de opmerking van het college.

Fractie SP

Dank u wel. Voorzitter, dank u wel. In de raadsinformatiebrief staat: "Vanwege de brede inhoudelijke uitwerking van de strategische agenda van de Stadsregio is het wenselijk dat u als raad wordt geïnformeerd over de taken die door het regiobureau worden uitgevoerd en welke resultaten worden behaald. Voorgesteld wordt om de raad jaarlijks via een raadsinformatiebijeenkomst - ik had gelezen brief, maar dat maakt niet uit - voorafgaand aan de behandeling van de ontwerpbegroting te informeren over de wijze waarop de strategische agenda wordt uitgewerkt in de programma's. Dit jaar is dat qua tijdsplanning niet meer mogelijk." De vraag is: waarom was dat niet mogelijk? Welke afspraken kunnen we maken over de voortgangsrapportage? Voorzitter, we hebben het net over de harmonisatiewet van de BsGW gehad. Mij lijkt toch ook dat het een aardige taak van de PLS zou kunnen zijn. Dan zitten toch alle regio's bij elkaar en kunnen we eens kijken of we daar wat meer eenstemmigheid in kunnen krijgen. Is dat misschien een idee? Wij zouden graag meer willen weten over die strategische agenda en alles wat men van plan is te gaan doen. Ik dacht dat er een brief stond. Ik weet het niet, is het een raadsinformatiebrief of een raadsinformatiebijeenkomst waarin we meegenomen worden in die strategieën en alles wat men van plan is te gaan doen? Ik zou dat liever in de commissie hebben, want dan kunnen we er kritische vragen over stellen. De raadsinformatiebijeenkomst is een soort eenrichting en wat verhelderende vragen. Waarom komt het niet gewoon in de commissie waarin we kunnen praten over de strategieën en de doelen die men wil bereiken? Ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat het vooral een praatorgaan is. Ook al is het zo dat we veel geld binnenharken blijkbaar, toch heb ik het idee dat de gemeentelijke invloed op een aantal fronten verder afbrokkelt. Hebben we als raad nog invloed op bijvoorbeeld het uitvoeringsprogramma retail of het aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen? Komen alle plannen die PLS uitvoert afzonderlijk ter instemming naar de raden? Hoe kunnen we als raad onze vinger aan de pols houden met het bepalen en het uitvoeren van al die strategieën? Dan nog een vraag over de financiën. Ergens in de nota van toelichting staat, misschien als een detail, ik had het bijna over het hoofd gezien, dat de bijdrage die we als Kerkrade leveren dit jaar een tekort van 31.000 euro is. In vier jaar tijd loopt dat op naar 150.000 euro, dan is dat vervijfvoudigd. Dan staat er dat het tekorten oplevert in onze eigen begroting en dat het nog niet gedekt is. Ik wil graag weten, voordat we hiermee instemmen, hoe we dat gaan dekken en wie wat waar betaalt. Hoezo is dat ineens vervijfvoudigd? Dat begrijp ik ook niet zo goed. Misschien dat ik het over het hoofd heb gezien in de stukken,

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

maar daarover graag een uitleg. Dat was het wat de SP betreft.

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

Dank u wel, voorzitter. Dank u wel. Dan ga ik naar de Ouderenpartij. Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, vragen hebben we niet zozeer. Wel wil de Ouderenpartij ook zijn zorgen uiten, want er zijn enkele posten die negatief op de begroting gaan drukken. De reden voor de kostenstijging ligt met name in de cao-stijgingen. We vinden het begrijpelijk en te rechtvaardigen, maar we willen wel onze zorgen daarover uiten. De PvdA maakte gewag van de langdurig zieken. Dat was ook een punt van aandacht voor de Ouderpartij. We horen graag of er meer zicht op wat daarvan de oorzaak is. Als die oorzaak bekend is, hoe zouden we daar eventueel verbetering in kunnen aanbrengen? We sluiten ons aan bij de kritische noot zoals verwoord in de conceptzienswijze. Ook wij vonden het een vreemde zaak dat de rentebaten ten gunste worden gebracht van de programma's, en niet naar de deelnemende gemeenten teruggaan. Wat dat betreft

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

kunnen we ons vinden in de zienswijze zoals die verwoord is. Dank u wel, tot zover. Dank u wel.

Fractie SP

Een aanvullende vraag. Ik wil graag weten waarom het AB dat doet. Dat was ik net vergeten te vragen, sorry. Dat kan dan in één keer mee.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Waarom kiezen ze daarvoor? Daar is toch een reden voor? Sorry.

Fractie CDA

Dan ga ik naar het CDA. Dank u wel, voorzitter. In de eerste termijn zou ik graag een vraag stellen c.q. gevoelens willen uiten - er werd zojuist gesproken over het afgeven van een gevoel - en dan eventueel in de tweede termijn over de zienswijze. Een beetje aansluitend bij de opmerking van de heer Jongen. Het baart ons ook zorgen dat er langdurig zieken zijn. Eigenlijk nog een stapje verder vragen wij ons af: er werd aangeduid dat de regionale opgave steeds complexer en omvangrijker wordt. Verbreding en verdieping. Wij vragen ons af: heeft de Stadsregio Parkstad Limburg of het bureau voldoende capaciteit om de taken goed uit te voeren of om de ambities waar te maken? Als je de vraag omdraait: zijn de ambities wellicht niet te groot? Met name als je dan opmerkingen ziet als: "De bedrijfsvoering staat onder druk", dat zou natuurlijk ermee te maken kunnen hebben. Over de informatievoorziening. Als ik het goed heb begrepen, zou er nog een raadsinformatiebrief komen. Misschien nog een opmerking. Het aantal raadsinformatiebijeenkomsten, ze staan vaak in iBabs gepland en redelijk vaak worden ze ook weer gecanceld, en ook redelijk vaak op redelijk korte termijn. Ook daar zou je de vraag kunnen stellen: heeft het een met het ander te maken? Het zou zomaar kunnen. Wellicht zijn het vrij gedetailleerde vragen. Dan excuses daarvoor. Bij bijlage twee is getracht om schematisch een overzicht te geven van doelstellingen en hoe beoogd wordt om die uit te voeren. Wat mij daar opviel is dat bij een aantal van die punten, bijvoorbeeld bij de kolom beleidsvisie, de derde van rechts, vaak niets genoemd wordt. Nu kan het zo zijn dat het nog in ontwikkeling is, maar ik vroeg me af hoe dat zit. Met andere woorden: kan het zo zijn dat de Stadsregio Parkstad Limburg in haar ambitie zich met dingen wil bemoeien, om het even plat te zeggen, waar ze niet meteen de competentie voor hebben? Bijvoorbeeld onderwijs, daar heeft bij mijn weten Parkstad Limburg niet direct de bevoegdheid op, maar vindt daar wel iets van. Hoe verhoudt zich dat?

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Dat was nog een vraag die wij hebben.

Fractie Burgerbelangen

Tot zover. Dank u wel. Dan ga ik naar BurgerBelangen. Dank u wel, voorzitter. Ook dank aan de wethouder voor zijn uitleg. Wij steunen het advies van het college en gaan mee in de neutrale zienswijze.

Fractie VVD

Dank u wel. Prima. Dan ga ik naar de VVD. Veel is het natuurlijk al gezegd door de voorgangers. Ik wil toch aandacht hebben voor een tweetal zaken. Allereerst vind ik natuurlijk dat het regiobureau heel waardevol werk doet. U ziet dat je vanuit de samenwerking veel verder kunt gaan en verder komen dan dat je alleen gaat, zoals een Keniaans spreekwoord of gezegde dat zegt. Twee punten. Allereerst die langdurige zieken. Dat is een punt wat vragen oproept. Maar dan de vervijfvoudiging van de begroting, dat is natuurlijk een punt van zorg. Nu wordt er wel gezegd dat we het meenemen in onze begrotingsvoorbereiding, maar zijn er niet andere dekkingsvormen? Ik ben heel erg nieuwsgierig hoe die tekorten, die overschrijdingen, straks worden vereffend.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Daar ben ik erg benieuwd naar.

J.P.M. Paas wethouder

Dat was het? Dan ga ik naar de wethouder. We doen dit even samen. Voorzitter, als u het goed vindt zullen we een paar onderwerpen verdelen,

dr. T.P. Dassen-Housen burgemeester

omdat er ook een aantal onderwerpen gericht zijn aan het DB. Ik ben lid van het DB, en toevallig ben ik hier. Het DB heeft niet unaniem ingestemd met het voorstel, dus daar laat ik het verder bij. Er was verschil van mening, maar de meerderheid heeft bepaald. Het is aan de wethouder om de suggestie harmonisatie BsGW via de SPL, Stadsregio Parkstad Limburg, te doen. Ik zou het u niet aanraden want dat is iets van de wethouder financiën. Je moet ook de dingen laten waar ze zijn. De Stadsregio gaat niet over financiële keuzes van gemeentes. Een praatorgaan, zoals mevrouw Wevers zei, vind ik echt geen recht doen aan de feitelijke situatie. Een organisatie die het mogelijk maakt dat Rolduckerveld grootschalig gerenoveerd wordt, die een bijdrage heeft gedaan aan Vie, die veel grensoverschrijdende projecten doet, en ik kan nog tig dingen opnoemen, en de strategische visie is hier ook langs geweest. Het is geen praatorgaan, namelijk alle gemeentes in Zuid-Limburg en Limburg zijn jaloers op de uitvoeringskracht die Parkstad Limburg heeft. Er zijn diverse momenten waarop gemeenteraden worden bijgesproken. Ik erken dat die bijeenkomsten ook wel eens afgezegd worden. Dat is geen goede zaak. Ik zal er nog eens goed op letten. Het is net zoals bij andere gemeenschappelijke regelingen: daar zijn collectieve bijeenkomsten voor alle gemeenteraden voor, en daar

kunt u graag aan deelnemen en informatie bij halen. De meeste portefeuillehouders zitten ook in bestuurscommissies. De Bestuurscommissie Wonen, waar wethouder Weijers in zit, doet ontzettend veel dingen om de aanpak van woningen in deze stad mogelijk te maken, gesteund door de mensen van de Parkstadregio als het gaat om duurzaamheid, et cetera. Als de raad daar te weinig gevoel voor heeft, voorzitter, dan stel ik voor dat we nog eens in de breedte alles over het voetlicht brengen. Het doet echt geen recht aan deze organisatie met haar mensen, die veel ambities heeft. Dat klopt, dat onderkennen we ook. We zullen met elkaar vinger aan de pols moeten houden dat we die ambitie kunnen waarmaken. Vooralsnog zijn alle gemeentes ontzettend blij dat we die kennis en kunde die we nodig hebben bundelen. Omdat we met elkaar samen Parkstad hebben, hoeven we het individueel niet te doen. In een situatie waar de arbeidsmarkt krap is, is dat ontzettend belangrijk. Af en toe met onderwijs bemoeien heeft ook te maken met bestaanszekerheid, met de gezonde basisschool voor de toekomst. Daar liggen raakvlakken omdat er ook een Commissie Sociaal Economische Structuurversterking is. Bij alle commissies zit altijd een link met de lokale ambtenaren. Zowel bestuurlijk als ambtelijk zijn die lijnen dus goed op elkaar afgestemd.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

De andere vragen zijn voor de wethouder.

J.P.M. Paas wethouder

Dank u wel, dan ga ik naar de wethouder. Dan gaan we even kijken wat er overblijft. De heer Jongen had gelijk toen hij zei: "Die kostenstijgingen zijn een beetje zorgwekkend", en de meest zorgwekkende noemde hij de langdurig zieken. Dan doel ik op de organisatie, en het is inderdaad zo dat het een kleine organisatie is. Als er twee of drie mensen uitvallen, dan krijg je de ambities die je met z'n allen voor ogen hebt niet meer weggezet. Wat de burgemeester net ook zegt, het zijn allemaal specialisten. Je kunt niet op elke hoek van de straat een sollicitatie uitschrijven en dan mensen binnenhalen. Dat gaat gewoon niet. Het zijn specialisten en die zijn dun gezaaid, laat ik het zo maar noemen. Dan hebben we nog de meerderheid achter voorstellen. Even kijken, de rentebaten. Lokaal Alternatief, mevrouw Szalata zei: "Andere gemeenten, meerderheid achter voorstellen." In het DB is dat aan de orde geweest. Wij gaan het zo doen dat de rentebaten aan de programma's worden toegerekend. Wij hebben als Kerkrade daartegen geprotesteerd en gezegd: "Dat is niet handig, dat hebben we nooit gedaan. Waarom wijken jullie daarvan af?" De meerderheid zei: "Goed voorstel. Wij gaan het voorstel steunen. We wijken af van de consistente beleidslijn." Dan kun je als Kerkrade zeggen: "Wij zijn het niet ermee eens", dat hebben we ook gezegd, maar de meerderheid bepaalt uiteindelijk en de meerderheid was voor het voorstel zoals het nu geformuleerd ligt. Dan moet je je toch, met het oog op democratische besluitvorming, daarbij neerleggen. Je kunt zeggen: "Wij zijn het er niet mee eens", maar daar houdt het verhaal mee op.

Fractie SP

Ter verduidelijking, omdat de wethouder het nu toch erover heeft. Kunt u ook uitleggen waarom dan? Ik bedoel, wat is nou het voordeel? Wat is nou het nadeel? Ik snap helemaal niet wat het oplevert om het wel of niet te doen.

dr. T.P. Dassen-Housen burgemeester

Het DB heeft besloten dat het geld wat extra renteopbrengst heeft opgeleverd heel goed ingezet kan worden voor een aantal ambities in de projecten. Op dat moment vond men dat belangrijker dan het teruggeven aan de gemeente, omdat het ten goede komt aan de inhoud.

J.P.M. Paas wethouder

Verder was er nog een vraag van mevrouw Wevers: "Hoe kunnen we als raad onze invloed uitoefenen?" Het is een gemeenschappelijke regeling, dat is altijd hetzelfde. Dat kunnen we alleen door middel van het afgeven van een zienswijze. Dat is in dit geval een neutrale zienswijze, en er is ook uitgelegd waarom. In mijn inleiding heb ik aangegeven waarom het een neutrale is, en geen positieve of negatieve.

Fractie SP

Sorry, voorzitter.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Dat bedoel ik niet. Ik bedoel al die strategieën en doelen waar PLS aan werkt. Even voor de duidelijkheid, zullen we hem eerst helemaal laten beantwoorden?

J.P.M. Paas wethouder

Dank u wel. Ik ga naar het CDA. Het CDA vroeg: "Heeft het bureau voldoende capaciteit om alle ambities uit te voeren, en komt er nog een rib?" Dat heeft de burgemeester al beantwoord, dus daar zijn we al klaar mee. Heeft het afgelasten van de raadsinformatiebijeenkomsten te maken met personeelstekort? Ik sluit het niet uit, maar ik moet u het antwoord schuldig blijven. Ik kan van alles fantaseren, doe ik liever niet. Ik weet niet of het een met het ander verband houdt, maar dat zou best kunnen. De Stadsregio Parkstad bemoeit zich met onderwijs, waarvan u zegt: "Daar hebben ze zich eigenlijk niet mee te bemoeien", als ik dat goed heb opgeschreven. Die is ook al beantwoord.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Dan ben ik er ongeveer helemaal doorheen, voorzitter. Voorzitter, als ik mag.

Fractie CDA

Het is niet zozeer dat wij vinden of ik vind dat ze zich daar niet mee mogen bemoeien, maar ik vroeg me gewoon af: in het schematisch overzicht zie je bij een aantal beleidsvisies dat die niet ingevuld zijn en bij een aantal wel. Ik vroeg me af: daar waar er niets ingevuld is, is dat omdat het nog in proces is, omdat het nog moet gebeuren? Hoe moet ik dat interpreteren? Dat is iets van de burgemeester. Ik weet het niet.

J.P.M. Paas wethouder

Met uw goedvinden gaat deze vraag door naar Parkstad en daar krijgt u schriftelijk bericht over.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Akkoord? Oké. Dat was het, voorzitter. Dan nog openstaande vragen, niet beantwoorde vragen?

Fractie SP

Ja. Ter aanvulling net, ik snap dat we een positieve of negatieve zienswijze, maar ik vroeg me af: al die strategieën en doelen die genoemd worden door PLS, blijven die afzonderlijk naar de raden komen? Dat wat er gebeurt, dat we daar instemming over hebben. Ik herken een aantal dingen, zoals Vie en nog een paar dingen, Rolduckerveld, wat de burgemeester net zei. Niet alles komt mij bekend voor wat in die bijlage staat,

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

waar het CDA ook naar verwees. Hoe moet ik dat zien?

dr. T.P. Dassen-Housen burgemeester

Daar kan de burgemeester op antwoorden. PLS is trouwens het Parkstad Limburg Stadion. Ik snap dat u daarvan droomt en de mond van vol heeft, maar de SPL is Stadsregio Parkstad Limburg. Al die letters... Stadsparkregio. Dat even om spraakverwarring te voorkomen, met een knipoog natuurlijk. Veel stukken komen hier terug. Als je het hebt over de woonvisie, dat komt in uw raad terug. De strategische visie van de Parkstadregio is al een keer hier geweest. De cruciale dingen zullen hier ook terugkomen. Nogmaals, als de raad interesse heeft om in de breedte nog eens een keer een gevoel te krijgen wat er allemaal gebeurt, en dat is substantieel, kan dat altijd georganiseerd worden. Belangrijker nog zijn de regionale raadsinformatiebijeenkomsten. Dus heel veel dingen, wat de wethouder ook aangaf, de regiodeals die nu de tweede toekenning, de tranche daarvan loopt, daar zal ook een stukje cofinanciering voor moeten zijn. Als Kerkrade daar een bod voor doet, komt dat altijd in deze raad terug.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Al die stukken, daar zit altijd een link met deze gemeenteraad. Dank u wel. Dan ga ik ervan uit dat alles duidelijk is. Is er nog behoefte aan een tweede termijn?

Fractie SP

Nee. Sorry, volgens mij is de vraag over de poen nog niet beantwoord. Er staat dat we 31.000 euro in 2023 tekort komen. Dat is in 2027 ineens opgelopen naar 150.000 euro. Waarom? Hoezo is dat niet gedekt in onze begroting? Wat gaan we daaraan doen? Zolang wij hiermee een gat in de begroting creëren, kunnen we niet een positieve zienswijze afgeven, lijkt mij. Als we dat geld helemaal niet hebben en we gaan het toch aan hen geven.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Daar komt het dan toch op neer, als ik het goed begrijp. Ja, u wilt antwoorden?

M. Houben-Stoffels gemeente Kerkrade

Het is dezelfde systematiek als bij de BsGW. De cao en de indexering betekenen dat het jaarlijks oploopt, dat cumuleert, waardoor het bedrag uiteindelijk in 2027 een stuk hoger is. De zin zoals die opgenomen is geldt

voor alle zaken die nu aan bod komen, die worden allemaal meegenomen bij de afweging voor de begroting van 2024 van de gemeente Kerkrade. Dat is niet nieuw, dat doen we bij alles wat niet voorzien is. Ik bedoel, alle zaken die niet voorzien zijn worden allemaal op die wijze meegenomen bij de beoordeling van de begroting 2024.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Via de voorzitter. Ik snap de taal niet, denk ik.

Fractie SP
Wat bedoelt u met meenemen? Ik kan van alles meenemen, maar het gaat er natuurlijk om dat we dat gat in de begroting dekken.

M. Houben-Stoffels gemeente Kerkrade
Uiteindelijk moeten we een sluitende begroting presenteren. Alle zaken die in de loop van dit jaar naar voren komen en die betrekking hebben op 2024 nemen we mee. Op het moment dat we tekortkomen moeten er keuzes gemaakt worden. Dat is de begroting.

Fractie SP
Je weet toch nu dat er een tekort gaat komen. Wat gaan we daarmee doen?

dr. T.P. Dassen-Housen burgemeester
Voor de wethouder financiën, dit is vragen naar de bekende weg. Het is altijd zo dat bij de begrotingsbehandeling alle stukken komen die in de afgelopen tijd zijn voorgelegd, waar een tekort of een meer is, en dat wordt verwerkt in de begroting. Een begroting heeft meevallers en tegenvallers, en dan wordt hier integraal afgewogen. Dan zijn er dingen waar je niet omheen kunt omdat er een gemeenschappelijke regeling is. Dan wordt aangegeven hoe dat gedekt wordt. Dat is een bestendige lijn, mevrouw Wevers. Het komt allemaal integraal terug. Er komen nog meer van dit soort stukken, want alle gemeenschappelijke regelingen hebben namelijk meerkosten door de indexatie. We mogen hopen dat ook het gemeentefonds daarop gecorrigeerd wordt, dus dat de begroting daarop een ander beeld geeft. Dat weet je nu nog niet en daarom hebben we afgesproken dat het allemaal integraal terugkomt bij de behandeling van de begroting. Dat is soms een beetje raar, dat snap ik. Je zegt nu: "Fijn voorstel, wethouder. Hoe gaat u het betalen?" Maar zo hebben we het wel met elkaar afgesproken. Meevallers en tegenvallers komen allemaal bij de begroting aan bod, en dan legt het college een sluitende begroting voor. Hè, wethouder financiën?

J.P.M. Paas wethouder
Daar gaan we wel vanuit. De meicirculaire verwachten we, en dat is één van de van de drie meetpunten met betrekking tot wat wij krijgen van de overheid. Als de meicirculaire positief uitvalt, dan ziet u hier

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
een blije wethouder zitten. Dank u wel. Oké. In de werkgroep begroting is dit ook aan de orde geweest. Het is niet zo dat het ergens in de begroting gezet wordt. Het komt echt allemaal naar de raad. Zijn er nog prangende vragen? Anders, gezien de tijd, sluit ik het agendapunt. Dan is de vraag: wat doen wij, akkoord of niet? Wie is akkoord? Sorry, u had nog een vraag? Nee, ik had nog niet aangegeven dat wij de zienswijze volgen. Dat is bij deze. Prima. Nog even de hand omhoog. Oké, dan is het een akkoordstuk aan de partijen.

9 Ontwerpbesluit zienswijze jaarrekening Veiligheidsregio Zuid-Limburg/MCC

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Dan gaan we naar agendapunt negen. We hebben weer een kleine wissel, dus een paar minuten. [onderbreking 02:27:34 - 02:29:13] Ik open de vergadering weer. We gaan naar agendapunt negen, ontwerpbesluit zienswijze jaarrekening veiligheidsregio Zuid-Limburg. De raad van de gemeente Kerkrade wordt in de gelegenheid gesteld haar zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de jaarrekening van de VRZL. Tevens wordt het jaardocument 2022 van het MCC ter informatie aangeboden. De zienswijze is ten aanzien van de jaarrekening en niet ten aanzien van het jaardocument van het MCC.

dr. T.P. Dassen-Housen burgemeester

Ik kijk even of er aanvullingen zijn. Ik vrees dat we het vreselijk ingewikkeld gemaakt hebben, voor zowel de veiligheidsregio niet al ingewikkeld genoeg is. Ik probeer het nog één keer. We hebben vier dingen. Een positieve zienswijze ten aanzien van de jaarstukken 2022. Er is wel een tekort van 460.000 euro, maar voornamelijk tot stand gekomen door personeelszaken, wederom cao en verlofsparen. Dat zijn autonome ontwikkelingen. Het zijn ook rechten van mensen waarmee we te maken hebben. Vandaar een positieve zienswijze, voorzitter. Dan een neutrale zienswijze voor de resultaatbestemming ten aanzien van de jaarstukken. Hoe was dat ook alweer? Dat heeft te maken met de reservepositie van de veiligheidsregio. Je zou namelijk ook kunnen zeggen dat je een stukje gaat terugstorten naar de gemeentes. Het weerstandsvermogen van de veiligheidsregio is zeer laag. Wij hanteren bij de gemeente Kerkrade voor onszelf een weerstandsvermogen van 0,8 tot 1,4, en bij de veiligheidsregio is die nog niet 0,29. Het is lastig om van je partners iets anders te eisen dan wat je zelf hanteert, vandaar dat we daar een neutrale zienswijze geformuleerd hebben. Een positieve zienswijze voor de jaarstukken van het meld- en coördinatiecentrum. Dat is waar de hulpdiensten bij elkaar zitten, waar alle 112-meldingen bij elkaar komen in Maastricht. Daar kun je ook weinig van vinden, vinden wij. Tot slot een negatieve zienswijze, of reactie moet ik zeggen. Zienswijze wordt niet gevraagd, maar we mogen een reactie geven op dat meld- en coördinatiecentrum. Hier is iets bijzonders aan de hand. De raad van de gemeente Kerkrade heeft vorig jaar daarop een negatieve zienswijze gegeven. Neutraal, sorry. Het meld- en coördinatiecentrum heeft diverse eigenaren en we proberen dat op dit moment te ontvlechten. Dat is nog niet afgerond, en ondertussen is er een onderhoudsreserve gegroeid die naar ons gevoel te hoog is. Wij vinden het niet logisch dat je dan, als je iets over hebt, nog meer in die onderhoudsreserve gaat stoppen, die voor ons gevoel al te hoog is. Mijn mening, onze mening van het college was dat het wel terug kon naar de gemeente. Vandaar dat we daar voorstellen om een negatieve zienswijze... Dat is iets anders omdat die reserve van het MCC veel te hoog is, terwijl de reserve van de veiligheidsregio laag is. Vandaar is die daar neutraal en bij de MCC is die negatief. Voorzitter, ik realiseer me dat we het daarmee best complex hebben gemaakt. Het is ook soms zoals het is.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Ik heb geprobeerd het een beetje uit te leggen, maar ik zie de vragen graag tegemoet. U heeft het goed uitgelegd, denk ik.

Fractie Hart voor Vrijheid

Ik denk dat het duidelijk is, maar dat horen we graag. Ik begin bij Hart voor Vrijheid. Dank u wel, voorzitter.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Wij volgen de zienswijze zoals het college heeft voorgesteld.

Fractie PvdA

We hebben geen vragen erover. De Partij van de Arbeid. Dank u wel, voorzitter. Ook hier, zoals ook bij de andere gemeenschappelijke regelingen, zullen we moeten kijken hoe je de kosten kunt gaan beheersen. Ook hier gaan we met een negatief bedrag. De burgemeester heeft al uitgelegd hoe het in feite werkt. Het wordt meegenomen in de begroting. Wel het signaal van onze kant, vandaar ook de neutrale zienswijze: let wel op op zaken.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

We kunnen de zienswijze wel volgen. Prima, Lokaal Alternatief. Wij volgen ook de zienswijze.

Fractie Ons Kerkrade

Ons Kerkrade. Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, eerst bedankt voor het antwoord wat ik gekregen heb op de vooraf gestelde vraag. De zienswijze, zoals de burgemeester het vertelt, dat is duidelijk. Toch heb ik één vraag. Ons Kerkrade heeft moeite met het bevriezen van vacatures zoals deze in 2022 heeft plaatsgevonden. Een organisatie en werkwijze zoals de veiligheidsregio Zuid-Limburg MCC dient te allen tijde optimaal te functioneren. Daarin mag het bevriezen van vacatures niet plaatsvinden. Door de omvang van COVID-19 en de Oekraïne-crisis, met daarbij de wateroverlast in Limburg, is er geen herstel geweest voor de VRZL en haar medewerkers. Dat betekent: aan de ene kant hebben ze problemen dat ze vacatures gaan bevriezen, dan is het werk niet nodig, en aan de andere kant worden de mensen overbelast door de werkzaamheden.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Daar wil ik graag duidelijkheid over.

Fractie SP

Dit in eerste instantie. Dank u wel. Dan ga ik naar de SP. Voorzitter, dank u wel. We hebben verder niet zoveel bijzonders hier. Ons viel het volgende op: er staat dat er een kostenbesparing is geweest van 400.000 euro door het bevorderen van thuis blijven werken. Wij vroegen ons af over wie het dan gaat. Het zullen toch niet de boa's en zo zijn die thuis hun werk kunnen doen. Levert dat op de langere termijn geen problemen op?

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Dat was het, voorzitter.

Fractie Ouderenpartij Kerkrade
Dank u wel. Dan ga ik naar de Ouderenpartij. Die de zienswijze ook steunt. Alleen op pagina... Ik moet het even terugzoeken, dat ik het ook goed zeg. Dan heb ik het allemaal goed door elkaar gehaald. Het overzicht van de financiën van de MCC. Daar staat dat er structureel iets gebeurt, maar dat structureel eigenlijk ook weer niet structureel is. Bij het overzicht financiën staat dat. Ik moet even zoeken

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
waar die staat. Kunt u een beetje specifieker zijn? Sorry, maar ik zoek iets wat ik niet meer vinden kan, geloof ik. Heel belangrijk is het niet. U kunt even rustig zoeken. Ik ga even door en dan kunt u dan reageren.

Fractie CDA
Ja, graag. Dank u wel. Het CDA. Dank u wel, voorzitter.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Wij hebben ook geen verdere opmerkingen en kunnen ons vinden in de zienswijze die voorligt. Dank u wel.

Fractie Burgerbelangen
Voorzitter, wij volgen ook de zienswijze zoals uitgelegd door de burgemeester.

Fractie VVD
Dank u wel. Ook wij sluiten aan bij de geformuleerde zienswijze.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Oké.

Fractie Ouderenpartij Kerkrade
Bij jaardocument 2022 van de veiligheidsregio Zuid-Limburg en MCC, en de PDF nota van toelichting, staat op pagina vier dat het structureel begrotingssaldo van 2022 41.000 euro positief bedraagt. Dat is natuurlijk hartstikke mooi, omdat het nog niet lang tevoren heel erg groot negatief was. Ik vraag me af wat het woordje 'structureel' daar eigenlijk doet, als het niet automatisch betekent een meerjarig positief resultaat van die omvang te verwachten, de jaren die komen.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Daar hikte ik eigenlijk tegenaan. Toen dacht ik: waarom staat er structureel? Zou je dat niet anders moeten omschrijven? Het is niet vreselijk. Prima, dank u wel.

dr. T.P. Dassen-Housen burgemeester
Dan ga ik voor de beantwoording naar de burgemeester. We moesten ook even puzzelen, om eerlijk te zijn. Ik snap die vraag volkomen. Het structurele begrotingssaldo is als je de kosten, de lasten en de baten die structureel zijn tegen elkaar afzet. Dan heb je een structureel... Dat is natuurlijk maar een deel van de wedstrijd, want je hebt ook veel incidentele kosten. Het is wel een beetje verwarrend, dat ben ik helemaal met u eens. We letten op de kosten, maar het wordt de komende jaren niet beter. Dat heeft puur en alleen te maken met de cao-onderhandelingen. De meerkosten die vanuit de veiligheidsregio op de gemeente Kerkrade afkomen zijn substantieel. Dat is ook iets wat meegenomen moet worden, om dat woord nog een keer te gebruiken, bij de begrotingsbehandeling. Alleen de autonome ontwikkelingen zonder nieuwe beleidsterreinen zijn... Het gaat echt om veel geld. Als je tien procent in salaris omhoog gaat, is dat veel. Dat is mooi voor de mensen, slecht voor de gemeentekas. Ik hoop dat we daarin gecompenseerd worden door de Rijksoverheid. Meneer Vleugels, ik moet even goed nazoeken... Het is natuurlijk niet de bedoeling om vacatures te bevriezen als je veel werk hebt. Ik ga ervan uit dat het te maken heeft met een overbelasting van de veiligheidsregio op bepaalde momenten in verband met én de COVID-crisis én de vluchtelingencrisis, dat er geen mogelijkheden waren om. Ik ga dat zeker na. Het is niet de bedoeling om, als er heel veel werk is, dat over heel weinig mensen. Dan krijg je ook een arbeidsbelasting die niet verantwoord is. Ik neem dat

aandachtspunt mee richting veiligheidsregio. Tot slot, mevrouw Wevers, werken de boa's niet bij de veiligheidsregio. Zij zijn in dienst van de gemeente Kerkrade. Bij de veiligheidsregio werken veel mensen op het gebied van de brandweer, crisisbestrijding, et cetera. Er zijn ook een aantal mensen die doen beleidsmatige taken en die kunnen wel degelijk vanuit thuis werken. Je hebt de paraatheidsorganisatie, zoals de brandweer, en je hebt daarnaast ook veel beleidskundigen, personeel en organisatie, Finance, financiële administratie. Daar heeft een aantal van thuis gewerkt en dat heeft de besparing opgeleverd.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Voorzitter, dat was het. Dank u wel. Alle vragen zijn beantwoord, voor zover ik kan zien. Is er behoefte aan een tweede termijn?

Fractie SP
Ja, doe dat maar. Hoezo levert het geld op als mensen thuiswerken? En 400.000 euro nog wel, dat is best veel. Dat begrijp ik toch niet zo goed. Aan wat dan? Reiskosten?

dr. T.P. Dassen-Housen burgemeester
We zullen dat naleveren. Ik ga het nu verzinnen, het is reiskosten en... Ik lever het gewoon na. Graag de oproep om dat soort technische vragen...

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Als u ze van tevoren stelt is het altijd goed voor het debat. Geen behoefte meer aan een tweede termijn? Dit kan als akkoordstuk naar de raad?

10 Ontwerpbesluit zienswijze begroting Veiligheidsregio Zuid-Limburg/MCC

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Ja, prima. Agendapunt tien, dat is het ontwerpbesluit zienswijze begroting van de veiligheidsregio MCC, en niet van de jaarrekening, even om het verschil te maken. De vaststelling van de begroting is voor de VRZL noodzakelijk om ook in 2024 haar taken te kunnen uitvoeren. De begrotingen van zowel de VRZL als van het MCC zijn gebaseerd op bestaand beleid. Daarnaast is er geen sprake van beleidsmatige koerswijzigingen of stijgingen in de gemeentelijke bijdrage als gevolg van die koerswijzigingen. Er wordt voorgesteld om een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de begroting VRZL 2024 en een positieve reactie ten aanzien van de begroting MCC 2024.

dr. T.P. Dassen-Housen burgemeester
Ik vraag de burgemeester of zij aanvullingen heeft. Met het oog op de klok, heel kort. Niet, het is wat ik net aankondigde. Hier zie je wat er gebeurt in het land op dit moment. Je doet geen extra beleid, je doet helemaal niks extra's, alleen gaat deze regeling alleen al 300.000 euro meer kosten voor de gemeente Kerkrade om het personeel te betalen. Dat is de feitelijkheid. Die afweging, die kosten moeten wederom gedekt worden in de meerjarenbegroting, voorzitter. Wij hopen van harte dat de Rijksoverheid ziet wat er aan de hand is. Dat geldt ook voor ons eigen personeel. Dat de meicirculaire daar echt een handreiking gaat doen, anders zou ik niet weten hoe we dat allemaal moeten financieren. Gelukkig zitten alle gemeentes in hetzelfde schuitje,

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
dus hopelijk komt er linksom of rechtsom een oplossing.

Fractie Hart voor Vrijheid
Prima, wij gaan naar Hart voor Vrijheid. Dank u wel, voorzitter.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Gezien de tijd gaan wij akkoord met de positieve dingen. Dank u.

Fractie PvdA
De PvdA.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Gelet ook op de toelichting van de burgemeester, akkoord. Lokaal Alternatief.

Fractie Ons Kerkrade

Voor ons ook akkoord. Ons Kerkrade. De toelichting van de burgemeester is duidelijk, maar ik heb toch een vraag. Dat gaat over de brandweerzorg en de veiligheid in de Limburgse grotten. Wij hebben hier als Kerkrade weliswaar niks mee te doen, maar we zitten wel in verband met de veiligheidsregio Zuid-Limburg en het MCC. Daar is de brandweerzorg en de veiligheid in de Limburgse grotten, is er binnen de veiligheidsregio Zuid-Limburg wel een gespecialiseerd technisch redteam voor die Limburgse grotten? Beschikt de brandweer over voldoende specialistische kennis om calamiteiten in de grotten het hoofd te bieden? Wat heeft de brand in de Belgische kant voor de veiligheidsregio Zuid-Limburg hier aan kennis aan bijgedragen? Denk aan rookontwikkeling of instortingsgevaar. Dat was in eerste instantie. Voorzitter, mag ik daar een opmerking over maken?

Fractie Lokaal Alternatief

Volgens mij hebben we het over de begroting. Met alle respect voor uw vragen, maar het is wel heel inhoudelijk.

Fractie Ons Kerkrade

Voorzitter, daar wil ik op reageren. U hebt inderdaad gelijk, maar als vraag tien is afgelopen dan is de burgemeester er niet meer. Zij zit als portefeuillehouder bij de brandweerzorg,

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

en dan kan ik de vraag niet meer stellen. Misschien had u hem van tevoren kunnen stellen.

Fractie SP

Prima, ik ga naar de SP. Voorzitter, wat me triggert was de opmerking dat er geen nieuw beleid is en dat we meer geld hebben nodig hebben, en dat het komt door de personeelstoestanden. Voorzitter, als ik het goed begrepen heb is er wel een nieuw beleid: we zitten met de wet van het spreidingsbeleid statushouders en een vluchtelingencrisis die steeds verder toeneemt. Ik denk dat het reëel zou zijn om in de begroting rekening daarmee te houden. Hoe wordt daarnaar gekeken door de wethouder?

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Dat was onze vraag. Dank u wel.

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

Dank u wel. Dan ga ik naar de Ouderenpartij.

Fractie CDA

Wij hebben geen op- of aanmerkingen. We zijn het ermee eens. Prima. Het CDA. Dank u wel, voorzitter. Een korte opmerking die wij willen maken. We kunnen ons vinden in de zienswijze die hier voorligt. Op het moment dat wij de begrotingsbehandeling hadden, zag je natuurlijk al dat de lonen behoorlijk gingen stijgen. Je zag natuurlijk al bepaalde ontwikkelingen in de markt. De vraag is of je daar niet eerder op zou kunnen anticiperen. Nu wordt dat niet gedaan, maar zou je zoiets desnoods niet in een risicoparagraaf kunnen meenemen? Dat willen we als advies meegeven.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Voor de rest kunnen we instemmen met het voorliggend stuk. Dank u wel.

Fractie Burgerbelangen

Ik ga naar BurgerBelangen. Wij gaan ook akkoord met de begroting. Voor het beleidsplan kunnen we aanstaande maandag, 22 en 24 mei en 5 juni, gaan kijken wat het beleidsplan wordt van de brandweer.

Fractie VVD

Daar hebben we een uitnodiging voor. Dank u wel. De VVD.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Wij hebben geen vragen en gaan akkoord bij beide zienswijzen.

dr. T.P. Dassen-Housen burgemeester

Dan ga ik naar de burgemeester. Ik vind het heel fijn dat de heer Wetzels wijst op de drie belangrijke informatieavonden. Vooral 22 mei, die is gespitst op Kerkrade. Als je wilt weten wat er bij de gemeenschappelijke regeling loos is, om goed Nederlands te gebruiken, dan moet je naar die avond komen. Dat is de voorbereidende commissie, de inhoudelijke briefing, op de behandeling van het

meerjarenbeleidsplan. Dat ga ik hier niet nog een keer herhalen in deze ronde, voor de commissie behandeling. Dat hebben we met elkaar afgesproken in het kader van efficiënte inzet van mensen en middelen. Die avond krijgt u de inhoudelijke voorbereiding op de behandeling van het meerjarenbeleidsplan van de veiligheidsregio. Een dringende oproep om in ieder geval per fractie daar aanwezig te zijn. Daar krijg je de noodzakelijke informatie. Er is ook een webinar opgenomen, kun je terugkijken. De griffier zal het ook nog een keer terugsturen. Dat is belangrijke informatie. Als je als partij helemaal niet kunt, vraagt dan een andere fractie, dat kan ook in het kader van 'we gaan eens anders samenwerken'. Haal voor mij de info op en deel die met mij. Het is echt heel erg belangrijk. Daar worden wij heel goed in gefaciliteerd. Ik zal de vraag van de heer Vleugels over de grotten uiteraard meenemen. Ik zorg dat hij daar schriftelijk antwoord op krijgt. Ik ben niet of wel verantwoordelijk, met z'n allen voor de veiligheidsregio Zuid-Limburg. We hebben in Kerkrade geen grotten, maar heel veel mijngangen. Die zijn gelukkig dicht. Op dat punt, ik ga ervan uit dat we daar in de risicoparagraaf... Eén van de onderliggende stukken van het meerjarenbeleidsplan is het brandweer risicoprofiel. Welke risico's doen zich voor in deze provincie? Wat is de waarschijnlijkheid van een risico en de impact? Daar zal dat ook in terugkomen. Ik hoop dat u ook 22 mei kunt, dan kunt u die vragen nog eens stellen. Wij zullen het ook schriftelijk stellen. Ten aanzien van het CDA: daar had je iets over kunnen opnemen. Ik zit toevallig zelf in de landelijke onderhandelingsdelegatie met de vakbonden. Ik kan zeggen dat het een zeer leuke klus is! Dan weet je tot op het laatst niet wanneer je tot een akkoord komt. Ik ben wat avonden naar Utrecht gereden en heel laat teruggekomen zonder resultaat. We hebben ervoor gekozen om het af te wachten, omdat je ook niet weet welk bedrag je moet opnemen. Dat zijn ook taaie onderhandelingen. Het gaat ook ergens over. Je had daarop kunnen anticiperen via de risicoparagraaf. Wat dan wel? Wat is dan verantwoord? We hebben ervoor gekozen om de onderhandelingen af te wachten. Dat doen de gemeentes ook. Bij de cao-onderhandelingen van het gemeentepersoneel nemen we het ook niet in de risicoparagraaf op. Tot slot zijn er echt geen andere ontwikkelingen, mevrouw Wevers, dan autonome ontwikkelingen. Dat wat de veiligheidsregio gedaan heeft ten aanzien van het vluchtelingenvraagstuk is ook met elkaar afgesproken in het land dat het moet stoppen. Dat gaat over naar de gemeenten. Dat wat de veiligheidsregio gedaan heeft voor de vluchtelingen krijgt zij een-op-een vergoed door het Rijk. Dat zijn geen kosten die op het bordje van de gemeente komen.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Die taak wordt vergoed door de Rijksoverheid. Dat was het, voorzitter. Dank u wel. Alle vragen zijn beantwoord. Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Nee. Kan dit als akkoordstuk naar de raad?

11 Lijst van toezeggingen

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Ja, prima. Dan gaan we naar agendapunt elf, de lijst van toezeggingen. Heeft iemand op- of aanmerkingen op de lijst van toezeggingen?

12 Rondvraag

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Niemand. Dan gaan we naar agendapunt twaalf, de rondvraag. Heeft iemand iets voor de rondvraag?

Fractie SP

Mevrouw Wevers, de SP. Ik weet niet of dat in de AZM thuishoort, maar de griffier moet me corrigeren als dat niet zo is. We hebben gevraagd om de geheimhouding op te heffen van de stukken die ter inzage liggen. Ik heb daar nog steeds geen antwoord op van het college of van de wethouder. Volgens mij hoort dat in de AZM omdat het een bestuurlijke aangelegenheid betreft. Verzoek om daar ten spoedigste, liever gisteren dan vandaag,

D.G.M.G. Franssen griffier

een antwoord op te krijgen. Dank u wel. Zoals wellicht aangegeven vorige week, komt de openbaarmaking morgen in het college. Daarna volgt daar een bericht over. Ik dacht afgelopen donderdag al. Het collega vergadert alleen op dinsdag.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Die vraag is beantwoord. De VVD nog.

Fractie VVD
Ik heb nog een laatste vraag Kunnen we mevrouw Wevers niet voorzien van een nieuwe microfoon? Het kan misschien zijn dat het hem heel vaak gebruikt, maar hij knarst van alle kanten.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
U moet even wachten tot de nieuwe raadzaal gereed is.

13 Sluiting

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter
Niks meer voor de rondvraag? Dan kom ik tot de sluiting. Ik sluit de vergadering om 21:45 uur. Dank u wel. Wel thuis allemaal.

Gemeente Kerkrade

Nr. 23it00545

Agenda Commissie Algemene Zaken en Middelen

Datum	15-05-2023
Tijd	19:00 - 22:00
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	Marianne Laumann
Toelichting	Commissieleden kunnen voorafgaand ook vragen stellen. Stuur uw vragen naar de griffie. Vragen en antwoorden worden ook opgenomen bij het betreffende agendapunt.

	Commissieleden kunnen voorafgaand ook vragen stellen. Stuur uw vragen naar de griffie. Vragen en antwoorden worden ook opgenomen bij het betreffende agendapunt.
1	**Opening door de voorzitter**
2	**Vragenuurtje**
3	**Spreektijd voor het publiek**
4	**Vaststelling van de agenda**
5	**Vaststelling van de besluitenlijst commissie AZM van 13 maart 2023**
6	**Harmonisatie BsGW** Memo volgt 9 mei 2023
7	**Ontwerpbesluit zienswijze ontwerpbegroting BsGW**
8	**Ontwerpbesluit ontwerpbegroting 2024 inclusief meerjarenraming 2025-2027 en begrotingswijziging 2023 Stadsregio Parkstad Limburg**
9	**Ontwerpbesluit zienswijze jaarrekening Veiligheidsregio Zuid-Limburg/MCC**
10	**Ontwerpbesluit zienswijze begroting Veiligheidsregio Zuid-Limburg/MCC**
11	**Lijst van toezeggingen**
12	**Rondvraag**
13	**Sluiting**

Raadsgriffie

Bezoekadres:
Markt 1
Ambtenaar
Griffie
Telefax

Alle
leden van de Raadscommissies en
leden van het college B&W

Zaaknummer

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
			2 mei 2023

Onderwerp
Uitnodiging portefeuillehouders commissies 15, 16 en 17 mei 2023
Bijlage(n)
-0-

Onder verwijzing naar artikel 19 RvO–commissies worden de volgende personen uitgenodigd de vergaderingen bij te wonen:

Commissie AZM maandag 15 mei 2023 aanvang 19.00 uur

Harmonisatie BsGW	wethouder Paas
Ontwerpbesluit zienswijze ontwerpbegroting BsGW	wethouder Paas
Ontwerpbesluit ontwerpbegroting 2024 inclusief meerjarenraming 2025-2027 en begrotingswijziging 2023 Stadsregio Parkstad Limburg	wethouder Paas
Ontwerpbesluit zienswijze jaarrekening Veiligheidsregio Zuid-Limburg/MCC	burgemeester Dassen
Ontwerpbesluit zienswijze begroting Veiligheidsregio Zuid-Limburg/MCC	burgemeester Dassen

Commissie B&S dinsdag 16 mei 2023 aanvang 18.00 uur

IKC Droomhof	wethouder Schlangen
Ontwerpbesluit zienswijzen op de Begroting 2024 en Meerjarenraming 2025-2027 GR WOZL en GR WSP Parkstad	wethouder Roland
Ontwerpbesluit zienswijze Jaarrekening 2022, 1e Begrotingswijziging 2023 en pro forma ontwerpbegroting 2024 inclusief pro forma meerjarenraming voor 2025 en 2026 van de GR Kredietbank	wethouder Roland
Ontwerpbesluit zienswijze GR Omnibuzz: het jaarverslag 2022, de concept 2e begrotingsbijstelling 2023 en de concept begroting 2024 & het meerjarenperspectief 2025-2027	wethouder Paas
Martin Buber	wethouder Schlangen

Commissie GEZ woensdag 17 mei aanvang 19.00 uur

Ontwerpbesluit Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade	wethouder Weijers
Ontwerpbesluit beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade 2023	wethouder Weijers
Ontwerpbesluit zienswijze ontwerpwijzigingsbegroting 2023 en ontwerpbegroting 2024 RUD	wethouder van Drunen

Raadsgriffie gemeente Kerkrade

concept BESLUITENLIJST
RAADSCOMMISSIE ALGEMENE ZAKEN EN MIDDELEN
13 maart 2023

nr. 23it00548

Aanwezige raadsleden cie. AZM:
Mw. M.A.K.J. Laumann (voorzitter)
Dhr. Charlier, M.H.A. (Lokaal Alternatief)
Dhr. Creusen, R.F.A.C. (VVD)
Mw. Fischer-Otten, A.M.J.N. (Ouderenpartij Kerkrade)
Dhr. Jongen, L.A. (PvdA)
Dhr. Krasovec, N. (Ons Kerkrade)
Dhr. Noël, J.P.J. (Lokaal Alternatief)
Dhr. Otten, A.R.J (Hart voor Vrijheid)
Mw. Paul-Ubachs, C.E. (Burgerbelangen)
Dhr. Ritterbeeks, J.P.J. (Burgerbelangen)
Dhr. Rozema. J. (Ons Kerkrade)
Dhr. Vleugels, H. (Ons Kerkrade)
Dhr. Wetzels, J.M. (Burgerbelangen)

Aanwezige niet-raadsleden cie. AZM:
Dhr. Boukar, M. (Ons Kerkrade)
Dhr. Caumon, M.C.H. (Burgerbelangen)
Dhr. Hölsgens, P.P.J. (CDA)
Dhr. Horst ter, E. (SP)
Dhr. Luurssen, M.A.A. (Lokaal Alternatief)
Dhr. Paffen, W.A.H.G. (PvdA)
Dhr. Schoen, E.W.B.P. (Burgerbelangen)
Dhr. Scheeren, R.F.C. (VVD)
Mw. Willems-Pütz, W.M.C. (Hart voor Vrijheid)

Verder aanwezig:
Mevr. P. Dassen-Housen (burgemeester)
Dhr. P. Koekkoek (beleidsmedewerker OOV)
Dhr. D. Franssen (griffier)

Afwezig:
Dhr. Hanssen, J.L.P. (Burgerbelangen)
Dhr. Meijer, M. (CDA)
Dhr. Pasmans, A.J.H. (Burgerbelangen)
Mw. Puts, M.A.A. (Burgerbelangen)

Naslagwerk op basis van de ondertiteling van de vergadering kunt u terugvinden via:
https://kerkrade.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/e777a337-5a34-422c-a22c-68c518d2a84d

1. Opening door de voorzitter
Afgemeld zijn dhr. Meijer, mevr. Puts, dhr. Pasmans en dhr. Hanssen.

De voorzitter opent de vergadering om 19.00 uur.

Het lootje voor de spreekvolgorde is 14, de spreekvolgorde start bij Hart voor Vrijheid.

2. Vragenuurtje
Er zijn geen vragen.

3. Spreektijd voor het publiek
Er is geen aanmelding voor de spreektijd voor publiek.

4. Vaststelling van de agenda
De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Vaststelling van de besluitenlijst van de commissie AZM van 6 februari 2023
De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

6. Ontwerpbesluit zienswijze regionale beleidsplan politie 2024-2027

Portefeuillehouder mevr. Dassen-Housen beantwoordt de gestelde vragen met ambtelijke ondersteuning van dhr. P. Koekkoek.

De fractie CDA heeft een motie ingediend:

Constaterende dat:
1. Uit het Regionaal Beleidsplan Politie 2024 – 2027 blijkt dat de basisteams in Zuid-Limburg, waaronder de basisteams behorende bij Parkstad, voor de jaren 2024 - 2027 geconfronteerd zullen worden met een reductie van de formatie;
2. Over het jaar 2022 alle basisteams van de eenheid Limburg te maken hadden met een reductie van de formatie;
3. Voor de jaren 2024 – 2027 de basisteams behorende bij Noord- en Midden-Limburg een uitbreiding van de formatie verkrijgen;
4. Deze uitbreiding van de formatie van de basisteams in Noord- en Midden-Limburg, waarvoor zeer legitieme redenen zijn aangedragen, gerealiseerd dient te worden zonder dat de formatie van de gehele politie-eenheid Limburg wordt uitgebreid;

Overwegende dat:
1. Bij de landelijke verdeling van politiecapaciteit volgens een verdeelsleutel gebaseerd op inwoneraantal en bevolkingsdichtheid te weinig rekening wordt gehouden met de unieke Limburgse context en deze niet actueel is;
2. Limburg als grensprovincie, met een bovengemiddeld aantal kilometers grens met de buurlanden België en Duitsland, en gelegen aan de doorvoerroute van de Antwerpse en Rotterdamse havens naar het Duitse cq. Europese achterland, onevenredig sterk wordt geconfronteerd met grensoverschrijdende criminaliteit en ondermijning;
3. Uit recent onderzoek blijkt dat jongeren uit de regio Parkstad een onevenredig hoog risco lopen om in de criminaliteit te belanden;
4. In de landelijke en regionale media de laatste tijd regelmatig wordt bericht over bovengenoemde aspecten;
5. Er bij politie, maatschappelijke organisaties en politiek grote bezorgdheid bestaat over deze ontwikkelingen waarbij gevreesd wordt voor maatschappelijke ontwrichting;
6. Bovengenoemde eerder een uitbreiding van de politiecapaciteit in Zuid-Limburg cq. Parkstad rechtvaardigt dan een reductie;

Verzoekt het College van B&W:
1. Namens de gemeenteraad Kerkrade een brandbrief te sturen naar de Minister van Veiligheid en Justitie met het verzoek om bij een herverdeling en/of uitbreiding van de politiecapaciteit het aantal FTE voor Zuid Limburg en in het bijzonder voor Kerkrade en Parkstad te verhogen.
2. Namens de gemeenteraad Kerkrade de Minister tevens te verzoeken om te investeren in het Openbaar Ministerie en de Rechtspraak.
3. Contact op te nemen met de colleges van B&W van de andere Parkstadgemeenten met het verzoek dat zij een soortgelijke brief naar de Minister sturen, danwel de brief namens de gezamenlijke Parkstadgemeenten te versturen.

Verzoekt de griffie:
1. Een afschrift van deze motie te sturen naar de gemeenteraden van de overige Parkstadgemeenten.

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar aanleiding van de discussie besluit de commissie tot een wijziging van het ontwerpbesluit. Er wordt een vierde punt toegevoegd conform onderstaand voorstel.

De fractie CDA trekt de motie in naar aanleiding van de bespreking in de commissie en de wijziging van het ontwerpbesluit.

Naar de raad: ja, als akkoordstuk

De commissie adviseert de raad het volgende gewijzigde besluit te nemen:

Kennis te nemen van de inhoud van het concept-Beleidsplan voor de Politie Eenheid Limburg voor de jaren 2024 tot en met 2027 en de burgemeester een inhoudelijke reactie mee te geven zoals voorgesteld wordt in de nota van toelichting en aangevuld naar aanleiding van de behandeling in de commissie Burgers en Samenleving, in casu dat:

1. er zorgen zijn over voldoende beschikbare capaciteit voor het Basisteam Kerkrade om een behoorlijke taakvervulling waar te kunnen maken, met als bijzondere aandachtspunten:
a. voldoende wijkagenten die ook daadwerkelijk en in voldoende mate (in fte en in tijd) beschikbaar zijn voor de uitoefening van de gebiedsgebonden politietaak;
b. borging van een adequate invulling van een loketfunctie te behoeve van de burger;
c. een optimale bijdrage aan het wijkgericht werken, met name het leveren van de daartoe benodigde inzet;

2. als aan deze voorwaarden niet wordt voldaan elk plan slechts een papieren werkelijkheid is;

3. een heel belangrijk uitgangspunt is dat de Lokale Driehoek en daarmee de burgemeester een leidende positie houdt die stevig verankerd is. In dit verband dient helder te zijn wat de Driehoek concreet kan bepalen ten aanzien van de inzetbaarheid van de politie en welke lokale keuzes er gemaakt kunnen worden;
4. een gezamenlijke brief van alle burgemeesters in Limburg (al dan niet gesteund door hun raden) aan de Minister en de Tweede Kamer met het dringende verzoek tot een rechtvaardigere herverdeling en uitbreiding van de politiecapaciteit te komen. Voor Limburg gaat het daarbij om meer capaciteit om de dagelijkse praktijk in Limburg recht te doen.
Mocht de gezamenlijke brief geen steun vinden, zal Kerkrade een eigen brief sturen.

Toezegging: -
Vragen: -

De vergadering wordt geschorst van 20:00 tot 20:05 uur.

7. Ontwerpbesluit Nota raad en gemeenschap

De griffier beantwoordt de gestelde vragen.

Naar de raad: ja, als bespreekstuk.

De commissie adviseert de raad het volgende besluit te nemen:

A) Kennis te nemen van de nota raad en gemeenschap.
B) De griffie opdracht te geven om direct aan de slag te gaan met de acties zoals verwoord in de nota – samenvatting programma:
    1. uitzenden vergaderingen alleen via live stream met voldoende promotie van de link;
    2. wijziging aankondiging agenda stadsjournaal (benoemen enkele agendapunten) definitief invoeren;
    3. programma gast van de raad;
    4. 2 tot 3 keer per bestuursperiode: cursus politiek actief;
    5. in de evaluatie Reglement van Orde de mogelijkheden voor het inspreekrecht meenemen;
    6. pilot videoformat voorafgaand aan de raadscyclus;
    7. één keer per jaar naar de markt of andere openbare locatie;

8. één keer per kwartaal vast in de jaarplanning een moment voor werk-, locatie bezoek;
9. persberichten
10. raadslid aan het woord in het stadsjournaal en online;
11. artikelen over de raad in de Via Kerkrade en online

Toezegging: -
Vragen: -

8. Vacature Rekenkamer

De voorzitter van de Rekenkamer, dhr. L. Cloodt beantwoordt de gestelde vragen.
Vanuit de commissieleden zijn de verder de volgende punten ingebracht ter overweging voor de vacaturetekst:

- Term klankstad heroverwegen, bijvoorbeeld door onder andere toe te voegen.
- Geef een reële verwachting van de doorlooptijd procedure aan geïnteresseerden.
- Heroverweeg de opmerking over 'aanvulling team'.
- Controleer of online screening juridisch mag en pas de tekst daar eventueel op aan.
- Controleer de dubbel negatieve formulering ten aanzien '*Wat mag niet?*
  Je bent geen college-, raads-, burgercommissielid of ambtenaar van de gemeente Kerkrade geweest tijdens een periode van 5 jaar vóór de benoeming.

Naar de raad: n.v.t.

Toezegging: -
Vragen: -

9. Lijst van toezeggingen

De lijst van toezeggingen wordt conform vastgesteld.

10. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

11. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering om 21:!3 uur.

B E H A N D E L B R I E F

Registratienummer: 23u0066257

Het Presidium van de gemeente Kerkrade, handelend met mandaat van de gemeenteraad – ex artikel 3a lid 1 van het Reglement van orde voor de vergaderingen van de raadcommissies ter voorbereiding van de vergaderingen van de raad der gemeente Kerkrade – stelt de hieronder gekozen commissie(s) voor om in de openbaarheid te doen behandelen, het onderwerp:

Onderwerp

Harmonisatie BsGW (relatie met motie en toezegging BsGW Harmonisatie)

Algemene informatie

Dit onderwerp is toegekend aan de commissie:	**Te behandelen d.d.:**
Algemene Zaken en Middelen	15 mei 2023

Aanleiding / toelichting

Naar aanleiding van het door BsGW ingezette harmonisatieproces, is de BsGW verzocht om ten aanzien van de harmonisatie een nadere toelichting te geven c.q. vragen te beantwoorden.

De BsGW zal een presentatie over het harmonisatieproces en de maatwerkvarianten van Kerkrade verzorgen.

In de commissievergadering is gelegenheid voor het stellen van vragen met betrekking tot de harmonisatie.

Kader / afbakening

Wet Gemeenschappelijke Regelingen (m.n. art.34/35). Art. 23 van de GR BsGW

Wijze van behandelen

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Doel:

Informeren in relatie tot vragen/opmerkingen onderwerp 6 Harmonisatie BsGW en v.w.b. onderwerp 7 'Ontwerpbegroting' ter ondersteuning van besluitvorming separaat agendapunt "Ontwerpbegroting".

Aard van het onderwerp:

Technische / wetswijziging

Vorm:

Schriftelijke stukken:	Het memo harmonisatie BsGW volgt z.s.m.	
Mondelinge toelichting:	Tijdsduur	minuten
Presentatie BsGW in combinatie met mondelinge toelichting	Tijdsduur	10 minuten
Anders, namelijk:	Tijdsduur	minuten

Bestuurlijke verantwoordelijke(n)

Wethouder Paas

Ambtenaren en externen

Aanwezig zullen zijn:

Externen:

Namens BsGW:

- De heer Lebens
- Mevrouw van Bergen
- Mevrouw Nous
- Mevrouw Poulissen

Ambtenaren:

Miriam Houben-Stoffels

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Bijlage(n)

Memo Harmonisatie BsGW

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Memo Harmonisatie BsGW

Achtergrond

Om na een periode van groei de operationele en financiële voordelen te blijven bieden werd eind 2017 het Ondernemings- en ontwikkelplan BsGW 2018-2020 vastgesteld (AB 14-12-2017).
In dit plan werd 'Maximale harmonisatie in verordeningen van de bij BsGW aangesloten partijen' als kritieke succesfactor aangemerkt.
Herijking van de bestaande werkzaamheden betekende een verschuiving van 'diversiteit in producten door individueel maatwerk' naar 'homogeniteit in producten door maximale harmonisatie en beperking van maatwerk'.
Eind 2022 werd het eindrapport harmonisatie opgeleverd en in januari 2023 vonden door BsGW raadsinformatiesessies plaats. Naar aanleiding van deze raadsinformatiesessies en de agendering van het onderwerp in de commissie AZM van 6 februari werd op 1 maart de motie 'proces harmonisatie uitvoeringsprocessen BsGW' unaniem door de gemeenteraad aangenomen.

Mede naar aanleiding van deze motie heeft de BsGW de consequenties voor Kerkrade (deels) inzichtelijk gemaakt.

Harmonisatie van de uitvoeringsprocessen BsGW heeft voor Kerkrade gevolgen voor de afvalstoffenheffing en voor marktgelden.

<u>Afval</u>

1. Extra container:
   - Het in gebruik hebben van meer dan 2 containers voor GFT-afval per extra container per jaar of gedeelte daarvan: € 10,-
   - Het in gebruik hebben van een extra container voor restafval per container per jaar of gedeelte daarvan: € 10,-

   Aantal personen/ huishoudens: 885

2. Maatwerkvariant afvalstoffenheffing:

   a. De belasting bedraagt per perceel per jaar, Indien dat perceel op 1 januari van het belastingjaar, of indien de belastingplicht aanvangt in de loop van het belastingjaar bij de aanvang van de belastingplicht, wordt gebruikt door meer dan één persoon, tezamen niet een huishouden vormend, per persoon € 192,-, met een maximum van € 576,-

   Aantal personen/ huishoudens: 24

   b Met betrekking tot de aanbieding van afval ongeacht het inzamelmiddel (mini-container, ondergrondse container of gekenmerkte afvalzak) geldt ten aanzien van percelen: die worden gebruikt door een huishouden dat bestaat uit 5 of meer personen, dat de in 1.1.3; 1.1.4 en 1.1.5 genoemde tarieven die gelden voor de aanbieding van afval per mini-container, ondergrondse container of gekenmerkte afvalzak van overeenkomstige toepassing zijn, met dien verstande dat de heffing per jaar maximaal bedraagt € 144,-

   Aantal personen/ huishoudens: 250

3. Maatwerkvariant medische korting op de afvalstoffenheffing diftar:
   - Met betrekking tot de aanbieding van afval ongeacht het inzamelmiddel (mini-container, ondergrondse container of gekenmerkte afvalzak) geldt ten aanzien van percelen: die

worden gebruikt door een huishouden waarvan een of meerdere leden beschikt over een medische indicatie m.b.t. incontinentie- dan wel stoma-afval, dat de in 1.1.3; 1.1.4 en 1.1.5 genoemde tarieven die gelden voor de aanbieding van afval per mini-container, ondergrondse container of gekenmerkte afvalzak van overeenkomstige toepassing zijn, met dien verstande dat de heffing per jaar maximaal bedraagt € 84,-

Aantal personen/ huishoudens: 353

Prijsopgave BsGW:

Afval	**Eenmalige kosten**	**Jaarlijkse kosten**
1. Extra container	6.368	5.971
2. Maatwerkvariant afvalstoffenheffing	7.772	4.652
3. Maatwerkvariant Medische korting	7.772	4.332
Totaal	**21.912**	**14.955**

Overwegingen

1. Extra container:
   - De jaarlijkse opbrengsten bedragen ca. € 8.850, -
   - De extra container geldt voor alle RD4- gemeentes.
   - Momenteel wordt in RD4 verband onderzocht welke opties er voor deze variant mogelijk zijn.
2. Maatwerkvariant afvalstoffenheffing:
   a. Meer dan 1 persoon, tezamen niet een huishouden vormend
   - De jaarlijkse 'bruto' opbrengsten bedragen ca. € 8.832,-
   - De beleidsregel inzake 'meer dan 1 persoon, tezamen niet een huishouden vormend' heeft betrekking op studentenhuisvesting/ kamerverhuur. In de meeste gevallen komen studenten tevens in aanmerking voor kwijtschelding. De 'netto' opbrengsten zijn dus lager.

   b. Huishouden dat bestaat uit 5 of meer personen
   - Grote huishoudens betalen nu maximaal € 144.
   - Momenteel ontvangen 250 huishoudens ook daadwerkelijk een korting (dus bij meer dan 12 ledigingen).
3. Medische korting
   - Momenteel geldt voor de betreffende personen/ huishoudens, dat zij maximaal € 84,- betalen.
   - Deze regel zou kunnen worden omgezet naar de voorkeursvariant, zijnde een kortingspercentage met eventueel een maximumbedrag. Hierdoor zouden er geen extra kosten van toepassing zijn.
   - De meeste Parkstadgemeentes hanteren een kortingspercentage van 60% van het totaal met daarbij in een aantal gevallen een maximumbedrag.
   - Toepassing van dit kortingspercentage levert voor circa 2/3 van het aantal huishoudens met medische korting een voordeel van enkele euro's tot ongeveer 50 euro op. Voor circa 1/3 van het aantal huishoudens ligt het nadeel echter tussen 1 en bijna 160 euro.

De kosten van afval worden verdisconteerd in het tarief (100% kostendekkendheid). De door de BsGW afgegeven offertes voor eenmalige kosten betekenen een (incidentele) toename op jaarbasis van circa € 1,- voor het tarief, de jaarlijkse kosten circa € 0,70.

Marktgelden en marktpromotiegelden

Marktgelden en marktpromotiegelden	Eenmalige kosten	Jaarlijkse kosten
	4.534	8.433

Overwegingen

Deze externe vordering is door BsGW per definitie aangemerkt als maatwerk, aangezien hiervoor software moet worden gebouwd en de werkzaamheden niet volledig geautomatiseerd kunnen worden uitgevoerd.

Hier is dan ook geen voorkeursvariant voor beschikbaar.

Vragen fractie Ons Kerkrade commissie AZM m.b.t. agendapunt 6 harmonisatie BsGW

1. Wat is er nu concreet voor Kerkrade gewijzigd? Of juist niet?
2. Bestaat de mogelijkheid om achteraf nog iets te wijzigen? Zo ja, wanneer en wat zijn dan de financiële gevolgen?
3. Als niets meer te wijzigen is, hoe lang zitten wij dan hieraan vast voordat dit wel weer kan?

Beantwoording vragen fractie Ons Kerkrade commissie AZM m.b.t. agendapunt 6 harmonisatie BsGW

1. Wat is er nu concreet voor Kerkrade gewijzigd? Of juist niet?

   Er is op dit moment voor Kerkrade nog niets gewijzigd. Na de presentatie en bespreking in de commissie van 15 mei zal een raadsvoorstel worden voorbereid, waarop de gemeenteraad haar definitieve keuze kan maken.

2. Bestaat de mogelijkheid om achteraf nog iets te wijzigen? Zo ja, wanneer en wat zijn dan de financiële gevolgen?

   Hier zal de BsGW in de presentatie van 15 mei a.s. op ingaan.

3. Als niets meer te wijzigen is, hoe lang zitten wij dan hieraan vast voordat dit wel weer kan?

   Ook hierop zal de BsGW in de presentatie van 15 mei a.s. ingaan.

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Registratienummer: 23u0066256

Het Presidium van de gemeente Kerkrade, handelend met mandaat van de gemeenteraad – ex artikel 3a lid 1 van het Reglement van orde voor de vergaderingen van de raadcommissies ter voorbereiding van de vergaderingen van de raad der gemeente Kerkrade – stelt de hieronder gekozen commissie(s) voor om in de openbaarheid te doen behandelen, het onderwerp:

Onderwerp

Ontwerpbegroting BsGW 2024 en MJR 2025-2027

Algemene informatie

Dit onderwerp is toegekend aan de commissie:	**Te behandelen d.d.:**
Algemene Zaken en Middelen	15 mei 2023

Aanleiding / toelichting

Conform de regelgeving wordt de raad van de gemeente Kerkrade verzocht haar zienswijze op de Ontwerpbegroting 2024 en MJR 2025-2027 en de 1e begrotingswijziging 2023 aan het Dagelijks Bestuur van de BsGW kenbaar te maken.

Vooraf zal BsGW antwoord geven op uw eventuele (technische) vragen die u heeft over de aangeboden Ontwerpbegroting BsGW 2024 en 1e Begrotingswijziging 2023.

BsGW heeft aangegeven het in verband met haar voorbereidingen op prijs te stellen wanneer zij vooraf al zoveel mogelijk op de hoogte wordt gesteld van uw eventuele (technische) vragen. U wordt dan ook vriendelijk verzocht om eventuele vragen in te dienen bij de griffie uiterlijk woensdag 10 mei 17.00u. Deze zullen dan naar BsGW worden doorgestuurd, waarna BsGW deze in de commissievergadering van 15 mei zal beantwoorden.

Kader / afbakening

Wet Gemeenschappelijke Regelingen (m.n. art.34/35). Art. 23 van de GR BsGW

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Wijze van behandelen

Doel:

Ter besluitvorming door de Raad

Aard van het onderwerp:

Technische / wetswijziging

Vorm:

Schriftelijke stukken:	Reeds toegezonden		
Mondelinge toelichting:		Tijdsduur	Afhankelijk van vragen
Presentatie:		Tijdsduur	minuten
Anders, namelijk:		Tijdsduur	minuten

Bestuurlijke verantwoordelijke(n)

Wethouder Paas

Ambtenaren en externen

Aanwezig zullen zijn:

Externen:

Ambtenaren:

Miriam Houben-Stoffels

Bijlage(n)

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Ontwerpbegroting 2024 en MJR 2024-2027

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Agendapunt nr.:

Gemeente Kerkrade

Registratienummer: 23it00476

Sector: Bestuur	**Kerkrade,** 25 april 2023

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.: 23it00476

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 23Rb022, inzake de aangeboden Ontwerpbegroting 2024 en MJR 2025-2027 van de Belastingsamenwerking Gemeente en Waterschappen (BsGW), alsmede de 1e begrotingswijziging 2023 van het geven van een zienswijze aan.

In de nota van toelichting, nr. 23Tl017, die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Gemeente Kerkrade

Ontwerpbesluit

Nr.: 23Rb022

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,

- dat de gemeente Kerkrade is aangeboden de Ontwerpbegroting 2024 en MJR 2025-2027 van de Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW), alsmede de 1e begrotingswijziging 2023 voor het geven van een zienswijze

kennis genomen hebbende van,

- de nota van toelichting, nr. 23Tl017, behorende bij dit besluit;
- de beraadslagingen in de AZM d.d. 15 mei 2023

gelet op,

- **programma:** 0 en 7
- **gemeentelijk/regionaal beleidskader:** artikel 23 van de GR BsGW
- **wetsartikel:** Wet Gemeenschappelijke regelingen

besluit:

I. Een neutrale zienswijze af te geven zoals verwoord in het concept schrijven aan BsGW

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 31 mei 2023.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Nota van toelichting

Nummer.: 23Tl017	**Kerkrade, 25 april 2023**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 23Rb022

Onderwerp

BsGW Ontwerpbegroting 2024 en MJR 2025-2027

Beslispunten

In te stemmen met de neutrale zienswijze, zoals verwoord in bijgaande (concept) brief namens de raad.

Inleiding

De BsGW heeft de Kadernota 2024, de Ontwerpbegroting 2024 e.v. en de 1e begrotingswijziging 2023 aangeboden. Deze documenten zijn eind februari, begin maart 2023 van de BsGW ontvangen.
Conform de regelgeving wordt de raad van de gemeente Kerkrade verzocht haar zienswijze op de Ontwerpbegroting 2024 e.v. en de 1e begrotingswijziging 2023 aan het DB kenbaar te maken. Een zienswijze op de Kadernota is niet aan de orde.
De vaststelling door het AB is gepland op 29 juni 2023.

Doelstelling

Door het afgeven van een zienswijze wordt de positie van de gemeenteraad versterkt. Bovendien dient BsGW tijdig te beschikken over een Ontwerpbegroting 2024 en MJB 2025-2027 en de 1e begrotingswijziging 2023 als financieel kader.

Argumenten

De volgende argumenten geven aanleiding tot het afgeven van een neutrale zienswijze voor zowel de Ontwerpbegroting 2024 e.v. als de 1e begrotingswijziging 2023:

- BsGW wordt geconfronteerd met hogere lasten ten gevolge van de hogere inflatie en de CAO. Hierop is de invloed van de BsGW minimaal.
- BsGW heeft in de afgelopen periode laten zien, daar waar mogelijk, te sturen op beheersing van de proceskosten en hierin proactief initiatieven te nemen (o.a. flitsbezwaren, samen met andere belastingsamenwerkingen in landelijke gremia, zoals Waarderingskamer, VNG, ministerie).
- Het budget proceskosten blijft in de begroting ruim € 3 milj. Over 2022 waren de lasten (tot nog toe) beduidend lager, het is echter onzeker hoe het verloop hiervan in 2023 e.v. zal zijn.
- Mede in het licht van voorgaande opmerking vragen wij de BsGW blijvende aandacht voor een servicegerichte benadering van burgers en bedrijven, die contact opnemen met de BsGW.
- In de begroting 2024 en de 1e begrotingswijziging 2023 wordt de formatie, deels incidenteel, uitgebreid met 5,8 FTE, waarvan 2 FTE in de vorm van trainees. Deze FTE's zijn volgens de BsGW noodzakelijk om de gevolgen van de Wet open overheid (Woo), de wijziging in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), de invoering van de Rechtmatigheidsverantwoording en de verbeterstappen om alle digitale aspecten binnen BsGW vanuit juridisch perspectief én kostenbewustzijn (enkelvoudige opslag – meervoudig gebruik) te (waar)borgen. Dat er extra werkzaamheden zijn t.g.v. nieuwe, c.q. gewijzigde wetgeving wordt niet betwist, onduidelijk blijft

echter hoeveel werk deze ontwikkelingen met zich meebrengen en in hoeverre hiervoor 5,8 FTE's noodzakelijk zijn.

Kanttekeningen

- De gehanteerde index komt mogelijk nog onder druk te staan, vanwege de economische en politieke ontwikkelingen in de wereld.
- In de Ontwerpbegroting 2024 is conform planning geen rekening gehouden met de consequenties van het harmonisatieproces.
- In de Ontwerpbegroting 2024 e.v. is conform planning geen rekening gehouden met een eventuele wijziging in de gemeentelijke bijdrage ten gevolge van de herziene kostenverdeelmethode, die eind 2023 ter besluitvorming aan het AB van de BsGW zal worden voorgelegd.
- Het aantal woz-bezwaren is momenteel behoorlijk hoog, vanwege de fors gestegen woz-waarden. Dit kan leiden tot extra uitvoeringskosten en proceskostenvergoedingen

Financiën

<u>1e Begrotingswijziging 2023</u>
De 1e begrotingswijziging 2023 heeft een negatief resultaat van circa € 1.044.000, -, te weten:

1.	Brutolonen, sociale lasten en overige personeelskosten, incl. VIC-functionaris	€ 675.000, -
2.	Huisvesting	€ 58.000, -
3.	ICT (onderhoud en outsourcing)	€ 128.000, -
4.	Logius:/ GDI	€ 345.000, - -/-
5.	WOZ-bezwaar- en beroepen, porti)	€ 406.000, -
6.	Accountantskosten	€ 122.000, -

De 1e begrotingswijziging 2023 bestaat voor een deel uit structurele lasten.

<u>Begroting 2024</u>
De begroting 2024 valt circa € 1.409.000, - lager uit, dan in 2023, te weten:

1. Loonindexering	€ 486.000
2. Indexering goederen en diensten	€ 302.000
3. Vervallen GDI-voorzieningen	€ 345.000 -/-
4. Vervallen implementatiekosten AHA	€ 2.275.000 -/-
5. Extra Fte's	€ 423.000

<u>MJB 2025-2027</u>
Financieel effect op de MJB 2025 tot en met 2027:

6. Samenwerkingsportaal	€ 100.000, -

Samengevat hebben de 1e begrotingswijziging 2023 en de ontwerpbegroting 2024 voor Kerkrade de volgende financiële consequenties:

	2023	2024	2025	2026	2027
Primaire begroting 2023	1.001	918	935	956	980
Begroting 2024		944	979	1.011	1.037
1e Begrotingswijziging 2023	1.051	997	1.033	1.066	1.094
Financiële consequenties	-50	-79	-98	-110	-114

De financiële consequenties worden meegenomen in de gemeentebrede belangenafweging met betrekking tot het begrotingstraject 2023 e.v., op basis van de definitieve besluitvorming in het AB van 30 juni 2022.

Communicatie

n.v.t.

Burgerparticipatie

n.v.t.

Uitvoering

Jaarlijks is het een logistieke uitdaging om de tijdspaden van BsGW en alle deelnemers op elkaar af te stemmen.
De zienswijze dient uiterlijk 31 mei te worden ingediend. De raad neemt op 31 mei een besluit op de zienswijze.
Er is overeengekomen dat, na behandeling in de commissie AZM, de concept zienswijze wordt gedeeld met BsGW. Voor zover er nog iets wijzigt, wordt dit direct doorgegeven. Uiterlijk 1 juni kan dan de definitieve zienswijze worden ingediend. Dit is dus nog voor het vaststellen van de begroting 2024 door het AB, gepland op 29 juni 2023.

Gezondheid en Vitaliteit

n.v.t.

Domein Bestuur

Bezoekadres
Markt 33
Ambtenaar
Stoffels
Telefoonnummer
+14 045
Telefax
0455676395
Zaaknummer

BsGW
Dagelijks Bestuur
Postbus 1275
6040KG ROERMOND

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
		23u0005342	31 mei 2023

Onderwerp
BsGW Ontwerpbegroting 2024 en MJR 2025-2027 en 1e begrotingswijzging 2023

Bijlage(n)
0

Geacht Bestuur,

U heeft ons uw Ontwerpbegroting 2024 en MJR 2025-2027 en de 1e begrotingswijziging 2023 gezonden. Gemeenten worden in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze kenbaar te maken. Wij delen u mede hierop een neutrale zienswijze af te geven.

De volgende argumenten geven aanleiding tot het afgeven van een neutrale zienswijze voor zowel de Ontwerpbegroting 2024 e.v. als de 1e begrotingswijziging 2023:

- BsGW wordt geconfronteerd met hogere lasten ten gevolge van de hogere inflatie en de CAO. Hierop is de invloed van de BsGW minimaal.
- BsGW heeft in de afgelopen periode laten zien, daar waar mogelijk, te sturen op beheersing van de proceskosten en hierin proactief initiatieven te nemen (o.a. flitsbezwaren, samen met andere belastingsamenwerkingen in landelijke gremia, zoals Waarderingskamer, VNG, ministerie).
- Het budget proceskosten blijft in de begroting ruim € 3 milj. Over 2022 waren de lasten (tot nog toe) beduidend lager, het is echter onzeker hoe het verloop hiervan in 2023 e.v. zal zijn.
- Mede in het licht van voorgaande opmerking vragen wij de BsGW blijvende aandacht voor een servicegerichte benadering van burgers en bedrijven, die contact opnemen met de BsGW.
- In de begroting 2024 en de 1e begrotingswijziging 2023 wordt de formatie, deels incidenteel, uitgebreid met 5,8 FTE, waarvan 2 FTE in de vorm van trainees. Deze FTE's zijn volgens de BsGW noodzakelijk om de gevolgen van de Wet open overheid (Woo), de wijziging in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), de invoering van de Rechtmatigheidsverantwoording en de verbeterstappen om alle digitale aspecten binnen BsGW vanuit juridisch perspectief én kostenbewustzijn (enkelvoudige opslag – meervoudig gebruik) te (waar)borgen. Dat er extra werkzaamheden zijn t.g.v. nieuwe, c.q.

gewijzigde wetgeving wordt niet betwist, onduidelijk blijft echter hoeveel werk deze ontwikkelingen met zich meebrengen en in hoeverre hiervoor 5,8 FTE's noodzakelijk zijn.

De voorzitter van de raad,	**De griffier,**
dr. T.P. Dassen Housen	mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Postbus 600 6460 AP
Telefoon 045 5676767
Telefax 045 5676395
Email gemeentehuis@kerkrade.nl
IBAN NL49 BNGH 0285 0044 84
BIC BNGHNL2G

BsGW Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen Limburg

BsGW Belastingsamenwerking
Gemeenten en Waterschappen
Kerkeveldlaan 2
6042 JX Roermond
Postbus 1275
6040 KG Roermond
T: 088 84 20 444
E: info@BsGW.nl
KvK-nr. 52426297

Voorstel aan het Algemeen Bestuur

VAN : Dagelijks Bestuur
ONDERWERP : 1e begrotingswijziging 2023, CAO, hogere indexen, Verbijzonderde Interen Controle-functionaris

AGENDAPUNT NR. :
A.B.-VERGADERING : 29-06-2023

Besluit:
Instemmen met het voorstel voor het vaststellen van de 1e begrotingswijziging 2023 als gevolg van de nieuwe CAO, de hogere indexen en de vacature functionaris Verbijzonderde Interne Controle (VIC).

Financiële gevolgen:
Het opnemen van de extra kosten in de begroting 2023 van BsGW leidt tot wijzigingen in de initiële begroting 2023 en meerjarenraming 2024 – 2027 en daarmee ook tot gewijzigde bijdragen van de deelnemers.

De netto-kosten van de begroting 2023 stijgen hierdoor met € 1,044 miljoen naar een niveau van € 28,450 miljoen.

Met de vaststelling van de begrotingswijziging 2023 worden de gevolgen voor de bijdragen van de deelnemers voor 2023 definitief bepaald (zie agendapunt n.n.b.).
Deze begrotingswijziging heeft daarnaast effect op de ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027. De financiële effecten hiervan zijn nog niet hierin verwerkt.

Strategische relevantie/ Beleidsgevoeligheid:
De netto-kosten na vaststelling van de begrotingswijziging 2023 worden gedragen door de deelnemers in BsGW.

Toelichting

Uitgangspunten
In de begroting 2023, vastgesteld in het AB van juni 2022, zijn onderstaande uitgangspunten gehanteerd voor de indexen:

a) Indexering salariskosten
Het gemiddelde percentage van de loonvoet overheidssector over de jaren 2020-2022 en 2018-2022 bedraagt 2,5% (bron: Centraal Plan Bureau, Macro Economische Verkenning 2021 september 2021). Vanaf 2023 voorspelt het CPB zelf een gemiddelde van 2,7%. Gekozen is om de index aan te houden van 2,5%.

b) Indexering goederen en diensten
In de begroting 2023-2027 wordt gerekend met een indexering van 1,9%, gebaseerd op de ontwikkeling van de Consumenten Prijsindex van het CPB van de afgelopen jaren (bron: Centraal Plan Bureau, Macro Economische Verkenning 2021 september 2021). Vanaf 2023 voorspelt het CPB eveneens een gemiddelde van 1,9%. Derhalve is gekozen om de index aan te houden van 1,9%.
De ICT-index is berekend op basis van de gemiddeld in rekening gebrachte index van de leveranciers van de afgelopen 3 jaar en komt daarmee uit op 2,7%.
Momenteel is er sprake van een sterk gestegen gasprijs. In de begroting 2023 is hiermee geen rekening gehouden vanwege de te grote onzekerheid over de ontwikkeling hierin.

In de loop 2022 zijn als gevolg van de uitkomsten van de CAO en de wereldwijde economische situatie de loonkosten en prijzen fors gestegen. De begroting 2023 vertoont hierdoor geen reëel beeld meer.

Verbijzonderde interne Controle-functionaris (VIC-functionaris)
Daarnaast worden, als gevolg van de inwerkingtreding van Wet versterking decentrale rekenkamers, onder andere de Gemeentewet en Waterschapwet gewijzigd met betrekking tot de rechtmatigheidsverantwoording als onderdeel van de jaarrekening. Door deze wijziging legt het Dagelijks Bestuur in de jaarrekening zelf verantwoording af over de financiële rechtmatigheid. Dit is in werking getreden per 1 januari 2023 en zal voor het eerst voor het verslagjaar 2023 gelden.
Vanaf verslagjaar 2023 leidt een en ander tot extra capaciteitsbeslag op de gehele organisatie in het algemeen en voor auditwerkzaamheden en controlling in het bijzonder.
Deze extra capaciteit is structureel in de vorm van extra werkzaamheden, die voorheen (deels) door de accountant werden uitgevoerd. Voor het opzetten van en uitvoeren van het controleplan ten einde te komen tot een goedkeuring op het gebied van de financiële rechtmatigheid is het aanstellen van een onafhankelijke Verbijzonderde Interne Controle-functionaris (VIC-functionaris), met een rechtstreekse lijn naar het DB, benodigd waarover BsGW momenteel niet beschikt. Dit heeft extra structurele personele kosten tot gevolg in de vorm van 1 fte.

Berekening begrotingswijziging

De begrotingswijziging is berekend over de daadwerkelijk verwachte kosten 2023 vermenigvuldigd met het verschil tussen de hogere (reeds nu bekende en door leveranciers geoffreerde) indexen en de index uit de bestuursbegroting.

Derhalve wordt onderstaande begrotingswijziging voorgelegd:

Indexering salarissen

Eind 2022 is de CAO Werken voor waterschappen vastgesteld.
Dit resulteert in een hogere loonindex dan welke in de begroting 2023 is opgenomen:

- Loonindex begroting 2023 (conform begroting 2023): 2,5%
- CAO 1-1-2023 t/m 31-12-2023: 7,0%
- Correctie loonindex 2023: 4,5%

Prijsindexering kostenbudgetten

Diverse leveranciers hanteren een hogere prijsindex voor 2023. In de begroting 2023 is rekening gehouden met 2,7% voor ICT en 1,9% voor de overige goederen en diensten.

Totaal financieel effect voor de begrotingswijziging 2023

Bruto lonen, sociale lasten en overige personeelskosten, incl. VIC-functionaris:	€ 675.000,-
Huisvesting:	€ 58.000,-
ICT (onderhoud en outsourcing):	€ 128.000,-
Logius:	-/- € 345.000,-
Operationele kosten (uitkerings- en uitvoeringskosten WOZ-bezwaar- en beroepen, porti):	€ 406.000,-
Accountantskosten:	€ 122.000,-
Totaal:	**€ 1.044.000,-**

De bijdragen per deelnemer na toevoeging van voornoemde kosten bedragen:

Bijdrage per deelnemer	Totaal intiële begroting 2023	Totaal na begrotings-wijziging	Verschil
Gemeente Beek	284.320	298.714	14.394
Gemeente Beekdaelen	624.235	656.105	31.870
Gemeente Beesel	254.863	267.325	12.463
Gemeente Bergen	224.496	235.597	11.100
Gemeente Brunssum	557.162	584.310	27.148
Gemeente Echt-Susteren	591.728	620.066	28.338
Gemeente Eijsden-Margraten	542.720	571.047	28.326
Gemeente Gennep	312.376	327.757	15.382
Gemeente Gulpen-Wittem	256.997	269.518	12.521
Gemeente Heerlen	1.917.379	2.009.384	92.005
Gemeente Kerkrade	1.001.135	1.050.698	49.563
Gemeente Landgraaf	682.057	715.310	33.253
Gemeente Leudal	593.041	622.066	29.025
Gemeente Maasgouw	430.971	451.992	21.021
Gemeente Maastricht	2.361.277	2.475.426	114.149
Gemeente Meerssen	399.901	418.136	18.236
Gemeente Mook en Middelaar	145.577	153.286	7.709
Gemeente Nederweert	282.881	297.114	14.233
Gemeente Peel en Maas	720.206	755.643	35.437
Gemeente Roerdalen	372.001	390.269	18.268
Gemeente Roermond	1.057.826	1.109.075	51.249
Gemeente Simpelveld	195.732	205.269	9.537
Gemeente Sittard-Geleen	1.843.694	1.933.387	89.693
Gemeente Stein	473.089	495.393	22.305
Gemeente Vaals	225.190	236.760	11.569
Gemeente Valkenburg	315.137	330.563	15.426
Gemeente Venlo	2.402.844	2.514.718	111.873
Gemeente Voerendaal	217.038	227.597	10.559
Gemeente Weert	886.531	929.065	42.534
Waterschap Limburg	5.058.700	5.123.389	64.689
Totaal bijdragen	**25.231.102**	**26.274.978**	**1.043.875**

N.M.J.G. Lebens, directeur

M.H.E. Pelzer, voorzitter

BsGW
Belastingsamenwerking
Gemeenten en Waterschappen
Limburg

(Ontwerp)begroting 2024
en
(ontwerp)meerjarenraming 2025-2027 BsGW

Versie 1.5 d.d. 1-3-2023

Inhoudsopgave

1. Samenvatting 4
2. Inleiding 9
2.1 Algemeen 9
2.2 Indeling van de begroting 9
2.3 Leeswijzer 9
3. Beleidsbegroting 10
3.1 Uitgangspunten 10
3.2 Definities: reserves, voorzieningen, weerstandscapaciteit/-vermogen, post onvoorzien 11
3.3 Ontwikkelingen 13
3.4 Producten 19
3.4.1 Product Heffen 19
3.4.2 Product Waarderen 20
3.4.3 Product Innen 20
3.4.4 Product Klantzaken 21
3.4.5 Product Ondersteuning & Ontwikkeling 21
3.4.6 Sub-product Parkeerbelasting ('exoot') 22
3.5 Paragrafen 22
3.5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 22
3.5.2 Onderhoud kapitaalgoederen 24
3.5.3 Financiering 24
3.5.4 Bedrijfsvoering 26
3.5.5 Verbonden partijen 26
4. Financiële begroting 27
4.1 Overzicht baten en lasten 27
4.2 Toelichting op de baten en lasten 28
4.3 Uiteenzetting van de financiële positie 33
4.3.1 Investeringen 33
4.3.2 Financiering 33
4.3.3 Stand en verloop reserves en voorziening 33
4.5 (Financiële) effecten begroting 2024 34
Bijlagen 36
Bijlage 1: MeerjarenInvesteringsProgramma : MIP 2024-2027 37
Bijlage 2: Staat van immateriële, materiële, financiële vaste activa en onderhanden werk 38
Bijlage 3: Staat van vaste schulden 39
Bijlage 4: Staat van reserves en voorzieningen 40
Bijlage 5: Berekening van het rente-omslagpercentage 42
Bijlage 6: Staat van personeelslasten 43
Bijlage 7: Toelichting op de kostenverdeelmethodiek 44
Bijlage 8: Risicoanalyse 48
Bijlage 9: Bijdrage Waterschap Limburg volgens BBP-opzet 55
Bijlage 10: Berekend EMU-saldo 56
Bijlage 11: Geprognosticeerde balans 2023-2027 57
Bijlage 12. Harmonisatie: tijdslijn 58

1. Samenvatting

Voor u ligt de veertiende meerjarenraming van Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW). Hierin zijn de financiële consequenties van zekere ontwikkelingen en bestuursbesluiten in de begroting meegenomen. Zekere ontwikkelingen, waarvan de (financiële) effecten nog een mate van onzekerheid hebben, worden eveneens zo veel mogelijk gekwantificeerd.
Mogelijke ontwikkelingen worden alleen voor zover dat is in te schatten in de begroting meegenomen.
De door het Algemeen Bestuur van BsGW op 8 december 2022 vastgestelde kadernota 2024 dient als basis voor de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027. Het belangrijkste bestuurlijke uitgangspunt hierbij is een sluitende begroting en meerjarenraming.

We bevinden ons in bijzondere economische omstandigheden. De oorlog in Oekraïne heeft vergaande humanitaire en financiële gevolgen, tot uitdrukking komend in forse inflatie door stijging van energie- en voedselprijzen. Dit alles maakt het opstellen van een begroting voor 2024 en volgende jaren misschien wel gecompliceerder dan ooit.
In deze begroting is derhalve uitgegaan van de meest recente ramingen van het Centraal Planbureau, waarbij deze voor de opvolgende jaren gelijk zijn gehouden en tevens het standpunt overgenomen om vooralsnog uit te gaan van een normale economische situatie. Het CPB heeft na 2023 geen prognose meer afgegeven in tegenstelling tot voorgaande jaren, waar drie jaar vooruit werd geprognosticeerd.

Naast forse prijsstijgingen, die leveranciers momenteel doorvoeren als gevolg van de energiecrisis, hebben we daarnaast te maken met no cure no pay-bedrijven (ncnp-bedrijven), die voortdurend op zoek zijn naar "meer en anders": bezwaren op andere soorten heffingen, complexere bezwaren, met informatieverzoeken gecombineerde bezwaren et cetera.
Het effect hiervan heeft in 2023 geleid tot een eerste begrotingswijziging en wordt, na vaststelling door het AB in juni 2023, verwerkt in de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027.

In de kadernota 2024 worden enkele (landelijke en wettelijke) ontwikkelingen beschreven, die ertoe leiden dat BsGW geconfronteerd wordt met extra uitvoeringstaken en -kosten in 2024 en verdere jaren. Deze taken en kosten waren ten tijde van het opstellen van de begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2027 nog niet bekend en zijn derhalve ook niet in die meerjarenraming opgenomen. Vandaar dat BsGW hier nu extra formatie voor vraagt.

BsGW zal ondanks de huidige economische situatie blijven zoeken om -waar mogelijk- efficiënter te werken. Dit mag de continuïteit en de kwaliteit van onze dienstverlening evenwel niet in gevaar brengen.

De onderstaande ontwikkelingen zijn opgenomen in de ontwerpbegroting:

<u>Loonindexering en prijsinflatie (nadelig)</u>
In voorliggende begroting 2024 zijn de loonindexering en indexering goederen en diensten opgenomen. Naast deze reguliere jaarlijkse correctie op de begroting spelen onderstaande ontwikkelingen mee die een financieel effect op de begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 hebben:

<u>Vervallen kosten Generieke Digitale Infrastructuur (GDI-) voorzieningen (voordelig)</u>
De Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) wordt met ingang van 2023 centraal gefinancierd.

De centrale financiering, via een structurele uitname uit het gemeentefonds, maakt een einde aan de naheffingen voor de ontwikkeling en het gebruik van de voorzieningen in de GDI. Deze centrale financiering leidt daarmee tot minder administratieve lasten[1].

Programma Aanbesteding Hosting en Applicaties: implementatiekosten en reservering voor toekomst
De verwachte implementatiekosten van het programma Aanbesteding Hosting en Applicaties (voortaan genoemd: AHA) zijn ingeschat op € 2,775 miljoen, waarvan € 2,275 miljoen in 2023 zullen drukken op de begroting. De overige € 500 duizend worden bij de deelnemers verrekend met het resultaat over 2022.

Vanaf 2024 moeten daarnaast extra middelen worden gereserveerd (middels een bestemmingsreserve) voor de volgende aanbesteding in 2028 inclusief de implementatie van 2029. Omdat het huidige aanbestedingstraject nog niet is afgerond, komt het Dagelijks Bestuur hiertoe eind 2024 met een voorstel (zie AB-voorstel 8 december 2022).

Samenwerkingsportaal:
Uit oogpunt van zekerheid en continuïteit wordt het Samenwerkingsportaal begrotingstechnisch ook voor de jaren 2025 tot en met 2027 gecontinueerd. Hiertoe was reeds een bedrag opgenomen van € 250 duizend per jaar in de begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2027. Dit wordt nu voor de jaren 2025 tot en met 2027 verhoogd naar € 350 duizend per jaar (excl. indexatie) om zo de door de deelnemers gewenste verdere doorontwikkeling vorm te kunnen geven.
Dit is in lijn met de kosten van het Samenwerkingsportaal voor 2022 – 2024 ad. € 333 duizend.
In deze kosten is rekening gehouden met de *jaarlijkse* mutatiedetectie (voorheen niet jaarlijks) waaruit extra werkzaamheden, ICT- en bijbehorende onderhoudskosten voortvloeien, waartegenover staat een betere borging in de integraliteit tussen de basisregistraties BAG, BGT en de WOZ.

Investeren in de toekomst: noodzakelijke fte's
Bij de behandeling van de Kadernota 2024 tijdens de AB-vergadering van 8 december 2022 is gevraagd nut en noodzaak van deze extra fte's goed en breed te onderbouwen en hierbij duidelijk aan te geven welke inzet structureel dan wel tijdelijk benodigd is.

Daarnaast is verzocht middels een verdiepingsslag na te gaan welke extra uitvoeringstaken door de eigen medewerkers kunnen worden opgevangen, of er inlening van medewerkers van de deelnemers mogelijk is, dan wel eigen medewerkers (intern) opgeleid kunnen worden. Dit is niet mogelijk.

De verdiepingsslag heeft wel geleid tot een nadere uitsplitsing naar tijdelijk vs. structureel. Ook de formatieomvang is nog eens kritisch tegen het licht gehouden. Rekening houdend met al deze aspecten, bedraagt de noodzakelijke formatie-uitbreiding ingaande 2024 2,8 fte. Hiervan is 1,3 fte structureel en 1,5 fte tijdelijk.

In lijn met de gedachtewisseling tijdens de AB-vergadering wordt daarnaast voor de komende vier jaar ingezet op het opleiden van twee keer twee trainees, waarbij na drie jaar een evaluatie plaatsvindt.

[1] *Bron: VNG, GDI vanaf 2023 centraal gefinancierd, 13 oktober 2022* (*https://vng.nl/nieuws/gdi-vanaf-2023-centraal-gefinancierd)*

Noodzakelijke fte's	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**tijdelijk / structureel**
Juridisch adviseur	1,0	1,0	1,0	-	tijdelijk
PO	0,5	0,5	0,5	0,5	structureel
Communicatiemedewerker	0,5	0,5	0,5	-	tijdelijk
Recordmanager	0,8	0,8	0,8	0,8	structureel
Totaal	**2,8**	**2,8**	**2,8**	**1,3**	

Trainees	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Trainee 1	1,0	1,0		-
Trainee 2	1,0	1,0		-
Trainee 3			1,0	1,0
Trainee 4			1,0	1,0
Totaal	**2,0**	**2,0**	**2,0**	**2,0**

EVALUATIE

	2024	**2025**	**2026**	**2027**
Aantal fte's incl. trainees	**4,8**	**4,8**	**4,8**	**3,3**
Totale kosten	**€ 423.462**	**€ 437.436**	**€ 451.871**	**€ 300.031**

Financieel effect op de (exploitatie)begroting 2024:

Per saldo dalen de netto-kosten 2024, en daarmee ook de bijdragen van de deelnemers, met maximaal € 1,409 miljoen ten opzichte van de begroting 2023 als gevolg van de volgende posten:

1. Loonindexering	€ 486 duizend
2. Indexering goederen en diensten	€ 302 duizend
3. Vervallen kosten GDI-voorzieningen	€ 345 duizend -/-
4. Vervallen implementatiekosten AHA	€ 2,275 miljoen -/-
5. Extra fte's	€ 423 duizend
Totaal:	€ 1,409 miljoen -/-

Financieel effect op de begroting 2025 tot en met 2027:

Samenwerkingsportaal	€ 100 duizend

Op de gebruikelijke wijze zijn de netto-kosten vervolgens via de kostenverdeelmethode toegerekend aan de bijdragen van de deelnemers aan BsGW.

Het aanwezige weerstandsvermogen bedraagt eind 2022 (vóór resultaatbepaling 2022) € 1,19 miljoen. Het benodigde weerstandsvermogen is gebaseerd op een jaarlijks bij het opstellen van de begroting uitgevoerde risicoanalyse en is voor de voorliggende begroting berekend op € 1,339 miljoen.
De ratio komt hiermee uit op 0,89 en valt binnen de bandbreedte van de 0,8 en 1,4 waardoor er geen aanleiding bestaat het weerstandsvermogen aan te passen (zie ook de kadernota Risicomanagement, AB 24-3-2022).

Ten opzichte van de jaarschijf 2024 uit de meerjarenraming 2023 nemen de kosten toe:

Begroting 2024:	€ 23.823 duizend
Begroting jaarschijf 2024 uit begroting 2023:	€ 23.524 duizend
Verschil:	€ 299 duizend

1. Loonindexering*)	€ 155 duizend
2. Indexering goederen en diensten*)	€ 66 duizend
3. Vervallen kosten GDI-voorzieningen	€ 345 duizend -/-
4. Extra fte's	€ 423 duizend
Totaal:	€ 299 duizend

**) Loonindex was 2,5%, wordt 3,3%. Prijsindex ICT en overige goederen en diensten was 2,7% resp.1,9%, wordt 2,6%.*

Tot slot:
Ten tijde van het opstellen van deze begroting bestaat de verwachting dat, net als bij het opstellen van de begroting 2023, de ingerekende indexen mogelijk nog onder druk kunnen komen te staan als gevolg van de economische en politieke ontwikkelingen in de wereld. De indexen zijn vanwege de te grote toekomstige onzekerheden niet aangepast, maar een winstwaarschuwing wordt hierbij wel afgegeven.

Bedragen x € 1.000	Realisatie	Begroting	Meerjarenperspectief			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Lasten						
bruto lonen	9.666	10.639	11.316	11.689	12.075	12.358
sociale lasten	2.841	3.405	3.615	3.735	3.858	3.949
overige personeelskosten	440	692	714	738	762	787
personeel derden	-47	0	0	0	0	0
Personeelskosten	**12.899**	**14.736**	**15.644**	**16.162**	**16.695**	**17.094**
Huisvestingkosten	**679**	**808**	**829**	**851**	**873**	**896**
Afschrijvingkosten	**366**	**357**	**357**	**357**	**357**	**357**
ICT-kosten	**3.322**	**5.271**	**2.775**	**2.949**	**3.026**	**3.105**
Overige operationele kosten	*1.041*	*1.228*	*1.260*	*1.293*	*1.326*	*1.361*
Diensten door derden	1.918	863	886	909	932	956
Tegemoetkoming proceskosten	1.467	3.057	3.136	3.218	3.302	3.388
Overige operationele kosten	**4.426**	**5.148**	**5.282**	**5.419**	**5.560**	**5.705**
Algemene kosten	580	452	464	476	488	501
Onvoorzien	0	328	332	341	350	359
Algemene kosten	**580**	**781**	**797**	**817**	**838**	**860**
bankkosten	205	273	280	288	295	303
rentekosten	0	32	33	33	33	33
Bank- en rentekosten	**205**	**306**	**313**	**320**	**328**	**336**
Toevoegingen aan voorzieningen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totale lasten	**22.477**	**27.406**	**25.998**	**26.876**	**27.678**	**28.352**
taakstellende kostenreductie	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten	**22.477**	**27.406**	**25.998**	**26.876**	**27.678**	**28.352**
Baten						
Renteopbrengsten	**3**	**13**	**13**	**13**	**13**	**13**
BsGW diensten aan derden	0	0	0	0	0	0
overige opbrengsten	96	0	0	0	0	0
Diensten aan derden	**96**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijdragen van derden	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Opbrengst vervolgingskosten	**2.093**	**2.162**	**2.162**	**2.162**	**2.162**	**2.162**
Totale baten	**2.192**	**2.175**	**2.175**	**2.175**	**2.175**	**2.175**
Netto kosten	**20.285**	**25.231**	**23.822**	**24.701**	**25.503**	**26.178**
Waarvan incidentele baten/lasten (saldo)	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Bijdragen						
Gemeente Beek	234	284	268	278	287	294
Gemeente Beekdaelen	513	624	587	609	629	645
Gemeente Beesel	212	255	240	249	257	264
Gemeente Bergen	186	224	212	220	227	233
Gemeente Brunssum	464	557	526	545	563	578
Gemeente Echt-Susteren	495	592	559	580	598	614
Gemeente Eijsden-Margraten	441	543	510	529	546	561
Gemeente Gennep	259	312	295	306	316	324
Gemeente Gulpen-Wittem	214	257	242	251	260	266
Gemeente Heerlen	1.609	1.917	1.818	1.885	1.946	1.998
Gemeente Kerkrade	829	1.001	944	979	1.011	1.037
Gemeente Landgraaf	568	682	644	668	689	707
Gemeente Leudal	494	593	559	580	599	615
Gemeente Maasgouw	359	431	407	422	435	447
Gemeente Maastricht	1.970	2.361	2.229	2.311	2.386	2.449
Gemeente Meerssen	339	400	381	395	408	419
Gemeente Mook en Middelaar	118	146	137	142	146	150
Gemeente Nederweert	233	283	266	276	285	293
Gemeente Peel en Maas	599	720	679	704	727	746
Gemeente Roerdalen	309	372	351	364	376	386
Gemeente Roermond	887	1.058	1.004	1.041	1.074	1.103
Gemeente Simpelveld	163	196	185	192	198	203
Gemeente Sittard-Geleen	1.540	1.844	1.746	1.810	1.869	1.918
Gemeente Stein	397	473	448	464	479	492
Gemeente Vaals	184	225	212	219	227	233
Gemeente Valkenburg a/d Geul	262	315	297	308	318	326
Gemeente Venlo	2.054	2.403	2.309	2.394	2.472	2.537
Gemeente Voerendaal	181	217	205	212	219	225
Gemeente Weert	747	887	843	874	902	926
Waterschap Limburg	4.381	5.059	4.722	4.896	5.055	5.189
Totaal bijdragen	**21.242**	**25.231**	**23.822**	**24.701**	**25.503**	**26.178**
Bijdragen samenwerkingsportaal	**333**					
Exploitatieresultaat (+ is winst/ - is verlies)	**624**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

In bovenstaande tabel zijn de gerealiseerde, nog niet door de accountant gecontroleerde, cijfers 2022 opgenomen. In de definitieve begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 worden uiteraard de gecontroleerde cijfers opgenomen.

Voor een nadere toelichting en ontwikkelingen verwijzen we u naar hoofdstuk 3 en 4.

2. Inleiding

2.1 Algemeen

Voor u ligt de ontwerpbegroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 van Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW). Deze is volledig opgesteld binnen de kaders van de door het Algemeen Bestuur vastgestelde kadernota 2024.

BsGW is 1 april 2011 opgericht als samenwerkingsverband op belastinggebied voor gemeenten en waterschappen in de vorm van een gemeenschappelijke regeling.
BsGW is een openbaar lichaam op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Per 1 januari 2023 zijn Waterschap Limburg en de gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Mook & Middelaar, Nederweert, Peel & Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Voerendaal, Weert deelnemers in BsGW. De begroting 2024 is gebaseerd op bovenstaande 30 deelnemers.

BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van het waterschap en de deelnemende gemeenten de zorg voor optimaal beheer en verwerking van (basis)gegevens en informatie, het heffen, innen en afdragen van de opbrengsten van lokale belastingen en het waarderen van belastingobjecten in het kader van de wet WOZ, dit alles op basis van bedrijfseconomische principes.

2.2 Indeling van de begroting

Aangezien BsGW een samenwerking is voor zowel gemeenten als een waterschap, volgt uit de wetgeving dat verslaggeving dient plaats te vinden conform Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De begroting is dan ook ingedeeld volgens het BBV en bestaat uit een beleidsbegroting en een financiele begroting. In de beleidsbegroting worden het productplan en de paragrafen weergegeven. De financiële begroting omvat het overzicht van baten en lasten plus een uiteenzetting van de financiële positie per programma. In het geval van BsGW betreft dit het programma 'lasten heffing en invordering belastingen'.
(Bron: Hoofdlijnen vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording blz. 19)

2.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 1 bevat de samenvatting.
Hoofdstuk 3 bevat de beleidsbegroting met de (reken)uitgangspunten en de ontwikkelingen, waarmee daar waar mogelijk rekening is gehouden in de (financiële) begroting. Deze paragraaf bevat daarnaast de vaste rubrieken waarin de (kostprijs van de) producten van BsGW worden beschreven, naast een toelichting op het (benodigde) weerstandsvermogen en de financiering.
De financiële begroting wordt tot slot in hoofdstuk 4 nader toegelicht.

Het Dagelijks Bestuur BsGW

Roermond, 23 februari 2023.

N.M.J.G. Lebens, directeur

M.H.E. Pelzer, voorzitter

3. Beleidsbegroting

3.1 Uitgangspunten

De begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 van BsGW is opgesteld binnen de kaders van de door het Algemeen Bestuur vastgestelde kadernota 2024. Onderstaand zijn de nadere uitgangspunten benoemd:

Onderwerp	**Uitgangspunt**
Raming personele lasten	Salariskosten worden jaarlijks geïndexeerd op basis van de CAO Werken voor Waterschappen. Indien die niet bekend zijn ten tijde van het opstellen van de kadernota wordt uitgegaan van de Macro Economische Verkenningen uit de laatst bekende septembercirculaire van het CPB, onderdeel 'loonvoet sector overheid' (voor de personele kosten).
Formatie en personeel	BsGW werkt met een vaste formatie en een flexibele schil. Binnen deze twee categorieën kan worden geschoven, maar de vastgestelde loonsom kan niet overschreden worden, behalve door CAO-stijgingen.
Financiering	Alleen voor investeringen kan BsGW een langlopende lening aantrekken. Hiervoor is een bestuursbesluit vereist.
Raming materiële lasten	Voor de jaarlijkse indexatie wordt uitgegaan van de Macro Economische Verkenningen uit de laatst bekende septembercirculaire van het CPB, onderdeel 'nationale consumentenprijsindex'. Indien voor specifieke kostencategorieën andere indexeringspercentages gelden, wordt hiervan afgeweken en worden de marktconforme kosten-stijgingen in de begrotingscijfers verwerkt.
Inhuur derden	De verwachte inhuurkosten worden geïndexeerd met de raming van het CPB. Een afwijking hierop wordt gemotiveerd toegelicht.
Raming onvoorzien	1,4 % van de begrote kosten.
Investeringen in het belastingpakket	Investeringen verplicht om te voldoen aan de wettelijke eisen, incl. onderhoudskosten. Als uitgangspunt wordt alle software afgenomen als dienst (SaaS), waardoor er eenmalige implementatiekosten zijn en daarna jaarlijkse licentiekosten (geen reservering kapitaalslasten meer inzake belastingsoftware: er wordt niet op afgeschreven i.v.m. geen juridisch eigenaar).
Risicomanagement	Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt als ratio t.o.v. de benodigde weerstandscapaciteit, waarbij de in het AB van 24-3-2022 vastgestelde Kadernota Risicomanagement leidend is.
Kosten die specifiek zijn voor bepaalde deelnemers	Deze worden o.b.v. de goedgekeurde offerte separaat doorbelast.
Kostenverdeelmethode	De gewijzigde kostenverdeelmethode wordt gehanteerd, zoals die is

	vastgesteld in de AB-vergadering van 25 juni 2020, waarbij de WOZ-proceskosten voor 100% aan het product Waarderen worden toebedeeld.
Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP) BsGW 2018-2020	Het OOP en de wijze van financiering hiervan, is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van BsGW in de AB-vergadering van 14-12-2017. De uitvoering van het OOP was een separaat traject en behoorde niet tot de reguliere bedrijfsvoering van BsGW. Het OOP raakt in die zin de begroting 2024 en de meerjarenraming 2024-2027 van BsGW niet. De taakstellende, structurele kostenreductie à € 1,3 miljoen per jaar, die het AB BsGW heeft opgelegd, zal vanaf 2028 tot uitdrukking komen in lagere netto-kosten voor de deelnemers van € 1,3 miljoen op jaarbasis.

Toelichting indexen salariskosten en materiële lasten
Het uitgangspunt voor de indexatie van de salariskosten en materiële lasten is de septembercirculaire van het Ministerie van BZK met daarin opgenomen de CPB indexcijfers.
Voor de verwachte salariskosten betreft dat de 'loonvoet sector overheid'.
Voor de verwachte materiële lasten betreft dat de 'nationale consumentenprijsindex'.

Uitgangspunt voor de jaren 2024-2027 is een normale economische situatie. Aangezien de doorkijk in de septembercirculaire niet verder reikt dan 2023, wordt 2023 als uitgangspunt genomen voor de indexatie van de meerjarenraming.

Dit betekent de volgende indexen:
Loonindex: 3,3%
Prijsindex: 2,6%

De te (verwachte) hogere inflatie op lonen, goederen en diensten voor de jaren 2022 en 2023 wordt buiten beschouwing gelaten in deze begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027. Eventuele noodzakelijke bijstellingen over de jaren 2022 en/of 2023 worden via de reguliere P&C-cyclus voorgelegd aan de deelnemers. Indien dit aan de orde is zal dit ook effect hebben op de meerjarenraming 2024-2027.

3.2 Definities: reserves, voorzieningen, weerstandscapaciteit/-vermogen, post onvoorzien

Reserves kunnen worden omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vrij zijn te besteden. Reserveren betekent geld opzij leggen:
- om later een (grote) investering te doen;
- voor moeilijke tijden (weerstandsvermogen. Dit is het weerstandsvermogen en dit betreft alleen de algemene reserve);
- om risico's op te vangen;
- voor onverwachte zaken.

Voorzieningen zijn passiefposten in de balans (vreemd vermogen), die een inschatting geven van voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden min of meer onzeker zijn. Bij voorzieningen is er sprake van een oorzaak uit het verleden: er is iets gebeurd wat niet terug te draaien is en wat waarschijnlijk leidt tot lasten in de toekomst

die niet waren voorzien (begroot). Ook kan een voorziening ingesteld worden ter egalisatie van pieken in de kosten in de begroting. Deze kosten dienen zeker plaats te vinden.

Van een vrije keuze bij het instellen van een voorziening is derhalve geen sprake. Wel kunnen soms de gevolgen nog beïnvloed worden. Bij het bepalen van de noodzakelijke omvang van de voorziening wordt hiermee ook rekening gehouden.

Weerstandscapaciteit is de mate waarin BsGW over middelen beschikt of kan beschikken om niet voorziene tegenvallers op te vangen. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt tussen de post onvoorzien en het weerstandsvermogen.

De post onvoorzien mag worden opgevat als een buffer voor onvoorziene externe tegenvallers: onvoorzien, onvermijdelijk en onuitstelbaar. De post onvoorzien moet een soepele uitvoering van de begroting vergemakkelijken en zorgt zodoende voor een beetje flexibiliteit.
Er kunnen zich gezien de tijdspanne tussen het opstellen van de kadernota (laatste kwartaal van begrotingsjaar t-2), de (ontwerp-) begroting en realisatie (begrotingsjaar t), altijd tegenvallers voordoen als gevolg van bijvoorbeeld wijzigingen in wet-/regelgeving.
Tussentijdse begrotingswijzigingen worden hiermee zoveel als mogelijk voorkomen.

Het weerstandsvermogen is in principe bedoeld als buffer voor het opvangen van risico's, waarvan de financiële gevolgen vooraf niet redelijkerwijs zijn in te schatten.
Jaarlijks wordt deze post berekend aan de hand van de door het bestuur vastgestelde risico-analyse. Hierbij worden de risico’s (kwalitatief) en de bedragen plus de inschatting van de kans dat een risico zich daadwerkelijk voordoet (kwantitatief) in kaart gebracht. Zie ook paragraaf 3.5.1 en bijlage 8.

3.3 Ontwikkelingen

In deze paragraaf is op hoofdlijnen een beeld geschetst van de ontwikkelingen waar BsGW mee te maken heeft en krijgt. De ontwikkelingen binnen BsGW (bedrijfsvoering) worden grotendeels bepaald door de externe (landelijke) ontwikkelingen. In de separate bijlage zijn deze ontwikkelingen uitgebreider omschreven.

3.3.1 Landelijke ontwikkelingen

Inflatie in het algemeen en stijgende energiekosten in het bijzonder
De overheid neemt maatregelen om gezinnen te helpen, die door de huidige situatie op de energiemarkt en de stijgende inflatie hun rekening niet kunnen betalen. Sociaal invorderen en vroegsignalering zijn instrumenten die hiervoor worden ingezet. Ook zullen gemeenten in een zo vroeg mogelijk stadium passende hulp aanbieden. Dit zal mogelijk invloed hebben op de begrote vervolgingsopbrengsten.

Proceskosten
BsGW heeft nog steeds te maken met ncnp-bedrijven. Deze bedrijven veroorzaken een relatief groot aantal van de jaarlijkse (WOZ-)bezwaren met de daaruit voortvloeiende uitvoerings- en proceskosten. Bovendien worden de bezwaren steeds uitgebreider, complexer en technischer. Maar ook corona en de energiecrisis heeft impact op het aantal ingediende bezwaren. Dit maakt het voor BsGW lastig om vooraf te begroten wat de omvang exact zal zijn. Financiële tegenvallers zijn daardoor steeds mogelijk. Vooralsnog blijft de begrote post proceskostenvergoeding derhalve gehandhaafd.

Fiscale vereenvoudigingswet 2017
Diverse wetswijzigingen zijn te verwachten welke mogelijk van invloed zullen zijn op de begroting van BsGW, zoals hogere proceskostenvergoedingen dan wel lagere opbrengst vervolgingskosten.

Wet open overheid (Woo)
In januari 2022 nam de Tweede Kamer de wijzigingswet Wet open overheid (Woo) aan, de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo trad per 1 mei 2022 in werking en beoogt een meer transparante en actieve overheid. De belangrijkste wijziging in de Woo betreft de actieve openbaarmaking: het verplicht overheden actief, dus uit eigen beweging, bepaalde informatie openbaar te maken, naast het op orde brengen van de informatiehuishouding van bestuursorganen.

Het actief openbaar maken houdt in dat documenten in de elf informatiecategorieën binnen 14 dagen nadat ze zijn vastgesteld of ontvangen, gepubliceerd moeten worden op het internet.
Verder herhaalt de Woo de bepaling uit de (huidige) Archiefwet dat overheidsorganisaties documenten in goede, geordende en toegankelijke staat moeten houden (gedurende de geldende bewaartermijn of blijvend, zoals vastgesteld in selectielijsten). De zorgen betreffen met name de digitale informatie. De initiatiefnemers stellen dat het op orde brengen van de informatiehuishouding al geruime tijd problematisch is. Bestuursorganen weten niet altijd welke informatie er is en hebben deze niet snel tot hun beschikking. Met het op orde brengen van de informatiehuishouding zal een aanzienlijke doorlooptijd gemoeid zijn.

De Woo leidt, net zoals bij de deelnemers, ook voor BsGW tot extra én aanvullende inspanningen. Inspanningen waartoe de huidige organisatie niet geoutilleerd is.
Deze inspanningen zullen gericht zijn op het ontwikkelen van beleid voor het actief openbaar maken van documenten, inrichten van werkprocessen (o.a. documenten ontdoen van persoonsgegevens

en/of informatie die niet voor openbaarmaking in aanmerking komt), zodanig dat voorafgaand aan de vaststelling van een document al zoveel mogelijk werk is verricht voor de openbaarmaking.
Daarnaast bevat de wet regels om digitale documenten duurzaam toegankelijk te maken. Dit is nieuw ten opzichte van de Wob. Achtergrond daarvan is dat bij de uitvoering van de Wob bestuursorganen niet altijd weten welke informatie er is en niet altijd snel over de juiste informatie kunnen beschikken. Door maatregelen te treffen ter verbetering van de digitale informatiehuishouding is sneller en makkelijker op verzoeken om informatie te beslissen. Ook draagt dit bij aan de actieve openbaarmaking van informatie.

Het op orde brengen van de informatiehuishouding vergt ingrijpende veranderingen bij BsGW. Omdat in vrijwel alle processen binnen BsGW data/documenten ontstaan is een BsGW-brede aanpak nodig en zal veel inspanning vergen. Een doorlooptijd van ongeveer 8 jaar wordt hiervoor ingeschat. De implementatie van de nieuwe Archiefwet (2021) zal hierin meegenomen worden, waarbij vanuit de wet het aanstellen van een archivaris verplicht is.

Daarnaast verplicht de wet dat bestuursorganen over tenminste één contactpersoon moeten beschikken ter beantwoording van vragen van het publiek over de beschikbare informatie. De verplichting een contactpersoon aan te stellen is opgenomen ter vervanging van de aanvankelijke verplichting om een register bij te houden van de informatie waarover een bestuursorgaan beschikt. Een van de functies van dat register zou zijn dat eenieder gemakkelijk zou kunnen nagaan of een bestuursorgaan beschikt over bepaalde informatie. Daarvoor komt de contactpersoon in de plaats, die vragen moet beantwoorden over de informatie waarover een bestuursorgaan beschikt.

Gedurende de behandeling van de Woo in de Eerste Kamer is aan de functie van de contactpersoon een zwaarder gewicht toegekend. Het moeten mensen zijn die ten dienste staan van de burger en die gespecialiseerd raken in het uitvoeren van de Woo en in het in gesprek gaan met burgers, journalisten en wetenschappers om na te gaan welke informatie zij precies vragen en zoeken.
De contactpersoon krijgt volgens de Minister van BZK in de Eerste Kamer eigenlijk twee functies: de contactpersoon moet heel goed op de hoogte zijn van de informatie die een organisatie in beheer heeft en is daarnaast belast met actieve voorlichtingsfunctie. Verzoekers moeten door de contactpersoon worden geholpen bij wat zij precies zoeken en bij het scherp krijgen van het informatieverzoek. Ook moet de contactpersoon ervoor zorgen dat contact wordt gelegd met de mensen die daadwerkelijk toegang tot de gevraagde informatie hebben en die de informatie kunnen verschaffen.
Ook zal de communicatiemedewerker (gelet op interne communicatie) er mede voor zorgen dat de bewustwording binnen de organisatie groeit. Medewerkers moeten zich bewust worden dat zij werken aan een product dat mogelijk openbaar gemaakt moet worden. Vergelijkbaar met de bewustwording op het gebied van privacy en informatiebeveiliging.

De deelnemers hebben in het kader van de Woo niet alleen middelen ontvangen voor de eigen organisatie (op landelijk niveau gaat het om een structureel bedrag van € 42,1 miljoen voor gemeenten en € 3,6 miljoen voor waterschappen en incidenteel € 121,9 miljoen resp. € 6,6 miljoen naast de implementatiesteun van € 3,4 miljoen2), maar ook voor de GR-en waarin zij deelnemen. De BsGW-begroting dient hiertoe logischerwijs in redelijkheid en billijkheid bovenwaarts te worden aangepast.
Zonder extra middelen is het onmogelijk om de wet goed en voortvarend te implementeren en uit te voeren.

[2] https://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/gemeenten-eisen-volledige-vergoeding-woo-kosten

Extra formatie op het terrein van juridisch advies is vanaf 2023 dientengevolge noodzakelijk. In de eerste jaren is extra inzet nodig voor de implementatie van de Woo. Derhalve is deze functie tijdelijk van aard.

De extra formatie voor communicatie is eveneens tijdelijk van aard. Deze extra inspanning zal ook gericht zijn op het beoordelen van wat mag/moet gepubliceerd worden en wat onder de uitzondering valt van publicatie (o.a. persoons- en bedrijfsgegevens), naast het daadwerkelijke publiceren en toegankelijk maken en houden van informatie.
Naast het actief publiceren van documenten moeten deze ook toegankelijk zijn voor iedereen. Dus ook te lezen voor mensen met oogproblemen/slechtzienden en zelfs (onderdelen van) documenten kunnen worden voorgelezen (zie ook: Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid, WCAG 2.1 Richtlijnen).
In het kader van de Woo is het ministerie van BZK bezig met een nieuwe publicatietool (NLdoc) die daarbij kan helpen.
In het verlengde hiervan is eind 2022 een rapportage opgeleverd door de (externe) Functionaris Gegevensbescherming (FG), waarin sterk wordt geadviseerd om extra capaciteit aan te wenden voor een afzonderlijke Privacy Officer voor onder meer het inrichten van beheersmaatregelen, denk aan privacybeleid, bewustwording medewerkers, monitoren van risico's en het rapporteren over de status van de beheersing, risico's en maatregelen richting bestuur.
Tot en met 2022 was de FG ingehuurd. Deze functie wordt vanaf 2023 vervuld door de huidige Privacy Officer (in vaste dienst).

Implementatie gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen
Deze wetswijziging brengt met zich mee dat alle Gemeenschappelijke Regelingen moeten worden aangepast om zo scherpere afspraken te maken over bijvoorbeeld uittreding of evaluatie en dat keuzes worden gemaakt over het al dan niet instellen van een gemeenschappelijke commissie voor raadsleden.

3.3.2 Ontwikkelingen in de bedrijfsvoering

Aanbevelingen Rekenkamer(commissie)s
In de zomer van 2021 is het rapport van de rekenkamer(commissie)s van elf (van de negenentwintig deelnemende) gemeenten opgeleverd. Het onderzoek dat hieraan ten grondslag ligt, heeft geresulteerd in zeven aanbevelingen, waarvan er zes rechtstreeks op (de relatie tussen de deelnemers en) BsGW betrekking hebben:

- het gefaseerd ontwikkelen van een volledige en samenhangende set kwaliteitsindicatoren;
- het op interactieve wijze ontwikkelen van een overzichtelijk dashboard met relevante financiële informatie;
- het actiever en gerichter communiceren met gemeenteraden;
- het opstellen en vaststellen van een strategische aanpak ten einde de proceskosten terug te dringen;
- het organiseren van het harmonisatietraject inclusief het kostenaspect;
- het maken van afspraken ter verbetering van het samenspel tussen Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur.

De uitvoering van de aanbevelingen is ter hand genomen. De voortgang wordt via de Bestuursrapportages gerapporteerd.

Informatievoorziening en ICT

BsGW maakt deel uit van een sterk veranderende omgeving, waarin de steeds verdere digitalisering van de informatievoorziening een belangrijke ontwikkeling is. Vanwege einde contractduur is het vervangen van zowel de ICT-infrastructuur als de huidige belastingpakketten via een Europese aanbesteding aan de orde. Na oplevering beschikt BsGW over een actueel c.q. vernieuwd applicatielandschap, dat aansluit bij de technologische ontwikkelingen, zoals de scheiding van data met processen en het verminderen van afhankelijkheid van leveranciers conform de Common Ground gedachte. Daarnaast is de infrastructuur geschikt om de samenhang tussen de verschillende basisregistraties integraal te ontsluiten.

De kosten voor de implementatiefase van de hierboven genoemde aanbestedingen zijn voor het totaalbedrag en eenmalig opgenomen in de begroting 2023 (€ 2,275 miljoen). Daarbij is aangegeven dat BsGW voor het toekomstige aanbestedings- en implementatietraject tijdig en gespreid een bestemmingsreserve wil vormen. Hiertoe komt het DB eind 2024 met een voorstel. Aan dotaties zal uiteraard een expliciet AB besluit voorafgaan.

Harmonisatie en de herziening van de kostenverdeelmethode

Op dit moment zijn er veel varianten die als heffingsgrondslag voor de verschillende belastingsoorten gelden. Dit maakt het inrichten van de processen, inclusief de automatisering hiervan, ingewikkeld. Maatwerk, work-arounds en meer zijn hiervoor nodig.
Harmonisatie is een onderwerp dat geruime tijd op de actielijst stond. Op 9 december 2021 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met het procesvoorstel m.b.t. harmonisatie en de herziening van de kostenverdeelmethode. Het onderdeel Harmonisatie is ter hand genomen. Besluitvorming hierover vindt medio 2023 plaats. Voor de herijking van de kostenverdeelmethode inclusief besluitvormingstraject is 2023 uitgetrokken. Implementatie van de herziene kostenverdeelmethode staat voor 2025 gepland. Zie ook bijlage 12.

Verbetering archiefbeheer

De Provincie Limburg in 2021 heeft een archiefinspectie uitgevoerd binnen BsGW. In 2022 zijn op basis van het bestuurlijk vastgestelde en het door de Provincie Limburg geaccordeerde plan van aanpak de eerste verbeterstappen gezet. Naast het digitaliseren van het archief en het zaaksysteem-werken is met name ook aanvullende kennis en kunde nodig om alle digitale aspecten binnen BsGW vanuit juridisch perspectief én kostenbewustzijn (enkelvoudige opslag – meervoudig gebruik) te (waar)borgen.

Het vakgebied van informatiebeheer is daarnaast volop in ontwikkeling; de (in wording nieuwe) Archiefwet 2021, Baseline Informatiebeveiliging Overheid, de AVG. Deze ontwikkelingen zullen moeten worden doorvertaald naar goed ingerichte informatieprocessen en duurzaam informatiebeheer voor de organisatie, mede doordat BsGW een informatie gedreven organisatie is waarbij de beveiliging van informatie essentieel is voor een betrouwbare dienstverlening aan onze klanten.

Voor dit laatste ontbreekt het op dit moment aan (voldoende) kennis en kunde binnen onze organisatie.
Gezien de omvang van het verbetertraject en het structureel borgen van de kwaliteit van de digitale informatiehuishouding is vanaf 2024 0,8 fte (in de vorm van een recordmanager) benodigd is om aan de vereiste kwaliteit te kunnen (blijven) voldoen.
De recordmanager adviseert over de ontwikkelingen op het gebied van informatiemanagement en de inrichting van het digitale informatiebeheer, stelt kaders en richtlijnen op met betrekking tot de informatiehuishouding, brengt verbeteringen aan in informatieprocessen en de ordeningsstructuur, stelt werkprocessen omtrent informatiebeheer op en coördineert deze en stimuleert, begeleidt en traint

medewerkers. Deze functionaris heeft een adviesfunctie over de informatiehuishouding en begeleidt BsGW hierin.

Samenwerkingsportaal

Vanaf 1 januari 2022 bestaat de verplichting om woningen te waarderen op basis van de gebruiksoppervlakte. Daarvoor gebruikte BsGW de bruto inhoud om woningen te waarderen. Namens en op verzoek van de deelnemers heeft BsGW de regie van dit transitieproject (2019-2021) op zich genomen, in nauwe samenwerking met de gemeenten en Het Gegevenshuis. In 2021 is met tien gemeentelijke deelnemers een start gemaakt met deze nieuwe waarderingssystematiek. Zoals gezegd worden met ingang van 2022 alle woningen op basis van de gebruiksoppervlakte gewaardeerd, waarmee tevens de beheerfase start: het bij- en actueel houden van de gegevens. Hiervoor zullen de deelnemers jaarlijks een WOZ-mutatiedetectie (laten) uitvoeren. In dit kader werken deelnemers, gegevenshuizen en BsGW samen met een zogenaamd Samenwerkingsportaal (tot voor kort Regieportaal genaamd). Dit is een applicatie, die in staat is om relevante gegevens voor zowel de BAG (gemeenten), de BGT als de WOZ (BsGW) op een efficiënte manier uit te wisselen en te tonen, zowel administratief als geografisch. Namens de keten heeft BsGW de regie op zich genomen voor het aanschaffen van dit portaal.

Voor de jaren 2022 tot en met 2024 is voor het samenwerkingsportaal € 333 duizend per jaar opgenomen.

Landelijk wil men komen tot een samenhangende objectenregistratie (SOR). Dit is een uniforme registratie met daarin basisgegevens over objecten in de fysieke werkelijkheid, die zich voor gebruikers als één registratie gedraagt. Daaronder verstaan we objecten die in het terrein zichtbaar zijn, zoals gebouwen, wegen, water, spoorlijnen en bomen, terreindelen, aangevuld met enkele (administratieve) objecten als woonplaatsen, gemeentegrenzen en openbare ruimten. In de objectenregistratie gaan in ieder geval de objecten van de basisregistratie adressen en gebouwen (BAG) en de basisregistratie grootschalige topografie (BGT) op. Daarnaast is het de bedoeling dat ook het gedeelte van de WOZ-administratie waarin objectgegevens zijn opgenomen en een aantal basisgegevens uit aanpalende registraties in de objectenregistratie worden opgenomen.

De ontwikkeling naar een SOR heeft gevolgen voor zowel BsGW als voor haar deelnemers en aan de deelnemers gelieerde partijen, zoals gegevenshuizen. Het is inefficiënt en onwenselijk om op meerdere plaatsen dezelfde of nagenoeg dezelfde gegevens te verzamelen en te verwerken. Dit staat immers haaks op de doelstelling van juist één unieke registratie.

In juni 2020 heeft het Dagelijks Bestuur aangegeven een businesscase op te laten stellen door een onafhankelijk adviesbureau (Berenschot) met betrekking tot de vraag waar en hoe de samenhangende objectenregistratie voor de deelnemers het beste belegd kan worden.

Het is evenwel de vraag of de beoogde ingangsdatum van 1 januari 2025 van de SOR realistisch is. Op nationaal niveau is in grote mate overeenstemming over de inhoud en architectuur van de SOR. Dat geldt evenwel niet voor de governance en financiering van de implementatie en het beheer van de SOR. De door de VNG geïnitieerde impactanalyse heeft uitgewezen dat er nog veel onduidelijk is en er een hoog kostenplaatje aan hangt. De kostenraming in dit rapport geeft een eerste indicatie van de hoogte van de kosten die samenhangen met de rol van gemeenten als bronhouder voor de SOR.

Uit de analyse van de VNG (rapport Impactindicatie SOR, september 2022) blijkt dat de kosten substantieel zullen zijn:

- de implementatiekosten zullen tussen de € 131 miljoen en € 358 miljoen bedragen (excl. 3D, ICT-kosten softwareleveranciers, kosten ketenpartners);
- de structurele bijhoudingskosten voor BAG en BGT liggen tussen de € 125 en € 146 miljoen per jaar;
- de structurele kosten voor het gegevensbeheer WOZ liggen op € 59 miljoen per jaar.

Alle projectmatige activiteiten met betrekking tot de SOR vanuit BsGW zijn in dit kader tot nader order opgeschort. Dit ook om onnodige projectkosten (o.a. de inzet van Berenschot) te voorkomen.

Uit oogpunt van zekerheid en continuïteit wordt het Samenwerkingsportaal begrotingstechnisch ook voor de jaren 2025 tot en met 2027 gecontinueerd.
Hiertoe was reeds een bedrag opgenomen van € 250 duizend per jaar in de begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2027. Dit wordt nu voor de jaren 2025 tot en met 2027 verhoogd naar € 350 duizend per jaar (excl. indexatie) om zo de door de deelnemers gewenste verdere doorontwikkeling vorm te kunnen geven.
Dit is in lijn met de kosten van het Samenwerkingsportaal voor 2022 – 2024 ad. € 333 duizend.
In deze kosten is rekening gehouden met de *jaarlijkse* mutatiedetectie (voorheen niet jaarlijks) waaruit extra werkzaamheden, ICT- en bijbehorende onderhoudskosten voortvloeien, waartegenover staat een betere borging in de integraliteit tussen de basisregistraties BAG, BGT en de WOZ.

Investeren in de toekomst: trainees
Momenteel is er een ongekende krapte op de arbeidsmarkt. Daarnaast is sprake van een vergrijzing in de samenleving maar ook binnen BsGW. Binnen nu en acht jaar zal 23% van het totale bestand via natuurlijk verloop uitstromen. Daarnaast zullen medewerkers mogelijk ervoor kiezen om eerder dan de pensioengerechtigde leeftijd uit dienst te treden.
Traditionele wervingscampagnes helpen hierin niet langer meer en er zal gezocht moeten worden naar andere manieren om toch de juiste kennis in huis te halen.
Deze ontwikkelingen noodzaakt BsGW om andere wegen te bewandelen om vacatures ingevuld te krijgen en voor te sorteren op de komende, hiervoor genoemde, ontwikkelingen. De afgelopen jaren heeft BsGW daarom een aantal trainees succesvol opgeleid en konden hierdoor vacatures worden ingevuld.
Deze trainees kunnen worden ingezet op het gebied van het nieuwe belastingstelsel waterschappen, maatschappelijk verantwoord innen, data-analyse (voorsprong ncnp's), ICT, juridisch advies, financien, etc.

In lijn met de gedachtewisseling tijdens de AB-vergadering wordt voor de komende vier jaar ingezet op het opleiden van 2x trainees, waarbij na drie jaar een evaluatie plaatsvindt.

3.4 Producten

BsGW heeft haar processen uitgedrukt in vijf producten van dienstverlening:
1. Heffen
2. Waarderen
3. Innen
4. Klantzaken
5. Ondersteuning & Ontwikkeling

Wanneer belastingsoorten, die afwijken van de standaardbelastingsoorten van BsGW (de zogenaamde exoten), worden ingebracht in de samenwerking, wordt via een (financiële) analyse bepaald of de gangbare methode van kostenverdeling van toepassing kan zijn, of dat de kosten apart doorberekend kunnen worden.

Sinds 2014 kent BsGW daarom 1 sub-product (exoot), de parkeerbelasting. Vanaf 2022 is daar het subproduct Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) bijgekomen. Aangezien de kosten GDI vanaf 2024 centraal worden gefinancierd, zijn deze derhalve uit de begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 gehaald[3].

3.4.1 Product Heffen
Kern van het product Heffen is het beheer en onderhoud van de basisgegevens belastingen en vastgoed van alle deelnemers. Aangezien de kwaliteit van de basisgegevens bepalend is voor de kwaliteit van de andere primaire processen, worden de basisgegevens continu actueel gehouden. Dit gebeurt hoofdzakelijk via geautomatiseerde verwerkingen. Er is permanente aandacht voor bestandsbeheer en reguliere, structurele controles op de juistheid en volledigheid van de basisgegevens. Binnen de randvoorwaarden van betrouwbare en actuele basisgegevens worden aanslagen met een zo vroeg mogelijke dagtekening opgelegd. Er worden per belastingplichtige zoveel mogelijk aanslagregels belastingen van gemeente(n) en heffingen van waterschap(pen) gecombineerd op één biljet.

Doelstellingen
- Tijdige, juiste en volledige verwerking van brongegevens landelijke authentieke basisadministraties (WOZ, BRK, NHR, BAG en BRP) en andere bronnen (waterleidingmaatschappij, postcodetabellen, afvalverzamelaars enzovoorts). BsGW is zelf bronhouder van de LV WOZ en afnemer voor de overige basisregistraties;
- Een gecombineerd aanslagbiljet als eindproduct;
- Aanslagen en WOZ-beschikkingen worden conform de hiervoor geldende regelgeving opgelegd;
- Aansluiten bij de ontwikkelingen op het gebied van digitaal berichtenverkeer.

Speerpunten
- Aanpassing en optimalisering werkprocessen door aansluiting op de Landelijke Voorziening (LV);
- Aanpassing en optimalisering werkprocessen door aanslagoplegging en overige berichten digitaal aan te bieden op MijnOverheid, Persoonlijke Pagina van BsGW;
- Realiseren Samenwerkingsportaal voor uitwisseling van gegevens.

Het aantal op te leggen aanslagregels voor 2024 is 4.028.915. De totale kosten in 2024 van dit product bedragen € 3.774.454,-.

[3] *Bron: VNG, GDI vanaf 2023 centraal gefinancierd, 13 oktober 2022* (*https://vng.nl/nieuws/gdi-vanaf-2023-centraal-gefinancierd)*

3.4.2 Product Waarderen

Het product Waarderen heeft tot doel het waarderen van alle onroerende zaken van de gemeentelijke opdrachtgever, conform de Wet Waardering Onroerende Zaken. Onder waarderen wordt de jaarlijkse (modelmatige) waardebepaling, de herwaardering als gevolg van bezwaar- en beroepsprocedures en de marktanalyse woningen en niet-woningen verstaan. Het resultaat van de waardering dient te voldoen aan de kwaliteitseisen die de Waarderingskamer hieraan stelt.

De lasten van het product Waarderen zullen geheel worden gedragen door de gemeentelijke deelnemers.

Doelstellingen

- Het waarderen van alle onroerende zaken van de gemeentelijke opdrachtgevers conform de wet WOZ;
- Het jaarlijks verkrijgen van de goedkeuring van de inspecties van Waarderingskamer, waarbij wordt gestreefd om de kwaliteit verder te verbeteren.
- Aansluiten bij de ontwikkelingen op het gebied van digitaal berichtenverkeer.

Speerpunten

- Voor de jaren 2022 en verder is verdere procesoptimalisatie en innovatie hét speerpunt. Het doorontwikkelen van het proces afhandeling bezwaar en beroep heeft hierbij speciale aandacht;
- Bevordering digitaal contact met de burger, zoals interactief contact met de klant;
- Verbeteracties inzetten om de proceskostenvergoedingen en de bijbehorende uitvoeringskosten zo laag mogelijk te houden.

Het aantal WOZ-objecten (exclusief de ongebouwd vrijgestelde objecten) van de gemeenten voor 2024 is 565.334. De totale kosten in 2024 van dit product bedragen € 8.673.973,-.

3.4.3 Product Innen

Het product Innen omvat het tijdig, volledig en efficiënt invorderen van opgelegde aanslagen gericht op een goed betalingsgedrag, een actueel en strak openstaand postenbeheer en een zo vroeg mogelijke ontvangstdatum, als ook de afhandeling van kwijtscheldingsverzoeken. Daarnaast behelst dit product het tijdig afdragen van de ontvangsten, conform de met opdrachtgevers overeengekomen afdrachtenprognoses.

Doelstellingen

- Het conform planning uitvoeren van alle acties in het (dwang)invorderingsproces t/m beslaglegging deurwaarder;
- Tijdige afhandeling kwijtscheldingsverzoeken (incl. ondernemers) en beroepschriften;
- Actueel en strak openstaande postenbeheer middels het dagelijks, juist en volledig verwerken van betalingen, klantenreacties, informatie van derden;
- Beperken financiële risico als gevolg van oninbaarheid van de vordering;
- Realisatie afdracht conform de met opdrachtgevers overeengekomen afdrachtenprognoses;
- Definitieve eindafrekening belastingjaar na 5 kalenderjaren na betreffende belastingjaar.

Speerpunten

- Afronding invordering heffingsjaar 2019;
- Verder optimaliseren/digitaliseren huidige processen en het zoeken naar nieuwe effectieve invorderingsmogelijkheden binnen de wettelijke kaders.
- Afronding inrichting kwijtschelding 2.0

- Verwerken gevolgen pilot vroegsignalering
- Beleid opstellen maatschappelijke verantwoord innen/omgaan met armoede

De dekking voor het product Innen wordt (voorheen grotendeels en vanaf 2014 volledig) gedekt door de opbrengst vervolgingskosten (geraamd voor 2024 op € 2,155 miljoen) die BsGW, naar aanleiding van dwanginvorderingsacties, volgens de kostenwet in rekening brengt bij belastingschuldigen.

Het aantal bruto aanslagbiljetten voor 2024 is 1.311.262. De netto kosten 2024 van dit product bedragen € 133.882,-.

3.4.4 Product Klantzaken

Klantzaken is verantwoordelijk voor registratie van alle contacten die via de verschillende contactkanalen binnenkomen. Daarnaast beantwoordt Klantzaken alle verzoeken om informatie, reacties tegen de kosten van aanmaningen en dwangbevelen, treft Klantzaken betalingsregelingen en boekt bezwaarschriften in. Ook het accountmanagement met onze opdrachtgevers is bij Klantzaken ondergebracht.

Doelstellingen:

- We beantwoorden digitale en schriftelijke verzoeken om informatie binnen 5 werkdagen.
- We beantwoorden 80% van de inkomende telefoongesprekken binnen 120 seconden.
- We monitoren de klanttevredenheid en gebruiken de resultaten hiervan om onze klanttevredenheid waar nodig te verbeteren.
- We monitoren de doorlooptijd van alle BsGW-producten.

Speerpunten:

- We geven de klant tijdig een concreet en persoonlijk antwoord.
- We informeren de klant actief over de afhandeling en status van zijn bezwaar of verzoek.
- We beantwoorden vragen en verzoeken zoveel mogelijk volledig bij het eerste contact (one-stop-shop).
- We werken zoveel mogelijk digitaal maar bieden klanten die niet digitaal kunnen of willen reageren een alternatief.

Het aantal klantcontacten voor 2024 is 443.887. De totale kosten in 2024 van dit product bedragen € 3.303.931,-.

3.4.5 Product Ondersteuning & Ontwikkeling

Het product Ondersteuning & Ontwikkeling heeft betrekking op de algemene activiteiten die een indirect verband hebben met de operationele uitvoering van de primaire hoofdprocessen heffen, innen, waarderen en klantzaken. Het gaat hierbij vooral om activiteiten op het gebied van Informatievoorziening, Processturing en Automatisering (IPA), HRM, bestuursondersteuning, algemene (fiscaal)-juridische aangelegenheden, Planning & Control, staf Control, algemeen management en directievoering.
Deze activiteiten worden veelal uitgevoerd ter ondersteuning van de activiteiten die verricht moeten worden om de primaire taken van de dienstverlening uit te voeren. Hiermee vallen ook de huisvesting en overige facilitaire zaken onder de kosten van dit product.

Doelstellingen

- Innovatie in werkprocessen en ICT-middelen gericht op kwaliteit- en efficiencyverbetering.

Speerpunten:

- Herinrichten, borgen van het continu verbeteren van de organisatie en de processen;
- Optimaliseren (ICT-)processen door harmonisatie van afspraken, kaders deelnemers en mogelijkheden samenwerking. Na dit proces wordt, zoals bestuurlijk besloten, de kostenverdeelmethodiek herzien;
- Inrichten adequate informatievoorziening;
- Aansluiten op de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) zoals MijnOverheid en stelsel van basisregistraties.

De kosten in 2024 van dit product bedragen € 7.554.462,-.

3.4.6 Sub-product Parkeerbelasting ('exoot')

Belastingen die niet passen in de integrale uitvoeringswijze van BsGW worden aangemerkt als 'exoot'. In de uitvoeringsregeling van BsGW worden de standaard belastingsoorten en de afwijkende belastingsoorten, die hiervoor in aanmerking komen, apart genoemd. Indien een 'exoot' in de samenwerking ingebracht wordt, dient een financiële analyse aan te tonen of de gangbare kostenverdelingssystematiek van toepassing kan zijn, of dat de kosten apart doorberekend moeten worden.

Vanaf 2012 voert BsGW de parkeerbelasting uit voor enkele gemeenten. Omdat parkeerbelasting in eerste instantie was aangemerkt als exoot, werd dit uitgevoerd via een pilot. De uitkomst hiervan was dat de directe activiteiten die BsGW moet uitvoeren voor de parkeerbelasting voor het overgrote deel specifiek van aard zijn en uitsluitend gericht zijn op een adequate uitvoering van deze taak voor de betreffende gemeente. De activiteiten kunnen deels niet geïntegreerd worden in de reguliere uitvoering van de processen. Vanaf 2014 is daarom het product Parkeerbelasting toegevoegd als subproduct van de dienstverlening van BsGW.

Voor het waterschap en voor de andere gemeentelijke deelnemers hoeven deze processen niet uitgevoerd te worden. De structurele, directe uitvoeringskosten van de parkeerbelasting worden daarom rechtstreeks toegerekend aan dit product. Vermeerderd met de indirecte algemene kosten worden de kosten voor het product Parkeerbelasting separaat in rekening gebracht bij de desbetreffende gemeentelijke deelnemers.

Het aantal op te leggen aanslagregels voor 2024 is 37.276. De kosten in 2024 voor het sub-product parkeerbelasting zijn geraamd op € 382.194,-.

3.5 Paragrafen

3.5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

<u>Weerstandsvermogen</u>

Het weerstandsvermogen bestaat uit de middelen waarover BsGW kan beschikken om niet begrote kosten te dekken plus de financiële gevolgen op te kunnen vangen van bedrijfsvoeringsrisico's waarvoor geen maatregelen zijn of kunnen worden getroffen. Bestuurlijk is de voorkeur uitgesproken het weerstandsvermogen van BsGW zo bescheiden mogelijk, doch wel realistisch, te laten zijn. Operationele risico's moeten door BsGW zelf kunnen worden opgevangen, zonder te hoeven terugvallen op de deelnemers. Het benodigde weerstandsvermogen is conform besluitvorming gebaseerd op een, bij de oprichting, bepaalde methode van risicoanalyse. De founding fathers - Waterschap Limburg en de gemeente Venlo - hebben het weerstandsvermogen in 2011 opgebouwd door een bodemstorting van € 385.000,-. Een en ander is vastgelegd in het bestuursdocument van Conquaestor en als zodanig vast-

gesteld door de founding fathers. Eventuele verhoging van het weerstandsvermogen zal door alle deelnemers in BsGW gedragen dienen te worden.

Het aanhouden van weerstandsvermogen voorkomt dat elke financiële tegenvaller dwingt tot directe begrotingsmaatregelen zoals bezuinigingen en het aanpassen van het vastgestelde beleidskader en de daaruit voortvloeiende productdoelstellingen. Fluctuaties in de jaarlijkse bijdragen van de deelnemers aan BsGW kunnen hiermee worden voorkomen.

Voor het beleidsmatige kader zie de 'Kadernota risicomanagement en weerstandsvermogen BsGW', februari 2022. De risicoanalyse wordt elk jaar uitgevoerd zodat bepaald kan worden of het gestorte weerstandsvermogen toereikend is. Hierin is voor elk van de risico's de kans dat het zich voordoet realistisch ingeschat en worden de gevolgen benoemd met daarbij de omvang van de financiële impact. Door het treffen van effectieve beheersmaatregelen, kan BsGW de financiële gevolgen hiervan terugbrengen. Het geïdentificeerde risico na het nemen van de beheersmaatregelen (het restrisico) leidt tot een berekend weerstandsvermogen. Zie ook bijlage 8. Risicoanalyse.
Risico's met betrekking tot de belastingopbrengsten behoren niet tot de bedrijfsrisico's van BsGW.

Ratio weerstandsvermogen
De verhouding tussen de niet afgedekte risico's en het aanwezige weerstandsvermogen wordt weergegeven in de ratio weerstandsvermogen. De ratio weerstandsvermogen wordt berekend door het beschikbare weerstandsvermogen te delen door het benodigde weerstandsvermogen op basis van het risicoprofiel. Deze ratio is een stuurmiddel.

Het berekend weerstandsvermogen is voor de voorliggende begroting berekend op € 1,339 miljoen. Een ratio lager dan 1,0 duidt op een kwetsbare financiële positie, omdat de capaciteit niet voldoende is om de geïdentificeerde risico's af te dekken.
Het aanwezige weerstandsvermogen eind 2022 (vóór resultaatbepaling 2022) bedraagt € 1,19 miljoen. De ratio komt hiermee uit op 0,89 en valt binnen de bandbreedte van de 0,8 en 1,4 waardoor er geen aanleiding bestaat het weerstandsvermogen aan te passen (zie ook de kadernota Risicomanagement, AB 24-3-2022).

Financiële kengetallen
Op grond van het wijzigingsbesluit BBV is een aantal financiële kengetallen verplicht voorgeschreven. Hiervan zijn drie financiële kengetallen relevant voor BsGW, zoals in onderstaande tabel weergegeven:

Kengetallen	**JR2021**	**B2022**	**B2023**	**B2024**	**B2025**	**B2026**	**B2026**
Netto schuldquote	21,4%	14,2%	12,7%	11,2%	9,7%	8,5%	7,3%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	21,4%	14,2%	12,7%	11,2%	9,7%	8,5%	7,3%
Solvabiliteitsrisico	-4,0%	13,8%	14,2%	14,7%	15,2%	15,8%	16,4%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Structurele exploitatieruimte	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

De cijfers in bovenstaande tabel betreft de stand ultimo 2021 (jaarrekening) en wordt aangevuld met de realisatiecijfers 2022 zodra de cijfers door de accountant zijn gecontroleerd.

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximumnorm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. Als gemeenschappelijke regeling, die middels bijdragen van de deelnemers haar exploitatie financiert, behaalt BsGW al jaren een zeer lage netto schuldquote. Fluctu-

aties in de vlottende schulden en dan wel vlottende activa zijn slechts tijdelijk (bijdragen worden eerder ontvangen dan uitgaven visa versa).
Hiervoor, en voor eventuele niet-reguliere activiteiten, wordt indien nodig zoveel mogelijk gebruik gemaakt van kasgeldleningen. BsGW heeft vaste schulden in de vorm van een aangetrokken lening van € 2 miljoen maar verstrekt geen leningen. Zij blijft ruim onder de norm en de verwachting is dat dit ook zo blijft.

3.5.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen van BsGW bestaan uit ICT-(innovatie)projecten, grote aanschaf ICT(licenties) en grote aanschaf en vervanging inventaris. Op deze activa wordt afgeschreven. Kleine aanschaf van inventaris en hard- en software wordt via de (begrotings)exploitatie afgehandeld. De kaders zoals deze zijn opgesteld in de nota financieel beleid zijn hierop van toepassing.

3.5.3 Financiering

De netto-exploitatiekosten van BsGW worden geheel voorgefinancierd via vaste maandelijkse bijdragen van de deelnemers.

Voor de financiering van (ICT-)investeringen, kunnen eventueel (langlopende) leningen worden aangetrokken. BsGW kan zelf leningen aangaan sinds de verzelfstandiging is geformaliseerd. Dit geldt ook voor de deelname aan het overige geldverkeer.

Wet FiDO
Met als doel het bevorderen van een solide financiering en kredietwaardigheid van de decentrale overheden, is per 1 januari 2001 de Wet FiDO (Financiering Decentrale Overheden) in werking getreden. Uit hoofde van deze wet is een treasurystatuut van toepassing, waarin onder andere de taken, bevoegd- en verantwoordelijkheden, beleid, doelstellingen en uitgangspunten omtrent de treasury functie zijn uitgewerkt.

Verplicht dient in de begroting en de jaarrekening in de treasuryparagraaf verslag te worden gedaan van de uitvoering van het treasurybeleid, bedoeld voor het sturen en beheersen van, verantwoorden over en toezicht houden op de treasury.

Treasurybeheer
Het risicoprofiel van BsGW kan als laag worden gekwalificeerd. Onderkende risico's in dit verband zijn: renterisico's, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's, en, voor zover dit voorkomt, koers- en valutarisico's.

Renterisicobeheer

1. Kasgeldlimiet

Tijdelijke (exploitatie-)tekorten worden gefinancierd middels kasgeldleningen. Het renterisico op deze vlottende schuld wordt ingeperkt door het hanteren van de kasgeldlimiet: de maximaal toegestane netto korte schuld. De hoogte van de kasgeldlimiet is wettelijk bepaald op 8,2% van de totale bruto lasten (€ 26 miljoen) en komt daarmee voor het begrotingsjaar 2024 uit op een bedrag van € 2,1 miljoen.
(Bron: art. 3 Wet Financiering decentrale overheden en art. 2 lid 1d Uitvoeringsregeling Financiering Decentrale overheden)

Ratio netto vlottende schuld / kasgeldlimiet

Op basis van bovenstaande mag BsGW € 2,1 miljoen lenen via kortlopende leningen (korter dan 1 jaar). Als de kasgeldlimiet in drie achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden, moet BsGW maatregelen nemen (zoals het aantrekken van langlopende leningen).

bedragen * € 1.000,-	**Kwartaal 1**	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
Gem. netto vlottende schuld (1)	5.366	5.366	5.366	5.366
Kasgeldlimiet (2)	1.800	1.800	1.800	1.800
Ratio (1)/(2)	298%	298%	298%	298%

De cijfers in bovenstaande tabel betreft de stand ultimo 2021 (jaarrekening) en wordt aangevuld met de realisatiecijfers 2022 zodra de cijfers door de accountant zijn gecontroleerd.

2. Renterisiconorm

Naast de kasgeldlimiet geeft de renterisiconorm inzicht in de feitelijke risico's op de vaste schuld. Het financieren en (op korte termijn) uitzetten van gelden houdt in dat er renterisico wordt gelopen. De renterisiconorm geeft het maximale leningsbedrag aan dat binnen 1 jaar onderhevig mag zijn aan rentewijziging. Dit per jaar te berekenen normbedrag is wettelijk bepaald op 20% van de netto vaste schuld. Toepassing van deze norm heeft tot gevolg dat jaarlijks geen al te grote verschillen in rentelasten (en -baten) kunnen voorkomen.

(Bron: art. 5 Wet Financiering decentrale overheden en art. 2 lid 2d Uitvoeringsregeling Financiering Decentrale overheden)

Door de renterisiconorm kan BsGW tot een dusdanige opbouw van de langlopende leningenportefeuille komen, dat tegenvallers als gevolg van renteaanpassing en herfinanciering in voldoende mate worden beperkt. Het totaal aan aflossing en herfinanciering mag jaarlijks maximaal 20% zijn van het begrotingstotaal.

Op 4 december 2020 heeft BsgW een langlopende lening van € 2 miljoen aangetrokken om de vooruit gefinancierde kosten van het OOP te dekken. De lening is voor zeven jaar aangetrokken en zal in zeven termijnen lineair worden afgelost, te beginnen op 4 december 2021. Op deze lening is een negatieve rente van toepassing tot en met 2027.

Kredietrisicobeheer

Het kredietrisicobeheer (of debiteurenrisicobeheer) is het beheersen van risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid van een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van verplichtingen door de tegenpartij.

Aangezien BsGW geen geldleningen heeft verstrekt aan derden geldt het kredietrisico uitsluitend voor de vorderingen op debiteuren. Dit risico is laag gezien het feit dat de bijdrage of vergoeding van de deelnemers/klanten van BsGW vooraf in vaste maandelijkse termijnen wordt ontvangen.

Liquiditeitenbeheer

Het te volgen financieringsbeleid ligt vast in het Financieringsstatuut en houdt in dat beleidsmatig wordt gestreefd naar een gemiddelde nulstand van het rekening-courantsaldo. Gezien het tijdens het jaar niet synchroon lopen van ontvangsten en uitgaven zijn fluctuaties rond het nulpunt onvermijdelijk.

Kasbeheer

Via verplicht schatkistbankieren worden alle decentrale overheden verplicht om overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Dit betekent dat overtollige liquide middelen automatisch naar de schatkist zullen worden afgeroomd met als gevolg dat BsGW geen kasbeheer meer voert.

In verband met de noodzakelijk geachte scheiding tussen de heffingengeldstromen en de BsGW-exploitatiegeldstromen, lopen deze geldstromen via twee aparte rekening-courantverhoudingen met de staat. Bij eventuele kastekorten zal BsGW kasgeldleningen aangaan.

3.5.4 Bedrijfsvoering

Verdeelsleutels
De processen voor het waterschap en gemeenten overlappen elkaar in grote mate en de benodigde basisgegevens worden gelijktijdig voor alle deelnemers opgebouwd. Omdat BsGW de processen voor alle belastingsoorten integraal uitvoert, zijn de daarmee samenhangende kosten zodanig met elkaar verweven dat kosten niet per belastingsoort gedifferentieerd kunnen worden. De uitvoeringskosten van de productieprocessen worden om die reden toegerekend aan eenduidige, herkenbare hoofdprocessen, overeenkomstig de organisatieopzet van BsGW. Dit resulteert in vijf primaire producten van dienstverlening: Heffen, Waarderen, Innen, Klantzaken, Ondersteuning en Ontwikkeling en één subproduct Parkeerbelasting. De verdeling van deze kosten over de deelnemers gebeurt hierna met behulp van eenheidstarieven per product van dienstverlening.

De kosten van de activiteiten en processen op BsGW-niveau die dienen ter ondersteuning van de organisatie als geheel (zoals ICT, de ondersteuning van het personeel ~~en de ontwikkeling van BsGW~~) worden eveneens als apart product inzichtelijk gemaakt. Deze kosten zijn, zonder arbitraire verdeelsleutels, niet te splitsen naar de primaire processen en worden daarom verdeeld naar rato van het aandeel dat de deelnemers hebben in de kosten van de vijf producten van de primaire processen.

Fixeren productieaantallen ten behoeve van vaststellen verdeelsleutels
De verdeelsleutels voor de kosten van de primaire processen zijn gebaseerd op de productieomvang van de deelnemers: bruto-aanslagbiljetten, aanslagregels, gemeentelijke WOZ-objecten en klantcontacten. De niet-reguliere belastingsoort Parkeerheffing – een zogenaamde exoot - wordt apart met de deelnemers afgerekend. Als verdeelsleutel geldt hierbij het aantal aanslagregels (gebaseerd op jaarschijf 2012 en gefixeerd voor de jaren erna).

De bijdrage per deelnemer dient een bestendige lijn te laten zien. Een jaarlijks schommelende bijdrage is voor de deelnemers niet gewenst en levert ook bij de voorstellen voor nieuwe toetreders een verkeerde verwachting over de te betalen bijdrage en per saldo te behalen voordeel in de toekomst. Afgesproken is de aantallen die als verdeelsleutels gehanteerd worden bij de bijdragebepaling, als ook de opzet van de kostenverdeelmethode, te fixeren. Alleen een wezenlijke, substantiële wijziging van belastingsoorten, kan invloed hebben op de opzet van de kostenverdeelmethode.

In de tabel in bijlage 8 worden de (bruto)productenaantallen per deelnemer weergegeven, zoals deze als verdeelsleutel zijn opgenomen in de kostenverdeelmethode.

3.5.5 Verbonden partijen
Partijen worden als verbonden beschouwd indien de ene partij de zeggenschap over de andere partij bezit of belangrijke invloed kan uitoefenen op de financiële en operationele beslissingen van de andere partij (bron: Richtlijnen voor de Accountantscontrole, RAC 583). BsGW heeft geen verbonden partijen.

4. Financiële begroting

4.1 Overzicht baten en lasten

Bedragen x € 1.000	Realisatie	Begroting	Meerjarenperspectief			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Lasten						
bruto lonen	9.666	10.639	11.316	11.689	12.075	12.358
sociale lasten	2.841	3.405	3.615	3.735	3.858	3.949
overige personeelskosten	440	692	714	738	762	787
personeel derden	-47	0	0	0	0	0
Personeelskosten	**12.899**	**14.736**	**15.644**	**16.162**	**16.695**	**17.094**
Huisvestingkosten	**679**	**808**	**829**	**851**	**873**	**896**
Afschrijvingkosten	**366**	**357**	**357**	**357**	**357**	**357**
ICT-kosten	**3.322**	**5.271**	**2.775**	**2.949**	**3.026**	**3.105**
drukwerk	1	12	12	12	13	13
print/kopieerwerk	193	179	183	188	193	198
porti	419	518	532	545	560	574
telefonie/datacommunicatie	114	25	26	27	28	28
incassokosten	1	0	0	0	0	0
kosten brongegevens	313	383	393	403	413	424
overige operationele kosten	0	112	114	117	120	124
Overige operationele kosten	*1.041*	*1.228*	*1.260*	*1.293*	*1.326*	*1.361*
Diensten door derden	1.918	863	886	909	932	956
Tegemoetkoming proceskosten	1.467	3.057	3.136	3.218	3.302	3.388
Overige operationele kosten	**4.426**	**5.148**	**5.282**	**5.419**	**5.560**	**5.705**
Algemene kosten	580	452	464	476	488	501
Onvoorzien	0	328	332	341	350	359
Algemene kosten	**580**	**781**	**797**	**817**	**838**	**860**
bankkosten	205	273	280	288	295	303
rentekosten	0	32	33	33	33	33
Bank- en rentekosten	**205**	**306**	**313**	**320**	**328**	**336**
Toevoegingen aan voorzieningen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totale lasten	**22.477**	**27.406**	**25.998**	**26.876**	**27.678**	**28.352**
taakstellende kostenreductie	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten	**22.477**	**27.406**	**25.998**	**26.876**	**27.678**	**28.352**
Baten						
Renteopbrengsten	**3**	**13**	**13**	**13**	**13**	**13**
BsGW diensten aan derden	0	0	0	0	0	0
overige opbrengsten	96	0	0	0	0	0
Diensten aan derden	**96**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijdragen van derden	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Opbrengst vervolgingskosten	**2.093**	**2.162**	**2.162**	**2.162**	**2.162**	**2.162**
Totale baten	**2.192**	**2.175**	**2.175**	**2.175**	**2.175**	**2.175**
Netto kosten	**20.285**	**25.231**	**23.822**	**24.701**	**25.503**	**26.178**
Waarvan incidentele baten/lasten (saldo)	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Bijdragen						
Totaal bijdragen	**21.242**	**25.231**	**23.822**	**24.701**	**25.503**	**26.178**
Bijdragen samenwerkingsportaal	**333**					
Exploitatieresultaat (+ is winst/ - is verlies)	**624**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

In bovenstaande tabel zijn de gerealiseerde, nog niet door de accountant gecontroleerde, cijfers opgenomen. In de definitieve meerjarenraming 2025-2027 worden uiteraard de gecontroleerde cijfers opgenomen.

Bedragen x € 1.000	Realisatie	Begroting	Meerjarenperspectief			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Bijdragen						
Gemeente Beek	234	284	268	278	287	294
Gemeente Beekdaelen	513	624	587	609	629	645
Gemeente Beesel	212	255	240	249	257	264
Gemeente Bergen	186	224	212	220	227	233
Gemeente Brunssum	464	557	526	545	563	578
Gemeente Echt-Susteren	495	592	559	580	598	614
Gemeente Eijsden-Margraten	441	543	510	529	546	561
Gemeente Gennep	259	312	295	306	316	324
Gemeente Gulpen-Wittem	214	257	242	251	260	266
Gemeente Heerlen	1.609	1.917	1.818	1.885	1.946	1.998
Gemeente Kerkrade	829	1.001	944	979	1.011	1.037
Gemeente Landgraaf	568	682	644	668	689	707
Gemeente Leudal	494	593	559	580	599	615
Gemeente Maasgouw	359	431	407	422	435	447
Gemeente Maastricht	1.970	2.361	2.229	2.311	2.386	2.449
Gemeente Meerssen	339	400	381	395	408	419
Gemeente Mook en Middelaar	118	146	137	142	146	150
Gemeente Nederweert	233	283	266	276	285	293
Gemeente Peel en Maas	599	720	679	704	727	746
Gemeente Roerdalen	309	372	351	364	376	386
Gemeente Roermond	887	1.058	1.004	1.041	1.074	1.103
Gemeente Simpelveld	163	196	185	192	198	203
Gemeente Sittard-Geleen	1.540	1.844	1.746	1.810	1.869	1.918
Gemeente Stein	397	473	448	464	479	492
Gemeente Vaals	184	225	212	219	227	233
Gemeente Valkenburg a/d Geul	262	315	297	308	318	326
Gemeente Venlo	2.054	2.403	2.309	2.394	2.472	2.537
Gemeente Voerendaal	181	217	205	212	219	225
Gemeente Weert	747	887	843	874	902	926
Waterschap Limburg	4.381	5.059	4.722	4.896	5.055	5.189
Totaal bijdragen	**21.242**	**25.231**	**23.822**	**24.701**	**25.503**	**26.178**
Bijdragen samenwerkingsportaal	**333**					
Exploitatieresultaat (+ is winst/ - is verlies)	**624**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

4.2 Toelichting op de baten en lasten

Lasten

Personeelskosten

Uitgangspunt voor de berekening van de personeelskosten is het formatieplan. De formatie bestaat uit 161,8 fte. De staat van personeelslasten is als aparte bijlage (6) opgenomen.

In de kadernota 2024 worden enkele (landelijke en wettelijke) ontwikkelingen beschreven, die ertoe leiden dat BsGW geconfronteerd wordt met extra uitvoeringstaken en -kosten in 2024 en verdere jaren. Deze taken en kosten waren ten tijde van het opstellen van de begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2027 nog niet bekend en zijn derhalve ook niet in die meerjarenraming opgenomen. Vandaar dat BsGW hier nu extra formatie voor vraagt.

Daarnaast is als gevolg van de wereldwijde economische situatie de loonindex verhoogd. Deze betrof in de begroting 2023 2,5%. Voor 2024 zijn de personeelskosten geïndexeerd met 3,3%.

Tevens is sprake van een toenemende spanning op de arbeidsmarkt. Dat vraagt om tijdig te anticiperen in bijvoorbeeld leer-werktrajecten en trainee-ships, als investering in de nabije toekomst.

Noodzakelijke fte's	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**tijdelijk / structureel**
Juridisch adviseur	1,0	1,0	1,0	-	tijdelijk
PO	0,5	0,5	0,5	0,5	structureel
Communicatiemedewerker	0,5	0,5	0,5	-	tijdelijk
Recordmanager	0,8	0,8	0,8	0,8	structureel
Totaal	**2,8**	**2,8**	**2,8**	**1,3**	

Trainees	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Trainee 1	1,0	1,0		-
Trainee 2	1,0	1,0		-
Trainee 3			1,0	1,0
Trainee 4			1,0	1,0
Totaal	**2,0**	**2,0**	**2,0**	**2,0**

EVALUATIE

	2024	**2025**	**2026**	**2027**
Aantal fte's incl. trainees	**4,8**	**4,8**	**4,8**	**3,3**
Totale kosten	**€ 423.462**	**€ 437.436**	**€ 451.871**	**€ 300.031**

Indexering goederen en diensten
Voor 2024 is uitgegaan van een kosteninflatie van 2,6 % ten opzichte van 2023.

Huisvestingskosten
De huisvestingskosten bestaan uit huur, energiekosten en facilitaire kosten zoals onderhoud, schoonmaak, beveiliging.
Daarnaast is er nog een post begroot voor kleine aanschaf en onderhoud van inventaris.

Afschrijvingskosten
De afschrijvingskosten van BsGW hebben voornamelijk betrekking op de geactiveerde ICT- en organisatieontwikkelingsprojecten. BsGW voert het integrale proces van de belastingheffing en invordering in grote mate geautomatiseerd uit en zal daarom investeren in ICT-projecten om kwaliteit, continuïteit en efficiency te kunnen garanderen.
In het meerjareninvesteringsplan (MIP) zijn investeringskredieten opgenomen van € 300 duizend per jaar. Daarnaast worden kosten voor grote aanschaf en vervanging van inventaris geactiveerd en jaarlijks afgeschreven.
De staat van vaste activa en onderhanden werken is als bijlage 2 opgenomen.

ICT-kosten
Wegens de grote mate van automatisering van de primaire processen, worden de ICT-kosten - naast de (ICT) afschrijvingskosten - als aparte post weergegeven. De ICT-kosten bestaan voornamelijk uit jaarlijkse onderhoudskosten ICT plus de kosten van het uitbesteden van de ICT-infrastructuur en -beheer.

In de begroting 2023 is uit hoofde van het programma aanbesteding Hosting en Applicaties € 2,275 miljoen opgenomen. Deze kosten zullen naar verwachting niet meer in 2024 voorkomen.
Uit oogpunt van zekerheid en continuïteit wordt het Samenwerkingsportaal begrotingstechnisch ook voor de jaren 2025 tot en met 2027 gecontinueerd. Hiertoe was reeds een bedrag opgenomen van € 250 duizend per jaar in de begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2027. Dit wordt nu voor de jaren 2025 tot en met 2027 verhoogd naar € 350 duizend per jaar (excl. indexatie) om zo de door de deelnemers gewenste verdere doorontwikkeling vorm te kunnen geven.
Dit is in lijn met de kosten van het Samenwerkingsportaal voor 2022 – 2024 ad. € 333 duizend.
In deze kosten is rekening gehouden met de *jaarlijkse* mutatiedetectie (voorheen niet jaarlijks) waaruit extra werkzaamheden, ICT- en bijbehorende onderhoudskosten voortvloeien, waartegenover staat een betere borging in de integraliteit tussen de basisregistraties BAG, BGT en de WOZ.

Daarnaast worden de kosten uit hoofde van de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) met ingang van 2023 centraal gefinancierd. De centrale financiering, via een structurele uitname uit het gemeentefonds, maakt een einde aan de naheffingen voor de ontwikkeling en het gebruik van de voorzieningen in de GDI. Deze centrale financiering leidt daarmee tot minder administratieve lasten[4].

Tot slot is een bedrag opgenomen voor kleine aanschaf soft- en hardware.

Operationele kosten
Operationele kosten omvatten de overige met de operationele primaire processen samenhangende kosten, naast de afschrijvings- en ICT-kosten. Gezien de omvang van deze kostenpost, wordt deze verder gespecificeerd naar voor het primaire proces belangrijke kosten, waaronder de post 'tegemoetkoming proceskosten'.
Eveneens zijn door de toegenomen (meer dan begrote) WOZ-bezwaren en -beroepen ook de hieraan gelieerde uitvoeringskosten toegenomen, zoals extra inzet van KCC-medewerkers, taxateurs, ICT-ers en juridisch medewerkers). Deze kosten zijn begroot onder 'diensten door derden'.

Algemene kosten
Kosten zonder oorzakelijk verband met de primaire processen zijn algemene kosten. Naast huisvestingskosten, die apart worden vermeld, worden de algemene kosten hier weergegeven. Hierin zijn de advertentie- en reclamekosten, accountantskosten, advieskosten, abonnementen en lidmaatschappen, verzekeringen, facilitaire kosten als kantoorbenodigdheden en vergader- en representatiekosten, uitbesteding van de salarisverwerking en eventuele overige algemene kosten opgenomen.
De post onvoorzien 2024 is begroot op 1,4% van het bruto-begrotingstotaal.

Bank- en rentekosten
De rentekosten betreft de rente over de investeringskredieten en de wettelijk door BsGW te vergoeden invorderingsrente. In de begroting 2024 is het reken-rentepercentage gesteld op 0,5%.
Gezien de geringe geraamde kasgeldlening, is het effect op de totale netto-kosten gering.

Baten
Renteopbrengsten
BsGW ontvangt vanaf eind 2013 geen rentevergoeding meer voor de dagelijkse positieve saldi op de heffingenbankrekeningen door de invoering van schatkistbankieren aangezien de positieve saldi dage-

[4] *Bron: VNG, GDI vanaf 2023 centraal gefinancierd, 13 oktober 2022* (*https://vng.nl/nieuws/gdi-vanaf-2023-centraal-gefinancierd)*

lijks worden afgeroomd naar de schatkist. De staat vergoedt geen rente voor wat betreft de bij haar gestalde financiële middelen.

Opbrengst vervolgingskosten
De werkelijk geïnde vervolgingskosten lopen direct via de exploitatie van BsGW. De verwachte netto opbrengst vervolgingskosten in de begroting en meerjarenraming wordt gebaseerd op een reëel ingeschat bedrag gerelateerd aan de aantallen te versturen aanmaningen, dwangbevelen en overige aanvullende dwanginvorderingsacties op grond van de kostenwet.

Toelichting op de meerjarenraming 2024-2028
In de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 is voor het doorrekenen van de kostenontwikkeling rekening gehouden met een indexering van 3,3% op de personele lasten en 2,6% over de materiële kosten en ingekochte diensten.
Afschrijvingskosten en rentekosten zijn niet onderhevig aan inflatie. Bij de berekeningen van de rente op investeringen is voor de komende jaren uitgegaan van een renteniveau van 0,5%.
Op de baten vindt geen indexering plaats.

Bijdragen deelnemers
De bijdragen per deelnemer voor de door de desbetreffende deelnemer in de samenwerking ondergebrachte taken voor het begrotingsjaar 2024, worden in navolgende tabel weergegeven.

Bijdrage 2024 per deelnemer	Totaal
Gemeente Beek	267.647
Gemeente Beekdaelen	587.380
Gemeente Beesel	240.342
Gemeente Bergen	211.735
Gemeente Brunssum	525.662
Gemeente Echt-Susteren	558.983
Gemeente Eijsden-Margraten	510.401
Gemeente Gennep	294.853
Gemeente Gulpen-Wittem	242.447
Gemeente Heerlen	1.818.002
Gemeente Kerkrade	944.057
Gemeente Landgraaf	643.748
Gemeente Leudal	559.446
Gemeente Maasgouw	406.760
Gemeente Maastricht	2.228.762
Gemeente Meerssen	381.014
Gemeente Mook en Middelaar	136.526
Gemeente Nederweert	266.411
Gemeente Peel en Maas	678.941
Gemeente Roerdalen	350.877
Gemeente Roermond	1.003.588
Gemeente Simpelveld	184.731
Gemeente Sittard-Geleen	1.745.527
Gemeente Stein	447.888
Gemeente Vaals	211.633
Gemeente Valkenburg	296.958
Gemeente Venlo	2.309.052
Gemeente Voerendaal	204.933
Gemeente Weert	842.847
Waterschap Limburg	4.721.744
Totaal bijdragen	**23.822.896**

De netto reguliere bijdrage voor de exploitatie 2024 is € 23,822 miljoen, gelijk aan de netto-kosten begroting 2024.

Producten

De volgende tabel geeft weer hoe de netto-uitvoeringskosten uit de begroting 2024 zijn toegewezen aan de vier producten en 1 sub-product (exoten) van dienstverlening. Per (sub-)product wordt de verdeelsleutel genoemd waarmee de netto kosten worden omgeslagen naar een tarief per product.

De verdeelsleutels voor de kosten van de vier primaire processen plus de niet-reguliere belastingsoort Parkeerbelasting, zijn gebaseerd op de productieomvang van de deelnemers. De kosten van het product Ondersteuning & Ontwikkeling worden omgeslagen naar de deelnemers op basis van het aandeel in de kosten van de vier producten van de primaire processen plus het sub-product Parkeerbelasting.

				Tarief									
Producten	**2024**	**Verdeelsleutels**	**Aantal**	**2024**	**2023**	**2022**	**2021**	**2020**	**2019**	**2018**	**2015 - 2017**	**2014**	**2013**
Heffen	€ 3.774.454	Aantal (bruto) aanslagregels	4.028.915	€ 0,94	€ 1,01	€ 0,84	€ 0,82	€ 0,82	€ 0,78	€ 0,76	€ 0,75	€ 0,74	€ 0,77
Waarderen	€ 8.673.973	Aantal WOZ-objecten	565.334	€ 15,34	€ 17,26	€ 13,44	€ 11,04	€ 9,25	€ 8,31	€ 7,09	€ 6,97	€ 7,66	€ 12,43
Innen	€ 133.882	Aantal biljetten	1.311.262	€ 0,10	€ 0,21	€ 0,14-	€ 0,16-	€ 0,17-	€ 0,24-	€ 0,27-	€ 0,30-	€ 0,14-	€ 0,16
Klantzaken	€ 3.303.931	Aantal klantcontacten	443.887	€ 7,44	€ 7,90	€ 6,54	€ 6,40	€ 8,61	€ 7,56	€ 6,04	€ 5,94	€ 6,50	€ 9,82
Parkeerbelasting	€ 382.194	Aantal aanslagregels	37.276	€ 10,25	€ 10,17	€ 9,37	€ 9,14	€ 8,94	€ 8,58	€ 8,39	€ 9,25	€ 9,50	€ 16,29
Ondersteuning & ontwikkeling	€ 7.554.462	Aandeel uitvoeringskosten	100%	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Totaal producten	**€ 23.822.896**												

De tarieven 2013-2023 betreffen de tarieven zoals eerder vermeld in de desbetreffende initiële begrotingen van die jaren. De daling van de tarieven in 2024 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat het programma AHA in 2024 is afgerond en de GDI centraal wordt gefinancierd. Deze daling in de tarieven wordt deels opwaarts gecompenseerd door de hogere indexering van de salariskosten, goederen en diensten en de extra benodigde fte's.

4.3 Uiteenzetting van de financiële positie

4.3.1 Investeringen

Voor het jaar 2024 is in het MeerjarenInvesteringsProgramma (MIP) 2024-2027 een krediet voor innovatie en procesoptimalisatie opgenomen. In het laatste kwartaal van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar, benoemt BsGW de deelprojecten voor het investeringskrediet 2024.

Het MeerjarenInvesteringsProgramma is als bijlage 1 opgenomen.

4.3.2 Financiering

Voor een nadere toelichting op de financiering wordt verwezen naar paragraaf 3.5.3.

4.3.3 Stand en verloop reserves en voorziening

Op basis van de risicoanalyse en de reeds opgebouwde reserves, behoeft het weerstandsvermogen geen aanvullende storting.

4.5 (Financiële) effecten begroting 2024

De basis voor de begroting 2024 is de jaarschijf 2024 uit de vastgestelde begroting 2023 en de meerjarenraming 2024-2027, rekening houdend met de nieuwe wijze van kostenverdeling (AB 25 juni 2020).

Per saldo dalen de netto-kosten 2024, en daarmee ook de bijdragen van de deelnemers, met maximaal € 1,409 miljoen ten opzichte van de begroting 2023 als gevolg van de volgende posten:

1. Loonindexering	€ 486 duizend
2. Indexering goederen en diensten	€ 302 duizend
3. Vervallen kosten GDI-voorzieningen	€ 345 duizend -/-
4. Vervallen implementatiekosten AHA	€ 2,275 miljoen -/-
5. Extra fte's	€ 423 duizend
Totaal:	€ 1,409 miljoen -/-

Financieel effect op de begroting 2025 tot en met 2027:

Samenwerkingsportaal	€ 100 duizend

Ten opzichte van de jaarschijf 2024 uit de meerjarenraming 2023 nemen de kosten toe:

Begroting 2024:	€ 23.823 duizend
Begroting jaarschijf 2024 uit begroting 2023:	€ 23.524 duizend
Verschil:	€ 299 duizend

6. Loonindexering*)	€ 155 duizend
7. Indexering goederen en diensten*)	€ 66 duizend
8. Vervallen kosten GDI-voorzieningen	€ 345 duizend -/-
9. Extra fte's	€ 423 duizend
Totaal:	€ 299 duizend

**) Loonindex was 2,5%, wordt 3,3%. Prijsindex ICT en overige goederen en diensten was 2,7% resp.1,9%, wordt 2,6%.*

In de onderstaande tabel worden de ontwikkelingen voor 2024 weergegeven, waar mogelijk zijn de financiële effecten hiervan gekwantificeerd:

Ontwikkelingen begroting 2024	**Effect op netto kosten 2024 t.o.v. begroting 2023**
Zekere ontwikkelingen	Opgenomen in de begroting:
- Indexering salarissen	+ € 486.000,-
- Inflatie	+ € 302.000,-
- Vervallen kosten GDI-voorzieningen	- € 345.000,-
- Vervallen implementatiekosten AHA	- € 2.275.000,-
- Vorming bestemmingsreserve AHA 2024 - 2029	onbekend
- Extra fte's:	+ € 423.000,-
- Stimuleringsregeling	budgetneutraal
Mogelijke ontwikkelingen	Niet opgenomen in de begroting:
Wet Modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV)	onbekend
Sociaal invorderen	onbekend
Vroegsignalering	onbekend
Fiscale Vereenvoudigingswet 2017	vooralsnog niet
Verruiming gemeentelijk belastinggebied	onbekend
Unie van Waterschappen: onderzoek houdbaarheid belastingstelsel	onbekend
Wet toekomst pensioenen	onbekend

Bijlagen

Bijlage 1: MeerjarenInvesteringsProgramma: MIP 2024-2027

Bijlage 2: Staat van immateriële, materiële, financiële vaste activa en onderhandenwerk

Bijlage 3: Staat van vaste schulden

Bijlage 4: Staat van reserves en voorzieningen

Bijlage 5: Berekening van het rente-omslagpercentage

Bijlage 6: Staat van personeelslasten

Bijlage 7: Toelichting op de kostenverdeelmethodiek

Bijlage 8: Risicoanalyse

Bijlage 9: Bijdrage waterschap volgens BBP-opzet

Bijlage 10: Berekend EMU-saldo

Bijlage 11: Geprognosticeerde balans 2023

Bijlage 12: Harmonisatie: tijdslijn

Separate bijlage: Ontwikkelingen

Bijlage 1: MeerjarenInvesteringsProgramma : MIP 2024-2027

MeerjarenInvesteringsProgramma (MIP) BsGW (bedragen x 1.000)	**Jaar 2024**	**Jaar 2025**	**Jaar 2026**	**Jaar 2027**	**Totaal 2024-2027**
Innovatie en Procesoptimalisatie	300	300	300	300	1.200
Totaal BsGW	**300**	**300**	**300**	**300**	**1.200**

Bijlage 2: Staat van immateriële, materiële, financiële vaste activa en onderhanden werk

	Cumulatieven per 31-12-2021		Boekwaarde	Mutaties 2023			Boekwaarde
	Aanschafwaarde	Afschrijving	31-12-2022	OHW naar SVA	Investeringen	Afschrijving	31-12-2023
Financiële vaste activa	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Immateriële vaste activa	€ 3.905.972	-€ 3.374.735	€ 531.238	€ 396.000	€ 0	-€ 251.000	€ 676.238
Materiële vaste activa	€ 340.212	-€ 178.380	€ 161.832	€ 0	€ 10.000	-€ 10.000	€ 161.832
Immateriële vaste activa (OHW)	€ 396.000	€ 0	€ 396.000	-€ 396.000	€ 396.000	€ 0	€ 396.000
Materiële vaste activa (OHW)			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal activa en ohw	**€ 4.642.185**	**-€ 3.553.115**	**€ 1.089.070**	**€ 0**	**€ 406.000**	**-€ 261.000**	**€ 1.234.070**

Deze staat wordt nog aangepast zodra de definitieve gecontroleerde cijfers 2022 bekend zijn.

Bijlage 3: Staat van vaste schulden

Op 4 december 2020 heeft BsGW een langlopende lening van € 2 miljoen aangetrokken om de vooruit gefinancierde kosten van het OOP te dekken. De lening is voor zeven jaar aangetrokken en zal in zeven termijnen lineair worden afgelost, te beginnen op 4 december 2021.

Bijlage 4: Staat van reserves en voorzieningen

Reserves BsGW	x € 1.000
Initieel gestort weerstandsvermogen	385
Resultaat 2011	509
Resultaat 2012	-102
Resultaat 2013	-174
Resultaat 2014	-570
Resultaat 2015	-332
Resultaat 2016	-714
Resultaat 2017	-433
Aanvulling weerstandsvermogen (2017)	1.591
Aanvulling weerstandsvermogen (2018)	433
Resultaat 2018	-325
Aanvulling weerstandsvermogen (2019)	325
Resultaat 2019	13
Aanvulling weerstandsvermogen (2020)	596
Resultaat 2020	-2.092
Aanvulling weerstandsvermogen (2021)	2.092
Resultaat 2021	-1.565
Aanvulling weerstandsvermogen (2022)	1.552
Begroting 2022	0
Reserves 31-12-2022	**1.190**

Bestuurlijk is afgesproken dat BsGW beperkte reserves aanhoudt, in de vorm van een weerstandsreserve, zodat BsGW operationele risico's zelf kan opvangen zonder te hoeven terugvallen op de deelnemers. De benodigde omvang wordt gemaximeerd op het bedrag dat voortvloeit uit de risicoanalyse. Het meerdere wordt afgedragen aan de deelnemers naar rato van het aandeel op basis van de kostenverdeelmethodiek. Bij de oprichting is het weerstandsvermogen op basis van de risicoanalyse vastgesteld op € 385.000,- (ca. 5% van het begrotingstotaal) en gerealiseerd middels een bodemstorting van de drie founding fathers van BsGW.

Het positief resultaat 2011 is door het bestuur van BsGW toegevoegd aan de reserves van BsGW om slagvaardig de realisatie van de met het bestuur afgesproken groeistrategie van BsGW te kunnen nastreven.

Het negatief resultaat van 2014 - 2017, voor het leeuwendeel veroorzaakt door extra proceskosten, is door het bestuur aan de reserves onttrokken. Eind 2017 en eind 2018 is besloten om de in deze jaren opgebouwde negatieve reserves aan te vullen tot het bedrag gelijk aan het benodigde weerstandsvermogen van 593 duizend conform de begin 2018 uitgevoerde risico-analyse ten behoeve van de begroting 2019-2023.

In 2019 is besloten om het weerstandsvermogen aan te vullen gelijk aan het benodigde weerstandsvermogen (AB 27-6-2019: Vaststellen bijdragen 2020).

In 2020 is de onderschrijding op de beheerkosten GDI (€ 193 duizend) en het te veel gestorte vermogen uit hoofde van de lagere proceskostenvergoeding van 2019 (€ 356 duizend) ten gunste van het weerstandsvermogen gebracht (totaal € 548 duizend) en aangewend voor de oplossingsrichting met

Waterschap Limburg inzake de (her)verdeling van de proceskostenvergoeding 2020 en GDI (AB 25 juni 2020, Weerstandsvermogen 2020).
Hierin is vastgesteld dat het Waterschap Limburg (WL) ten onrechte meebetaalde aan de kosten van de WOZ-waardering.
Tevens is vastgesteld dat het Waterschap Limburg te weinig betaalde aan GDI-kosten: via de bestaande kostenverdeelmethode betaalde WL 25% van deze kosten, volgens de vaste verdeelsleutel van het ministerie van BZK zou dit 60% moeten zijn.

Het negatieve resultaat over 2021 ad. € 1.565 duizend was voor € 808 duizend toe te schrijven aan COVID-19, voor - € 1,240 miljoen aan proceskostenvergoeding en een positief resultaat op de reguliere bedrijfsvoering. Met het aanvullen van het negatief resultaat over 2021 is het weerstandsvermogen aangevuld tot het benodigde weerstandsvermogen.

De bestemming van het resultaat 2022 is nog niet vastgesteld door het Algemeen Bestuur en daarom nog niet opgenomen in bovenstaande tabel. Derhalve is de begroting als uitgangspunt genomen, omdat de jaarcijfers nog niet zijn vastgesteld door de accountant.

Bijlage 5: Berekening van het rente-omslagpercentage

Sinds de verzelfstandiging van BsGW is geformaliseerd, kan BsGW deelnemen aan het geldverkeer, is een eigen bankrekening geopend en kunnen kort en/of langlopende leningen aangegaan worden.

Bijlage 6: Staat van personeelslasten

Begroting 2024	Heffen	Waarderen	Innen	Klantenzaken	Parkeer belasting	Ondersteuning & Ontwikkeling	Totaal BsGW
400000 bruto lonen	2.253.156	2.704.587	1.494.269	1.788.793	185.099	2.785.582	11.211.486
400010 overwerkvergoeding	0	0	0	0	0	0	-
400011 HRM cafetaria model	0	0	0	0	0	0	-
400200 gratificatie jubilea/afscheid	17.279	20.741	11.460	13.718	1.420	21.363	85.981
400201 gratificatie prestatie	3.647	4.378	2.419	2.895	300	4.509	18.147
400100 bruto lonen	**2.274.083**	**2.729.706**	**1.508.147**	**1.805.407**	**186.818**	**2.811.453**	**11.315.614**
401000 sociale premies	580.699	697.045	385.113	461.020	47.705	713.468	2.885.050
401002 werkgeversaandeel ziektekosten	147.007	176.461	97.494	116.710	12.077	180.619	730.368
401100 sociale lasten	**727.706**	**873.506**	**482.607**	**577.730**	**59.782**	**894.086**	**3.615.418**
402000 wervingskosten	0	0	0	0	0	15.431	15.431
402100 reiskosten woon-werk	43.983	57.804	22.496	32.145	5.964	30.520	192.912
402200 opleidingskosten	48.802	78.114	31.165	44.970	6.617	71.224	280.892
402201 seminars symposia	0	0	0	0	0	42.519	42.519
402300 geschenkenregeling	17.645	15.506	7.594	11.184	2.392	21.573	75.894
402302 personeelsvereniging	0	0	0	0	0	21.141	21.141
402303 vergoeding kosten BHV	0	0	0	0	0	0	0
402304 bedrijfarts/arbodienst	0	0	0	0	0	44.596	44.596
403004 kosten ondernemingsraad	0	0	0	0	0	26.231	26.231
403099 overige personeelskosten	0	0	7.813	0	0	6.947	14.759
408100 overige personeelskosten	**110.429**	**151.424**	**69.068**	**88.299**	**14.973**	**280.181**	**714.374**
409000 uitzendkrachten	0	0	0	0	0	0	0
409001 personeel andere overheid	0	0	0	0	0	0	0
409100 personeel derden	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
409999 personeelskosten	**3.112.219**	**3.754.638**	**2.059.823**	**2.471.437**	**261.574**	**3.985.721**	**15.645.406**

Bijlage 7: Toelichting op de kostenverdeelmethodiek

	Begroting	Kosten per produkt					
	2024	Heffen	Waarderen	Innen	Klantzaken	Parkeer-belasting	O&O
Lasten							
bruto lonen	11.315.614	2.274.083	2.729.706	1.508.147	1.805.407	186.818	2.811.453
sociale lasten	3.615.418	727.706	873.506	482.607	577.730	59.782	894.086
overige personeelskosten	714.374	110.429	151.424	69.068	88.299	14.973	280.181
personeel derden	0	0	0	0	0	0	0
Personeelskosten	**15.645.406**	**3.112.218**	**3.754.637**	**2.059.822**	**2.471.436**	**261.573**	**3.985.720**
Huisvestingkosten	**829.145**	**0**	**0**	**0**	**0**	**3.884**	**825.261**
Afschrijvingkosten	**357.000**	**0**	**7.000**	**0**	**0**	**9.728**	**340.272**
ICT-kosten	**2.774.629**	**289.778**	**973.462**	**156.793**	**220.801**	**6.117**	**1.127.678**
drukwerk	11.885	477	16	178	0	68	11.147
print/kopieerwerk	183.242	16.775	118	1.219	145.479	6.853	12.799
porti	531.671	0	990	3.640	501.872	25.170	0
telefonie/datacommunicatie	26.137	0	0	0	1.448	35	24.654
incassokosten	0	0	0	0	0	0	0
kosten brongegevens	392.754	329.771	0	0	0	62.983	0
diensten door derden	885.573	18.968	805.411	0	0	2.098	59.096
tegemoetkoming proceskosten	3.136.482	0	3.136.482	0	0	0	0
overige operationele kosten	114.400	2.516	-2.836	55.759	-39.622	446	98.137
Overige operationele kosten	**5.282.145**	**368.506**	**3.940.180**	**60.795**	**609.177**	**97.654**	**205.832**
algemene kosten	463.903	2.646	0	0	2.516	1.868	456.873
onvoorzien	332.422	0	0	0	0	1.550	330.873
Algemene kosten	**796.325**	**2.646**	**0**	**0**	**2.516**	**3.418**	**787.745**
Bankkosten	280.438	0	0	0	0	5.890	274.548
Rentekosten	32.551	1.306	-1.306	25.145	0	0	7.406
Bank- en rentekosten	**312.989**	**1.306**	**-1.306**	**25.145**	**0**	**5.890**	**281.954**
Toevoegingen aan voorzieningen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totale lasten	**25.997.640**	**3.774.454**	**8.673.973**	**2.302.556**	**3.303.931**	**388.264**	**7.554.462**
Baten							
Renteopbrengsten	**12.776**	**0**	**0**	**12.676**	**0**	**100**	**0**
BsGW diensten aan derden	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
overige opbrengsten	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Diensten aan derden	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijdragen van derden	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Opbrengst vervolgingskosten	**2.161.968**	**0**	**0**	**2.155.998**	**0**	**5.970**	**0**
Totale baten	**2.174.744**	**0**	**0**	**2.168.674**	**0**	**6.070**	**0**
Netto kosten	**23.822.896**	**3.774.454**	**8.673.973**	**133.882**	**3.303.931**	**382.194**	**7.554.462**

Verdeelsleutels per deelnemer	aantal aanslagregels	aantal WOZ-objecten	aantal biljetten	aantal klantcontacten	aantal aanslagregels	aandeel in de productkosten
Gemeente Beek	31.000	8.250	15.000	3.442	0	1,12%
Gemeente Beekdaelen	70.717	17.887	36.552	7.617	0	2,47%
Gemeente Beesel	26.851	7.628	8.311	2.833	0	1,01%
Gemeente Bergen	24.650	6.500	9.100	2.800	0	0,89%
Gemeente Brunssum	65.100	16.350	18.800	6.073	0	2,21%
Gemeente Echt-Susteren	66.115	17.500	14.000	6.698	0	2,35%
Gemeente Eijsden-Margraten	108.165	13.247	50.278	5.217	0	2,14%
Gemeente Gennep	45.426	8.507	14.826	3.595	0	1,24%
Gemeente Gulpen-Wittem	25.204	7.741	7.475	3.012	0	1,02%
Gemeente Heerlen	209.000	54.700	59.500	18.515	6.100	7,63%
Gemeente Kerkrade	147.101	28.106	50.707	8.481	716	3,96%
Gemeente Landgraaf	80.300	19.750	23.700	7.918	0	2,70%
Gemeente Leudal	50.500	18.000	17.000	7.634	0	2,35%
Gemeente Maasgouw	50.000	12.500	14.900	5.054	0	1,71%
Gemeente Maastricht	276.000	69.600	69.750	25.316	0	9,36%
Gemeente Meerssen	76.686	9.572	10.477	4.190	900	1,60%
Gemeente Mook en Middelaar	16.184	4.221	11.319	1.633	0	0,57%
Gemeente Nederweert	31.350	8.200	14.100	3.400	0	1,12%
Gemeente Peel en Maas	59.200	22.100	21.900	8.983	0	2,85%
Gemeente Roerdalen	38.500	11.000	13.000	4.493	0	1,47%
Gemeente Roermond	100.500	30.000	36.500	11.575	4.000	4,21%
Gemeente Simpelveld	22.550	5.700	6.600	2.270	0	0,78%
Gemeente Sittard-Geleen	212.000	51.900	70.500	19.554	4.325	7,33%
Gemeente Stein	71.500	12.900	12.500	5.330	0	1,88%
Gemeente Vaals	33.100	6.300	15.600	2.050	0	0,89%
Gemeente Valkenburg	26.735	9.846	8.665	3.465	0	1,25%
Gemeente Venlo	165.000	56.000	53.000	51.500	17.000	9,69%
Gemeente Voerendaal	25.300	6.250	7.300	2.634	0	0,86%
Gemeente Weert	74.181	25.079	25.902	10.106	4.235	3,54%
Waterschap Limburg	1.800.000	0	594.000	198.500	0	19,82%
Totaal verdeelsleutels BsGW	**4.028.915**	**565.334**	**1.311.262**	**443.887**	**37.276**	**100%**

	€ 0,94	**€ 15,34**	**€ 0,10**	**€ 7,44**	**€ 10,25**	

Bijdrage per deelnemer	Totaal	Heffen	Waarderen	Innen	Klantzaken	Parkeer-belasting	O&O
Gemeente Beek	267.647	29.042	126.581	1.532	25.619	0	84.873
Gemeente Beekdaelen	587.380	66.251	274.442	3.732	56.692	0	186.264
Gemeente Beesel	240.342	25.155	117.037	849	21.087	0	76.215
Gemeente Bergen	211.735	23.093	99.730	929	20.839	0	67.143
Gemeente Brunssum	525.662	60.988	250.860	1.920	45.202	0	166.692
Gemeente Echt-Susteren	558.983	61.939	268.504	1.429	49.851	0	177.259
Gemeente Eijsden-Margraten	510.401	101.333	203.250	5.133	38.831	0	161.853
Gemeente Gennep	294.853	42.557	130.524	1.514	26.758	0	93.501
Gemeente Gulpen-Wittem	242.447	23.612	118.771	763	22.419	0	76.882
Gemeente Heerlen	1.818.002	195.800	839.267	6.075	137.811	62.544	576.505
Gemeente Kerkrade	944.057	137.810	431.233	5.177	63.126	7.341	299.369
Gemeente Landgraaf	643.748	75.228	303.026	2.420	58.935	0	204.138
Gemeente Leudal	559.446	47.310	276.176	1.736	56.818	0	177.405
Gemeente Maasgouw	406.760	46.842	191.789	1.521	37.621	0	128.988
Gemeente Maastricht	2.228.762	258.568	1.067.879	7.122	188.432	0	706.761
Gemeente Meerssen	381.014	71.843	146.864	1.070	31.187	9.228	120.823
Gemeente Mook en Middelaar	136.526	15.162	64.763	1.156	12.152	0	43.294
Gemeente Nederweert	266.411	29.370	125.813	1.440	25.307	0	84.482
Gemeente Peel en Maas	678.941	55.461	339.082	2.236	66.863	0	215.298
Gemeente Roerdalen	350.877	36.068	168.774	1.327	33.441	0	111.266
Gemeente Roermond	1.003.588	94.153	460.293	3.727	86.156	41.012	318.247
Gemeente Simpelveld	184.731	21.126	87.456	674	16.896	0	58.580
Gemeente Sittard-Geleen	1.745.527	198.610	796.307	7.198	145.544	44.345	553.523
Gemeente Stein	447.888	66.984	197.926	1.276	39.672	0	142.029
Gemeente Vaals	211.633	31.009	96.661	1.593	15.259	0	67.111
Gemeente Valkenburg	296.958	25.046	151.068	885	25.791	0	94.168
Gemeente Venlo	2.309.052	154.579	859.213	5.411	383.324	174.303	732.222
Gemeente Voerendaal	204.933	23.702	95.894	745	19.605	0	64.986
Gemeente Weert	842.847	69.496	384.789	2.645	75.221	43.422	267.275
Waterschap Limburg	4.721.744	1.686.314	0	60.648	1.477.472	0	1.497.309
Totaal bijdragen	**23.822.896**	**3.774.454**	**8.673.973**	**133.882**	**3.303.931**	**382.194**	**7.554.462**

1. Algemeen

De netto exploitatiekosten van BsGW worden gedragen door de deelnemers in BsGW. Om deze kosten over de deelnemers te verdelen, maakt BsGW gebruik van een methodiek waarbij de kosten toegerekend worden aan producten van dienstverlening, aansluitend op de procesmatige organisatieopzet van BsGW.

BsGW functioneert als een kostenbesparende uitvoeringsorganisatie voor haar deelnemers. Daarom is een efficiënte procesinrichting en een geoptimaliseerde applicatiearchitectuur essentieel. De gegevensverwerkende processen worden hiertoe voor alle deelnemers integraal uitgevoerd en hebben een hoge automatiseringsgraad. Kosten worden niet product specifiek gemaakt en kosteninformatie is als gevolg hiervan niet per belastingsoort beschikbaar.

De kosten van activiteiten op BsGW-niveau die dienen ter ondersteuning van de organisatie als geheel (zoals de ondersteuning van het personeel) worden als apart product inzichtelijk gemaakt, omwille van een betere sturing, controle en beheersing van deze kosten. Het doorbelasten van deze kosten, via allerlei verdeelsleutels, aan de primaire producten zou alleen maar leiden tot een vertroebeling van het inzicht in de kosten van de primaire producten. De aard van deze kosten maakt namelijk dat ze niet te splitsen zijn naar de primaire processen.

2. De methodiek van kostenverdeling

De basis van de kostenverdeling wordt gevormd door een reële en transparante begrotingsopzet. Het noodzakelijke inzicht om te komen tot een pragmatische en voor de deelnemers eerlijke toerekening van kosten wordt verkregen door gebruik te maken van een kostenplaatsenstructuur die aansluit op de procesmatige organisatieopzet van BsGW.

De kosten worden gebaseerd op de begroting en met behulp van kostenplaatsen toegerekend aan de hoofdprocessen van BsGW. Deze hoofdprocessen zijn uitgedrukt in vijf producten van dienstverlening: Heffen, Waarderen, Innen, Klantzaken en Organisatieondersteuning & Ontwikkeling (O&O).

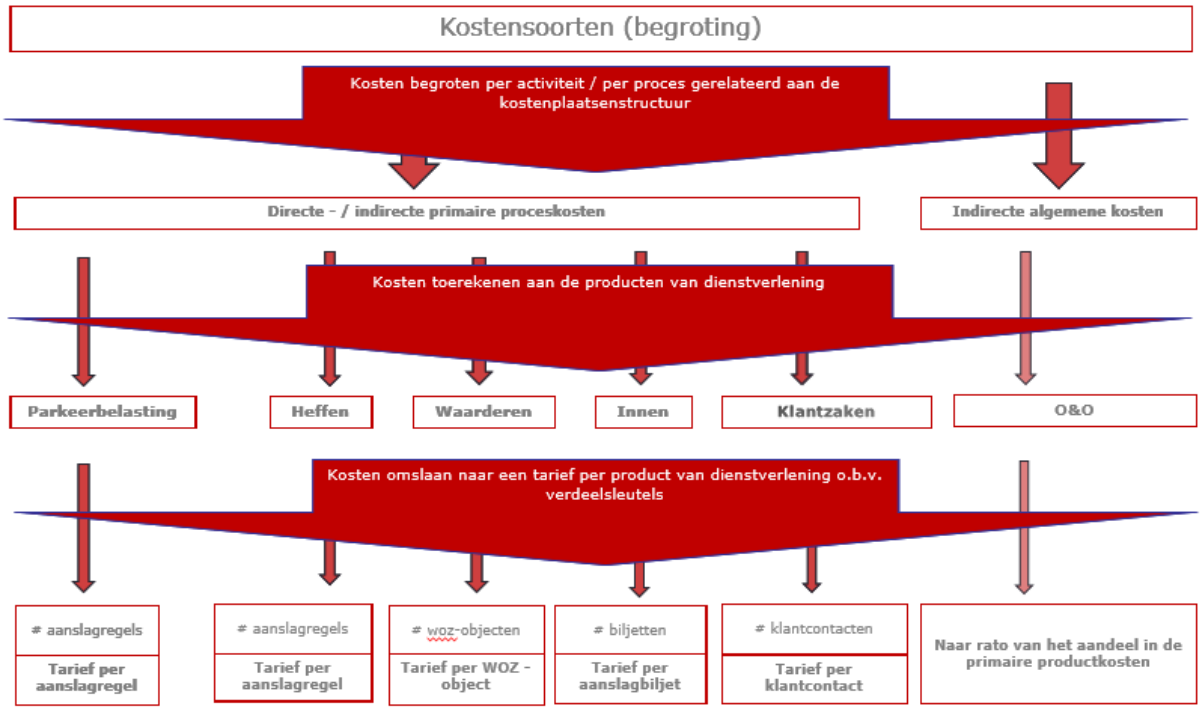
Vervolgens worden de kosten met behulp van aparte verdeelsleutels omgeslagen naar een eenheidstarief per product van dienstverlening.

De processen voor waterschap en gemeenten overlappen elkaar in grote mate en de benodigde basisgegevens worden gelijktijdig voor alle deelnemers opgebouwd. Omdat BsGW de processen voor alle belastingsoorten integraal uitvoert, zijn de daarmee samenhangende kosten zodanig met elkaar verweven dat kosten niet per belastingsoort gedifferentieerd kunnen worden. Het hanteren van eenheidstarieven is, gezien de overlap van de processen en integrale wijze van uitvoering van de processen gerechtvaardigd. Belastingen die niet passen in de integrale uitvoeringswijze van BsGW worden aangemerkt als exoot. In de uitvoeringsregeling van BsGW worden de standaard belastingsoorten en de afwijkende belastingsoorten (de zogenaamde exoten) die hiervoor in aanmerking komen apart genoemd. Indien een exoot in de samenwerking ingebracht wordt dan dient via een (financiele) analyse bepaald te worden of de gangbare methodiek van kostenverdeling van toepassing kan zijn, of dat de kosten apart doorberekend moeten worden.

Vanaf 2012 voert BsGW de parkeerbelasting uit voor enkele gemeenten. Omdat parkeerbelasting in eerste instantie was aangemerkt als exoot, werd dit uitgevoerd via een pilot. De uitkomst hiervan was dat de directe activiteiten die BsGW moet uitvoeren voor de parkeerbelasting voor het overgrote deel specifiek van aard zijn en uitsluitend gericht zijn op een adequate uitvoering van deze taak voor de betreffende gemeente. De directe activiteiten kunnen niet geïntegreerd worden in de reguliere uitvoering van de processen. Vanaf 2014 is daarom het product Parkeerbelasting toegevoegd als sub-product van de dienstverlening van BsGW.

De verdeelsleutels voor de kosten van de vier primaire processen, plus het sub-product Parkeerbelasting zijn gebaseerd op de productieomvang van de deelnemers. Voor het toewijzen van indirecte kosten aan primaire processen bestaat vanuit cost-accounting oogpunt geen algemeen geldende oplossing. Elke verdeelsleutel is een arbitraire keuze. De kosten van het product van dienstverlening O&O worden omgeslagen naar de deelnemers op basis van het aandeel in de kosten van de vier producten van de primaire processen plus het subproduct parkeerbelasting.

In onderstaand figuur is de methodiek van kostenverdeling schematisch weergegeven.

3. De methode van kostenverdeling toegepast

BsGW begroot haar uitvoeringskosten per activiteit en direct gerelateerd aan de kostenplaatsenstructuur. De kostenplaatsenstructuur is gebaseerd op de organisatieopzet en opgezet vanuit het principe dat de kosten per kostenplaats direct gerelateerd moeten kunnen worden aan het subproduct van dienstverlening.

Per kostensoort zijn de kosten direct (zonder verdeelsleutels) toegewezen aan de juiste kostenplaatsen. Door het samenvoegen van de kostenplaatsen per product van dienstverlening ontstaat inzicht in de kosten per product van dienstverlening.

Hierna worden de kosten omgeslagen naar een tarief per (sub-)product van dienstverlening op basis van aparte verdeelsleutels. De verdeelsleutels die hierbij gehanteerd worden, zijn gebaseerd op de verwachte productieaantallen:

- Voor het product Heffen, het aantal (bruto) aanslagregels.
- Voor het product Waarderen, het aantal WOZ-objecten.
- Voor het product Innen, het aantal aanslagbiljetten.
- Voor het product Klantzaken, het aantal klantcontacten.
- Voor het sub-product Parkeerbelasting, het aantal aanslagregels.

De kosten van het product O&O worden omgeslagen naar rato van het aandeel van de deelnemer in de kosten van de vier primaire producten plus het sub-product Parkeerbelasting.

Bijlage 8: Risicoanalyse

Om de financiële gevolgen van de genoemde risico's op te kunnen vangen is het van belang dat BsGW een weerstandsvermogen aanhoudt dat overeenkomt met de benodigde weerstandscapaciteit. Voor het beleidsmatige kader, zie 'Kadernota risicomanagement en weerstandsvermogen BsGW' versie februari 2022.

Op basis van de risicoanalyse is het benodigde weerstandsvermogen bepaald. Het totale benodigde weerstandsvermogen voor de genoemde risico's is € 1,339 miljoen (was: 1,42 miljoen). De uitsplitsing en opbouw van dit bedrag staat in de tabel 'Berekening weerstandsvermogen BsGW'.

Voor elk van de risico's is het bruto risicobedrag geïdentificeerd. Dit is het maximale bedrag dat nodig is indien het risico zich daadwerkelijk voordoet, in een situatie waar geen beheersmaatregelen worden genomen. Daarna is voor elk van de risico's het netto risicobedrag gekwantificeerd. Dit is het risico dat kan optreden indien de geformuleerde beheersmaatregelen effectief zijn uitgevoerd. Vanuit het netto risico is het restrisico berekend. Het restrisico is het netto risicobedrag vermenigvuldigd met de kans die er bestaat dat het geïdentificeerde risico optreedt, ná het nemen van de geformuleerde beheersmaatregelen. Hierbij is de maximale kans genomen zoals die in de risico analyse staat aangegeven. Dit leidt tot een conservatief weerstandsvermogen, dat wil zeggen: met het berekende weerstandsvermogen worden de risico's afgedekt.

<u>Weerstandsvermogen begroting 2024</u>
Begin 2023 is de risico-analyse opnieuw uitgevoerd, waarbij de nog steeds relevante risico's zijn geactualiseerd dan wel aangepast naar de cijfers van de begroting 2023 en actuele wet- en regelgeving. De benodigde weerstandcapaciteit, exclusief risico frictiekosten, komt uit op € 1,339 miljoen, circa 5,59 % van de netto-kosten 2024.
Bij de (meerjaren)-begroting 2023-2027 is het weerstandsvermogen berekend op € 1,42 miljoen, circa 6,3% van de netto-kosten BsGW 2023. Een afname van € 81 duizend.
Deze afname heeft te maken met een aantal veranderingen in de (kans op) risico's, naast nieuw benoemde risico's, zie onderstaande tabel en de erop volgende toelichting.

Het aanwezige weerstandsvermogen bedraagt € 1,19 miljoen. De uitkomsten van de laatste risicoanalyse geven, conform de vastgestelde kaders (zie de kadernota Risicomanagement, AB 24-3-2022), geen aanleiding om het weerstandsvermogen verder aan te passen.
De ratio van het weerstandsvermogen ad. 0,89 valt binnen de bandbreedte van de 0,8 en 1,4.
Zie onderstaande tabel:

Waarderings-cijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis	Actie
A	> 2,0	Uitstekend	Voorstel aan AB om terug te storten
B	≥ 1,4 - ≤ 2,0	Ruim voldoende	
C	≥ 1,0 - < 1,4	Voldoende	Geen actie
D	≥ 0,8 - < 1,0	Matig	Geen actie
E	≥ 0,6 - < 0,8	Onvoldoende	Voorstel aan AB om bij te storten
F	< 0,6	Ruim onvoldoende	

	Nr.	Risico	Mogelijk effect	Mogelijke oorzaak	Beheersmaatregelen
Markt-ontwikkelingen	1.	Recessie Financieel risico: hogere kosten en lagere opbrengsten	Hogere kosten als gevolg van prijsstijgingen leveranciers, CAO 2024 en verdere jaren. Meer faillissementen (innen) met als gevolg oninbaarheid van vorderingen. Lagere opbrengsten vervolgingskosten. Meer werk.	(Hoge) inflatie, recessie.Koopkrachtdaling en financiele nood bij belastingschuldigen als gevolg van recessie en hoge inflatie	Kostenontwikkeling BsGW plus heffingen/belastingopbrengsten inzichtelijk maken Nauw contact houden met onze deelnemers inzake de kostenontwikkeling BsGW enerzijds en de heffingen/belastingopbrengsten anderzijds
Wet- en regelgeving	2.	Rechtmatigheidsverantwoording wordt niet voldoende nageleefd	Een verklaring met beperking/ een afkeurende verklaring/ een verklaring van oordeelonthouding van de accountant Meer werk Meerkosten accountant	Rechtmatigheidsverantwoording is niet goed geimplementeerd in de organisatie. Te weinig capaciteit om het proces te bewaken. Niet voldoende kennis van wet-/regelgeving.	Opstellen van een adequaat beleid, procedures en goed uitgevoerde verbijzonderde interne controles/lijncontroles. Voldoende capaciteit voor uitvoer van interne controles (uitvraag 2024 formatieuitbreiding VIC-functionaris). Goede tussentijdse afstemming tussen accountant en BsGW: tussentijds zaken voorleggen ogv beleid en processen.
	5.	Koepelvrijstelling van de BTW	Kostprijsverhogend voor deelnemers	Wijziging in wet-/regelgeving.	Groot risico, dus onderzoek naar laten doen. Wellicht dat het Btw-compensatiefonds (BCF) hier weer een sleutel geeft ter bestrijding van kostenverhogende factor.
	6.	Kwijtschelding valt onder bezwaar- en beroepenregime (Fiscale vereenvoudigingswet 2017)	Extra proceskostenvergoeding	Wijziging in wet-/regelgeving	Uitvoering van het dynamische plan van aanpak. Dit zit (m.u.v. de Haagse lobby) niet in het huidige plan van aanpak; BsGW zal beleidsvorming vanuit het westen op de voet moeten volgen. Afdelingshoofd Innen zit in landelijke netwerkgroep Lvlb mbt innen.
Proces	5.	Vertraging implementatie ICT-landschap Financieel risico: eventuele dubbele lasten (schaduwdraaien).	Hogere kosten voor de deelnemers, voornamelijk als gevolg van langer schaduwdraaien door later in produktie gaan van nieuwe belasting-systeem en hosting.	Ontbreken van een goede overall strategie.	Risicomanagement is in het AHA-project opgenomen. Zorgen voor goede strategische visie en mensen die daarop kunnen acteren.
	6.	Onvoldoende gestructureerde informatiestromen	Gerichter sturen op het proces bezwaar en beroep wordt bemoeilijkt zo niet onmogelijk. Hogere proceskostenvergoedingen. Inefficiënte werkwijzen (excel) en foutgevoelig.	Het Management Informatie Systeem (MIS) sluit niet aan op de informatiebehoefte van de gebruikers.	Herinrichten/verbeteren MIS. Extra capaciteit (uren intern danwel extern) vrijmaken voor inrichting/verbetering MIS
Bezwaren en beroepen	7.	Meer bezwaren en beroepen: - ncnp's - Kwijtschelding valt onder bezwaar- en beroepenregime - Box 3 Financieel risico: extra uitkerings- en uitvoeringskosten	Overschrijding begroting als gevolg van hogere proceskostenvergoedingen en hogere uitvoeringskosten.	Door gewijzigde wet-/regelgeving is er voor de ncnp-bedrijven een verdienmodel ontstaan. Door gewijzigde wet-/regelgeving valt ook kwijtschelding en uitstel van betaling onder bezwaar- en beroepregime Mogelijke wijziging in wet-/regelgeving: de eigen woning wordt in box 3 gerubriceerd.	Uitvoering van het dynamische plan van aanpak: dit plan bevat interne acties en 'Den Haag'-gerichte acties; deze stroomlijnen en aan de lijn blijven met con-collega's, zodat de aanpak sluitend blijft.
Technologie	8.	Datalek Cyberaanvallen/hack i.c.m. onzekerheid ICT-leverancier	Boete van de Autoriteit Persoonsgegevens. Afbreukrisico/reputatieschade. Aanvullende kosten door productieverlies.	Hackersaanvallen. Nalatigheid medewerkers/ deelnemers.	1. Procedure meldplicht datalekken BsGW 2. Informatiebeveiligingsbeleid en besluit gegevensverstrekking en privacy-protocol. 3. Bewustwording medewerkers/opleiding/e-learning/mistery guest. 4. De FG en CISO toetsen/monitoren op naleving. 5. BsGW zet ICT-beveiligingstoepassingen in zoals beveiligde FTP-server voor uitwisselingen met de deelnemers of andere partijen, mail, adequate anti-virusbeveiligingen en data-encryptie, Third Party Memo-randum, ISAE 403-verkaring. 6. Verstrekking aan deelnemers alleen na een privacy toets/doelbinding. 7. Gebruik van Zivver
	9.	ICT-storingen in de piekbelasting	Het niet kunnen opleggen van aanslagen.	Onbetrouwbare ICT-leverancier. Storing bij de energieleverancier. Bouwwerkzaamheden. onjuiste temperatuur serverruimten.	Dienstverleningsovereenkomst (DVO). Regelen van back-ups waardoor werkzaamheden snel opgepakt kunnen worden/uitwijklokatie. Extra inzet externe capaciteit.
Personeel	10.	Fraude door medewerkers	Financieel verlies ten gevolge van (incasso/afdracht)fraude zal BsGW dienen te compenseren. Imagoschade BsGW.	Geen sluitende interne controles. Samenspanning medewerkers.	Stelsel van sluitende interne controles. Adequate functiescheidingen. Integriteit onder de aandacht blijven houden.
	11.	Kwalitatieve krapte op de arbeidsmarkt	Niet tijdig kunnen vervullen van vacatures waardoor werk blijft liggen.	BsGW profileert zich te weinig naar buiten als aantrekkelijke werkgever.	Meer stage-/afstudeerplekken aanbieden en in de werving insteken op potentie die BsGW verder intern (traineeships) zal doorontwikkelen. Voorbeeld KCC-medewerker is bereid om taxateursopleiding te volgen, maar ook meedraaien op carrieredagen hogescholen.
	12.	Ziekteverzuim	Uitval van functionarissen met als gevolg dat de werklast terecht komt bij de andere medewerkers danwel werk blijft liggen. Budgetoverschrijding als gevolg van extra inhuurkosten.	Ziekteverzuim is niet opgenomen in de begroting van BsGW. Langdurig ziekte verzuim is in de regel niet-werkgerelateerd bij BsGW.	1. Adequaat HRM beleid gericht op preventie en – zo nodig – herplaatsing binnen of buiten BsGW 2. Mobiliteitsplan en budget 3. Strategisch HRM-beleid

		Risico	Kans	Gevolg	Kans	Gevolg	Score (€)
Markt-ontwikkelingen	1	Recessie Financieel risico: hogere kosten en lagere opbrengsten	1	4	10%	€ 500.000	€ 50.000
Wet- / regelgeving	2	Rechtmatigheidsverantwoording wordt niet voldoende nageleefd	2	1	30%	€ 50.000	€ 15.000
	3	Koepelvrijstelling van de BTW	1	4	5%	€ 1.890.000	€ 94.500
	4	Vereenvoudiging Beslagvrije voet	1	3	10%	€ 90.000	€ 9.000
Proces	5	Vertraging implementatie ICT-landschap Financieel risico: eventuele dubbele lasten (schaduwdraaien).	1	4	10%	€ 1.000.000	€ 100.000
	6	Onvoldoende gestructureerde informatiestromen	3	3	65%	€ 130.000	€ 84.500
Bezwaren en beroepen	7	Meer bezwaren en beroepen: - ncnp's - Kwijtschelding valt onder bezwaar- en beroepenregime - Box 3 Financieel risico: extra uitkerings- en uitvoeringskosten	4	4	90%	€ 500.000	€ 450.000
Technologie	8	Datalek Cyberaanvallen/hack i.c.m. onzekerheid ICT-leverancier	1	4	1%	€ 20.000.000	€ 200.000
	9	ICT-storingen in de piekperiode BsGW	1	4	10%	€ 200.000	€ 20.000
Personeel	10	Fraude door medewerkers	1	4	10%	€ 200.000	€ 20.000
	11	Kwalitatieve krapte op de arbeidsmarkt	4	3	80%	€ 100.000	€ 80.000
	12	Ziekteverzuim	3	3	80%	€ 270.000	€ 216.000

Totaal benodigd weerstandsvermogen: € 1.339.000

Toelichting risicoanalyse

1. Recessie
   Ten tijde van het schrijven van deze (ontwerp)begroting hebben we te maken met een recessie. De directe gevolgen zijn merkbaar in de begroting van BsGW: de hogere kosten voor 2023 waar BsGW mee geconfronteerd wordt als gevolg van de nieuwe CAO 2023 die eind 2022 is vastgesteld en de prijsstijgingen die door de leveranciers in rekening worden gebracht.
   Maar er zijn ook minder directe gevolgen; er zijn meer verzoeken voor uitstel van betaling en kwijtschelding en een verwachte toename van het aantal faillissementen. Dit kan ertoe leiden dat vorderingen oninbaar worden.
   Conform de septembercirculaire 2022 van het Centraal Planbureau (CPB) heeft BsGW in de begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 het standpunt ingenomen dat er sprake is van een normale economische situatie voor de jaren 2024 en verder. Mocht de huidige recessie echter langer aanhouden, dan kan in 2024 sprake zijn van een hogere inflatie/prijsindex dan nu in de begroting en meerjarenraming is opgenomen.
   Daarnaast heeft dit mogelijk negatieve gevolgen voor de inning van de waterschapsbelastingen en gemeentelijke heffingen, is er meer inzet vereist bij het inningsproces vanuit BsGW wat leidt tot hogere uitvoeringskosten (inhuur) en wellicht lagere opbrengst vervolgingskosten.

2. Rechtmatigheidsverantwoording wordt niet voldoende nageleefd
   Tot en met 2022 geven externe accountants een rechtmatigheidsoordeel bij de controles af. Door een wetswijziging wordt vanaf 2023 het Dagelijks Bestuur zelf verantwoordelijk voor het afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording.
   De rechtmatigheidsverantwoording gaat erover of de uitgaven voldoen aan relevante wet –en regelgeving. Het niet voldoen hieraan kan betekenen dat BsGW een verklaring met beperking/oordeelonthouding danwel een afkeurende verklaring ontvangt van de accountant. Om deze situatie te voorkomen is, vooruitlopend op de aanpassing van de wetgeving in 2023, een werkgroep ingesteld, die ervoor zorgt dat de rechtmatigheidsverantwoording goed geïmplementeerd en ingebed wordt in de organisatie. Voor het uitvoeren en borgen van deze extra werkzaamheden is gevraagd de formatie te worden uit te breiden met een verbijzonderde interne controle-functionaris (VIC). Zodra dit hele traject is ingeregeld, kan het risico worden bijgesteld naar nihil. Tot dan bestaat het (financiële) risico uit extra accountantskosten voor het uitvoeren van deze werkzaamheden.

3. Koepelvrijstelling van de BTW
   Op dit moment loopt, naar aanleiding van enkele uitspraken van het Hof van Justitie van de Europese Unie, nog steeds een discussie of de koepelvrijstelling in de BTW beperkter moet worden toegepast dan tot nu toe gebruikelijk was. Het gaat om de uitleg of de koepelvrijstelling in de BTW alleen geldt voor de in de BTW-richtlijn met name genoemde activiteiten. Door deze uitspraken zou deze vrijstelling sterk worden ingeperkt. De zorg voor een goede en veilige waterhuishouding zou bijvoorbeeld niet meer als prestatie van algemeen belang gelden. Als gevolg daarvan zouden typische waterschapstaken en belastingheffing en -inning, die niet zelfstandig door het waterschap maar bijvoorbeeld met andere overheden in de vorm van een gemeenschappelijke regeling (GR) worden uitgevoerd, niet meer onder de koepel- vrijstelling vallen, met als gevolg dat de bijdrage van het waterschap in de uitvoeringskosten van de GR met 21% wordt verhoogd.
   Hiermee zou niet de gehele bijdrage met 21% omhoog gaan; voor veel posten geldt dan immers ook de vooraftrek. De grootste uitzonderingen hierop zijn de salarissen inclusief de sociale lasten.

De kans wordt overigens laag ingeschat dat er definitieve (Europese) regelgeving komt in 2024. Wellicht dat het BTW-compensatiefonds de kostenverhoging bij onze gemeentelijke deelnemers (deels) teniet kan doen.

4. Vereenvoudiging Beslagvrije voet
   Als er beslag is gelegd op inkomsten, zoals loon of een uitkering, moet er voldoende geld overblijven om in de noodzakelijke kosten van levensonderhoud te voorzien. Met de invoering van de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet is dat recht van de schuldenaar beter beschermd en eenvoudiger geregeld. Er is een uniforme manier om de beslagvrije voet te berekenen, schuldenaren hoeven minder gegevens aan te leveren en er is één aanspreekpunt bij meerdere beslagen. Inwerkingtreding is voorzien in maart 2023. Vraag is of het Inlichtingenbureau haar systemen snel genoeg kan inregelen om de beslagvrije voet automatisch te kunnen laten berekenen. Zo niet dan bestaat het risico dat BsGW dit handmatig dient af te handelen, dus hogere uitvoeringskosten (inhuur).

5. Vertraging implementatie ICT-landschap
   Ten tijde van het opstellen van deze rapportage is de aanbesteding rondom ICT afgerond en de implementatie nog in volle gang. Per 1-1-2024 zal het nieuwe ICT-landschap in productie worden genomen. BsGW heeft vanaf de aanbestedingsfase een stevige projectstructuur opgetuigd om dit hele traject goed te laten verlopen. Door tijdig de risico's in beeld te brengen en hierop passende maatregelen aan te brengen zullen eventuele risico's worden verminderd. Mocht dit project vertraging oplopen, dan bestaat de kans dat er extra kosten uit hoofde van schaduwdraaien te verwachten zijn voor 2024.

6. Onvoldoende gestructureerde informatiestromen
   Indien de informatiestromen niet voldoende adequaat werken, kan dit tot gevolg hebben dat er inefficiënte werkwijzen danwel fouten ontstaan. Ook het gericht sturen op belangrijke processen wordt hierdoor bemoeilijkt, maar kunnen ook correctiewerkzaamheden als gevolg van foutieve aanslagen hebben waardoor extra kosten mee gemoeid kunnen zijn.
   BsGW zal daarom goede afspraken maken over beheer, verantwoordelijkheid en gebruik van de gegevens. Door middel van een stelsel van verbandscontroles zullen de juistheid en volledigheid van de administraties worden geborgd. Foutieve gegevens worden teruggemeld aan de bronhouders.

7. Meer bezwaren en beroepen:
   ncnp's
   BsGW wordt de afgelopen jaren steeds meer geconfronteerd met – over het totaal gezien - oplopende proceskosten. De proceskosten bestaan enerzijds uit de uit te keren proceskostenvergoedingen aan NCNP-bureaus en overige gemachtigden en anderzijds uit de uitvoeringskosten voor de afhandeling van alle (WOZ-)bezwaren (dus zowel de bezwaren ingediend via ncnp-bureaus/gemachtigden als door particulieren en bedrijven rechtstreeks bij BsGW ingediende bezwaren).

   Box 3
   Momenteel zijn er voorstellen om de eigen woning van box 1 naar box 3 te verplaatsen. Concreet betekent dit dat hypotheekrenteaftrek en eigenwoningforfait op termijn vervallen. Over de overwaarde van een woning gaan woningeigenaren belasting betalen.
   Doordat de woningmarkt oververhit is, zijn de huizenprijzen hoog en stijgen steeds harder. Dit leidt tot verschillende problemen. Voor starters is het steeds lastiger om een huis te kopen.

Mensen moeten steeds meer lenen om een huis te kunnen kopen, wat hen financieel kwetsbaar maakt. Om aan al deze problemen wat te doen, is de verhuizing van de eigen woning van box 1 naar box 3 één van de voorgestelde maatregelen. Deze specifieke maatregel zorgt ervoor dat de huizenprijzen minder hard stijgen. Doordat het fiscaal gezien niet meer wordt gestimuleerd om veel te lenen, zullen mensen immers minder bieden op een huis.
Als gevolg van te verwachten wijzigingen in de wetgeving wordt de kans aanwezig geacht dat hierdoor meer belastingplichtigen kritischer zullen zijn ten aanzien van de vastgestelde WOZ-waarde, waarbij dit mogelijk tot meer ingediende bezwaren kan gaan leiden.

Kwijtschelding valt onder bezwaar- en beroepenregime
Het wetsvoorstel beoogt de burger betere rechtsbescherming te bieden tegen de beslissing op een verzoek om kwijtschelding en tegen de beslissing op een verzoek om uitstel van betaling. In plaats van de huidige mogelijkheid van administratief beroep, zal - naar analogie van de rechtsbescherming tegen belastingheffing - bezwaar bij de invorderende instantie, beroep bij de rechtbank, hoger beroep bij het gerechtshof en beroep in cassatie bij de Hoge Raad mogelijk worden gemaakt. Men denkt aan getrapte inwerkingtreding waarbij begonnen wordt met de belastingdienst en daarna pas met de partijen die lokale heffingen uitvoeren. De verwachte inwerkingtreding is vanaf 2024. Het risico bestaat dat er zich een toename van het aantal bezwaren en beroepen voordoet, waardoor er meer inzet van BsGW wordt vereist dat leidt tot extra uitvoeringskosten (formatie/inhuur) en een toename van de uitkeringskosten van de proceskostenvergoedingen. Daarnaast bestaat de kans dat ncnp's zich ook op deze markt zullen gaan richten, waardoor het aantal bezwaren en beroepen en de daaruit voortvloeiende kosten nog meer zullen stijgen.

Samenvattend:
Het aantal ingediende bezwaren en beroepen laten een grillig verloop zien. De ontwikkelingen voor 2023 en 2024 en verdere jaren zijn ten tijde van het opstellen van deze rapportage nog onzeker. Het restrisico voor zowel de uitkeringskosten (proceskostenvergoeding) als de uitvoeringskosten (eigen inzet plus extra inhuur) is, na uitvoering van het dynamische plan van aanpak, ingeschat op basis van onze ervaringen.

8. Datalek: Cyberaanvallen
BsGW wil de continuïteit van de informatie en de informatievoorziening waarborgen. De eventuele gevolgen van beveiligingsincidenten zoals aanvallen van hackers, die pogen de ICT-infrastructuur van BsGW te verstoren danwel aanvallen van ransomware, maar ook verlies of diefstal van informatiedragers als laptop en USB-stick of de verstrekking van privacygevoelige gegevens naar onbevoegden dienen tot een acceptabel niveau te worden beperkt.
BsGW hanteert daarom diverse beheersmaatregelen. Zij hanteert de procedure meldplicht datalekken en de door het bestuur vastgesteld informatiebeveiligingsbeleid en besluit gegevensverstrekking en privacy-protocol, inclusief bijbehorende procedures.
Medewerkers krijgen regelmatig training in aspecten van de AVG. De FG en CISO toetsen/monitoren op naleving.
Daarnaast zet BsGW ICT-beveiligingstoepassingen in zoals beveiligde FTP-server voor uitwisselingen met de deelnemers of andere partijen, adequate anti-virusbeveiligingen en data-encryptie, naast een uitwijkmogelijkheid.
Middels een Third Party Memorandum en ISAE3402-verklaring (assurance rapport van de onafhankelijke accountant) krijgt BsGW inzicht of haar leverancier de beveiligingseisen voldoende heeft ingericht en of deze voldoen aan de landelijke standaarden.

Indien BsGW eventuele financiële (gevolg)schade lijdt doordat haar leverancier haar zaken niet op orde heeft (denk aan slechte software, apparatuur, verloop van personeel et cetera) is dit financiële risico afgedekt middels een contract. Het eventuele restrisico betreft de mogelijke juridische kosten indien eventuele geschillen gaan optreden dan wel extra inhuur nodig is bij vertraging in een goede afloop hiervan.
Ook het gebruik van Zivver (een tool voor vertrouwelijke communicatie via de mail) is ingevoerd. Met ingang van 2022 is extra training voor de awareness verplicht ingevoerd voor alle de medewerkers.

9. ICT-storingen in de piekperiode BsGW
   Storingen zullen van materiële omvang kunnen zijn indien deze in de piekbelasting plaatsvinden. Het restrisico komt voornamelijk tot uiting in de niet-uitgevoerde danwel verloren werkzaamheden die op een later moment ingehaald respectievelijk opnieuw dienen te worden uitgevoerd door zowel interne als externe medewerkers.

10. Fraude door medewerkers
    Fraude staat en valt met de integriteit van medewerkers. De burgers moeten kunnen vertrouwen op een integere overheid. De Gedragscode Integriteit Ambtenaren levert een belangrijke bijdrage aan het bevorderen van het integriteitbewustzijn van de BsGW-medewerkers. De gedragscodes en gerichte communicatie over fraudebeleid dragen bij aan een integere organisatiecultuur, waardoor fraude ontmoedigd kan worden. Naast het streven naar een ingebedde, integere organisatiecultuur zet BsGW een stelsel van interne controlemaatregelen en toetsingsmaatregelen (audits) in om fraude te voorkomen. Aanvullend heeft BsGW een frauderisico-verzekering afgesloten.

11. Kwalitatieve krapte op de arbeidsmarkt
    Ook BsGW ziet zich de laatste jaren geconfronteerd met een kwalitatieve krapte op de arbeidsmarkt, zeker ten aanzien van bepaalde functies (o.m. taxateurs, ICT-ers). Een van de maatregelen om toch voldoende gekwalificeerd personeel tijdig aan te kunnen trekken is zich meer te profileren op de arbeidsmarkt, naast het aanbieden van stage-/afstudeerplekken en in de werving hiervan insteken op potentie die BsGW verder intern zal doorontwikkelen.

12. Ziekteverzuim
    BsGW dient het personeelsbestand zowel kwantitatief als kwalitatief te laten aansluiten op de (gewijzigde) eisen die BsGW aan haar medewerkers stelt. In de begroting van BsGW wordt geen rekening gehouden met functie-ongeschiktheid en langdurig ziekteverzuim. Hiervoor is ook geen voorziening gevormd. Bij afscheid bij functie-ongeschiktheid is BsGW eigen risicodrager WW en overige verplichtingen zoals de buitenwettelijke uitkering. Voor de reguliere bedrijfsvoering ziet BsGW zich dan genoodzaakt extra inhuur te plegen.
    Daarnaast ziet BsGW een vergrijzende opbouw van haar personeelsbestand. Zeker bij zogeheten eenpitter-functies is het noodzakelijk tijdig nieuwe collega’s in te werken, hiermee ontstaat wel een tijdelijke overlap van salariskosten.

Bijlage 9: Bijdrage Waterschap Limburg volgens BBP-opzet

Bijdrage 2024 Waterschap Limburg conform BBP-indeling		Netto	Totaal bijdrage		
			Zuiverings-beheer	Watersys-teembeheer	Totaal
		2024	1.587.250 ve		
Heffing en invordering			**1.697.107**	**3.024.637**	**4.721.744**
31	**Belastingheffing**	**3.414.676**	**1.048.989**	**2.365.687**	**3.414.676**
31.1	kostentoedeling en belastingverordeningen	45.741	-	45.741	45.741
31.2	aanslagen huishoudens en forfaitaire bedrijfsruimten	357.025	178.634	178.391	357.025
31.3	aanslagen zuiveringsheffing overige bedrijven	565.763	565.763	-	565.763
31.4	aanslagen watersysteemheff. gebouwd, ongebouwd en natuur	1.754.158	-	1.754.158	1.754.158
31.5	aanslagen verontreinigingsheffing	-	-	-	-
31.6	verzoek-/ bezwaar-/ beroepschrift huishoud./ forfait.bedrijfsruimten	260.901	130.539	130.362	260.901
31.7	bezwaar-/ beroepschriften zuiveringsheff. ov. bedrijven	174.053	174.053	-	174.053
31.8	bezwaar-/beroepschriften watersysteemheff. gebouwd, ongebouwd en na	214.984	-	214.984	214.984
31.9	bezwaar-/beroepschriften verontreinigingsheffing	-	-	-	-
32	**Invordering**	**1.307.068**	**648.118**	**658.950**	**1.283.834**
32.1	betalingsverwerking aanslagen	308.483	152.963	155.520	308.483
32.2	kwijtschelding	176.924	87.729	89.195	176.924
32.3	invorderingsmaatregelen aanslagen	798.427	395.905	402.522	798.427

Bijlage 10: Berekend EMU-saldo

	Bedragen x € 1.000	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	0	0	0	0	0	0
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	261	357	357	357	357	357
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0	0	0
4	Uitgaven aan investeringen in (im)materiele vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-300	-300	-300	-300	-300	-300
5	De in mindering op onder 4 bedoelde investeringen gebrachte ontvangen bijdragen van het Rijk, de Provincies, De Europse Unie en overigen	0	0	0	0	0	0
6a	Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
6b	Boekwinst op desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
7	Uitgaven aan aankoop van grond en uitgaven aan bouw-, woonrijp	0	0	0	0	0	0
8a	Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)	0	0	0	0	0	0
8b	Boekwinst op grondverkopen	0	0	0	0	0	0
9	Betalingen ten laste van de voorzieningen	0	0	0	0	0	0
10	Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de andere genoemde posten	0	0	0	0	0	0
11	Boekwinst bij verkoop van effecten	0	0	0	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	**-39**	**57**	**57**	**57**	**57**	**57**

Bijlage 11: Geprognosticeerde balans 2023-2027

Activa (x € 1.000,-)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Vaste Activa							
Immateriële vaste activa (1)							
Kosten voor onderzoek en ontwikkeling	531	531	531	531	531	531	531
Totaal immateriële vaste activa	**531**	**531**	**531**	**531**	**531**	**531**	**531**
Immateriële vaste activa in uitvoering (2)	396	396	396	396	396	396	396
Totaal immateriële vaste activa in uitvoering	**396**	**396**	**396**	**396**	**396**	**396**	**396**
Materiële vaste activa (3)							
Kantoorinventaris	162	162	162	162	162	162	162
Totaal materiële vaste activa	**162**	**162**	**162**	**162**	**162**	**162**	**162**
TOTAAL VASTE ACTIVA	**1.090**	**1.090**	**1.090**	**1.090**	**1.090**	**1.090**	**1.090**
Vlottende activa							
Vorderingen (4)							
Vorderingen op openbare lichamen	166	166	166	166	166	166	166
Overige vorderingen	3.558	3.273	2.987	2.701	2.416	2.130	1.844
Totaal vorderingen	**3.724**	**3.439**	**3.153**	**2.867**	**2.582**	**2.296**	**2.010**
Liquide middelen (5)	0	0	0	0	0	0	0
Totaal liquide middelen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overlopende activa (6)	4.220	4.220	4.220	4.220	4.220	4.220	4.220
Totaal overlopende activa	**4.220**	**4.220**	**4.220**	**4.220**	**4.220**	**4.220**	**4.220**
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	**7.944**	**7.658**	**7.373**	**7.087**	**6.801**	**6.516**	**6.230**
TOTAAL ACTIVA	**9.033**	**8.748**	**8.462**	**8.176**	**7.891**	**7.605**	**7.319**

Passiva (x € 1.000,-)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2026
Vaste passiva							
Algemene reserve	1.203	1.203	1.203	1.203	1.203	1.203	1.203
Resultaat boekjaar	-1.565	0	0	0	0	0	0
Totaal eigen vermogen	**-362**	**1.203**	**1.203**	**1.203**	**1.203**	**1.203**	**1.203**
Langlopende schulden							
Lening lang	1.714	1.428	1.143	857	571	285	0
Totaal vreemd vermogen	**1.714**	**1.428**	**1.143**	**857**	**571**	**285**	**0**
Voorzieningen (8)							
Voorziening proceskosten 2018	24	0	0	0	0	0	0
Voorziening proceskosten 2019	50	0	0	0	0	0	0
Voorziening proceskosten 2020	117	0	0	0	0	0	0
Voorziening proceskosten 2021	556	0	0	0	0	0	0
Uitbetaalde proceskosten	-412						
Voorziening vervroegd pensioen	26	24	22	20	18	16	14
Totaal voorzieningen	**361**	**24**	**22**	**20**	**18**	**16**	**14**
TOTAAL VASTE PASSIVA	**1.713**	**2.655**	**2.368**	**2.080**	**1.792**	**1.504**	**1.217**
Vlottende passiva							
Kortlopende schulden (9)							
Lening kort	500	0	0	0	0	0	0
Crediteuren	2.495	1.808	1.810	1.812	1.814	1.816	1.818
Belastingen en sociale lasten	790	750	750	750	750	750	750
Overige schulden	2.806	2.806	2.806	2.806	2.806	2.806	2.806
Totaal kortlopende schulden	**6.591**	**5.364**	**5.366**	**5.368**	**5.370**	**5.372**	**5.374**
Overlopende passiva (10)	728	728	728	728	728	728	728
Totaal overlopende passiva	**728**	**728**	**728**	**728**	**728**	**728**	**728**
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	**7.320**	**6.092**	**6.094**	**6.096**	**6.098**	**6.100**	**6.102**
TOTAAL PASSIVA	**9.033**	**8.748**	**8.462**	**8.176**	**7.891**	**7.605**	**7.319**

Deze tabel wordt nog aangepast zodra de definitieve gecontroleerde cijfers 2022 bekend zijn, waarbij ook de bestemmingsreserve AHA wordt verwerkt.

Bijlage 12. Harmonisatie: tijdslijn

Fase 1: Inventarisatie diensten per gemeente

- Start op: 01-10-2021
- Eindigt op: 31-12-2021

Fase 2: Interactief Harmonisatieproces

- Start op: 01-04-2022
- Eindigt op: 31-12-2022

Keuzemoment

- Start op: 01-01-2023
- Eindigt op: 30-06-2023

Fase 3: De nieuwe kostenverdeelmethode

- Start op: 01-01-2023
- Eindigt op: 31-12-2023

Keuzemoment

- Start op: 01-10-2023
- Eindigt op: 31-03-2024

Fase 4: Implementatie en uitvoering

Implementatie:

- Start op: 01-04-2024
- Eindigt op: 30-09-2024

Uitvoering:

- Start op: 01-01-2025

Fase 5: Monitoring

- Start op: 01-01-2025
- Eindigt op: 31-12-2027

Fase 6: Evaluatie

- Start op: 01-01-2028
- Eindigt op: 31-03-2028

BsGW
Belastingsamenwerking
Gemeenten en Waterschappen
Limburg

Ontwerpbegroting 2024
en meerjarenraming 2025-2027

BIJLAGEN

Versie 1.0
7-2-2023

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 3
Bijlage 1. Planning begroting 4
Bijlage 2. Heffingen per deelnemer 5
Bijlage 3. Landelijke ontwikkelingen 6
Proceskosten 6
Wet Modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV) 7
Sociaal invorderen 7
Vroegsignalering 7
Fiscale Vereenvoudigingswet 2017 8
Verruiming gemeentelijk belastinggebied 9
Unie van Waterschappen: onderzoek houdbaarheid belastingstelsel 10
Implementatie wijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) 10
Wet toekomst pensioenen 11
Wet open overheid (Woo) 11
Bijlage 4. Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP) 13
Bijlage 5. Kostenverdeelmethode 15
Bijlage 6. Weerstandsvermogen 17

Bijlage 1. Planning begroting

Planning begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027	
1. Behandeling conceptbegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 door DB	1 maart 2023
2. Toezenden conceptbegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 aan de deelnemers	27 februari 2023
3. Zienswijze begroting deelnemers retour	31 mei 2023
4. Behandeling zienswijzen door Dagelijks Bestuur	8 juni 2023
5. Vaststelling begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 door AB	29-6-2022
6. Aaanbieden aan de Provincie	vóór 1 augustus 2023

Bijlage 2. Heffingen per deelnemer

Onderstaande tabel geeft inzicht welke heffingssoorten per deelnemer worden uitgevoerd.
Dit is de huidige situatie. Op basis van het harmonisatietraject kan onderstaande mogelijk gaan wijzigen.

	Beek	Beekdaelen	Beesel	Bergen	Brunssum	Echt-Susteren	Eijsden-Margraten	Gennep	Gulpen - Wittem	Heerlen	Kerkrade	Landgraaf	Leudal	Maasgouw	Maastricht	Meerssen	Mook en Middelaar	Nederweert	Peel en Maas	Roerdalen	Roermond	Simpelveld	Sittard-Geleen	Stein	Vaals	Valkenburg aan de Geul	Venlo	Voerendaal	Weert	WL
Afvalstoffenheffing	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v
Baatbelasting									v				v																	
BIZ-bijdrage	v							v		v			v							v	v					v	v		v	
Forensenbelasting				v		v	v	v	v					v	v		v		v						v					
Hondenbelasting	v		v		v	v	v	v		v	v	v	v	v	v	v	v	v		v	v	v	v	v	v	v	v			
Onroerende-zaakbelastingen	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	
Precariobelasting					v						v	v			v						v		v						v	
Reclamebelasting					v						v				v	v							v		v		v			
Reinigingsrechten			v	v		v	v	v	v						v	v	v	v	v	v									v	
Rioolheffing	v	v	v	v	v	v	v		v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	
Roerende Zaken																							v							
Toeristenbelasting	v	v	v		v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v		v	v	v	v	v	v		v	v	v	
Verblijfsbelasting				v															v											
Watertoeristenbelasting							v							v	v		v				v									
Verontreinigingsheffingen																														v
Watersysteemheffing																														v
Zuiveringsheffing																														v
Waterverblijfsbelasting				v															v											

Bijlage 3. Landelijke ontwikkelingen

Proceskosten

Door wijzigingen in de wetgeving, meer in het bijzonder als gevolg van het afschaffen van de Fierensdrempel, is het voor de zogenaamde ncnp-bedrijven rendabel geworden om namens de burger bezwaar te maken tegen de WOZ-waarde, waarbij deze bedrijven de tegemoetkoming van de proceskosten krijgen. De ontwikkelingen met betrekking tot de hausse aan proceskosten, waarmee BsGW met name de laatste jaren is geconfronteerd, is en blijft nog steeds een belangrijk aandachtspunt.

De ncnp-bedrijven maken meer en meer gebruik van kunstmatige intelligentie, op basis waarvan zij veel gerichter te werk kunnen gaan. Er bestaat dan ook een reële kans dat het aantal ingediende bezwaarschriften daalt, maar het aantal gehonoreerde bezwaren met bijkomende proceskostenvergoeding gelijk blijft of mogelijk zelfs stijgt. Tevens constateren we dat de bezwaarschriften steeds complexer en uitgebreider zijn en ontvangen we veel informatieverzoeken gecombineerd met een bezwaarschrift, hetgeen meer werk met zich mee brengt en de kans op het overschrijden van de termijn vergroot.
Voor de aanslagronde 2023 kan de grote waardestijging die op basis van de waardepeildatum 1 januari 2022 plaatsvindt een grote rol spelen bij het aantal bezwaarschriften. De burger is vaak onvoldoende bekend met het gegeven dat de waardepeildatum steeds een jaar voor het belastingjaar ligt, waardoor de grootste waardestijging van de afgelopen jaren pas zichtbaar is bij aanslagbiljet voor belastingjaar 2023.
Daarnaast blijven de invloed van corona, maar zeker ook de extreem hoge energieprijzen belangrijke redenen die kunnen leiden tot toename van het aantal bezwaarschriften in 2023 en volgende jaren.
Tenslotte constateren we dat de ncnp-bedrijven zich nu ook richtten op proceskosten bij overige belastingsoorten. Vooral de kostendekkendheid rondom afvalstoffenheffing en rioolheffing wordt nu aangevochten. NCNP-bedrijven gaan met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid hun werkgebied met ingang van 2023 ook uitbreiden met afgewezen kwijtscheldingsverzoeken.
Een stijging van het aantal bezwaarschriften vertaalt zich niet alleen door in een stijging van de proceskosten. Ook de uitvoeringskosten inclusief stijging van gehanteerde tarieven (extra inzet personele ondersteuning in de vorm van taxateurs, juristen en KCC-medewerkers) stijgen, waardoor de begroting verder onder druk komt te staan.

Gezien deze ontwikkelingen en het feit dat de tarieven voor de proceskostenvergoeding op gezette tijden bovenwaarts worden bijgesteld, blijft deze post voor 2024 (en verdere jaren) gehandhaafd op ongeveer € 3 miljoen.

Door achtereenvolgens het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) en het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) zijn in 2021 onderzoeken gedaan naar het opereren van ncnp-bedrijven in de Wet WOZ. Het consumentenprogramma Tros-Radar besteedde in maart 2022 aandacht aan het probleem. Zowel Radar als het COELO signaleren een onbedoeld verdienmodel in het Besluit proceskosten bestuursrecht (Bpb).

In 2022 zijn diverse rondetafelbijeenkomsten geweest met alle betrokken partijen (Min. BZK, Min. Financiën, Min. Justitie en Veiligheid, Vereniging Rechtsbescherming Lokale Belastingen (VRLB), Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB), UvW, WaKa en VNG).

De VNG zet daarbij primair in op aanpassing van het Besluit proceskosten bestuursrecht. Voor WOZ-zaken moet een aparte regeling komen, die recht doet aan de huidige uitvoeringspraktijk bezwaar en beroep bij de uitvoering van de Wet WOZ.
De (in de LVRB verenigde) ncnp-bedrijven streven aanvullend onderzoek na. Dit met het primaire doel om tijd te kopen. Naast de lopende e aanslagronde kan hierdoor ook de aanslagronde 2023 met succes gefrustreerd worden.
Daarnaast kan het maken van afspraken tussen uitvoerders van de Wet WOZ en de brancheverenigingen van ncnp-bedrijven (VRLB) over het proces van bezwaarafhandeling een bijdrage leveren.
Eind september is een kamerreactie ontvangen van de staatssecretaris van Financiën waarin een nader onderzoek wordt aangekondigd naar het oneigenlijk gebruik van procedures in relatie tot het Besluit proceskosten bestuursrecht. Daarnaast wordt aangegeven dat het kabinet kijkt naar mogelijke aanpassing van wet- en regelgeving op het terrein van de WOZ en wordt tevens met diverse stakeholders gekeken naar procesverbeteringen binnen het WOZ-proces.

Wet Modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV)

Dit wetsvoorstel is op 24 juli 2019 ingediend bij de Tweede Kamer en geeft de burger het recht om de meer officiële berichten, zoals aanvragen en bezwaarschriften, elektronisch aan het bestuursorgaan te zenden. Bij wettelijk voorschrift of bij besluit van het bestuursorgaan moet worden aangewezen welke elektronische weg of wegen (welke wijze of wijzen van verzending) voor dergelijke berichten openstaan. De gemeente dan wel de uitvoeringsorganisatie van de gemeente, moet de digitale kanalen aanwijzen die ze daarvoor kunnen gebruiken. Bij het gebruik van de digitale weg gelden nieuwe waarborgen, zoals notificatie, ontvangstbevestiging en termijnverlenging bij storing.
De Tweede Kamer heeft het wetsvoorstel op 19 april 2022 aangenomen. Het ligt nu bij Eerste Kamer.
Er is nog een aantal onduidelijkheden, met name over de inwerkingtreding van het wetsvoorstel:
Beoogd is 1 januari 2023, maar 1 januari 2024 wordt ook genoemd. De VNG heeft de staatssecretaris in ieder geval gevraagd om een overgangsperiode i.v.m. informatiesystemen die tijdig klaar moeten zijn en dat is nu nog niet het geval.

Sociaal invorderen

Door de huidige situatie op de energiemarkt en de stijgende inflatie zullen steeds meer gezinnen hun rekening niet meer kunnen betalen. Het kabinet legt op dit moment de laatste hand aan een plan om mensen hierin te helpen. Desondanks zal naar verwachting het aantal bedrijven en gezinnen met betalingsachterstanden toenemen. Mogelijk dat deze aspecten negatieve gevolgen hebben voor de in rekening gebrachte vervolgingskosten.

Vroegsignalering

De gewijzigde "wet gemeentelijke schuldhulpverlening" biedt de gemeente de mogelijkheid om de niet kunners in een zo vroeg mogelijk stadium te herkennen, zodat passende hulp geboden kan worden.
In de hier voren genoemde wet is de achterstand bij lokale belastingen niet als signaal opgenomen. Om aan te tonen dat lokale belastingen een belangrijke bijdrage kunnen leveren in de vroegsignalering van schulden, is een landelijk experiment gestart waarin de BsGW deelneemt.
Na deze pilot kan worden bezien of en in hoeverre BsGW kan aanhaken op deze trend en welke mogelijkheden dit biedt, zowel wat betreft de wetgevingskaders als met betrekking tot de taakuitvoering van BsGW. Dit heeft tot gevolg dat burgers met schulden uit de dwanginvordering gehouden zullen worden. Een belangrijk aspect, zeker ook gezien de invorderingskosten (opbrengsten uit in rekening gebrachte vervolgingskosten) die een behoorlijke bate binnen de begroting van BsGW beslaan.

Fiscale Vereenvoudigingswet 2017

Wijziging beroepsprocedure kwijtschelding (artikel 25 Invorderingswet)

De wijziging in artikel 25 in de Invorderingswet zal vanaf 2024 worden ingevoerd. Deze wijziging betekent dat op een uitspraak van een kwijtscheldingsverzoek in plaats van een administratief beroep, een bezwaar kan worden ingediend. Met deze mogelijkheid wordt de Invorderingswet gelijk getrokken aan de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen. Bij een ongegrond verklaring van een bezwaarschrift, krijgt de belanghebbende de mogelijkheid van een rechtsgang naar beroep, hoger beroep en beroep in cassatie. Deze wijziging brengt naast een wettelijke behandeltermijn van 6 weken, mogelijk extra kosten met zich mee.
Hierbij kan worden gedacht aan :

- Dwangsommen voor het niet na kunnen leven van de behandeltermijn (€ 1.442,- p/s)
- Kosten voor beroepsprocedures
- Griffierechten betalen voor kwetsbare doelgroepen
- Behandelkosten voor bezwaren tegen afgewezen kwijtscheldingsverzoeken door onder andere NCNP-bedrijven die zich ook op deze markt zullen richten.

Het ministerie van Financiën geeft aan dat het voor gemeenten verstandig is te koersen op inwerkingtreding op 1 januari 2024. Te meer nu deze wijziging niet meer ter discussie staat en de wijziging zal worden doorgevoerd.

De verwachting is dat hiermee een nieuwe doelgroep voor ncnp-bedrijven gaat ontstaan. In de huidige begroting van BsGW zijn vanwege de (vooralsnog) moeilijk in te schatten financiële effecten geen proceskostenvergoedingen als gevolg van eventuele geschillen over uitstel van betaling en kwijtschelding opgenomen.

Het invorderingsproces gaat wijzigen

Grip op de invorderingspraktijk van overheden is politiek actueel, zeker na de toeslagenaffaire. Eerder is ook al door de Ombudsman vastgesteld dat veel mensen met betalingsproblemen er verder door in het nauw worden gebracht. Om mensen met schulden beter te helpen, zijn er diverse wetswijzingen doorgevoerd. In de praktijk betekent dit dat er een verschuiving plaats zal vinden van massale invordering acties naar maatwerkgerichte oplossingen.
BsGW zal dus op dit vlak meer moeten samenwerken met onder andere sociale diensten en schuldhulpinstanties om mensen wegwijs te maken in de wetgeving en de mogelijkheden van kwijtschelding.

Een achterliggende ambitie is ook eerder en meer contact, wat er uiteindelijk aan gaat bijdragen dat bijvoorbeeld stapeling van schulden wordt voorkomen. Hier gaan de kosten zoals de te investeren tijd in maatwerk voor de baten uit. Bovendien zal een deel van de (financiële) voordelen niet bij BsGW belanden maar bij de gemeenten, omdat hier bijvoorbeeld schuldhulpverleningstrajecten mee worden voorkomen.

In de verschillende rapporten wordt aangegeven dat de kosten die hieruit voortvloeien, zoals een tarief per berekening, uitwisseling van gegevens en realiseren van real-time koppelingen niet zondermeer aan de schuldenaar doorberekend mogen worden.

Verruiming vermogensnorm kwijtschelding

De Tweede Kamer nam de vorige kabinetsperiode drie moties aan over het verruimen van de vermogensnorm bij kwijtschelding van de lokale belastingen, zodat mensen een kleine financiële buffer hebben. Het kabinet heeft recent besloten de mogelijkheid tot verhoging van de vermogensnorm niet te beperken tot enkel AOW-gerechtigden en duurzaam

arbeidsongeschikten, maar een algemene verhoging van de vermogensnorm tot maximaal € 2.000 (afhankelijk van het huishoudentype) mogelijk te maken (dus facultatief).
Op 17 september is de Regeling kwijtschelding belasting medeoverheden in werking getreden en vervangt de Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelastingen.
Deze regeling regelt dat bij verordening de reguliere vermogensnorm kan worden verhoogd. Hierdoor mogen inwoners die kwijtschelding aanvragen over extra financiële middelen beschikken zonder hun recht op kwijtschelding te verliezen.
In verband met de nieuwe regeling kwijtschelding belasting medeoverheden heeft de VNG een Modelverordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen opgesteld. Deze vervangt de Modelregeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen.
Bovengenoemde verruiming zal resulteren in een hoger percentage toekenners voor de betreffende doelgroep. Momenteel wordt onderzocht wat de daadwerkelijke (financiële) impact is.

Gebruik betalingsvordering door lokale overheden afhankelijk van uitkomst proef
Sinds 1 juli 2020 maakt de Invorderingswet 1990 de betalingsvordering mogelijk. Dit is een vereenvoudigde procedure van derdenbeslag onder de bank. Lokale overheden kunnen nu nog geen gebruik kunnen maken van de betalingsvordering.

Per 1 januari 2023 wordt de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 voor wat betreft de betalingsvordering van overeenkomstige toepassing verklaard.
Dit najaar wordt met drie lokale belastingorganisaties (waaronder ook BsGW) en twee banken bij wijze van proef op kleine schaal gestart met het toepassen van de betalingsvordering. Afhankelijk van de uitkomst daarvan zal worden bezien of de betalingsvordering per 1 januari 2023 opengesteld kan worden voor de lokale overheden.

Verruiming gemeentelijk belastinggebied
Door de recente decentralisaties vanuit het Rijk, is het taakveld van de gemeenten aanzienlijk toegenomen. De financiële ruimte (lees: het belastinggebied), die gemeenten krijgen, is daarentegen niet mee ontwikkeld. Tijdens het debat over de inning door de Belastingdienst op 21 juni 2018 heeft de toenmalige staatssecretaris van Financiën aangegeven verbeteringen in het belastingstelsel in kaart te brengen voor de volgende kabinetsperiode. Het doel was om begin 2020 concrete bouwstenen en voorstellen voor verbeteringen en vereenvoudigingen van het stelsel te bewerkstelligen. Naast schuiven tussen grondslagen en tarieven op rijksniveau, zou een verschuiving naar een ruimer gemeentelijk belastinggebied ook tot de mogelijkheden behoren.
Een wezenlijke wijziging dan wel toevoeging van belastingsoorten kan vergaande gevolgen hebben voor de bestaande processen binnen BsGW en zelfs voor de kostenverdeelmethode.
De VNG onderschrijft de conclusie dat de redenen om te komen tot een uitbreiding van het lokale belastinggebied nog steeds gelden: om maatschappelijke opgaven vanuit de lokale samenleving en met de juiste democratische afweging te kunnen oppakken, is beleidsmatige én financiële armslag noodzakelijk. Er moet daarom een verschuiving plaats te vinden van rijksbelastingen naar het lokale belastinggebied. De VNG zal zich hiervoor dan ook inzetten, maar alleen als aan de eerder geformuleerde randvoorwaarden wordt voldaan. Daarbij vormen met name ‘de financiële verhoudingen op orde’ en 'geen verhoging van de lastendruk voor burgers’ harde voorwaarden.

Omgevingswet
Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. De vereenvoudiging heeft ook tot gevolg dat er meer vergunningsvrij gebouwd, verbouwd en gesloopt kan worden. BsGW zal hierdoor minder informatie over wijzigingen in de leefomgeving kunnen halen uit vergunningen en meldingen.

Teneinde deze veranderingen te kunnen faciliteren, wordt het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) opgezet en stapsgewijs ontwikkeld. Het DSO dient per 2024 volledig operationeel te zijn. BsGW raadpleegt momenteel andere bronnen zoals bijvoorbeeld luchtfotovergelijking. BsGW voorziet dan ook dat de verwerking van de vergunningsvrije bouwmutaties arbeidsintensiever is dan de huidige werkwijze, zeker in de overgangsperiode. In het kader van het project waarderen op gebruiksoppervlakte heeft er een nulmeting/mutatiedetectie plaatsgevonden waardoor deze mutaties in beeld worden gebracht. Voor de toekomst zullen hierover afspraken gemaakt dienen te worden. Een en ander ligt in lijn met de beheerfase van het project waarderen op gebruiksoppervlakte én in het verlengde van de Samenhangende Objecten Registratie (zie hiervoor).

Unie van Waterschappen: onderzoek houdbaarheid belastingstelsel

Eind 2020 heeft de Unie van Waterschappen voorstellen gedaan tot aanpassing van het belastingstelsel van de waterschappen en de minister van Infrastructuur en Waterstaat gevraagd om deze in wetgeving te implementeren.
De wetswijziging biedt waterschappen betere mogelijkheden om het profijtbeginsel toe te passen. Zo kunnen zij meer kosten neerleggen bij diegenen die meer voordeel hebben bij de werkzaamheden van het waterschap. Daarnaast kunnen waterschappen door de wijzigingen beter inspelen op (toekomstige) ontwikkelingen, zoals klimaatopwarming, de circulaire economie, de energietransitie en veranderingen in het eigen waterschap. Deze wetswijziging regelt ook dat Rijkswaterstaat en waterschappen geen schadelijke stoffen meer hoeven te gebruiken bij het meten van de vervuiling in afvalwater.

Waterschappen krijgen door de aanpassingen in de watersysteemheffing meer mogelijkheden om te heffen naar profijt of belang. Diegene die meer profijt heeft van de werkzaamheden van het waterschap betaalt dan een hogere heffing. Degene die minder belang heeft krijgt een lagere heffing.

De gevolgen van de wijziging voor specifieke groepen belastingbetalers verschillen per waterschap. De besturen van de waterschappen bepalen namelijk zelf hoe zij de kosten precies verdelen.

Het eerste zichtbare resultaat van dit wetgevingsproces is de op 4 augustus 2022 geopende internetconsultatie van het wetsvoorstel "Wijziging Waterschapswet en Waterwet voor versterking toepassing profijtbeginsel bij watersysteemheffing, ruimte voor nieuwe ontwikkelingen en oplossen van enkele knelpunten". Tot en met 30 september 2022 kan gereageerd worden op alle onderdelen van de wetswijziging en de toelichting.

Afhankelijk daarvan en afhankelijk van de keuzes die het waterschap maakt zijn pas de gevolgen voor BsgW kenbaar.

Er wordt gestreefd naar inwerkingtreding van het wetsvoorstel op 1 januari 2025. De haalbaarheid zal vooral afhangen van de voortvarendheid van de behandeling in de Tweede en Eerste Kamer, de mate waarin belangenroepen zich hierin roeren en de discussies die daarover ontstaan. De reacties op deze internetconsultatie geven hier waarschijnlijk al een goede indicatie voor.

Implementatie wijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

Op 1 juli 2022 is een wijziging in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden.
Deze wetswijziging brengt met zich mee dat alle Gemeenschappelijke Regelingen (GR'en) moeten worden aangepast om zo scherpere afspraken te maken over bijvoorbeeld uittreding of evaluatie en dat keuzes worden gemaakt over het al dan niet instellen van een gemeenschappelijke commissie voor raadsleden. De wet heeft een implementatie van twee jaar.

BsGW werkt samen met zestien andere Limburgse GR'en bij de wijziging gemeenschappelijke regelingen. Dit gemeenschappelijk traject vindt plaats onder externe begeleiding, waarmee beperkte kosten à € 5.000 voor geheel BsGW zijn gemoeid.
Om ervoor te zorgen dat de wijzigingen uiterlijk 1 juli 2024 in werking treden en de deelnemers hier zo goed als mogelijk in mee te nemen, is er een marsroute vastgesteld. Deze marsroute is afgeleid van het gemeenschappelijk met andere GR'en te doorlopen traject, zodat colleges, griffiers en gemeenteraden van de in BsGW deelnemende gemeenten resp. Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg de wijzigingen in de diverse GR'en zoveel als mogelijk gebundeld kunnen behandelen. Dit conform afspraak met het Algemeen Bestuur van BsGW.
Los van dit gezamenlijke traject heeft BsGW intern de voorbereidingen en werkzaamheden al opgepakt.
Het Algemeen Bestuur wordt periodiek geïnformeerd over de actuele stand van zaken.

Wet toekomst pensioenen
In de Rijksbegroting voor 2023 van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid staat dat het kabinet er nog altijd naar streeft om het voorstel voor de Wet toekomst pensioenen uiterlijk per 1 januari 2023 in werking te laten treden. Als dit lukt, begint een langdurige transitiefase die loopt tot 1 januari 2027. In de tussenliggende jaren moeten werkgevers en andere betrokken partijen de benodigde aanpassingen aanbrengen in de pensioenen. Alle pensioenregelingen, waarin op 31 december 2022 pensioen wordt opgebouwd, moeten worden omgezet naar een leeftijdsonafhankelijke premieregeling. Hierbij nemen sociale partners wel het transitiewerk uit handen van werkgevers, die zijn aangesloten bij een bedrijfstakpensioenfonds.

Wet open overheid (Woo)
De "Wet open overheid" (Woo) vervangt per 1 mei 2022 de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). In de Woo is een verplichting opgenomen tot actieve (uit eigen beweging) en passieve (op verzoek) openbaarmaking van door bestuursorganen opgemaakte of ontvangen documenten of gegevens (zie respectievelijk artikel 3.3 en 4.1 Woo).
De actieve openbaarmakingsverplichting van de Woo treedt gefaseerd in werking. Daarvoor moet nog veel geregeld worden, zoals bijvoorbeeld een passende digitale infrastructuur.
Het implementatietraject van de Woo zal in totaal ongeveer 8 jaar duren. Het Rijk geeft hierbij aan wanneer welke verplichtingen gefaseerd worden ingevoerd. De wijze van implementatie zal verder moeten worden uitgewerkt waarbij verschillende onderdelen van de organisatie een rol zullen hebben.

Het implementatietraject van de Woo krijgt steeds meer invulling en het wordt duidelijker welke informatiecategorieën als eerste aan de beurt komen voor openbaarmaking. Binnen BsGW is het project Implementatie Wet open overheid verder opgestart.
Hierbij is van belang dat BsGW technisch en organisatorisch klaar is voor aansluiting bij en aanlevering aan het Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI). De komende periode is hier aandacht voor: wanneer is een organisatie volgens de minister technisch en organisatorisch klaar voor aansluiting en aanlevering. Daarnaast is het van belang dat BsGW de te openbaar maken informatie uit elke informatiecategorie, voor zover van toepassing, beschikbaar heeft. Hierbij is BsGW deels afhankelijk van de praktische vertaalslag die de stuurgroep de komende periode gaat maken. De (voorlopige) coördinerend projectleider van de interne werkgroep Wet open overheid zal periodiek rapporteren over de voortgang van de implementatie.

Per 1 mei 2022 zijn op grond van artikel 4.7 van de Wet open overheid een viertal contactpersonen aangewezen. De contactpersoon beantwoordt vragen over de beschikbaarheid van publieke informatie, maar helpt betrokkenen ook bij het zoeken naar overheidsinformatie. De contactpersoon is niet inhoudelijk betrokken bij behandelingen van verzoeken om publieke informatie, de bewaking van

beslistermijnen en dergelijke. De contactpersoon zorgt wel dat betrokkene in contact wordt gebracht met de inhoudelijk behandelaar.

De koepels (VNG, IPO en UvW) hebben verzocht om (totale) compensatie voor de implementatie en uitvoering van de Wet open overheid. Met de Voorjaarsnota 2021 heeft het Rijk per 2022 aan gemeenten structurele en incidentele middelen (€ 164 miljoen) beschikbaar gesteld via het Gemeentefonds. Deze worden de komende 5 jaar gefaseerd beschikbaar gesteld. Ook het Provinciefonds heeft middelen gekregen om de informatiehuishouding op orde te brengen. Gemeenschappelijke Regelingen ontvangen geen bijdrage uit het Gemeentefonds. De compensatie is aan gemeenten toegekend en naar rato verdeeld.
Uit de VNG-ledenbrief van 16 mei 2022 is tot slot informatie opgenomen ten aanzien van de compensatie: *"… Gemeenten ontvangen ter compensatie van de meerkosten voor de uitvoering van de Woo een bedrag oplopend tot € 164 miljoen via het gemeentefonds. U bent hierover geïnformeerd in het kader van de meicirculaire 2021. Bij de compensatie zijn inbegrepen de kosten die gemeenten via gemeenschappelijke regelingen maken. Deze middelen zijn beschikbaar gesteld in verband met de actieve openbaarmaking en de aanstelling van de contactpersoon. …"*

Bijlage 4. Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP)

Na de oprichting in 2011 groeide BsGW in slechts vier jaar tijd uit tot het huidige samenwerkingsverband, waarin 29 van de 31 Limburgse gemeenten en het Waterschap Limburg deelnemen. De consolidatie van het aantal deelnemers heeft om een herijking van de organisatie gevraagd. Hiertoe heeft BsGW een separaat ontwikkeltraject uitgevoerd, zijnde het Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP).

Het OOP kan (in financieel opzicht) in drie fase worden onderverdeeld:

Fase 1	2018 tot 2021	Projectfase
Fase 2	2021 tot 2028	Terugbetalen projectkosten
Fase 3	vanaf 2028	Structureel voordeel deelnemers

Projectfase

Tijdens de Projectfase is het OOP zowel inhoudelijk als financieel verantwoord via de P&C-cyclus en getoetst door de accountant.

Terugbetalen projectkosten

De financieringswijze van het OOP is op 14 december 2017 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Er is destijds een investerings- en ontwikkelbudget vrijgegeven van € 4 miljoen. De balans laat een opgenomen geldlening van € 2 miljoen zien. Deze lening is voor 7 jaar aangetrokken en wordt vanaf 2021 in zeven termijnen lineair afgelost.

Structureel voordeel deelnemers

Het OOP moet -conform besluitvorming door het Algemeen Bestuur d.d. 14 december 2017- met ingang van 2028 leiden tot een structurele reductie van de netto-kosten van € 1,3 miljoen. Anders gezegd, vanaf 2028 wordt in de BsGW begroting een structurele taakstelling van € 1,3 miljoen opgenomen. Het is daarmee primair een financiële exercitie.
Deze kostenreductie staat los van de niet begrote kosten (denk aan het traject AHA [zie Memorandum implementatiekosten AHA d.d. 24 maart 2022]), te laag begrote sociale lasten [zie Memorandum Sociale lasten d.d. 24 maart 2022] of hoger dan begrote kosten (denk aan loon- en prijsstijgingen), waarmee BsGW zich in de afgelopen en komende jaren geconfronteerd zag en ziet.

Vanaf het jaar 2028 wordt de structurele daling van de deelnemersbijdrage à € 1,3 miljoen verwerkt in de begroting.

Tabel Financiering OOP in relatie tot de terugverdientijd

Investerings-/ontwikkelbudget (x € 1.000,-)	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Investering op kosten van BsGW *	2.000	1.000	1.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ontwikkelfase (terugbet. investering)				Ontwikkelfase & Aflossing (langlopende lening)								
Jaarlijks voordeel (structureel) **	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.300	1.300

2018 tm 2020: investering van € 4 miljoen (gefinancierd door BsGW via kasgeldlening en langlopend deel ad. € 2 miljoen
* zonder investering van de deelnemers.
2021 tm 2027: ontwikkelafase OOP en terugbetaling van de lening.
** vanaf 2028: lagere bijdrage voor deelnemers € 1,3 miljoen (te zien als structureel taakstellende bezuiniging miv 2028)

Bezuinigingen

Het doel van het OOP was minder handwerk door meer te automatiseren en te digitaliseren, hetgeen moet leiden tot een formatiereductie. Om hier een realistisch beeld bij te krijgen, dient de uitkomst van de aanbesteding AHA te worden afgewacht in combinatie met de uitkomst van het Harmonisatietraject. Voor de goede orde: meer automatiseren en digitaliseren leidt enerzijds tot een

bepaalde formatiereductie, maar aan de andere kant ook tot een stijging van afschrijvings- en onderhoudskosten.

De BsGW-begroting bestaat aan de kostenkant met name uit personele lasten en ICT-kosten. Desondanks heeft de BsGW-organisatie afgelopen periode gekeken waar eventueel bespaard c.q. bezuinigd kan worden. De betreffende posten worden ter objectieve controle voorgelegd aan uw accountant, waarna de uitkomst met het Dagelijks Bestuur resp. het Algemeen Bestuur wordt gedeeld.

Niet alleen minder, maar ook meer

In de afgelopen periode hebben zich ontwikkelingen voorgedaan, die tot extra c.q. aanvullende werkzaamheden hebben geleid dan wel binnen afzienbare termijn gaan leiden. Een sprekend voorbeeld is de Wet open overheid (Woo). Deze wet leidt net, zoals bij de deelnemers, ook voor BsGW tot extra én aanvullende inspanningen. Inspanningen, waartoe de huidige organisatie niet geoutilleerd is. Extra formatie op het terrein van communicatie/juridische zaken is dientengevolge noodzakelijk. De deelnemers hebben in het kader van de Woo niet alleen middelen ontvangen voor de eigen organisatie, maar ook voor de GR-en waarin zij deelnemen. De BsGW-begroting dient in dit soort gevallen logischerwijs in redelijkheid en billijkheid bovenwaarts te worden aangepast.

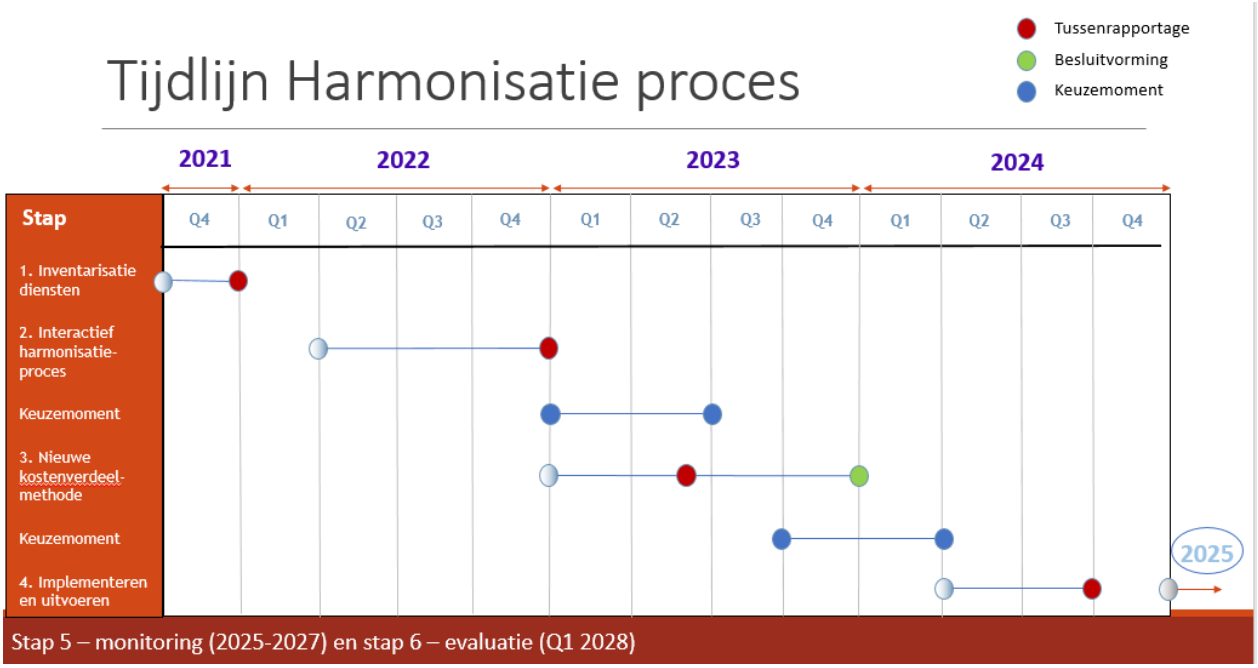
Bijlage 5. Kostenverdeelmethode

De processen voor waterschappen en gemeenten overlappen elkaar in grote mate en de benodigde basisgegevens worden gelijktijdig voor alle deelnemers opgebouwd. Omdat BsGW de processen voor alle belastingsoorten integraal uitvoert, zijn de daarmee samenhangende kosten zodanig met elkaar verweven dat kosten niet per belastingsoort gedifferentieerd kunnen worden. De uitvoeringskosten van de productieprocessen worden om die reden toegerekend aan eenduidige, herkenbare hoofdprocessen, in overeenstemming met de organisatieopzet van BsGW.

BsGW heeft haar processen uitgedrukt in vier primaire producten van dienstverlening: Heffen, Waarderen, Innen, Klantzaken. De verdeling van deze kosten over de deelnemers gebeurt hierna met behulp van eenheidstarieven per product van dienstverlening. De kosten van de activiteiten en processen op BsGW-niveau die dienen ter ondersteuning van de organisatie als geheel (zoals ICT, de ondersteuning van het personeel en de ontwikkeling van BsGW) worden eveneens als apart product inzichtelijk gemaakt. Deze kosten zijn, zonder arbitraire verdeelsleutels, niet te splitsen naar de primaire processen en worden daarom verdeeld naar rato van het aandeel dat de deelnemers hebben in de kosten van de (sub)producten. Wanneer belastingsoorten die afwijken van de standaardbelastingsoorten van BsGW (de zogenaamde exoten) worden ingebracht in de samenwerking, wordt via een (financiële) analyse bepaald of de gangbare methode van kostenverdeling van toepassing kan zijn, of dat de kosten apart doorberekend kunnen worden.
Sinds 2014 kent BsGW 1 sub-product (exoot): Parkeerbelasting. Daarnaast kent BsGW vanaf 2020 het sub-product GDI. Deze kosten worden op basis van het aandeel in de kosten Ondersteuning & Ontwikkeling verdeeld, waarbij de totale verdeling zich verhoudt tot 40% gemeenten en 60% Waterschap Limburg (AB 25 juni 2020).

Fixeren productieaantallen ten behoeve van vaststellen verdeelsleutels
De verdeelsleutels voor de kosten van de primaire processen zijn gebaseerd op de productieomvang van de deelnemers: aanslagbiljetten, aanslagregels, gemeentelijke WOZ-objecten en klantcontacten. De niet-reguliere belastingsoort Parkeerheffing wordt apart met de deelnemers afgerekend. Als verdeelsleutel geldt hierbij het aantal aanslagregels.
De bijdrage per deelnemer dient een bestendige lijn te laten zien. Een jaarlijks schommelende bijdrage is voor de deelnemers niet gewenst en zou ook een verkeerde verwachting scheppen bij de toetredingsvoorstellen over de te betalen bijdrage en per saldo te behalen voordeel in de toekomst. Afgesproken is de aantallen die als verdeelsleutels gehanteerd worden bij de bijdragebepaling, als ook de opzet van de kostenverdeelmethode te fixeren. Alleen een wezenlijke, substantiële wijziging van belastingsoorten, kan invloed hebben op de opzet van de kostenverdeelmethode.
In de tabel in de bijlage 1 worden de productenaantallen per deelnemer weergegeven, zoals deze als verdeelsleutel zijn opgenomen in de kostenverdeelmethode, conform de onafhankelijk uitgevoerde nulmeting voorafgaand aan de toetreding.

In de AB-vergadering van 25 juni 2020 is afgesproken dat er een nieuwe kostenverdeelmethode aan de orde zal komen. Recent is gestart om te bezien welke mogelijkheden er zijn om tot harmonisatie van de beleids- en uitvoeringsregels te komen. Herijking van de kostenverdeelmethode volgt nadat harmonisatie zijn beslag heeft gekregen en het basispakket een feit is. Logischerwijs kan derhalve nog niet op de uitkomsten en de doorwerking hiervan in een nieuwe kostenverdeelmethode worden vooruitgelopen. Op 9 december 2021 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met het procesvoorstel met betrekking tot harmonisatie en herziening van de kostenverdeelmethode. In onderstaande figuur is het stappenplan opgenomen.

Het onderdeel Harmonisatie is ter hand genomen. Besluitvorming hierover vindt medio 2023 plaats. Voor de herijking van de kostenverdeelmethode inclusief besluitvormingstraject is 2023 uitgetrokken. Implementatie van de herziene kostenverdeelmethode staat voor 2025 gepland.

Bijlage 6. Weerstandsvermogen

Bestuurlijk is de voorkeur uitgesproken het weerstandsvermogen van BsGW zo bescheiden mogelijk, doch wel realistisch, te laten zijn. Operationele risico's moeten door BsGW zelf kunnen worden opgevangen, zonder terug te hoeven vallen op de deelnemers.
Het benodigde weerstandsvermogen is gebaseerd op de risicoanalyse. Deze risicoanalyse wordt jaarlijks uitgevoerd, zodat bepaald kan worden of het berekende weerstandsvermogen toereikend is. Voor de begroting 2024 wordt eind 2022 de risicoanalyse uitgevoerd. De uitkomst hiervan wordt verwerkt in de begroting.

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre BsGW in staat is om bij onverwachte gebeurtenissen met een financieel gevolg deze tegenvaller te nemen zonder dat dit gevolgen heeft voor de door het bestuur vastgestelde kaders en doelstellingen in de begroting.
Het weerstandsvermogen wordt bepaald door de benodigde weerstandscapaciteit, die uit de risicoanalyse voortvloeit, af te zetten tegen de beschikbare weerstandscapaciteit.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De beschikbare weerstandscapaciteit bij BsGW bestaat uit de algemene reserve. Voor het bepalen van de omvang van deze algemene reserve is het zoeken naar een goede balans. Een balans tussen enerzijds voldoende omvang om impact zelf te kunnen opvangen en anderzijds te voorkomen dat algemene middelen van deelnemers 'opgepot' raken.
Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen dient te worden vastgesteld welke ratio BsGW nastreeft. Hiervoor is gebruik gemaakt van de volgende waarderingstabel.

Waarderings-cijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis	Actie
A	> 2,0	Uitstekend	Voorstel aan AB om terug te storten
B	≥ 1,4 - ≤ 2,0	Ruim voldoende	
C	≥ 1,0 - < 1,4	Voldoende	Geen actie
D	≥ 0,8 - < 1,0	Matig	Geen actie
E	≥ 0,6 - < 0,8	Onvoldoende	Voorstel aan AB om bij te storten
F	< 0,6	Ruim onvoldoende	

In de basis moet de beschikbare weerstandscapaciteit even groot zijn als de benodigde weerstandscapaciteit. Daarmee wordt de ratio weerstandsvermogen bepaald op een streven van minimaal 1,0. Zie hiervoor ook het besluit in het AB van 24-03-2022, Kadernota risicomanagement en weerstandsvermogen BsGW.

B E H A N D E L B R I E F

Registratienummer: CONCEPT

Het Presidium van de gemeente Kerkrade, handelend met mandaat van de gemeenteraad – ex artikel 3a lid 1 van het Reglement van orde voor de vergaderingen van de raadcommissies ter voorbereiding van de vergaderingen van de raad der gemeente Kerkrade – stelt de hieronder gekozen commissie(s) voor om in de openbaarheid te doen behandelen, het onderwerp:

Ontwerpbegroting 2024 incl meerjarenraming 2025-2027 en begrotingswijziging 2023 Stadsregio Parkstad Limburg

Algemene informatie

Dit onderwerp is toegekend aan de commissie:	**Te behandelen d.d.:**
Algemene Zaken en Middelen	15-05-2023

Aanleiding / toelichting

Conform de regelgeving wordt de raad van de gemeente Kerkrade verzocht haar zienswijze op de Ontwerpbegroting 2024 en MJR 2025-2027 en de begrotingswijziging 2023 aan het DB van Parkstad kenbaar te maken.

In het kader van de voorbereidingen wordt de commissie verzocht om eventuele technische vragen (zoveel mogelijk) vooraf via de griffie kenbaar te maken, bij voorkeur vóór 8 mei as.

Kader / afbakening

Wet Gemeenschappelijke Regelingen (m.n. art. 34/35). Art. 20/21 van de GR PSL.

Wijze van behandelen

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Doel:

Ter besluitvorming door de Raad

Aard van het onderwerp:

Technische/wetswijziging

Vorm:

Schriftelijke stukken: reeds toegezonden

Mondelinge toelichting: Nee	Tijdsduur	0 minuten
Presentatie: Nee	Tijdsduur	0 minuten
Anders, namelijk:	Tijdsduur	0 minuten

Bestuurlijke verantwoordelijke(n)

Wethouder Paas

Ambtenaren en externen

Aanwezig zullen zijn:

Externen:	**Ambtenaren:**
-	M. Stoffels

Bijlage(n)

Ontwerpbegroting 2024 en MJR 2025-2027 en Begrotingswijziging 2023

Concept zienswijze raad

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Agendapunt nr.:

Gemeente Kerkrade

Registratienummer: 23it00528

Sector: Bestuur	**Kerkrade, 26 april 2023**

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.: 23it00528

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 23Rb031, inzake ontwerpbegroting Parkstad 2024 en MJR 2025-2027, gewijzigde begroting 2023 en de jaarrekening aan.

In de nota van toelichting, nr. 23Tl029, die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Gemeente Kerkrade

Ontwerpbesluit

Nr.: 23Rb031

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,
- dat de gemeente Kerkrade is aangeboden de Ontwerpbegroting 2024 en MJR 2025-2027 en de 1e Begrotingswijziging 2023 van Parkstad voor het geven van een zienswijze;

kennis genomen hebbende van,
- de nota van toelichting, nr.23Tl029, behorende bij dit besluit;
- de beraadslagingen in de commissie AZM d.d. 15 mei 2023

gelet op,
- **programma:** 0
- **gemeentelijk/regionaal beleidskader:** art. 20/21 Parkstad
- **wetsartikel:** art 34/35 WGR

besluit:

I. een neutrale zienswijze af te geven op de Ontwerpbegroting 204 en Meerjarenraming 2025-2027 alsook op de 1e Begrotingswijziging 2023 zoals verwoord in het concept schrijven aan de GR Parkstad;
II. kennis te nemen van de jaarrekening 2022.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 31 mei 2023.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Gemeente Kerkrade

Nota van toelichting

Nummer.: 23Tl029	**Kerkrade, 26 april 2023**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 23Rb031

Onderwerp

Parkstad Ontwerpbegroting 2024 en Meerjarenraming 2025-2027, gewijzigde begroting 2023 en jaarrekening 2022

Beslispunten

I. een neutrale zienswijze af te geven op de Ontwerpbegroting 204 en Meerjarenraming 2025-2027 alsook op de 1e Begrotingswijziging 2023 zoals verwoord in het concept schrijven aan de GR Parkstad;
II. kennis te nemen van de jaarrekening 2022.

Inleiding
Via de in bijlage 1.1 opgenomen aanbiedingsbrief stuurt de stadsregio Parkstad (SPL) in overeenstemming met de bepalingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) – vóór 30 april - de begroting 2024 met het meerjarenperspectief 2025-2027 toe (zie bijlage 1.2).
Tevens stuurt SPL via de in bijlage 2.1 opgenomen aanbiedingsbrief de (gewijzigde) begroting 2023 (bijlage 2.2) toe evenals de jaarrekening 2022 (bijlage 2.3).

De raad kan op de begroting 2024 zijn kaderstellende en controlerende bevoegdheid invullen via het afgeven van een zienswijze binnen 12 weken na verzending van de financiële stukken (artikel 35 lid 1 Wgr). De wettelijke termijn die hieruit voortvloeit is 6 juli 2023.
De raad kan eveneens op de (gewijzigde) begroting 2023 een zienswijze binnen 12 weken na verzending van de financiële stukken afgeven. De aanbiedingsbrief is ontvangen op 18 april. De wettelijke termijn die hieruit voortvloeit is 11 juli 2023.
De jaarrekening 2022 is ter kennisname.

De ontwerpbegroting 2024 is voor de eerste keer geagendeerd voor de vergadering van het Dagelijks Bestuur op 12 april 2023. De (gewijzigde) begroting 2023 is eveneens in de vergadering van het Dagelijks Bestuur op 12 april 2023 behandeld. Daaraan voorafgaand is het advies van de Portefeuillehouders Financiën op 29 maart 2023 ingewonnen.

De vaststelling van de Ontwerpbegroting 2024 door het DB/AB vindt plaats op 12 juli waarna de begroting vóór 15 juli 2023 wordt verzonden naar de Provincie.
Met betrekking tot de gewijzigde begroting 2023 zal in de DB-vergadering van 13 september as. een voorstel tot reactie worden ingebracht die aansluitend aan de raden zal worden toegezonden. Het is namelijk niet haalbaar om in de DB-vergadering van 12 juli een schriftelijke reactie op de ontvangen zienswijzen in te brengen. In de AB-vergadering van 11 oktober kunnen de begrotingswijzigingen voortvloeiende uit de resultaatbestemming 2022 en de additionele bijdrage worden vastgesteld.

De aanleiding van de begrotingswijziging 2023 betreft de besluitvorming over de CAO op 6 april jl. De CAO-stijging is mede door de hoge inflatie onverwacht hoog. De impact voor SPL bedraagt € 175.000. Met het oog op de rechtmatigheid (en omdat hierdoor de individuele bijdragen in 2023 van de deelnemende gemeenten stijgen), is op advies van het Portefeuillehoudersoverleg Financiën een voorstel tot 1e begrotingswijziging 2023 voorgelegd. Met deze formele handelswijze wordt de raad in de gelegenheid gesteld haar zienswijze te geven.

De begroting is het financiële kader voor uitwerking van activiteiten in het jaarplan 2024 van de SPL. De Bestuurscommissies bepalen binnen de kaders van de Strategische Agenda Parkstad en de werkbudgetten de inhoud van dat plan, dat rond de jaarwisseling door het AB wordt vastgesteld.
De concept ontwerpbegroting 2024 en de meerjarenramingen 2025-2027 zijn gebaseerd op de beleidsmatige en financiële uitgangspunten 2024-2027, de zogenaamde Kadernota 2024. De Kadernota 2024 is vastgesteld in het Dagelijks Bestuur van 8 februari 2023 en ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraden als informatief document. Daarin wordt gewezen op de opgave binnen SPL die vanaf de inwerkingtreding van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling in 2021 is verdiept en verbreed. Concreet zijn de kernthema's sociaal-economische structuurversterking, duurzaamheid en grensoverstijgende samenwerking aan de regionale samenwerking toegevoegd. De regionale opgave is in dit kader complexer en omvangrijker geworden.

De bijdragen van de gemeenten in SPL zijn opgebouwd uit drie delen; deze zijn voor 2023:
- Een bedrag van € 4.652.000 voor de kerntaken, de verplichting buitenring en de bedrijfsvoering. In dit bedrag is de bijdrage voor GROS (onderdeel AG Charlemagne) meegenomen;
- Een bedrag van € 1.095.000 voor Regionale Initiatieven.

De begroting 2024 neemt ten opzichte van 2023 toe als gevolg van toepassing van indexering en door een incidenteel bedrag van €240.000 ten behoeve van het op orde brengen van de bedrijfsvoering.

Doelstelling
De raad de gelegenheid te geven haar zienswijze te geven op de Ontwerpbegroting 2024 en de (gewijzigde) begroting 2023, zodat deze betrokken kan worden bij de definitieve besluitvorming door het AB op 12 juli 2023 resp. op 11 oktober 2023.

Argumenten
- Ontwerpbegroting 2024
  In het verlengde van de Kadernota schetst SPL een aantal ontwikkelingen in de Ontwerpbegroting 2024 die van invloed zijn op de omvang van de taakopdracht van SPL het komend jaar en de daaropvolgende jaren.
  Met het positief besluit van het Rijk om € 25 miljoen toe te kennen aan PSL in het kader van de Regiodeal 2.0 zal de stadsregio actief op zoek gaan naar meekoppelkansen vanuit andere Rijksfondsen.
  Daarnaast zijn c.q. komen er fondsen/geldstromen die nieuwe mogelijkheden/kansen voor Parkstad (kunnen) bieden, waaronder Volkshuisvestingsfonds, het EZK-retailfonds, kansenongelijkheid onderwijs en op Europees niveau o.a. Green Deal en Bauhaus.
  Verder is het voornemen om de thema's water en klimaatadaptatie toe te voegen aan de bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit. Deze thema's zijn momenteel belegd bij het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL), bestaande uit de zeven Parkstadgemeenten, het Waterschap Limburg, het Waterschapsbedrijf Limburg en WML.
  Tot en met 2030 zullen structureel middelen aan gemeenten beschikbaar worden gesteld om uitvoering te kunnen geven aan energie- en klimaatbeleid. Bepaald dient te worden hoe gelden ten behoeve van de uitvoeringskracht worden aangewend voor de gemeentelijke versterking in samenhang met taken die op regionaal worden uitgevoerd.
  Tenslotte vergt de uitvoering van de projecten binnen onder meer de Regiodeal 1.0 en de huidige decentralisatie-uitkering (DU) bevolkingsdaling nog forse inzet.

  In dit kader zijn er in aanvulling op de Kadernota de volgende aanvullende posten opgenomen:
  - Vanwege de toenemende complexiteit van de projecten en van de verantwoording is in de begroting een post opgenomen van € 30.000 voor extern advies.
  - Voor de verdere professionalering van de organisatie is structurele ruimte voor het volgen van opleidingen van belang. Hiervoor is een bedrag opgenomen van € 40.000.
  - In het kader van de verdere professionalisering wil SPL een verdere stap zetten in een betere ICT ondersteuning enerzijds en anderzijds voldoen aan de archief wet.
  - In maart hebben VNG, de WSGO, FNV Overheid, CNV Overheid en PDO een akkoord voor de Cao Gemeenten en de Cao SGO gesloten. Dit leidt tot een hogere personeelslast van €

175.000 die ook in 2024 door werkt en als zodanig in de voorliggende begroting is meegenomen.
- Vanaf Q3 2022 krijgt SPL weer een rentevergoeding. In deze begroting is in de baten en lasten geen rentebate opgenomen omdat de hoogte ervan op voorhand lastig is vast te stellen door de fluctuerende rente en uitstaande bedragen. Eventuele rentebaten zullen toegerekend worden aan de programma's waar ze betrekking op hebben en dus toegevoegd worden aan de programmagelden.
- SPL kampt met langdurig zieken, waardoor de bedrijfsvoering onder druk staat.

Met betrekking tot het de rentebate wordt opgemerkt dat het niet consistent is om de rentebaten ten gunste te gaan brengen van de programma's, en (een deel van) de extra personele kosten die gemaakt worden om die programma's te kunnen realiseren aan te merken als extra kosten bedrijfsvoering die vervolgens in rekening worden gebracht bij de deelnemers. Tot nu toe zijn rentebaten als 'algemeen' aangemerkt, ongeacht de herkomst. Deze kritische noot doet overigens niets af aan de onderkenning van het belang van de programma's en de gewaardeerde inzet van de organisatie in deze.
In het Portefeuillehoudersoverleg Financiën en in het Dagelijks Bestuur is dit ingebracht. Het DB heeft echter besloten om het voorstel te handhaven.
Dit onderdeel vormt echter geen aanleiding om een negatieve zienswijze af te geven op de begroting. Een neutrale zienswijze vinden wij in dit geval meer gepast, gelet op alle overige onderdelen waarmee wij akkoord kunnen gaan. In bijlage 3 is de zienswijze bijgevoegd.

- Gewijzigde begroting 2023:
  De Portefeuillehouders Financiën hebben op 29 maart 2023 bij de bespreking van de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 geadviseerd om een begrotingswijziging in te dienen voor de CAO-stijging 2023. Kerkrade had het standpunt, ook in het Dagelijks Bestuur, om deze stijging in 2023 incidenteel af te dekken uit de voordelige rentebaten 2022 (zie opmerking bij Begroting 2024). Het DB heeft echter besloten om het voorstel te handhaven.
  Voorgesteld wordt dan ook om hierop een neutrale zienswijze af te geven (zie bijlage 3).

- Jaarrekening 2022:
  De jaarrekening 2022 is ter kennisname.
  In het jaarverslag wordt onder meer aangegeven dat in 2022 is ingezet op de aanvraag van de nieuwe Regiodeal die in november vorig jaar is ingediend. Verder is gewerkt aan de doorontwikkeling van de Strategische Agenda 2021-2030 door de Brede Maatschappelijke Coalitie nauwer aan te haken. Ook zijn er vorig jaar projecten uit bestaande regionale programma's, zoals de Regio Deal, het Volkshuisvestingsfonds en de DU Bevolkingsdaling uitgevoerd. De kostenstijgingen vormen hierbij een aandachtspunt.
  In 2022 zijn mogelijkheden om de uitvoeringskracht te versterken onderzocht en is besloten om de gezamenlijke uitvoering vorm te geven binnen een aantal pilots. Daarnaast is de wens om de (gemeentelijke) organisatie-/ uitvoeringskracht voor regionale projecten te versterken opgenomen in de aanvraag voor de nieuwe Regio Deal.
  Op 13 mei 2022 is het Congres Brede Welvaart georganiseerd om op nationaal niveau het gesprek te voeren over brede welvaart, kansen(on)gelijkheid en ruimtelijke/sociaaleconomische verschillen, waarbij Parkstad is gepositioneerd in de discussies rondom Brede Welvaart i.r.t. Rijksinstrumentarium (Regio Deals en Stedelijke vernieuwingsgebieden).
  Relevant is nog dat bij de resultaatbestemmingen wordt voorgesteld om het voordeel op de rentebaten 2022 toe te wijzen aan de programma's. Kerkrade heeft hierin een andere visie naar voren gebracht (zie bij 'Begroting 2024' en 'Gewijzigde begroting 2023'

Kanttekeningen
Naar aanleiding van de wijziging van de Wgr is dit jaar nieuw dat de termijn voor het indienen van eventuele zienswijzen structureel met vier weken is verlengd (van acht naar twaalf weken).
Verder is nieuw dat het Dagelijks Bestuur de raden van de deelnemende gemeenten voorafgaand aan het vaststellen van de Ontwerpbegroting 2024 door het Algemeen Bestuur (voorzien op 12 juli 2023) schriftelijk en gemotiveerd in kennis dient te stellen van zijn oordeel over de ontvangen zienswijzen en de eventuele

conclusies die daaraan worden verbonden.
Met betrekking tot de gewijzigde begroting 2023 zal in de DB-vergadering van 13 september as. een voorstel tot reactie worden ingebracht die aansluitend aan de raden zal worden toegezonden.

Financiën
De begrotingswijziging 2023 en de ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 hebben het volgende nadelig effect voor de begroting van Kerkrade

Bedragen x € 1.000

	2023	2024	2025	2026	2027
Hogere Bijdrage Kerkrade	-31	-74	-95	-115	-152

De huidige reeks leidt tot een tekort in onze begroting, welke wordt meegenomen in onze begrotingsvoorbereiding.

Communicatie
De begroting vormt de financiële vertaling van de uitvoering van de beoogde taken van PSL in het komend jaar.
Deze taken vloeien voort uit de kerntaken van PSL vanuit de Gemeenschappelijke Regeling alsook de strategische agenda die de koers van PSL schetst. Als raad kunt u een zienswijze hierop indienen. Het is in dit kader van belang om een goed inhoudelijk beeld te hebben van de wijze waarop PSL haar kerntaken uitvoert en de resultaten die worden behaald.
In dit kader wil het College u breder hierover informeren. Alleen de behandeling in de Commissie AZM doet onvoldoende recht hieraan. Voor dit jaar zult u via een raadsinformatiebrief tevoren worden geïnformeerd over de wijze waarop de strategische agenda wordt uitgewerkt in programma's en regionale beleidskaders en tevens over externe financiële middelen hiervoor worden verkregen. In een voortgangsoverzicht wordt dit aangegeven.
Vanaf volgend jaar zal een raadsinformatiebijeenkomst voorafgaande aan de behandeling van de Ontwerpbegroting in de raad worden georganiseerd.

Uitvoering
De zienswijze op de Ontwerpbegroting 2024 dient uiterlijk 6 juli te worden ingediend. De raad neemt op 31 mei een besluit op de zienswijze.
Er is overeengekomen, dat, na behandeling in de commissie AZM, de concept zienswijze wordt gedeeld met SPL. Voor zover er nog iets wijzigt, wordt dit direct doorgegeven. Dit is dus nog voor het vaststellen van de begroting 2023 door het AB, gepland op 15 juli 2022.

Gezondheid en Vitaliteit
n.v.t.

Burgerparticipatie
In lijn met onze participatieverordening is het niet mogelijk om burgerparticipatie toe te passen bij het opstellen van een zienswijze op de begroting van een Verbonden Partij.

Domein Bestuur

Bezoekadres
Markt 33
Ambtenaar
Drs. K.C.E. Kuijpers
Telefoonnummer
+14 045
Telefax
0455676395
Zaaknummer
23n00202

Stadsregio Parkstad Limburg
T.a.v. de heer P. Bertholet
Postbus 200
6400 AE HEERLEN

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
12 april 2022/ 17 april 2022	DB 20230412-070 DB 20230412-072		

Onderwerp
Ontwerpbegroting 2024 en
1e begrotingswijziging 2023

Bijlage(n)
0

Geacht bestuur,

U heeft ons de Ontwerpbegroting 2024 e.v. jaren en de 1e begrotingswijziging 2023 van de Stadsregio Parkstad Limburg gezonden. Gemeenten worden in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze met betrekking tot deze conceptbegroting resp. begrotingswijziging kenbaar te maken.

Via deze brief delen wij u mede dat wij op zowel de Ontwerpbegroting 2024 als op de 1e begrotingswijziging 2023 een neutrale zienswijze afgeven.

Wel wijzen wij op de opmerking die in het Portefeuillehoudersoverleg Financiën alsook in het DB is gemaakt over de verwerking van de rentebaten.
Wij hebben opgemerkt dat rentebaten in onze optiek algemene middelen zijn zoals tot nu toe het geval is geweest. Wij zijn verder van mening dat het niet consistent is om de rentebaten ten gunste te gaan brengen van de programma's, en (een deel van) de extra personele kosten die gemaakt worden om die programma's te kunnen realiseren aan te merken als extra kosten bedrijfsvoering die vervolgens in rekening worden gebracht bij de deelnemers.
Deze kritische noot doet overigens niets af aan de onderkenning van het belang van de programma's en de gewaardeerde inzet van de organisatie in deze.
Het DB heeft evenwel besloten om het voorstel te handhaven.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen Housen

mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Postbus 600 6460 AP
Telefoon 045 5676767
Telefax 045 5676395

Email gemeentehuis@kerkrade.nl
IBAN NL49 BNGH 0285 0044 84
BIC BNGHNL2G

Raadsinformatiebrief

Bezoekadres
Markt 33
Ambtenaar
Kuijpers
Telefoonnummer
+14 045
Telefax
0455676395
Zaaknummer

De Gemeenteraad

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum

Onderwerp
Functioneren GR Stadsregio Parkstad

Bijlage(n)
2

Geachte raadsleden,

De stadsregio Parkstad vormt een Gemeenschappelijke Regeling.
Er is in 2021 een nieuwe strategische agenda voor de stadsregio bepaald, waarbij als centrale koers het volgende is aangegeven: de ontwikkeling van Parkstad tot een vitale en leefbare regio met een krachtig economisch, fysiek en sociaal profiel, waarbij wordt gestreefd naar een niveau van welvaart en welzijn op minimaal het gemiddelde Nederlandse niveau.
Daarbij wordt ingezet op twee pijlers:

1) Realiseren duurzaam economisch groeipotentieel door creëren van nieuw perspectief en verzilveren van kansen, ook grensoverschrijdend;
2) Realiseren van leefbare en gezonde wijken en kernen door het integreren van een sociale en fysieke aanpak op gebiedsniveau.

Vanuit de Gemeenschappelijke Regeling werkt het Regiobureau regionaal beleid en programma's uit op het gebied van ruimte, mobiliteit, economie & toerisme, wonen & herstructurering, energie, duurzaamheid en leefbaarheid en welzijn. Dit wordt vertaald in gemeentelijke beleidsplannen en projecten.

Jaarlijks biedt de stadsregio Parkstad de begroting en jaarrekening aan uw raad aan, waarbij er voor wat betreft de begroting een mogelijkheid is om een zienswijze in te dienen.

Vanwege de brede inhoudelijke uitwerking van de strategische agenda van de stadsregio is het wenselijk dat u als raad wordt geïnformeerd over de taken die door het Regiobureau worden uitgevoerd en welke resultaten worden behaald.

Voorgesteld wordt om de raad jaarlijks via een raadsinformatiebijeenkomst voorafgaand aan de behandeling van de Ontwerpbegroting PSL te informeren over de wijze waarop de strategische agenda wordt uitgewerkt in programma's en regionale beleidskaders en tevens over het verkrijgen van externe financiële middelen hiervoor.

Dit jaar is het qua tijdsplanning niet meer mogelijk om dit te organiseren. In plaats daarvan zal een Raadsinformatiebrief worden verspreid met een overzicht van de taken die door het Regiobureau worden uitgevoerd (bijlage 1) en een voortgangsrapportage die duidelijk maakt welke resultaten worden behaald vanuit de stadsregio om bovengenoemde ambitie te realiseren (bijlage 2).

Indien er vragen zijn over de voortgangsrapportage, wordt u verzocht om deze schriftelijk uiterlijk 10 mei as. naar de griffie te sturen.

Het College,

dr. T.P. Dassen Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Postbus 600 6460 AP
Telefoon 045 5676767
Telefax 045 5676395
Email gemeentehuis@kerkrade.nl
IBAN NL49 BNGH 0285 0044 84
BIC BNGHNL2G

Bijlage 1: Taakstellingen Stadsregio Parkstad

Strategische agenda Stadsregio Parkstad:

Sinds 2010 is de stadsregio Parkstad als gemeenschappelijke regeling opgericht.
In 2021 is een nieuwe strategische agenda bepaald voor de periode tot 2030. De ambitie die hierin centraal is gesteld is als volgt geformuleerd:
De ontwikkeling van Parkstad tot een vitale en leefbare regio met een krachtig economisch, fysiek en sociaal profiel, waarbij wordt gestreefd naar een niveau van welvaart en welzijn op minimaal het gemiddelde Nederlandse niveau.

Daarbij wordt ingezet op twee pijlers:

1) Realiseren duurzaam economisch groeipotentieel door creëren van nieuw perspectief en verzilveren van kansen, ook grensoverschrijdend;

2) Realiseren van leefbare en gezonde wijken en kernen door het integreren van een sociale en fysieke aanpak op gebiedsniveau.

Organisatie:
Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het uitwerken van de pijlers. Het Algemeen Bestuur bepaalt het beleid van de stadsregio.
Naast het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur zijn er 5 bestuurscommissies:

1) Economie & Toerisme
2) Wonen & Herstructurering
3) Ruimte & Mobiliteit
4) Duurzaamheid
5) Sociaal Economische Structuurversterking

In iedere bestuurscommissie zitten de verantwoordelijke portefeuillehouders van de Parkstadgemeenten.
Het Regiobureau faciliteert de samenwerking. Zij zijn verantwoordelijk voor de volgende taakstellingen:

1) Regionale beleidsontwikkeling en programmasturing:

Het Regiobureau werkt aan een samenhangend regionaal beleid en aan programma's op de thema's ruimte, mobiliteit, economie & toerisme, wonen & herstructurering, energie, duurzaamheid en leefbaarheid en welzijn.
Beleidsvisies en programma's worden behandeld in de Bestuurscommissies. Het Regiobureau bereidt dit voor en bespreekt het voor in een ambtelijk overleg met de 7 gemeenten.
Via deze bestuurscommissies worden ontwerpbesluiten voorgelegd aan het DB. Het thema Grensoverstijgende Samenwerking is belegd in het DB.
Binnen de beleidsvisies worden doelstellingen en speerpunten aangegeven die de regio samen met andere partners beoogd te realiseren. Dit wordt vervolgens vertaald in programma's. Op deze wijze wordt een duidelijke samenhang gewaarborgd in de aanpak van de gezamenlijke vraagstukken en kansen.
In bijlage 2 is aan de hand van een voortgangsrapportage vanuit de centrale doelstellingen aangegeven welke programma's hiervoor zijn opgesteld en welke beleidsdocumenten zijn vastgesteld. Eveneens worden projecten benoemd die vanuit de programma's worden uitgevoerd.

De uitvoering van de projecten valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten of andere partners.

2)Monitoring en instrument-ontwikkeling:

Het Regiobureau zorgt ook voor de monitoring zoals bijvoorbeeld de evaluatie van PALET. Ook worden aan de hand van Vestigingenregister de ontwikkelingen van het aantal vestigingen en de werkgelegenheidsontwikkeling gemonitord en onderzoekt E'til in opdracht van de stadsregio de woningbouwontwikkeling. We beschikken in dit kader over een gezamenlijk monitorings-en sturingssysteem met corporaties (Woonatlas) met onder meer leegstand, zorg en sociale kernvoorraad zodat kan worden bijgestuurd.
Daarnaast is een regionaal instrumentarium voor het terugdringen van de ongewenste planvoorraad buiten de winkelclusters ontwikkeld aan de hand van een uniform facetbestemmingsplan.

3) Lobby richting Provincie, Rijk en Europese fondsen:

Het Regiobureau onderhoudt nauwe contacten op het niveau van Zuid-Limburg, Limburg en nationaal om ervoor te zorgen dat onze regionale opgaven in de beleidskaders op deze niveaus worden meegenomen.
Zo is in 2021 aan Zuid-Limburg de NOVI-status toegekend als een vertrekpunt voor een langjarige samenwerking tussen Rijk en Regio. Daarbij wordt ingezet op onder meer het wegwerken van achterstanden, de aanpak van wateroverlast en het ontwikkelen van een gezamenlijke ruimtelijke ontwikkelstrategie voor Zuid-Limburg.
Ook werkt het Rijk aan het Nationaal Programma Landelijk gebied. In dit kader wordt er met de gemeenten Beekdaelen, Simpelveld en Voerendaal gewerkt aan een programmatische, gebiedsgerichte aanpak voor het landelijk gebied waarbij opgaven op het gebied van water, leefbaarheid, energietransitie en toerisme worden aangepakt.
Het Rijk heeft forse sommen geld in het coalitie-akkoord gereserveerd voor de aanpak van grote maatschappelijke opgaven, het klimaatprobleem, stikstofvervuiling en woningnood. In dit kader zetten we vanuit de stadsregio sterk in op een meer structurele ondersteuning vanuit het Rijk om het brede welvaartsniveau in Parkstad op Limburgs en Nederlands niveau te krijgen. Daarbij geldt ook nog dat er in het bijzonder aandacht is voor de (krimp)regio's aan de randen van Nederland omdat die "moeilijker op eigen kracht welvaart en welzijn voor iedereen kunnen creëren".
Recent is door de adviesraad voor de Leefomgeving en infrastructuur, de adviesraad voor het Openbaar bestuur en de adviesraad voor Volksgezondheid en Samenleving in een gezamenlijk advies aangegeven ("Elke regio telt! Een nieuwe aanpak van verschillen tussen regio's") dat de verschillen in onderdelen van brede welvaart toenemen tussen de regio's, waardoor er ongelijke kansen op een gezond leven en deelname aan de samenleving zijn. Er zijn langjarige investeringen nodig om voor gemeenten langlopende inhaalslagen/programma's te kunnen realiseren die kunnen leiden tot hogere scores op de brede welvaart indicatoren.
De stadsregio zorgt in afstemming met de Parkstadgemeenten voor een intensief lobbytraject richting Rijk.
De stadsregio heeft namens de 7 Parkstadgemeenten in dit kader diverse subsidie-aanvragen ingediend bij het Rijk, zoals:

a. DU Bevolkingsdaling
b. het Volkshuivestingsfonds
c. Regiodeal 1.0 (€ 40 Mio) en Regiodeal 2.0 (€ 25 Mio).
d. Versnellingsafspraken woningbouw MIRT om nieuwe woningbouwlocaties bereikbaar te maken

e. Impulsaanpak winkelgebieden
f. Rijke Schooldag

In november 2022 is de aanvraag voor de Regiodeal 2.0 ingediend, waarbij het DB bijeenkomsten heeft georganiseerd in Den Haag om de aanvraag op hoogambtelijk en bestuurlijk niveau onder de aandacht te brengen.

4)**Platform voor (bestuurlijke) afstemming:**

Als Stadsregio Parkstad nemen we deel aan platforms waarbinnen bestuurlijke afstemming plaatsvindt rondom centrale thema's.
Zo vinden er in het kader van ruimte, toerisme alsook mobiliteit overleggen plaats op het niveau van Zuid-Limburg en Limburg, waarbinnen programma's worden ontwikkeld, beleidsafstemming plaatsvindt of lobbytrajecten richting Rijk worden voorbereid. Het is belangrijk dat we als regio hierin een nadrukkelijke positie innemen. Het Regiobureau bereidt dit in afstemming met de gemeenten voor. Zo wordt binnen het overleg Zuid-Limburg Bereikbaar door de 16 gemeenten gewerkt aan een collectief programma om bewoners een duurzaam mobiliteitsalternatief aan te bieden.
Ook vindt er bestuurlijk overleg in het kader van Regionale Energie strategie Zuid-Limburg plaats.
Vanuit de economische agenda wordt nauw samengewerkt met MKB Parkstad, de supermarktketens en Visit Zuid-Limburg.

Vanuit de strategische agenda werkt de stadsregio aan het vormen van een brede economische en sociaal-maatschappelijk coalitie, zodat partners in het veld nauwer worden betrokken bij de totale opgave.

Bijlage 2: Voortgangsrapportage mei 2023 uitvoering kerntaken Stadsregio Parkstad in het kader van strategische agenda

Realiseren duurzaam economisch groeipotentieel	**Doelstelling**	**Programma's**	**Speerpunten**	**Uitwerking**	**Beleidsvisies**	**Fondsen**	**Projecten**
	Realiseren 8.500 arbeidsplaatsen van 2021-2030: medische logistiek, financiële sector, digitalisering, zorg, toerisme, detailhandel, facilitaire dienstverlening Versterken beroepsbevolking	Onderwijs – Arbeidsmarkt	Wegwerken achterstanden en verminderen vroegtijdig schoolverlaten	Ontwikkelen Regionaal onderwijsplan met partners	Ambitiedocument voor onderwijs en kindontwikkeling.	Voorloperstraject Rijke Schooldag van OCW	Stimuleren verlengde schooldag. Combineren werk en studie via duale opleiding. Talentontwikkeling binnen onderwijs. Loopbaanbegeleiding. Tweede kansonderwijs (volwassenenonderwijs)
			Uitbouw grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt	Meertaligheid als standaard binnen het onderwijs			
			Zo lang mogelijk aanbieden onderwijs zodat leerlingen met startkwalificatie opleiding kunnen verlaten	Werkgevers faciliteren en stimuleren stage-of opleidingsplekken om de opleiding af te ronden.			Sprincplank: traineeship voor mensen die met behoud van bijstandsuitkering aan de slag gaan bij werkgevers WooW: vanuit integrale samenwerking Wonen-Opleiden-Ondernemen-Werken opzetten leerwerktrajectenWooW Sprinckplank Leren binnen wijkbedrijf Heerlen-Noord en Rolduckerveld BcPI Holz
	25% Omzetgroei Leisure	Leisure voor toeristen en eigen bewoners	Versterken dagattracties in stedelijk gebied en bieden ruimte voor nieuwe initiatieven				
			Uitbouwen toeristische en recreatieve parels in termen van kwaliteit, exposure en branding	Toeristische campagne Dit is Parkstad	Ontwikkelprogramma Vrijetijds Economie		
			Versterken verblijfstoerisme				
			Transitie-opgave accommodaties in landelijk gebied	Aandacht voor ketensamenwerking (regionale productie) en circulaire distributieketen om streekidentiteit te versterken			
			Vormgeven (grensoverschrijdende routestructuren)				
	Toevoegen 4.250 arbeidsplaatsen op grote werklocaties	Verzilveren economische kansen op grote werklocaties	Herontwikkeling en herstructurering bestaande bedrijventerreinen		Actualisatie Uitvoeringsprogramma bedrijfsterreinen	MKB Innovatieregeling	
			Uitbouw potentie BSSC	Locatie waar slimme digitale diensten worden ontwikkeld en uitgebouwd.			
			Verbetering kwaliteit aanhaking Parkstad aan euregionale infrastructuur	Aanhaking Parkstad via A76, A79 en aantakkingen op Duitse wegennet is zorgpunt evenals internationale verbindingen.			
	Wegnemen grensoverschrijdende	Verzilveren grensoverstijgende	Het versterken van het grensoverschrijdende daily	Opstellen programmadocument.			

	drempels en leggen, vergroten en verbeteren verbindingen	kansen	urban system Parkstad-Städteregion Aken/Kreis Heinsberg.				
			Realiseren interregionale verbinding via IC Randstad-Heerlen-Aken				
			Grensoverschrijdende uitwisseling van (duurzaam opgewekte) energie	In beeld brengen economische mogelijkheden alsook technische en juridische obstakels in kaart brengen		Regiodeal 1.0 Grensoverstijgend	Grensoverstijgende samenwerking duurzame opwek van elektriciteit en gebruik restwarmte.
			Aanhaken bij ontwikkelingen in Rheinisches Revier	Betreft majeure projecten in het kader van transitie bruinkoolbekken			
			Beter verbinden en beter laten aansluiten onderwijs-en onderzoeksinstellingen	Permanente vestiging van RWTH in Parkstad en leggen verbinding naar de Zuid-Limburgse en Nederlandse kennisinstellingen en het Nederlandse bedrijfsleven.			
			Verknopen (eu)regionale toeristische routes met elkaar en verder uitbouwen OV-structuur				Project Velocity
			Vorming nationaal kenniscentrum voor circulair bouwen.	Uitbouw succesvolle circulaire projecten zoals SUPERLOCAL, GTB Lab en Treebeek			
	Stimuleren circulair bouwen (gebruik maken van natuurlijke en herbruikbare bronnen)	Parkstad als nationaal centrum voor Circulair bouwen	Meer gebruik maken van digtialisering in concrete plannen en projecten vanuit BSSC, Zuyd Hogeschool en OU.				
	Meer gebruik van digitalisering	Werken en leven in een versneld digitaal tijdperk					

Realiseren leefbare en gezonde wijken en kernen	Doelstelling	Programma's	Speerpunten		Beleidsstukken	Fondsen	Projecten
	Overdracht van achterstanden van generatie op generatie doorbreken en regio op gemiddeld niveau van Provincie en Nederland brengen	Trendbreuk als gezamenlijke ambitie om meer kinderen gezond en kansrijk te laten opgroeien.	Wegwerken achterstanden zodat nieuwe generatie ontstaat met minder achterstanden door verbeteren gezondheid, arbeidsmarktparticipatie en onderwijsprestaties	Intensiveren Kansrijke Start Huidige concepten (Gezonde Basisschool en Verlengde Schooldag) onder noemer van Rijke Schooldagen uitbreiden en doorontwikkelen, ook richting peuter-en kinderopvang en Voortgezet onderwijs. Via regionale aanpak onderwijs en kindontwikkeling samenwerking gemeente-onderwijspartners-kindpartners. Aansluiting onderwijs- arbeidsmarkt verbeteren door begeleiding naar werk via regionale werkhubs en het voortzetten en opschalen van best practices.			Kansrijke Start: opzetten knooppunten waarin partners samenwerken rondom eerste 1.000 dagen van een kind. Gezonde Basisschool van de Toekomst combineren met verlengde schooldag. Knooppunt Kansrijke Start Proeftuin Geboortezorg Flex Centering Pregnancy 7 Gezonde Basisscholen
			Versterken positieve gezondheid vanuit integrale aanpak met aandacht voor factoren die positieve gezondheid mogelijk maken: stabiele leefomgeving, gezonde inkomenspositie, veilige omgeving en sociaal netwerk.	Vanuit VIE werken aan preventie en integrale wijkenaanpak t.b.v. verbetering gezondheidssituatie inwoners			Drie gebiedsgerichte aanpakken in Brunssum, Heerlen, Kerkrade
		Investeren in wonen als aanjager voor vernieuwing	Investeren in nieuwbouw, herstructurering en sloop. Doorvertaling economische dynamiek in woningprogrammering.	Nauwe samenwerking tussen partners in woondomein om uitvoeringskracht te versterken. Verbinding leggen met spelers in het sociaal domein.	Regionale woonvisie: vaststelling Q2 2023 Woondeal: vaststelling mrt 2023 Regionale prestatie-afspraken Regiodeal Programma Wonen en Leefbaarheid Zorgvisie wonen: wordt opgesteld.	Regiodeal 1.0 Aanvraag woningbouwimpuls 4e tranche.	Uitvoering projecten volkshuisvestingsfonds en woonprojecten Regiodeal
				Onderzoek naar andere samenwerkingsvormen van uitvoerende partijen op gebiedsniveau	Wijkontwikkelingsmaatschappijen		
				Onderzoek versnelling woningbouw	Aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen		
				Aanpak particulier bezit		Volkshuisvestingsfonds 2.0 t.b.v. aanpak particulier bezit	Herstructureringsprogramma van 1700 particuliere woningen
		Toekomstbestendig maken van de regionale winkelstructuur zodat voorzieningenniveau zoveel als mogelijk behouden blijft	Winkelclusters als fundamenten van leefbaarheid	Inzet op krachtige winkelclusters als centrale ankerpunten in de wijk door inzet op 4 winkelclusters.	Uitvoeringsprogramma Retail	Retail-Deal in maart 2019 waarbij wordt samengewerkt met de Nationale Retailagenda waaronder min van EZ	Regionaal regionaal facetbestemmingsplan om te komen tot een reductie van de plancapaciteit voor detailhandel/retail op bedrijven(terrein)bestemmingen.
				Transformeren van voormalige winkels in aanloopstraten en wegstrepen van overtollige retailmeters. Vergroten betrokkenheid en stimuleren investeringsbereidheid vastgoedeigenaren		Bijdrage uit Regiodeal 1.0, themalijn Voorzieningen en Retail	Stationstraat Nuth, Rumpenerstraat Brunssum, Heerlerbaan Heerlen, St. Pieterstraat-Zonstraat Kerkrade, Hoogstraat Landgraaf

		Ontwikkeling duurzame en klimaatbestendige woon-en leefomgeving	Duurzame en klimaatbestendige woon-en leefomgeving door 15.000 woningen te verduurzamen de komende 10 jaar en aardgasvrij maken.	PALET (Parkstad Limburg Energie Transitie)	Regionaal ambitiedocument PALET incl. uitvoeringsprogramma. Regionaal duurzaam energiebedrijf. Betere informatieverstrekking aan burgers en bedrijven om hen te helpen met verduurzamen. Verduurzaming bedrijfsterreinen		Onderzoek verduurzaming 7 schoolgebouwen en 30 gemeentelijke gebouwen. Meer aansluitingen op Mijnwater Onderzoek Chemelot Woonwijzerwinkel Onderzoek haalbaarheid energiebedrijf Aanpak energie-armoede Grensoverstijgende samenwerking duurzame opwek van elektriciteit
				Transitievisie warmte	Grootschalige projecten op het gebied van wind-en zonne-energie. Aardgasproof maken van de gebouwde omgeving.		Regionaal isolatie-en verduurzamingsprogramma Aanwijzing startwijken voor aardgasvrij maken -> gereed maken wijkuitvoeringsplannen Grensoverstijgende samenwerking gebruik restwarmte.
				Inzetten op meer fietsgebruik. Verruimen van het aanbod van deelvervoer (deelfietsen en deelauto's). Inzetten op elektrisch vervoer. Verbeteren van de leefbaarheid. Verbeteren van bereikbaarheid en verkeersveiligheid.	Regionale Mobiliteitsvisie Parkstad en uitvoeringsagenda Regionale visie op duurzame mobiliteit		Velocity: met e-bike ritten voor woonwerkverkeer te maken.
				Circulaire bouw door hergebruik van materialen			Verkrijgen inzicht in vraag en aanbod van materiaalstromen en uiteindelijk (circulaire) bouwmaterialen in de regio.
		Vermindering woon- en drugsoverlast	Opstellen integraal veiligheidsplan				

Aan de raden van de gemeenten
van Parkstad Limburg

Datum
12 april 2023
Verzonden 12 april 2023

Ons kenmerk
DB 20230412-070

Uw kenmerk
--

Betreft
Ontwerpbegroting 2024 incl. meerjarenraming 2025-2027

Bijlagen:
1

STADSREGIO PARKSTAD LIMBURG

Postbus 200
6400 AE Heerlen

Kloosterweg 1
6412 CN Heerlen

T. +31 (0) 45-570 01 23
IBAN: NL85 BNGH 0285006649

Afdeling
Financiën

Behandeld door
Dhr. H. Schurgers

Doorkiesnummer
06- 40 19 48 12

E-mail
h.schurgers@
parkstad-limburg.nl

In E-afschrift aan
de griffies van de PL-gemeenten

Geachte raadsleden,

Ontwerpbegroting 2024 inclusief de meerjarenramingen 2025-2027
Op 12 april 2023 heeft de ontwerpbegroting 2024 inclusief de meerjarenramingen 2025-2027 in de vergadering van het Dagelijks Bestuur voor gelegen.
Hierbij ontvangt u deze (uitsluitend digitaal) ter eventuele indiening van zienswijzen.
De toezending van de ontwerpbegroting 2024 gebeurt op basis van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Indienen eventuele zienswijzen
Uw eventuele zienswijze(n) op de ontwerpbegroting 2024 inclusief de meerjarenramingen 2025-2027 dient u binnen twaalf weken aan het Dagelijks Bestuur kenbaar te maken. Dit betekent dat de indieningstermijn hiervoor loopt tot en met *woensdag 5 juli 2023*.
Het Dagelijks Bestuur voegt de commentaren waarin de zienswijzen zijn vervat vervolgens bij de ontwerpbegroting zoals deze aan het Algemeen Bestuur wordt aangeboden.

Nieuw ten opzichte van het te doorlopen proces in 2022
Naar aanleiding van de wijziging van de Wgr is dit jaar nieuw dat de termijn voor het indienen van eventuele zienswijzen structureel met vier weken is verlengd (van acht naar twaalf weken).
Verder is nieuw dat het Dagelijks Bestuur de raden van de deelnemende gemeenten voorafgaand aan het vaststellen van de begroting door het Algemeen Bestuur (voorzien op 12 juli 2023) schriftelijk en gemotiveerd in kennis dient te stellen van zijn oordeel over de ontvangen zienswijzen en de eventuele conclusies die daaraan worden verbonden.
Tenslotte is nieuw dat de vastgestelde begroting vóór 15 september (in plaats van 1 augustus van enig jaar) aan het college van GS dient te worden toegezonden.

Krap tijdspad en dringend verzoek
Net als voorafgaande jaren streven wij naar vaststelling van de begroting in de laatste vergadering van het Algemeen Bestuur (zijnde 12 juli 2023) voor het zomerreces.
Dit betekent dat de tijd tussen het laatst kunnen ontvangen van zienswijzen, het opstellen van een schriftelijke reactie hierop, het toesturen hiervan aan de raden en het daadwerkelijk kunnen vaststellen van de begroting 2024 erg krap is.

Gelet op het feit dat bij de meeste gemeenten de betreffende raadsvergadering (vóór het einde van de indieningstermijn van eventuele zienswijzen) begin/medio juni plaatsvindt, is het dringende verzoek de betreffende zienswijzen zo snel als, daarop volgend, mogelijk is bij het Dagelijks Bestuur kenbaar te maken.
Alleen op deze manier kan op tijd een schriftelijke reactie terug worden gestuurd en kan de begroting daadwerkelijk in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 12 juli 2023 worden vastgesteld.

Samenvattend en adresgegevens
Het indienen van zienswijzen op de ontwerpbegroting 2024 kan uiterlijk tot en met woensdag 5 juli 2023, bij voorkeur graag eerder.

De betreffende brief met zienswijzen dient zowel per mail als per post naar het Dagelijks Bestuur te worden gezonden.

De mail richten aan het Dagelijks Bestuur, maar indienen via het mailadres van onze ad interim controller, zijnde dhr. Henri Schurgers: h.schurgers@parkstad-limburg.nl
(*met een cc naar: p.lutgens@parkstad-limburg.nl en i.demandt@parkstad-limburg.nl*).

Post richten aan: Stadsregio Parkstad Limburg
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
contactpersoon dhr. H. Schurgers
Postbus 200
6400 AE HEERLEN

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
namens het Dagelijks Bestuur,

Peter M. Bertholet,
directeur/secretaris

parkstad stadsregio limburg

Behandeld in de
DB-vergadering
van 12 april 2023

Concept Ontwerpbegroting 2024 en Meerjarenraming 2025 - 2027

Inhoudsopgave

1. *Inleiding* 3
2. *Financieel Beeld 2024-2027* 6
3. *Programma Kerntaken* 11
4. *Programma Flexibele Schil* 16
5. *Algemene Dekkingsmiddelen* 16
6. *Overhead en Bedrijfsvoering* 18
7. *Bedrag heffing vennootschapsbelasting* 19
8. *Onvoorzien* 20
9. *Mutatie reserves & voorzieningen* 20
10. *Paragrafen* 21

10.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 21

10.2 Financiering 24

10.3 Openbaarheidsparagraaf 26

Geconsolideerde begroting 27

11.1 Vermoedelijke geconsolideerde balans 27

11.2 Geconsolideerde winst- en verliesrekening 29

11.3 Overzicht incidentele baten en lasten 30

32

Bijlage 1 Kadernota 2024 32

Bijlage 2 Vermoedelijke saldi en mutaties reserves 2023-2027 39

Bijlage 3 Lijst van Afkortingen 44

1. Inleiding

Algemeen
De begroting van Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg (SPL) is een sterk getint financieel-beleidsmatig document. Het vormt het financiële kader voor het jaarplan dat rond de jaarwisseling op basis van inhoudelijke bijdragen van de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur door het Algemeen Bestuur wordt vastgesteld. Centraal in de begroting staat het streven naar een structureel sluitend financieel meerjarenperspectief.

Met ingang van 2015 is het voor gemeenschappelijke regelingen verplicht (Wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen, 9 juli 2014) algemene financiële en beleidsmatige kaders ten behoeve van de begroting op te stellen, de zogenaamde kadernota. Het doel van de Kadernota is de betrokken gemeenteraden over deze kaders tijdig (vóór 30 april) te informeren, zodat raden ook tijdig (afzonderlijk of gezamenlijk) kunnen inspelen op het uitbrengen van een zienswijze bij de begroting.

De Kadernota 2024 is vastgesteld in het Dagelijks Bestuur van 8 februari 2023. Aansluitend daarop is de Kadernota ter kennisneming aangeboden aan de gemeenteraden. Daarbij is aangegeven dat de Kadernota voor de raden primair een informatief document is. En dat daarom ook op dat moment van de raden nog geen zienswijze wordt gevraagd. Ook is aangegeven dat het de gemeenteraden vrijstaat om aan de hand van de Kadernota te beraadslagen en de resultaten daarvan als richtlijn mee te geven aan de vertegenwoordiger in het Dagelijks Bestuur c.q. kenbaar te maken bij het bestuur van SPL. De Kadernota geeft een indicatie over de hoogte van de gemeentelijke bijdrage, de beleidsvoornemens en de prijscompensatie en is het startpunt voor de begroting. De Kadernota is opgenomen in bijlage 1.

De samenwerking en governance binnen Stadsregio Parkstad Limburg

Samenwerking
De uitgangspunten voor de regionale samenwerking binnen de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg (verder te noemen GR) zijn gebaseerd op de besluitvorming door de raden van de zeven deelnemende gemeenten in april 2021.

De uitgangspunten voor de regionale samenwerking betreffen de (nieuwe) strategische agenda, de bestuurlijke inrichting, het Regiobureau en de met deze samenwerking samenhangende financiën. De samenwerking verloopt via twee sporen, namelijk via de kernagenda samenwerking en via de flexibele samenwerking (flexibele schil), waarmee uiting wordt gegeven aan het centrale uitgangspunt van elkaar binden waar dat nodig is en flexibel zijn waar dat kan, uitgaande van de kracht van de “coalition of willing”.

Governance
De regionale samenwerking Stadsregio Parkstad Limburg krijgt vorm via een gemeenschappelijke regeling van de 7 colleges. Deze bestaat uit het Dagelijks Bestuur (zijnde de 7 burgemeesters van de deelnemende gemeenten), het Algemeen Bestuur (zijnde het DB + 7 wethouders) en de thematische Bestuurscommissies (bestaande uit de betreffende portefeuillehouders). Deze constructie is een antwoord op het vraagstuk van de democratische legitimatie van het regiobestuur, aangezien de reguliere verantwoordingslijnen gehandhaafd blijven. De vertegenwoordigers in de bestuurlijke gremia leggen immers verantwoording af aan het eigen college en de eigen raad.

Het Dagelijks Bestuur heeft algemene taken op het terrein van regionale samenwerking. Het is verantwoordelijk voor het Parkstad Bureau (P&O, financiën en organisatie), organisatie van de bestuurlijke samenwerking (Governance), grensoverschrijdende samenwerking en verdeling van middelen. Daarnaast heeft het Dagelijks Bestuur de verantwoordelijkheid voor het leggen van dwarsverbanden en het initiëren/uitvoeren van overkoepelende activiteiten (bestuurscommissies-overstijgende onderwerpen).

In de regionale samenwerking is er een cruciale rol weggelegd voor de bestuurscommissies (BC' s), samengesteld uit de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten. De bestuurscommissies zijn gegroepeerd rondom de zes kernthema's:

- Wonen en Herstructurering
- Ruimte en Mobiliteit
- Duurzaamheid
- Economie en Toerisme
- Sociaal Economische Structuurversterking
- Grensoverschrijdende Samenwerking (thema GROS valt onder het Dagelijks Bestuur).

Binnen deze thema's wordt gewerkt aan verschillende soorten taken:

1. Platform voor bestuurlijke afstemming
2. Regionale beleidsontwikkeling
3. Programma ontwikkeling
4. Monitoring en instrumentontwikkeling

Het regiobureau faciliteert het Dagelijks Bestuur / Algemeen Bestuur en de Bestuurscommissies, zowel inhoudelijk als logistiek en heeft daarvoor structureel middelen beschikbaar via de regiobijdragen.

Ontwikkelingen die van invloed (kunnen) zijn op de taakopdracht aan SPL in 2024

1. De afgelopen jaren is veel gepresteerd. Hieruit blijkt dat samenwerken loont. Voorbeelden hiervan zijn IBA Parkstad, Regiodeal 2019-2022 en het Volkshuisvestingsfonds (VHF).
2. De opgave is :
   a. groter
      - aanpak sociaal economische achterstanden/brede welvaart blijft en wordt opgevoerd en vraagt om integraliteit. Wat is opgestart wordt nu in uitvoering gebracht;
      - grote transities zoals de energietransitie;
      - meer dan in het verleden kansen benutten, zoals de ontwikkeling op de bedrijventerreinenmarkt, die sneller gaat dan de afgelopen 40 jaar. Verder wordt vanuit het Rijk verwacht dat er gebiedsgerichte inzet komt voor de stedelijke vernieuwingsgebieden en de grens- en krimpregio's. Voor beiden worden financiële middelen verwacht.
   b. complexer (integraler en grensoverschrijdend).
3. Nieuwe strategische agenda.
4. Meer geld dan ooit voor de realisatie van de strategische agenda.
5. Voortzetting Regio Deal: Het is van groot belang om de ingezette lijn via de Regio Deal 2019-2022 voort te zetten, om daarmee een trendbreuk te realiseren in de samenhangende problematiek waarmee de regio kampt. Om die reden is in november 2022 door Stadsregio Parkstad Limburg, een aanvraag bij het Rijk ingediend voor Regio Deal 2023-2025 voor het maximaal beschikbare bedrag van €40 miljoen. Op 17 februari 2023 is de stadsregio door het Ministerie van BZK geïnformeerd, dat naar aanleiding van deze aanvraag €25 miljoen is gereserveerd bij het Rijk. Vanuit de regio dient dit bedrag minimaal te worden verdubbeld Daarnaast is de stadsregio actief op zoek naar meekoppelkansen die de bijdrage nog verder kunnen verhogen. Deze ontwikkelingen vergroten de opgave in omvang en complexiteit voor Stadsregio Parkstad Limburg. Hiermee zullen procesgeld en personele kosten gemoeid zijn.
6. Water en klimaatadaptatie: In 2023 worden, mits invulling kan worden gegeven aan de door het DB gestelde randvoorwaarden (zie DB besluit d.d. 23 november 2022), de thema's water en klimaatadaptatie toegevoegd aan de bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit. Deze thema's zijn momenteel belegd bij het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL) en worden op verzoek van die netwerksamenwerking toegevoegd, in eerste instantie middels het construct 'coalition of the willing' en vervolgens via een wijziging van de GR. Het SWPL bestaat uit de zeven Parkstadgemeenten, het Waterschap Limburg, het Waterschapsbedrijf Limburg en WML. De financiële middelen à € 297.000 worden na de overdracht door deze partijen gezamenlijk (90% gemeenten; 10% waterpartijen) en structureel ter beschikking gesteld aan de Stadsregio. Uit deze middelen worden personele inzet (inschatting 2 FTE) en werkbudget gefinancierd. Door het onderbrengen van de thema's bij de Stadsregio, kan de inhoudelijke verbinding worden gelegd met

de thema's die momenteel al bij de Stadsregio belegd zijn. Het onderbrengen van de thema's bij de BC RuMo sluit aan bij de richting die de Rijksoverheid is ingeslagen, waarbij de ondergrond meer structurerend wordt voor de ruimtelijke ontwikkeling, zoals verwoord in de kabinetsbrief 'Water en bodem sturend'. In de voorliggende begroting is bovenstaand overigens nog niet meegenomen.

7. Energietransitie: Eind 2022 heeft het kabinet aangekondigd dat het tot en met 2030 structureel middelen aan gemeenten ter beschikking zal stellen om uitvoering te kunnen geven aan energie- en klimaatbeleid. Parkstad-breed gaat het hierbij om een bedrag van ruim €5,1 miljoen voor 2023. Dit bedrag zal naar schatting oplopen tot een jaarlijkse bijdrage van tussen de €8 miljoen en €10 miljoen euro. Middelen in de vorm van een specifieke uitkering (SPUK) dienen exclusief ter beschikking te worden gesteld om personele uitbreiding en hiermee gepaarde materiële lasten te bekostigen. Dit besluit is dan ook conform het advies van de Raad van Openbaar Bestuur om uitvoeringskracht van gemeenten te versterken om doelstellingen van het Klimaatakkoord te kunnen behalen. Uniek voor Parkstad-gemeenten is de beschikking over een regionaal bureau. Dit maakt dat uitvoeringskracht zowel op regionaal als op gemeentelijk niveau kan worden gerealiseerd. In 2023 moet blijken hoe gelden aangewend kunnen worden voor regionale maar vooral ook voor gemeentelijke versterking.
8. Er is een tendens waarneembaar dat meer taken op regionaal niveau opgepakt worden. Voorbeelden van deze tendens zijn de ontwikkelingen rondom water- en klimaatadaptatie zoals benoemd bij voorgaande punten (6 en 7). Dit maakt de workload groter en complexer, hetgeen een groot beroep doet op organisatie- en uitvoeringskracht van betrokken partijen. In dat kader is in een eerder stadium opdracht gegeven aan de secretarissen van de Parkstadgemeenten, de directeur van IBA en de directeur van SPL om advies uit te brengen over de organisatiekracht van de gemeenten.

Daarnaast zijn c.q. komen er fondsen/geldstromen die nieuwe mogelijkheden/kansen voor Parkstad (kunnen) bieden.
Op nationaal niveau o.a. het Volkshuisvestingsfonds (hiervoor heeft Parkstad onlangs € 36 miljoen toegekend en uitgekeerd gekregen door het Rijk; de Woningbouw-impuls), het RRF fonds, het EZK-retailfonds; kansenongelijkheid onderwijs en op Europees niveau o.a. Green Deal en Bauhaus.

Tenslotte zijn er nog de bestaande projecten zoals:

- Regio Deal 2019-2022: in november 2021 is nagenoeg de volledige € 40 miljoen geprogrammeerd. Hiermee zijn projecten gestart die op termijn het verschil moeten maken; in gezondheid, arbeidsdeelname, kansengelijkheid voor schoolgaande kinderen, wonen, leefbaarheid, veiligheid en voorzieningen. De focus zal in 2023 en verder met name liggen bij de verdere uitvoering van de projecten.
- De huidige decentralisatie-uitkering (DU) bevolkingsdaling (€ 3,9 miljoen per jaar voor de periode 2016-2020, waarvan 75% regionaal wordt ingezet) liep door tot 2020 en was gekoppeld aan het nationale Actieplan Bevolkingsdaling. In 2020 heeft door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een evaluatie van het programma bevolkingsdaling plaatsgevonden, waarin de DU bevolkingsdaling is meegenomen. Hierdoor is de decentralisatie-uitkering bevolkingsdaling met een jaar verlengd tot en met 2021. In 2022 zijn de middelen voor bevolkingsdaling ter beschikking gesteld middels een specifieke uitkering (SPUK). De middelen lopen per 1 januari 2023 definitief af.

Dit alles zal een aanzienlijk werkpakket met zich meebrengen.

De indeling van de begroting 2024 is in overeenstemming met de BBV en bestaat uit de volgende programma's / onderdelen:

1. Inleiding
2. Financieel Beeld 2023-2026
3. Programma Kerntaken
4. Programma Flexibele schil
5. Algemene Dekkingsmiddelen
6. Overhead en bedrijfsvoering
7. Bedrag heffing vennootschapsbelasting
8. Onvoorzien

9. Mutaties reserves
10. Paragrafen
11. Geconsolideerde begroting
12. Besluit

Aanvullend op deze programma's / onderdelen zijn drie bijlagen opgenomen:
1. Kadernota 2023-2026
2. Vermoedelijke saldi en mutaties reserves 2023-2027
3. Lijst met afkortingen

2. Financieel Beeld 2024-2027

Samenvatting beleidsmatige en financiële Kaders 2024-2027

De Kadernota 2024 bevat de beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor de begroting 2024 en meerjarenramingen 2023-2027 voor Stadsregio Parkstad Limburg. De kadernota 2024 is integraal opgenomen in bijlage 1. In deze paragraaf zijn de uitgangspunten opgenomen. De begroting sluit aan op de Kadernota, met uitzondering van het volgende:

- In de begroting is een post opgenomen van € 30.000 voor extern advies. Dit o.a. vanwege de toenemende complexiteit van de projecten en van de verantwoording.
- Voor opleiding is een bedrag opgenomen van € 40.000. Voor een verdere professionalisering van de organisatie, wil SPL structureel ruimte creëren voor het volgen van opleidingen. Vanuit de medewerkers is ook een duidelijke behoefte en vraag naar opleiding. Invulling hiervan is in het kader van binden en boeien in de huidige moeilijke arbeidsmarkt nog belangrijker. Qua budget is aangesloten bij het berekend percentage van het Binnenlands Bestuur voor Gemeenten.
- In het kader van de verdere professionalisering wil SPL een verdere stap zetten in een betere ICT ondersteuning enerzijds en anderzijds voldoen aan de archief wet. Hiervoor is in 2014 incidenteel een bedrag opgenomen van € 27.000 voor het inrichten van systemen voor digitale handtekening en inkoopmanagement en het project archiefbewerking periode 2016-2023. Deze incidentele kosten worden gefinancierd door een bijdrage uit de reserve "Organisatie op orde" en zijn budgetneutraal. Structureel is een bedrag van k€ 42.000 opgenomen voor de jaarlijkse licentie kosten voor het archiefsysteem (dat in 2023 wordt geïmplementeerd), de digitale handtekening en digitaal vergaderen (iBabs).
- Inmiddels hebben VNG, de WSGO, FNV Overheid, CNV Overheid en PDO op 21 februari 2023 een principeakkoord voor de Cao Gemeenten en de Cao SGO gesloten. HR heeft dit doorgerekend voor 2023 en de uitkomst is dat dit voor SPL tot een hogere personeelslast leidt van € 175.000 die natuurlijk ook in 2024 door werkt en als zodanig in de voorliggende begroting is meegenomen.
- De renteopbrengst van een eventueel 'spaarsaldo' bij de schatkist was de afgelopen jaren nagenoeg nihil. Vanaf Q3 2022 krijgt SPL weer een rentevergoeding. In deze begroting is in de baten en lasten geen rentebate opgenomen omdat de hoogte ervan op voorhand lastig is vast te stellen door de fluctuerende rente en uitstaande bedragen. Eventuele rentebaten zullen toegerekend worden aan de programma's waar ze betrekking op hebben en dus toegevoegd worden aan de programmagelden.

De begroting en meerjarenbegroting zijn structureel en reëel in evenwicht.

*Algemene **beleidsmatige** kaders 2024 - 2027*

Voor de begroting 2024 en de daarop volgende jaren worden in lijn de volgende algemene beleidsmatige kaders gehanteerd:

1. Activiteiten van Parkstad gericht op de realisering van de speerpunten die zijn ontleend aan de Strategische agenda.
2. Voor het Regiobureau is het een topprioriteit om – naast het beleidsinhoudelijk uitvoering geven aan de kernthema's - de Bestuurscommissies te ondersteunen en de samenwerking binnen en buiten Parkstad te faciliteren.

3. Het Regiobureau wordt in toenemende mate gevraagd de uitvoering van Parkstadbeleid voor te bereiden en te faciliteren. Dit past in de visie van Parkstad om van beleid een succes te maken. Bij de uitvoering van beleid wordt nadrukkelijk gezocht naar mogelijkheden van cofinanciering.
4. Veranderingen van buitenaf die relevant zijn voor de kerntaken van Parkstad worden door het Regiobureau met de beschikbare capaciteit opgepakt en door vertaald in de ondersteuning aan de Bestuurscommissies, het Dagelijks Bestuur en aan de gemeenten. Deze ontwikkelingen volgen elkaar steeds sneller op en hebben veel impact.

*De algemene **financiële** kaders 2024 - 2027*

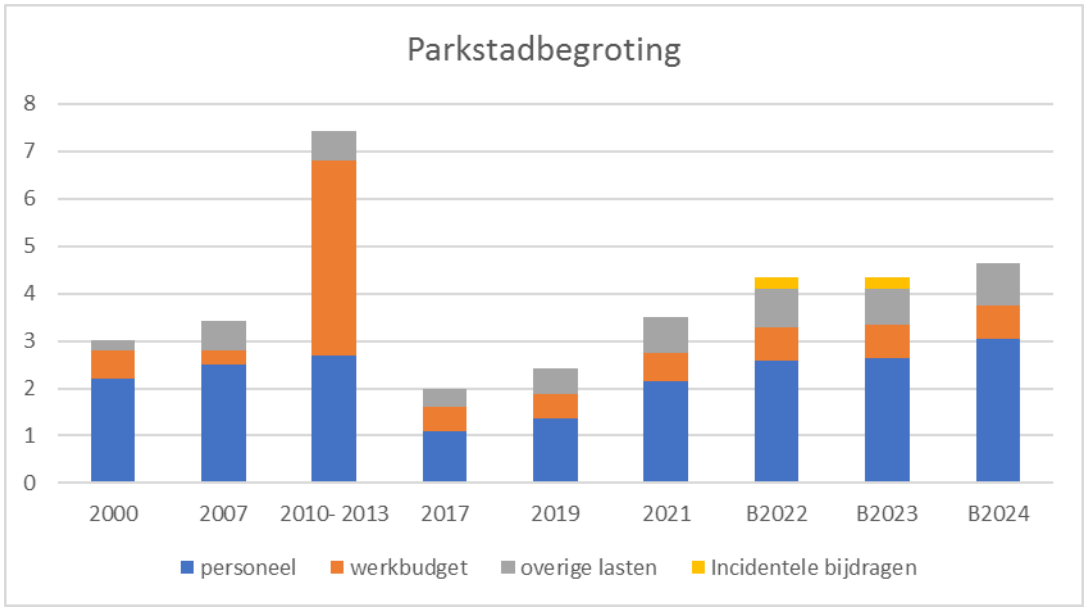
Omvang van het Bureau:

Tabel: Ontwikkeling bezetting Stadsregio Parkstad Limburg in fte (structureel)

	01/2006	01/2010	12/2013	01/2014	12/2014	01/2015	07/2015	01/2018	01/2021	01/2022	01/2023	01/2024
Parkstadbureau	26	30,5	29,5	26	19	15,5	11,5	13,7	20,3	26,3	26,8	26,8
GBRD	0	42	42,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BAG/GEO	0	18,5	18,5	18,5	18,5	18,5	0	0	0	0	0	0
Totaal	**26**	**91,0**	**90,0**	**44,5**	**37,5**	**34,0**	**11,5**	**13,7**	**20,3**	**26,3**	**26,8**	**26,8**

NB: De sprong in 2021 is het gevolg van de takendiscussie.

Parkstadbegroting: in € miljoen.

NB: De sprong in 2021 is het gevolg van de takendiscussie.

Financiële kaders

1. Voor de uitvoering van de kerntaken is een structureel werkbudget beschikbaar van k€ 720 per jaar. Dit is k€ 20 hoger dan in de begroting van 2023 vanwege de verschuiving van de contributie AG Charlemagne van “GROS”. Deze k€ 20 is dus specifiek gelabeld. Het overige werkbudget is al verschillende jaren k€ 700 en zal op enig moment verhoogd moeten worden.

2. In de begroting 2024 is het werkbudget ongesplitst. Op basis van het Jaarplan 2024 verdeelt het Algemeen Bestuur het werkbudget over de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur.
3. In de begroting is een bedrag van € 40.000 per jaar voor lobby inzake subsidieverwerving opgenomen.
4. De langlopende verplichting Buitenring van structureel € 400.000 per jaar maakt deel uit van de begroting. Deze verplichting loopt door tot en met 2030.
5. Het Regiobureau is belast met de voorbereiding en uitvoering van de kerntaken. Voor de uitvoering van kerntaken beschikt het Regiobureau over een vaste bezetting van 26,8 fte.
   Bij de vaststelling van de begroting 2023 is besloten om de 0,44 fte die wordt ingezet ten behoeve van GROS/AG Charlemagne over te hevelen van het programma flexibele schil naar de kernformatie.
6. Voor personele capaciteit die nodig is voor de uitvoering van projecten met een tijdelijke (co)financiering wordt (beperkt) gebruik gemaakt flexibele contracten.
7. De prijsindexering van de materiële kosten (2,4,% voor 2024) en de salariskosten (3,9% voor 2024) is gebaseerd op de prognose volgens de meest recente circulaire (september) van de algemene uitkering. Tevens is rekening gehouden met het voorliggende principeakkoord Cao Gemeenten. De aanpassing van de regiobijdragen voor deze kostenstijgingen is onvermijdelijk.
8. Medio 2022 is gestart met de uitvoering van het sectoraal functiebeschrijvings- en waarderingssysteem HR21 bij SPL. Met de invoering van HR21 wordt aangesloten bij de Parkstadgemeenten. De directe aanleiding voor de invoering HR21 bij de Stadsregio Parkstad Limburg is het achterstallige onderhoud op het functiegebouw. Vanuit het oogpunt van goed werkgeverschap heeft dit geleid tot een onderhoudsronde op het functieloongebouw om zodoende de onderliggende verplichting uit de CAO te borgen; te komen tot actuele beloningsverhoudingen als uitgangspositie voor de medewerkers. Zodoende blijft Parkstad ook marktconform binnen de regionale (krappe) arbeidsmarkt.
   Binnen SPL wordt de komende tijd invulling gegeven aan de verdere procesgang, besluitvorming en de aanloop naar de inwerkingtreding (onder voorbehoud van goedkeuring) van de HR21 normfuncties. Onderstaande tabel illustreert de marsroute naar besluitvorming:

Datum/ Periode	Omschrijving
19 januari 2023	Portefeuillehoudersoverleg financiën
8 februari 2023	DB/AB voorgenomen besluit over producten van HR21
t/m begin maart 2023	Hoorbepaling vakorganisatie t.b.v. conversietabel (doorlooptijd 3 á 4 weken)
22 maart 2023	DB: definitief besluit HR21
april – juli 2023	Zienswijze gemeenteraden t.a.v. reguliere ontwerpbegroting (doorlooptijd 12 weken). De financiële consequenties van het HR21 traject zullen worden meegenomen in de reguliere begrotingscyclus van SPL. De gemeenteraden van Parkstad hebben in dat kader de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.
juli 2023	Brieven versturen aan medewerkers t.a.v. voorgenomen indelingsbesluiten (normfunctie HR21) inclusief inschaling.
juli 2023	Reactie medewerkers en inloopspreekuren (reactietermijn 2 weken)
augustus 2023	Definitief besluit (en eventueel geschillen)

Het functieonderhoud middels de HR21 systematiek zal in een aantal gevallen leiden tot hogere functieschalen dan de functieschalen waar betreffende functiehouders nu zijn ingedeeld. In afstemming met de PoHo's is de met HR21 samenhangende financiële impact nu meegenomen in de kadernota en de voorliggende begroting. Uitgaande van 1 januari 2023 als ingangsdatum van HR21 zullen indicatief de financiële consequenties in het eerste jaar maximaal €55.000 bedragen (waarvan €15.000 reeds is voorzien, door lopende salarisgaranties die worden gefinancierd via de frictiereserve. Eenmalig kunnen deze extra kosten door SPL gedekt worden. Voor de jaren na 2023 is een verhoging van de bijdragen van de gemeenten noodzakelijk om de effecten van HR21 op te vangen. Aangezien betreffende functiehouders pas in de loop van meerdere jaren in het maximum van hun nieuwe functieschaal worden ingepast, is het voorstel om de gemeentelijke bijdragen op basis van een reële

inschatting te laten ingroeien tot de benodigde structurele maximale jaarlijkse bijdrage van €200.000 (vanaf 2027).
Onderstaande tabel illustreert het ingroeimodel uitgaande van een personeelsbegroting van €2.677.000 in het jaar 2023.

Jaar	Personeels-begroting	Structurele stijging personeelsbegroting		Structurele stijging personeelsbegroting	
		t.o.v. voorgaand jaar		t.o.v. het jaar 2023	
2023	€ 2.677.000				
2024	€ 2.757.000	€ 80.000	2,99%	€ 80.000	2,99%
2025	€ 2.797.000	€ 40.000	1,45%	€ 120.000	4,48%
2026	€ 2.837.000	€ 40.000	1,43%	€ 160.000	5,98%
2027	€ 2.877.000	€ 40.000	1,41%	€ 200.000	7,47%

9. In 2023 wordt een beroep gedaan op de frictiereserve van € 15.000 voor de extra loonkosten van één medewerker, die op basis van het Sociaal Plan salaris betaald krijgt op grond van de functie en bijbehorende waardering van voor de transitie. De planning was dat deze kosten door zouden lopen tot en met 2026 (pensioendatum). Door de invoering van HR21 eindigt deze onttrekking na 2023. Verder worden de afschrijvingskosten inzake de verbouwing ten behoeve van extra werk/vergaderruimte van €7.000 per jaar uit de frictiereserve onttrokken.
10. Verder is de voor 2022 geplande onttrekking van de frictie reserve ad € 60.000 voor de implementatie van het nieuwe financieel systeem, de inrichting van het archief en de implementatie van de rechtmatigheids-verklaring, die oorspronkelijk via de eerste begrotingswijziging in 2022 was gepland, doorgeschoven naar 2023.
11. Parkstad heeft een structureel sluitende begroting. De bijdragen van de gemeenten daarin zijn opgebouwd uit twee delen; deze zijn voor 2024:
    a. Een bedrag van € 4.652.000 voor de kerntaken, de verplichting buitenring en de bedrijfsvoering; In dit bedrag is de bijdrage voor GROS (onderdeel AG Charlemagne) meegenomen.
       De algemene lijn die binnen Parkstad wordt gevolgd en jaren geleden als dusdanig is overeengekomen en wordt nageleefd is dat gelden die vrijvallen bij de bedrijfsvoering in beginsel (op basis van de reguliere verdeelsleutel) terugvloeien naar de gemeenten. Gelden die vrijvallen bij projecten of anderszins middelen van de Bestuurscommissies/het DB blijven te allen tijde beschikbaar voor Parkstad en vloeien niet terug naar de gemeenten.
    b. Een bedrag van € 1.095.000 voor Regionale Initiatieven.
12. Er zijn geen ombuigingen, taakstellingen en of bezuinigingen opgenomen in de voorliggende planningsperiode.
13. De renteopbrengst van een eventueel ‘spaarsaldo’ bij de schatkist was de afgelopen jaren nagenoeg nihil. Vanaf Q3 2022 krijgt SPL weer een rentevergoeding. In deze begroting is in de baten en lasten geen rentebate opgenomen omdat de hoogte ervan op voorhand lastig is vast te stellen door de fluctuerende rente en uitstaande bedragen. Eventuele rentebaten zullen toegerekend worden aan de programma’s waar ze betrekking op hebben en dus toegevoegd worden aan de programmagelden.

Daarnaast worden op grond van bestuurlijk geaccordeerde afspraken/overeenkomsten bijdragen gevraagd voor kosten van tijdelijke projecten, zoals het Zonnepanelenproject. Deze zijn niet in deze begroting opgenomen.

Samenvatting financieel beeld 2024-2027

Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Initiële begroting 2023	Na voorgenomen 1st begrotigings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Werkbudget kernactiviteiten	700	700	720	720	720	720
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	40	40	40	40
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Afschrijvingen buitenring	264	264	264	264	264	264
Financieringskosten buitenring	95	95	82	69	55	42
Flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	50	0	0	0	0
Loonkosten formatie	2.627	2.627	3.031	3.190	3.349	3.516
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	0	0	0	0
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting	544	604	488	468	474	483
Afschrijvingskosten verbouwing	7	7	7	7	7	7
Totaal materiële kosten bedrijfsvoering	*551*	*611*	*495*	*475*	*481*	*490*
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting						
Totaal lasten	**4.342**	**4.402**	**4.632**	**4.758**	**4.909**	**5.071**
Bijdragen deelnemende gemeenten	3.955	3.955	4.244	4.401	4.557	4.759,27
Bijdrage gemeente Heerlen takendiscussie	356	356	408	417	426	399
Totaal bijdragen deelnemende gemeenten	*4.311*	*4.311*	*4.652*	*4.818*	*4.983*	*5.159*
Bijdragen gemeenten flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	50	0	0	0	0
Cofinanciering door derden van projecten	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totaal baten	**4.361**	**4.361**	**4.652**	**4.818**	**4.983**	**5.159**
Exploitatieresultaat	**19**	**-41**	**20**	**60**	**73**	**87**
Stortingen in reserves:						
Reserve Ringwegen	197	197	219	241	266	293
Onttrekkingen aan reserves:						
Reserve Ringwegen	156	156	165	174	186	199
Organisatie Op Orde			27			
Frictiereserve	22	82	7	7	7	7
Begrotingsresultaat	**0**	**0**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

Verdeling van middelen (via balans)	2023	Na 1e begrotings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Bestemming regionaal deel Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Regionaal deel Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Verdeling van middelen (via balans)	2023	Na 1e begrotings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Regionale initiatieven	1.076	1.076	1.095	1.114	1.134	1.154
Bijdragen regionale initiatieven	1.076	1.076	1.095	1.114	1.134	1.154
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3. Programma Kerntaken

De regionale samenwerking verloopt via twee sporen: de kernsamenwerking waar elke gemeente aan meedoet en de flexibele samenwerking (flexibele schil). Hiermee wordt uiting gegeven aan het centrale uitgangspunt van elkaar binden waar dat nodig is en flexibel zijn waar dat kan, uitgaande van de kracht van de coalition of willing. Dit leidt tot een kernagenda en een keuze agenda.

De Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg is een regeling tussen colleges van burgemeester en wethouders.

Naast het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur fungeren binnen Parkstad Bestuurscommissies, bestaande uit portefeuillehouders. De Bestuurscommissies hebben het bestuurlijk primaat en de budgetverantwoordelijkheid binnen de door het Algemeen Bestuur toebedeelde taken en budgetten.

De betrokkenheid van de gemeenteraden en colleges krijgt gestalte via Regionale Raadsinformatiebijeenkomsten en College-Regiodagen.

De regionale samenwerking wordt ondersteund door het Regiobureau. Het Regiobureau faciliteert de inhoud en de processen van de Bestuurscommissies en de andere gremia en activiteiten rondom die samenwerking: het Dagelijks Bestuur, het Algemeen Bestuur, de Regiodagen en informatiebijeenkomsten. Het uitgangspunt is een “mean and lean” bureau van een voldoende kaliber om te kunnen voldoen aan de eisen van onafhankelijke bestuurlijke ondersteuning, strategische programmabewaking en procesmanagement en –coördinatie.

Indeling programma in deelactiviteiten en deelbudgetten

Het programma Kerntaken is onderverdeeld in 6 deelactiviteiten;

1. Activiteiten gerelateerd aan de Kernagenda die gedekt worden uit het werkbudget.
2. Activiteiten gerelateerd aan de Kernagenda voor het thema GROS, onderdeel AG-Charlemagne.
3. Regionale initiatieven.
4. Cofinanciering van kernactiviteiten en fondsen dan wel geldstromen uit nationale en internationale subsidies, zoals de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds
5. Kernformatie.
6. Financieringskosten en afschrijvingskosten Buitenring.

Het bijbehorend financieel beeld is weergegeven in onderstaand overzicht.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Initiële begroting 2023	Na voorgenomen 1st begrotigings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Werkbudget:	700,0	700	720	720	720	720
Lobby subsidieverwerver	40,0	40	40	40	40	40
Cofinanciering door derden projecten kernactiviteiten/projectlasten	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Afschrijvingskosten Buitenring	264	264	264	264	264	264
Financieringskosten Buitenring	95	95	82	69	55	42
Flexibele schil/Grensoverschrijdende samenwe	50	50	0	0	0	0
Loonkosten formatie	1.658	1.658	1.937	2.039	2.142	2.251
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	0	0	0	0
Totale lasten Kerntaken	**2.822**	**2.822**	**3.043**	**3.132**	**3.222**	**3.316**
Cofinanc. door derden kernactiviteiten/projectba	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totale baten Kerntaken	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Kerntaken	**-2.822**	**-2.822**	**-3.043**	**-3.132**	**-3.222**	**-3.316**
Stortingen in reserves:						
Reserve Ringwegen	197	197	219	241	266	293
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves:						
Reserve Ringwegen	156	156	165	174	186	199
Reserve werkbudget Algemeen Bestuur	0	0	0	0	0	0
Reserve werkbudget Bestuurscommissies	0	0	0	0	0	0
Frictiereserve	15	15	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves Kerntaken	**26**	**26**	**54**	**67**	**80**	**94**
Gerealiseerde resultaat Kerntaken	**-2.848**	**-2.848**	**-3.097**	**-3.199**	**-3.302**	**-3.411**

Verdeling van middelen (via balans)	Initiële begroting 2023	Na 1e begrotings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Bestemming regionaal deel Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Regionaal deel Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Saldo						

Verdeling van middelen (via balans)	Initiële begroting 2023	Na 1e begrotings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Regionale initiatieven	1.076	1.076	1.095	1.114	1.134	1.154
Bijdragen regionale initiatieven	1.076	1.076	1.095	1.114	1.134	1.154
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Werkbudget kernactiviteiten

Voor de uitvoering van de kernthema's is in de begroting 2024 een werkbudget opgenomen van € 720.000. Dit is € 20.000 hoger dan 2023 door de verschuiving van de contributie AG Charlemagne van Grensoverschrijdende samenwerking naar het werkbudget en als zodanig gelabeld. Het overige werkbudget is verder niet geïndexeerd. Het werkbudget is bedoeld ter dekking van activiteiten: voorbereidingskosten van beleid en programmering, monitoring, ondersteuning, instrumentontwikkeling et cetera, passend binnen de Kernagenda. De activiteiten zijn zowel inhoudelijk als proces ondersteunend van aard.
In de begroting is het werkbudget een ongesplitst bedrag. Op basis van het jaarplan 2024 zal het Algemeen Bestuur dit werkbudget verdelen over de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur. Bij de verdeling wordt rekening gehouden met de plannen die de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur aandragen in het kader van het jaarplan 2024.

Grensoverschrijdende samenwerking (GROS)

De Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio (opgericht in 2011) is een grensoverschrijdend samenwerkingsverband tussen Parkstad Limburg, Stadt Aachen, Städte Region Aachen, gemeente Heerlen, de Deutschsprachige Gemeinschaft Belgiens en de gemeente Vaals. Per 1 januari 2021 heeft de Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio zich na een unaniem besluit in 2020 van de Vorstand aangesloten bij de EGTS-EMR. In de begroting 2024 is het budget voor GROS, conform bovenstaand voor k€ 20 opgenomen in het werkbudget en k€ 35 onder loonkosten formatie.
Deze structurele bijdrage van Parkstad aan AG Charlemagne wordt conform de afspraken doorberekend aan de gemeenten volgens de gebruikelijke verdeelsleutel van Parkstad Limburg.

Regionale initiatieven

De Regionale Initiatieven zijn gemeentelijke initiatieven en taken waarvan in het verleden met de gemeenten is afgesproken dat de uitbetaling daarvan via Stadsregio Parkstad Limburg loopt. Het betreft de financiering van BTM, het Starterscentrum, het Routebureau, Visit Zuid-Limburg (voormalige VVV) en het Vestigingenregister. Stadsregio Parkstad Limburg ontvangt facturen van de verschillende instellingen en factureert deze gebundeld door naar de gemeenten. Daarnaast wordt vanuit het budget voor regionale initiatieven een bijdrage geleverd aan het Uitvoeringsprogramma Toerisme.

In de begroting 2024 zijn op basis van de vigerende afspraken onderstaande ramingen opgenomen. De daadwerkelijk gefactureerde bedragen zullen aan de gemeenten worden doorberekend.

Gemeente	BTM (STG)	BTM (C'magne)	Route-bureau	Vestigingen-register	Visit Zuid Limburg	Starters-centrum	Uitvoerings-programma Toerisme	Totaal Bedragen x € 1
Brunssum	8.898,0	4.517	2.721	8.459	79.378	11.963	2.519	118.455
Heerlen	25.773,0	13.085	10.871	24.973	258.252	37.447	9.353	379.753
Kerkrade	14.391,0	7.306	5.295	12.913	176.980	19.672	4.678	241.235
Landgraaf	8.831,0	4.483	6.918	10.597	121.061	16.101	5.510	173.501
Simpelveld	1.074,0	546	1.428	5.386	20.775	4.539	1.214	34.962
Voerendaal	1.308,0	664	1.106	4.237	25.912	5.364	1.042	39.633
Beekdaelen	4.726,0	2.399	3.057	14.380	65.594	15.453	1.750	107.359
Totaal	**65.000**	**33.000**	**31.396**	**80.945**	**747.951**	**110.539**	**26.066**	**1.094.900**
		Nog te verhogen met BTW	Nog te verhogen met BTW	Nog te verhogen met BTW	Nog te verhogen met BTW			

De bijdragen aan BTM, Starterscentrum en het Uitvoeringsprogramma Toerisme zijn identiek aan de bijdragen in 2023. In 2020 is aan BTM een begrotingspostsubsidie toegekend met een maximale bijdrage van € 65.000,- per jaar. Dit onder de voorwaarde dat de Parkstadgemeenten hun financiële bijdrage hiervoor blijven leveren. Het resterende beschikbare BTM-budget wordt gebruikt voor het verstrekken van opdrachten.

De bijdrage aan Visit Zuid Limburg is gebaseerd op het convenant voor de subsidiëring in de periode 2021-2026.
De bijdrage aan het Routebureau is gebaseerd op de bijdrage 2018-2019, geïndexeerd met 2%.
De bijdrage aan het Starterscentrum is gebaseerd op € 0,45 per inwoner. De bijdrage is ontleend aan de meerjarenbegroting van het Starterscentrum.
De bijdrage aan het Vestigingenregister bestaat uit 2 delen “Gemeenten aan het Werk” en “VRL-participatie”. De bijdragen zijn ontleend aan de meerjarenbegroting van het Vestigingenregister

Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten en fondsen danwel geldstromen uit nationale en internationale subsidies
In een aantal gevallen blijkt het mogelijk te zijn (en Parkstad zoekt daar actief naar) om voor projecten/activiteiten van de kernagenda cofinanciering te verkrijgen. Ook wordt gezocht naar fondsen dan wel geldstromen uit nationale en internationale subsidies. De ontvangen middelen en de toevoegingen van deze middelen aan de budgetten voor die activiteiten/projecten verloopt via deze post. Indien middelen beschikbaar komen worden de extra baten en lasten via een tussentijdse begrotingswijziging (bij voorkeur via de bestuursrapportage) opgenomen in de begroting. Door de wijze van boekhoudkundige verwerking van deze projecten zal het eventuele geprognosticeerde resultaat op deze projecten nihil zijn.

Kernformatie
De kernformatie bestaat per 1 januari 2023 uit 26,8 fte. In lijn met de BBV is de totale formatie van Parkstad (totaal 26,8 fte) gesplitst in een programmadeel en een overheaddeel (zie hoofdstuk bedrijfsvoering). In onderstaande tabel is de omvang van de kernformatie en de raming van de loonkosten opgenomen voor de jaren 2023 tot en met 2027.

Totaal kernformatie	Initiële begroting 2023	Na 1e begrotings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
FTE kernformatie programma's	15,72	16,2	16,16	16,2	16,2	16,2
FTE kernformatie overhead	10,60	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6
FTE kernformatie	**26,32**	**26,8**	**26,8**	**26,8**	**26,8**	**26,8**

Loonkosten totaal (bedragen * € 1.000)	Initiële begroting 2023	Na 1e begrotings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Loonkosten kernformatie programma activiteiten	1.658	1.658	1.937	2.039	2.142	2.251
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	0	0	0	0
Loonkosten kernformatie overhead	969	969	1.095	1.150	1.207	1.265
Totaal	**2.642**	**2.642**	**3.031**	**3.190**	**3.349**	**3.516**

In de berekening van de loonkosten is uitgegaan van een loonkostenstijging ter hoogte van het prijsindexcijfer overheidsconsumptie (beloning werknemers volgens de meest recente (september) circulaire 2022 van de algemene uitkering (3,9% voor 2024). Tevens is rekening gehouden met het voorliggende principeakkoord Cao Gemeenten

Zoals onder punt 7 van de financiële kaders gemeld worden de effecten van de implementatie van HR21 in de begroting meegenomen.
In 2023 wordt nog een beroep gedaan op de reserve frictiegelden voor de afdekking van de extra loonkosten van één medewerker, die op basis van het Sociaal Plan het salaris betaald krijgt op grond van de functie en bijbehorende waardering van voor de transitie. Deze kosten worden in 2023 geraamd op € 15.000. Deze kosten zouden normaliter doorlopen tot en met 2026. Met de implementatie van HR21 is

vanaf 2024 voor deze medewerker geen beroep meer nodig op de frictiekosten en vallen deze kosten binnen de reguliere loonkosten.

Financiering en afschrijving Buitenring
Deze lasten hebben betrekking op de afschrijvingen en rentekosten van de lening voor het aandeel van Parkstad in de financiering van de Buitenring.
Het bedrag van € 7,2 miljoen wordt afgeschreven in lijn met de afschrijvingstermijnen van de Provincie. Het asfaltgedeelte wordt afgeschreven in 15 jaar en het funderingsgedeelte in 40 jaar. De afschrijving is gestart in het jaar na ingebruikname van de Buitenring, 2020. De afschrijvingskosten zijn € 264.000 per jaar. De rentekosten, als onderdeel van de annuïteit, bedragen in 2024 € 81.810.

Aan de reserve Ringwegen wordt, conform BBV, naar rato van de verhouding reserve/vast actief in 2024 ongeveer de helft van de afschrijvingslasten onttrokken. Het verschil tussen de bijdragen van de Parkstad gemeenten (€ 400.000 per jaar) en de afschrijvingskosten (€ 264.000 per jaar) en rentelasten (€ 81.810 voor 2023) wordt per saldo aan de reserve Buitenring toegevoegd. In 2030 is de reserve voldoende groot om de resterende afschrijvingslasten te dekken. De bijdrage van de gemeenten voor de Buitenring is in het verleden gekort op het werkbudget. Na 2030 zal aan het DB worden voorgesteld de oude situatie te herstellen en de bijdrage weer aan het werkbudget toe te voegen.

Frictiereserve
In de begroting van 2023 is een onttrekking aan de frictiereserve voorzien voor de hierboven onder kernformatie genoemde salarisgarantie conform het Sociaal Plan ad € 15.000. En tevens € 7.000 voor de afschrijvingskosten van de verbouwing van de tweede en derde verdieping van het kantoorgebouw.
Voor 2022 was een onttrekking van € 60.000 meegenomen voor de herinrichting bedrijfsvoering, inhuur deskundigheid voor implementatie nieuwe financieel systeem, inrichting archief en implementatie rechtmatigheidsverklaring. Deze laatste onttrekking heeft niet plaatsgevonden en is nu als voorgenomen begrotingswijziging gepland voor 2023. De totale onttrekking voor 2023 zal dan k€ 82.000 bedragen.
Voor 2024 zal k€ 7.000 onttrokken worden voor de genoemde afschrijving.

4. Programma Flexibele Schil

Naast thema's die behoren tot de Kernagenda en waarvan de financiering loopt via de regiobijdragen van de gemeenten is er binnen de samenwerking plaats voor een flexibele schil, waarbij partijen elkaar kunnen vinden via de coalition of willing.

Administratieve ontzorging zonnepanelen.
Dit betreft de administratieve eenheid die centraal bij Parkstad is georganiseerd voor de contractafwikkeling en de BTW teruggaaf voor de deelnemers. De beschikbaar gestelde middelen en de toevoeging aan de projectbudgetten worden via tussentijdse begrotingswijzigingen opgenomen in de begroting.

Programma Flexibele schil (* € 1.000)	Initiële begroting 2023	Na voorgenomen 1st begrotigings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Administratie zonnepanelen	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totale lasten Flexibele schil	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
Bijdragen gemeenten aan administratie zonnepanelen	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totale baten Flexibele schil	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Flexibele schil	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
Stortingen in reserves						
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Onttrekkingen aan reserves						
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Saldo mutaties reserves Flexibele schil	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
Gerealiseerde resultaat Flexibele schil	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**

5. Algemene Dekkingsmiddelen

Gemeentelijke bijdragen kerntaken
De gemeentelijke bijdragen zijn zodanig berekend dat voor de uitvoering van de kerntaken en de lopende verplichtingen een sluitende begroting wordt verkregen. De verdeling van de bijdrage over de deelnemende gemeenten vindt – zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg van 1 mei 2021 - plaats aan de hand van de meest recent vastgestelde Algemene Uitkering, nadat eerst de extra bijdrage voor de takendiscussie is verrekend. Voor de begroting 2024 is de Algemene Uitkering 2020 gehanteerd.

Gemeente	Verdeelsleutel 2023		Begroting 2023		Verdeelsleutel 2024		Meerjarenraming 2024-2027 (* € 1.000)			
	AU 2019 Basis	Aandeel gemeente	2023	2023 na 1e voorg. begr. wijz.	AU 2020 Basis	Aandeel gemeente	2024	2025	2026	2027
Beekdaelen	30.666	10,53%	443	443	30.939	10,54%	475	492	510	532
Brunssum	31.606	10,85%	450	450	31.577	10,76%	479	497	514	537
Heerlen	114.817	39,41%	1.436	1.436	115.693	39,41%	1.545	1.602	1.659	1.734
Kerkrade	54.120	18,58%	770	770	54.738	18,65%	827	858	888	927
Landgraaf	40.308	13,83%	571	571	40.613	13,83%	612	635	658	687
Simpelveld	9.544	3,28%	136	136	9.638	3,28%	146	152	157	164
Voerendaal	10.290	3,53%	149	149	10.368	3,53%	159	165	171	178
Totaal	**291.352**	**100,00%**	**3.955**	**3.955**	**293.567**	**100,00%**	**4.244**	**4.401**	**4.557**	**4.759**
Bod Heerlen *			**356**	**356**			**408**	**417**	**426**	**441**
Totaal			**4.311**	**4.311**			**4.652**	**4.818**	**4.983**	**5.200**

*** Bod Heerlen was niet opgenomen in de primaire begroting 2022. Dit betreft nog de formalisering van de besluitvorming rondom de takendiscussie zoals die in 2021 zowel bij de gemeenten als bij de Stadsregio heeft plaatsgevonden. Met de 1e begrotingswijziging is dit alsnog in de begroting 2022 verwerkt. Bod Heerlen wordt jaarlijks geindexeerd met de stijging van de loonkosten.**

Gemeentelijke bijdragen thema GROS, onderdeel AG Charlemagne

De Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio (opgericht in 2011) is een grensoverschrijdend samenwerkingsverband tussen Parkstad Limburg, Stadt Aachen, Städteregion Aachen, gemeente Heerlen, de Deutschsprachige Gemeinschaft Belgiens en de gemeente Vaals. Per 1 januari 2021 heeft de Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio zich na een unaniem besluit in 2020 van de Vorstand aangesloten bij de EGTS-EMR.
De structurele bijdrage van Parkstad aan AG Charlemagne bedraagt jaarlijks € 50.000 en wordt conform de afspraken tot en met de begroting van 2023 apart doorberekend aan de gemeenten volgens de gebruikelijke verdeelsleutel van Parkstad Limburg. Vanaf de voorliggende begroting 2024 is conform besluit de contributie (€ 15.000) opgenomen onder het werkbudget en de personeelskosten (€ 35.000 onder loonkosten formatie. De contributie voor 2024 is daarnaast met € 5.000 verhoogd.

Totaal overzicht

De algemene dekkingsmiddelen zien er samengevat als volgt uit:

Algemene Dekkingsmiddelen (bedragen * € 1.000)	Initiële begroting 2023	Na voorgenomen 1st begrotigings-wijziging 2023	Na voorgenomen 2e begrotings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Totale lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijdragen deelnemende gemeenten	4.361	4.361	4.361	4.652	4.818	4.983	5.159
Totale baten	**4.361**	**4.361**	**4.361**	**4.652**	**4.818**	**4.983**	**5.159**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Algemene Dekkingsmiddelen	**4.361**	**4.361**	**4.361**	**4.652**	**4.818**	**4.983**	**5.159**
Stortingen in reserves							
Onttrekkingen aan reserves							
Saldo mutaties reserves Algemene Dekkingsmiddelen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde resultaat Algemene Dekkingsmiddelen	**4.361**	**4.361**	**4.361**	**4.652**	**4.818**	**4.983**	**5.159**

6. Overhead en Bedrijfsvoering

Dit onderdeel is in overeenstemming met de BBV-voorschriften. Op dit onderdeel worden de kosten verantwoord van de personele overhead en de kosten voor de bedrijfsvoering, bestaande uit de materiële kosten voor huisvesting, ICT, facilitaire zaken, financiën en personele zaken.

Overhead
In de nota van toelichting bij het besluit van 6 maart 2017 inzake de wijziging van de BBV wordt uiteengezet welke kosten worden gerekend tot de overhead:

- Financiën, toezicht en controle op de eigen organisatie
- Personeelszaken en organisatie
- Inkoop
- Interne en externe communicatie
- Juridische zaken
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning
- Informatievoorziening en automatisering
- Facilitaire zaken en huisvesting
- Documentaire informatievoorziening
- Managementondersteuning primair proces

Personele overhead
De formatie van het onderdeel overhead bestaat in 2024 uit 10,6 fte.

In de begroting 2024 is een bedrag aan loonkosten formatie overhead opgenomen van € 1.095.000.

Loonkosten totaal (bedragen * € 1.000)	Initiële begroting 2023	Na 1e begrotings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Loonkosten kernformatie programma activiteiten	1.658	1.658	1.937	2.039	2.142	2.251
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	0	0	0	0
Loonkosten kernformatie overhead	969	969	1.095	1.150	1.207	1.265
Totaal	**2.642**	**2.642**	**3.031**	**3.190**	**3.349**	**3.516**

Totaal formatie	Initiële begroting 2023	Na 1e begrotings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
FTE kernformatie programma's	15,72	16,2	16,16	16,2	16,2	16,2
FTE kernformatie overhead	10,60	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6
FTE kernformatie	**26,32**	**26,8**	**26,8**	**26,8**	**26,8**	**26,8**

Indexering loonkosten
In de berekening van deze loonkosten is uitgegaan van een loonkostenstijging ter hoogte van het prijsindexcijfer overheidsconsumptie (beloning werknemers volgens de meest recente (september) circulaire 2022 van de algemene uitkering (3,9%). Hieraan is de impact van HR21, voor 2024 € 26.400, voor de personele overhead, toegevoegd.

Bedrijfsvoering
Voor het onderdeel materiële kosten bedrijfsvoering was in de begroting 2023 voor 2023 € 551.000 als budget opgenomen. Middels een voorgenomen begrotingswijziging is dit budget verhoogd met € 60.000. Dit betreft de implementatie van het nieuwe financieel systeem, de inrichting van een archiefsysteem en de implementatie van de rechtmatigheidsverklaring. Deze waren oorspronkelijk, via de eerste begrotingswijziging, in 2022 gepland, maar zijn nog niet uitgevoerd. Deze € 60.000 wordt, zoals gepland, bekostigd via een onttrekking aan de frictiereserve.
Voor 2024 was in de begroting van 2023 een budget opgenomen van € 356.000. Dit bedrag is opgebouwd uit € 349.000 reguliere kosten en € 7.000 voor de afschrijvingskosten verbouwing.

De reguliere kosten voor 2024 zijn aangepast op basis van de nieuwe indexatie conform de meest recente circulaire Gemeentefonds (september 2022) en gecorrigeerd voor de eerder opgenomen indexatie. Tevens is een bedrag opgenomen van € 40.000, € 30.000 en € 39.000 voor respectievelijk opleidingskosten, advieskosten en licentiekosten voor de systemen voor het archief, digitale handtekening en digitaal vergaderen (iBabs). Voor 2024 is verder nog eenmalige € 27.000 gebudgetteerd voor de het inrichten van de systemen voor digitale handtekening en inkoopmanagement en het op orde brengen van het archief voor de periode 2016-2023 in lijn met de vereisten van de archiefwet. Hiervoor wordt € 27.000 onttrokken aan de frictiereserve en is dus budgetneutraal.

Materiële kosten bedrijfsvoering (Bedragen * € 1.000)	Begroting 2023 x € 1.000	Na voorgenomen 1st begrotigings-wijziging 2023	Begroting 2024 x € 1.000	Begroting 2025 x € 1.000	Begroting 2026 x € 1.000	Begroting 2027 x € 1.000
Budget materiële kosten bedrijfsvoering begroting 2023	344	344	349	354	359	360
Prijsindex begroting 2023 1,5%			-5	-5	-5	
Prijsindex begroting 2024			8	8	7	7
Afschrijfvingskosten verbouwing	7	7	7	7	7	7
Opleidingsbudget			40	41	42	43
Budget advieskosten			30	31	31	32
Inrichten digitale handtekening en inkoopman. + archief '16-'23			27			
Structurele kosten archiefsysteem, digitale handtekening/iBabs			39	40	40	41
Incidentele kosten op orde brengen bedrijfsvoering	200	200				
Eenmalige kosten inrichten rechtmatigheid/Exact/Archief systeem		60				
Totaal budget materiële kosten bedrijfsvoering begroting 2023	**551**	**611**	**495**	**475**	**481**	**490**

De algemene lijn die binnen Parkstad wordt gevolgd en jaren geleden als dusdanig is overeengekomen en wordt nageleefd, is dat gelden die vrijvallen bij de bedrijfsvoering in beginsel (op basis van de reguliere verdeelsleutel) terugvloeien naar de gemeenten.

Voor het onderdeel personele overhead en bedrijfsvoering ziet de totale raming er als volgt uit (bedragen x € 1.000):

Overhead (bedragen * € 1.000)	Initiële begroting 2023	Na voorgenomen 1st begrotigings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Exploitatielasten						
Kosten formatie	969	969	1.095	1.150	1.207	1.265
Bedrijfsvoering	551	611	495	475	481	490
Totale lasten Overhead	**1.520**	**1.580**	**1.589**	**1.626**	**1.687**	**1.755**
Totale baten Overhead	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Overhead	**-1.520**	**-1.580**	**-1.589**	**-1.626**	**-1.687**	**-1.755**
Stortingen in reserves						
Onttrekkingen aan reserves						
Frictiereserve	7	67	7	7	7	7
Saldo mutaties reserves Overhead	**7**	**67**	**7**	**7**	**7**	**7**
Gerealiseerde resultaat Overhead	**-1.513**	**-1.513**	**-1.582**	**-1.619**	**-1.680**	**-1.748**

7. Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Op basis van een inventarisatie van activiteiten is geconcludeerd dat Stadsregio Parkstad Limburg niet VPB-plichtig is. Dit is bevestigd door de Belastingdienst.

8. Onvoorzien

Er is geen post begroot voor onvoorziene uitgaven.

Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve ad € 115.000 als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een incidenteel karakter waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en niet uitstelbaar. Als het Dagelijks Bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording afgelegd.

9. Mutatie reserves & voorzieningen

In deze paragraaf wordt ingegaan op de beleidsintenties van de reserves en de omvang van de reserves.

Mutatie reserves (bedragen * € 1.000)	Initiële begroting 2023	Na voorgenomen 1st begrotigings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Stortingen in reserves kerntaken:						
- Reserve Ringwegen	197	197	219	241	266	293
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0	0
Totale stortingen	**197**	**197**	**219**	**241**	**266**	**293**
Onttrekkingen aan reserves						
- Reserve Ringwegen	156	156	165	174	186	199
- Reserve werkbudgetten Algemeen Bestuur	0	0	0	0	0	0
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0	0
- Organisatie Op Orde	0	0	27	0	0	0
- Frictiereserve	22	82	7	7	7	7
Totale onttrekkingen	**178**	**238**	**198**	**181**	**193**	**206**
Saldo van onttrekkingen en stortingen	**-19**	**41**	**-20**	**-60**	**-73**	**-87**

In bijlage 2 zijn de vermoedelijke saldi en de mutaties van de reserves opgenomen voor de jaren 2023 tot en met 2027 (bedragen x € 1.000).

Reserve Ringwegen

Deze reserve dient ter afdekking van de kapitaallasten van de investeringsbijdrage van € 7,2 miljoen van Parkstad op basis van het bestuursconvenant Binnen- en Buitenring Parkstad Limburg van 15 november 2005. Jaarlijks wordt € 0,4 miljoen bijdrage van de Parkstad gemeentes ontvangen voor de afschrijvingskosten (€ 264.000 per jaar) en de rentekosten van de daarvoor aangegane lening (€ 82.000 voor 2024). Het verschil tussen de bijdragen van de Parkstad gemeenten en de afschrijvingskosten en rentelasten wordt per saldo aan de reserve Buitenring toegevoegd voor de dekking van de afschrijvingskosten na 2030. De reserve is daarmee in 2030 voldoende om de resterende afschrijvingslasten te dekken.

Frictiereserve

De meerjarige frictiekostenbudgetten vanaf 2014 waren modelmatig berekend en gebaseerd op een gelijkmatig gefaseerde afname. De afspraak is dat het verschil tussen de werkelijke kosten en het budget worden verrekend via de reserve frictiegelden. Door de snellere uitstroom van personeel van het Parkstadbureau dan voorzien, is het beroep op het frictiebudget in de afgelopen jaren lager dan het daarvoor beschikbare budget. De stand van de reserve per ultimo 2023 is naar verwachting € 90.000. In 2024 wordt de afschrijving van de verbouwing gedekt uit de frictiereserve. De salarisgarantie conform het Sociaal Plan ad € 15.000 eindigt in 2023 met de voorgenomen implementatie van HR21.
De onttrekking van € 7.000 voor de jaren 2024-2027 betreffen de afschrijving van de verbouwing. Eind 2028 is deze volledig afgeschreven.

Reserve werkbudget Algemeen Bestuur
Bij het instellen van de reserve (12 oktober 2016) is besloten dat de in enig jaar niet bestemde middelen van de werkbudgetten van de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur worden toegevoegd aan de reserve werkbudget Algemeen Bestuur. Dit met als doel deze middelen in het daarop volgende jaar opnieuw te bestemmen voor programmadoeleinden.

Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies en Dagelijks Bestuur
De werkbudgetten van de Bestuurscommissies worden allen bestemd op basis van het jaarplan.
Om aansluiting te vinden met de BBV worden vanuit de balans voor de projecten op basis van het realisatiebeginsel en matchingprincipe de baten en lasten naar rato van de voortgang van het project verantwoord in de exploitatie. Baten en lasten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve “Werkbudgetten Bestuurscommissies” c.q. Dagelijks Bestuur. Per saldo is het gerealiseerde resultaat - nihil.

Grensoverschrijdende samenwerking/Reserve Städte Region Aachen / EGTS)
Deze reserve is door de resultaatbestemming jaarrekening 2009 en 2010 gevormd uit budgetoverschotten van de AG Charlemagne (de voorloper naar een EGTS). Het doel is de aanloop naar de vorming van een EGTS mogelijk te maken. In 2015 heeft er een onttrekking plaatsgevonden van € 50.000. In 2022 heeft hier geen mutatie op plaatsgevonden. De hoogte van de reserve bedraagt eind 2022 € 7.668. De verwachting is dat deze reserve nog aangesproken gaat worden in de toekomst, maar vooralsnog is deze niet begroot.

Meerjarige ontwikkeling reserves
Aan het begin van 2024 is de verwachte omvang van de bestemmingsreserves € 5,9 miljoen. De reserve Ringwegen is het grootst met een saldo van € 3,8 miljoen.

De toename van de reservepositie na 2022 is vrijwel volledig toe te schrijven aan de netto toevoeging aan de reserve ringwegen. De mutatie in de reserve werkbudgetten is als p.m. opgenomen.

Voorzieningen
In 2022 is een voorziening voor verlofsparen gevormd.

10. Paragrafen

10.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt ingegaan op de verwachte ontwikkeling van het weerstandsvermogen en de voorgeschreven financiële kengetallen.

Op 30 november 2011 heeft het Parkstad-bestuur ingestemd met de notitie ‘Risico’s en Weerstandscapaciteit Stadsregio Parkstad Limburg’. Op 19 december 2011 heeft de Parkstadraad de notitie voor kennisgeving aangenomen. De risiconotitie vormt de basis voor de risicobeheersing. In 2023 is een geactualiseerde concept notitie “Risico’s en Weerstandscapaciteit Stadsregio Parkstad Limburg” opgesteld. Deze wordt met het DB en AB verder afgestemd.

Het weerstandsvermogen geeft de verhouding aan tussen de weerstandscapaciteit en de risico’s.
Door beheersmaatregelen afgedekte risico’s (via bijvoorbeeld voorzieningen of verzekeringen of andere maatregelen) hebben geen invloed op het weerstandsvermogen.

De weerstandscapaciteit bestaat uit incidentele en structurele weerstandscapaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve, stille reserves en incidentele begrotingsruimte. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit onvoorzien structureel en structurele begrotingsruimte. Aangezien SPL geen stille reserves, incidentele begrotingsruimte, onvoorzien structureel en structurele begrotingsruimte heeft, bestaat de weerstandscapaciteit van SPL uit de Algemene Reserve. De post onvoorzien structureel wordt op nihil geschat.

De algemene reserve heeft een omvang van € 115.000. Deze reserve wordt aangehouden voor onvoorziene uitgaven. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een incidenteel karakter, waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en niet uitstelbaar. Als het Dagelijks Bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording afgelegd.
Parkstad houdt geen verder eigen vermogen aan als weerstandsvermogen voor niet-structurele financiële risico's, met het oog op de continuïteit van de organisatie en de taakvervulling.
Dit risico wordt op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen gedragen door de deelnemende gemeenten. Dat betekent dat Parkstad alleen dient te beschikken over enige financiële ruimte om tussentijdse incidentele financiële calamiteiten uit de eigen begroting af te kunnen dekken. Een algemene reserve van € 115.000 voldoet aan dit criterium.
Dat ontslaat het regiobureau niet van de plicht tot een adequaat risicomanagement om de risico's zoveel mogelijk te beperken.

Risicomanagement handelt over het rationeel beheersen van de risico's. Voorwaarde daarvoor is het op systematische wijze inzicht verkrijgen in de risico's die het regiobureau loopt: de risicoanalyse.

Onderstaande risico's zijn thans onderkend:

Omschrijving	Kans	Totale omvang (€)	Impact (€)	Toelichting
Cyberrisico	PM	PM	PM	Generiek werkt SPL in de cloud bij een externe leverancier die op basis van de genomen continuïteits-maatregelen voldoende maatregelen (o.a. certificering ISO 27001 en NEN 7510) heeft genomen. Daarnaast heeft SPL nog een aantal minder kritische applicaties bij andere leveranciers in de cloud.
Complexiteit van de projecten	0,5	50.000	25.000	De complexiteit van de projecten wordt groter. Denk aan het innovatieve project Inpondmakelaar waar gebruik wordt gemaakt van een revolverend fonds, het grensoverschrijdende project Velocity en de toenemende SISA verantwoording voor specifieke uitkeringen zoals het Volkshuisvestingsfonds. Waar nodig wordt hiervoor juridische en fiscale kennis ingehuurd. In de begroting 2024 is hiervoor k€ 30 opgenomen. Ook voor de interne organisatie heeft dat consequenties. Risico is dat hier additioneel 0,5 fte voor moet worden ingezet.
Ziekte	0,25	100.000	25.000	SPL is niet verzekerd voor het ziekterisico. Ingeval van uitval van kritische functionarissen zal externe ondersteuning ingehuurd moeten worden. De kosten hiervan zijn hoger dan de ziekte-uitkering.
WW	0,25	100.000	25.000	SPL is eigenrisicodrager voor de WW. In het P-budget is normaliter enige ruimte om dit op te vangen. Gezien de beperkte omvang van de organisatie is de wet van de grote getallen voor SPL niet van toepassing. Indien een medewerker langdurig in de WW gaat is dat niet gedekt door de begroting

De berekende omvang van het risico bedraagt € 75.000. De weerstandscapaciteit bedraagt € 115.000. Dit leidt tot een tot een weerstandsratio van 1,5. SPL streeft in principe naar een minimale

weerstandsratio van 1,0. Dit vooral door de risico's zoveel mogelijk te mitigeren. Zoals in bovenstaand aangegeven worden de risico's uiteindelijk gedragen door de deelnemende gemeentes en wordt de genoemde 1,0 gehanteerd als minimale streefwaarde en niet als harde norm.

Financiële kengetallen

In de paragraaf weerstandsvermogen / reserves en voorzieningen en risicobeheersing dient een set van financiële kengetallen te worden opgenomen. Deze kengetallen zijn:

1. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
2. Solvabiliteitsratio;
3. Structurele exploitatieruimte;
4. Grondexploitatie
5. Belastingcapaciteit.

De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor Stadsregio Parkstad Limburg niet aan de orde. De drie relevante kengetallen worden hieronder weergegeven op basis van de verwachte balansposities en de voorliggende begroting.

Kengetal	*Begroting 2023*	*Begroting 2024*	*Begroting 2025*	*Begroting 2026*	*Begroting 2027*	*Norm*
Netto schuldquote	*54,2%*	*44,4%*	*36,5%*	*28,8%*	*21,3%*	*<100%*
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	*54,2%*	*44,4%*	*36,5%*	*28,8%*	*21,3%*	*<100%*
*Solvabiliteitsratio **	*85,5%*	*89,2%*	*93,9%*	*99,2%*	*100,0%*	*>=20%*
Structurele exploitatie	*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*	*>=0*

*Gecorrigeerd voor schatkistbankieren. Een groot deel van de kortlopende schulden betreft vooruit ontvangen projectgelden. Deze staan nog op de bankrekening van het schatkistbankieren.

Netto Schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van Parkstad ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Dit kengetal wordt berekend door het totaal van de geleende gelden te delen door de jaarlijkse baten. Ter duiding van het kengetal geeft de VNG aan dat een kengetal boven de 100 een aanleiding voor alertheid is, een waarde boven de 130 is een signaal om in te grijpen. Bij SPL daalt de netto schuldquote de komende jaren als gevolg van de periodieke aflossing op de langlopende lening inzake deelname in de financiering van de Buitenring. Het kengetal netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen wijkt niet af van de netto schuldquote, omdat SPL geen leningen heeft verstrekt.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin SPL in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie. Als signaalwaarde voor de solvabiliteitsratio geldt een percentage van 20%. De solvabiliteitsratio van SPL neemt de komende jaren toe omdat de langlopende schuld periodiek wordt afgelost en de verwachting is dat er verder geen vreemd vermogen aangetrokken hoeft te worden.

Structurele exploitatie

Bij de structurele exploitatieruimte wordt het financiële resultaat gecorrigeerd voor incidentele baten, lasten of mutaties in de reserves. Dit geeft inzicht in de mate waarin de reguliere/ structurele baten de reguliere/ structurele lasten dekken. De structurele exploitatieruimte wordt uitgedrukt als een percentage van de omzet. De begroting van SPL is exact structureel en reëel in evenwicht.

10.2 Financiering

Voor de inrichting en uitvoering van de treasury functie van decentrale overheden zijn kaders gesteld in de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). Onder de treasury functie vallen onder andere het geldstromenbeheer, het saldobeheer, liquiditeitsbeheer, financiering, uitzetting van gelden en renterisicobeheer. Stadsregio Parkstad Limburg heeft de volgende instrumenten op het gebied van treasury, te weten het treasury statuut en de financieringsparagraaf in de begroting, de bestuursrapportages en het jaarverslag. In het treasury statuut zijn uitgangspunten en kaders opgenomen ten aanzien van het risicobeheer inzake uitgezette gelden, het renterisicobeheer, het koersrisicobeheer, het kredietrisicobeheer, het intern liquiditeitsbeheer en het valutarisicobeheer. Vanaf eind 2013 is door het rijk het Schatkistbankieren ingevoerd, dat als wetswijziging in de wet FIDO is opgenomen. Met de gevolgen van het Schatkistbankieren dient rekening te worden gehouden bij financieringsvraagstukken van de lokale overheid.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet is de norm, gesteld in de Wet Fido, voor het maximum bedrag waarmee de Stadsregio de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. De norm bedraagt 8,2 % van het begrotingstotaal volgens de primaire begroting. Het begrotingstotaal bedraagt de totale lasten volgens de begroting inclusief toevoegingen aan reserves.

Berekening Kasgeldlimiet	**2024**
Omvang begroting 2024 (m€)	*4,7*
Toegestane kasgeldlimiet %	*8,2%*
Toegestane kasgeldlimiet 2022	*€ 381.460*

Berekening Kasgeldlimiet 2022 (t-2) (bedragen * € 1.000)	**Kwartaal 1**	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
Begrotingstotaal lasten	3.740	3.740	3.740	3.740
Toegestane kasgeldlimiet: 8.2% van het bgrotingstotaal met een minimum van € 300.000	307	307	307	307
Toets kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet	307	307	307	307
Totaal gemiddelde netto vermogen schuld	-56.636	-54.287	-55.914	-55.618
Ruimte (+) / overschrijding (-)	56.943	54.594	56.221	55.925

Gelet op de liquiditeitspositie van Parkstad zal naar verwachting geen beroep worden gedaan op kasgeldfinanciering.

Renterisiconorm
De renterisiconorm beoogt het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente en de daarmee samenhangende rentelasten. Een rentelast kan stijgen bij herfinanciering of renteherziening van een lening. In de periode van 2024 tot en met 2027 worden geen renteherziening of herfinanciering van lopende leningen dan wel nieuwe financieringen verwacht. SPL zal in 2023 en de daaropvolgende jaren de renterisiconorm dus niet overschrijden.

De vaste schuld van SPL heeft uitsluitend betrekking op de voorfinanciering van de Buitenring. De omvang van de lening is per 1-1-2024 € 2,1 miljoen en daalt in de periode tot ultimo 2027 tot € 0,7 miljoen. De renterisiconorm wordt berekend over de vaste schuld.

Berekening Renterisiconorm	2023 na voor-gestelde wijiziging	2024	2025	2026	2027
Renteherzieningen	€ 0,0 miljoen	€ 0,0 miljoen	€ 0,0 miljoen	€ 0,0 miljoen	€ 0,0 miljoen
Aflossingen	€ 0,3 miljoen	€ 0,3 miljoen	€ 0,3 miljoen	€ 0,3 miljoen	€ 0,3 miljoen
Totaal renterisico	**€ 0,3 miljoen**	**€ 0,3 miljoen**	**€ 0,3 miljoen**	**€ 0,3 miljoen**	**€ 0,3 miljoen**
Renterisiconorm (20% van begrotingstotaal)	€ 0,9 miljoen	€ 0,9 miljoen	€ 0,9 miljoen	€ 1,0 miljoen	€ 1,0 miljoen
Ruimte onder renterisiconorm (norm minus risico)	€ 0,6 miljoen	€ 0,6 miljoen	€ 0,6 miljoen	€ 0,7 miljoen	€ 0,7miljoen

Gelet op het feit dat in 2024 geen sprake is van herfinanciering of renteherziening is de renterisiconorm voor Parkstad louter van theoretisch belang.

Schatkistbankieren
SPL maakt gebruik van Schatkistbankieren. Het prudent beleid met betrekking tot uitzettingen, zoals is opgenomen in het treasury statuut, bestaat uit het uitvoeren van het Schatkistbankieren.
Alle liquide middelen worden dagelijks door de Schatkist afgeroomd. De maximaal toegestane liquiditeit op de eigen rekening van Parkstad in 2024 is als gevolg van de regels van het Schatkistbankieren € 1.000.000. Een dergelijk bedrag is nodig voor het reguliere betalingsverkeer en kan niet rentedragend worden uitgezet.

Rentebaten
De renteopbrengst van een eventueel ‘spaarsaldo’ bij de schatkist was de afgelopen jaren nagenoeg nihil. Vanaf Q3 2022 krijgt SPL weer een rentevergoeding. In deze begroting is in de baten en lasten geen rentebate opgenomen omdat de hoogte ervan op voorhand lastig is vast te stellen door de fluctuerende rente en uitstaande bedragen. Eventuele rentebaten zullen toegerekend worden aan de programma’s waar ze betrekking op hebben en dus toegevoegd worden aan de programmagelden.

EMU-Saldo

Het EMU-saldo (rekeningsaldo) is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid (de Rijksoverheid, sociale fondsen en de decentrale overheden) van een bepaald land in een bepaald jaar. Er kan een tekort of een overschot op de begroting zijn. Decentrale overheden dienen het EMU-saldo te berekenen, zodat op macro niveau het EMU saldo voor Nederland kan worden bepaald. Het EMU saldo van de Stadsregio Parkstad Limburg voor de begroting 2024 is in het volgende overzicht berekend.

	EMU Saldo (bedragen x € 1,000)	2023 na voor-gestelde wijziging	2024	2025	2026	2027
+1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17).	-41	20	60	73	87
+2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie.	5	5	5	5	5
+3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie.	13	13	13	13	13
-4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd.	0	0	0	0	0
+5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4.	0	0	0	0	0
+6	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op de exploitatie verantwoord.	0	0	0	0	0
-7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan).	0	0	0	0	0
+8	Baten bouwgrondexploitatie (niet op de exploitatie verantwoord).	0	0	0	0	0
-9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen.	0	0	0	0	0
-10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten).	0	0	0	0	0
-11	Verkoop van effecten (verwachte boekwinst).	0	0	0	0	0
	Berekend EMU saldo	**-23**	**38**	**78**	**91**	**105**

10.3 Openbaarheidsparagraaf

De Wet Open Overheid (Woo) vergroot voor iedereen de toegang tot overheidsinformatie, bevordert de actieve openbaarmaking en actualiseert de regels voor openheid en openbaarheid. De verplichting tot actieve openbaarmaking wordt gefaseerd ingevoerd (bij Koninklijk Besluit), om organisaties de tijd te geven de openbaarmaking van deze categorieën in te richten.
Vanaf medio 2023 breidt SPL het aantal document- en informatiecategorieën, dat actief openbaar wordt gemaakt, jaarlijks uit. Daarnaast is SPL druk doende om de documentaire informatievoorziening binnen de organisatie te professionaliseren, om er voor te zorgen dat informatie vindbaar, uitwisselbaar, te ontsluiten en te archiveren is.
In de Woo is opgenomen dat alle overheidsinformatie uiteindelijk verplicht gepubliceerd moet worden op een landelijk platform. Het is nog onduidelijk wanneer dit landelijk platform dermate ontwikkeld is dat bestuursorganen zich erop kunnen aansluiten. Vooruitlopend op dit landelijk platform, zal SPL informatie publiceren op haar website.

Geconsolideerde begroting

11.1 Vermoedelijke geconsolideerde balans

Activa	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2024	31/01/2025	31/12/2026	31/12/2027
Bedragen x € 1.000,-						
Vaste Activa	**6.475**	**6.204**	**5.933**	**5.662**	**5.390**	**5.119**
Immateriële Vaste activa	**6.412**	**6.148**	**5.883**	**5.619**	**5.355**	**5.091**
Bijdragen aan activa eigendom van derden	6.412	6.148	5.883	5.619	5.355	5.091
Materiële Vaste activa	**63**	**56**	**49**	**42**	**35**	**28**
Investeringen met een economisch nut	63	56	49	42	35	28
Vlottende Activa	**56.590**	**56.438**	**56.431**	**56.453**	**56.474**	**56.496**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**56.338**	**56.187**	**56.180**	**56.201**	**56.223**	**56.244**
Vorderingen op openbare lichamen	532	532	532	532	532	532
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	55.807	55.655	55.649	55.670	55.691	55.713
Overige vorderingen	0	0	0	0	0	0
Liquide middelen	**7**	**7**	**7**	**7**	**7**	**7**
Kassaldi	1	1	1	1	1	1
Banksaldi	7	7	7	7	7	7
Overlopende activa	**244**	**244**	**244**	**244**	**244**	**244**
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:						
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0	0	0	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	244	244	244	244	244	244
Totaal Activa	**63.065**	**62.642**	**62.364**	**62.114**	**61.864**	**61.615**

Passiva	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2024	31/01/2025	31/12/2026	31/12/2027
Bedragen x € 1.000,-						
Vaste Passiva	**8.733**	**8.311**	**8.033**	**7.783**	**7.533**	**7.284**
Eigen vermogen	**6.355**	**5.933**	**5.953**	**6.013**	**6.086**	**6.174**
Algemene Reserve	115	115	115	115	115	115
Bestemmingsreserves	5.898	5.818	5.838	5.898	5.972	6.059
Gerealiseerde resultaat	343	0	0	0	0	0
Voorzieningen	**13**	**13**	**13**	**13**	**13**	**13**
Voorziening verlofsparen	13	13	13	13	13	13
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	**2.365**	**2.365**	**2.067**	**1.757**	**1.434**	**1.097**
Onderhandse leningen van:						
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	2.365	2.365	2.067	1.757	1.434	1.097
Vlottende Passiva	**54.332**	**54.332**	**54.332**	**54.332**	**54.332**	**54.332**
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**650**	**650**	**650**	**650**	**650**	***650***
Banksaldi	197	197	197	197	197	197
Overige schulden	453	453	453	453	453	453
Overlopende Passiva	**53.683**	**53.683**	**53.683**	**53.683**	**53.683**	**53.683**
Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	510	510	510	510	510	510
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:						
- Europese Overheidslichamen	23	23	23	23	23	23
- Het Rijk	502	502	502	502	502	502
- Overige Nederlandse overheidslichamen	403	403	403	403	403	403
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	52.244	52.244	52.244	52.244	52.244	52.244
Totaal Passiva	**63.065**	**62.642**	**62.365**	**62.115**	**61.865**	**61.615**

11.2 Geconsolideerde winst- en verliesrekening

De programma's en onderdelen bij elkaar opgeteld geeft de geconsolideerde begroting 2023 en de meerjarenramingen voor 2025-2027. De geconsolideerde begroting 2024 is het budgetniveau dat het Algemeen Bestuur vaststelt bij de vaststelling van de begroting 2024.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Initiële begroting 2023	Na voorgenomen 1st begrotigings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Lasten programma's						
Programma kerntaken	2.822	2.822	3.043	3.132	3.222	3.316
Programma flexibele schil	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totale lasten programma's	**2.822**	**2.822**	**3.043**	**3.132**	**3.222**	**3.316**
Baten programma's						
Programma kerntaken	0	0	0	0	0	0
Programma flexibele schil	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totale baten programma's	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten op de programma's	**-2.822**	**-2.822**	**-3.043**	**-3.132**	**-3.222**	**-3.316**
Lasten divers:						
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0
Overhead	1.520	1.580	1.589	1.626	1.687	1.755
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totale lasten divers	**1.520**	**1.580**	**1.589**	**1.626**	**1.687**	**1.755**
Baten divers:						
Algemene dekkingsmiddelen	4.361	4.361	4.652	4.818	4.983	5.159
Overhead	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totale baten divers	**4.361**	**4.361**	**4.652**	**4.818**	**4.983**	**5.159**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten divers	**2.841**	**2.781**	**3.063**	**3.192**	**3.295**	**3.404**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	**19**	**-41**	**20**	**60**	**73**	**87**
Stortingen in reserves kerntaken:						
Reserve Ringwegen	197	197	219	241	266	293
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0	0
Totale storting in de reserves (last)	**197**	**197**	**219**	**241**	**266**	**293**
Onttrekkingen aan reserves kerntaken:						
Reserve Ringwegen	156	156	165	174	186	199
Reserve werkbudgetten Algemeen Bestuur	0	0	0	0	0	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0	0
Frictiereserve	15	15	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves overhead:						
Organisatie Op Orde			27			
Frictiereserve	7	67	7	7	7	7
Totale onttrekking aan de reserves (baten)	**178**	**238**	**198**	**181**	**193**	**206**
Saldo mutaties reserves	**-19**	**41**	**-20**	**-60**	**-73**	**-87**
Gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Verdeling van middelen (via balans)			**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Bestemming regionaal deel Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Regionaal deel Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Saldo						

Verdeling van middelen (via balans)			**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Regionale initiatieven	1.076	1.076	1.095	1.114	1.134	1.154
Bijdragen regionale initiatieven	1.076	1.076	1.095	1.114	1.134	1.154
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

11.3 Overzicht incidentele baten en lasten

De begroting van SPL is structureel in evenwicht.

Presentatie structureel begrotingssaldo (bedragen x € 1000)	2024	2025	2026	2027
Saldo baten en lasten	20	60	73	87
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-20	-60	-73	-87
Begrotingssaldo	**0**	**0**	**0**	**0**
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	**0**	**0**	**0**	**0**
Structureel begrotingssaldo	**0**	**0**	**0**	**0**

De commissie BBV heeft in 2018 de “Notitie structurele en incidentele baten en lasten’ gepubliceerd.
De toezichthouders van de twaalf provincies hebben de notitie van de Commissie BBV verder verduidelijkt door de handreiking ‘Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten’ in het derde kwartaal van 2021 te publiceren. Deze handreiking geldt ook voor GR-en onder toezicht van Gedeputeerde Staten.
In het algemeen geldt dat een GR structurele taken uitvoert en daarvoor structurele baten en lasten raamt in de begroting. Structurele baten en lasten zijn dus de regel, incidentele baten en lasten zijn de uitzondering. Deze uitzonderingen moeten inzichtelijk gemaakt worden in het verplichte overzicht van incidentele baten en lasten. Voor elke post is een toelichting vereist.

De extra baten en lasten die samenhangen met de realisatie van projecten - niet zijnde werkbudget ontvangen door de Parkstad gemeenten - zijn dus incidenteel van aard. Dit betreft een belangrijk deel van het activiteitenniveau van Parkstad. Indien extra middelen beschikbaar komen, worden de extra baten en lasten via een tussentijdse begrotingswijziging (bij voorkeur via de bestuursrapportage) opgenomen in de begroting. Door de wijze van boekhoudkundige verwerking van deze projecten zal het eventuele geprognosticeerde resultaat op deze projecten nihil zijn.

Overzicht incidentele lasten en baten (bedragen x 1000)	2024	2025	2026	2027
Ontrekking frictiereserve en reserve organisatie op orde	-34	-7	-7	-7
Incidentele baten	**-34**	**-7**	**-7**	**-7**
Verbouwing (afschrijving)	7	7	7	7
Inrichten digitale handtekening en inkoopman. + archief '16-'23	27			
Incidentele lasten	**34**	**7**	**7**	**7**
Totaal overzicht incidentelen laste en baten	**0**	**0**	**0**	**0**

De incidentele baten en lasten die niet samenhangen met projecten betreffen:
- Onttrekking frictiereserve. De onttrekking van de frictiereserve is in lijn met de afschrijving van de incidentele verbouwing.
- De afschrijving van incidentele verbouwing. In 2028 is deze verbouwing volledig afgeschreven.

SPL maakt gebruik van een bestemmingsreserve ter dekking van kapitaalslasten die uit activering van de investering voor de Ringwegen voorkomen. Onttrekkingen hieraan mogen, mits aan de voorwaarden voldaan, als structureel worden aangemerkt in onderstaand overzicht van structurele reservemutaties.

Overzicht structurele reservemutaties	2024	2025	2026	2027
Reserve Ringwegen	-197	-219	-241	-266
Totaal stortingen	-197	-219	-241	-266
Reserve Ringewegen	156	165	174	186
Totaal onttrekkingen	156	165	174	186
Totaal reservemutaties	**-41**	**-54**	**-67**	**-80**

Het Algemeen Bestuur van de Stadsregio Parkstad Limburg

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur;

gelet op het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad Limburg in samenhang met de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Gemeentewet;

besluit:

De begroting 2024 en de meerjarenramingen 2025-2027 van de Stadsregio Parkstad Limburg vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van .. …. 2023.

drs. P.M. Bertholet
secretaris

drs. R. Wever
voorzitter.

Bijlage 1 Kadernota 2024

DB 08 februari 2023
Bijlage 4.2.1

KADERNOTA Begroting 2024 Stadsregio Parkstad Limburg
(Algemene financiële en beleidsmatige kaders 2024-2027)

Inleiding
Met ingang van 2015 is het voor gemeenschappelijke regelingen verplicht (Wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen, 9 juli 2014) algemene financiële en beleidsmatige kaders op te stellen, een zogenaamde Kadernota. Het doel van de Kadernota is om de betrokken gemeenteraden tijdig (vóór 30 april) over deze kaders te informeren, zodat raden tijdig (afzonderlijk of gezamenlijk) kunnen inspelen op het uitbrengen van een zienswijze bij de ontwerpbegroting. De kadernota moet een indicatie geven over de hoogte van de gemeentelijke bijdrage, de beleidsvoornemens en de prijscompensatie.[1]

De samenwerking en governance binnen Stadsregio Parkstad Limburg

Samenwerking
De uitgangspunten voor de regionale samenwerking binnen de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg (verder te noemen GR) zijn gebaseerd op de besluitvorming door de raden van de zeven deelnemende gemeenten in april 2021.

De uitgangspunten voor de regionale samenwerking betreffen de (nieuwe) strategische agenda, de bestuurlijke inrichting, het Regiobureau en de met deze samenwerking samenhangende financiën. De samenwerking verloopt via twee sporen, namelijk via de kernagenda samenwerking en via de flexibele samenwerking (flexibele schil), waarmee uiting wordt gegeven aan het centrale uitgangspunt van elkaar binden waar dat nodig is en flexibel zijn waar dat kan, uitgaande van de kracht van de "coalition of willing".

Governance
De regionale samenwerking Stadsregio Parkstad Limburg krijgt vorm via een gemeenschappelijke regeling van de 7 colleges. Deze bestaat uit het Dagelijks Bestuur (zijnde de 7 burgemeesters van de deelnemende gemeenten), het Algemeen Bestuur (zijnde het DB + 7 wethouders) en de thematische Bestuurscommissies (bestaande uit de betreffende portefeuillehouders). Deze constructie is een antwoord op het vraagstuk van de democratische legitimatie van het regiobestuur, aangezien de reguliere verantwoordingslijnen gehandhaafd blijven. De vertegenwoordigers in de bestuurlijke gremia leggen immers verantwoording af aan het eigen college en de eigen raad.

Het Dagelijks Bestuur heeft algemene taken op het terrein van regionale samenwerking. Het is verantwoordelijk voor het Parkstad Bureau (P&O, financiën en organisatie), organisatie van de bestuurlijke samenwerking (Governance), grensoverschrijdende samenwerking en verdeling van middelen. Daarnaast heeft het Dagelijks Bestuur de verantwoordelijkheid voor het leggen van dwarsverbanden en het initiëren/uitvoeren van overkoepelende activiteiten (bestuurscommissies-overstijgende onderwerpen).

In de regionale samenwerking is er een cruciale rol weggelegd voor de bestuurscommissies (BC' s), samengesteld uit de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten. De bestuurscommissies zijn gegroepeerd rondom de zes kernthema's:
- Wonen en Herstructurering
- Ruimte en Mobiliteit
- Duurzaamheid
- Economie en Toerisme

[1] Het staat de gemeenteraden wel vrij om aan de hand van de kadernota te beraadslagen en de resultaten daarvan als richtlijn voor het opstellen van de begroting mee te geven aan de vertegenwoordiger in het dagelijks bestuur c.q. kenbaar te maken bij het bestuur van Parkstad

- Sociaal Economische Structuurversterking
- Grensoverschrijdende Samenwerking (thema GROS valt onder het Dagelijks Bestuur).

Binnen deze thema's wordt gewerkt aan verschillende soorten taken:

1. Platform voor bestuurlijke afstemming
2. Regionale beleidsontwikkeling
3. Programma ontwikkeling
4. Monitoring en instrumentontwikkeling

Het regiobureau faciliteert het Dagelijks Bestuur / Algemeen Bestuur en de Bestuurscommissies, zowel inhoudelijk als logistiek en heeft daarvoor structureel middelen beschikbaar via de regiobijdragen.

Ontwikkelingen die van invloed (kunnen) zijn op de taakopdracht aan Stadsregio Parkstad Limburg (SPL) in 2023

1. De afgelopen jaren is veel gepresteerd. Hieruit blijkt dat samenwerken loont. Voorbeelden hiervan zijn IBA Parkstad, Regiodeal 2019-2022 en het Volkshuisvestingsfonds (VHF).
2. De opgave is :
    a. groter
        - aanpak sociaal economische achterstanden/brede welvaart blijft en wordt opgevoerd en vraagt om integraliteit. Wat is opgestart wordt nu in uitvoering gebracht.
        - grote transities zoals de energietransitie
        - meer dan in het verleden kansen benutten, zoals de ontwikkeling op de bedrijventerreinenmarkt, die sneller gaat dan de afgelopen 40 jaar. Verder wordt vanuit het Rijk verwacht dat er gebiedsgerichte inzet komt voor de stedelijke vernieuwingsgebieden en de grens- en krimpregio's. Voor beiden worden financiële middelen verwacht.
    b. complexer (integraler en grensoverschrijdend)
3. Nieuwe strategische agenda
4. Meer geld dan ooit voor de realisatie van de strategische agenda
5. Voortzetting Regio Deal: Het is van groot belang om de ingezette lijn via de Regio Deal 2019-2022 voort te zetten, om daarmee een trendbreuk te realiseren in de samenhangende problematiek waarmee de regio kampt. Om die reden is in november 2022 door Stadsregio Parkstad Limburg, een aanvraag bij het Rijk ingediend voor Regio Deal 2023-2025. Het voorstel bedraagt het maximaal beschikbare bedrag van €40 miljoen. Vanuit de regio wordt minimaal eenzelfde bijdrage geleverd en is men actief opzoek naar meekoppelkansen die de bijdrage nog verder kunnen verhogen. Deze ontwikkelingen vergroten de opgave in omvang en complexiteit voor Stadsregio Parkstad Limburg. Hiermee zullen procesgeld en personele kosten gemoeid zijn.
6. Water en klimaatadaptatie: In 2023 worden, mits invulling kan worden gegeven aan de door het DB gestelde randvoorwaarden (zie DB besluit d.d. 23 november 2022), de thema's water en klimaatadaptatie toegevoegd aan de bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit. Deze thema's zijn momenteel belegd bij het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL) en worden op verzoek van die netwerksamenwerking toegevoegd, in eerste instantie middels het construct 'coalition of the willing' en vervolgens via een wijziging van de GR. Het SWPL bestaat uit de zeven Parkstadgemeenten, het Waterschap Limburg, het Waterschapsbedrijf Limburg en WML. De financiële middelen à € 297.000 worden na de overdracht door deze partijen gezamenlijk (90% gemeenten; 10% waterpartijen) en structureel ter beschikking gesteld aan de Stadsregio. Uit deze middelen worden personele inzet (inschatting 2 FTE) en werkbudget gefinancierd. Door het onderbrengen van de thema's bij de Stadsregio, kan de inhoudelijke verbinding worden gelegd met de thema's die momenteel al bij de Stadsregio belegd zijn. Het onderbrengen van de thema's bij de BC RuMo sluit aan bij de richting die de Rijksoverheid is ingeslagen, waarbij de ondergrond meer structurerend wordt voor de ruimtelijke ontwikkeling, zoals verwoord in de kabinetsbrief 'Water en bodem sturend'.
7. Energietransitie: Eind 2022 heeft het kabinet aangekondigd dat het tot en met 2030 structureel middelen aan gemeenten ter beschikking zal stellen om uitvoering te kunnen geven aan energie- en klimaatbeleid. Parkstad-breed gaat het hierbij om een bedrag van ruim €5,1 miljoen voor 2023. Dit bedrag zal naar schatting oplopen tot een jaarlijkse bijdrage van tussen de €8 miljoen en €10 miljoen euro. Middelen in de vorm van een

specifieke uitkering (SPUK) dienen exclusief ter beschikking te worden gesteld om personele uitbreiding en hiermee gepaarde materiële lasten te bekostigen. Dit besluit is dan ook conform het advies van de Raad van Openbaar Bestuur om uitvoeringskracht van gemeenten te versterken om doelstellingen van het Klimaatakkoord te kunnen behalen. Uniek voor Parkstad-gemeenten is de beschikking over een regionaal bureau. Dit maakt dat uitvoeringskracht zowel op regionaal als op gemeentelijk niveau kan worden gerealiseerd. In 2023 moet blijken hoe gelden aangewend kunnen worden voor regionale maar vooral ook voor gemeentelijke versterking.

8. Er is een tendens waarneembaar dat meer taken op regionaal niveau opgepakt worden. Voorbeelden van deze tendens zijn de ontwikkelingen rondom water- en klimaatadaptatie zoals benoemd bij voorgaande punten (6 en 7). Dit maakt de workload groter en complexer, hetgeen een groot beroep doet op organisatie- en uitvoeringskracht van betrokken partijen. In dat kader is in een eerder stadium opdracht gegeven aan de secretarissen van de Parkstadgemeenten, de directeur van IBA en de directeur van SPL om advies uit te brengen over de organisatiekracht van de gemeenten.

Daarnaast zijn c.q. komen er fondsen/geldstromen die nieuwe mogelijkheden/kansen voor Parkstad (kunnen) bieden.
Op nationaal niveau o.a. het Volkshuisvestingsfonds: hiervoor heeft Parkstad onlangs € 36 miljoen toegekend en uitgekeerd gekregen door het Rijk; de Woningbouw-impuls; het RFF fonds, het EZK-retailfonds; kansenongelijkheid onderwijs en op Europees niveau o.a. Green Deal en Bauhaus.

Tenslotte zijn er nog de bestaande projecten zoals:

- Regio Deal 2019-2022: in november 2021 is nagenoeg de volledige € 40 miljoen geprogrammeerd. Hiermee zijn projecten gestart die op termijn het verschil moeten maken; in gezondheid, arbeidsdeelname, kansengelijkheid voor schoolgaande kinderen, wonen, leefbaarheid, veiligheid en voorzieningen. De focus zal in 2023 en verder, met name liggen bij de verdere uitvoering van de projecten.
- De huidige decentralisatie-uitkering (DU) bevolkingsdaling (€ 3,9 miljoen per jaar voor de periode 2016-2020, waarvan 75% regionaal wordt ingezet) liep door tot 2020 en was gekoppeld aan het nationale Actieplan Bevolkingsdaling. In 2020 heeft door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een evaluatie van het programma bevolkingsdaling plaatsgevonden, waarin de DU bevolkingsdaling is meegenomen. Hierdoor is de decentralisatie-uitkering bevolkingsdaling met een jaar verlengd tot en met 2021. In 2022 zijn de middelen voor bevolkingsdaling ter beschikking gesteld middels een specifieke uitkering (SPUK). De middelen lopen per 1 januari 2023 definitief af.

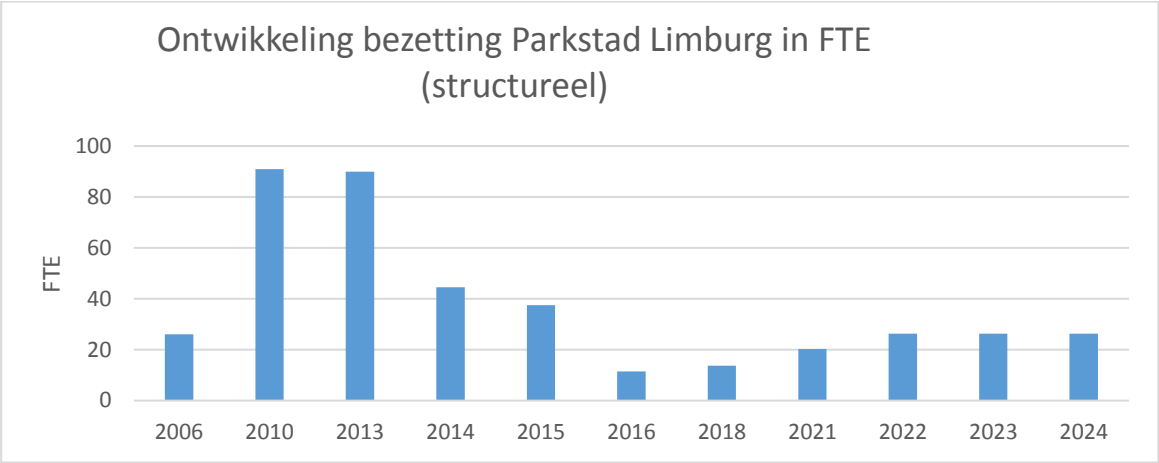
Dit alles zal een aanzienlijk werkpakket met zich meebrengen.

*Algemene **beleidsmatige** kaders 2024 - 2027*
Voor de begroting 2024 en de daarop volgende jaren worden in lijn daarmee de volgende algemene beleidsmatige kaders gehanteerd:

1. Activiteiten van Parkstad gericht op de realisering van de speerpunten die zijn ontleend aan de (nieuwe) Strategische agenda.
2. Voor het Regiobureau is het een topprioriteit om – naast het beleidsinhoudelijk uitvoering geven aan de kernthema's - de Bestuurscommissies te ondersteunen en de samenwerking binnen en buiten Parkstad te faciliteren.
3. Het Regiobureau wordt in toenemende mate gevraagd de uitvoering van Parkstadbeleid voor te bereiden en te faciliteren. Dit past in de visie van Parkstad om van beleid een succes te maken. Bij de uitvoering van beleid wordt nadrukkelijk gezocht naar mogelijkheden van cofinanciering.
4. Veranderingen van buitenaf die relevant zijn voor de kerntaken van Parkstad worden door het Regiobureau met de beschikbare capaciteit opgepakt en door vertaald in de ondersteuning aan de Bestuurscommissies, het Dagelijks Bestuur en aan de gemeenten. Deze ontwikkelingen volgen elkaar steeds sneller op en hebben veel impact.

*De algemene **financiële** kaders 2024-2027*
Omvang van het Bureau:

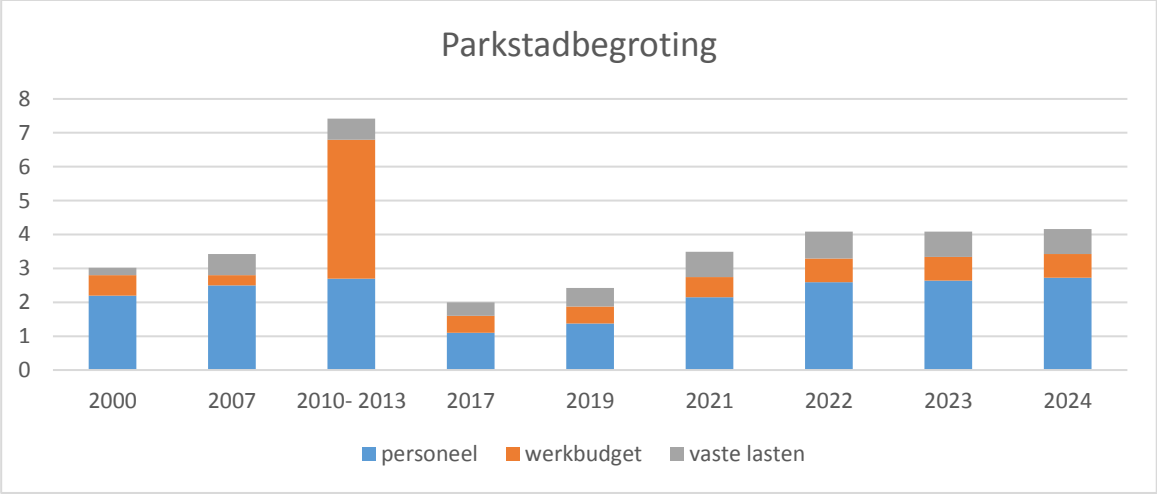
Tabel: Ontwikkeling bezetting Parkstad Limburg in fte (structureel)

Van 2010 tot en met 2013 maakten de GBRD en BAG/GEO onderdeel uit van de Parkstad Limburg formatie. Vanaf 2014 alleen nog BAG/GEO. Vanaf 2016 bestaat de bezetting enkel uit Parkstad Limburg.

Per 1 juli 2021 zijn er 3 fte naar aanleiding van de Takendiscussie bijgekomen. Daarnaast-zijn via het aanbod van de gemeente Heerlen in 2021 2 programmamanagers (Economie en Toerisme, SES) en 1 programmamedewerker GROS aangetrokken (€ 337.796 per jaar), die aan de lat staan voor de aanpak van de complexe opgaven waarvoor Parkstad staat.

Parkstadbegroting: in € 1 miljoen.

1. Voor de uitvoering van de kerntaken is een structureel werkbudget beschikbaar van structureel € 720.000 per jaar.
2. In de begroting 2024 is het werkbudget ongesplitst. Op basis van het Jaarplan 2024 verdeelt het Algemeen Bestuur het werkbudget over de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur.
3. In de begroting is een bedrag van € 40.000 per jaar voor lobby inzake subsidieverwerving opgenomen.
4. De langlopende verplichting Buitenring van structureel € 400.000 per jaar maakt deel uit van de begroting. Deze verplichting loopt door tot en met 2030.

5. Het Regiobureau is belast met de voorbereiding en uitvoering van de kerntaken. Voor de uitvoering van kerntaken beschikt het Regiobureau over een vaste bezetting van 26,3 fte.
6. Voor personele capaciteit die nodig is voor de uitvoering van projecten met een tijdelijke (co)financiering wordt (beperkt) gebruik gemaakt flexibele contracten.
7. De prijsindexering van de materiële kosten (2024; 2,4%) en de salariskosten (2024; 3.9%) is gebaseerd op de prognose volgens de meest recente circulaire (september) van de algemene uitkering. De aanpassing van de regiobijdragen voor deze kostenstijging is onvermijdelijk.
8. In 2023 zal een functiewaarderingstraject (HR 21) worden uitgevoerd. Na de reorganisatie in 2014 is de organisatie afgeslankt en heeft er een onafhankelijk functiewaarderingstraject plaatsgevonden en zijn de functies afgeschaald. Nu is de situatie vergelijkbaar met de situatie van voor 2014 en is een functiewaarderingstraject weer opportuun.
   Uitgaande van 1 januari 2023 als ingangsdatum van HR21 zullen indicatief de financiële consequenties in het eerste jaar maximaal € 55.000 bedragen (waarvan € 15.000 reeds voorzien is middels een beroep op de frictiereserve). Eenmalig kunnen de kosten voor 2023 door het Regiobureau gedekt worden uit incidentele middelen. Voor de jaren na 2023 is een verhoging van de bijdragen van de gemeenten noodzakelijk om de effecten van HR21 op te vangen. Aangezien betreffende functiehouders pas in de loop van meerdere jaren in het maximum van hun nieuwe functieschaal worden ingepast, is het voorstel om de gemeentelijke bijdragen op basis van een reële inschatting te laten ingroeien tot de benodigde structurele maximale jaarlijkse bijdrage van €200.000 (vanaf 2027). Op basis van dit ingroeimodel is de structurele stijging van de personeelsbegroting voor 2024 ten opzichte van 2023 indicatief € 80.000.
9. In 2024 wordt een beroep gedaan op de frictiereserve van € 15.000 voor de extra loonkosten (€ 15.000) van 1 medewerker, die op basis van het Sociaal Plan 2014 salaris betaald krijgt op grond van de functie en bijbehorende waardering van voor de transitie. De kosten lopen door tot en met 2026. Indien het functiewaarderingstraject (HR21) wordt goedgekeurd in de loop van 2023 zal vanaf 2024 geen beroep meer worden gedaan op de frictiereserve voor deze extra loonkosten.
10. Ten tijde van de vierde begrotingswijziging 2022 is aangegeven dat Stadsregio Parkstad Limburg in gesprek is met de verhuurder over de stijging van de nutskosten. De uitkomsten hiervan zijn nog niet bekend maar het is aannemelijk dat voor begrotingsjaar 2023 e.v. eveneens een stijging van de nutskosten is te verwachten. Op basis van de laatst afgegeven tarieven door de verhuurder, omhelst dit mogelijk een bedrag tot €50.000. Daarnaast heeft de verhuurder aangegeven dat de huurprijs voor de gehuurde kantoorruimte, voor 2023 met 10% zal stijgen. De impact van deze stijging bedraagt € 10.000 conform de beschikbare informatie in januari 2023. Stadsregio Parkstad Limburg is nog in overleg met de verhuurder, zodra er concreet zicht is op de exacte stijging van huur- en nutskosten in 2023, zal hiervoor een begrotingswijziging voorgelegd worden.
11. In verband met de ingang van de CAO SGO 2022 krijgen medewerkers de mogelijkheid spaarverlof op te bouwen. Voor de financiële verplichtingen die hieruit voortvloeien heeft Stadsregio Parkstad Limburg een voorziening verlofsparen ingesteld. Medewerkers kunnen in 2023 opnieuw kiezen of zij bovenwettelijk verlof om willen zetten in spaarverlof. De opbouw wordt geraamd op maximaal € 45.000. Later in 2023 zal een uitvraag plaatsvinden om deze geraamde opbouw te concretiseren. Op basis van deze uitvraag volgt mogelijk een begrotingswijziging.
12. Parkstad heeft een sluitende begroting. De bijdragen van de gemeenten daarin zijn opgebouwd uit twee delen; deze zijn voor 2024:
    a. Een bedrag van € 4.362.000 voor de kerntaken, de verplichting buitenring en de bedrijfsvoering;
       De algemene lijn die binnen Parkstad wordt gevolgd en jaren geleden als dusdanig is overeengekomen en wordt nageleefd is dat gelden die vrijvallen bij de bedrijfsvoering in beginsel (op basis van de reguliere verdeelsleutel) terugvloeien naar de gemeenten. Gelden die vrijvallen bij projecten of anderszins middelen van de bestuurscommissies/het DB blijven beschikbaar voor Parkstad en vloeien niet terug naar de gemeenten.
    b. Een bedrag van € 1.095.000 voor Regionale Initiatieven.

De financiële consequenties van bovenstaande ontwikkelingen bij punten 10 en 11 maken geen onderdeel uit van de samenvatting financieel beeld 2024-2027 op de volgende pagina. Deze ontwikkelingen bij punt 10 en 11 zijn op dit moment niet exact in te schatten.

Samenvatting financieel beeld 2024-2027

Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Werkbudget kernactiviteiten	700	720	720	720	720
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	40	40	40
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten	pm	pm	pm	pm	pm
Afschrijvingen buitenring	264	264	264	264	264
Financieringskosten buitenring	95	82	69	55	42
Flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	0	0	0	0
Loonkosten formatie	2.627	2.849	2.999	3.149	3.303
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	0	0	0	0
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting	544	352	361	368	375
Afschrijvingskosten verbouwing	7	7	7	7	7
Totaal materiële kosten bedrijfsvoering	*551*	*359*	*368*	*375*	*382*
Totaal lasten	**4.342**	**4.315**	**4.460**	**4.602**	**4.751**
Bijdragen deelnemende gemeenten conform Kadernota	3.955	3.992	4.141	4.289	4.439
Bijdrage gemeente Heerlen takendiscussie	356	370	378	386	399
Totaal bijdragen deelnemende gemeenten	*4.311*	*4.362*	*4.519*	*4.675*	*4.838*
Bijdragen gemeenten flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	0	0	0	0
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	pm	pm	pm	pm	pm
Totaal baten	**4.361**	**4.362**	**4.519**	**4.675**	**4.838**
Exploitatieresultaat	**19**	**47**	**59**	**73**	**87**
Stortingen in reserves:					
Reserve Ringwegen	197	400	400	400	400
Onttrekkingen aan reserves:					
Reserve Ringwegen	156	346	333	319	306
Frictiereserve	22	7	7	7	7
Begrotingsresultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Verdeling van middelen (via balans)	2023	2024	2025	2026	2027
Regionale initiatieven	1.076	1.095	1.114	1.134	1.154
Bijdragen regionale initiatieven	1.076	1.095	1.114	1.134	1.154
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Projecten per 1 november 2022 bedragen * € 1.000 Betreft reeds ontvangen bedragen minus de uitgegeven bedragen oftewel nog te realiseren projecten	**01/11/2022**
Businesscases Herstructurering	4
Projecten Bestuurscommissie RuMo	174
Projecten Bestuurscommissie Duurzaamheid	599
Projecten Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	39.769
Projecten Bestuurscommissie Economie en Toerisme	431
Projecten Bestuurscommissie Sociaal Economische Structuurversterking	159
Projecten Regiofonds	227
Projecten Dagelijks Bestuur / GROS / Projecten DU-Bevolkingsdaling	3.603
Projecten Regio Deal	8.878
Projecten BDU	16
Totaal	**53.860**

Uit bovenstaande tabel blijkt dat Stadregio Parkstad Limburg als relatief kleine organisatie met een beperkte staat van baten en lasten een groot bedrag aan projecten onder handen heeft.

Bijlage 2 Vermoedelijke saldi en mutaties reserves 2023-2027

In onderstaande tabel zijn de vermoedelijke saldi en de mutaties van de reserves opgenomen voor de jaren 2023 tot en met 2027 (bedragen x € 1.000) voor resultaatbestemming 2022.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2022	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2023
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Egalisatie frictiekosten Parkstad	172		82			90
Ringwegen	3.790	197			156	3.831
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Stortplaatsen	65					65
Werkbudget Algemeen Bestuur	13					13
Werkbudget Dagelijks Bestuur	281					281
Werkbudget Bestuurscomm. SES	20					20
Werkbudget GROS	15					15
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	128					128
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	519					519
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	408					408
Werkbudget Regiodeal	9					9
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	65		38			27
Totaal bestemmingsreserves	**5.897**	**197**	**120**	**0**	**156**	**5.818**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**6.012**	**197**	**120**	**-**	**156**	**5.933**

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2023	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2024
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Egalisatie frictiekosten Parkstad	90		7			83
Ringwegen	3.831	219			165	3.885
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Stortplaatsen	65					65
Werkbudget Algemeen Bestuur	13					13
Werkbudget Dagelijks Bestuur	281					281
Werkbudget Bestuurscomm. SES	20					20
Werkbudget GROS	15					15
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	128					128
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	519					519
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	408					408
Werkbudget Regiodeal	9					9
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	27		27			0
Totaal bestemmingsreserves	**5.818**	**219**	**34**	**0**	**165**	**5.838**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**5.933**	**219**	**34**	**-**	**165**	**5.953**

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2025
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Egalisatie frictiekosten Parkstad	83		7			76
Ringwegen	3.885	241			174	3.952
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Stortplaatsen	65					65
Werkbudget Algemeen Bestuur	13					13
Werkbudget Dagelijks Bestuur	281					281
Werkbudget Bestuurscomm. SES	20					20
Werkbudget GROS	15					15
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	128					128
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	519					519
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	408					408
Werkbudget Regiodeal	9					9
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	0					0
Totaal bestemmingsreserves	**5.838**	**241**	**7**	**0**	**174**	**5.898**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**5.953**	**241**	**7**	**-**	**174**	**6.013**

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2025	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2026
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Egalisatie frictiekosten Parkstad	76		7			69
Ringwegen	3.952	266			186	4.033
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Stortplaatsen	65					65
Werkbudget Algemeen Bestuur	13					13
Werkbudget Dagelijks Bestuur	281					281
Werkbudget Bestuurscomm. SES	20					20
Werkbudget GROS	15					15
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	128					128
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	519					519
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	408					408
Werkbudget Regiodeal	9					9
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	0					0
Totaal bestemmingsreserves	**5.898**	**266**	**7**	**0**	**186**	**5.972**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**6.013**	**266**	**7**	**-**	**186**	**6.087**

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2026	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2027
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Egalisatie frictiekosten Parkstad	69		7			62
Ringwegen	4.033	293			199	4.127
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Stortplaatsen	65					65
Werkbudget Algemeen Bestuur	13					13
Werkbudget Dagelijks Bestuur	281					281
Werkbudget Bestuurscomm. SES	20					20
Werkbudget GROS	15					15
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	128					128
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	519					519
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	408					408
Werkbudget Regiodeal	9					9
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	0					0
Totaal bestemmingsreserves	**5.972**	**293**	**7**	**0**	**199**	**6.059**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**6.087**	**293**	**7**	**-**	**199**	**6.174**

Bijlage 3 Lijst van Afkortingen

AB	*Algemeen Bestuur*
AG	*Arbeitsgemeinschaft*
BBV	*Besluit Begroting en Verantwoording*
BC	*Bestuurscommissie*
BDU	*Brede Doeluitkering*
BIHTS	*Building Integrated High Tech Systems*
BNG	*Bank Nederlandse Gemeenten*
BsGW	*Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen*
BTM	*Stichting Bedrijventerreinmanagement*
BTW	*Belasting Toegevoegde Waarde*
BV	*Besloten Vennootschap*
BZK	*Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties*
DB	*Dagelijks Bestuur*
EFRO	*Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling*
EGTS	*Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking*
EU	*Europese unie*
EZ	*Ministerie van Economische Zaken*
FIDO	*Wet Financiering Decentrale Overheden*
GBRD	*Gemeenschappelijke Belasting- en Registratie Dienst*
GR	*Gemeenschappelijke regeling*
GROS	*Grensoverschrijdende samenwerking*
IBA	*Internationale Bau Ausstellung*
ICT	*Informatie en communicatie technologie*
KOA	*Kennis Onderwijs en Arbeidsmarkt*
LED	*Limburg Economic Development*
LIOF	*Limburgse Ontwikkelings- en Investeringsmaatschappij*
MKB	*Midden- en kleinbedrijf*
NEIMED	*Nederlands Kennis Instituut Maatschappelijke Effecten Demografische Krimp*
PALET	*Parkstad Limburg Energie Transitie*
PIOFA	*Personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën en algemene zaken*
PROVADA	*Professionele Vastgoed Dagen*
RCE	*Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed*
ROCK	*Regions of Connected Knowledge*
ROW	*Regionaal Overlegplatform Wonen*
RvS	*Raad van State*
RVVP	*Regionaal Verkeer- en Vervoer Plan*
SES	*Sociaal Economische Structuurversterking*
SiSa	*Single information Single audit*
SPL	*Stadsregio Parkstad Limburg*
SVWZL	*Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg*
SVREZL	*Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg*
VNG	*Vereniging van Nederlandse Gemeenten*
WNT	*Wet Normering Topinkomens*

Aan de raden van de gemeenten
van Parkstad Limburg

Datum
17 april 2023
Verzonden 18 april 2023

Ons kenmerk
DB 20230412-072

Uw kenmerk
--

Betreft
Concept jaarstukken 2022 en 1e begr. wijziging 2023

Bijlagen:
2

PARKSTAD LIMBURG

Postbus 200
6400 AE Heerlen

Kloosterweg 1
6412 CN Heerlen

T. +31 (0) 45-570 01 23
IBAN: NL85 BNGH 0285006649

Afdeling
Financiën

Behandeld door
Dhr. H. Schurgers

Doorkiesnummer
06- 40 19 48 12

E-mail
h.schurgers@
parkstad-limburg.nl

In E-afschrift aan
de griffies van de PL-gemeenten

Geachte raadsleden,

Concept Jaarstukken 2022 en voorstel 1e begrotingswijziging 2023
In navolging op mijn brief van woensdag 12 april jongstleden waarin de ontwerpbegroting 2024 (inclusief meerjarenramingen 2025-2027) reeds aan u is aangeboden, treft u bijgaand *(uitsluitend digitaal)* aan:

- de concept jaarstukken 2022 (ter kennisname), bestaande uit het voorlopige jaarverslag en de voorlopige jaarrekening van de Stadsregio Parkstad Limburg (in één document gebundeld) en
- de 1e begrotingswijziging 2023: ter eventuele indiening van zienswijzen.

De toezending van de concept-jaarstukken 2022 gebeurt op basis van artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en biedt u de gelegenheid deze te betrekken bij het uitbrengen van uw (eventuele) zienswijzen op de ontwerpbegroting 2024 en de 1e begrotingswijziging 2023.
De toezending van de 1e begrotingswijziging 2023 gebeurt op basis van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) jo. 21 lid 4 van d Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg.

De toezending van de 1e begrotingswijziging 2023 heeft de volgende reden.
Op woensdag 5 april jongstleden heeft het bestuur van de VNG het principe-akkoord m.b.t. de nieuwe CAO gemeenten en de nieuwe CAO SGO bekrachtigd. Daarmee zijn beide CAO' s definitief. De CAO-salarisstijging is mede door de hoge inflatie onverwacht hoog. De financiële impact hiervan bedraagt voor de Stadsregio Parkstad Limburg € 175.000,-. Hierin voorziet de begroting 2023 niet. Om in de dekking van de € 175.000 te voorzien wordt om een extra bijdrage van de deelnemende gemeenten gevraagd; zie onderstaand overzicht.

Gemeente:	Conform reguliere verdeelsleutel:	Extra bijdrage 2023 :
Beekdaelen	10,30%	€ 17.983
Brunssum	10,40%	€ 18.267
Heerlen	41,60%	€ 72.744
Kerkrade	17,90%	€ 31.257
Landgraaf	13,20%	€ 23.179
Simpelveld	3,20%	€ 5.521
Voerendaal	3,50%	€ 6.048
Totaal	100%	€ 175.000

Indienen eventuele zienswijzen
Begrotingswijzigingen die leiden tot een hogere individuele gemeentelijke bijdrage in dat jaar dienen aan de gemeenteraden te worden aangeboden opdat eventuele zienswijzen aan het Dagelijks Bestuur kenbaar kunnen worden gemaakt.

Ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen (art. 35 lid 6) kunnen gedurende een periode van 12 weken eventuele zienswijze(n) ten aanzien van de 1e begrotingswijziging 2023 bij het Dagelijks Bestuur kenbaar worden gemaakt.

Dit betekent dat de indieningstermijn voor het aanreiken van zienswijzen op de 1e begrotingswijziging 2023 loopt vanaf woensdag 19 april 2023 tot en met *dinsdag 11 juli 2023*.

Het Dagelijks Bestuur zal u (de raden van de deelnemende gemeenten), net zoals bij de eventuele te ontvangen zienswijzen t.a.v. de ontwerpbegroting 2024, voorafgaand aan het vaststellen van de begrotingswijziging door het Algemeen Bestuur schriftelijk en gemotiveerd in kennis stellen van zijn oordeel over de ontvangen zienswijzen en de eventuele conclusies die daaraan worden verbonden.

Samenvattend en adresgegevens
Het indienen van zienswijzen op de voorgestelde 1e begrotingswijziging 2023 kan uiterlijk tot en met dinsdag 11 juli 2023.

De betreffende brief met zienswijzen dient zowel per mail als per post naar het Dagelijks Bestuur te worden gezonden.

De mail richten aan het Dagelijks Bestuur, maar indienen via het mailadres van onze ad interim controller, zijnde dhr. Henri Schurgers: h.schurgers@parkstad-limburg.nl
(*met een cc naar: p.lutgens@parkstad-limburg.nl en i.demandt@parkstad-limburg.nl*).

Post richten aan: Stadsregio Parkstad Limburg
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
contactpersoon dhr. H. Schurgers
Postbus 200
6400 AE HEERLEN

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
namens het Dagelijks Bestuur,

Peter M. Bertholet,
directeur/secretaris

Vergadering Dagelijks Bestuur

Onderwerp:

Voorstel 1e begrotingswijziging 2023, principeakkoord CAO SGO 2023

Ontwerpbesluit:

1. Kennis te nemen van het ontstane tekort op de begroting 2023 ten gevolge van het principeakkoord CAO SGO (ter hoogte van € 175.000).
2. In te stemmen met het voorstel tot 1e begrotingswijziging 2023 zoals opgenomen op pagina 2 van deze mantel.
3. Deze 1e begrotingswijziging 2023 ter inwinning van zienswijzen aan te bieden aan de raden van de deelnemende gemeenten.
4. Een oordeel te vormen over de ontvangen zienswijzen en deze te doen toekomen aan de raden van de deelnemende gemeenten.
5. Na stappen 1 t/m 4 te hebben doorlopen de begrotingswijziging door te leiden ter vaststelling aan het Algemeen Bestuur.

Verantwoordelijk portefeuillehouder: Burgemeester W. Houben.

Advies Portefeuillehouders Financiën:
De Portefeuillehouders Financiën hebben op 29 maart 2023 bij de bespreking van de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 geadviseerd om een begrotingswijziging in te dienen voor de CAO-stijging 2023.

Communicatie: nvt

Akkoord secretaris:

Besluit Dagelijks Bestuur: **Datum:** 12 april 2023

Datum vergadering
12 april 2023

Agendapunt 4.2

DB 12 april 2023
Bijlage 4.2

Bijlagen bij voorstel:
--

Behandeld door:
H. Schurgers
P. Lutgens

Telefoon:
06 40 19 48 12
06 28 87 06 70

E-mail:
h.schurgers@parkstad-limburg.nl

p.lutgens@parkstad-limburg.nl

Toelichting:

Dagelijks Bestuur

Voorstel 1e begrotingswijziging 2023

Op 21 februari 2023 is er een principeakkoord voor de CAO SGO 2023 bereikt. De besluitvorming over de CAO is voorzien op 6 april. De CAO-stijging is mede door de hoge inflatie onverwacht hoog. Deze impact voor SPL bedraagt € 175.000. Met het oog op de rechtmatigheid (en omdat hierdoor de individuele bijdragen in 2023 van de deelnemende gemeenten stijgen), wordt op advies van het portefeuillehoudersoverleg financiën van 29 maart 2023 een voorstel tot 1e begrotingswijziging 2023 voorgelegd.

Samenvatting voorstel 1e begrotingswijziging 2023

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2023	Voorstel 1e wijziging	Begroting 2023 na 1e wijziging
Lasten programma's			
Programma kerntaken	2.822	105	2.927
Programma flexibele schil	pm		pm
Totale lasten programma's	**2.822**	**105**	**2.927**
Baten programma's			
Programma kerntaken	0		0
Programma flexibele schil	pm		pm
Totale baten programma's	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten op de programma's	**-2.822**	**-105**	**-2.927**
Lasten divers:			0
Algemene dekkingsmiddelen	0		0
Overhead	1.520	70	1.590
Vennootschapsbelasting	0		0
Onvoorzien	0		0
Totale lasten divers	**1.520**	**70**	**1.590**
Baten divers:			0
Algemene dekkingsmiddelen	4.361	175	4.536
Overhead	0		0
Vennootschapsbelasting	0		0
Onvoorzien	0		0
Totale baten divers	**4.361**	**175**	**4.536**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten divers	**2.841**	**105**	**2.946**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	**19**	**0**	**19**
Stortingen in reserves kerntaken:			0
Reserve Ringwegen	197		197
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0		0
Totale storting in de reserves (last)	**197**		**197**
Onttrekkingen aan reserves kerntaken:			0
Reserve Ringwegen	156		156
Reserve werkbudgetten Algemeen Bestuur	0		0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0		0
Frictiereserve	15		15
Onttrekkingen aan reserves overhead:			0
Organisatie Op Orde			0
Frictiereserve	7		7
Totale onttrekking aan de reserves (baten)	**178**	**0**	**178**
Saldo mutaties reserves	**-19**	**0**	**-19**
Gerealiseerd resultaat	**-0**	**0**	**-0**

DB 12 april 2023
Bijlage 4.1.1

Concept Jaarstukken 2022

DEEL 1: JAARVERSLAG 2022

1 Inleiding en Samenvatting 4
1.1 Kernagenda 4
1.2 Speerpunten 5
1.3 Samenvatting van de financiën in 2022 6
1.4 Voorstel resultaatbestemming 2022 9
2 Programma Kerntaken 10
2.1 Concrete activiteiten en resultaten in 2022 10
2.1.1 BC Ruimte en Mobiliteit 10
2.1.2 BC Duurzaamheid 15
2.1.3 BC Economie en toerisme 19
2.1.4 BC Wonen en herstructurering 25
2.1.5 BC Sociaaleconomische Structuurversterking (SES) 37
2.1.6 Grensoverschrijdende Samenwerking 41
2.2 Financieel overzicht programma Kerntaken 44
2.2.1 Werkbudgetten 46
2.2.2 Specifieke Uitkering Bevolkingsdaling (Krimpgelden) 48
2.2.3 Regionale Initiatieven 49
2.2.4 Brede Doel Uitkering 49
2.2.5 Cofinanciering door derden van kernactiviteiten 49
2.2.6 Formatie en bezetting programma activiteiten 49
2.2.7 Financiering en afschrijving Buitenring 50
2.2.8 Afwikkeling GBRD 50
3 Programma Flexibele Schil 51
3.1 Administratie zonnepanelen 51
4 Algemene dekkingsmiddelen 52
4.1 Gemeentelijke bijdragen Kerntaken 52
5 Overhead, bedrijfsvoering en frictiebudget 53
5.1 Ontwikkeling bedrijfsvoering 53
5.2 Loonkosten, formatie en bezetting 55
5.3 Financiële samenvatting bedrijfsvoering en overhead 56
5.4 Frictiebudget 57
6 Bedrag heffing vennootschapsbelasting 58
7 Onvoorzien 58
8 Mutaties reserves 59
9. Paragrafen 60
9.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 60
9.2 Financiële Kengetallen 62
9.3 Financiering 63

9.4 Bedrijfsvoering 64
9.5 Verbonden partijen 64
9.6 Wet Open Overheid 64
10 Balans 66
11 Overzicht baten en lasten 2022 68
12 Toelichtingen 69
12.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 69
12.2 Toelichting op de balans per 31 december 2022 72
12.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 112
12.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid 119
12.5 Gebeurtenissen na balansdatum 119
13 Verantwoordingsinformatie Specifieke uitkeringen (SISA) 120
14 Taakvelden 121
15 Bijlagen 124
15.1 Lijst met afkortingen 124

DEEL 1: JAARVERSLAG 2022

1 Inleiding en Samenvatting

1.1 Kernagenda

In het kader van herijking van de taken van Stadsregio Parkstad Limburg is in 2021 de Gemeenschappelijke Regeling aangepast. Er zijn twee nieuwe Bestuurscommissies en onderliggende overlegstructuren ingesteld; een Bestuurscommissie Duurzaamheid en een Bestuurscommissie Sociaal Economische Structuurversterking (SES) en de afzonderlijke Bestuurscommisssies Ruimte en Mobiliteit zijn samengevoegd tot één Bestuurscommissie Ruimte & Mobiliteit. Het thema grensoverschrijdende samenwerking (GROS) is formeel aan de portefeuille van het Dagelijks Bestuur toegevoegd.

Governance
De regionale samenwerking Stadsregio Parkstad Limburg krijgt vorm via een gemeenschappelijke regeling van de 7 colleges. Deze bestaat uit het Dagelijks Bestuur (zijnde de 7 burgemeesters), het Algemeen Bestuur (zijnde het DB + 7 wethouders) en de thematische Bestuurscommissies (bestaande uit de betreffende portefeuillehouders). Deze constructie is een antwoord op het vraagstuk van de democratische legitimatie van het regiobestuur, aangezien de reguliere verantwoordingslijnen gehandhaafd blijven. De vertegenwoordigers in de bestuurlijke gremia leggen immers o.a. verantwoording af aan het eigen college en de eigen raad.

Het Dagelijks Bestuur heeft algemene taken op het terrein van regionale samenwerking. Het is verantwoordelijk voor het Parkstad Bureau (P&O, financiën en organisatie), organisatie van de bestuurlijke samenwerking (Governance), grensoverschrijdende samenwerking en verdeling van middelen. Daarnaast heeft het Dagelijks Bestuur de verantwoordelijkheid voor het leggen van dwarsverbanden en het initiëren/uitvoeren van overkoepelende activiteiten (bestuurscommissies-overstijgende onderwerpen).

In de regionale samenwerking is er een cruciale rol weggelegd voor de inhoudelijke bestuurscommissies (BC' s), samengesteld uit de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten. De bestuurscommissies zijn gegroepeerd rondom de vijf kernthema's:

- Wonen en Herstructurering
- Ruimte en Mobiliteit
- Duurzaamheid
- Economie en Toerisme.
- Sociaal Economische Structuurversterking

Binnen deze thema's wordt gewerkt aan verschillende soorten taken:

1. Platform voor (bestuurlijke) afstemming
2. Regionale beleidsontwikkeling
3. Programmasturing
4. Monitoring en instrumentontwikkeling
5. Lobby en fondsvorming

Het regiobureau faciliteert het Dagelijks Bestuur / Algemeen Bestuur en de Bestuurscommissies, zowel inhoudelijk als logistiek en heeft daarvoor structureel middelen beschikbaar via de regiobijdragen.

In de jaarstukken wordt verslag gedaan van de in 2022 uitgevoerde activiteiten in relatie tot de in 2022 beschikbaar gestelde middelen. De jaarstukken bestaan uit 2 delen:
1. Het jaarverslag 2022 met een inhoudelijke en financiële verantwoording ingedeeld naar de in de begroting 2022 opgenomen programmastructuur en aangevuld met de verplichte paragrafen.
2. De jaarrekening 2022 ingedeeld in de balans en het overzicht van baten en lasten, inclusief toelichtingen en verplichte bijlagen Sisa en taakveldenoverzicht.

Voor de opbouw van de beide documenten wordt verwezen naar de inhoudsopgave. De bedragen in de tabellen zijn x € 1.000 tenzij anders vermeld.

1.2 Speerpunten

In het jaarplan van de Stadsregio Parkstad Limburg wordt elk jaar een aantal speerpunten benoemd, als focus binnen het takenpakket. Deze speerpunten zijn bureaubreed en worden elk jaar door zowel het Dagelijks Bestuur als de Bestuurscommissies geselecteerd.

1. **Nieuw Regionaal Investeringsvehikel (Nationaal Programma Parkstad/ Regio Deal 2.0 / Future Deal)**
   2022 stond vooral in het teken van de aanvraag van een nieuwe Regio Deal. In november 2022 is deze aanvraag ingediend voor de vierde tranche van de Regio Deals. Het Dagelijks Bestuur heeft in november bijeenkomsten georganiseerd in Den Haag om de aanvraag op hoogambtelijk en politiek niveau onder de aandacht te brengen. Daarnaast is in het voorjaar 2022 een bijeenkomst georganiseerd om de Parkstad opgave onder de aandacht te brengen bij vertegenwoordigers uit het Limburgs Parlement, terwijl de Minister BZK in de zomer van 2022 een werkbezoek heeft afgelegd aan Parkstad, waarbij zij kennis heeft genomen van de opgave. Daarnaast zijn via sectorale programma's (Rijke schooldag, versnellingsafspraken woningbouw MIRT en de Impulsaanpak winkelgebieden) extra financiële middelen georganiseerd ten behoeve van de regionale opgave.

2. **Doorontwikkeling van de Strategische Agenda 2021-2030**
   In het april en september 2022 is de Strategische Agenda besproken in een bijeenkomsten met de Brede Maatschappelijke Coalitie. Er is veel draagvlak voor de Strategische Agenda, die als onderlegger heeft gefungeerd voor de aanvraag van de nieuwe Regio Deal.

3. **De Uitvoering**
   De uitvoering van projecten uit bestaande regionale programma's, zoals de Regio Deal, het Volkshuisvestingsfonds en de DU Bevolkingsdaling blijft een aandachtspunt, bijvoorbeeld door kostenstijgingen. Hoewel de eerste Regio Deal qua looptijd is verstreken, zijn projecten vanwege het meerjarig karakter nog volop in uitvoering. In 2022 zijn op verschillende niveaus mogelijkheden om de uitvoeringskracht te versterken onderzocht. Zo is een verkenning naar het versterken van de 'organisatiekracht' onder regie van de gemeentesecretarissen afgerond, en is besloten om in te stemmen om tot één of meerdere voorstellen om de gezamenlijke uitvoering vorm te geven, te beginnen met de pilots: a. samenwerking in de waterketen en b. projecten zon op dak/ zon op land én gezamenlijk HRM-beleid te ontwikkelen in samenwerking met de betreffende portefeuillehouders onder het motto 'in dienst bij de één en inzetbaar bij allen'. Daarnaast is de wens om de (gemeentelijke) organisatie-/ uitvoeringskracht voor regionale projecten te versterken opgenomen in de aanvraag voor de nieuwe Regio Deal.

4. **(Nationaal) Congres Brede Welvaart en afstemming met IBA Expojaar**
   Op 13 mei 2021 is het Congres Brede Welvaart georganiseerd om op nationaal niveau het gesprek te voeren over brede welvaart, kansen(on)gelijkheid en ruimtelijke/sociaaleconomische verschillen, waarbij Parkstad is gepositioneerd in de discussies rondom Brede Welvaart i.r.t. Rijksinstrumentarium (Regio Deals en Stedelijke vernieuwingsgebieden). Daarnaast is veel inzet geleverd in het IBA expojaar, zoals tijdens de Regiopolitan Rumble (mei 2022) en het regiocongres in september 2022.

5. **Méér samenhang (integraliteit) in de regionale aanpak**
   Om sectoraal regionaal beleid en uitvoeringsprogramma's met elkaar in verband te brengen en (meer) domein-overstijgend te gaan werken – en nieuwe bestuurscommissies (Duurzaamheid, SES) integreren in deze regionale aanpak – komt met name tot uiting in de gebiedsgerichte aanpak in het kader van de Regio Deal en het opstellen van het nieuwe narratief (gericht op economische kansen).

De concrete activiteiten en resultaten van de bestuurscommissies in 2022 zijn nader uitgewerkt in paragraaf 2.1.

1.3 Samenvatting van de financiën in 2022

Financieel effect van de takendiscussie voor 2022
In 2021 heeft in het eerste kwartaal positieve besluitvorming binnen de gemeenten plaatsgevonden over de takendiscussie. In de begroting 2022 zijn de volgende bedragen opgenomen met betrekking tot de takendiscussie.

Hogere loonkosten	€ 309.000
Bijdrage in de bedrijfsvoeringskosten	€ 66.000
Werkbudget Bestuurscommissies	€ 200.000
	€ 575.000

De loonkosten takendiscussie maken in de jaarrekening onderdeel uit van de totale post loonkosten formatie, de bijdrage in de bedrijfsvoeringskosten maken onderdeel uit van de totale post materiële kosten bedrijfsvoering. Daarnaast is de bijdrage van de gemeente Heerlen verhoogd met € 346.142 ter dekking van de kosten van 2 programmanagers (SES en Economie en Toerisme) en een programmamedewerker Grensoverschrijdende Samenwerking.

Begrote kosten
De begroting 2022 (na de 4e begrotingswijziging) is gebaseerd op de uitgangspunten van de regionale samenwerking met een beperkt activiteitenbudget (structureel € 700.000 per jaar) voor de Kernagenda en een incidenteel werkbudget van € 60.000 vanuit het werkbudget Regio Deal (oude EFRO middelen). Totaal €760.000. Daarnaast was € 40.000 structureel werkbudget beschikbaar voor de lobby subsidieverwerver. Naast de thema's die behoren tot de Kernagenda en waarvan de financiering loopt via bijdragen van de gemeenten is er binnen de samenwerking plaats voor een Flexibele Schil (Administratie zonnepanelen). Daarnaast werd rekening gehouden met verplichtingen van de Buitenring, loonkosten, kosten voor bedrijfsvoering, en de kosten van de transitie (frictie). Stadsregio Parkstad Limburg is niet vennootschapsbelasting plichtig en kent geen post onvoorzien.

Begrote dekking
Deze activiteiten werden gedekt door de gemeentelijke bijdragen aan Parkstad die in 2022 uitkwamen op € 4,35 miljoen voor de Regiobijdragen inclusief het deel van €50.000 van AG Charlemagne (Grensoverschrijdende samenwerking). Het thema AG Charlemagne is naar aanleiding van de takendiscussie en de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling in mei 2021, toegvoegd aan de Kerntaken.
Daarnaast was er dekking uit de inzet van reserves en door inkomsten als gevolg van bijdragen van derden voor projecten.

Naast bovenstaande is er nog sprake van verdeling van middelen:

1. Met ingang van 2016 krijgen de Parkstadgemeenten 5 jaar lang € 3,9 miljoen per jaar uitgekeerd op basis van Decentralisatie Uitkering bevolkingsdaling. In Parkstadverband is besloten hiervan € 2.933.000 per jaar regionaal in te zetten (75%). In 2020 heeft door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een evaluatie van het programma bevolkingsdaling plaatsgevonden, waarin de DU bevolkingsdaling is meegenomen. Naar aanleiding van deze evaluatie is de uitkering verlengd tot en met 2021. In 2022 is deze voor de laatste keer verlengd; nu echter in de vorm van een SPUK (specifieke uitkering) die aan de centrumgemeente wordt uitgekeerd. Door onduidelijkheid over de criteria op basis waarvan de middelen worden toegekend is vertraging ontstaan. Stadsregio Parkstad heeft op 7 maart 2023 de beschikking ontvangen van de centrumgemeente en deze middelen zullen om die reden in boekjaar 2023 verantwoord worden.
2. Er zijn kosten voor Regionale Initiatieven welke een op een worden doorgefactureerd aan de gemeenten.

Resultaat 2022

In onderstaand overzicht wordt de begroting na verwerking van de 4e begrotingswijziging (controle rechtmatigheid bestuur) weergegeven. Ook de realisatie 2022 is hierin opgenomen.

Overzicht van baten en lasten: *

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Werkbudget kernactiviteiten	700	762	759	-3
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	38	-2
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten	pm	2.023	1.226	-797
Afschrijvingen buitenring	265	265	264	-1
Financieringskosten buitenring	106	106	106	0
Flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	2	64	62
Loonkosten formatie	2.241	2.622	2.622	0
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting / takendiscussie	338	429	361	-68
Materiële kosten bedrijfsvoering op orde	0	252	147	-105
Totaal lasten	**3.740**	**6.501**	**5.588**	**-913**
Totaal bijdragen deelnemende gemeenten kerntaken	3.704	4.352	4.351	-1
Bijdragen gemeenten flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	22	0	-22
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	pm	2.319	1.601	-718
Rentebaten	0	0	190	190
Totaal baten	**3.754**	**6.693**	**6.142**	**-551**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	**14**	**192**	**554**	**362**
Stortingen in reserves:				
Reserve Ringwegen	400	400	400	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	741	668	73
Reserve werkbudgetten BC's flexibele schil	0	20	0	20
Reserve werkbudget DB/Regio Deal	0	257	258	-1
Onttrekkingen aan reserves:				
Reserve Ringwegen	371	371	370	-1
Reserver werkbudget Algemeen Bestuur	0	0	79	79
Reserve werkbudget DB/Regio Deal	0	47	47	-0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies flexibele schil	0	0	64	64
Frictiereserve	15	82	22	-60
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissie	0	725	533	-192
Saldo mutatie reserves	**-14**	**-193**	**-211**	**-18**
Gerealiseerde resultaat	**0**	**-0**	**343**	**343**

* Het overzicht van baten en lasten gerangschikt naar programma's is opgenomen op pagina 68.

Gerealiseerd resultaat

Volgens de jaarrekening komt het financiële resultaat in 2022 uit op € 343.000 positief. Dit resultaat is als volgt opgebouwd:

Herkomst van resultaat 2022	Bedrag
Werkbudget	41
Bedrijfsvoering en lagere onttrekking frictiereserve bedrijfsvoering	8
'Bedrijfsvoering op orde'	105
Rentebaten	190
Gerealiseerd resultaat 2022	**343**

Werkbudget

Voor activiteiten passend binnen de werkbudgetten van de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur was in totaal € 760.000 beschikbaar:

1. Hiervan was in 2022 op basis van het jaarplan € 606.000 bestemd voor de Bestuurscommissies en € 94.000 voor het Dagelijks Bestuur en €60.000 restant werkbudget Regio Deal.
2. Structureel € 40.000 voor subsidieverwerver.

Daarnaast was er dekking uit de inzet van reserves en door inkomsten als gevolg van bijdragen van derden voor projecten.

In 2022 zijn de werkbudgetten van de bestuurscommissies allen bestemd op basis van het jaarplan. Het gedeelte van de werkbudgetten inzake de beschikbare middelen SPL (€ 606.000) is volledig ingezet. Van het restant Budget Regio Deal van € 60.000 is € 10.000 overgebleven. Dit bedrag blijft beschikbaar voor Regio Deal activiteiten in 2023.
Met betrekking tot de werkbudgetten, projectlasten, projectbaten en bestemmingsreserves van de Bestuurscommissies geldt het volgende:
baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve werkbudget van de betreffende bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat -net als in de begroting- nihil.

Het programma flexibele schil omvat het project Administratie Zonnepanelen. Het gerealiseerd resultaat van het programma flexibele schil (inclusief mutaties bestemmingsreserves) is in 2022 is – net als in de begroting - nihil.

Het werkbudget van het DB is € 41.000 lager uitgekomen dan begroot. Het beschikbare budget van € 40.000 voor subsidieverwerving is nagenoeg geheel aangewend.

Formatie

Per saldo zijn de loonkosten met € 2.622.000 op begrotingsniveau uitgekomen.

Bedrijfsvoering en 'Bedrijfsvoering op orde'

In 2022 waren de lasten voor bedrijfsvoering € 8.000 lager dan begroot. Hoofdzakelijk veroorzaakt doordat de verwachtte stijging van nutskosten in 2022 uiteindelijk niet is doorgevoerd. Door de vertraging van de implementatie van het nieuwe systeem, archiefsysteem en implementatie rechtmatigheidsverklaring waren de consultancy- en licentiekosten voor het nieuwe financieel systeem nihil. De ontrekking aan de frictiereserve bedrijfsvoering voor de implementatie van het nieuw financieel systeem welke op € 60.000 was begroot, is niet aangesproken vanwege vertraagde uitvoering als gevolg van capcaciteitsgebrek. De implementatie is verder voorbereid en

werkzaamheden lopen door in 2023, met verwachte live-gang in 2024. Om die reden is de verwachting dat deze middelen hiervoor ingezet worden.

De lasten voor 'Bedrijfsvoering op orde' waren in 2022 €147.000, €105.000 lager dan begroot. Hoofdzakelijk veroorzaakt doordat niet alle activiteiten in 2022 afgerond konden worden als gevolg van hoge werkdruk.
In 2022 is voor het eerst sinds 2015 weer rente ontvangen op uitstaande gelden van de schatkist.

1.4 Voorstel resultaatbestemming 2022

Het voorstel is om – uitgaande van de herkomst van de onderdelen van het resultaat – hieraan een bestemming te geven. Dit leidt concreet tot het volgende voorstel:

Herkomst van resultaat 2022	Voorstel bestemming	Bedragen
Werkbudget	Toevoegen aan reserve werkbudget DB	41
Bedrijfsvoering en lagere onttrekking frictiereserve bedrijfsvoering	Begrote activiteiten bedrijfsvoering zijn in 2022 niet gestart of afgerond en worden in 2023 verder opgepakt.	8
'Bedrijfsvoering op orde'	Aanwenden voor geplande activiteiten bedrijfsvoering op orde 2022 in 2023 en opvangen ziekte in 2023	105
Rentebaten	Toevoegen aan reserve werkbudget DB om zoveel mogelijk ten goede te laten komen aan de projecten en/of programma's waar rentebaten zijn ontstaan	190
Gerealiseerd resultaat 2022		**343**

Het voorstel resultaatbestemming is als volgt:

- Resterende werkbudget van het Dagelijks Bestuur ad € 41.000 toe te voegen aan het werkbudget van 2023. Conform het vigerende beleid dat overschotten van programmagelden beschikbaar blijven voor programma activiteiten in het daaropvolgende jaar, mits het resultaat dit toelaat.
- Het positieve saldo inzake bedrijfsvoering van € 8.000 (bedrijfsvoering -/- lagere onttrekking frictiereserve) terug laten vloeien naar de bedrijfsvoering om projecten verder uit te voeren in 2023 e.v.
- Het positieve saldo inzake 'Bedrijfsvoering op orde' van € 105.000 terug te laten vloeien naar de bedrijfsvoering om enerzijds ziekte op te vangen in 2023 en anderzijds om de geplande activiteiten in 2023 verder op te pakken.
- De rentebaten van € 190.000 toevoegen aan de reserve werkbudget DB om vervolgens zo veel mogeljk ten goede te laten komen aan de projecten/programma's waar deze zijn ontstaan.

2 Programma Kerntaken

2.1 Concrete activiteiten en resultaten in 2022

Binnen Parkstad is in 2022 een veelvoud van activiteiten uitgevoerd binnen de kernthema's.

Bestuurscommissies

Hierna volgt een overzicht, waarbij de overige activiteiten zijn ingedeeld naar de hoofdfuncties per Bestuurscommissie:

- Speerpunten
- Platform
- Regionaal beleid
- Regionale Programmering
- Monitoring
- Advisering
- Instrumentontwikkeling
- Overig

2.1.1 BC Ruimte en Mobiliteit

Inleiding

De Bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit (RuMo) is in 2021 gevormd na het samengaan van de tot dan toe afzonderlijke Bestuurscommissie Ruimte en Bestuurscommissie Mobiliteit. Er is sprake van twee afzonderlijke ambtelijke overleggen.

Ruimte

Op het gebied van Ruimte is in 2022 sprake geweest van een grote dynamiek. Het Rijk trekt de regie op de ruimtelijke ordening weer meer naar zich toe, wat mede heeft geleid tot het programma 'NOVEX' dat in juli 2022 aan de Tweede Kamer is aangeboden. Dit programma heeft gevolgen gehad voor de samenwerking en inhoudelijke focus van het al eerder in gang gezette 'NOVI-gebied Zuid-Limburg' (nu: 'NOVEX-gebied Zuid-Limburg') waar we vanuit de stadsregio actief in participeren. Ook werkt het Rijk aan het 'Nationaal Programma Landelijk Gebied', dat op provinciaal niveau moet leiden tot een Limburgs Programma Landelijk Gebied en waarvoor we in Parkstad gestart zijn met een gebiedsgerichte programmatische aanpak. Daarnaast zijn stappen gezet in de afronding van het Regionaal Afstemmingskader Gemeentelijke Omgevingsvisies en het Voorontwerp Facetbestemmingsplan Reductie Plancapaciteit Detailhandel.

Mobiliteit

De activiteiten binnen het kernthema mobiliteit dragen bij aan de versterking van de economische structuur van de regio. Voor economische structuurversterking zijn regionale en grensoverschrijdende verkeers- en vervoersnetwerken nodig; goede bereikbaarheid via de netwerken en goede omgevingskwaliteit en leefbaarheid daarbinnen. Mede vanuit de ambitie van de energietransitie PALET en leefbaarheid wordt duurzame mobiliteit gestimuleerd. Met de focus vanuit leisure wordt getracht netwerken extra aantrekkelijk te maken. Parkstad vervult daarbij functies op het gebied van de regionale afstemming en besluitvorming (Platform), beleidsontwikkeling (Beleid) en coördinatie en afstemming van de uitvoering (Programmering).

Speerpunten

De speerpunten voor 2022 zijn in het jaarplan als volgt bepaald:

- NOVI-gebied Zuid Limburg incl. ZL'EU

- Regionaal Afstemmingskader
- Landschap/Landbouw/water
- Uitvoeringsagenda Mobiliteit Parkstad
- Lobby IC Heerlen-Aken

Platform

De bestuurlijke platforms vanuit de Bestuurscommissie zijn:

- Bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit (RuMo)

Ruimte:

- Bestuurlijk Kern Overleg (BKO) Zuid-Limburg
- Bestuurlijk Overleg Nationaal Landschap Zuid-Limburg
- Bestuurlijke Kerngroep Regionaal Afstemmingsdocument

Mobiliteit:

- Bestuurlijk Overleg Mobiliteit Zuid-Limburg
- Bestuurlijk RMO Zuid-Limburg
- Regionaal Bestuurlijk Overleg MIRT / Leefomgeving
- Mobiliteitsberaad Limburg
- Stuurgroep Zuid-Limburg Bereikbaar
- Spoortafel Zuid-Nederland

De samenstelling van de bestuurscommissie RuMo is medio 2022 veranderd als gevolg van nieuwe portefeuillehouders na de gemeenteraadsverkiezingen en de komst van een nieuwe secretaris. De voorzitter van de Bestuurscommissie neemt vanuit die hoedanigheid deel aan het Bestuurlijk Kern Overleg (BKO) Zuid-Limburg en het Bestuurlijk Overleg Nationaal Landschap Zuid-Limburg. In het Bestuurlijk Kernoverleg Zuid-Limburg komen regio overstijgende zaken aan de orde zoals NOVEX-gebied Zuid-Limburg.
De ambtelijke platforms bestaan uit het AO Ruimte en het AO Mobiliteit. Daarnaast is sprake van diverse werk- en projectgroepen.

Regionaal Beleid

Ruimte

NOVEX-gebied Zuid-Limburg
Zuid-Limburg is, in het kader van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI), in 2021 aangewezen als NOVI-gebied omdat er enerzijds een aantal complexe opgaven samenkomen en tegelijkertijd (grensoverschrijdende) kansen liggen die voor Rijk en Regio van waarde zijn. Dit heeft geleid tot de opstelling van een NOVI-startagenda 2022 met vijf doorbraken en drie focuspunten. In 2022 is door het Rijk het programma NOVEX opgeleverd, waarmee alle NOVI-gebieden in Nederland NOVEX-gebieden zijn geworden (en ook een aantal gebieden is toegevoegd, waaronder de Verstedelijkingsgebieden). Voor Zuid-Limburg betekende dit in 2022 een zoektocht naar de scope en verdere uitwerking van het NOVEX-gebied. Dit moet leiden tot een ontwikkelperspectief dat in Q3 2023 gereed moet zijn voor vaststelling in de regio en in het BO Leefomgeving. Input voor het Ontwikkelperspectief vormen o.a. de NOVI-startagenda, de uitkomst van het ontwerpend onderzoek Panorama Zuid-Limburg en de daaropvolgende discussie, de uitkomst van het Regio Deal project ZL'EU en het Startpakket van het Rijk.

Regionaal Afstemmingskader Gemeentelijke Omgevingsvisies
Het Regionaal Afstemmingskader dient als regionale bouwsteen en gezamenlijk kader voor de totstandkoming en actualisering van de gemeentelijke omgevingsvisies in Parkstad. In 2022 is gewerkt aan de afronding van de 1.0-versie, welke in september door de bestuurscommissie is vastgesteld en doorgeleid naar de colleges en raden ter vaststelling in iedere gemeenteraad. In het najaar heeft een regionale raadsinformatieavond plaatsgevonden.

Landelijk gebied
Samen met de gemeenten Beekdaelen, Simpelveld en Voerendaal zijn voorbereidingen getroffen voor een programmatische gebiedsgerichte aanpak voor het landelijke gebied. Hierbij ligt de focus op enkele deelgebieden in deze gemeenten, waar doelstellingen en opgaven vanuit het Rijksbeleid, de Provincie, de regio/gemeenten en stakeholders in samenhang worden aangepakt. Het gaat daarbij onder andere om opgaven op het gebied van het NPLG/water, leefbaarheid, energietransitie en toerisme. In 2022 is vormgegeven aan de planning en inhoudelijke richting. Dit heeft geresulteerd in een offerte-uitvraag aan enkele gespecialiseerde bureaus. De aanpak word in 2023, samen met het adviesbureau, verder uitgewerkt en dient tevens als propositie (via het LPLG) voor Rijksmiddelen in het kader van het NPLG.

Water en klimaatadaptatie
In 2022 heeft het DB besloten om het thema ‘water en klimaatadaptatie’ onder te brengen bij de bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit, mits aan een aantal door het DB gestelde voorwaarden wordt voldaan. Dit besluit is een reactie op een verzoek hiertoe van het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL) en na advies van de Bestuurscommissies Duurzaamheid en RuMo. Eind 2022 is gestart met het nader uitwerken van de gestelde voorwaarden. Deze uitwerking wordt in 2023, samen met SWPL, voortgezet. De verwachting is dat dit er medio 2023 toe leidt dat het thema bij de bestuurscommissie kan worden ondergebracht.

Mobiliteit

Het mobiliteitsbeleid in Parkstad Limburg vindt zijn oorsprong in o.a.:

- Mobiliteitsvisie Zuid-Limburg
- Regionale visie op duurzame mobiliteit Parkstad (SUMP).
- Fietsroutenetwerk Zuid Limburg-Nationaal Toekomstbeeld Fiets
- Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030

Binnen het kernthema werd ook in 2022 met de gemeenten, provincie en overige partners gewerkt aan de implementatie van dit regionale beleid, waarbij vooral stappen zijn gezet met het opstellen van uitvoeringsagenda en programma van duurzame mobiliteit (SUMP) Parkstad voor de komende 4 jaar.

Regionale programmering

Ruimte

N.v.t.

Mobiliteit

Duurzame Mobiliteit (SUMP) en uitvoeringsagenda mobiliteit Parkstad
De visie heeft zijn weerslag gevonden in een kort animatiefilmpje. https://vimeo.com/507114199
In de regionale Mobiliteitsvisie (SUMP) Parkstad en het filmpje zijn 5 focuspunten benoemd:

1. Inzetten op meer fietsgebruik
2. Verruimen van het aanbod van deelvervoer (deelfietsen en deelauto’s), zeker als alternatief voor de (fossiele) auto en aansluitend op het OV
3. Inzetten op elektrisch vervoer

4. Verbeteren van de leefbaarheid
5. Verbeteren van bereikbaarheid en verkeersveiligheid

Deze zijn ook uitgangspunt geweest voor de start van de uitwerking van de uitvoeringsagenda mobiliteit Parkstad, die in Q1 2022 gereed is gekomen.

Zuid-Limburg Bereikbaar

De inzet van het programmabureau Zuid-Limburg Bereikbaar (ZLB) is van belang voor uitvoering van de projecten die in de Mobiliteitsagenda (SUMP) Parkstad zijn opgenomen. Het gaat hierbij voor Parkstad vooral om fietsstimulering, stimulering van deelmobiliteit en de werkgeversaanpak. De projecten hebben als doel om de bewoners en bezoekers van Parkstad een duurzaam mobiliteitsalternatief te bieden voor het gebruik van de (fossiele) auto en daarbij de nadruk te leggen op actieve vormen van mobiliteit, zoals de fiets en e-bike.

In 2022 heeft ZLB in opdracht van de Stadsregio de communicatie en social media campagne voor en tijdens de opening van het e-bike deelsysteem van Velocity in Parkstad mede vorm gegeven.

Tevens is in 2022 op Zuid-Limburgse schaal besloten, dus in samenwerking met alle zestien deelnemende gemeenten, om een collectief programma op te stellen en uit laten voeren door ZLB, waarin Fietsstimulering, Werkgeversaanpak, Onderwijsaanpak, Zero Emissie Stadslogistiek en Digitalisering Data Top 15 zijn opgenomen.

Velocity

Het e-bike deelsysteem van Velocity in Parkstad is, naast het sinds 2018 bestaande laadstation in Kerkrade, in mei 2022 uitgebreid met 20 laadstations verdeeld over de zeven Parkstadgemeenten. Het netwerk van 21 laadstations sluit aan op het grote en uitgebreide netwerk van meer dan 100 laadstations in Städteregion en Stadt Aachen en biedt ook de inwoners en bezoekers van Parkstad de mogelijkheid om met de e-bike, in de nabijheid van het OV-netwerk in Parkstad, de ritten voor het woon-werkverkeer te maken.

In het vierde kwartaal van 2022 heeft er via het Ondernemersfonds Heerlen een uitbreiding met vijf nieuwe laadstations op bedrijventerreinen in Heerlen plaatsgevonden.

Lobby IC Randstad-Eindhoven-Heerlen-Aken

De lobby is voortgezet met steun van o.a. het bedrijfsleven (via o.a. VNO-NCW) en steden langs het traject, zoals Eindhoven en Den Haag. Er is echter nog een weg te gaan om tot definitieve besluitvorming en allocatie van de benodigde middelen te komen. De verbinding met de Randstad vergt een forse ingreep en opwaardering van station Eindhoven (voorzien rond 2030-2035). De lobby blijft erop gericht om zo spoedig mogelijk de intercityverbinding vanuit (tenminste) Eindhoven, via Heerlen, met het HSL-station van Aken in de dienstregeling op te nemen.

Monitoring

Ruimte

In 2022 is in overleg met de andere programma's en het Gegevenshuis gestart met het verkennen van mogelijkheden om meer gebruik te maken van geodata. Dit wordt in 2023 verder opgepakt.

Mobiliteit

N.v.t.

Advisering

Ruimte

Externe expertise is ingehuurd ten behoeve van de totstandkoming en afronding van het Regionaal Afstemmingskader GOVI's, de organisatie van een regionale bijeenkomst over de Omgevingswet/Omgevingsvisies, voor juridisch advies over het benutten van instrumenten onder de Omgevingswet en voor de totstandkoming van het voorontwerp facetbestemmingsplan 'reductie plancapaciteit detailhandel'.

Mobiliteit

Externe expertise is ingehuurd ten behoeve van de afronding van de spoorverdubbeling Heerlen-Landgraaf, de totstandkoming van de SUMP en in het kader van het RMO-coördinatorschap.

Instrumentontwikkeling

Ruimte

<u>Reductie plancapaciteit</u>
In het kader van de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg en het Uitvoeringsprogramma Retail is in 2022, in afstemming met de Bestuurscommissie Economie & Toerisme en de Parkstadgemeenten, gewerkt aan een regionaal facetbestemmingsplan om te komen tot een reductie van de plancapaciteit voor detailhandel/retail op bedrijven(terrein)bestemmingen. Het voorontwerp is in 2022 opgeleverd en einde 2022 (Heerlen volgt begin 2023) via de colleges ter inzage gelegd.

Mobiliteit

N.v.t.

Overig

Ruimte
N.v.t.

Mobiliteit
N.v.t.

2.1.2 BC Duurzaamheid

Inleiding

Voor het thema duurzaamheid geldt dat 2022 in het teken stond van de verdere invulling van taken binnen de Bestuurscommissie naar aanleiding van de formele instelling van de Bestuurscommissie Duurzaamheid medio 2021. Procesmatige en organisatorische vraagstukken stonden hierbij centraal. Daarnaast werd ingezet op een aantal belangrijke beleidstrajecten, waaronder de Regionale Energie Strategie (RES) van Zuid-Limburg, de verdere uitwerking van de Transitievisies Warmte waarover besluitvorming in de individuele gemeenteraden dient plaats te vinden. Begin 2022 is de regionale klimaatadaptatiestrategie opgeleverd aan bestuurlijk opdrachtgever SWPL, waarna de toekomstige invulling van dit thema binnen de Stadsregio verder is verkend. Voor circulariteit zijn belangrijke eerste stappen gezet om te komen tot een regionale circulaire economie strategie, o.a. door middel van College Regio Dagen in het teken van circulariteit in Amsterdam in najaar 2022.

Naast deze beleidstrajecten is ingezet op de programmering en uitvoering van regionaal beleid: het continueren van de al in uitvoering zijnde projecten én het vertalen van duurzaamheidsambities naar nieuwe projecten zoals een korte-termijn aanpak energiearmoede, een regionaal isolatie- en verduurzamingsprogramma, parkstadverduurzaamt.nl én uitvoeringsprogramma voor circulaire bouw (o.a. Parkstad Urban Mine). In de uitvoering van bestaande projecten is realisatie van Windenergie Parkstad-Zuid met het wijzigen van de Omgevingsverordening Limburg verboden een aanvang te maken met het plaatsen van een windturbine in het projectgebied, waardoor het project vooralsnog tot stilstand is gekomen. Na een intensivering van communicatie omtrent het Zonnepanelenproject Parkstad in 2021 hebben marktontwikkelingen eind 2022 geresulteerd in een deelnamestop voor nieuwe deelnemers.

Speerpunten

De speerpunten in 2022 waren de Regionale Energie Strategie (RES) Zuid-Limburg, het Uitvoeringsprogramma Parkstad Limburg Energietransitie (PALET), Grootschalig Zon-Op-Dak, de Transitievisie Warmte, de Regionale Klimaatadaptatiestrategie en de Regionale Circulaire Economie Strategie incl. Circulair Bouwen. Een toelichting op de behaalde resultaten voor ieder van deze speerpunten volgt onder ‘regionaal beleid’ en ‘regionale programmering’.

Platform

De platforms vanuit de Bestuurscommissie zijn:

- Bestuurscommissie Duurzaamheid
- Stuurgroep Regionale Energie Strategie (RES) Zuid-Limburg
- Stuurgroep Warmtenet Zuid-Limburg (incl. BO PMIEK)

<u>BC Duurzaamheid</u>
Het platform voor het thema Duurzaamheid is de bestuurscommissie Duurzaamheid. Dit overleg wordt mede voorbereid door het AO Duurzaamheid. Naast het AO is in 2022 verder invulling gegeven aan ambtelijke werkgroepen in het teken van (grootschalige) energieopwekking, warmtetransitie (incl. energiebesparing), klimaatadaptatie en circulariteit.

<u>RES Zuid-Limburg</u>
Als sub-regio binnen de RES Zuid-Limburg neemt Parkstad zitting in twee bestuurlijke overleggen, namelijk de ‘Stuurgroep RES Zuid-Limburg’ en “Breed Bestuurlijk Overleg RES Zuid-Limburg’. De wethouders van gemeente Heerlen en Voerendaal nemen namens regio Parkstad deel aan dit

overleg. De portefeuillehouder PALET neemt deel aan het bestuurlijk overleg Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat (PMIEK). Ambtelijk neemt Parkstad zitting in het programmateam RES Zuid-Limburg en de werkgroep Regionale Structuur Warmte.

Warmtenet Zuid-Limburg
In december 2022 is besloten een aparte Stuurgroep in te richten om de potentie van een regionaal warmtenet op basis van beschikbare restwarmte van industriecluster Chemelot nader te onderzoeken. Bestuurlijk nemen de wethouders van gemeente Heerlen en Beekdaelen deel aan dit overleg. Ambtelijk neemt Parkstad zitting in een regionale werkgroep.

Regionaal Beleid

De vigerende beleidskaders voor de bestuurscommissie zijn:

- Parkstad Limburg Energie Transitie – regionaal ambitiedocument PALET 1.0
- Parkstad Limburg Energie Transitie – gemeentelijke verdiepingsstudies PALET 2.0
- Parkstad Limburg Energie Transitie – regionaal uitvoeringsprogramma PALET 3.0
- RES Zuid-Limburg – regionaal visiedocument RES 1.0 Zuid-Limburg

PALET: Parkstad Limburg Energie Transitie
In 2015 hebben de (toen nog) acht gemeenteraden in Parkstad unaniem het kaderstellende energietransitiebeleid (Parkstad Limburg Energietransitie: PALET 1.0 en 2.0) vastgesteld. In 2016 is dit beleid omgezet in een regionaal uitvoeringsprogramma PALET 3.0, waarbij de ambitie om in 2040 een energieneutrale regio te zijn is vertaald in concrete acties en projecten voor de eerste periode 2016-2020 en waarbij in 2020 minimaal 8% van de doelstelling tot 2040 moet zijn gerealiseerd. Na de beleidsmatige doorontwikkeling van PALET rondom het thema ‘warmte’ door het vaststellen van de eerste Transitievisies Warmte per gemeente in 2021, zijn onder regie van de Bestuurscommissie Duurzaamheid in 2022 per gemeente verdere stappen gezet om te komen tot de aanwijzing van wijken en buurten voor concrete uitvoeringsplannen op basis van een pand- en clusteranalyse en diverse stakeholdersessies.

RES Zuid-Limburg
In het kader van het Klimaatakkoord is in de afstemming tussen het Rijk en IPO, VNG en VNW ervoor gekozen de energietransitie in Nederland te versnellen via de regio. In Nederland zijn 30 regio’s aangewezen om een Regionale Energie Strategie (RES) op te stellen. Zuid-Limburg is één van deze regio’s. Na vaststelling van de RES 1.0 door de 16 gemeenteraden, Provinciale Staten en het Algemeen Bestuur van Waterschap Limburg in 2021, zijn de activiteiten in 2022 gericht op het komen tot een landschappelijk verdiepingsonderzoek voor de inpassing van grootschalige opwek in het Zuid-Limburgse landschap en concrete projecten om te komen tot grootschalige opwek van zon-op-dak. In het kader van de Regionale Structuur Warmte zijn gezamenlijke activiteiten opgezet om de potentie van restwarmte, aquathermie en groengas in regionaal verband te onderzoeken. Het Uitvoerings-programma PALET en de Transitievisie Warmte blijven ook in 2022 zelfstandig regionaal beleid.

Regionale Programmering

- Zonnepanelenproject Parkstad
  Vanwege de terugloop van het aantal nieuwe deelnemers zijn in 2021, in overleg met de serviceprovider, stappen gezet om deelname aan het project te stimuleren. Eind 2022 hebben marktontwikkelingen geresulteerd in een deelnamestop voor nieuwe deelnemers voor alle gemeenten m.u.v. Heerlen. In 2022 ging aandacht met name uit naar het nakomen van verplichtingen richting bestaande klanten en een deelnamestop aan het Zonnepanelenproject.

- Windenergie
  Begin 2022 zijn de gemeenteraden van Heerlen, Kerkrade en Simpelveld akkoord gegaan met het verder uitwerken van de plannen voor windenergie in Parkstad-Zuid. Gelet op het wijzigen van de Omgevingsverordening Limburg is – vanwege de kandidatuur van de Einstein Telescoop – op dit moment niet te voorzien hoe het vervolgproces er verder uit gaat zien. De gemeente Brunssum onderzoekt de haalbaarheid van de realisatie van windenergie aan de oostkant van Parkstad.

- Grootschalig zon-op-dak en zon-op-land
  Zowel vanuit de RES als de Bestuurscommissie is de noodzaak tot versnelling benadrukt met betrekking tot grootschalige opwek op daken. In 2022 zijn de potentie-analyses voor zon-op-dak in de zeven Parkstad-gemeenten afgerond. Deze tonen aan dat het aandeel zon-op-dak slechts een fractie is van de doelstelling zoals deze beschreven is in PALET. Op basis van de uitkomsten van de analyses zullen in 2023 een vijftal pilots gedraaid worden in de 7 Parkstad gemeenten om voor verschillende doelgroepen een uitvoeringsstrategie te testen welke schaalbaar is naar de overige gemeenten en worden de opties voor zon-op-land verder verkend.

- Isolatie- en verduurzamingsprogramma
  In de Transitievisie Warmte 1.0 is afgesproken om op de schaal van Parkstad Limburg een projectaanpak uit te werken om inwoners te stimuleren en te faciliteren tot het nemen van (grootschalige) energiebesparende maatregelen. In 2022 heeft Parkstad Limburg aan Over Morgen B.V. opdracht gegeven om gemeenten te ondersteunen bij het opleveren van een regionaal isolatie- en verduurzamingsprogramma. Gelet op de grote complexiteit van het thema én het uitblijven van definitieve landelijke wettelijke kaders, is oplevering in 2022 niet mogelijk gebleken.

- WoonWijzerWinkel
  In 2020 is naar voorbeeld van de succesvolle WoonWijzerWinkel in Rotterdam aan de Roda JC Ring in Kerkrade de vestiging van WoonWijzerWinkel Limburg geopend. De WoonWijzerWinkel is hét energieloket voor de Parkstad-gemeenten. In 2022 is onverminderd ingezet op de intensivering en verbreding van de samenwerking met het regionale/lokale bedrijfsleven, installateurs, woningcorporaties en energiecoöperaties. In het kader van de SPUK energiearmoede is samen met WoonWijzerWinkel Limburg gestart met een aanpak gericht op het verminderen van energiearmoede.

- Verduurzaming basisscholen en gemeentelijke gebouwen
  In 2022 heeft thematrekker gemeente Heerlen een pilot gestart voor het Bernardinuscollege. De uitkomsten hiervan waren eind 2022 nog niet bekend. De verduurzaming van gemeentelijke gebouwen heeft in 2022 geen vervolg gekregen. Begin 2023 zal worden verkend of overgegaan kan worden tot afronding van dit project.

- Gemeentelijk energiebedrijf
  Een belangrijk uitgangspunt in PALET is dat de samenleving niet alleen de lasten draagt van de energietransitie maar ook profiteert van de lusten. Om invulling te geven heeft Parkstad Limburg in 2021 aan HetEnergieBureau gevraagd om onderzoek te verrichten naar een werkbaar instrument of vehikel om de publieke belangen van inwoners en bedrijven in de energietransitie te borgen. In 2022 is opdracht aan Step2Eco verleend om de financiële, juridische en operationele aspecten (incl. governance) van een lokaal duurzaam energiebedrijf verder te concretiseren.

- Circulaire bouw
  Voor circulaire bouw is in 2022 gestart met het project Urban Mine Parkstad. Aan het bureau Circle Economy is opdracht verstrekt om de potentie van ‘urban mining’ te verkennen en zicht te krijgen op een mogelijke businesscase voor de ontmanteling van gebouwen met als doel zoveel mogelijk materialen te oogsten voor hergebruik. Dit is circulair én kan werkgelegenheid voor de

regio opleveren. Dit project zal in 2023 continueren en is onderdeel van het Uitvoeringsprogramma Circulair Bouwen, waarin in 2022 ook stappen zijn gezet. Tevens is Parkstad Limburg met Provincie Limburg (leadpartner), LIOF en de Chemelot Campus aangesloten bij een aanvraag voor het zgn. LIFE programma, waarin een Strategisch Integraal Plan voor de transitie naar een Circulaire Economie is voorzien. Dat traject zal naar verwachting in 2023 worden afgerond.

- Circulaire economie
  In 2022 is tijdens de Collegeregiodagen in Amsterdam de ambitie uitgesproken om circulariteit te implementeren in de regionale programma's van de Stadsregio Parkstad Limburg. In 2022 is gewerkt aan het opstellen van een Strategisch Visiedocument Parkstad Limburg. Middels het *Strategisch Visiedocument Parkstad Circulair* zetten we als Parkstad koers naar een circulaire regio in 2050. Het Strategisch Visiedocument Parkstad Circulair verschaft inzicht in verschillende programmalijnen binnen de regionale beleidsprogramma's *duurzaamheid*, *economie & toerisme*, *grensoverschrijdende samenwerking*, *ruimte & mobiliteit*, *sociaaleconomische structuurversterking* en *wonen & herstructurering* op de weg naar een Circulair Parkstad. Dit document zal naar verwachting in 2023 worden vastgesteld.

- Regio Deal 1.0 & 2.0
  De Bestuurscommissie Duurzaamheid is niet direct aan een Regio Deal-thema verbonden. Wel worden dwarsverbanden en meekoppelkansen bij thema's verkend en aangebracht. In het kader van grensoverschrijdende samenwerking zijn in 2022 twee Regio Deal projecten m.b.t. grensoverschrijdende energie-uitwisseling gestart rondom warmte ('Energiepark Herzogenrath') en elektriciteit ('GreenSolar Herzogenrath') in samenwerking met gemeenten Kerkrade en Landgraaf. Het programma duurzaamheid heeft meegeschreven aan de nieuwe Regio Deal aanvraag, waarbij ook duurzaamheidsthema's ingebracht zijn.

Monitoring

In 2022 is door Stadsregio Parkstad opdracht verleend aan Over Morgen B.V. om gemeenten en regio te ondersteunen bij de evaluatie van PALET 3.0 (2016-2020), oorspronkelijk gepland voor 2020. De resultaten hiervan worden begin 2023 verwacht.

Advisering

Externe advisering is aan de orde geweest bij specialistisch onderzoek (o.a. advisering voor een regionaal energiebedrijf), noodzakelijke gespecialiseerde kennis en expertise (windcoördinator, isolatie- en verduurzamingsprogramma, evaluatie PALET) en bij diverse juridische vraagstukken op project- of casusniveau (o.a. Zonnepanelenproject Parkstad).

Instrumentontwikkeling

N.v.t.

Overig

College Regio Dagen
In september 2022 stonden de Collegeregiodagen in Amsterdam in het teken van Circulariteit. Gemeente Amsterdam heeft reeds een vooruitstrevende Circulaire Economie Strategie, waarbij het thema breed binnen alle beleidsprogramma's is belegd. Tijdens het tweedaagse bezoek is door bestuurders inspiratie opgedaan over hoe de gemeente en regio meer circulair kan worden ingericht en bood inzichten in hoe het thema circulariteit kan worden ingebed in de beleidsprogramma's.

2.1.3 BC Economie en toerisme

Inleiding

De centrale doelstelling van de Bestuurscommissie Economie & Toerisme is om de economische structuur in Parkstad Limburg te versterken. Het vastgestelde beleid voor thema's als detailhandel, bedrijventerreinen, kantoren en toerisme vormt het fundament van de aanpak en de programmering. Daarbij staat samenwerking voorop, met name met de Parkstad-gemeenten en de regionale stakeholders zoals (kennis)-instellingen en het bedrijfsleven. Waar dat meerwaarde heeft wordt de samenwerking op de schaal van Zuid-Limburg opgezocht.

Vanuit Parkstad is ook de verbinding met de ministeries van Economische Zaken & Klimaat (EZK) en Onderwijs, Cultuur & Wetenschap (OCW) versterkt, met een bezoek van de Directeur-Generaal Bedrijfsleven & Innovatie (EZK) en de Directeur-Generaal Hoger Onderwijs (OCW) aan de regio afgelopen najaar. Vanuit daar zijn ook, mede i.h.k.v. de nieuwe Regio Deal, trajecten opgestart rond het versterken van het regionaal ecosysteem rond Smart Services en AI en de versterking van het MedTech-cluster in de regio, in afstemming met de Rijksdepartementen.

De dynamiek op de bedrijventerreinen heeft zich in het afgelopen jaar versneld en vergroot. Verschillende bestaande bedrijven in de regio breiden uit en ook steeds meer bedrijven van buiten de regio besluiten om zich in Parkstad te vestigen. Uit onderzoeken in 2022, in opdracht van de Bestuurscommissie Economie & Toerisme, is gebleken dat tot 2030 een extra ruimtevraag van 70 tot 100 hectare op de bedrijventerreinen wordt verwacht. Als deze ruimtevraag volledig wordt ingevuld, leidt dat tot een verwachte toename in de werkgelegenheid van ca. 4.000 tot 6.000 arbeidsplaatsen. Met de actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Bedrijventerreinen in 2022, heeft de Bestuurscommissie koers bepaald om de herontwikkeling van bestaande bedrijventerreinen en de ruimtelijke vraag naar vestigingslocaties op de bedrijventerreinen te kunnen vormgeven.

In 2022 is i.s.m. de gemeente Heerlen een succesvolle aanvraag ingediend ter hoogte van €1,9 miljoen vanuit de Rijksregeling Impulsaanpak Winkelgebieden (EZK), specifiek voor een project in Heerlen-Centrum. Eind 2022 is tevens een aanvraag voor de kern Schinveld ingediend, waarover medio 2023 duidelijkheid komt. Dit investeren en versterken van de regionale winkelstructuur, samen met het transformeren van overtollige winkelmeters, vormen de twee pijlers van het Uitvoeringsprogramma Retail Parkstad, dat na een tussentijdse monitor door de Bestuurscommissie is geactualiseerd.

In het kader van het Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie Parkstad is in 2022 ingezet op het stimuleren van innovatie in het toeristisch aanbod (zowel attracties als verblijfsaccommodaties), het beleefbaar maken van de identiteit van de regio en het verbeteren van verbindingen (zowel in het stedelijk als landelijk gebied als daartussen). Een belangrijke pijler hierin is de toeristische campagne 'Dit is Parkstad' waarvoor in 2022 samen met toeristisch-recreatieve ondernemers, Visit Zuid-Limburg en de gemeenten de voorbereidingen zijn getroffen, en welke in april 2023 zal gaan starten.

Platform

<u>Samenwerking binnen Parkstad</u>
Het bestuurlijke platform voor de thema's Economie & Toerisme is de bestuurscommissie Economie & Toerisme. Dit overleg wordt mede voorbereid door enerzijds het Ambtelijk Overleg Economie en anderzijds het Ambtelijk Overleg Toerisme. Daarnaast zijn er aparte ambtelijke overleggen ingericht met het Promotie- en Acquisitieoverleg (Promac) en voor specifieke projecten als de Stratenaanpak. In het kader van de provinciale POVI-uitwerkingen nemen drie leden van de Bestuurscommissie vanuit die rol deel aan het Bestuurlijk Overleg Ruimtelijke Economie (BORE) Zuid-Limburg en twee

leden, waaronder de portefeuillehouder Toerisme, nemen vanuit die rol deel aan de bestuursvergadering van Visit Zuid-Limburg.

Samenwerking en externe oriëntatie:

- *Retail-Deal (incl. ministerie van EZK)*
  In het kader van de regionale retailaanpak via het Uitvoeringsprogramma Retail wordt, sinds de ondertekening van een Retail-Deal in maart 2019, samengewerkt met de Nationale Retailagenda waaraan diverse gemeenten in Nederland, vakorganisaties waaronder InRetail en het ministerie van Economische Zaken & Klimaat deelnemen. In 2022 is, geïnspireerd door deze samenwerking en de aanpak van gemeente Rotterdam, de Stratenaanpak Parkstad Limburg gestart als onderdeel van de Regio Deal Parkstad Limburg.

- *MKB Parkstad*
  De afstemming met MKB Parkstad is gecontinueerd op diverse fronten. Het structurele overleg tussen Parkstad en de Commissie Retail van MKB Parkstad is voortgezet, onder meer over de voortgang van de uitvoering van de SVREZL, casuïstiek en monitoring. Onder de vlag van de Regio Deal is in 2022 een project van de Universiteit Maastricht gestart, gericht op het thema ‘internationalisering en het MKB’. Daarnaast is MKB Parkstad betrokken bij de uitvoering van de Innovatieregeling voor het MKB (de voucherregeling).

- *Supermarktketens*
  In navolging op eerdere jaren is op regionaal niveau het overleg met verschillende supermarktketens voortgezet. De supermarkten vormen de ruggengraat van de winkelstructuur in Parkstad (voorzieningenstructuur en leefbaarheid), en in overleg met deze supermarkten en de gemeenten wordt geprobeerd om enerzijds invulling te geven aan het maatschappelijk belang (een gezonde winkelstructuur) en anderzijds een vanuit het perspectief van de supermarkten gezonde bedrijfsexploitatie.

- *Economische Samenwerking Zuid-Limburg (ESZL) en portefeuillehoudersoverleg Economie Zuid-Limburg*
  Parkstad is bij het bestuur van ESZL aangehaakt door een vertegenwoordiger van de Bestuurscommissie Economie & Toerisme die in het bestuur van ESZL zitting heeft en door deelname aan de periodieke bestuurlijke en ambtelijke overleggen. Door ESZL is de omslag gemaakt naar een nieuwe wijze van samenwerking, waarbij gewerkt wordt met ‘coalitions of the willing’. Hiervoor wordt bestuurlijk overleg gevoerd via het portefeuillehoudersoverleg Economie Zuid-Limburg. Voorbespreking hiervan vindt plaats in de Bestuurscommissie Economie & Toerisme. Besluitvorming over projecten en projectdeelname vindt plaats door het bestuur van ESZL of in de subregionale overleggen, zoals de Bestuurscommissie Economie & Toerisme, of in colleges.

- *Visit Zuid-Limburg*
  De toeristische marketing van de Zuid-Limburgse gemeenten wordt gezamenlijk via Visit Zuid-Limburg georganiseerd. Twee leden van de bestuurscommissie hebben een adviserende rol bij het bestuur van Visit Zuid-Limburg. Vanaf 2021 is de toeristische marketing voor Parkstad vernieuwd met het Experience Center (in het Maankwartier) en rondom 5 tijdlijnen, waarbij de historie en bijbehorende verhalen over de Romeinse tijd, Middeleeuwen, Mijntijd, Transitiejaren en Nieuw Elan een prominente plek hebben. In 2023 wordt gestart met een promotiecampagne ‘Dit is Parkstad’, op verzoek van en i.s.m. toeristische ondernemers.

Regionaal Beleid

Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (SVREZL)
In 2017 is de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg vastgesteld door alle Zuid-Limburgse gemeenteraden. In de SVREZL is de hoofdstructuur van de winkel-, kantoren- en bedrijventerreinenmarkt vastgelegd. Ook zijn afspraken gemaakt over hoe om te gaan met nieuwe initiatieven, waarbij de afstemming plaatsvindt op Zuid-Limburgse schaal danwel op de schaal van Parkstad. De SVREZL is in 2022 tussentijds geëvalueerd door een extern bureau. Het Bestuurlijk Overleg Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg komt eind 2023 met een advies aan de gemeenten over verwerking van de aanbevelingen en in hoeverre dan sprake is van een gewijzigde SVREZL.

Regionale programmering

Uitvoeringsprogramma Retail
In 2022 is vanuit het Uitvoeringsprogramma Retail ingezet op de verdere uitvoering van de projecten binnen de themalijn 'Voorzieningen & Retail' uit de Regio Deal. Daarbij wordt ingezet op projecten die bijdragen aan zowel de algehele doelstellingen uit de Regio Deal (meervoudige opgave) als de inhoudelijke, themagerichte doelstellingen (met name 1) het versterken van winkelclusters en 2) het onttrekken/transformeren van overtollige winkelmeters).
Het Uitvoeringsprogramma, dat een looptijd heeft van 2019 tot 2025, is in 2022 tussentijds geëvalueerd en vervolgens geactualiseerd. De focus blijft om in te zetten op voornoemde twee doelstellingen, aangevuld met het stimuleren van nieuw ondernemerschap in de winkelcentra. Daarnaast zijn in 2022 twee aanvragen voor de Rijksregeling Impulsaanpak Winkelgebieden ingediend, voor Heerlen-Centrum (1e tranche) en Schinveld (2e tranche). De aanvraag voor Heerlen-Centrum van €1,9 miljoen is gehonoreerd, voor Schinveld wordt dit in 2023 bekend gemaakt. Ook wordt voorgesorteerd op de 3e tranche van deze regeling in 2023 en 2024.
Ook zijn belangrijke stappen gezet in het instrumentarium, zie hierna onder 'instrumentontwikkeling'.

Uitvoeringsprogramma Bedrijventerreinen
In korte tijd is er – ondanks de coronacrisis – een grote marktdynamiek ontstaan op de bedrijventerreinen in Parkstad, groter dan in het Uitvoeringsprogramma uit 2020 was voorzien. Veel beoogde locaties voor herinvulling of herstructurering zijn inmiddels al door de markt opgepakt; de vraag naar beschikbare kavels op de bedrijventerreinen is daarmee niet volledig ingevuld en neemt verder toe. Uit onderzoeken, in opdracht van de Bestuurscommissie, is gebleken dat tot 2030 een extra ruimtevraag van 70 tot 100 hectare op de bedrijventerreinen wordt verwacht (met een verwachte netto toename in de werkgelegenheid van ca. 4.000-6.000 arbeidsplaatsen). De Bestuurscommissie heeft in 2022 het uitvoeringsprogramma geactualiseerd en de gemeenten pakken het faciliteren van de ruimtevraag vanuit het bedrijfsleven en het borgen van een aantrekkelijk vestigingsklimaat gezamenlijk op, zodat de economische structuur van de regio wordt versterkt.

Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie Parkstad
In het Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie Parkstad is een viertal prioriteiten benoemd: voortbouwen op de ingeslagen weg met een goede publiek-private samenwerking, de identiteit van Parkstad beleefbaar maken, zorgen voor een uitnodigende woon- en leefomgeving, verbeteren van de toeristisch-recreatieve verbindingen. In 2022 is daarbij met name ingezet op het faciliteren van de samenwerking tussen toeristische partijen en het toeristisch concept met 'het verhaal van Parkstad' met 5 samenhangende tijdsperioden (Romeinse tijd, Middeleeuwen, Mijntijd, Transitiejaren en Nieuw Elan) te verdiepen en vanaf 2023 dit door ondernemers, gemeenten en Visit Zuid-Limburg gezamenlijk in een campagne 'Dit is Parkstad' uit te gaan dragen.

Regionaal ecosysteem Digitalisering
De (mensgerichte) inzet van kunstmatige intelligentie en data science worden in toenemende mate belangrijker om maatschappelijke vraagstukken en bedrijfsuitdagingen het hoofd te kunnen bieden. Het regionaal ecosysteem rond de thema's Smart Services en Artificial Intelligence (met de

Brightlands Smart Services Campus als spil in het netwerk) wordt verder ontwikkeld. Daarbij wordt samen met de Campus gewerkt aan de strategische kant van de ontwikkeling van dit ecosysteem, onder meer met een gezamenlijke lobby richting diverse ministeries, als ook bij een aantal thema's en projecten. Zo is in 2022 de Digitale Werkplaats MKB gestart, waar een MKB-ondernemer hulp kan krijgen om bij diens digitaliseringvraagstuk de juiste partijen en regelingen te vinden. Vanuit de Bestuurscommissie Economie & Toerisme wordt financieel bijgedragen aan dit initiatief. Ook is het ELSA-lab ('Ethical, Legal and Societal Aspects') armoede en schulden gestart, dat kijkt naar de ethische, juridische en sociale aspecten van AI (kunstmatige intelligentie) voor het verminderen van armoede en schuldenproblematiek.

Promotie en acquisitie

De Parkstad-gemeenten werken intensief samen bij de promotie en acquisitie voor bedrijven in de regio. Gezamenlijk wordt via het ambtelijke Promac-overleg gekeken waar nieuwe bedrijven het best kunnen landen en waar bedrijven, die uit hun jasje groeien op hun huidige locatie, binnen de regio naar toe kunnen verplaatsen om de werkgelegenheid voor de regio te behouden. De dynamiek in het bedrijfsleven is in positieve zin sterk toegenomen in de afgelopen twee jaar, met name op de bedrijventerreinen. Voorbeelden hiervan zijn de aangekondigde verplaatsing van Ranpak naar het terrein Julia, de vestiging van JD Sports/GXO op De Beitel en de uitbreidingen vanuit de al krachtige MedTech-sector op diverse bedrijventerreinen.
In 2022 is onder de vlag van Zuid-Limburg deelgenomen aan de nationale vastgoedbeurs Provada. Daarnaast bereidt het Promac-overleg een update van de communicatie en profilering van de regionale economie voor via het bestaande platform 'business in Parkstad'.

Oostflank Brunssum

Op basis van een gezamenlijk ambitiedocument voor de Oostflank Brunssum is in september 2022 door de gemeenteraad van Brunssum en Provinciale Staten besloten tot de strategische verwerving van de Groeve Mourik. Stadsregio Parkstad Limburg neemt voor €400.000 deel in de verwerving van de gronden. Ook de gemeente Heerlen heeft aangegeven, via Ontwikkelmaatschappij Trilandis, deel te willen nemen in de verwerving van de gronden. Een herontwikkeling tot een aantrekkelijke economische vestigingslocatie wordt beoogd, waarmee de kwaliteit van het gebied wordt verbeterd en er tegemoet wordt gekomen aan de grote marktvraag die er vanuit het bedrijfsleven is voor nieuwe grote kavels. En daarmee ook een vliegwiel kan zijn voor de verdere toekomstige ontwikkeling van de gehele Oostflank. De overheden sturen gezamenlijk op een grote toegevoegde waarde van nieuwe economische ontwikkelingen in onder andere werkgelegenheid en duurzaamheid. Door Provincie Limburg, gemeenten Brunssum en Heerlen en Stadsregio Parkstad Limburg wordt samen een ontwikkel- en samenwerkingsstrategie opgesteld.

Dit is Parkstad: toeristische campagne

In 2022 zijn, op verzoek van toeristisch-recreatieve ondernemers, voorbereidingen getroffen voor een gezamenlijke toeristische campagne 'Dit is Parkstad', welke april 2023 zal starten. Het plan is in 2022 door de Bestuurscommissie Economie & Toerisme vastgesteld. De campagne is in 2022 verder voorbereid en zal worden gevoerd door publieke en private partijen samen, waaronder toeristische ondernemers in de regio, Visit Zuid-Limburg, de gemeenten en Stadsregio Parkstad Limburg. Naast een algemene campagne, gericht op de Nederlandse markt, is er ook een campagne specifiek gericht op het Duitse achterland (Noordrijn-Westfalen) in voorbereiding als onderdeel van de Regio Deal Parkstad Limburg. Ook wordt op projectniveau de verbinding gelegd met 'Dit is Parkstad', zoals de communicatie rondom de 'Parkstad-route'.

Monitoring

Vestigingenregister

Door middel van het Vestigingenregister worden de ontwikkelingen van het aantal vestigingen en de werkgelegenheid in de regio gemonitord, om daarmee de bedrijven- en werkgelegenheidsdynamiek in Parkstad in kaart te brengen. In het vierde kwartaal van het daarop volgende jaar wordt door

onderzoeksbureau Etil op basis van de data uit het Vestigingenregister een jaarlijks rapport uitgebracht over de ontwikkelingen van dat jaar.

Locatus
Via het jaarlijkse Locatus-abonnement wordt de ontwikkeling van de winkelvoorraad in Parkstad structureel gemonitord. Hierdoor is er sprake van actueel inzicht in de winkelvoorraad (aantal verkooppunten en vierkante meters) en de leegstand (idem), zowel in algemene zin als op het niveau van de individuele SVREZL-winkelclusters. Daarmee vormt Locatus een belangrijke bron voor de monitoring van het SVREZL-beleid en het Uitvoeringsprogramma Retail in Parkstad.

Toeristische bestedingen
Elke 4 jaar wordt, in opdracht van Visit Zuid-Limburg, door ZKA Leisure Consultants de omvang van de toeristische bestedingen in Zuid-Limburg onderzocht. Eind 2022 is, onder leiding van het Public Services Lab van de Smart Services Campus, in samenwerking tussen een afvaardiging van de Limburgse gemeenten, provincie, de 4 Limburgse 'VVV's' (waaronder Visit Zuid-Limburg), Koninklijke Horeca Nederland, Recron, Open Universiteit en Zuyd Hogeschool gestart met een verkenning van de wensen en behoeften ten aanzien van een toeristisch dataportaal voor Limburg.

Instrumentontwikkeling

MKB Innovatieregeling (voucherregeling)
Door de Bestuurscommissie is een MKB Innovatieregeling "Duurzaam en Sociaal Ondernemerschap in Parkstad Limburg" ingesteld, die in 2020 is gestart. Deze regeling is mede gefinancierd door de provincie Limburg. De innovatieregeling heeft tot doel om het sociale en duurzame ondernemerschap van het MKB te versterken. In 2022 zijn er voor de thema's sociaal ondernemerschap en toerisme alliantiebijeenkomsten georganiseerd, als platform voor mogelijke samenwerkingen tussen verschillende ondernemers, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties en als broedplaats voor innovatieve ideeën en projectvoorstellen die een bijdrage kunnen leveren aan de (maatschappelijke en economische) opgaven van Parkstad. Als financiële prikkel kunnen vouchers worden aangevraagd door MKB-ondernemingen. In 2022 zijn 39 voucheraanvragen binnengekomen, waarvan er 30 zijn toegekend voor een totaalbedrag van € 540.000. Negen aanvragen zijn afgewezen. Gedurende 2022 is de regeling via animatievideo's en video's van partijen die gebruik hebben gemaakt van de regeling onder de aandacht gebracht. Eind 2022 resteerde een budget van € 280.650. De regeling loopt nog maximaal t/m mei 2023, danwel stopt eerder indien het budget volledig toegekend is.

Streetwise
De samenwerking met stichting Streetwise Parkstad is door middel van een subsidiebeschikking verlengd tot eind 2023. Het werkgebied van Streetwise betreft in elk geval de winkelclusters in de treden 1 tot en met 5.1 van de SVREZL, met uitzondering van gemeente Voerendaal en inclusief de clusters in de gemeente Beekdaelen. In 2022 heeft Streetwise 135 (potentiële) ondernemers begeleid. Dit heeft ertoe geleid dat 28 nieuwe ondernemers zijn toegevoegd aan de winkelclusters. De 28 nieuwvestigingen hebben geleid tot een invulling van 7.160 m² winkelvloer-oppervlakte, een totale investering van ruim 7,3 miljoen euro (waarvan bancair € 3,7 miljoen gefinancierd) en 128 nieuwe arbeidsplaatsen.

Instrumentarium Uitvoeringsprogramma Retail
Het terugdringen van de ongewenste planvoorraad buiten de winkelclusters zoals in de SVREZL is verwoord, betekent in de praktijk het reduceren van de planologisch-juridische mogelijkheden voor detailhandel in de gemeentelijke bestemmingsplannen. Samen met de gemeenten zijn in 2021 en 2022 voorbereidingen getroffen voor een uniform facetbestemmingsplan, met als doel om de overtollige detailhandelsbestemmingen op de bedrijventerreinen te schrappen. Dit plan is in 2022 door de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Simpelveld en Voerendaal, elk voor het eigen grondgebied, in procedure gebracht als voorontwerpplan. Voor de gemeenten Kerkrade en Landgraaf was dit facetbestemmingsplan niet benodigd, gezien de ongewenste planvoorraad voor detailhandel op bedrijventerreinen hier al niet meer is danwel op andere wijze wordt gereduceerd.

De Bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit coördineert deze RO-procedure. Op een later moment, vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet, wordt het ontwerp ter inzage gelegd.

Daarnaast is via het netwerk van de Nationale Retail-Agenda een regionale aanpak gestart voor de 'Stratenaanpak Parkstad Limburg', dat tot doel heeft om in (voormalige) aanloopstraten de transformatie van leegstaande winkels te stimuleren en te faciliteren (ten minste 6.500m2 wvo leegstaande winkels transformeren). Deze regionale aanpak maakt onderdeel uit van de Regio Deal Parkstad Limburg en is mede gefinancierd door de provincie Limburg. In april 2022 is een transformatiefonds opengesteld om bij te dragen aan de kosten voor de transformatie van leegstaande winkels naar andere functies, en vanaf september 2022 zijn twee transitiecoaches in 5 gebieden/straten in de regio in gesprek met vastgoedeigenaren om de transformatie van leegstaande winkelpanden te stimuleren.

Knopen Lopen

In 2022 zijn voorbereidingen getroffen om een nieuw wandelknooppuntensysteem uit te rollen over Zuid-Limburg, vergelijkbaar met het fietsknooppuntensysteem. Dit knooppuntensysteem sluit aan op de knooppuntensystemen in Midden-Limburg en de Duitse en Belgische grensregio's. Vanuit de Stadsregio wordt geborgd dat het knooppuntensysteem gemeentegrensoverschrijdend goed op elkaar aansluit, en de toeristisch-recreatieve parels in Parkstad met elkaar verbindt. Een Europese aanbesteding heeft eind 2022 plaats gevonden, waarna eind Q1 2023 de opdrachtnemende partij start. De verwachting is dat Q2 2024 het volledige wandelknooppuntensysteem in Zuid-Limburg is aangelegd.

2.1.4 BC Wonen en herstructurering

Inleiding

De in het Jaarplan benoemde kentering in het beleid van focus op krimp en leegstand in het verleden, naar perspectief en ambitie heeft zich in 2022 in een sneltreinvaart afgetekend in het programma van de Bestuurscommissie en is door de markt opgepikt. Maar ondanks dat de woningprijzen ook in Parkstad stijgen en ook hier bepaalde doelgroepen moeilijker aan een woning kunnen komen en de migratie naar Parkstad toeneemt, is er nog steeds ook veel inzet op herstructurering en transformatie en sturing op de leefbaarheid nodig. Zoals aangekondigd in het Jaarplan, zijn in 2022 de transformatie van kwetsbare woonmilieus aan de ene kant en nieuwbouwambitie aan de andere kant programmatisch steeds meer bij elkaar gekomen. Dit blijkt uit:

- de nieuwe bestuurlijke koers waarbij bovenop de (kwalitatieve) behoefte aan 4500 tot 7500 nieuwe woningen op 3 februari 2022 tevens een plusambitie voor nieuwbouw werd vastgesteld om nog meer mensen van buiten aan te trekken;
- de accenten in de concept Regionale en lokale Woonvisie 2022-2028 die in de eerste helft van 2023 door de gemeenteraden wordt vastgesteld;
- het feit, dat bij de inzet op de uitvoering van de projecten van de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds, ook veel aandacht uitging naar de verbinding met andere domeinen en de opbouw van gezonde evenwichtige wijken;
- subsidies voor de versnelling van woningbouwprojecten in Kerkrade Centrum en Heerlen Centrum van respectievelijk €7,5 miljoen en €6,1 miljoen;
- subsidie aan Heerlen in het kader van de Woningbouwimpuls en de start van de voorbereidingen voor een regionale aanvraag voor alle regiogemeenten;
- de wonenpropositie in de aanvraag voor de Regio Deal van 15 november 2022;
- de grotere betrokkenheid en inzet van marktpartijen bij de toekomstige integrale (her)ontwikkeling van kansrijke en minder kansrijke locaties;
- het bod van de provincie aan het Rijk van 27 september 2022;
- de prestatieafspraken tussen Rijk en Provincie van 13 oktober 2022, en;
- de inbreng van Parkstad in de concept Woondeal Limburg tussen Rijk, Provincie, regio's, gemeenten en corporaties die op 9 maart 2023 door de minister voor VRO ondertekend wordt.

Speerpunten van Wonen en Herstructurering

In het jaarplan van 2022 heeft de bestuurscommissie een vijftal speerpunten geformuleerd:

1. *Ontwikkeling Regionale Woonvisie 2022-2028*
   Hét speerpunt van 2022 was de ontwikkeling van een nieuwe Woonvisie. Ter vervanging van de Regionale Woonvisie 2017 – 2021 is in 2021 gestart met de eerste voorbereidingen van een nieuwe Woonvisie. Zo is in de eerste helft van 2022 een Regionaal woonbehoefteonderzoek en een eerste voorstel voor koersbepaling voor de nieuwe visie (synopsis) vastgesteld als basis voor politiek-bestuurlijke standpunten. Vanwege de gemeenteraadsverkiezingen en de daaropvolgende coalitieonderhandelingen heeft vaststelling van de synopsis zoals voorgenomen pas daarna in juli 2022 plaatsgevonden. Verder heeft er onderzoek plaatsgevonden naar de veerkracht van de wijken. Vervolgens is met veel betrokkenheid van burgers, corporaties, marktpartijen, provincie en domeinen, de nieuwe woonvisie opgesteld. Vaststelling door de Bestuurscommissie zal zoals voorzien plaatsvinden in februari 2023, waarna besluitvorming in de 7 gemeenteraden plaatsvindt tussen maart en juni 2023. De Woonvisie zal als Woonprogramma worden vastgesteld, zodat het voldoet aan de richtlijnen van de nieuwe Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting en status verkrijgt binnen de Omgevingswet. De Woonvisie vormt verder de basis voor de samenwerking met andere domeinen, de doorvertaling van de programma's van Minister de Jonge en de Woonzorgvisies die de gemeenten moeten opstellen.

2. *Aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen (o.a. aanvragen Woningbouwimpuls 4e tranche)*
In 2021 is gestart met de ontwikkeling van een regionaal aanvalsplan voor nieuwe woningbouw. Het aanvalsplan heeft in 2022 steeds meer vorm en inhoud gekregen. Begin 2022 is een nieuwe bestuurlijke koers vastgesteld, waarbij bovenop de (kwalitatieve) behoefte aan 4500 tot 7500 nieuwe woningen ook een plusambitie voor nieuwbouw is geformuleerd om meer mensen van buiten aan te trekken. Deze nieuwbouwambitie van de Bestuurscommissie is in 2022 stevig naar buiten uitgedragen en meegegeven aan de provincie in haar bod aan het Rijk in het kader van het Programma Woningbouw. Verder is deze ambitie ingebed in de concept Regionale Woonvisie 2022-2028 die in de eerste helft van 2023 door de gemeenteraden wordt vastgesteld. Deze nieuwe koers van Parkstad is ingebracht in de Woondeal met het Rijk, de Provincie en de corporatie, waardoor het nog meer kracht bijgezet kan krijgen en belemmeringen in de nieuwbouw met steun van het Rijk wellicht beter te beslechten zijn. In het kader van de Woondeal is eind 2022 een verdeling van de te bouwen woningen per gemeente afgesproken.

   Ook zijn de mogelijkheden van woningbouwsubsidies op Rijksniveau verkend. Zo wordt in de aanvraag voor de Regio Deal van november 2022 niet alleen aandacht gevraagd voor transformatie, maar ook voor nieuwbouw en voor kwesties die de nieuwbouwambitie in de weg staan. De tranche Woningbouwimpuls van september 2022 kwam te vroeg. In het najaar van 2022 zijn wel de voorbereidingen opgestart voor een aanvraag in maart 2023 (5e tranche). Ook is gebruik gemaakt van de regeling voor de versnelling van woningbouwprojecten, waarop in eerste instantie door Kerkrade (€7,5 mio) en in tweede instantie ook door Heerlen (€6,2 mio) met succes een beroep gedaan is.

   Daarnaast is onderzocht hoe versnelling van woningbouw kan plaatsvinden. Hieruit zijn aanbevelingen voortgekomen, die vooral binnen de gemeenten tot verbeteringen kunnen leiden, maar waarbij vanuit de bestuurscommissie een soort aanjaagfunctie nodig kan zijn. Verder is ook in 2022 met marktpartijen, corporaties en gemeenten verder onderzoek verricht welke locaties ontwikkelperspectief of -noodzaak kennen, hoe dit programmatisch om te zetten is en hoe zoet met zuur gecombineerd kan worden zodat niet alleen de kansrijke locaties tot ontwikkeling komen, maar ook de meer uitdagende locaties. Verkennende gesprekken tussen regio, marktpartijen, gemeenten en corporaties zijn in mei 2022 onder regie van Parkstad en onder begeleiding van de Rebel Group opgestart. In het najaar van 2022 zijn conceptlijsten met potentiële ontwikkellocaties voorgelegd aan de bestuurders, is deze nieuwbouwpropositie aangedragen bij de provincie en ingebed in de afspraken met het Rijk en is een marsroute uitgestippeld om in 2023 te komen tot concrete business cases (1 zoete en 1 zure business case per gemeente). De samenwerking tussen partijen neemt zienderogen toe en marktpartijen weten ook beter de weg naar en de meerwaarde van Parkstad te vinden.

3. *De aanpak particulier bezit (o.a. aanvragen Volkshuisvestingsfonds 2.0).*
Bij de regionale aanpak van de problemen in de particuliere voorraad is vanuit het rijk via de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds een belangrijke impuls gegeven. Nationaal wordt de noodzaak voor de aanpak geagendeerd en erkend gelet op de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds. Met ondersteuning van de Rebel Group zijn vanuit Parkstad de voorbereidingen opgestart voor een landelijke conferentie met experts en gerenommeerde partijen uit de vastgoedwereld, de rijksoverheid, NPRZ en de bancaire sector.

   Er draait in 2022 een herstructureringsprogramma van ruim 1700 particuliere woningen. Bij een derde van deze woningen wordt ook gestuurd op verduurzaming, die meelift in de aanpak van de bestuurscommissie. De projecten kampen wel allemaal met vragen rond de stijging van de woningmarktprijzen, van de overdrachtsbelasting (wederom) en van de grondstofprijzen, terwijl het merendeel van de projecten vraagt om opschaling van hetgeen er reeds in gang gezet is. Tegelijk vordert de samenwerking met marktpartijen om te participeren in projecten of om nieuwe projecten op te starten en corporaties nemen nu zelf ook veel initiatief om particuliere woningen te herstructureren. In 2022 kon nog niet concreet onderzocht worden of dit alles ook zou kunnen leiden tot een aanvraag voor een nieuwe tranche van het Volkshuisvestingsfonds. BZK heeft namelijk in 2022 besloten het loket voor het Volkshuisvestingsfonds op zijn vroegst pas na medio 2023 open te stellen. Dat is een jaar later dan eerder voorzien in het Jaarplan 2022.

In 2022 heeft het Rijk in ruil voor de afschaffing van de verhuurderheffing, bindende prestatieafspraken met corporaties gemaakt over verduurzaming en vernieuwing. Het belang van de aanpak van particulier bezit tussen corporatiewoningen (gespikkeld bezit) neemt hierdoor ook toe, mede door de stijging van de energieprijzen. Het speerpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering wordt hierdoor steeds belangrijker, maar ook meer gemeengoed.

4. *Uitvoering Volkshuisvestingsfonds én de woonprojecten Regio Deal*
   2022 staat te boek als het eindjaar van de eerste Regio Deal en van de uitrol van het Volkshuisvestingsfonds:
   - Concept verantwoordingsprotocol
   - Onderzoek financieringsarrangement richting particulieren

   De Bestuurscommissie stuurt met meer dan €60 miljoen aan Rijksmiddelen een programma aan met de grootschalige aanpak van 1.773 particuliere woningen. 95% van de wonenprojecten van de Regio Deal liggen op koers of verlopen zelfs sneller dan voorzien. Bij een enkel Regio Deal project is een vertraging geconstateerd.

   Over de inzet van Regio Dealmiddelen als compensatie voor de projecten uit de Eerste en de Tweede Termijn voor de verhoging van de overdrachtsbelasting (van 2% naar 8,4%) die sinds 1 januari 2021 gold, is pas in december 2022 overeenstemming bereikt met de Provincie. Eerdere pogingen om dit via het VHF of via andere regelingen van het Rijk te organiseren, waren op niets uitgelopen. Deze eerste verhoging heeft de Regio Dealprojecten voor een extra financiële opgave van circa €4,2 miljoen gesteld. Bij de Derde Termijnprojecten is de verhoging ingerekend in de onrendabele top en samen gedragen door gemeenten, regio en rijk. Voor de Eerste en Tweede Termijnprojecten is de compensatie vanuit de Regio Deal ad €2.052.000 en uit de Programmatische Aanpak Particulier Bezit (DU Bevolkingsdaling) ad €171.800 in 2022 definitief geworden. In de projecten van het Volkshuisvestingsfonds is al gerekend met 8,4%. Inmiddels heeft het Rijk de Overdrachtsbelasting weer verhoogd, nu van 8,4% naar 10,4%. Dit raakt alle projecten van zowel de Regio Deal als van het Volkshuisvestingsfonds en zullen de komende jaren oplossingen gevonden moeten worden.

   Aan de Nuinhof en Vrieheide zijn definitief middelen uit de Regio Deal toegekend, waardoor voor deze twee projecten ook de grondslag werd gelegd voor de opschaling via de inzet van het Volkshuisvestingsfonds en werden hierdoor twee aanvullende projecten uit Beekdaelen verzekerd van de volledig benodigde cofinanciering. Bij het project Rolduckerveld werd in het kader van het Volkshuisvestingsfonds overeenstemming bereikt over de versnelling van het Regio Dealproject met 3,5 jaar en werd een nieuwe SOK vastgesteld.

   Voor de 4 Deelplannen van het Volkshuisvestingsfonds van Beekdaelen, Brunssum, Kerkrade en Landgraaf zijn samenwerkingsovereenkomsten gesloten.

   Voor projecten van het Volkshuisvestingsfonds waarbij de verduurzaming van eigenaar-bewoners beoogd wordt, heeft 2022 vooral in het teken gestaan van ontwikkeltrajecten, omdat er binnen Parkstad vanuit duurzaamheid geen programma bestaat voor het gecoördineerd en of collectief verduurzamen van particuliere woningen. Vanuit Wonen en Herstructurering wordt in samenwerking met gemeenten en corporaties de hele klantreis voor verduurzaming opgewerkt via productontwikkeling, financial engineering, inzet van experts en communicatietrajecten. Dit terwijl dit eigenlijk a-typisch is voor het programma W&H en dit alles eigenlijk bij duurzaamheid belegd had moeten zijn. Dit leidt tot substantiële vertraging in het opstarten van de projecten, terwijl de aanpak van kwetsbare woningen primair de insteek was en de duurzaamheidsdoelstellingen van het VHF zouden meeliften.
   Omdat de Rijksbijdrage van het Volkshuisvestingsfonds een Specifieke Uitkering (SPUK) betreft, is de Stadsregio Parkstad Limburg verantwoordelijk voor de verantwoording via de SISA-methodiek. In 2022 is veel energie gaan zitten in voorbereidingswerkzaamheden voor een werkbaar verantwoordingsprotocol zowel voor Parkstad als voor de uitvoerende partijen (gemeenten/particulieren en corporaties). Het afgeven van beschikkingen aan de 13 projecten is in 2022 aangehouden, vanwege de mogelijke impact van het verantwoordingsprotocol. Dit heeft niet geleid tot vertraging in de uitvoering, maar moet wel zo spoedig mogelijk worden ingericht.

In 2023 moet dit worden ingericht, de jaren daarop gaat de energie zitten in de verantwoording van resultaten en uitputting van de middelen door de gemeenten, door de corporaties en van Parkstad zelf.

Op grond van de ervaringen in de Regio Deal projecten en de projecten van het VHF (organisatorisch, kennis, kunde, regelingen en middelen) is in 2022 ook een belangrijk begin gemaakt met onderzoek naar de samenwerking tussen partijen (gemeente, corporaties, marktpartijen en Parkstad). Zo zijn de geesten in 2022 rijp gemaakt voor structuren die de slagkracht op gebiedsniveau, de reikwijdte van ingrepen en de fiscale omstandigheden kunnen verbeteren. De Bestuurscommissie heeft in 2021 ingestemd met het verkennen van het vehicle van de wijkontwikkelingsmaatschappij (WOM) via twee pilots (in Heerlen en Kerkrade), zodat het op “kleine schaal” (niet Parkstadbreed) kan worden uitgetest. In opdracht van de bestuurscommissie is de Rebel Group in 2022 gestart met vooronderzoek, eerste verkennende gesprekken met gemeenten en corporaties en een eerste pre-advies voor een pilotgebied in Heerlen-Noord en in Kerkrade Oost. Verder zijn in 2022 de voorbereidingen getroffen voor de bestuurlijke afstemming voor beide gebieden in het voorjaar van 2023 en is ook bij Beekdaelen in het kader van het project Nuinhofwijk de behoefte aan informatie over de WOM ontstaan.

5. *Innovatie in de woningmarkt en marketing*

   Innovatie en sturing op de woningmarkt is door het Rijksprogramma, maar vooral door het traject van de nieuwe Regionale Woonvisie, in 2022 echt op de kaart gezet. Verschillende doelgroepen vragen om verschillende oplossingen en de nieuwbouwambitie van de bestuurders is groot. Het aanbod moet steeds flexibeler en sneller bereikbaar en betaalbaar zijn. In 2022 heeft de Bestuurscommissie onderzoek laten verrichten naar knelpunten in de doorstroming in de woningmarkt en ook in het kader van verdiepingsonderzoek naar middenhuur zijn concrete oplossingsrichtingen naar boven gekomen, die in 2022 ook programmatisch doorvertaald zijn. Zo heeft de bestuurscommissie de ambitie voor nieuwbouw opgeschroefd en daarbinnen de minimale ambitie voor 375 flexwoningen benoemd. In 2022 is de regio gestart met afstemming met het Rijk, en is het draagvlak ná de visiedag van 21 oktober 2022 sterk toegenomen. Inmiddels wordt door gemeenten en of corporaties over een aantal locaties al nader onderzoek verricht.

Innovatie vindt ook plaats in de vorm van samenwerking met marktpartijen en woningcorporaties zoals een wijkontwikkelingsmaatschappij. En we zijn in 2022 veel naar buiten getreden met communicatie. Zo heeft de aanpak van de bestuurscommissie veel publiciteit en bereik gehad via social media (“de Week van Wonen”), heeft de Woonvisie veel stakeholders gemobiliseerd in het meedenken over de sturing op de woningmarkt, heeft de ophanden zijnde Woondeal met het Rijk geleid tot veel exposure van de nieuwbouwambitie van Parkstad en zijn de projecten in het kader van de Regio Deal, het Volkshuisvestingsfonds, de Woningbouwimpuls, de Versnelling van de Woningbouw ook duidelijk opgemerkt. In 2022 heeft met Aken een eerste voorzichtige afstemming over de woningmarkt plaatsgevonden.

Platform

Voor de uitvoering van het regionaal beleid is de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering mede afhankelijk van andere overheden, woningcorporaties, marktpartijen en andere stakeholders. Daarom is het belangrijk om op regionaal, provinciaal en (inter)nationaal niveau tussen overheden en marktpartijen coalities te smeden, om ervoor te zorgen dat beleid kan worden uitgevoerd. Dat heeft in 2022 tot veel resultaat en tot nog meer draagvlak voor onze aanpak geleid. Er zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd en initiatieven ontplooid. Hieronder een indicatie:

- Werkbezoeken van uiteenlopende programma’s van BZK.
- Intensivering van de samenwerking met het Ministerie van J&V.
- De voorbereiding van een landelijke sessie Rondetafel met experts uit markt en overheid inzake de aanpak van kwetsbare particuliere gebieden.
- Raadsinformatiebijeenkomst 12 september inzake Programma Woningbouw van Ministerie voor VRO en traject Regionale Woonvisie.

- Afstemming in het kader van de Woonvisie met alle domeinen van de gemeenten en met stakeholders (corporaties, zorgpartijen, marktpartijen, provincie, Ministerie van BZK).
- Ondersteuning van het Koploperstraject Parkstad waarvan Heerlen bestuurlijk en ambtelijk trekker is over de huisvesting van bijzondere doelgroepen via pilotproject VNG met gemeenten (domeinen wonen en sociaal) en afstemming met corporaties.
- Bestuurlijke afhandeling onderzoek sturingsmogelijkheden woonruimteverdeling.
- Ontwikkeling van financiële arrangementen in het kader van verduurzamingsactiviteiten VHF.
- Samenwerking met SVn.
- Verkenning inzet Woonwijzerwinkel bij VHF.
- Aanjagen van gebiedsgerichte aanpak bij gemeenten.
- Mini-conferentie East meets West, waarbij de herstructureringsopgaven en aanpak van de Westelijke Mijnstreek en die van Parkstad naast elkaar gezet werd.
- Huisvesting Oekraïners ROW.
- Diverse bestuurlijke visiedagen voor onder meer wethouders en ambtenaren wonen, bestuurders en medewerkers van corporaties, het ROH en marktpartijen.
- Gezamenlijke (digitale) werkdagen en werkgroepen met gemeenten, corporaties en het ROH die maandelijks plaatsvinden in het kader van de Regionale Prestatieafspraken, van Rijksregelingen en van de ophanden zijnde Woondeal.
- Zitting in het bestuurlijk overleg van het ROW: afstemming van de speerpunten en ontwikkelingen als de nieuwe Woonvisie binnen Parkstad.
- Het inwinnen van juridisch advies over de impact van de Omgevingswet en het uitbrengen van een reactie op de Verzamelwet Omgevingswet 20xx, mede namens Zuid Limburg.
- Initiatief en aanjaagfunctie pilotproject Wonen en Zorg Amstenrade met RvO en Ondersteuningsteam Wonen en Zorg.
- Op verzoek van corporaties de coördinatie van een traject inzake koersbepaling herstructurering mijnkoloniën.
- Sessie versnelling nieuwbouw met gemeentelijk vergunningverleners binnen Parkstad.
- Overleg met commerciële marktpartijen, corporaties en het ministerie van BZK in een laboratoriumachtige setting over de herstructurering- en nieuwbouwopgave van Parkstad, en hun mogelijke participatie hierin.
- De voorbereiding van bestuurlijke en ambtelijke sessies voor de verkenning van de Wijkontwikkelingsmaatschappij.
- Inzet ontwerpend onderzoek t.b.v. Masterplan Bleijerheide.
- Daarnaast zijn verschillende bijeenkomsten op Zuid-Limburgs niveau georganiseerd vanuit het BO Wonen Zuid-Limburg en het overleg van de voorzitters van de drie subregio's.

Regionaal Beleid

Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (2016) en bouwen naar behoefte (2021)
De in 2016 vastgestelde Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg is nog steeds vigerend. Hierop zijn in de loop van de jaren wel enkele nuances aangebracht. Eind 2020, begin 2021 heeft de meest recente en verstrekkende wijziging plaatsgevonden met de beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen'. De evaluatie van de Structuurvisie in 2020 bevat nog aanbevelingen waarvan in 2022 bezien is of en zo ja hoe die moeten worden opgepakt. Er is een Jaarplan Wonen Zuid Limburg opgesteld waarin deze punten onder meer zijn ondergebracht. Daarnaast is in 2022 juridisch advies ingewonnen en zijn de gevolgen van de Omgevingswet voor wonen en dan specifiek voor de SVWZL in beeld gebracht. Op grond daarvan is door Parkstad mede namens de twee andere subregio's in ZL een reactie op de consultatieversie van de Verzamelwet Omgevingswet 20xx uitgebracht om de huidige "positie" en werking van de vigerende Structuurvisie Wonen Zuid Limburg te kunnen borgen. De provinciale verordening is weer geactualiseerd. De Bestuursafspraken zijn door de provincie beëindigd.

Regionale Woonvisie
In september 2021 heeft de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering de opdracht gegeven om een nieuwe regionale woonvisie voor te bereiden door het opleveren van een aantal bouwstenen (behoefteonderzoek en synopsis). Stec Groep heeft een regionaal woonbehoefteonderzoek uitgevoerd.
In 2022 hebben verdiepingsonderzoeken van het Woonbehoefteonderzoek voor Heerlen Centrum, Kerkrade Centrum en Heerlen Noord plaatsgevonden. Daarnaast heeft er intensief afstemming plaatsgevonden met alle stakeholders (keyplayers maar ook stakeholders die wat verder van het thema volkshuisvesting afstaan). Bureau Circusvis is gestart met de voorbereidingen van een koersdocument ('synopsis', inhoudsopgave en koersbepalende vraagstukken). De synopsis is voor de verkiezingen opgeleverd, maar bewust pas na de verkiezingen door de nieuwe Bestuurscommissie vastgesteld. Verder is samen met de 9 corporaties en de 7 gemeenten verkend hoe om te gaan met de volkshuisvestelijke en andere vraagstukken rond aandachtsgroepen. Aanvullend heeft Circusvis opdracht gekregen voor een onderzoek naar de Veerkracht van de wijken en heeft ze een Contourennotitie opgesteld. Daarin zijn ook de raakvlakken met andere beleidsterreinen benoemd en demarcatielijnen getrokken. Deze contourennotitie is in december vastgesteld door de bestuurscommissie en op grond waarvan het concept van de Regionale Woonvisie verder is uitgewerkt. Daarnaast zijn voor de gemeenten in december alle lokale onderdelen van de Woonvisie in concept opgesteld. De concept Regionale Woonvisie wordt begin februari 2023 voorgelegd aan alle stakeholders en er kan dan ook al in de geest van deze conceptversie gehandeld worden en dus als uitgangspunt voor de lokale en de regionale prestatieafspraken dienen. De Regionale Prestatieafspraken van Parkstad 2019-2024 zijn gesloten tussen de Stadsregio, de gemeenten, de 9 corporaties verenigd in het ROW en huurdersbelangenorganisaties die verenigd zijn in het ROH. De Regionale Prestatieafspraken worden jaarlijks geüpdatet en vastgesteld. Zo is dat ook gebeurd op 21 oktober 2022. De woonvisie heeft eerste aanknopingspunten opgeleverd voor de voorbereidingen van de woonzorgvisies die gemeenten moeten opstellen. De Woonvisie wordt in de eerste helft van 2023 als Woonprogramma vastgesteld, zodat het voldoet aan de eisen van de Omgevingswet.

Regionale programmering

Regionale Woningmarktprogrammering
De bovenstaande kaders zijn van invloed op de programmering van de regio en de sturing op de balans in de woningmarkt. De Regionale Woningmarktprogrammering gaat specifiek over de programmering van nieuwbouw en staat in het teken van de juiste woning voor de juiste doelgroep op de juiste plek maar entameert ook steeds meer gesprekken over maatregelen om plannen te versnellen. De programmering is in 2019 geactualiseerd en wordt jaarlijks gemonitord en geüpdatet. Dit heeft grootschalig plaatsgevonden in 2022 om goed aan te sluiten bij de uitgangspunten van het Woonbehoefteonderzoek en de plusambities waartoe de Bestuurscommissie op grond daarvan heeft besloten. In 2022 is verder advies (Snel en proactief programmeren) uitgebracht door de Stec Groep n.a.v. de aanbevelingen uit het Woonbehoefteonderzoek. Dit advies sluit goed aan bij de doelstellingen van de Woondeal. De Regionale Programmering is in het kader van de Woondeal tegen het licht van de eisen van het Rijk gehouden (2/3 van de nieuwbouw moet betaalbaar zijn en de woningmarkt moet voor 30% uit sociale huur bestaan). Parkstad voldoet als enige regio binnen Limburg aan deze richtlijn. Inmiddels ligt het Wetsvoorstel Versterking Regie Volkshuisvesting ter consultatie voor. De eisen worden hierin ook wettelijk geregeld. De samenstelling van de programmering van Parkstad zal de komende 10 jaar binnen de reikwijdte van de Woondeal gemonitord en indien nodig bijgestuurd worden naar kwaliteit, naar kwantiteit en naar realisatie.

Regionale Prestatieafspraken en regionale meerjarenprogrammering wonen en leefbaarheid
In maart 2019 heeft het ROW een propositie met 30 projecten gedaan voor de Regio Deal. De bestuurscommissie heeft in afstemming met het ROW besloten deze projectenlijst vast te leggen in een regionale meerjarenprogrammering. Deze is in oktober 2019 vastgesteld als onderdeel van de Regionale Prestatieafspraken en in 2021 geactualiseerd met onder meer projecten uit het Volkshuisvestingsfonds. Elk jaar worden de Regionale Prestatieafspraken met het ROW, het ROH en de Bestuurscommissie geactualiseerd vastgesteld. Zo ook op 21 oktober 2022. In 2022 hebben de corporaties als nieuw thema de herstructureringsopgave mijnkoloniën geagendeerd. Dit thema wordt nu uitgewerkt en is in de aanvraag voor de nieuwe Regio Deal opgenomen. Het Rijk is Nationale Prestatieafspraken met corporaties overeengekomen in ruil voor de afschaffing van de verhuurderheffing. De impact van deze afspraken over nieuwbouw en verduurzaming van corporatiewoningen is in 2022 nog niet concreet gemaakt maar wel op hoofdlijnen meegenomen in

de concept Woondeal die in maart 2023 gesloten wordt tussen het Ministerie voor VRO, de Provincie, de regio's, de gemeenten en de corporaties in Limburg. Ondertussen zijn in de loop van 2022 alle 6 programma's uit de nieuwe Nationale Woon- en Bouwagenda beschikbaar gekomen en is een voorzichtig begin gemaakt met de verkenning wat dat concreet betekent voor de regio in brede zin van het woord en meer specifiek voor de nieuwe Regionale Woonvisie en de Regionale Prestatieafspraken. Huisvestingsvraagstukken die als gevolg van de oorlog in Oekraïne sinds begin 2022 sterk op de agenda zijn opgekomen, wedijveren - tevens als gevolg van de oorlog - met vraagstukken rond betaalbaarheid en energievraagstukken.

Regionale programmatische aanpak particulier bezit
In 2015 is de bestuursopdracht gegeven om een regionale programmatische aanpak te ontwikkelen voor de aanpak van slecht Particulier Bezit. Van 2015 tot 2017 zijn diverse ingrepen onderzocht om de problemen in de particuliere sector aan te pakken. In 2017-2018 is dit vertaald in de uitvoering van pilots. Begin 2019 is de aanpak van de slechte particuliere voorraad door de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering als speerpunt voor de Regio Deal vastgesteld. Binnen de eerste Regio Deal was afgesproken om in totaal 1.600 particuliere woningen aan te pakken. Hiervoor was sinds 2020 een Rijksbijdrage van €20 mio beschikbaar. De kwantitatieve doelstelling bleek echter niet haalbaar doordat het beschikbare budget voor het programma wonen en leefbaarheid in 2020 naar beneden was bijgesteld, door de forse prijsstijgingen in de woningmarkt en door de verhoging van de overdrachtsbelasting (van 2% naar 8,4%). In 2021 zijn de laatste projecten voor de Regio Deal geselecteerd. Alle projecten met uitzondering van 1 zijn in uitvoering. Die ene wacht nog op de bijdrage van de Provincie Limburg. Woonpunt heeft in 2022 bezwaar ingediend tegen een afwijzing van de subsidieaanvraag. Verder is in december 2022 bestuurlijk overeenstemming bereikt met de Provincie over de inzet van Regio Deal middelen ter compensatie van de verhoging van de overdrachtsbelasting van 2% naar 8,4%. De impact van de verhoging van 8,4% naar 10,4% per januari 2023 is daarmee nog niet opgelost.

Naast de middelen uit de Regio Deal heeft de bestuurscommissie ook de beschikking over middelen uit de DU Bevolkingsdaling, waaruit ze bijdragen aan projecten betaalt voor het afdekken van ORT's bij de aanpak van particuliere woningen.

Verder heeft Parkstad in 2021 €36,8 mio subsidie uit het Volkshuisvestingsfonds ontvangen voor de aanpak van particuliere woningen in Beekdaelen, Brunssum, Kerkrade en Landgraaf. De gemeente Heerlen heeft ook een bijdrage uit het Volkshuisvestingsfonds ontvangen voor de aanpak van particuliere woningen in Heerlen Noord.

2022 stond sterk in het teken van de voorbereidingen en slechts bij enkele projecten werd al toegekomen aan ingrepen aan woningen. Dat was ook nog niet overal voorzien. De Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering heeft een formele rol als subsidieontvanger (van BZK) en subsidieverstrekker (aan de projecten). Om de governance goed vorm te geven zijn in 2022 vier samenwerkingsovereenkomsten tussen Parkstad, gemeenten en corporaties voor de vier Deelplannen Beekdaelen, Brunssum, Kerkrade en Landgraaf gesloten. Het was voorzien, dat in 2022 ook al beschikkingen zouden worden afgegeven. Dit is niet haalbaar gebleken door onderzoek dat nog verricht moest worden naar de SISA verantwoordingsystematiek. In de tussentijd zijn wel al enkele projecten van start gegaan en waren andere projecten in 2022 nog druk met inrichten (funding voor leningen aan particulieren, een loketfunctie voor aanvragen van subsidies en leningen voor particulieren of bijvoorbeeld het organiseren van coaches om particulieren te begeleiden en te ontzorgen). In het nieuwe Regeerakkoord is in 2022 nieuw budget (€600 miljoen) voor het Volkshuisvestingsfonds opgenomen. Het was voorzien dat dit loket nog in 2022 geopend zou worden. Dit is verschoven naar tweede helft 2023. Er hebben derhalve geen voorbereidingen voor een aanvraag plaatsgevonden.

In totaal was in 2022 de aanpak van 1.773 particuliere woningen geprogrammeerd. De projecten uit de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds hebben in 2022 laten zien, dat er behoefte is aan opschaling. De beschikbare middelen vormen de begrenzende factor. Niet de ambitie om kwetsbaar particulier bezit aan te pakken. Sinds 2022 wordt nota bene gewerkt aan een gecombineerde aanpak door corporaties en marktpartijen om tot meer gemêleerde wijken te komen. Sinds het vaststellen van de Nationale Prestatieafspraken tussen Rijk en Corporaties in 2022 hebben

corporaties nog meer dan voorheen oog gekregen voor de noodzaak van de aanpak van kwetsbaar particulier bezit dat vaak tussen corporatiewoningen ligt. Inponden wordt weer interessant, nadat dat minder was na de prijsstijgingen van 2021 en 2022. In 2022 zijn we gestart met de verkenning van gebiedsontwikkelingen met herstructurering van zowel particuliere woningen als van corporatiebezit als met nieuwbouw door marktpartijen;

De huursector kan op die manier in stand gehouden worden, de kwetsbare particuliere voorraad wordt verkleind en door menging met duurdere koopwoningen wordt de scheefgroei rechtgetrokken en veerkracht versterkt. Dat vraagt om de ontwikkeling van nieuwe businessmodellen gericht op transformatie, renovatie en/of de vernieuwing van de woningvoorraad in zowel de huur- als in de koopsector. In alle 7 gemeenten is een groslijst met potentiële ontwikkellocaties opgesteld die in 2023 op haalbaarheid onderzocht worden.

Op basis van de ervaringen uit de Regio Deal blijkt dat de aanpak van de kwetsbare particuliere woningvoorraad een katalysator is voor méér investeringen in de sociaal-fysieke leefbaarheid: in de herontwikkeling van openbare ruimte, om de leefbaarheid en veiligheid in de buurten te verbeteren én door koppelkansen te realiseren op het gebied van duurzaamheid, gezondheid en klimaatadaptatie, besteedbaar inkomen, veiligheid, onderwijs en zorg in kwetsbare wijken. In 2020 is in het kader van de Regio Deal met de woningcorporaties en gemeenten afgesproken om te starten met de inzet van de VoorzieningenWijzer. In 2021 is er vanwege corona enigszins vertraagd gestart met de implementatie en inzet van de VoorzieningenWijzer. Scholing en afstemming van de licenties per gemeente namen namelijk meer tijd in beslag dan eerst voorzien. De vertraging zat hem vooral in de checks door de privacy-officers en gesprekken over de risico's die zij zagen. Als resultaat daarvan zijn de licentieovereenkomsten voor gemeenten aangepast. Dat heeft erin geresulteerd dat de daadwerkelijke adviesgesprekken pas later van start zijn gegaan. Daardoor lagen de startmomenten ver uiteen. In 2022 zijn 319 adviesgesprekken gevoerd waarbij het gemiddelde gerealiseerde voordeel per gezin € 720,- bedroeg tegen €600,- in 2021. Daarmee is alleen al in 2022 voor ruim €230.000,- extra terecht gekomen bij kwetsbare huishoudens die hiervoor eerder ook al in aanmerking kwamen, maar dit onbenut lieten. Dit is nog exclusief energietoeslag. Vanuit De VoorzieningenWijzer is in het kader van energie armoede ook geadviseerd in het benutten van de energietoeslag en verwezen en geholpen naar de aanvraagstraat in de betreffende gemeente. Van de deelnemers van De VoorzieningenWijzer die landelijk in aanmerking kwamen voor de energietoeslag had 37% dit nog niet benut. Conform afspraken met de Provincie worden de ervaringen binnen Parkstad met de rest van Limburg gedeeld. De VoorzieningenWijzer wordt inmiddels in 16 gemeenten in Limburg ingezet.

Actieprogramma Wonen Zuid-Limburg
Voor de uitrol van de Structuurvisie Wonen Zuid Limburg is in 2017 met alle Zuid-Limburgse gemeenten gezamenlijk een Actieprogramma Wonen Zuid-Limburg opgesteld. Dit actieprogramma is in 2021 vernieuwd op grond van de evaluatie van de SVWZL en de koerswijziging die dientengevolge in 2020 heeft plaatsgevonden, maar is nooit bestuurlijk vastgesteld. Eind 2021 is een meerjarenplan opgesteld, maar ook dat is in 2022 niet vastgesteld door het BO Wonen Zuid Limburg. De Woondeal had hogere prioriteit en zal van invloed zijn op het plan.

Monitoring

Woonmonitor
In 2022 is wederom opdracht verstrekt aan E'til voor de Woonmonitorrapportage (2021).

Woonatlas
Sinds 2021 beschikt Parkstad over een gezamenlijk monitorings- en sturingssysteem met corporaties (Woonatlas), met onder meer leegstand, zorg en sociale kernvoorraad. Dit om beter en sneller te kunnen bijsturen op beleid en op uitvoering.

Wijkenaanpak
In 2021 heeft eindafrekening van de laatste projecten uit de Wijkenaanpak plaatsgevonden. Het was

voorzien om hierover collectief en breed in 2022 te communiceren. Vanuit de gemeenten was in 2022 echter geen behoefte meer aan een dergelijk initiatief.

Onderzoek meekoppelkansen
Op basis van de ervaringen uit de Regio Deal blijkt dat de aanpak van de kwetsbare particuliere woningvoorraad een katalysator is voor méér investeringen in de sociaal-fysieke leefbaarheid: in de herontwikkeling van openbare ruimte om de leefbaarheid en veiligheid in de buurten te verbeteren én koppelkansen te realiseren op het gebied van duurzaamheid, gezondheid en klimaatadaptatie. Professionele partijen komen 'achter de voordeur', er ontstaat meer aandacht voor veiligheid en betrokkenheid van maatschappelijke partners zoals basisscholen en huisartsen in kwetsbare wijken. De Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering verkent actief inhoudelijke (mee)koppelkansen (in de fysieke omgeving en in het sociale domein), voor zover de Bestuurscommissie daar zelf ook een rol in heeft. Hierbij is ook de relatie en samenwerking met het rijk relevant. Zo is bijvoorbeeld de relatie met het Ministerie J&V in 2022 intensiever geworden, waardoor zij nu betrokken zijn bij het project Bleijerheidestraat/Pannesheidestraat.

Wederzijdse informatie-uitwisseling met woningcorporaties/ROW
De samenwerking tussen de Bestuurscommissie en het Regionaal Overleg Woningcorporaties Parkstad is essentieel in het oplossen van hardnekkige knelpunten. Vanwege de maatschappelijke rol van de corporaties en de impact van beleidskeuzen (Rijk, provinciaal, regionaal en lokaal) binnen wonen op de leefbaarheid in de wijken, nemen de vraagstukken die samen worden aangepakt, hand over hand toe. Dat is in 2022 nog verder toegenomen door de programma's die in 2022 onder Minister de Jonge zijn uitgerold, door de Nationale Prestatieafspraken Corporaties die het rijk met de corporaties (Aedes) en VNG gesloten heeft, de aanstaande Woondeal tussen Rijk, provincie, regio's, gemeenten en corporaties, en de aanstaande nieuwe Regionale Woonvisie 2022-2028, de diverse rijksregelingen waarvan we in de regio gebruik maken en de toenemende huisvestingsvraagstukken van reguliere en meer kwetsbare doelgroepen.

Instrumentontwikkeling

WOM

Al in 2019 is voorzichtig een begin gemaakt met het verkennen van een mogelijke WOM, een wijkontwikkelingsmaatschappij. Daarvoor is een bezoek gebracht aan de WOM Den Haag Zuid-West en is een eerste verkennend advies opgehaald bij Stec Groep. In 2020 heeft de Rebel Groep in opdracht van de Bestuurscommissie een uitvoeriger advies uitgebracht. De resultaten hiervan zijn in de vergadering van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering van 15 juli 2021 gepresenteerd. De Bestuurscommissie bepaalde, dat de haalbaarheid van een WOM getest moest worden. Hiervoor is met ondersteuning van Rebel Groep een eerste aanzet gemaakt in samenwerking met een aantal marktpartijen. BZK was hierbij betrokken. In 2021 is de verkenning opgeleverd en heeft de bestuurscommissie Wonen en Herstructurering de opdracht gegeven dit aan de hand van een beperkt aantal business cases te gaan uitwerken en in de praktijk te testen. De Bestuurscommissie heeft in 2021 ingestemd met een pilot in Heerlen en eentje in Kerkrade, zodat het op "kleine schaal" (niet Parkstadbreed) kan worden uitgetest. In opdracht van de bestuurscommissie is de Rebel Group in 2022 gestart met vooronderzoek, eerste verkennende gesprekken met gemeenten en corporaties en een eerste pre-advies voor een pilotgebied in Heerlen-Noord en in Kerkrade Oost. Verder zijn in 2022 de voorbereidingen getroffen voor de bestuurlijke afstemming voor beide gebieden in het voorjaar van 2023 en is ook bij Beekdaelen in het kader van het project Nuinhofwijk de behoefte aan informatie over de WOM ontstaan.

Commerciële herstructurering

In de Regio Deal is afgesproken dat het Ministerie van BZK en Stadsregio Parkstad Limburg onderzoek doen naar de mogelijke bijdrage van marktpartijen aan de herstructureringsopgave in Parkstad. In 2021 is de Rebel Groep gestart met een onderzoek. In 2022 is verder onderzoek verricht en is geconstateerd dat de huidige aanpak met corporaties verbreed kan worden met commerciële ontwikkelaars en beleggers. Het Rijksvastgoedbedrijf is vooralsnog geen optie

gebleken. De resultaten van dit traject staan verwoord onder het speerpunt Regionaal aanvalsplan voor nieuwe woningbouw.

Inpondmakelaar

Het was de bedoeling om het project in 2022 op te schalen. In 2021 hebben alle gemeenteraden een Verordening vastgesteld. Via de Regio Deal kwam in totaal €750.000,- beschikbaar voor het verstrekken van leningen voor het doen aankopen en renoveren van woningen. De uitvoering van de Regeling werd bij SVn belegd. En het pilotproject uit 2016 is in 2022 geëvalueerd en zeer positief beoordeeld. Door de sterke vraag naar woningen (ook in Parkstad) en de gestegen woningmarktprijzen in 2021 en in 2022, was het direct na de besluitvorming in de gemeenteraden, in de eerste helft van 2022 niet meer het geschikte klimaat om aankopen te doen, aangezien de woningprijzen de woningwaarden zwaar overschreden en de aankoop en verkoop aan corporaties na renovatie daardoor niet meer uitvoerbaar was. Inmiddels is het tij in de tweede helft van 2022 gekeerd, nemen de prijzen weer af en neemt het belang van inponden voor corporaties toe door de nationale prestatieafspraken tussen de corporaties en het Rijk. De inzet is derhalve sinds de tweede helft van 2022 weer geïntensiveerd.

Financieringsinstrument particuliere eigenaren

De businesscase modellen voor aanpak particulier bezit (hoogbouw, commerciële herstructurering, inponden, woningverbetering) zijn de basis voor diverse projecten in Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds. Op 30 september 2021 is de verordening Stimuleringsregeling Parkstad Limburg (inpondmakelaar) vastgesteld en via de colleges van B&W doorgeleid naar de gemeenteraden. In 2021 is deze verordening door vijf gemeenteraden vastgesteld en bij 1 gemeente in procedure gebracht. In 2022 heeft ook de laatste gemeente de verordening vastgesteld. In 2021 is door een stagiair tevens een advies over ‘Kluswoningen’ opgeleverd. In het kader van het Volkshuisvestingsfonds is afgesproken dat een financieringsarrangement wordt ontwikkeld om een subsidie én laagrentende lening aan particuliere eigenaren te kunnen verstrekken.

In 2022 is verkend of er één totaal financieringsarrangement kan worden uitgewerkt, waardoor de subsidie van het Volkshuisvestingsfonds kan worden verstrekt én de particuliere eigenaar ook een laagrentende lening kan afsluiten t.b.v. de verduurzaming van de eigen woning. Hierbij werd ingezet op zowel het aantrekken van funding, als op het inrichten van een aanvraagloket. De provincie heeft niet thuis gegeven voor het leveren van funding uit de Duurzaam Thuis Lening, waardoor de eigen inleg door de particulier niet via een lening anders georganiseerd moet worden (hetzij via aanvullende subsidies, hetzij via funding vanuit gemeenten). SVn heeft eind 2022 vrijstelling voor het verlenen van betaalde dienstverlening verkregen van DNB voor het verstrekken van subsidies aan particulieren (tot een max van €36 mio per jaar voor heel Nederland). Dit is een mijlpaal in de één loketgedachte die we nastreven. SVn kan namelijk ook al leningen verstrekken namens gemeenten en andere instanties, voor zover die partijen de funding regelen. Op dit onderdeel is nu geen belemmering meer om in 2023 een verordening te laten vaststellen door de gemeenten voor het verstrekken van de VHF-subsidie aan particulieren. Gemeenten zullen echter eerst nog moeten beslissen of ze zelf funding gaan regelen voor de leningen voor de eigen bijdragen, welke maatregelen in aanmerking komen voor de subsidie en hoe ze de resultaatverplichtingen willen opleggen aan de particulieren.

Renovatiemakelaar

In 2022 is onderzocht of het instrument ‘Renovatiemakelaar’ een doorstart kon krijgen, als flankerend instrument voor de projecten van het Volkshuisvestingsfonds en het project de Baan in Bocholtz. Het ging hierbij om het ontzorgen van de particulier bij de voorbereidingen op een inhoudelijke afweging over ingrepen als ook over de uiteindelijke financieringsaanvraag. Het Kadaster heeft aangegeven hierin geen rol meer te kunnen vervullen.

Middenhuur

Binnen de kaders van de Regionale Prestatieafspraken is in 2021 door een werkgroep onderzoek verricht naar de behoefte aan middenhuur. In 2022 stond dit onderwerp ook landelijk meer op de agenda en werd verkend hoe middenhuur kan worden gerealiseerd. Corporaties toonden in 2022 meer interesse dan voorheen. Voor marktpartijen lijkt dit segment nog moeilijk te realiseren.

Aanpak en versnelling van de (slechte) planvoorraad

- Het terugdringen van slechte plancapaciteit blijft een aandachtspunt. De inzet van de provincie op dit dossier werd de laatste jaren echter sterk geminimaliseerd, waardoor niet de gewenste schaal van afbouw van slechte capaciteit bereikt werd. Inmiddels werd in 2022 in het kader van de aanstaande Woondeal duidelijk wat het aandeel sociale huur in de bestaande voorraad moet worden en het aandeel betaalbare woningen in nieuwbouwprogrammering. Voor de jaarschijven 2025 en later zal onder regie van de provincie door de gemeenten meer gestuurd moeten worden op het bereiken van deze verhoudingen die eind 2022 ook in het Wetsvoorstel Regie Volkshuisvesting zijn opgenomen. Het zal dus vooral op lokaal niveau van de grond moeten komen door slechte plannen om te vormen tot geschikte plannen.
- In 2022 is nog geen werk gemaakt van de versnelling van prioritaire woningbouwprojecten door capaciteit en gemeentelijke inzet op nieuwe projecten te concentreren én op een selectie van prioritaire projecten binnen de bestaande programmering (100-dagen plan). Dit wordt mogelijk alsnog in 2023 opgepakt in het licht van de aanstaande Woondeal.

Adaptief programmeren

Stec Groep heeft in 2022 een advies Snel en proactief programmeren uitgebracht om sneller en meer ruimte te creëren voor nieuwe woningbouw op korte termijn (‘praktijkbehoefte’), maar ook met oog voor (gevolgen voor) de transformatieopgaven op de lange termijnstrategie.

Communicatie

In 2022 stond Parkstad als woonregio centraal. In 2021 zijn er politiek bestuurlijk een aantal kantelingen in opvattingen geweest met als gevolg een andere benadering van oude en nieuwe opgaven en kansen. In de overtuiging, dat het oude krimpverhaal zou blijven leven als niet stevig zou worden ingezet op het uitventen van het nieuwe verhaal, heeft Parkstad social media ingezet en heeft een ander beeld neergezet: dat van een aantrekkende woningmarkt en de actieve overheidsinzet daarbij. De dialoog rond de aanstaande Woondeal heeft er ook toe bijgedragen dat de buitenwereld nu ook kennis heeft van de nieuwbouwambitie van Parkstad.

Ontwikkeling van gemeentelijk instrumentenkoffer voor de aanpak van de woningmarkt

Er heeft in 2022 nog geen onderzoek plaatsgevonden naar de mogelijkheden van de Wet Opkoopbescherming. Heerlen en Kerkrade zijn voornemens om het Kadaster een opdracht te geven voor nadere studie. Het voorstel is deze onderzoeken samen met inzichten vanuit de verschillende gemeenten te bundelen, zodat een instrumentenkoffer ontstaat, waar elke gemeente optioneel gebruik van kan maken. Daarbij ook gebruik makend van inzichten elders in Zuid Limburg. Zover is het in 2022 nog niet gekomen.

Onderzoek naar nieuwe concepten voor starters en doelgroepen:

In de Regio Deal is afgesproken dat het thema ‘flexwonen’ zou worden onderzocht. Daarbij is gebruik gemaakt van het traject van de verdichtingsonderzoeken van het Atelier Rijksbouwmeester. In 2021 zijn de resultaten van de verdichtingsonderzoeken in een door Stadsregio Parkstad Limburg, Rijkdienst voor Ondernemend Nederland, Atelier Rijksbouwmeester en het ministerie van BZK georganiseerd webinar gepresenteerd. In 2021 is het besluit genomen nader onderzoek te verrichten naar de mogelijke inzet van flexwonen bij problemen in de doorstroming in de woningmarkt. Dit onderzoek werd in 2022 door een stagiair verricht.

In de wooncarrière kunnen meerdere schakelpunten onderscheiden worden met eigen problemen in de doorstroming (tekorten, overschotten, scheefwonen, etc), waarvoor oplossingen gevonden moeten worden. Flexwoningen was een van de oplossingen waarin gedacht werd, maar ook tijdelijke woningbouw en kluswoningen. Reeds eerder werd in 2021 onderzoek verricht naar kluswoningen, maar is hier verder geen invulling aan gegeven anders dan dat het in een van de Regio Deal projecten als mogelijke interventie benoemd is. Het onderzoek uit 2022 naar flexwoningen heeft geleid tot nader onderzoek met gemeenten en corporaties van locaties en in de concept Woondeal die in maart ondertekend wordt. Daarin is de minimale ambitie voor 375 flexwoningen opgetekend. In het kader van circulaire bouw is verder in 2022 door het programma duurzaamheid een eerste gedachtegang voor een strategie circulair wonen opgesteld. Die zal in de loop van 2023 voorliggen bij de bestuurscommissie. Eerste voorzichtig onderzoek naar flexwoningen, industriebouw en bouwen met biomaterialen is in 2022 gestart. Gedurende de visiedag van 21 oktober 2022 is door de programmamanager flexwonen van BZK een bezoek aan de regio gebracht.

Pilotprojecten Wonen en Zorg
Wonen en Zorg is weliswaar een thema in de regionale prestatieafspraken met de corporaties en het ROH, maar behoort niet tot de kerntaken van Parkstad. In 2021 heeft de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering opdracht gegeven om samen met RvO/ministerie van VWS te verkennen welke aanpak kan helpen bij het uitrollen van wonen/zorgprojecten. Een ondersteuningsteam van RvO heeft een aanpak (zogenaamde handreiking) voor Parkstad uitgewerkt die in de wijken door de gemeenten, zorgpartijen en corporaties gezamenlijk kan worden toegepast om te bepalen welke zorgvoorzieningen (fysiek in de zin van huisvesting en/of als dienst in termen van zorg) in wijken wenselijk en implementeerbaar zijn. De handreiking is in 2021 opgeleverd. De Bestuurscommissie heeft in december 2021 bepaald, dat de nog beschikbare middelen worden ingezet voor het inhuren van een ondersteuningsteam voor het uitrollen van de handreiking in een aantal pilotwijken. Dat is in 2022 gebeurd vanuit de samenwerking met de ministeries van VWS en BZK, een gesubsidieerde opdracht voor RvO, waarbij vanuit het landelijke Programma Langer Thuis in 2022 een Ondersteuningsteam wordt ingezet. Dit gebeurt in Amstenrade. Doel is om op wijkniveau te kunnen bepalen welke invulling aan wonen en zorg moet worden gegeven. Daarnaast heeft Parkstad deelgenomen aan het kennistraject van VWS en Platform31 “Inclusieve wijken” dat in 2021 afgerond is.

Lobby

De wijzigingen in de wet- en regelgeving op het gebied van volkshuisvesting, maar ook aan de zorgkant, hebben jaren geleden op veel fronten een streep gezet door bestaande systemen en mechanismen. Alle partners in het veld van de volkshuisvesting hebben de laatste jaren ondervonden dat die wijzigingen niet altijd positief uitpakten voor regio’s als Parkstad. De lobby van Parkstad heeft het afgelopen jaar echter erg geloond, waardoor de problemen van Parkstad post gevat hebben bij de landelijke politiek. De opgave in particuliere voorraad is steeds meer een nationale prioriteit van de volkshuisvesting geworden en Rijksregelingen als de Woningbouwimpuls sluiten steeds beter aan op de opgaven in Parkstad.

Eind 2021 is het nieuwe Regeerakkoord gepresenteerd en begin 2022 is de Nationale Woon- en Bouwagenda met 6 programmalijnen uitgebracht. Daarin wordt duidelijk een verband gelegd tussen Leefbaarheid en de aanpak van kwetsbaar particulier bezit. Ook in 2022 werd weer inzet geleverd op lobby richting Rijk. Aanleiding was onder meer de aanvraag voor een tweede Regio Deal in november 2022. Wat niet tot een positieve uitkomst heeft geleid, dat is de lobby bij het Rijk voor compensatie van de gevolgen van de verhoging van de overdrachtsbelasting. Uiteindelijk is dat in december geregeld door inzet van Regio Deal middelen.

Fondsvorming

Per 1 januari 2022 stuurde de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering een programma van circa €65 miljoen aan.

- Sloop- en transformatiefonds: €120.000
- DU bevolkingsdaling / restantbudget Wijkenaanpak: €6.273.000
- Regio Deal: €20.000.000
- Volkshuisvestingsfonds: €36.845.701

Stortingen in het sloop- en transformatiefonds waren in 2022 lager dan in voorgaande jaren doordat sinds eind 2021 de beleidsregel “Ruim baan voor goede woningbouwplannen” van kracht is. In 2022 is 25.000,- uit het fonds ingezet voor dekking van een deel van de renovatie van een pand in Hoensbroek.

In 2022 heeft de bestuurscommissie opdracht gegeven de haalbaarheid van een regionale aanvraag voor de Woningbouwimpuls (WBI) te onderzoeken. In december heeft de bestuurscommissie ingestemd met een preselectie en het verrichten van nader onderzoek. Verder hebben in 2022 de gemeenten Kerkrade en Heerlen met succes een aanvraag gedaan voor de versnelling van woningbouwprojecten in het kader van Meerjaren Infrastructuur Ruimte en Transport (MIRT).

2.1.5 BC Sociaaleconomische Structuurversterking (SES)

Inleiding

In het kader van de Regio Deal is meer aandacht ontstaan voor de diepgewortelde sociaaleconomische problematiek in de regio Parkstad. De bestuurlijke regionale samenwerking op het thema sociaal economische structuurversterking is vanaf 2021 versterkt en formeel vastgelegd via de instelling van de bestuurscommissie Sociaal Economische Structuurversterking. In het jaar 2022 was deze bestuurscommissie het eerste jaar volledig operationeel.

Een terugblik op 2022 geeft op hoofdlijnen het volgende beeld:
In de eerste helft van het jaar is opdracht en uitvoering gegeven om met partners te komen tot een gedragen ambitiedocument voor onderwijs en kindontwikkeling en is het thema energiearmoede in gezamenlijkheid met de BC Duurzaamheid op regionale schaal opgepakt. Bovendien is aandacht besteed aan het vaststellen van de ambities en doelstelling van de BC SES voor 2022 en de komende jaren.
In 2022 is daarnaast de inzet voor Kansrijke Start onverminderd voortgezet, zijn de interventies op de GBT (Gezonde Basisschool van de Toekomst)- en Verlengde Schooldag scholen uitgevoerd en zijn de projecten op het thema onderwijs- arbeidsmarkt voorbereid dan wel geïmplementeerd. Het uitvoeringsprogramma van VIE levert een aantal services en producten op het gebied van gezondheid en vitaliteit in de regio en ondersteunt als innovatiehub bij het verkennen van nieuwe initiatieven in relatie tot de gebiedsgerichte aanpak.
In de tweede helft van het jaar is veel aandacht uitgegaan naar de voorbereidingen voor de aanvraag van een nieuwe Regio Deal. In deze nieuwe aanvraag is Sociaal Economische Structuurversterking in relatie tot brede welvaart, een van de pijlers. In het laatste kwartaal is daarnaast ook gewerkt aan de voorbereiding van de laatste aanvragen voor financiële middelen uit de eerste Regio Deal, deze zijn ultimo 2022 allemaal aangevraagd, waarmee het beschikbare budget volledig is benut.

Speerpunten

Het eerste speerpunt op het gebied van sociaaleconomische structuurversterking was het bepalen van de (vervolg) koers van de ambities en doelstelling van de BC SES in de nieuwe samenstelling na de verkiezingen. Op 7 juli 2022 vond daarom een Strategiesessie plaats waarin bestuurders gezamenlijk de uitgangspunten voor de koers van de BC SES bepaalden. Men onderkende de noodzaak en het belang van het voortzetten van de regionale samenwerking binnen de BC SES, met als doel om, vanuit het perspectief van Brede Welvaart, een trendbreuk te realiseren in de hardnekkige overerving van achterstanden én de huidige achterstandspositie van de regio weg te werken en toe te werken naar het Limburgs gemiddelde.

Middels het langjarig voortzetten van het programma gericht op verbeteren van gezondheid, onderwijsprestaties en arbeidsparticipatie in de regio én het verbinden van de programmalijnen binnen een gebiedsgerichte aanpak wil men deze doelstellingen realiseren. Daarbij trekt men lering uit de resultaten van de eerste Regio Deal en heeft men onderstreept dat men van elkaar wil blijven leren in de regio.

Behalve deze Strategiesessie is de BC SES in zes bestuursvergaderingen bijeen gekomen in 2022.

Het tweede speerpunt was de doorontwikkeling van de reeds ingezette programmalijnen Kansrijke Start, GBT/Verlengde schooldag en onderwijs-arbeidsmarkt en de overige thema's.

Met name op het vlak van onderwijs zijn er in 2022 stappen gezet. Vanwege de grote uitdagingen in Parkstad rondom onderwijs en kindontwikkeling voelden de zeven Parkstadgemeenten de urgentie om aanvullend op (en niet vervangend voor) bestaand lokaal beleid te komen tot een Ambitiedocument voor Parkstad, waarin de gedeelde visie, opgaven en strategische/tactische doelen op een aantal thema's kernachtig zouden worden beschreven. De beoogde impact: opgroeiende generaties in Parkstad optimale kansen bieden om economisch en maatschappelijk zelfstandig te participeren in de samenleving, waarbij welbevinden en gezondheid een belangrijke rol spelen.

In 2022 ontwikkelde de BC SES daarom met vele partners een gezamenlijk Ambitiedocument voor onderwijs & kindontwikkeling in Parkstad met de titel: “Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst”.

Daarnaast zijn in het tweede kwartaal de subsidieaanvragen voor het Voorloperstraject Rijke Schooldag van OCW vanuit de regio en vanuit de alliantie Heerlen Noord beiden gehonoreerd, waardoor er extra financiële middelen beschikbaar zijn voor de totale Parkstad regio. Dit is een onderdeel van het Rijksprogramma School en Omgeving. In de aanloop naar en uitvoering van deze regeling heeft het regiobureau gezorgd voor de nodige afstemming tussen beide voorlopers en is afgesproken kennis met elkaar te delen.

Bij Kansrijke Start is door het programmateam gewerkt aan een voorstel om de basisstructuur in Zuid-Limburg te versterken. De inzet van een projectleider in het werkgebied van Parkstad heeft voor de nodige versnelling gezorgd. Partners werken echter vaak regio-overstijgend en daarom is er een voorstel uitgewerkt, waarin onder andere wordt geopperd voor elke subregio een projectleider aan te stellen.

Binnen de programmalijn Onderwijs Arbeidsmarkt zijn de laatste aanvragen, voor de nog resterende middelen, uitgewerkt en beschikt.

Het derde speerpunt voor 2022 betrof het versterken van de relaties met overheden en voor SES relevante partners. Naar aanleiding van de groeiende (energie)armoedeproblematiek zijn de contacten met het ministerie van SZW en BZK versterkt. Hierbij wordt goed samengewerkt met de BC Duurzaamheid.

Daarnaast blijft de betrokkenheid, inzet en bijdrage van marktpartijen, investeerders en maatschappelijke organisaties essentieel om de strategische agenda van de Parkstadgemeenten te realiseren. In 2022 hebben we daarom vanuit het programma bijgedragen aan de organisatie van een tweetal bijeenkomsten van de brede maatschappelijke coalitie.

Tot slot heeft de integrale gebiedsgerichte aanpak meer prioriteit en aandacht gekregen in de aanvraag voor de nieuwe Regio Deal, door in de nieuwe aanvraag focusgebieden te benoemen. In 2023 zal dit verder worden uitgewerkt.

Platform

De achterstanden in Parkstad zijn fors en hardnekkig, maar de versterkte regionale samenwerking in combinatie met de Regio Deal-middelen biedt ons de kans om werk te maken van het terugdringen van deze achterstanden, door zowel op fysiek als op sociaal niveau in te grijpen. Aangezien de Ministeries die actief zijn op het gebied van SES (met name de Ministeries SZW, OCW en VWS) slechts matig waren aangehaakt bij de huidige Regio Deal, is ook in 2022 gelobbyd om hen meer aan te haken en hebben er verschillende werkbezoeken plaatsgevonden (VWS, OCW).

In 2022 is er veel aandacht uitgaan naar het stevig verankeren van de sociaal economische elementen in een nieuwe toekomstige Regio Deal. In de nieuwe aanvraag is Sociaal Economische Structuurversterking één van de pijlers.

De potentiële inzet en bijdrage van marktpartijen en investeerders is verkend en er hebben twee bijeenkomsten plaatsgevonden met de Brede maatschappelijke coalitie, waarbij ook zorg- en welzijnsorganisaties en onderwijsinstellingen goed waren vertegenwoordigd en zijn aangehaakt.

Regionaal Beleid

De zeven Parkstad gemeenten hebben in samenwerking met een groot aantal stakeholders, een gedeelde regionale visie rondom de thema’s onderwijs & kindontwikkeling ontwikkeld en vastgesteld in een Ambitiedocument. In 2023 worden de opgaven en ambities in de uitwerking geconcretiseerd.

Regionale programmering

Kansrijke start

- In alle Parkstad gemeenten zijn lokale coalities Kansrijke Start opgestart die zo'n 3 tot 5 keer per jaar bij elkaar komen.
- In de gemeente Kerkrade en Landgraaf zijn daarnaast de Knooppunten kansrijke Start operationeel. In Hoensbroek, een deelgebied van Heerlen is sinds oktober 2022 een knooppunt operationeel. In Voerendaal en Brunssum zijn deze in opstart en in Beekdaelen en Simpelveld worden deze nog opgestart in 2023.
- In 2022 is in heel Parkstad uitvoering gegeven aan de Proeftuin Geboortezorg Flex en is onderzocht in hoeverre deze pilot zou kunnen worden voortgezet in 2023. Er hebben 97 gezinnen ondersteuning ontvangen vanuit deze pilot.
- Zeven van de 10 verloskundigenpraktijken zijn geschoold in Centering Pregnancy. Dit is conform verwachting en ambitie van het VSV Bestuur Samen Zuid. In januari 2023 worden de laatste VK praktijken getraind.
- Twee praktijken uit Parkstad pasten Centering Pregnancy toe in hun praktijk. Na intervisie in oktober 2022 zijn nu meerdere VK praktijken actief een opstart aan het voorbereiden. De uiteindelijke ambitie is het aanbieden van Centering Pregnancy in alle VK praktijken.

GBT/ Verlengde Schooldag in aansluiting op Rijke Schooldag uitwerking OCW

- In 2022 waren vanuit de Regio Deal middelen zeven gezonde basisscholen van de Toekomst volledig in uitvoering en op twee basisscholen in Brunssum was er sprake van een gedeeltelijke implementatie.
- Daarnaast is uitvoering gegeven aan de Verlengde schooldag op een basisschool in Heerlen.
- De GBT/VS aanvragen voor de schooljaren 2022- 2023 en 2023-2024 zijn voorbereid en beschikt.
- In mei 2022 werd bekend dat er 2 voorloperstrajecten Rijke Schooldag zijn toegekend door OCW, in Heerlen Noord en in de Parkstad-regio. De uitwerking van deze trajecten is gezamenlijk met de zeven gemeenten en in afstemming met het programma Heerlen- Noord opgepakt en wordt begin 2023 geïmplementeerd.

Onderwijs- en arbeidsmarkt

- In het derde kwartaal van 2022 is een aanvraag ingediend en beschikt met betrekking tot de restantmiddelen onderwijs-arbeidsmarkt in relatie tot doorlopende leerlijnen en praktijkverklaringen.
- De uitvoering van reeds lopende trajecten WooW, Sprinckplank, Werk in de wijk, Wij(k), Leren binnen het wijkbedrijf Brunssum-Noord en Rolduckerveld BcPl Holz is voortgezet.

VIE

Het Regionaal uitvoeringsprogramma VIE is in 2022 volop in uitvoering. Het betreft een aantal producten, programma's en services die bijdragen aan het realiseren van vitale wijken.

Uitwerken Plan van Aanpak Energiearmoede

In het eerste kwartaal is op initiatief van de BC's Duurzaamheid en SES een plan van aanpak ten behoeve van de SPUK kleine energiebesparende maatregelen uitgewerkt. De BC Duurzaamheid is hierbij in de lead en heeft ingestemd met de voorgestelde aanpak en besloten een projectleider (vanuit de gemeente Heerlen) aan te stellen voor de verdere uitwerking en uitvoering van de aanpak energiearmoede voor de 1e tranche en 2e tranche middelen en definitieve besluitvorming in de afzonderlijke gemeenten, waarbij gestreefd is naar een zoveel mogelijk uniforme aanpak.

Monitoring

RIGO heeft in 2022 een één meting uitgevoerd en het kwantitatieve deel uitgewerkt in de vorm van een dashboard. Neimed is gevraagd om een kwalitatieve duiding hierop te geven, hetgeen heeft

geleid tot een weergave van de verschillen en overeenkomsten in cijfers en een lijst met vier aanbevelingen voor bestuurlijke prioritering.

Het is onmogelijk gebleken om de causaliteit tussen beleidsmaatregelen en effecten te duiden, om diverse redenen. Bijvoorbeeld, omdat de meeste Regio Deal projecten zijn gestart na de verzameling van de cijfers voor t1 .Het is daarom van belang om op projectniveau behalve de voortgang, de output en outcome te meten, waarbij op voorhand duidelijk is dat de 4-jaars periode van de Regio Deal te kort zal zijn om de genoemde achterstanden substantieel terug te dringen. We blijven met het programma SES dus inzetten op de lange termijn, de SES- aanpak is daarom ook een van de pijlers in de aanvraag Regiodeal 2023- 2026.

Daarnaast heeft Neimed een verdiepend onderzoek gedaan naar intergenerationele armoede, hetgeen is beschreven in een korte rapportage. De uitkomsten uit dit onderzoek zijn meegenomen in de aanvraag voor de nieuwe Regio Deal.

Advisering

In 2022 is voortgebouwd op de bestaande praktijk en gebruik gemaakt van de binnen gemeenten en betrokken partijen aanwezige inhoudelijke kennis. Bureau Outwards is ingehuurd voor de begeleiding van het proces om te komen tot het ambitiedocument Onderwijs en kindontwikkeling en heeft de grafische vormgeving van dit document verzorgd. In het laatste kwartaal heeft dit bureau ook meegewerkt aan de voorbereidingen voor een conferentie in 2023 rondom de nadere uitwerking van deze ambities.

Instrumentontwikkeling

In 2022 is, op initiatief van het DB van de Stadsregio Parkstad, ingezet op het duurzaam inrichten van de brede maatschappelijke coalitie. Het programma SES heeft hierin een belangrijk aandeel in verband met de aanhaking van het maatschappelijk middenveld, zorg- en welzijnsorganisaties, onderwijs- en kennisinstellingen, Burgerkracht Limburg etc.

2.1.6 Grensoverschrijdende Samenwerking

Inleiding

Grensoverschrijdende samenwerking heeft door de eerste Regio Deal een mooie impuls gekregen. Er zijn belangrijke stappen gezet in de ontwikkeling van één grensoverschrijdend 'daily urban system' met Aken met projecten als Velocity (aansluiting op het Akens e-bike-deelsysteem in Parkstad), studentenuitruil stimuleren en theatergrenzen overwinnen (samenwerking van de theaters over de grens). Ook is gewerkt aan het versterken van "ein gemeinsamer Wirtschaftsraum" door o.a. een impuls te geven aan het Servicepunt Grensarbeid (SGA), de Smart Services Campus te ondersteunen om de stap over de grens te zetten en grensoverschrijdend ondernemen te stimuleren (met de Maastricht school of Management en MKB-Parkstad). Bovendien wordt er momenteel onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om duurzaam opgewekte energie (restwarmte en stroom) op een steenworp afstand van de grens in te zetten in Parkstad. Het belangrijkste wapenfeit van de Regio Deal Parkstad is misschien wel de sterke uitbreiding van het netwerk over de grens en de verbindende rol die Parkstad met de middelen van de Regio Deal op de achtergrond, daarbinnen heeft kunnen spelen. Het gaat daarbij om o.a. de verbinding en samenwerking met de RWTH, het Rheinische Revier, de regio Keulen-Bonn en het waterstofnetwerk in de Euregio. Dit heeft o.a. geleid tot een vestiging van de RWTH in Heerlen en een Euregionale waterstofcoalitie met partners uit Duitsland, Wallonië en Vlaanderen.

Projecten Regio Deal 1:

Doordat GROS een van de programmaonderdelen van de Regio Deal is, worden de unieke grensligging – midden in het drielandengebied Maas-Rijn en de enige grensoverschrijdende stedelijke agglomeratie in Nederland – en de evenzeer unieke uitdagingen en kansen voor onze regio erkend. Dankzij middelen uit de Regio Deal streven we ernaar om het 'daily urban system' tussen de Städteregion Aachen en de Stadsregio Parkstad Limburg te versterken en in te zetten op "einen gemeinsamen Wirtschaftsraum". In het kader van de Regio Deal zijn bestaande contacten versterkt, zoals met de stad Aken, de Städteregion Aachen en de AG Charlemagne, zijn nieuwe verbindingen gelegd, zoals met de RWTH en het Rheinische Revier en heeft d.m.v. thematische workshops verdieping plaatsgevonden. In totaal is €1,8 miljoen aan Regio-Deal-middelen voor GROS-projecten beschikbaar gesteld. Hiervan is € 769.000 beschikt in de Tweede Termijn en het resterende deel ad € 1.031.000 in de Derde Termijn. In totaal zijn er 16 projecten met een totale investering van €5.964.271 gestart, die elk op hun eigen wijze bijdragen aan de ontwikkeling van een grensoverschrijdend 'daily urban system'.

Voorbereiding Regio Deal 2.0 GROS:

In aanloop naar de nieuwe Regio Deal is besloten de ingeslagen weg van de eerste Regio Deal verder te volgen om het potentieel van onze grensregio nog beter te benutten. Deze ambitie richt zich op:

1. Het versterken van het grensoverschrijdende daily urban system Parkstad- Städteregion Aken/Kreis Heinsberg. In dit kader wordt samengewerkt aan een programmadocument, dat als onderlegger hiervoor dienst kan doen. In een conceptversie staan de thema's energie, circulair bouwen, mobiliteit, wonen, digitalisering, cultuur en toerisme (waaronder de gemeenschappelijke (Romeinse) geschiedenis) centraal.

2. Het grensgebied Parkstad-Städteregion ontwikkelen als verbindingsstuk (draaischijf) tussen Zuid-Limburg en Nederland en het gebied Städteregion, Rheinisches Revier tot aan Keulen-Bonn. Hierbij spelen tot op zekere hoogte dezelfde thema's een rol: energie (incl. uitvoering lokale duurzame energieopwekking, aanhaking aan de Nederlandse waterstofinfrastructuur), landschap/natuur/water/landbouw, mobiliteit en toerisme. Hierbij willen we aanhaken bij de ontwikkelingen in het Rheinische Revier, maar ook de verbinding leggen met de ontwikkeling rond Chemelot. Om deze internationale draaischijf tussen Duitsland en Nederland te worden, zijn enerzijds investeringen nodig en moeten anderzijds administratieve belemmeringen weggenomen worden.

3. Het duurzaam verbinden van kennisinstellingen en bedrijven over de grens aan de regio. Concreet zou dit moeten leiden tot een permanente vestiging van RWTH in Parkstad en van daaruit de verbinding leggen naar de Zuid-Limburgse en Nederlandse kennisinstellingen en het Nederlandse bedrijfsleven. Daarnaast is het ook belangrijk om de Smart Services Campus in Euregionaal perspectief te positioneren. Tenslotte zou het grensoverschrijdend ondernemen in navolging van het lopende traject gestimuleerd moeten worden.

4. Het stimuleren van een Euregionale mindset bij een nieuwe generatie burgers, scholieren, studenten en werknemers, die grenzeloos studeren, werken, winkelen, recreëren en cultuur bezoeken in de Euregio.

Mede door de eerste Regio Deal heeft grensoverschrijdende samenwerking, aan beide zijden van de grens, momentum gekregen; nu moeten we dan ook doorpakken. Door middel van de nieuwe Regio Deal willen we de grensoverschrijdende samenwerking naar een nog hoger niveau tillen. Daarbij gaan we ook op zoek naar de verbinding met Europese programma's en de EMR en de EMR-Noord. De grensregio biedt aan om als experimenteerregio te dienen voor grensoverschrijdende oplossingen voor maatschappelijke opgaven, zoals grensoverschrijdende energietransitie, bouwen of werken.

Samenwerking met Aken versterken

Samenwerking met het aangrenzende Aken is van groot belang voor Parkstad Limburg om de sociaaleconomische uitdagingen van deze tijd aan te gaan. Door samen te werken, kunnen we namelijk efficiënter gebruik maken van elkaars kennis, middelen en netwerken. Hierdoor kunnen we sneller innovaties realiseren en onze regio versterken.

De laatste jaren zijn er mooie stappen gezet in de samenwerking tussen Parkstad Limburg en Aken. Een voorbeeld hiervan is de komst van de RWTH naar Heerlen. Dit moet leiden tot een versterking van onze regionale en internationale positie op het gebied van kennis en economie. Ook de ontwikkeling van het e-bike-deelsysteem Velocity is een mooi voorbeeld van hoe we gebruik maken van onze unieke grensligging aan een duurzamere toekomst.

Parkstad Limburg heeft samen met de Stad Aken een visiedocument opgesteld, waarin op verschillende beleidsterreinen, in eerste instantie circulair bouwen, cultuur, energietransitie, mobiliteit en wonen wordt ingezoomd op samenwerken. Voorts heeft Parkstad ook haar samenwerking met het Zweckverband Region Aachen – dat zich uitstrekt tot in het Rheinische Revier – versterkt. Zo hebben we met het Zweckverband een Denktank opgericht, waarbinnen bedrijfsleven, kennis- en cultuurinstellingen en regionale overheden samen ideeën ontwikkelen. Deze denktank komt twee keer per jaar bijeen in een Torenoverleg. Hierdoor kunnen we samenwerking intensiveren en projecten ontwikkelen op zogenaamd "triple helix" niveau.

European Green Deal:

De komende tien jaar zijn cruciaal in de wereldwijde strijd tegen de grote negatieve effecten van klimaatverandering alsook de immer groter wordende schaarste van fossiele brandstoffen. Hiertoe worden op zowel Europese, nationale, provinciale alsook lokale schaal projecten ontwikkeld, die onze economie (en dus leefomgeving) duurzamer en groener moeten maken. Ook Parkstad Limburg erkent dat dit de opgave van onze tijd is en dat het ook tijd is om te handelen. Klimaatverandering houdt niet op bij de grens en gezien onze geografische ligging, kijkt Parkstad ook nadrukkelijk naar haar partners over de grens, met name de Stad en Stadsregio Aken. Ambities als een klimaatneutrale samenleving, een circulaire economie en moderne en schone mobiliteitssystemen worden ook door Europa als geheel uitgedragen. De European Green Deal, geïnitieerd door Frans Timmermans, is een reeks beleidsprogramma's met als overkoepelende doelstelling Europa in 2050 klimaatneutraal te maken. Parkstad werkt binnen de AG Charlemagne aan grensoverschrijdende projecten, die de Europese duurzaamheidsambities op lokaal niveau moeten waarmaken (en versnellen). Hiervoor willen we de Regio Deal inzetten als aanjager van grensoverschrijdende projecten in het kader van de Europese Green Deal.

Deelname Expo Real:

In oktober 2022 nam een delegatie van Parkstad Limburg, waaronder burgemeester Roel Wever, deel aan de Münchner vastgoedbeurs Expo Real, ook om de contacten met onze naaste partners te verstevigen. Ondanks de coronamaatregelen waren veel bestuurders van de AG Charlemagne aanwezig op de Aachen 1a stand, waardoor er genoeg momenten waren om enkele zaken te bespreken. We willen graag meer en structureler gaan samenwerken op thema´s als duurzaamheid en mobiliteit. Thema´s die bij uitstek regionaal en dus voor ons per definitie ook grensoverschrijdend opgepakt moeten worden.

Op uitnodiging van de Industrie- en Handelskamer van Aken nam Parkstad deel aan een groot waterstofforum. Hierbij zijn kansen verkend die een grensoverschrijdende pijplijnverbinding tussen Nederland en Duitsland biedt voor de hele grensregio, vooral het industriegebied Rheinisches Revier. Naar aanleiding daarvan gaf Parkstad Limburg, bij monde van Peter Bertholet, bij de “Ausschuss für Wirtschaft, Energie und Europäische Angelegenheiten” van het Zweckverband Region Aachen een presentatie over de waterstofambities van Nederland en hoe deze met die van Duitsland gekoppeld kunnen worden.

Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio:

De Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio (opgericht in 2011) is een grensoverschrijdend samenwerkingsverband tussen Parkstad Limburg, Stadt Aachen, Städteregion Aachen, gemeente Heerlen, de Deutschsprachige Gemeinschaft Belgiens en de gemeente Vaals. Per 1 januari 2021 heeft de Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio zich na een unaniem besluit in 2020 van de Vorstand aangesloten bij de EGTS-EMR.

De structurele bijdrage van Parkstad aan de grensoverschrijdende samenwerking bedraagt jaarlijks € 50.000 en wordt conform de afspraken doorberekend aan de gemeenten volgens de gebruikelijke verdeelsleutel van Parkstad Limburg.

Naast de reguliere events werd in 2022 tijdens de *Europawoche* in samenwerking met de EGTS-EMR een Burgerfeest in Vaals georganiseerd. Doelen van dit evenement zijn enerzijds informatie verstrekken over de werkterreinen, projecten en uitdagingen en anderzijds het ‘lokale’ idee van Europa dichter bij de burger brengen in de vorm van o.a. grensoverschrijdende attracties waarbij de belangrijkste vragen van de *Europawoche* zoals ‘Wat betekent Europa voor mij?” “Wat heeft de EU met mijn dagelijks leven te maken?" en "Wat wil ik voor de toekomst van de EU? centraal staan. De bedoeling is dat dit feest jaarlijks terugkeert. Het volgende staat gepland in mei in het Belgische Blieberg (Plombières).

2.2 Financieel overzicht programma Kerntaken

In de begroting 2022 na de 4e begrotingswijziging is voor het programma kerntaken een budget opgenomen van € 4.868.000 waaronder € 400.000 voor de storting in de reserve Ringwegen.
Het bedrag van € 4.868.000 bestaat uit:

- Werkbudgetten voor de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur van totaal € 762.000.
- Lobby subsidieverwerving € 40.000;
- Loonkosten kernformatie € 1.672.000;
- Financieringskosten Buitenring € 106.000;
- Afschrijvingen Buitenring € 265.000;
- De nog niet in de begroting opgenomen cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten voor een bedrag van € 2.023.000.

En daarnaast:

- Het regionale deel van de Specifieke Uitkering bevolkingsdaling 2022 van € 2.933.000 is in 2023 beschikt door de centrum-gemeente Heerlen en zal om die reden in 2023 verantwoord worden;
- Een bedrag van € 1.058.000 voor regionale initiatieven;

Financiële beeld van het programma Kerntaken:

In onderstaand overzicht wordt de begroting na verwerking van de 4e (rechtmatigheidsverklaring bestuur) begrotingswijziging weergegeven. Ook de realisatie 2022 is hierin opgenomen.

Baten en lasten van projecten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve “werkbudget” van de betreffende Bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat nihil.

Staat van baten en lasten programma Kerntaken:

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Werkbudget:	700	762	759	-3
Lobby subsidieverwerver	40	40	38	-2
Afschrijvingskosten Buitenring	265	265	264	-1
Financieringskosten Buitenring	106	106	106	0
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten	pm	2.023	1.226	-797
Loonkosten formatie	1.276	1.657	1.657	0
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	15	0
Totale lasten Kerntaken	**2.402**	**4.868**	**4.066**	**-802**
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	pm	2.319	1.601	-718
Rentebaten	0	0	190	190
Totale baten Kerntaken	**0**	**2.319**	**1.791**	**-528**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Kerntaken	**-2.402**	**-2.549**	**-2.275**	**274**
Stortingen in reserves:				
Reserve Ringwegen	400	400	400	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	741	668	-73
Reserve werkbudget Dagelijks Bestuur	0	257	258	1
Onttrekkingen aan reserves:				
Reserve Ringwegen	371	371	370	-1
Reserver werkbudget Algemeen Bestuur	0	0	79	79
Reserve werkbudget DB/Regio Deal	0	47	47	0
Reserve werkbudget Bestuurscommissies	0	725	533	-192
Frictiereserve	15	15	15	0
Saldo mutaties reserves Kerntaken	**-14**	**-240**	**-282**	**-42**
Gerealiseerde resultaat Kerntaken	**-2.416**	**-2.789**	**-2.557**	**232**

Verdeling van middelen (via balans)	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Regionale initiatieven	1.058	1.058	1.058	0
Bijdragen regionale initiatieven	1.058	1.058	1.058	0
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**

Verdeling van middelen (via balans)	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Bestemming regionaal deel SPUK Bevolkingsdaling	pm	2.933	0	-2.933
Regionaal deel SPUK Bevolkingsdaling	pm	2.933	0	-2.933
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**

2.2.1 Werkbudgetten

In 2022 is aan werkbudgetten een bedrag van € 700.000 beschikbaar. Daar is het restant werkbudget Regio Deal (oude EFRO-middelen) van € 60.000 aan toegevoegd voor projecten die gerelateerd zijn aan de Regio Deal. In het jaarplan 2022 hebben de bestuurscommissies voorstellen ingediend voor € 903.000. Het DB heeft een taakstelling voor € 143.000 (circa 15,8%) opgelegd. De verdeling over de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur is als volgt:

Bestuursorgaan	Voorstellen 2022 conform jaarplan	Werkbudget na taakstelling
Wonen en Herstructurering	230	205
RUMO	103	82
Duurzaamheid	145	130
Economie en Toerisme	165	147
SES	25	22
GROS	70	20
Subtotaal bestuurscommissies	**738**	**606**
Dagelijks Bestuur	105	94
Regio Deal Communicatie	30	30
Regio Deal Monitoring	30	30
TOTAAL	**903**	**760**

In 2022 zijn de werkbudgetten van de bestuurscommissies allen bestemd op basis van het jaarplan. Het gedeelte van de werkbudgetten inzake de beschikbare middelen SPL € 606.000 zijn volledig ingezet. Van het restant budget Regio Deal ad € 66.000 is € 10.000 overgebleven. Dit bedrag blijft beschikbaar voor Regio Deal activiteiten in 2023.

Realisatie werkbudget Dagelijks Bestuur

Van het totale werkbudget 2022 is in het jaarplan een bedrag van € 94.000 beschikbaar voor aanwending door het Dagelijks Bestuur. Bij de resultaatbestemming 2021 is hier € 47.000 aan toegevoegd. Van de vrijgevallen middelen van de projecten Super Circular is ten tijde van de 4e begrotingswijziging € 258.000 toegevoegd aan de reserve Dagelijks Bestuur.
Het gerealiseerde werkbudget van het Dagelijks Bestuur is € 41.000 achtergebleven bij het budget van € 141.000. Daarnaast is € 40.000 beschikbaar voor de lobby subsidieverwerving. Dit budget is nagenoeg geheel aangewend. De besteding van deze middelen was als volgt:

Activiteiten Dagelijks Bestuur	Begroting 2022 (bijgesteld jaarplan)	Besteed in 2022	Verschil
Communicatie en regiobranding	60	33	26
Bestuurscommunicatie/ Regiodagen / Raadsinformatiebijeenkomsten / Bestuurskosten	23	43	-20
Advies en samenwerking	5	0	5
Strategische lobby/ (vervolg krimpgelden en grens- en krimpregio's / Tweede kamer / Limburgs Parlement	23	15	8
Traject vervolg op Regio Deal/ Nationaal Programma Parkstad	23	0	23
Restant 2021 (middels resultaat bestemming 2021)	7	7	0
Werkbudget	**141**	**99**	**41**
Lobby subsidieverwerving	**40**	**38**	**2**
Totaal	**181**	**137**	**43**

De kosten van de activiteiten van het Dagelijks Bestuur zijn € 43.000 lager dan begroot.
De kosten voor communicatie en regiobranding zijn lager dan begroot omdat de werkzaamheden met betrekking tot de nieuwe website nog niet in 2022 zijn afgerond en doorlopen in 2023. Onder deze post zijn verder kosten verantwoord voor de voorbereidingen voor Regio Deal 2.0.

Onder het kopje bestuurscommunicatie zijn kosten voor raadsinformatieavonden en de kosten voor de tweedaagse collegeregiodag in Amsterdam en 2 college regio(mid)dagen verantwoord.
Onder strategische lobby zijn kosten opgenomen voor een Stakeholder Intelligence monitor van Wepublic en kosten voor bijeenkomsten met of bezoeken aan diverse ministeries.

Bij overschotten is het vigerende beleid dat programmagelden beschikbaar blijven voor programma activiteiten in het daaropvolgende jaar, mits het resultaat dit toelaat. Bij de resultaatbestemming zal worden voorgesteld om het resterende werkbudget van het Dagelijks Bestuur ad € 41.000 toe te voegen aan het werkbudget van 2023.

Realisatie werkbudget Dagelijks Bestuur inzake Regio Deal
Bij het jaarplan 2022 is besloten om het restant Regio Deal geld ad € 66.000 in te zetten voor Regio Deal activiteiten, onder andere voor de bestuurscommissie Wonen en Herstructurering en de bestuurscommissie Economie en Toerisme, de monitoring van de Regio Deal en communicatie Regio Deal. In 2022 zijn € 56.000 kosten gemaakt (2021 €60.000, 2020 € 186.000, 2019 € 59.000, 2018 € 88.000 en 2017 €2.000). Het nog te benutten saldo van het werkbudget voor de Regio Deal bedraagt per 31 december 2022 € 10.000.

Namelijk:

Saldo 31-12-2021	€ 66.000
Besteed in 2022	€ 56.000
Resteert	€ 10.000

2.2.2 Specifieke Uitkering Bevolkingsdaling (Krimpgelden)

Met ingang van 2016 krijgen de Parkstadgemeenten 5 jaar lang € 3,9 miljoen per jaar uitgekeerd op basis van de Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling. In Parkstadverband is besloten hiervan € 2.933.000 per jaar (75%) regionaal in te zetten. In 2020 heeft door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een evaluatie van het programma bevolkingsdaling plaatsgevonden, waarin de DU Bevolkingsdaling is meegenomen. Naar aanleiding van deze evaluatie is de uitkering verlengd tot en met 2021. Deze middelen zijn allemaal toegekend conform onderstaande tabel. In 2022 is deze uitkering een Specifieke Uitkering geworden welke op 7 maart 2023 is beschikt door de centrumgemeente Heerlen. Er heeft in 2022 nog geen toekenning van deze gelden plaatsgevonden.

Projecten krimpgelden (bedragen x € 1.000)	**Bestuurs-commis-sie**	**Toe-gekend 2016**	**Toe-gekend 2017**	**Toe-gekend 2018**	**Toe-gekend 2019**	**Toe-gekend 2020**	**Toe-gekend 2021**	**Totaal**
Aanpak hoogbouwflats	W&H	1,500						1,500
Project Aureliushof Heerlen	W&H		450					450
Programmatische aanpak particulier bezit	W&H	100	850	850	850	850		3,500
Spoorwegverdubbeling Heerlen-Landgraaf	RMO	1,000	250	250	250	250		2,000
Fietsverbinding Simpelveld-Aken	E&T		213					213
Leisurering	E&T	300						300
Leisure Lane	E&T			600				600
Bedrijventerrein Oostflank Brunssum	E&T		400					400
Slot Schaesberg	E&T		200	200			305	705
Revitalisering winkelgebied Nuth	E&T		350					350
Ransdaal toekomstbestendig	RMO		192					192
Integraal dorpontwikkelingsplan (I-DOP) Bocholtz	RMO			500				500
Verwoeste Kasteel Etzenrade	E&T			150				150
Regionale fietsverbinding Geul naar Geleenbeekdal	RMO			150				150
Herinrichting bedrijventerrein Willem Sophia	E&T			300				300
Financiële afwikkeling Buitenring	MOB				1,500	1,500		3,000
Landschapspark Uitkijkpunt Huls	E&T				330			330
Open Club Klimmen	SES					330	500	830
De Reusch van Schimmert	E&T						110	110
Aurora	W&H						50	50
Herontwikkeling Giessen-Bautsch	E&T						600	600
Herinrichting Dentgenbach	E&T						50	50
De Baan Bocholtz	W&H						278	278
Organisatiekracht	DB						70	70
Cofinanciering GROS Regio Deal	DB						500	500
Gezonde Basisschool voor de Toekomst	SES						273	273
Sociaal ec. structuurversterking Nuinhofwijk Nuth	DB						197	197
Totaal		**2,900**	**2,905**	**3,000**	**2,930**	**2,930**	**2,933**	**17,598**

2.2.3 Regionale Initiatieven

De Regionale Initiatieven zijn gemeentelijke initiatieven en taken waarvan in het verleden met de gemeenten is afgesproken dat de financiering daarvan via Parkstad Limburg loopt. Het betreft de financiering van BTM, het Starterscentrum, het Routebureau, Visit Zuid-Limburg en het Vestigingenregister. Parkstad Limburg ontvangt facturen van de verschillende instellingen en factureert dit gebundeld door naar de verschillende gemeenten. Daarnaast wordt vanuit het budget voor regionale initiatieven een bijdrage geleverd aan het Uitvoeringsprogramma Toerisme.

2.2.4 Brede Doel Uitkering

In 2020 zijn de BDU 2011 t/m 2018 grotendeels afgerekend. Ultimo 2021 was nog 1 BDU-project onderhanden; eind 2021 was dit gereed. Dit project is in de Sisa-bijlage 2021 financieel verantwoord. In juni 2022 is hiervoor een vaststellingsverzoek bij de provincie ingediend, dat in november 2022 is gehonoreerd. In 2023 wordt dit project, conform beschikkingen, finaal afgerekend met de gemeentes en de Provincie. Hierdoor staat er per 31-12-2022 nog een te betalen bedrag aan de gemeentes van € 132.412 en aan de Provincie van € 112.826 open. Deze zijn opgenomen bij de overlopende passiva.

2.2.5 Cofinanciering door derden van kernactiviteiten

In een aantal gevallen blijkt het mogelijk te zijn (en Parkstad zoekt daar actief naar) om voor projecten/activiteiten van de kernagenda cofinanciering te verkrijgen. De ontvangen middelen en de toevoegingen van deze middelen aan de budgetten voor die activiteiten/projecten alsmede de besteding van deze middelen verloopt via deze post.

2.2.6 Formatie en bezetting programma activiteiten

De kernformatie in de begroting 2022 bedroeg 23,3 fte. Voor de takendiscussie is hier 3 fte aan toegevoegd waarmee in de begroting na 2e wijziging een totaalbedrag van € 2.588.000 voor loonkosten en secundaire arbeidsvoorwaarden is opgenomen. Bij de vaststelling van de begroting 2023 is besloten om de 0,44 fte die wordt ingezet ten behoeve van Grensoverschrijdende Samenwerking/ AG Charlemagne over te hevelen van het programma Flexibele schil naar Kernformatie. De begroting na 4e wijziging bedraagt daarmee 26,8 fte, totaal € 2.622.000.

Loonkosten totaal	**Begroting 2022**	**Begroting 2022 na 4e wijziging**	**Realisatie 2022**	**Verschil**
Loonkosten kernformatie programma activiteiten	1.276	1.657	1.657	-
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	15	-
Loonkosten kernformatie overhead	950	950	950	-
Totaal	**2.241**	**2.622**	**2.622**	**-**

Totaal kernformatie	**Begroting 2022**	**Begroting 2022 na 4e wijziging**	**Realisatie ulimto 2022**	**Verschil**
FTE kernformatie programma's	12,7	16,2	16,2	-
FTE kernformatie overhead	10,6	10,6	10,6	-
FTE kernformatie	**23,3**	**26,8**	**26,8**	**-**

Voor de toelichting op de loonkosten en formatie wordt verwezen naar pagina 55.

2.2.7 Financiering en afschrijving Buitenring

Deze lasten hebben betrekking op de afschrijving en rentekosten van de lening voor een aandeel van Parkstad in de financiering van de Buitenring. Deze afschrijvingskosten bedragen in 2022 € 264.147 en de rentekosten € 106.072.

2.2.8 Afwikkeling GBRD

Op 14 december 2022 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de voorgestelde afwikkeling GBRD. De deelnemende gemeenten ontvangen de restant middelen van de GBRD. De administratieve afhandeling, terugbetaling van vastgestelde bedragen, zal in 2023 plaatsvinden.

Reserves	Saldo ultimo 2021	Mutaties 2022	Saldo ultimo 2022
Egalisatie frictiekosten GBRD	62	-62	-
Totaal reserves	**62**	**-62**	**-**

Egalisatie frictiekosten GBRD
In verband met de eindafrekening richting de Parkstad gemeentes is de reserve Egalisatie frictiekosten GBRD naar € 0 geboekt.

3 Programma Flexibele Schil

Naast thema's die behoren tot de Kernagenda en waarvan de financiering loopt via de regiobijdragen van de gemeenten is er binnen de samenwerking plaats voor een flexibele schil.

Binnen de flexibele schil zijn in de begroting 2022 baten en lasten opgenomen voor Grensoverschrijdende samenwerking en de projecten Administratieve ontzorging zonnepanelen. De bijdragen aan AG Charlemagne (thema GROS) zijn toegevoegd aan de Kerntaken. Dit besluit is bij de Bestuursrapportage (3e begrotingstwijziging 2022) begrotingstechnisch verwerkt.

3.1 Administratie zonnepanelen

Het project Administratie zonnepanelen bestaat uit de administratieve eenheid die centraal bij Parkstad is georganiseerd voor de contractafwikkeling en de BTW-teruggaaf voor de deelnemers.

Het financiële overzicht flexibele schil ziet er als volgt uit:

Programma Flexibele schil	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Grensoverschrijdende samenwerking	50	0	0	0
Administratie zonnepanelen	0	2	64	62
Totale lasten Flexibele schil	**50**	**2**	**64**	**62**
Grensoverschrijdende samenwerking	50	0	0	0
Bijdragen gemeenten aan Administratie zonnepanelen	0	22	0	-22
Totale baten Flexibele schil	**50**	**22**	**0**	**-22**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Flexibele schil	**0**	**20**	**-64**	**-84**
Stortingen in reserves				
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	20	0	-20
Onttrekkingen aan reserves				
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	64	64
Saldo mutaties reserves Flexibele schil	**0**	**-20**	**64**	**84**
Gerealiseerde resultaat Flexibele schil	**0**	**0**	**0**	**-0**

Met betrekking tot het project Administratie zonnepanelen is ten tijde van de 4e begrotingswijziging een administratieve fout ontstaan waardoor abusievelijk onjuiste baten en lasten zijn verwerkt als 4e begrotingswijziging op het project. De lasten 4e begrotingswijziging hadden rondom realisatieniveau € 64k uit moeten komen en de baten 4e begrotingswijziging hadden € 0 moeten zijn. Als gevolg hiervan had de storting in de reserve 4e begrotingswijzing €0 moeten zijn en de onttrekking 4e begrotingswijziging conform realisatieniveau €64k.
Het gerealiseerde resultaat (inclusief mutaties reserves) van het programma in 2022 is nihil.

4 Algemene dekkingsmiddelen

4.1 Gemeentelijke bijdragen Kerntaken

De gemeentelijke bijdragen zijn zodanig berekend dat voor de uitvoering van de kerntaken en de lopende verplichtingen een sluitende begroting wordt verkregen. De verdeling van de bijdrage over de deelnemende gemeenten vindt – zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg – plaats aan de hand van de meest recent vastgestelde Algemene Uitkering, zijnde 2018.

In 2022 is aan regiobijdragen van de gemeenten een bedrag ontvangen conform de begroting 2022. De verdeling over de gemeenten was als volgt:

Gemeente	Verdeelsleutel 2022		Begroting 2022	Bijdrage gemeente Heerlen n.a.v. Takendiscussie	Extra bijdrage gemeenten inzake bedrijfsvoering	GROS/AG Charlemagne	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022
	AU 2018 Basis	Aandeel gemeente						
Beekdaelen	20.307	11,21%	437		28	6	471	471
Brunssum	19.403	10,71%	418		27	5	450	450
Heerlen	70.896	39,13%	1.331	346	99	20	1.796	1.796
Kerkrade	33.172	18,31%	714		46	9	769	769
Landgraaf	24.547	13,55%	527		34	7	568	568
Simpelveld	6.016	3,32%	129		8	2	139	139
Voerendaal	6.826	3,77%	147		10	2	159	159
Totaal	**181.167**	**100,00%**	**3.704**	**346**	**252**	**50**	**4.352**	**4.352**

Totaal overzicht algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen zien er samengevat als volgt uit:

Algemene Dekkingsmiddelen	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Totale lasten	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijdragen deelnemende gemeenten	3.704	4.352	4.352	-0
Totale baten	**3.704**	**4.352**	**4.352**	**-0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Algemene Dekkingsmiddelen	**3.704**	**4.352**	**4.352**	**-0**
Stortingen in reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves Algemene Dekkingsmiddelen	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde resultaat Algemene Dekkingsmiddelen	**3.704**	**4.352**	**4.352**	**-0**

5 Overhead, bedrijfsvoering en frictiebudget

5.1 Ontwikkeling bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering wordt ingevuld via een mix van uitbesteden van taken op het terrein van huisvesting, facilitaire dienstverlening en ICT in combinatie met het in beperkte mate in eigen beheer uitoefenen van taken die dicht bij het primaire proces staan zoals secretariaat, communicatie, officemanagement, hrm, administratie en controlling.

In 2022 zijn een aantal activiteiten gestart met als doel om de bedrijfsvoering op orde te krijgen. Enerzijds is een nieuwe medewerker geworven voor archief, ICT en facilitaire zaken. Deze is in het najaar gestart en in samenwerking met IDM Advies wordt het verbetertraject informatiehuishouding vormgegeven. Dit traject loopt door in 2023.

Anderzijds is advies ingewonnen om het Interne Controleplan 2022 te updaten ter voorbereiding op de rechtmatigheidsverantwoording vanaf begrotingsjaar 2023. De werkzaamheden met betrekking tot de interne controle van projecten zijn in 2022 eerder uitgevoerd en het voornemen is om deze lijn voort te zetten. Deze actitiveiten dragen enerzijds bij aan de interne sturing op projecten en anderzijds aan de eventuele subsidieverantwoording van projecten.

Verder is Parkstad gestart met het updaten van het functiewaarderingsysteem met behulp van HR21 en het externe adviesbureau BuitenhekPlus. Dit traject loopt door en besluitvorming is voorzien medio 2023. In 2022 is gestart met een update van het personeelsbeleid en is het verlofsparen ingevoerd.

Vanwege een aantal langdurig zieke medewerkers en uitdiensttredingen binnen de bedrijfsvoering, konden niet alle activiteiten met betrekking tot bedrijfsvoering op orde in 2022 gestart en/of afgerond worden. Mede om bovenstaande redenen is de live-gang van een nieuw financieel systeem uitgesteld. Er is begin 2023 extra personele capaciteit ingehuurd om deze capaciteit op te vangen en daarnaast zijn nieuwe medewerkers geworven voor de vacante fte binnen financiën.

Huisvesting en bedrijfsvoering	Begroting 2022	Begroting na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Huisvesting		137	99	38
ICT		79	82	-3
Facilities		29	27	2
Administratie en planning en control		72	57	15
Personeelskosten en hrm		52	96	-44
Totaal structurele bedrijfsvoeringskosten	**338**	**369**	**361**	**8**
Eenmalige frictiekosten herinrichting bedrijfsvoering: inhuur deskundigheid voor implementatie nieuw financieel systeem, inrichting archief en implementatie rechtmatigheidsverklaring		60	0	60
'Bedrijfsvoering op orde': Extra bijdrage gemeenten voor de inhuur van een (assistent-) controller en officemanager, het op orde brengen van het archief en een organisatiebreed opleidings- en cultuurtraject.		252	147	105
Totaal	**338**	**681**	**509**	**172**

Toelichting
In de begroting 2022 is een bedrag van €338.000 voor bedrijfsvoering en huisvesting opgenomen. Na de 4e begrotingswijziging 2022 is voor bedrijfsvoering en huisvesting een totaalbedrag van € 681.000 genomen. Het financieel overzicht en de ontwikkeling van 'Bedrijfsvoering op orde' zal apart worden toegelicht. Er is verder rekening mee gehouden dat er een deel (€60.000) gedekt zal worden uit éénmalige frictiekosten.

Structurele bedrijfsvoeringskosten
In 2022 bedroegen de lasten € 361.000, € 8.000 lager dan begroot. Dit werd hoofdzakelijk veroorzaakt door lagere huisvestingskosten. De reden hiervoor is dat Parkstad in het 4e kwartaal bericht heeft ontvangen van de verhuurder dat de nutskosten met een factor 3,5 stijgen (impact over 2022: € 24.000). Om een begrotingsontrechtmatigheid te voorkomen heeft Parkstad voorgesteld om deze stijging te dekken uit de vrijval van de projectgelden Super Circular Estate, ten tijde van de vierde begrotingswijziging. Inmiddels heeft Parkstad bericht ontvangen van de verhuurder dat deze stijging over 2022 geen doorgang vindt. De aangevraagde dekking ten tijde van de vierde begrotingswijziging hoefde hiermee niet aangesproken te worden.
Verder zijn met betrekking tot administratie en planning en control niet alle activiteiten uitgevoerd, hoofdzakelijk wegens capaciteitgebrek en langdurige ziekte.
Naast bovenvermelde onderuitputtingen zijn op het onderdeel personeelskosten en hrm meer kosten gerealiseerd dan begroot. Deze hogere uitgaven waren voornamelijk het gevolg van hogere representatieskosten, reis- en verblijfskosten en onverwachte WW-uitgaven. Omdat binnen de totale begroting van bedrijfsvoering nog budgetruimte resteerde, is vanuit deze post tevens de voorziening verlofsparen ingesteld (€13.000). De aangevraagde dekking ten tijde van de vierde begrotingswijziging om de voorziening verlofsparen in te stellen, vanuit de reserve stortplaatsen, hoefde hiermee niet aangesproken te worden.

Frictiekosten bedrijfsvoering
In 2022 bedroegen de lasten voor frictiekosten bedrijfsvoering €0, € 60.000 lager dan begroot. Door vertraging in de implementatie van het nieuw financieel systeem zijn de licentie- en consultancykosten bij administratie en planning en control achtergebleven. De werkzaamheden zijn in 2022 verder opgepakt en na voorbereidende werkzaamheden in 2023, is live-gang gepland voor boekjaar 2024. Om die reden hoefde het frictiebudget niet aangesproken te worden in 2022 maar blijft de noodzaak bestaan om deze reserve aan te spreken voor uitvoering in 2023 en 2024.

In 2022 is een zeer klein deel van de kosten van de bedrijfsvoering doorbelast naar projecten. In 2022 gaat het om een bedrag van € 2.800. Het gaat om projecten die (gedeeltelijk) extern worden gefinancierd en waarvoor (extra) personele capaciteit wordt ingezet.

'Bedrijfsvoering op orde'
In 2022 bedroegen de lasten voor "Bedrijfsvoering op orde" € 147.000, €105.000 lager dan begroot.

Extra bijdrage Parkstadgemeenten	Begroting 2022	Prognose 2022 (BURAP)	Realisatie 2022	Verschil
Inhuur financieel medewerkster		20	16	4
Inhuur P&C		107	85	22
Salariskosten medewerker archief, ICT en Facilitair		15	16	-1
Externe inhuur archief		10	3	7
Inhuur externe expertise overig		40	4	36
Opleidingen/teambuilding		10	0	10
Functiewaarderingstraject		50	24	26
Totaal	**252**	**252**	**147**	**105**

Sinds april 2022 wordt een assistent-controller ingehuurd, waardoor het mogelijk is geweest om de jaarstukken en de begroting tijdig aan het Dagelijks Bestuur en de toezichthouder aan te bieden. Daarnaast ondersteunt de medewerker Zonnepanelenproject 1 dag in de week bij het inboeken van inkoopfacturen.
Verder is in 2022 de werving gestart voor een medewerker informatie- en archiefbeheer, ICT en Facilitair, onder andere ter vervanging van de langdurig zieke officemanager en het verbeteren van het archief c.q. de informatiehuishouding. Deze werving heeft een geschikte kandidaat opgeleverd die op 1 oktober 2022 voortvarend is gestart. In samenwerking met IDMadvies is vervolgens een start gemaakt om het verbetertraject informatiehuishouding vorm te geven. Dit traject loopt door in 2023.
Zoals opgenomen in de begroting 2022, is een functiewaarderingsproject (HR21) uitgevoerd. De kosten bestaan uit advieskosten van Buitenhek Plus welke ondersteunt bij het functiewaarderingstraject. De advieskosten van Buitenhek Plus zijn gefinancierd uit de incidentele middelen “Bedrijfsvoering op orde”.
Naast het ziekteverzuim binnen de bedrijfsvoering, is per 1 september 2022 een langdurig zieke assistent-controller ziek uit dienst gegaan en is per 1 december 2022 een medewerker bedrijfsvoering uit dienst getreden. Hierdoor konden niet alle voorgenomen activiteiten inzake bedrijfsvoering op orde in 2022 uitgevoerd worden.

5.2 Loonkosten, formatie en bezetting

Kernformatie en bezetting
De kernformatie in de begroting 2022 bedroeg 23,3 fte. Voor de takendiscussie is hier 3 fte aan toegevoegd waarmee in de begroting na 2e wijziging een totaalbedrag van € 2.588.000 voor loonkosten en secundaire arbeidsvoorwaarden is opgenomen. Bij de vaststelling van de begroting 2023 is besloten om de 0,44 fte die wordt ingezet ten behoeve van Grensoverschrijdende Samenwerking/ AG Charlemagne over te hevelen van het programma Flexibele schil naar Kernformatie. De begroting na 4e wijziging bedraagt daarmee 26,8 fte, totaal € 2.622.000.
De loonkosten van de kernformatie moeten als een geheel worden gezien. De onderverdeling naar programma’s en overhead is op last van de BBV gemaakt.

Loonkosten totaal	**Begroting 2022**	**Begroting 2022 na 4e wijziging**	**Realisatie 2022**	**Verschil**
Loonkosten kernformatie programma activiteiten	1.276	1.657	1.657	-
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	15	-
Loonkosten kernformatie overhead	950	950	950	-
Totaal	**2.241**	**2.622**	**2.622**	**-**

Per saldo zijn de loonkosten conform begroting uitgekomen. De kosten voor de voorziening verlofsparen zijn in 2022 gefinancierd vanuit restant budget binnen de bedrijfsvoering.

Totaal kernformatie	**Begroting 2022**	**Begroting 2022 na 4e wijziging**	**Realisatie ulimto 2022**	**Verschil**
FTE kernformatie programma's	12,7	16,2	16,2	-
FTE kernformatie overhead	10,6	10,6	10,6	-
FTE kernformatie	**23,3**	**26,8**	**26,8**	**-**

Het aantal medewerkers kernformatie per 31 december 2022 is 26,8 fte. De vacature voor programmanager SES is per 1 januari 2022 ingevuld. Verder is een vacature voor programmamedewerker Duurzaamheid per 15 augustus 2022 ingevuld. De vacature voor medewerker informatie- en archiefbeheer, ICT en facilitair is per 1 oktober 2022 ingevuld.
Het totale aantal medewerkers (inclusief ingehuurde medewerkers t.b.v. projecten) per 31 december is 29,1 fte.

De overige 2,33 fte is als volgt te verklaren:

- 0,44 fte (1 medewerker) is tijdelijk in dienst ten behoeve van de Administratieve Ondersteuning Zonnepanelen. De kosten worden gedekt uit de flexibele schil.
- 0,89 fte (1 medewerker) is tijdelijk in dienst als programmamedewerker.
- 1 fte (1 medewerker) is tijdelijk in dienst als programma assistent.

Organisatie op orde
In de DB vergadering van 7 november 2018 is besloten om 2,6 fte aan te trekken om de basis op orde te krijgen. De kosten voor deze 2,6 fte zijn voor de jaren 2019 en 2020 gedekt uit de bestemmingsreserve werkbudget “Organisatie op orde” welke eind 2018 is gevormd voor € 468.680 ten laste van het werkbudget Regio Deal (oude EFRO Middelen). Per 31 december 2021 is het restant van de reserve organisatie op orde, afgerond € 65.000. De reserve is in 2022 niet gewijzigd en het restant bedraagt per 31-12-2022 eveneens €65.000. Voor 2023 is een beroep op deze reserve voorzien ter dekking van structurele en incidentele lasten voor het archief en voor de eventuele implementatie van digitaal vergaderen. Onder voorbehoud van positieve besluitvorming door het Algemeen Bestuur zal dit in 2023 of 2024 worden geïmplementeerd.

5.3 Financiële samenvatting bedrijfsvoering en overhead

Overhead	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Exploitatielasten:				
Kosten formatie	950	950	950	0
Bedrijfsvoering	338	681	509	-172
Totale lasten Overhead	**1.288**	**1.631**	**1.459**	**-172**
Totale baten Overhead	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Overhead	**-1.288**	**-1.631**	**-1.459**	**172**
Stortingen in reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves:				
Frictiereserve	0	67	7	-60
Saldo mutaties reserves Overhead	**0**	**67**	**7**	**-60**
Gerealiseerde resultaat Overhead	**-1.288**	**-1.564**	**-1.452**	**112**

De begrote lasten voor Bedrijfsvoering zijn in 2022 € 172.000 lager dan begroot. De oorzaak ligt hoofdzakelijk in vertraagde uitvoering van de implementatie financieel systeem, ‘bedrijfsvoering op orde’ en het feit dat de nutskostenstijging geen doorgang vond in 2022.

Het resultaat bedrijfsvoering en overhead 2022 van € 112.000 is in 2023 nodig om de bedrijfsvoering verder op orde te krijgen.

5.4 Frictiebudget

In 2022 was het beroep op de frictiekosten als volgt:

Inzet frictiegelden	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022
Eenmalige frictiekosten herinrichting bedrijfsvoering: inhuur deskundigheid voor implementatie nieuw financieel systeem, inrichting archief en implementatie rechtmatigheidsverklaring	0	60	0
Extra loonkosten van 1 medewerker, die op basis van het Sociaal Plan het salaris betaald krijgt op grond van zijn functie en bijbehorende waardering van voor de transitie.	15	15	15
Verbouwing (afschrijving)	0	7	7
Totaal	**15**	**82**	**22**

De begrote onttrekking van de frictiereserve voor € 60.000 is in 2022 niet gerealiseerd wegens capaciteitsgebrek om herinrichting van de bedrijfsvoering in 2022 af te ronden. Deze activiteiten lopen door in 2023 en 2024 waarmee het beroep op de frictiegelden wordt voorzien in 2023 en 2024. Indien in 2023 positief wordt besloten inzake het functiewaarderingstraject HR21, zal vanaf begroting 2024 geen onttrekking aan de frictiereserve van €15.000 meer plaatsvinden ter dekking van de frictie loonkosten. De structurele lasten voor formatie worden dan vanaf 2024 volledig gedekt uit de structurele baten.

In 2023 en latere jaren is er nog sprake van transitie en frictiekosten. De totale kosten daarvan zijn becijferd op € 172.000. Het saldo van de frictiereserve per 31-12-2022 ad € 172.000 is grotendeels benodigd. In de risicoparagraaf wordt hier nog nader op ingegaan.

Inzet frictiegelden	Beschikbaar 31-12-2022	Verwachte uitgaven na 2022
Extra loonkosten van 1 medewerker, die op basis van het Sociaal Plan het salaris betaald krijgt op grond van zijn functie en bijbehorende waardering van voor de transitie	15	15
Herrinrichting bedrijfsvoering: (implementatie nieuw financieel systeem, inrichting archief en implementatie rechtmatigheidsverklaring	60	60
Verbouwing (afschrijving)	52	52
Overig	45	45
Totaal	**172**	**172**

6 Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Op basis van een inventarisatie van activiteiten is geconcludeerd dat Parkstad niet vpb-plichtig is. Dit is bevestigd door de belastingdienst.

7 Onvoorzien

In 2022 is geen beroep gedaan op de post onvoorziene uitgaven.

8 Mutaties reserves

In de paragraaf weerstandsvermogen wordt ingegaan op de beleidsintenties van de reserves en de omvang van de reserves.

Reserve Ringwegen
De reserve ringwegen dient ter afdekking van de afschrijvingskosten van de investeringsbijdrage van € 7,2 miljoen van Parkstad op basis van het bestuursconvenant Binnen- en Buitenring Parkstad Limburg van 15 november 2005. De afschrijvingen lopen door tot 2060. Tot 2030 dragen de Parkstad gemeenten € 400.000 bij aan de afschrijvingskosten van de Buitenring en de rentelasten van de daarvoor aangegane lening. In 2030 is er nog een laatste bijdrage van € 202.648. De lening loopt eveneens tot 2030. Het verschil tussen de bijdrage van de Parkstad gemeenten en de afschrijvingskosten en rentelasten wordt aan de reserve Buitenring toegevoegd voor de dekking van de afschrijvingskosten na 2030.

Frictiereserve
In 2022 is in de begroting € 82.000 kosten opgenomen die incidenteel worden gedekt uit de frictiereserve:

- De incidentele kosten ad € 60.000 voor de implementatie van het nieuw financieel systeem, de inrichting van het archief en de implementatie van de rechtmatigheidsverklaring. De gerealiseerde kosten zijn nihil omdat deze activiteiten niet in 2022 uitgevoerd konden worden. De werkzaamheden worden verder opgepakt in 2023 en daarmee zijn deze kosten voorzien in 2023 en mogelijk 2024.
- Salarisgaranties conform het Sociaal Plan ad € 15.000. Deze kosten voor 1 medewerker in dienst van Parkstad worden geraamd op € 15.000 per jaar. Deze kosten komen vanaf 2024 te vervallen bij positieve besluitvoring over het functiewaarderingstraject HR21.
- De afschrijvingskosten van de verbouwing inzake de extra werk- en vergaderruimte op de tweede en derde verdieping ad € 7.000.

Reserve werkbudget Dagelijks Bestuur en Bestuurscommissies
Het is bestaand beleid om programmagelden, die in enig jaar niet worden besteed, beschikbaar te houden voor programma activiteiten in het daaropvolgende jaar. Baten en lasten van projecten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve werkbudget van de betreffende bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat nihil.

Mutatie reserves	**Begroting 2022**	**Begroting 2022 na 4e wijziging**	**Realisatie 2022**	**Verschil**
Stortingen in reserves:				
- Reserve Ringwegen	400	400	400	0
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	761	668	-93
- Reserve werkbudgetten Dagelijks Bestuur	0	257	258	1
Totale stortingen	**400**	**1.418**	**1.326**	**-92**
Onttrekkingen aan reserves				
- Reserve Ringwegen	371	371	370	-1
- Frictiereserve	15	82	22	-60
- Reserve werkbudgetten Dagelijks Bestuur / Algemeen bestuur	0	47	126	79
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	725	597	-128
Totale onttrekkingen	**386**	**1.225**	**1.115**	**-110**
Saldo van onttrekkingen en stortingen	**-14**	**-193**	**-211**	**-18**

9. Paragrafen

9.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkelingen van het weerstandsvermogen / reserves, de voorgeschreven financiële kengetallen en risicobeheersing.

Op 30 november 2011 heeft het Parkstad-bestuur ingestemd met de notitie 'Risico's en Weerstandscapaciteit Stadsregio Parkstad Limburg'. Op 19 december 2011 heeft de Parkstadraad de notitie voor kennisgeving aangenomen. De risiconotitie vormt de basis voor de risicobeheersing. In 2023 wordt een geactualiseerde conceptnotitie "Risico's en Weerstandscapaciteit Stadsregio Parkstad Limburg" opgesteld en deze wordt met het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur verder afgestemd.

Het weerstandsvermogen geeft de verhouding aan tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Door beheersmaatregelen afgedekte risico's (via bijvoorbeeld voorzieningen of verzekeringen of andere maatregelen) hebben geen invloed op het weerstandsvermogen.

De weerstandscapaciteit bestaat uit incidentele en structurele weerstandscapaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve, stille reserves en incidentele begrotingsruimte. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit onvoorzien structureel en structurele begrotingsruimte. Aangezien SPL geen stille reserves, incidentele begrotingsruimte, onvoorzien structureel en structurele begrotingsruimte heeft, bestaat de weerstandscapaciteit van SPL uit de Algemene Reserve. De post onvoorzien structureel wordt op nihil geschat.

De algemene reserve heeft een omvang van € 115.000. Deze reserve wordt aangehouden voor onvoorziene uitgaven. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een incidenteel karakter, waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en niet uitstelbaar. Als het Dagelijks Bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording afgelegd.

Parkstad houdt verder geen eigen vermogen aan als weerstandsvermogen voor niet-structurele financiële risico's, met het oog op de continuïteit van de organisatie en de taakvervulling.
Dit risico wordt op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen gedragen door de deelnemende gemeenten. Dat betekent dat Parkstad alleen dient te beschikken over enige financiële ruimte om tussentijdse incidentele financiële calamiteiten uit de eigen begroting af te kunnen dekken. Een algemene reserve van € 115.000 voldoet aan dit criterium.
Dat ontslaat het regiobureau niet van de plicht tot een adequaat risicomanagement om de risico's zoveel mogelijk te beperken.

Risicomanagement handelt over het rationeel beheersen van de risico's. Voorwaarde daarvoor is het op systematische wijze inzicht verkrijgen in de risico's die het regiobureau loopt: de risicoanalyse.

Onderstaande risico's zijn thans onderkend:

Omschrijving	Kans	Totale omvang (€)	Impact (€)	Toelichting
Cyberrisico	PM	PM	PM	Generiek werkt SPL in de cloud bij een externe leverancier die op basis van de genomen continuïteits-maatregelen voldoende maatregelen (o.a. certificering ISO 27001 en NEN 7510) heeft genomen. Daarnaast heeft SPL nog een aantal minder kritische applicaties bij andere leveranciers in de cloud.
Complexiteit van de projecten	0,5	50.000	25.000	De complexiteit van de projecten wordt groter. Denk aan het innovatieve project Inpondmakelaar waar gebruik wordt gemaakt van een revolverend fonds, het grensoverschrijdende project Velocity en de toenemende SISA verantwoording voor specifieke uitkeringen zoals het Volkshuisvestingsfonds. Waar nodig wordt hiervoor juridische en fiscale kennis ingehuurd. In de begroting 2024 is hiervoor € 30k opgenomen. Ook voor de interne organisatie heeft dat consequenties. Risico is dat hier additioneel 0,5 fte voor moet worden ingezet.
Ziekte	0,25	100.000	25.000	SPL is niet verzekerd voor het ziekterisico. Ingeval van uitval van kritische functionarissen zal externe ondersteuning ingehuurd moeten worden. De kosten hiervan zijn hoger dan de ziekte-uitkering.
WW	0,25	100.000	25.000	SPL is eigenrisicodrager voor de WW. In het P-budget is normaliter enige ruimte om dit op te vangen. Gezien de beperkte omvang van de organisatie is de wet van de grote getallen voor SPL niet van toepassing. Indien een medewerker langdurig in de WW gaat is dat niet gedekt door de begroting.

De berekende omvang van het risico bedraagt € 75.000. De weerstandscapaciteit bedraagt € 115.000. Dit leidt tot een weerstandsratio van 1,5. SPL zou in principe willen streven naar een minimale weerstandsratio van 1,0. Zoals aangegeven worden de risico's uiteindelijk gedragen door de deelnemende gemeentes en wordt de genoemde 1,0 gehanteerd als minimale streefwaarde en niet als harde norm.

9.2 Financiële Kengetallen

Conform BBV worden de volgende financiële kengetallen opgenomen:
1. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
2. Solvabiliteitsratio;
3. Structurele exploitatieruimte
4. Grondexploitatie;
5. Belastingcapaciteit.

De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor Parkstad niet aan de orde. De drie relevante kengetallen worden hieronder weergegeven.

Kengetal	*Realisatie 2021*	*Begroting 2022*	*Realisatie 2022*	*Norm*
Netto schuldquote	*57%*	*63%*	*39%*	*<100%*
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	*57%*	*63%*	*39%*	*<100%*
*Solvabiliteitsratio **	*81%*	*60%*	*88%*	*>=20%*
Structurele exploitatie	*1%*	*-1%*	*7%*	*>=0*

*Gecorrigeerd voor schatkistbankieren. Een groot deel van de kortlopende schulden betreft vooruit ontvangen projectgelden. Deze staan nog op de bankrekening van het schatkistbankieren.

Netto Schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van Parkstad ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Ter duiding van het kengetal geeft de VNG aan dat een kengetal boven de 100 een aanleiding voor alertheid is, een waarde boven de 130 is een signaal om in te grijpen. De netto schuldquote daalt vanwege de aflossing op de langlopende lening inzake deelname in de financiering van de buitenring. Het kengetal netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen wijkt niet af van de netto schuldquote, omdat SPL geen leningen heeft verstrekt.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin Parkstad in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen en betreft de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie. Als signaalwaarde voor de solvabiliteitsratio geldt een percentage van 20%. De solvabiliteit van SPL verbetert de komende jaren door aflossing van de lening voor de ringwegen.

Structurele exploitatie

Door het zuiveren van de incidentele lasten en baten en de mutaties uit/naar reserves, ontstaat het beeld in hoeverre er sprake is van een structureel sluitende begroting. De structurele lasten worden in dit kengetal uitgedrukt als percentage van de totale structurele baten (voor mutaties reserves) van het betreffende jaar. Een percentage kleiner dan 0% betekent dat de structurele baten ontoereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Beoordeling van de kengetallen

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de realisatie 2021 zijn als volgt verklaarbaar:

1. De netto schuldquote 2022 (39%) is ten opzichte van 2021 (57%) sterk gedaald vanwege enerzijds hogere baten door hogere cofinanciering en anderzijds door de aflossing op de langlopende lening.
2. De solvabiliteitsratio ontwikkelt zich positief. De solvabiliteitsratio 2022 (88%) steeg ten opzichte van 2021 (81%). Dit wordt veroorzaakt door de aflossing van de lening voor de ringwegen en de stijging van het eigen vermogen in 2022 (positief resultaat 2022).

3. De begrote structurele exploitatie is 0% omdat de regiobijdrage van de gemeenten zodanig wordt berekend dat er sprake is van een structureel sluitende begroting. In 2022 waren de gerealiseerde structurele lasten, net als in 2021, iets lager dan begroot bij gelijkblijvende regiobijdragen. In 2022 was er tevens voor het eerst sinds 2015 weer een positieve rentebate.

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2022 betreffen:

1. De schuldquote is in de begroting 2022 (63%) duidelijk hoger dan in de realisatie (39%) Dit wordt veroorzaakt doordat in de begroting de cofinanciering als PM wordt meegenomen, waardoor de baten in de realisatie beduidend hoger zijn.
2. De afwijking bij de solvabiliteitsratio wordt veroorzaakt door een hoge inschatting van de passiva.
3. De afwijking bij de structurele exploitatie t.o.v. de begroting wordt veroorzaakt door met name het positieve resultaat.

De kengetallen van Parkstad vertonen een positief financieel beeld ten opzichte van de gebruikelijke normen.

9.3 Financiering

Inleiding

Voor de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden zijn kaders gesteld in de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). Onder de treasuryfunctie vallen onder andere het geldstromenbeheer, het saldobeheer, liquiditeitsbeheer, financiering, uitzetting van gelden en renterisicobeheer. Parkstad heeft de navolgende instrumenten op het gebied van treasury, te weten het treasurystatuut, de financieringsparagraaf in de begroting, de bestuursrapportages en het jaarverslag. In het treasurystatuut zijn uitgangspunten en kaders opgenomen ten aanzien van het risicobeheer inzake uitgezette gelden, het renterisicobeheer, het koersrisicobeheer, het kredietrisicobeheer, het intern liquiditeitsbeheer en het valutarisicobeheer. Vanaf eind 2013 is door het rijk het Schatkistbankieren ingevoerd, dat als wetswijziging in de wet FIDO is opgenomen. Met de gevolgen van het Schatkistbankieren dient rekening te worden gehouden bij financierings-vraagstukken van de lokale overheid.

Financiering Parkstad

SPL beschikt over één langlopende annuïteitenlening met een oorspronkelijke hoofdsom van € 5.800.000 met een resterende hoofdsom per 31 december 2022 van € 2.365.492. De lening heeft een totale looptijd van 23 jaar en is met een resterende looptijd van 7 jaar in 2029 geheel afgelost. De rentelasten zijn opgenomen in het taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is de norm, gesteld in de Wet Fido, voor het maximum bedrag waarmee de Stadsregio de bedrijfsvoering met kortlopende middelen mag financieren. Het begrotingstotaal bedraagt de totale lasten volgens de begroting inclusief toevoegingen aan de reserves.

Berekening Kasgeldlimiet per kwartaal	**Q1**	**Q2**	**Q3**	**Q4**
Begrotingstotaal lasten	3.740	3.740	3.740	3.740
Toegestane kasgeldlimiet: 8.2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 300.000	307	307	307	307
Toets kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet	307	307	307	307
Totaal gemiddelde netto vermogen schuld	-56.636	-54.287	-55.914	-55.618
Ruimte (+) / overschrijding (-)	56.943	54.594	56.221	55.925

De liquiditeitspositie van Parkstad is zodanig dat in 2022 geen beroep is gedaan op kasgeldfinanciering.

Renterisiconorm
De renterisiconorm beoogt het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente en de daarmee samenhangende rentelasten. Een rentelast kan stijgen bij herfinanciering of renteherziening van een lening. In 2022 heeft geen renteherziening of herfinanciering van lopende leningen plaats gevonden. In 2023 verwachten wij geen renteherziening, herfinanciering van bestaande leningen dan wel nieuwe financieringen.
De vaste schuld van Parkstad heeft uitsluitend betrekking op de voorfinanciering van de Buitenring.

Berekening Renterisiconorm	2022
Renteherzieningen	€ 0,0 miljoen
Aflossingen	€ 0,3 miljoen
Totaal renterisico	€ 0,3 miljoen
Renterisiconorm (20% van begrotingstotaal)	€ 0,75 miljoen
Ruimte onder renterisiconorm (norm minus risico)	€ 0,45 miljoen

Gelet op het feit dat in 2022 geen sprake was van herfinanciering of renteherziening is de renterisiconorm voor Parkstad louter van theoretisch belang. Parkstad heeft in 2022 de renterisiconorm niet overschreden.

Schatkistbankieren
SPL maakt gebruik van Schatkistbankieren. Het prudent beleid met betrekking tot uitzettingen, zoals is opgenomen in het treasury statuut, bestaat uit het uitvoeren van het Schatkistbankieren.
Alle liquide middelen worden dagelijks door de Schatkist afgeroomd. De maximaal toegestane liquiditeit op de eigen rekening van Parkstad in 2022 is als gevolg van de regels van het Schatkistbankieren € 1.000.000. Een dergelijk bedrag is nodig voor het reguliere betalingsverkeer en kan niet rentedragend worden uitgezet. De renteopbrengst van een eventueel ‘spaarsaldo’ bij de schatkist was de afgelopen jaren nagenoeg nihil. Vanaf Q3 2022 krijgt SPL weer een rentevergoeding.

9.4 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering wordt ingevuld via een mix van uitbesteden van taken op het terrein van huisvesting, facilitaire dienstverlening en ICT in combinatie met het in beperkte mate in eigen beheer uitoefenen van taken die dicht bij het primaire proces staan zoals secretariaat, communicatie, officemanagement, hrm, administratie en controlling.

Het structurele budget voor de bedrijfsvoering bedroeg in de oorspronkelijke begroting 2022 € 338.000. Voor onvoorzienbare en onvermijdbare uitgaven is een algemene reserve van € 115.000 in de cijfers van SPL opgenomen. De gemeenten dragen op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen het financiële risico van niet structurele financiële risico’s van de GR SPL.

9.5 Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen.

9.6 Wet Open Overheid

Het beleidsvoornemen van SPL is om de implementatie van de Woo op korte termijn ter hand te nemen.

Deel 2: Jaarrekening 2022

10 Balans

Activa	31-12-2022	31-12-2021
Bedragen x € 1.000		
Vaste Activa	**6.475**	**6.747**
Immateriële Vaste activa	**6.412**	**6.676**
Bijdragen aan activa eigendom van derden	6.412	6.676
Materiële Vaste activa	**63**	**71**
Investeringen met een economisch nut	63	71
Vlottende Activa	**56.590**	**60.509**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**56.338**	**60.436**
Vorderingen op openbare lichamen	532	773
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	55.807	59.663
Overige vorderingen	0	0
Liquide middelen	**7**	**8**
Kassaldi	1	1
Banksaldi	7	7
Overlopende activa	**244**	**65**
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	244	65
Totaal Activa	**63.065**	**67.256**

Passiva	31-12-2022	31-12-2021
Bedragen x € 1.000		
Vaste Passiva	**8.733**	**8.797**
Eigen vermogen	**6.355**	**6.145**
Algemene Reserve	115	115
Bestemmingsreserves	5.898	5.731
Gerealiseerde resultaat	343	299
Voorzieningen	**13**	**0**
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	13	0
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	**2.365**	**2.652**
Onderhandse leningen van:		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	2.365	2.652
Vlottende Passiva	**54.332**	**58.459**
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	***650***	***533***
Banksaldi	197	196
Overige schulden	453	337
Overlopende Passiva	**53.683**	**57.926**
Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	510	419
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:		
- Europese Overheidslichamen	24	176
- Het Rijk	502	525
- Overige Nederlandse overheidslichamen	403	1.006
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	52.243	55.800
Totaal Passiva	**63.065**	**67.256**

11 Overzicht baten en lasten 2022

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Lasten programma's				
- Programma kerntaken	2.402	4.868	4.066	-802
- Programma flexibele schil	50	2	64	62
Totale lasten programma's	**2.452**	**4.870**	**4.129**	**-741**
Baten programma's				
- Programma kerntaken	0	2.319	1.791	-528
- Programma flexibele schil	50	22	0	-22
Totale baten programma's	**50**	**2.341**	**1.791**	**-551**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten programma's	**-2.402**	**-2.529**	**-2.339**	**190**
Lasten divers:				
- Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
- Overhead	1.288	1.631	1.459	-172
- Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
- Onvoorzien	0	0	0	0
Totale lasten divers	**1.288**	**1.631**	**1.459**	**-172**
Baten divers				
- Algemene dekkingsmiddelen	3.704	4.352	4.351	-1
- Overhead	0	0	0	0
- Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
- Onvoorzien	0	0	0	0
Totale baten divers	**3.704**	**4.352**	**4.351**	**-1**
Gereailiseerd saldo van baten en lasten divers	**2.416**	**2.721**	**2.893**	**172**
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**14**	**192**	**554**	**362**
Stortingen in reserves				
- Reserve Ringwegen	400	400	400	0
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	761	668	-93
- Reserve werkbudgetten Dagelijks Bestuur	0	257	258	1
Totaal stortingen in reserves	**400**	**1.418**	**1.326**	**-92**
Onttrekkingen aan reserves				
- Reserve Ringwegen	371	371	370	-1
- Frictiereserve	15	82	22	-60
- Reserve werkbudgetten Algemeen Bestuur	0	47	126	79
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	725	597	-128
Totaal Onttrekkingen aan reserves	**386**	**1.225**	**1.115**	**-110**
Saldo stortingen en onttrekkingen aan reserves	**-14**	**-193**	**-211**	**-18**
Begrotingsresultaat	**0**	**0**	**343**	**343**

Het overzicht van baten en lasten vertoont forse verschillen tussen de realisatiecijfers op de programma's en algemene dekkingsmiddelen ten opzichte van de 4e begrotingswijziging. Deze verschillen betreffen – zoals ook toegelicht in het jaarverslag – hoofdzakelijk baten en lasten van projecten die in de staat van baten en lasten worden opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve "werkbudget" van de betreffende Bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat nihil.

12 Toelichtingen

12.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
Alle bedragen in de jaarrekening, tabellen en de toelichtingen daarop zijn genoteerd in duizendtallen tenzij anders vermeld.
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het Algemeen Bestuur de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken toegekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

BALANS

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Algemeen
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag (artikel 62 lid 2 BBV). Hierbij wordt de verkregen bijdrage als bate verantwoord.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden
Bijdragen aan activa van derden worden conform artikel 62 en 63 BBV gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. Dit bedrag is eind 2006 betaald aan de Provincie Limburg en wordt afgeschreven vanaf 2020, een jaar nadat de Buitenring gereed is.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden, worden geactiveerd in overeenstemming met art. 61 BBV als:
- er sprake is van een investering door een derde;
- de investering bijdraagt aan de publieke taak;
- de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;
- de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de derde anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Alleen als de bijdrage aan alle voorwaarden voldoet wordt deze verantwoord onder de immateriële vaste activa (art. 36 BBV).
De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de provincie Limburg gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak. Na afstemming met de Provincie Limburg bedragen de gehanteerde afschrijvingstermijnen in jaren:

- Asfaltconstructie 15
- Funderingsconstructie 40

Het totale bedrag van de afschrijving van de Buitenring is door de Provincie verdeeld op basis van percentages:

- Asfaltconstructie 28%
- Funderingsconstructie 72%

Materiële vaste activa

Algemeen
De materiële activa zijn gewaardeerd op basis van de verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten.

Materiële activa kleiner dan € 15.000 zijn niet geactiveerd, maar direct verantwoord als lasten in het lopende boekjaar. Dit is conform het Besluit van het Dagelijks Bestuur van 15 december 2021.

Het startmoment van de afschrijvingen is vastgelegd in de door het Dagelijks Bestuur vastgestelde Financiële verordening Stadsregio Parkstad Limburg 2011 d.d. 21 februari 2011. De verbouwing (bedrijfsgebouwen) wordt vanaf 2022 lineair in 8 jaar afgeschreven zonder restwaarde, zoals opgenomen in de 4e begrotingswijziging 2022, als bijlage 1 van de financiële verordening.
De afschrijvingen starten in het boekjaar volgend op het jaar van ingebruikname.

Investering met economisch nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Bij de waardering is, waar nodig, rekening gehouden met een (verwachte) duurzame waardevermindering.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen
De vorderingen (waaronder debiteuren) worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de algemene- en de bestemmingsreserves, alsmede het nog te bestemmen resultaat van de jaarrekening. Het nog te bestemmen resultaat over het afgesloten boekjaar wordt afzonderlijk gepresenteerd als onderdeel van de algemene reserve. Na besluitvorming door het Algemeen Bestuur wordt de resultaatbestemming verwerkt in het daaropvolgende boekjaar.

Voorzieningen
Voorzieningen zijn de op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico's voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

12.2 Toelichting op de balans per 31 december 2022

Activa

Vaste Activa

Immateriële vaste activa

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	6.412	6.676
Totaal	**6.412**	**6.676**

Het aandeel van Stadsregio Parkstad Limburg in de financiering van de Buitenring bedraagt € 7.204.000. Dit bedrag is eind 2006 betaald aan de Provincie Limburg en wordt afgeschreven vanaf 2020, een jaar nadat de Buitenring gereed is. De verdeling en afschrijvingstermijnen zijn met de Provincie afgestemd:

- Asfaltconstructie 28% afschrijving in 15 jaar
- Funderingsconstructie 72% afschrijving in 40 jaar

Bijdragen aan activa in eigendom van derden	Boek-waarde 31-12-2021	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2022
Buitenring asfaltconstructie	1.749	0	0	134	0	0	1.615
Buitenring funderingsconstructie	4.927	0	0	130	0	0	4.797
Totaal	**6.676**	**0**	**0**	**264**	**0**	**0**	**6.412**

Materiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Investeringen met een economisch nut	63	71
Totaal	**63**	**71**

De investeringen met economisch nut worden als volgt onderverdeeld:

Investeringen met een economisch nut	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Bedrijfsgebouwen	49	52
Machines, apparaten en installaties	14	19
Totaal	**63**	**71**

Investeringen met een economisch nut	Boek-waarde 31-12-2021	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2022
Bedrijfsgebouwen	52	4	0	7	0	0	49
Machines, apparaten en installaties	19	0	0	5	0	0	14
Totaal	**71**	**4**	**0**	**11**	**0**	**0**	**63**

De afschrijvingen starten in het boekjaar volgend op het jaar van ingebruikname.
De verbouwing (bedrijfsgebouwen) wordt vanaf 2022 in 8 jaar lineair afgeschreven (zonder restwaarde). In 2022 is een nagekomen factuur met betrekking tot de verbouwing als investering aangemerkt. De afschrijvingskosten bedragen jaarlijks € 7.000 en worden gedekt uit de frictiereserve. De printer (machines, apparaten en installaties) welke is aangeschaft in 2021, wordt in 4 jaar lineair afgeschreven zonder restwaarde.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen zijn in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

Omschrijving	Besteed t/m 2021	Werkelijk besteed in 2022	Cumulatief besteed t/m 2022
Bedrijfsgebouwen (Verbouwing C200 en J300)	52	4	4
Printer	19	0	0
Totaal	**71**	**4**	**75**

Vlottende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd < dan 1 jaar
De specificatie van deze post luidt als volgt:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	532	773
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar	55.807	59.663
Totaal	**56.338**	**60.436**

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Voorziening	Balanswaarde
Vorderingen op openbare lichamen	532	0	532
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar	55.807	0	55.807
Overige vorderingen	0	0	0
Totaal	**56.338**	**0**	**56.338**

Vorderingen op openbare lichamen

Openstaande debiteuren Parkstad op openbare lichamen
Dit betreffen vorderingen op openbare lichamen, zoals gemeenten en de provincie. Deze vorderingen hebben in het algemeen een ander risicoprofiel dan de privaatrechtelijke vorderingen en zijn nagenoeg geheel begin 2023 ontvangen. Op basis van individuele beoordeling is er geen voorziening debiteuren benodigd per 31 december 2022.

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Openstaande debiteuren Parkstad	49	272
Voorziening dubieuze debiteuren	0	0
Openstaande debiteuren GBRD	146	146
Te vorderen BTW	336	355
Totaal	**532**	**773**

Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met een rente typische looptijd < dan 1 jaar
De samenstelling van de post Uitzetting in ’s rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar is als volgt:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Parkstad Bureau	55.807	59.663
Totaal	**55.807**	**59.663**

Schatkistbankieren:

Benutting drempelbedrag schatkistbankieren **(per kwartaal)**	Q1	Q2	Q3	Q4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	7	6	3	2
Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
Ruimte onder drempelbedrag	993	994	997	998
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
Berekening drempelbedrag	**verslagjaar**			
Begrotingstotaal verslagjaar	4.140			
Het deel van het begrotingsjaar kleiner of gelijk aan € 500 miljoen	4.140			
Het deel van het begrotingsjaar dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
Drempelbedrag 2022	1.000	1.000	1.000	1.000

Het verplichte schatkistbankieren schrijft voor dat (tijdelijke) kasoverschotten boven het drempelbedrag moeten worden aangehouden bij het Rijk. Het drempelbedrag voor Parkstad is € 1.000.000. De toetsing hierop vindt plaats op basis van de gemiddelde banksaldi per kwartaal. In 2022 hebben we de norm voor schatkistbankieren niet overschreden zoals blijkt uit bovenstaand overzicht.

Liquide middelen
De samenstelling van de post liquide middelen is als volgt:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Parkstad Bureau banksaldi	7	7
Parkstad Bureau kassaldi	1	1
Parkstad GBRD banksaldi	0	0
Totaal	**7**	**8**

EMU-saldo

Het EMU-saldo (rekeningsaldo) is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid (de Rijksoverheid, sociale fondsen en de decentrale overheden) van een bepaald land in een bepaald jaar. Er kan een tekort of een overschot op de begroting zijn. Decentrale overheden dienen het EMU-saldo te berekenen, zodat op macro niveau het EMU saldo voor Nederland kan worden bepaald. Het EMU saldo van de Stadsregio Parkstad Limburg voor de jaarrekening 2022 is in het volgende overzicht weergegeven.

	EMU Saldo	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
+1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17).	-76	554	19	20	60
+2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie.	0	5	5	5	5
+3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie.	0	13	13	13	13
-4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd.	4	4	0	0	0
+5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4.	0	0	0	0	0
+6	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op de exploitatie verantwoord.	0	0	0	0	0
-7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan).	0	0	0	0	0
+8	Baten bouwgrondexploitatie (niet op de exploitatie verantwoord).	0	0	0	0	0
-9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen.	-22	0	0	0	0
-10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten).	0	0	0	0	0
-11	Verkoop van effecten (verwachte boekwinst).	0	0	0	0	0
	Berekend EMU saldo	**-94**	**575**	**37**	**38**	**78**

Overlopende activa

Omschrijving	**31-12-2022**	**31-12-2021**
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	244	65
Totaal	**244**	**65**

Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen

Omschrijving	**31-12-2022**	**31-12-2021**
Overige nog te ontvangen bedragen	174	1
Nog te ontvangen BDU van Provincie	0	0
Nog te ontvangen BDU van Gemeentes	0	0
Overige vooruitbetaalde bedragen	6	27
Windenergie Parkstad-Zuid (project)	50	37
Digital DeConstruction (project)	5	0
Velocity (project)	9	0
Totaal	**244**	**65**

Passiva

Vaste Passiva

Eigen vermogen
Het overzicht van het eigen vermogen luidt als volgt:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Algemene reserve	115	115
Bestemmingsreserves	5.898	5.731
Gerealiseerde resultaat	343	299
Totaal	**6.355**	**6.145**

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves van Parkstad en het nog te bestemmen resultaat 2022. In onderstaand overzicht is de stand van de algemene en bestemmingsreserves opgenomen.

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2021	Correctie foutieve eindbalans 2021	Toe-voeging	Ont-trekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermin-dering ter dekking van afschrijvingen	Boek-waarde 31-12-2022
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	252	252	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**252**	**252**	**0**	**115**
Egalisatie frictiekosten GBRD	62	0	0	62	0	0	0
Egalisatie frictiekosten Parkstad	194	0	0	22	0	0	172
Ringwegen	3.760	0	400	106	0	264	3.790
Städte Region Aachen / EGTS	8	0	0	0	0	0	8
Stortplaatsen	65	0	0	0	0	0	65
Werkbudget Algemeen Bestuur	13	2	0	0	0	0	15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	62	0	258	86	47	0	281
Werkbudget BC SES	24	0	0	4	0	0	20
Werkbudget GROS	15	0	16	16	0	0	15
Werkbudget BC Duurzaamheid	391	0	286	274	0	0	403
Werkbudget BC RuMo	81	0	53	5	0	0	128
Werkbudget BC Wonen en Herstructurering	456	0	266	203	0	0	519
Werkbudget BC Economie en Toerisme	469	0	181	242	0	0	408
Werkbudget Regiodeal Fase 1	66	0	0	56	0	0	9
Werkbudget Organisatie Op Orde	65	0	0	0	0	0	65
Totaal bestemmingsreserves	**5.731**	**2**	**1.460**	**1.076**	**47**	**264**	**5.898**
Gerealiseerde resultaat	299	0	343		-299	0	343
Totaal gerealiseerde resultaat	**299**	**0**	**343**	**0**	**-299**	**0**	**343**
Totaal Eigen vermogen	**6.145**	**2**	**1.802**	**1.328**	**0**	**264**	**6.355**

De ontwikkeling van de reserves in 2022 is weergegeven in het overzicht hierboven.

Algemene Reserve Parkstad
Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve als dekkingsmiddel aan te wenden voor onvoorziene en onvermijdbare uitgaven met een incidenteel karakter. In 2022 heeft het Dagelijks bestuur van deze bevoegdheid geen gebruik gemaakt.

Reserve Egalisatie frictiekosten GBRD
GBRD heeft in 2013 een aantal beëindigingsovereenkomsten met 60-+ medewerkers gesloten. Als gevolg van deze regeling is deze reserve in 2014 gevormd. In 2014 heeft er een dotatie van € 62.000 plaatsgevonden. In 2022 is deze reserve in verband met de eindafrekening naar nul gebracht. In 2023 wordt de eindafrekening desintegratie en frictie GBRD afgewikkeld.

Reserve Egalisatie frictiekosten Parkstad
In 2022 is in de begroting € 82.000 kosten opgenomen die incidenteel worden gedekt uit de frictiereserve:

- Salarisgaranties conform het Sociaal Plan. Deze kosten voor een medewerker in dienst van Parkstad worden geraamd op € 15.000 per jaar. Deze kosten lopen maximaal door tot het vertrek van deze medewerker. Indien positieve besluitvorming omtrent HR21, komen deze kosten vanaf 2024 te vervallen.
- De incidentele kosten ad € 60.000 voor de herinrichting van de bedrijfsvoering. De gerealiseerde inzet voor de herinrichting bedrijfsvoering is nihil. Zoals eerder vermeld is de verwachting dat deze middelen in 2023 en 2024 worden aangesproken.

In 2023 en latere jaren is er nog sprake van transitie en frictiekosten. De totale kosten daarvan zijn becijferd op € 172.000. Het saldo van de frictiereserve per 31-12-2022 ad € 172.000 is volledig benodigd.

Reserve Ringwegen
De reserve ringwegen dient ter afdekking van de afschrijvingskosten van de investeringsbijdrage van € 7,2 miljoen van Parkstad op basis van het bestuursconvenant Binnen- en Buitenring Parkstad Limburg van 15 november 2005. De afschrijvingen lopen door tot 2060. Tot 2030 dragen de Parkstad gemeenten € 400.000 bij aan de afschrijvingskosten van de Buitenring en de rentelasten van de daarvoor aangegane lening. De lening loopt eveneens tot 2030. In 2030 volgt nog een restbijdrage van € 202.648. Het verschil tussen de bijdrage van de Parkstad gemeenten en de afschrijvingskosten en rentelasten wordt aan de reserve Buitenring toegevoegd voor de dekking van de afschrijvingskosten na 2030.

Reserve Städte Region Aachen / EGTS)
Deze reserve is door de resultaatbestemming jaarrekening 2009 en 2010 gevormd uit budgetoverschotten van de AG Charlemagne (de voorloper naar een EGTS). Het doel is de aanloop naar de vorming van een EGTS mogelijk te maken. In 2015 heeft er een onttrekking plaatsgevonden van € 50.000. In 2022 heeft hier geen mutatie op plaatsgevonden. De verwachting is dat deze reserve nog aangesproken gaat worden in de toekomst.

Reserve stortplaatsen
De voorziening is gevormd ter dekking van de nazorg en eindafwerking van de stortplaats Nieuwenhagen. In 2022 heeft hier geen mutatie op plaatsgevonden. Ten tijde van de 4e begrotingswijziging was de verwachting dat deze middelen nodig waren om de voorziening verlofsparen in te stellen, uiteindelijk bleek er restant bedrijfsvoeringsbudget beschikbaar en is de reserve stortplaatsen niet aangesproken.

Reserve Werkbudget Algemeen Bestuur
Bij het instellen van de reserve (12 oktober 2016) is besloten dat de in enig jaar niet bestemde middelen van de werkbudgetten van de bestuurscommissies en het dagelijks bestuur worden toegevoegd aan de reserve werkbudget Algemeen Bestuur. Dit met als doel deze middelen in het daarop volgende jaar opnieuw te bestemmen voor programmadoeleinden. In 2022 is een correctie doorgevoerd van € 2.000 wegens een foutief eindsaldo uit 2021.

Reserves Werkbudgetten Dagelijks Bestuur en Bestuurscommissies
Om aansluiting te vinden met het BBV worden vanuit de balans voor de projecten op basis van het

realisatiebeginsel en matchingprincipe de baten en lasten naar rato van de voortgang van het project verantwoord in de exploitatie. Baten en lasten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve “Werkbudgetten Bestuurscommissies”.

Werkbudget Dagelijks Bestuur	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Boekwaarde 31-12-2022
Werkbudget voorgaande jaren	6	0	0	0	6
Winstbestemming 2021	0	0	47	47	0
Project Symposium Brede Welvaart	35	0	23	0	12
Project Veiligheid	5	0	0	0	5
Project AG Charlemagne	16	0	16	0	0
Vrijval project Super Circular Estate	0	258	0	0	258
Dagelijks Bestuur	**62**	**258**	**86**	**47**	**281**

Werkbudget Bestuurcommissie SES

Projecten SES	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2022
Platformfunctie SES	24	0	4	20
Projecten SES	**24**	**0**	**4**	**20**

Er zijn middelen ingezet ten behoeve van de Strategiesessie in juli en daarnaast heeft de bestuurscommissie SES twee opdrachten aan Bureau Outwards verstrekt, betreffende de ondersteuning van het proces om te komen tot een ambitiedocument Onderwijs en Kindontwikkeling en het opstellen en vormgeven van dit document en daarnaast de ondersteuning bij de voorbereiding van de conferentie Onderwijs en kindontwikkeling in 2023. De resterende middelen zullen worden toegevoegd aan het werkbudget van 2023.

Werkbudget GROS

Projecten GROS	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2022
Platformfunctie GROS	15	0	15	0
Kosten uitwerking 3e termijn Regio Deal	0	1	0	1
Ontwikkeling GIS	0	15	0	15
Expo Real Munchen	0	0	0	0
Projecten GROS	**15**	**16**	**16**	**15**

Platformfunctie GROS € 0 (€ 15)

De onttrekking van €15.000 heeft betrekking op diverse symposia en bijeenkomsten in het kader van Grensoverschrijdende samenwerking.

Kosten uitwerking 3e termijn Regio Deal € 1 (€0)

De toevoeging van €1.000 is het saldo van het jaarplan ad € 40.000, de taakstelling van €35.000 en twee overboekingen ten gunste van respectievelijk platformfunctie GROS en AG Charlemagne.

Ontwikkeling GIS € 15 (€0)

De toevoeging van €15.000 betreft het saldo van het jaarplan ad € 30.000 en de taakstelling van € 15.000.

Werkbudget Bestuurscommissie Duurzaamheid

Projecten BC Duurzaamheid	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2022
Palet Zonnepanelenproject	0	8	0	8
Isolatie en verduurzamingsprogramme	0	108	0	108
Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET)	47	4	0	51
Administratieve eenheid Zonnepanelen	16	0	64	-48
RUD Zuid-Limburg	23		15	7
Palet Regionale Coördinator Windenergie	-11	0	45	-56
Palet VGG	31	0	3	28
Palet Coördinator Warmte	155	0	107	48
Palet 3.0 Pilot Verduurzaming VvE	2	0	0	2
Vrije ruimte BC	1	0	1	1
RESZL (Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg)	81	0	39	42
Woonwijzerwinkel	20	0	0	20
Warmtetransitie	0	131		131
Circulariteit	26	35	0	60
Projecten BC Duurzaamheid	**391**	**286**	**274**	**403**

PALET Zonnepanelenproject € 8 (€ 0)
Voor de uitvoering van het PALET Zonnepanelenproject zijn een aantal algemene projectkosten voorzien buiten de administratieve eenheid. De boekwaarde per 31 december 2021 was € 0 en bedraagt, na toevoegingen en onttrekkingen € 10.000 per 31 december 2022.

Isolatie- en verduurzamingsprogramma € 108 (€ 0)
Met vaststelling van de Transitievisie Warmte 1.0 hebben diverse Parkstad-gemeenten aangegeven een regionaal isolatie- en verduurzamingsprogramma op te willen stellen voor (particuliere) huishoudens in Parkstad. Het projectbudget is bijeen gebracht door een bijdrage uit het Jaarplan 2022 en een provinciale subsidie. Na toevoegingen en onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 € 108.000.

Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET) € 51 (€ 47)
Vanaf de start van de energietransitie-aanpak in Parkstad, in 2013, is een bedrag toegekend van € 400.000 voor het project Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET). De boekwaarde per 31 december 2021 was €47.000 en bedraagt, na toevoegingen en onttrekkingen, € 51.000 per 31 december 2022. Uit dit budget worden kosten gedekt die aan de orde zijn bij de voorbereiding van PALET-projecten of –trajecten voordat aan de Bestuurscommissie een concreet projectvoorstel wordt voorgelegd.

Administratieve eenheid Zonnepanelen € -48 (€ 16)
Voor het Zonnepanelenproject Parkstad is vanaf 2017 een bedrag van € 742.000 opgenomen voor de administratieve ontzorging die centraal bij Parkstad is georganiseerd. Dit bedrag is gebaseerd op de deelname van zeven Parkstad-gemeenten. De bijdragen van de gemeenten worden gefaseerd door Parkstad gefactureerd. Na onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 € -48.000 in plaats van € 16.000 per 31 december 2021.

RUD Zuid-Limburg € 7 (€ 23)
De bestuurscommissie heeft voor de uitvoering vanaf 2017 een bedrag van € 92.000 toegekend aan dit project. Deze gelden zijn beschikbaar gesteld voor de meerjarige extra inzet van de RUD ten behoeve van de realisatie van de energiebesparingsopgave in de sectoren bedrijven en kantoren. Het project is nog in uitvoering; hoewel alle bedrijfsbezoeken hebben plaatsgevonden, hebben nog niet alle gemeenten deze bij Parkstad Limburg gefactureerd. De boekwaarde van dit project was per 31 december 2021 € 23.000 en bedraagt na onttrekkingen € 7.000 per 31 december 2022.

Palet Regionale Coördinator Windenergie € - 56 (€ -11)
In het Uitvoeringsprogramma hebben diverse Parkstad-gemeenten aangegeven de mogelijkheden voor windenergie te willen onderzoeken. Planvorming en de concrete ontwikkeling van windenergie is complex en de specialistische expertise is binnen de gemeenten niet voorhanden. Derhalve is vanaf 2019 op de regionale schaal een coördinator windenergie aan de slag. Het projectbudget is bijeen gebracht door Parkstad-gemeenten en wordt verdubbeld via een provinciale subsidie. Na onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 € - 56.000 in plaats van € -11.000 per 31 december 2021.

Palet VGG € 28 (€ 31)
In PALET wordt ingezet op het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed. Hiertoe heeft de Bestuurscommissie een projectbudget van € 26 gereserveerd. Hoewel alle onderzoeken ultimo 2020 reeds zijn uitgevoerd, hebben nog niet alle gemeenten deze bij Parkstad Limburg gefactureerd. Na onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 € 28.000 in plaats van € 31.000 per 31 december 2021.

Palet Coördinator Warmte € 48 (€ 155)
Vanwege de complexiteit en samenhang is in 2018 op regionale schaal specialistische kennis georganiseerd middels een warmtecoördinator. Het projectbudget is bijeen gebracht door Parkstad-gemeenten (o.a. vanuit de decembercirculaire 2019) en via een provinciale subsidie. In totaal is € 564.000 ter beschikking gesteld. De boekwaarde van dit project was per 31 december 2021 €155.000 en bedraagt, na toevoegingen en onttrekkingen, per 31 december 2022 € 48.000.

Palet 3.0 Pilot Verduurzaming VvE € 2 (€ 2)
Als onderdeel van PALET is het verduurzamen van Vereniging van Eigenaars (VvE) gekenmerkt als een belangrijk focuspunt. In totaal is € 12.000 voor een pilot ter beschikking gesteld, waar tot dusver € 10.000 zijn aangewend. In 2022 hebben geen activiteiten plaatsgevonden. De boekwaarde van dit project was daarom per 31 december 2022 € 2.000.

Vrije ruimte BC sec ruimte € 1 (€ 1)
Via externe opdrachten is in 2021 geld verdiend, dat ter beschikking zal worden gesteld voor teambuildingen met interne en externe duurzaamheidsambtenaren. De boekwaarde van dit project was per 31 december 2021 €1.000 en bedraagt na onttrekkingen per 31 december 2022 € 1.000.

RESZL (Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg) € 42 (€ 81)
Voor en na het vaststellen van de Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg is door de RES ZL budget ter beschikking gesteld voor regionale uitvoering van de RES ambitie. Het betreffende budget bedraagt € 331.000. Na toevoegingen en onttrekkingen was de boekwaarde van dit project per 31 december 2022 € 42.000 in plaats van €81 per 31 december 2021.

Woonwijzerwinkel € 20 (€ 20)
Voor het oprichten van de WoonWijzerWinkel is door de Bestuurscommissie € 141.000 ter beschikking gesteld. Tot op heden is € 121.000 aangesproken. In 2022 hebben geen activiteiten plaatsgevonden. De boekwaarde van dit project was daarom per 31 december 2022 € 20.000.

Warmtetransitie €131 (€ 0)

Na het vaststellen van de Transitievisies Warmte 1.0 kon worden overgegaan tot vaststelling van de provinciale subsidie. Middelen die uit de decembercirculaire 2019 ter beschikking zijn gesteld voor de bredere warmtetransitie, zijn toegekend aan dit project. Na toevoegingen bedraagt de

boekwaarde van dit project per 31 december 2022 € 131.000 in plaats van € 0 per 31 december 2021.

Circulariteit € 60 (€ 26)
In 2020 is het thema circulariteit aan het taakveld van de Bestuurscommissie Duurzaamheid toegevoegd. Na toevoegingen en onttrekkingen was per 31 december 2022 de boekwaarde van dit project € 60.000 waar deze in december 31 2021 nog € 26.000 bedroeg.

Werkbudget Bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit (RuMo)

Projecten Bestuurscommissie RuMo	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2022
Omgevingsvisie / Novi	5	28	0	33
Leegstandkaart	3	1	0	4
Mobiliteit Algemeen	18	0	5	13
SUMP	43	14	0	57
Parkstad Bereikbaar	10	0	0	10
Zuid-Limburg Bereikbaar	15	0	0	15
CBS data-onderzoek ODiN	3	0	0	3
Landbouw en landschap	7	10	0	17
Interreg project Velocity Station	2	0	0	2
Klimaatadaptie Parkstad Limburg	-25	0	0	-25
Projecten Bestuurscommissie RuMo	**81**	**53**	**5**	**128**

Omgevingsvisie / Novi € 33 (€ 5)
In 2022 is gewerkt aan de uitvoering van fasen 3 (opstellen conceptkader) en 4 (ontwerp en besluitvorming) van het Regionaal Afstemmingskader Omgevingsvisies Parkstad. Daarnaast zijn kosten gemaakt voor juridisch advies, voor een bijeenkomst met gemeenten over de lopende ruimtelijke trajecten en voor activiteiten in het kader van het NOVI-gebied Zuid-Limburg. Het restant wordt in 2023 benut voor de doorontwikkeling van het regionaal afstemmingskader.

Leegstandskaart € 4 (€ 3)
De Bestuurscommissie heeft in mei 2017 een bedrag beschikbaar gesteld voor het inrichten van een integrale leegstandsmonitor/ kaart. Vanaf 2018 wordt deze monitor door Het Gegevenshuis tweejaarlijks van een update voorzien en daartoe worden kosten gemaakt.

Mobiliteit Algemeen € 13 (€ 18)
In 2020 is besloten € 50k te reserveren voor de ontwikkeling van een Sustainable Urban Mobility Plan (SUMP). Het betreft een algemene post onvoorzien. In 2022 is op Zuid-Limburgse schaal besloten het fietsroutenetwerk goed in kaart te brengen, waarbij opdracht is gegeven via Maastricht aan RHDHV om dit samen met Provincie, RMO's en gemeenten uit te voeren en op te stellen. Voor deze opdracht en een advies voor de Mobiliteitsagenda van Zuid-Limburg is vanuit de kostenpost Mobiliteit Algemeen € 5k uitgegeven.

SUMP € 57 (€ 43)
De Mobiliteitsvisie is vastgesteld en als vervolg hierop is in 2021 gestart met de uitwerking van de uitvoeringsagenda mobiliteit Parkstad met daaraan gekoppelde projecten. In 2022 zijn de kosten voor risicogestuurde aanpak, maatregelenpakket en uitvoeringsprogramma's voor Strategisch Plan Verkeersveiligheid van de individuele gemeenten van Parkstad via opdracht vanuit Parkstad aan RHDHV geregeld. Hierbij is een deel van de opdracht in 2021 betaald en in 2022 doorbelast vanuit Parkstad aan de gemeenten, waardoor er per saldo € 14k is toegevoegd aan de SUMP. Tevens zijn de kosten voor opstellen Uitvoeringsagenda SUMP Parkstad via Braining the Future en Kragten in 2022 afgerekend. Ook zijn de

kosten voor stroomaansluiting van de 20 laadstations van Velocity voorgeschoten door Parkstad en later doorbelast aan de desbetreffende gemeenten.

Parkstad Bereikbaar € 10 (€ 10)
De focus van de mobiliteitsvisie en de uitvoeringsagenda mobiliteit ligt op gedragsmaatregelen t.b.v. fiets stimulering, werkgeversaanpak en gebruik E-bike deelsysteem Velocity. De middelen zullen in samenhang met het programma Zuid-Limburg bereikbaar ingezet worden.

Zuid-Limburg Bereikbaar € 15 (€ 15)
Deze middelen zullen, samen met de hierboven aangegeven middelen voor Parkstad Bereikbaar, worden ingezet voor fietsstimulering en gebruik E-bike deelsysteem Velocity.
CBS data-onderzoek ODiN € 3 (€ 3)
Het Odin-onderzoek heeft plaatsgevonden. Het restantbudget zal worden aangewend voor het monitoren van de modaliteitsdoelestellingen zoals modal-shift.

Landbouw en landschap € 17 (€ 7)
In 2022 zijn geringe kosten gemaakt en is de voorbereiding van het project begonnen. De kosten worden in 2023 gemaakt, waarbij het restantbudget volledig wordt benut.

Interreg EMR project ECON (Velocity Station) € 2 (€ 2)
Dit project is geherrubriceerd van bestuurscommissie Mobiliteit. In het Kader van de BBV blijft de beginbalans staan.

Klimaatadaptatie € -25 (€ -25)
Dit project is geherrubriceerd van bestuurscommissie Mobiliteit. In het Kader van de BBV blijft de beginbalans staan.

Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering

Projecten BC Wonen en Herstructurering	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2022
Aanpak Particulier Bezit	50	0	23	27
Uitvoeringsprogramma Regionale Woonvisie	74	0	25	50
Woonmonitor Parkstad Gemeenten	1	0	0	1
Integrale monitoring wijken (Parkstad Breed)	45	0	14	31
Verzekeringsmodel voor woningbouwplannen	17	0	0	17
Actieplan Wonen Zuid-Limburg	24	0	19	5
Arrangement plancapaciteit projectontwikkelaars	1	0	0	1
Regionale Prestatieafspraken/ Samenwerkingsagenda	21	0	2	18
Actualisering transformatieopgave	2	0	0	2
Woningmarktprogrammering	4	0	4	0
Wensportefeuille/ strat. voorraadbeheer huur/ koop	0	3	0	3
Ontwikkeling Regionale Woonvisie 2022-2028	0	19	0	19
Super Circular	59	0	59	0
Assistentie	0	100	0	100
Stakeholdersbijeenkomsten wonen	4	0	3	1
Woonmonitor 2021	0	20	20	0
Onderzoek ontwikkeling sociale doelgroep	15	0	0	15
Instrumenten Wonen en zorg, midden huursegment, verduurzaming kwetsbare wijken	4	4	0	7
Lobby mee-Koppelkanssen	4	0	1	4
RD Voorzieningenwijzer	16	0	0	16
Actieprogramma Wonen Zuid-Limburg	0	5	0	5
Lobby verhuurdersheffing / Aanpak Particulier Bezit	2	0	0	1

Ondersteuningsteam Wonen en Zorg	1	0	0	1
Commerciële herstructurering	14	0	9	4
Regionaal Aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen	35	25	0	60
Uitrol projecten Regio Deal en juridische uitwerkingen	23	0	5	18
Verkenning RIA regionale investeringsagenda	5	0	0	5
Begeleiding uitrol pilotprojecten wonen/zorg in de wijken	16	0	0	16
Wonenatlas	-27	20	0	-7
Innovatie in de woningmarkt	0	48	0	48
Volkshuisvestingsfonds	11	0	0	11
Actualiseren Regionale Woonvisie	16	0	16	0
Wonen ZL: Bestuursopdracht uitwerken 'Bouwen naar behoefte'	0	0	0	0
Uitvoering woonprojecten Volkshuisvestingsfonds én Regio Deal	0	5	0	5
Voorbereiding bouwstenen Regionale Woonvisie 2022/2028	2	0	0	2
East meets West	3	0	0	3
Rondetafelgesprek	3	0	0	3
Onderzoek particulier investeerders	1	0	1	0
Communicatie wijkenaanpak	5	0	0	5
Dronefoto's VHF	3	1	0	4
Opvolging uitk Rondetafelgesprek	4	0	2	2
Regionale prestatieafspraken	0	10	0	10
Adaptief programmeren & update regionale woningmarktprogrammering	0	6	0	6
Projecten BC Wonen en Herstructurering	**456**	**266**	**203**	**519**

Aanpak Particulier Bezit € 27 (€ 50)
In 2013 is een bedrag toegekend van € 120.000 aan het project Hoogbouwflats Parkstad. In 2015 is de naam van het project veranderd in Aanpak particulier bezit. Per 31 december 2022 bedraagt het saldo van dit project € 50.000. In 2022 heeft Stec Groep een opdracht voor een evaluatie van het pilotproject de inpondmakelaar uitgevoerd voor €22.500,-. In 2018 heeft het Kadaster een onderzoek verricht naar de kwetsbare particuliere woningvoorraad in de regio Parkstad. Dit onderzoek was een belangrijke onderlegger voor de aanvraag Regio Deal (2018) én de aanvraag Volkshuisvestingsfonds (2021). Gelet op de nieuwe aanvraag Regio Deal (november 2022) en een nieuwe aanvraag voor het Volkshuisvestingsfonds (2023) is in december 2022 het besluit genomen om dit onderzoek te actualiseren (geraamde kosten €27.000,-). Door een wetswijziging heeft het Kadaster echter geen toegang meer tot het WOZ-bestand van gemeenten. Daarom is eind 2022 aan bureau E'til opdracht verleend om dit onderzoek uit te voeren. De opdracht kost € 12.500 (excl. BTW) tegen een eerdere duurdere indicatie van €27.000 als dit zoals in het verleden wel via het Kadaster verlopen zou zijn. Facturatie is voorzien in 2023. In 2022 hebben er derhalve geen andere onttrekkingen plaatsgevonden dan die voor de factuur van Stec.

Woonvisie 2022-2028

Ontwikkeling Regionale Woonvisie 2022-2028 €19 (€0)
Voor de Ontwikkeling Regionale Woonvisie 2022-2028 is € 80.000 aan budget beschikbaar gesteld. Hierbij was al een tekort voorzien, aangezien de aangegane verplichtingen € 104.760 bedroegen. Totaal voorzien in 2022 € 105.160. In 2021 is Bureau Circusvis gestart met de eerste voorbereidingen van de Woonvisie. In 2022 heeft Circusvis voor ruim € 60.000,- gefactureerd onder dit projectnummer. In 2022 zijn verder cateringkosten voor bijeenkomsten over de Woonvisie gedekt.

Voorbereiden bouwstenen Regionale Woonvisie €2 (€2)
In 2021 was voor de bouwstenen een budget beschikbaar van € 27.504,-. Door de Stec Groep is het Woonbehoefteonderzoek uitgevoerd als een van de bouwstenen voor de Woonvisie. 75% van het factuurbedrag is in 2021 in rekening gebracht. De overige 25% in 2022, maar dan ten laste van een ander budget. Het restantbudget van € 2.192 is niet aangewend in 2022.

Actualiseren Regionale Woonvisie €0 (€16)
Aanvang 2022 stond hier een budget van € 16.280,-. In september 2022 is bij het behandelen van de Burap het voorstel gedaan om € 25.160 dekking uit het budget Uitvoeringsprogramma Regionale Woonvisie in te zetten voor de Ontwikkeling Regionale Woonvisie 2022-2028. Uiteindelijk is vanuit het Uitvoeringsprogramma Regionale Woonvisie maar €14.380,- ingezet voor de actualisering van de Regionale Woonvisie 2022-2028. Verder hebben de gemeenten een bijdrage gedaan van € 5.320,- voor het opstellen van de Synopsis. Aan Circusvis is in 2022 vanuit dit budget voor € 35.980 aan facturen betaald.

Uitvoeringsprogramma regionale woonvisie € 50 (€ 74)
Als vervolg op de vaststelling van de regionale woonvisie in 2017 is een uitvoeringsprogramma regionale woonvisie opgesteld. Hiervoor is in 2017 een werkbudget van de bestuurscommissie in 2017 € 50.000 vrijgemaakt, aangevuld met € 31.000 van het afgesloten project aanpak regionale woonvisie. In 2020 zijn op dit project kosten van juridisch advies op programmeringsvraagstukken geboekt en de kosten van de regionale samenwerkingsagenda. Deze laatste (regionale samenwerkingsagenda) zijn in 2019 gecorrigeerd en ten laste van het project Regionale Prestatieafspraken/samenwerkings-agenda gebracht. In 2019 is het tweejarige Experimenteerprogramma Verduurzaming Kwetsbare Wijken van Platform31/ ministerie BZK opgestart. Parkstad en de gemeente Kerkrade nemen hier samen aan deel met Rolduckerveld. Jaarlijks wordt hiervoor €7.500 in rekening gebracht. Hiervoor is op 19 september door de bestuurscommissie besloten om uit het restantwerkbudget van 2019 voor €8.000 te herprogrammeren en in te zetten voor de eerste fase van dit kennistraject. In 2020 is dit bedrag conform besluitvorming van dit budget afgeboekt. In 2022 werd gestart met een budget van €74.238,-. Er werd voor €260,- kosten aan catering gemaakt en werd €14.380,- overgeboekt naar het project Actualiseren Regionale Woonvisie.In september 2022 is bij de Burap aangegeven dat er vanuit budget Uitvoeringsprogramma Regionale Woonvisie €10.000 moet worden ingezet voor Regionaal aanvalsplan t.b.v. middenhuur.

Monitoring

Woonmonitor 2021 € 0 (€ 0)
In 2022 is €20.000,- gelabeld vanuit het werkbudget en is voor € 19.800,- besteed aan een opdracht voor E,til.

Actualisering transformatie opgave € 2 (€ 2)
Elke 2 jaar wordt de transformatieopgave geactualiseerd. Bij de actualisering worden de nieuwste prognosecijfers gebruikt. De actualisatie heeft wederom in 2018 plaatsgevonden voor een bedrag van ruim €13.000 er stond een budget van €15.000. In 2020 is er €15.000 vrijgemaakt voor de actualisatie. Deze is uitgevoerd voor €9.250. Van het restantbudget ad €5.750 is €4.000 geherprioriteerd en ingezet voor de update van de woningmarktprogrammering (zie hierna) en €1.750 voor de bezuiniging van 16% op het budget 2020. Er hebben in 2022 geen onttrekkingen plaatsgevonden.
De transformatieopgave is in 2020 voor het laatst geactualiseerd. Het bestuurlijke besluit om de transformatie elke 2 jaar te actualiseren, was niet ingerekend in het werkbudget voor 2022. In december 2022 heeft de Bestuurscommissie ermee ingestemd om voor circa €10.000,- opdracht te verlenen aan E,til. De vaststelling van de transformatieopgave en facturatie is voorzien in het voorjaar 2023. De dekking moet gehaald worden uit het restbudget “Actualisering transformatieopgave” (€1.500,-) en uit “Integrale monitoring wijken” (€8.500,-). Deze claim was ten tijde van de Burap in september 2022 nog niet voorzien.

Integrale monitoring wijken € 31 (€ 45)
Dit project is in 2018 aangemaakt. Het betreft een integrale post monitoring die wordt aangeboord voor het opzetten van een integraal data- en monitoringsysteem. In 2018 heeft voor €14.000 onderzoek plaatsgevonden naar kwetsbaar particulier vastgoed. De brondata en rapportage hiervan is later in 2020 geïntegreerd in het GIS-systeem Woonatlas ofwel Woonatlas. Als voorbereiding op de Woonatlas ofwel Woonatlas heeft al in 2018 onderzoek plaatsgevonden naar diverse aanvullende bronnen en is

onderzocht hoe deze data bij elkaar te brengen zijn. Dit is kostenneutraal gebeurd. In 2019 heeft het Kadaster onderzoek gedaan naar de Woningmarkttransacties op regionaal, lokaal en wijk en buurtniveau (op het niveau van woningtypologie en prijs). Dit onderzoek is eind 2019 opgeleverd en gaf inzicht in de interesses van de diverse doelgroepen in woningtypologieën en productmarktcombinaties. In 2020 is opdracht gegeven voor de eerder vermelde Woonatlas voor een bedrag van €88,56. Hiervoor is in 2020 een nieuw project aangemaakt: Woonatlas. €25.000 van het budget van de Integrale monitor wijken is bestemd als dekking voor het project Woonatlas. In 2022 is €13.699,- vanuit dit budget ingezet ter afdekking van de bezuinigingsopgave van €24.599,-. In december 2022 heeft de Bestuurscommissie ermee ingestemd om voor circa €10.000,- opdracht te verlenen aan E,til voor de actualisatie van de transformatieopgave. De dekking hiervoor moet voor €8.500,- gehaald worden uit “Integrale monitoring wijken”. De vaststelling van de transformatieopgave en facturatie is pas voorzien in het voorjaar 2023 en heeft in 2022 dus nog niet tot een onttrekking van €8.500,- geleid. Deze claim was ten tijde van de Burap in september 2022 nog niet voorzien.

Woonatlas - €7 (-€27)
Op 15 oktober 2019 is besloten opdracht te geven voor een GIS systeem, de Woonatlas. Hiervoor is in 2020 een apart project aangemaakt. De dekking hiervoor komt deels uit Mapgallery (subsidie van de Provincie Limburg) dat hiervoor onder meer bestemd was (ad €40.000). De provincie heeft hiervan 90% (€36.000) uitgekeerd. De overige 10% (€4.000) worden conform beschikkingsvoorwaarden nog bij de Provincie afgeroepen. Daarnaast komt €25.000 dekking uit Integrale monitor wijken (zie bovenstaand) en wordt conform bestuursbesluit nog €25.000 bijdrage geleverd door het ROW. De kosten van Etil voor de Woonatlas zijn ten laste gebracht van het budget van de Woonatlas. De nog af te roepen middelen (provincie €4.000,-) c.q. de te declareren kosten (€25.000) bedragen samen €28.000. Vandaar het (tijdelijke) negatieve saldo van €27,-. In 2022 is conform overeenkomst €4.990,- voor de Woonatlas in rekening gebracht door E,til voor de jaarlijkse abonnementskosten. Er is €25.000,- overgeheveld vanuit het budget van de Regionale Prestatieafspraken aangezien dit de bijdrage van de corporaties aan de Woonatlas was voor de initiatief/ontwikkelfase en het eerste jaar abonnementskosten van de corporaties, Het nog aanwezige negatieve saldo van €6.600,- is te verklaren omdat tegenover de jaarlijkse verplichting, geen nieuw budget beschikbaar was vanwege tekorten in de werkbudgetten. Dit tekort moet in 2023 worden aangevuld, naast de jaarlijkse bijdrage die dan ook weer geldt.

Map Gallery Integrale wijkmonitor wonen (en zorg) € 0 (€ 0)
In 2018 is een aanvraag voor € 40.000 bij de provincie gedaan voor het ontsluiten en analyseren van wonen en zorg data. De middelen zijn beschikt en voor 90% verstrekt. De uitvoering maakt deel uit van de afspraken in het kader van de Regionale Samenwerkingsafspraken (Prestatieafspraken met het ROW en het ROH) waarbij gezamenlijk met corporaties, regio en gemeenten een integraal datasysteem ontwikkeld wordt. De voorbereidingen hiervoor hebben in 2019 plaatsgevonden. In 2019 is besloten, dat zowel de Bestuurscommissie als het ROW €25.000 extra bijleggen, bovenop de € 40.000 van de provincie. In 2020 is een apart projectnummer aangemaakt voor het GIS systeem onder de naam Wonenatlas. Het budget van Mapgallery is als dekking overgeboekt naar dat project en vervolgens aangewend (naast andere budgetten) voor de kosten van E,til voor de realisatie van de Wonenatlas (zie boven). De laatste 10% van de Mapgallery moet conform beschikkingsvoorwaarden (na realisatie) nog worden afgeroepen bij de Provincie.

Woonmonitor Parkstad Gemeenten € 1 (€ 1)
Uit 2017 resteerde een bedrag van € 4.000. In het Jaarplan 2018 is € 30.000 vrijgemaakt. Er is opdracht gegeven voor Leegstandsonderzoek en voor de Woonmonitor 2017 voor de Parkstad gemeenten. Het leegstandsonderzoek ad € 15.000 heeft in opdracht van Parkstad plaatsgevonden, maar was in naam van en werd bekostigd door de samenwerkende gemeenten Zuid Limburg en de Provincie. Dekking hiervoor zat in het uitvoeringsprogramma Wonen Zuid Limburg, waarvan de middelen centraal beheerd werden binnen de provincie en waarvoor Parkstad al een bijdrage in 2016 had gedaan. In 2019 is opdracht verstrekt voor de Woonmonitor 2018. Hiervoor is een bedrag van €9.000 aangesproken uit het werkbudget m.b.t. woningmarktmonitor. Per 31 december 2018 was de resterende dekking van het project € 7.000. Er was in 2019 géén budget gereserveerd voor een regionale en lokale woonmonitorrapportage 2018, omdat de provincie geen definitief standpunt innam over de provinciale woonmonitor. De Bestuurscommissie heeft in 2019 besloten alsnog zelf opdracht te verlenen voor de

Woonmonitor 2018. Hiervoor is op 19 september 2019 door de bestuurscommissie besloten om van het restantwerkbudget van 2019 voor €10.000 te herprogrammering en in te zetten voor de Woonmonitor 2018. In 2020 is er €17.000 nieuw budget aangevraagd en verkregen voor de Woonmonitor 2020. De offerte viel echter hoger uit en bedroeg €18.800. De Bestuurscommissie is akkoord gegaan met het verstrekken van de opdracht en op 2 juli 2020 heeft de Bestuurscommissie besloten het budget op te hogen met €1.800. De dekking hiervoor is gekomen uit de herprioritering van het werkbudget van 2020. In 2022 hebben er geen boekingen plaatsgevonden.

Regio Deal Voorzieningenwijzer € 16 (€ 16)
De Voorzieningenwijzer is een Regio Deal project waarvoor vanuit de bestuurscommissie Wonen en Herstructurering €50.000 wordt ingezet voor de inrichtingskosten, licentiekosten voor 3 jaar, en opleidingskosten. Daarnaast dragen hieraan bij de provincie (€75.000), de gezamenlijke gemeenten (€75.000), het ROW (€50) en de Regio Deal (€200.000). De bijdrage van de bestuurscommissie is voor €20.000 ingerekend en overgemaakt naar het ROW in 2020 en voor €30.000 gebeurt dat in 2021. In 2022 hebben er geen onttrekkingen of stortingen plaatsgevonden. De middelen behoren niet tot het werkbudget maar een nog niet bevoorschot deel van de RD-subsidie die bij eindafrekening van het project zal worden overgemaakt naar het ROW. Dit is voorzien eind 2023. Het betreft overigens geen werkbudget maar projectgeld voor het Regio Deal project.

Verzekeringsmodel voor woningbouwplannen € 17 (€ 17)
Het beginsaldo in 2018 was €5.000. Aan het project verzekeringsmodel voor woningbouwplannen is in 2018 € 17.000 toegevoegd vanuit andere posten. In 2018 is de post voor € 5.000 aangesproken voor een juridisch advies inzake woningbouwplannen. Dit budget is in 2019 niet aangesproken. Ook in 2020 is er geen aanspraak gemaakt op dit budget. Vanwege de onderzoeken naar nieuwe ingrepen in de woningmarktprogrammering (mede van de Provincie in het kader van de versnelling van de woningmarkt) is het reëel dat dit budget de komende jaren wel wordt aangesproken. Verder is er in de Burap van 2022 melding van gemaakt, dat dit budget alsook het budget van het project “Regionaal aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen” kan worden aangewend voor de begeleiding en de aanvraag van de Woningbouwimpuls 5e tranche. Daarvan zijn de voorbereidingen in november gestart. Hiervoor wordt expertise en begeleiding van bureau Linde Project ingehuurd (tevens betrokken geweest bij de succesvolle aanvraag van WBI Heerlen Centrum).

Wonen Zuid-Limburg

Actieplan Wonen Zuid-Limburg € 5 (€ 24)
In 2017 is een bijdrage verleend aan de provincie Limburg van € 10.000 voor de uitvoering van het actieplan. Dit actieplan is ook in 2018 ingevuld en er is toen een aanvullend budget van € 10.000 vrijgemaakt voor het actieplan/regiodeal Zuid. In 2018 heeft er voor € 15.000 een leegstandsonderzoek door E’til plaatsgevonden namens het BO Wonen Zuid Limburg in opdracht van Parkstad, maar wel t.l.v. de gezamenlijke pot van de toen nog 18 gemeenten en de provincie. Daarnaast heeft er voor € 340 drukwerk plaatsgevonden. De eindbalans kwam daarmee in 2018 op € 10.000. In 2019 hebben vervolgens diverse bezoeken van leden van de Tweede Kamer plaatsgevonden en is een bijdrage van €5.000 voor het actieplan Wonen Zuid Limburg gedaan. In 2020 is er geen aanspraak gemaakt op het budget. In 2021 is een nieuw actieplan voorzien. Daarbij zal dan wel weer uit het budget geput worden. In 2022 is er €10.980,- vanuit Actieplan Wonen Zuid-Limburg ingezet ter afdekking van de bezuinigingsopgave van €24.599,- voor 2022. Daarnaast is voor €8.437,- ingezet voor een termijnfactuur van Stec Groep voor het Regionale Woningmarkt Behoefteonderzoek.

Actieprogramma Wonen Zuid Limburg € 5 (€ 0)
In 2022 is €5.000,- aan werkbudget beschikbaar gesteld. Er zijn geen kosten in rekening gebracht. Wel is in het kader van de Burap in september voorgesteld om dit budget in te zetten t.b.v. de dekking van tekorten in 2022. Dit heeft in 2022 echter nog niet tot onttrekkingen geleid.

Bestuursopdracht uitwerken acties 'Bouwen naar behoefte’ €0,3 (€0,3)
Uit 2021 is nog een restant beschikbaar van € 260,-. Er hebben in 2022 geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Arrangement plancapaciteit projectontwikkelaars € 1 (€ 1)
Het project Arrangement plancapaciteit projectontwikkelaars is in 2018 niet aangeboord. Hiervoor was namelijk eerst de actualisatie van de regionale woningmarktprogrammering noodzakelijk. Deze was in 2018 nog niet vastgesteld. De Regionale Woningmarktprogrammering is in maart 2019 geactualiseerd. In de werkgroep Wonen Zuid Limburg is er in 2019 en 2020 mede in het licht van de evaluatie van de Structuurvisie Wonen Zuid Limburg onderzocht of er een gezamenlijk traject met de gemeenten in Zuid Limburg en met de Provincie kan worden opgestart. Dit is budgetneutraal verlopen. Er zijn daarom in 2019 en in 2020 geen middelen aangesproken. In de toekomst zal dat mogelijk wel gebeuren vanwege het Woonlab van de Provincie dat de versnelling van de woningbouwproductie beoogt. Er hebben in 2022 geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Prestatieafspraken

Regionale Prestatieafspraken en Strategische Samenwerkingsagenda € 18 (€ 21)
Dit project richt zich op het opstellen van regionale prestatieafspraken in samenwerking met huurdersbelangenorganisaties en woningcorporaties. Doelstelling is om de acties in de Regionale Prestatieafspraken uit te voeren. Hiervoor is in 2017 €15.000 beschikbaar gesteld door de bestuurscommissie. Begin 2018 zijn de eerste prestatieafspraken opgeleverd. Dit is onder begeleiding van een externe partij gebeurd voor € 10.000. Vervolgens zijn in de tweede helft van 2018 weer activiteiten opgestart voor de doorontwikkeling. Hiervoor is een bedrag van € 20.000 opgenomen. In maart en in oktober 2019 zijn de volgende versies van de Prestatieafspraken vastgesteld, met daarin onder meer de vertaalslag van de Regio Deal. Met de corporaties is afgesproken de kosten te delen. Verrekening van de kosten van 2018 heeft deels plaatsgevonden in 2019, omdat de werkzaamheden van 2018 nog niet helemaal waren afgerond. T.b.v. de uitvoering van de Regionale Prestatieafspraken heeft in 2019 een vergelijking plaatsgevonden tussen de behoefteontwikkeling van de doelgroepen uit de actualisatie van de Regionale Woningmarktprogrammering het Regionaal Strategisch Voorraadbeheer van de corporaties. De kosten hiervoor worden gezamenlijk gedragen door het ROW en de Bestuurscommissie. Hieruit zijn weer activiteiten in het kader van middenhuur en wonen en zorg voortgekomen. Dit heeft in 2020 budgetneutraal plaatsgevonden. Er hebben in 2022 €2.421,- aan onttrekkingen plaatsgevonden vanwege kosten bijeenkomsten (catering en zaalhuur diverse momenten).
In de Burap van september 2022 is bepaald, dat dit budget kan worden aangesproken voor de doorvertaling van de Nationale prestatieafspraken corporaties. Dit heeft in 2022 nog niet tot onttrekkingen geleid.

Regionale Prestatieafspraken €10 (€0)
In 2022 is €10.000,- budget gelabeld.
Ook voor dit budget is in de Burap van september 2022 bepaald, dat het kan worden aangesproken voor de doorvertaling van de Nationale prestatieafspraken corporaties. Dit heeft in 2022 nog niet tot onttrekkingen geleid.

Regionaal Meerjarenprogramma Wonen en Leefbaarheid €0 (€ 0)
In 2019 is samen met de corporaties een Regionaal meerjarenprogramma wonen en leefbaarheid opgesteld. In 2019 heeft het ROW mede met inzet van middelen van Parkstad met Birch een aanbod voorbereid voor de regio deal thema wonen en leefbaarheid. Op grond van dit aanbod is de bestuurscommissie gezamenlijk met de corporaties begonnen aan een verkenning van de inzet de Regio Deal middelen. De eerste termijn van de Regio Deal is niet uit dit traject voortgekomen; wel een projectenlijst voor de tweede en de derde termijn die respectievelijk in 2020 behandeld zijn en in 2021 nog behandeld zullen worden. In 2020 zijn geen budgetten en geen kosten op het project geboekt. Het budget is op.

Woningmarktprogrammering € 0 (€ 4)
Elke 4 á 5 jaar moet de regionale woningmarktprogrammering geactualiseerd worden. Dit gebeurt altijd door een extern adviesbureau. Deze werkzaamheden hebben ook in 2018 met doorloop in 2019 plaatsgevonden. Hiervoor zijn €30.000 aan extra middelen beschikbaar gesteld vanuit de post “Opstellen wensportefeuille/strategisch voorraadbeheer, sociale huur/particuliere huur, koop”. Dit in het kader van de maatwerkopdrachten voor extra verdiepingsonderzoek voor de woningmarktprogrammering. De actualisatie van de programmering inclusief de verdiepingsslag, is in de bestuurscommissie van maart 2019 vastgesteld.

Daarvoor zijn in 2018 € 8.000 aan kosten ingeboekt. De overige kosten (in totaal €60.000) zijn door het bureau in 2019 in rekening gebracht. In 2020 heeft er voor het eerst een tussentijdse update van de programmering plaatsgevonden door een extern bureau. Daartoe (jaarlijks update) heeft de bestuurscommissie in 2019 besloten. De kosten hiervan bedroegen in totaal €3750. Ter afdekking hiervan is €4.000 uit het restantbudget van Actualisering transformatie opgave aangewend (zie boven). Er hebben in 2022 geen onttrekkingen plaatsgevonden. Wel is in de Burap 2022 voorgesteld om het restantbudget van €4.012,- in te zetten voor het afdekken van het voorziene tekort van €5.000,- onder “Adaptief programmeren en update Regionale Woningmarktprogrammering”. De bestuurscommissie heeft hiermee ingestemd in de vergadering van december 2022.

Wensportefeuille/ strat. voorraadbeheer huur/ koop € 3 (€ 0)
Vanuit budget Regionale Prestatie afspraken/Samenwerkingsagenda is €2.500,- overgezet naar dit budget.

Assistentie €100 (€ 0)
December 2022 heeft het DB besloten €100.000,- aan budget dat vrijviel uit de eindafrekening van Super Circular, in te zetten voor de ondersteuning in het programma Wonen en Herstructurering. Er hebben in 2022 nog geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Stakeholdersbijeenkomsten wonen €1 (€4)
In 2019 is ruim €9.000 aan kosten gemaakt voor het organiseren van bijeenkomsten met stakeholders, voor gezamenlijke bestuurlijke overleggen met het ROW en het ROH. In de Bestuurscommissie van 19 september 2019 is bij de herprioritering besloten hieruit tevens de bijeenkomst herstructurering met marktpartijen te bekostigen voor €4.000 en de organisatie van een bijeenkomst gedurende de Dag van de Stad met Nationaal Programma Rotterdam Zuid voor €4.000. Hiervoor is op 19 september 2019 door de bestuurscommissie besloten om van het restantwerkbudget van 2019 voor 2x €4.000 te herprogrammering en in te zetten. In 2020 is er €5.000 aan werkbudget toegevoegd. Van dit budget is een beperkt deel ingezet gedurende bezoeken van het ministerie van BZK. Het restant budget € 4.000 is geherprioriteerd aangezien wegens Corona onvoldoende gelegenheid was tot fysieke lobby- en andere bijeenkomsten. In 2022 is €3.149,- besteed aan vergaderarrangementen en stakeholdersbijeenkomsten inclusief catering.

Onderzoek ontwikkeling sociale doelgroep € 15 (€ 15)
De focus heeft primair gelegen bij de actualisatie van de regionale programmering, op het verdiepingsonderzoek en op de match tussen de behoefteontwikkeling en het Regio SVB van de corporaties. In 2020 heeft zich een sterke koerswijziging voorgedaan in het woningmarktbeleid. Versnelling van de huisvesting van sociale en andere doelgroepen heeft weer aan aandacht gewonnen. Het is aannemelijk dat hier de komende jaren weer meer onderzoek naar moet worden gedaan; bijvoorbeeld als voortvloeisel uit de nieuwe beleidsregel Ruim Baan voor goede woningbouwplannen die in 2020 in Zuid Limburg is opgesteld en successievelijk door de gemeenten in 2020 vastgesteld is of nog wordt in 2021. In 2022 hebben zich geen onttrekkingen voorgedaan. In de Burap van 2022 is bepaald om het budget €15.000,- te labelen als budget voor het Koploperstraject en te vermelden als “Verkenning gevolgen Wetsvoorstel regie op de volkshuisvesting conform”. De naamswijziging wordt evt. in 2023 doorgevoerd. Het Koploperstraject heeft in 2022 nog niet geleid tot onttrekkingen.

Instrumenten Wonen en Zorg, Middenhuursegment, Verduurzaming Kwetsbare Wijken € 7 (€ 4)
In 2019 heeft voor € 5.000 onderzoek naar middenhuur plaatsgevonden. € 3,- was reeds eerder voorzien. Op 19 september is door de bestuurscommissie besloten dit bedrag voor het onderzoek middenhuur met € 2.000 op te hogen en om het restantwerkbudget van 2019 te herprogrammering en in te zetten voor andere posten uit het jaarplan. Onder dit project lopen de kennistrajecten met Platform31 Verduurzaming Kwetsbare Wijken geraamd op € 8.000 definitief € 7.000 excl. BTW, zijnde de 2e deelfactuur. En het onderzoek naar de koopstromen door het Kadaster op buurt en wijkniveau ad € 8.000. In 2020 is wederom een bedrag van €7.500 voor het experimenteerprogramma Verduurzaming Kwetsbare wijken afgeschreven. Het restantbedrag eind 2020 komt daarmee op €5.000. In 2022 is €3.652,- aan budget bijgestort vanuit het restantbudget Ondersteuningstraject Wonen en Zorg. In december 2022 is verder in het kader van de Regionale Woonvisie gedurende een visiedag bepaald dat grondprijsbepalingen in de contourennotitie nader onderzoek vereisen. Hiervoor is €5.000,- geraamd. Maar zijn nog geen verplichtingen aangegaan. Die zijn in 2023 voorzien.

Lobby mee-Koppelkansen € 4 (€ 4)
Er is in 2019 beperkt gebruik gemaakt van deze post. Op 19 september is door de bestuurscommissie besloten om het restantwerkbudget van 2019 te herprogrammering en in te zetten voor andere posten uit het jaarplan. In 2022 is voor €503,- aan kosten gemaakt i.v.m. lobby-bezoeken (vervoer, overlegruimten, catering).

Lobby verhuurdersheffing / Aanpak Particulier Bezit € 1 (€ 2)
In 2020 is €20.000 aangevraagd. Vanwege Corona hebben er sinds februari geen fysieke lobbyactiviteiten meer kunnen plaatsvinden. De bestuurscommissie heeft derhalve besloten om €15.000 vrij te geven voor herprioritering in het kader van de bezuinigingsopgave. Vervolgens is nog een keer €1.700 afgeroomd voor bezuinigingsopgave en €1.700 ingezet voor een nieuw project Staatssteuntoets (zie onderstaand). Resteert nog een budget van €1.600. Er is in 2022 voor €412,- aan vervoerskosten ten laste van dit budget gebracht.

Ondersteuningsteam Wonen en Zorg € 1 (€ 1)
In 2020 is €4.000 budget beschikbaar gesteld. Hieruit zijn in opdracht van de bestuurscommissie werkzaamheden voor €3.500 van het Ondersteuningsteam Langer Thuis (ministerie RvO/ministerie van VWS) bekostigd. De totale kosten bedroegen conform offerte en overeenkomst ruim €12k. Het ministerie van VWS heeft de rest van het benodigde budget ingelegd. Er hebben in 2022 geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Commerciële herstructurering € 4 (€ 14)
In 2020 is €30.000 budget beschikbaar gesteld. De bestuurscommissie heeft dit budget op 14 mei 2020 vrijgegeven voor het Laboratorium herstructurering met marktpartijen. Er heeft in 2020 geen facturatie plaatsgevonden. In 2021 is opdracht verleend aan de Rebel Group voor het begeleiden en verstrekken van advies. In 2022 is voor €9.275,- gefactureerd.

Adaptief programmeren en update Regionale Woningmarktprogrammering €6 (€0)
In 2022 is voor €10.000,-werkbudget gelabeld en is door de Stec Groep de eerste termijn in rekening gebracht van €7.650,- (totaalopdracht €15.300,- Excl. BTW). In de Burap 2022 is voorgesteld om het restantbudget van €4.012,- in te zetten voor het afdekken van het voorziene tekort van €5.000,- onder “Adaptief programmeren en update Regionale Woningmarktprogrammering”. De bestuurscommissie heeft hiermee ingestemd in de vergadering van december 2022.

Regionaal Aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen € 60 (€ 35)
Op 3 december 2020 heeft de bestuurscommissie besloten om €10.000 te herprioriteren en in te zetten voor dit project, dat voortvloeit uit de koerswijziging in het woningmarktbeleid in 2020. Vanwege de korte periode die in 2020 resteerde, heeft er geen facturatie van werkzaamheden plaatsgevonden.
In 2022 is €40.000,- werkbudget gelabeld. Daarmee kwam het werkbudget op €75.000,- In de Burap 2022 is er melding van gemaakt, dat dit budget alsook het budget van het project “Verzekeringsmodel voor woningbouwplannen kan worden aangewend voor de begeleiding en de aanvraag van de Woningbouwimpuls 5e tranche. Daarvan zijn de voorbereidingen in november gestart. Hiervoor wordt expertise en begeleiding van bureau Linde Project ingehuurd (tevens betrokken geweest bij de succesvolle aanvraag van WBI Heerlen Centrum). Daarnaast is in september 2022 bij de Burap aangegeven dat er vanuit budget Uitvoeringsprogramma Regionale Woonvisie €10.000 moet worden ingezet voor Regionaal aanvalsplan t.b.v. middenhuur. Er is €1.250,- en €687,50 besteed aan vooronderzoek WBI voor inhuur externe expertise van Linde BV. Er is €21.993,- besteed aan advies ‘Snel en pro-actief’ door Stec (75% factuur). Er is €1.250,- besteed aan een workshop Adaptief programmeren door Stec Groep.

Uitrol projecten Regio Deal en juridische uitwerkingen € 15 (€ 23)
Op 3 december 2020 heeft de bestuurscommissie besloten om € 5.000 te herprioriteren en in te zetten voor dit projectnummer, dat voortvloeit uit de voorbereidingen van de Regio Deal projecten Inpondmakelaar en Woningarrangement Lauradorp. In 2022 is voor €7.121,- ten laste gebracht voor beeldmateriaal (Evisual droneshots €3.600,-), en catering (€80,-). Bij de Burap in september 2022 is bepaald, dat dit budget kan worden ingezet voor Flexwonen (Regio deal).

Innovatie in de woningmarkt €48 (€ 0)
In 2022 is €60.000,- beschikbaar gesteld voor innovatie in de woningmarkt.
Er heeft voor €11.600,- aan onttrekkingen plaatsgevonden wegens facturen van de Rebel Group. Er ligt een verplichting van €64.000,-.

In december 2022 heeft de bestuurscommissie het besluit genomen deel te nemen aan de Citydeal Energieke wijken, duurzaam en sociaal voor €10.000. Het betreft een Citydeal met het Rijk om op die manier toegang te krijgen tot een groot landelijk netwerk, dat bijvoorbeeld van belang kan zijn voor de projecten van het VHF en de RD. Dit was niet voorzien in het werkbudget 2022. Onttrekking van €10.000,- heeft nog niet plaatsgevonden. Facturatie is voorzien in 2023. Na onttrekking in 2023 komt het budget uit op €38.000,-

Volkshuisvestingsfonds € 11 (€11)
In 2022 hebben er geen onttrekkingen plaatsgevonden. Ten tijde van het Jaarplan 2022 was het voorzien, dat de voorbereidingen voor het VHF 2.0 nog in 2022 zou opstarten. Het rijk heeft echter bepaald de aanvraagtermijn hiervoor naar de 2e helft van 2023 door te schuiven. Dit budget kan hiervoor of voor aanverwante acties in 2023 worden aangewend.

Uitvoering woonprojecten Volkshuisvestingsfonds én Regio Deal €5 (€0)
In 2022 is €5.000,- werkbudget beschikbaar gesteld.

East meets West €3 (€3)
In 2021 is €3.000,- beschikbaar gesteld voor de netwerkbijeenkomst tussen de Westelijke Mijnstreek en de Oostelijke Mijnstreek Parkstad Limburg. Deze bijeenkomst heeft in het voorjaar van 2022 plaatsgevonden. De factuur van ZoWonen is nog niet ontvangen.

Rondetafelgesprek €3 (€3)
In 2022 zijn voorbereidingen opgestart in samenwerking met de Rebel Group. Eerste facturatie voor deze werkzaamheden vindt plaats in 2023.

Opvolging uitkomsten Rondetafelgesprek € 2 (€ 4)
Het budget dateert uit 2021. In 2022 is voor €1.642,- in rekening gebracht voor de Infographic van Parkstad. In de Burap september 2022 is bepaald, dat dit budget ook mag worden aangewend voor de voorbereidingswerkzaamheden VHF 2.0.

Onderzoek particuliere investeerders € 0 (€1)
In 2022 zijn er kadastrale kosten gemaakt.

Dronefoto's VHF € 4 (€ 3)
Vanuit het budget Uitrol projecten Regio Deal en juridische uitwerkingen is in 2022 het budget €2.500 met €1.100 aangevuld tot €3.600,-. Er zijn in 2022 ook al rekeningen van Evisual inzake VHF voor een bedrag van €3.600,- rechtstreeks ten laste van Uitrol projecten gebracht.

Verkenning RIA Regionale investeringsagenda € 5 (€ 5)
Op 3 december 2020 heeft de bestuurscommissie besloten om € 5.000 te herprioriteren en in te zetten voor dit projectnummer. In 2020 zijn gesprekken met marktpartijen gevoerd en heeft een eerste verkenning plaatsgevonden naar de inzetbaarheid van deze systematiek voor Parkstad. Die is nog budgetneutraal verlopen. De eerste verkennende gesprekken zijn gevoerd. In het licht van de investeringen die de komende jaren nog gevraagd worden van marktpartijen en corporaties hebben zij beaamd dat het goed zou zijn om te verkennen hoe de publieke en private belangen in een investeringsprogramma gebundeld kunnen worden. Hiervoor is inzet van externe expertise nodig. Er hebben in 2022 geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Begeleiding uitrol pilotprojecten wonen/zorg in de wijken € 16 (€16)
In 2020 hebben zorgpartijen, corporaties, gemeenten en Parkstad uitgesproken intensiever met elkaar te willen samenwerken. Daarbij staat het borgen van best practices centraal. Vanuit het kennistraject Inclusieve wijken van Platform31 waaraan Parkstad samen met de gemeente Kerkrade en enkele zorgpartijen deelneemt, is door het Ministerie van VWS contact gelegd met een extern bureau. Dit bureau heeft een propositie aangeboden, dat in 2021 wordt voorgelegd aan de bestuurlijke tafel die uit de 4 vorenstaande partijen is samengesteld. De benodigde middelen voor de propositie zijn voor 25% budgettair ingeregeld met het beschikbaar gestelde budget. Het overige deel, zal bijeengebracht moeten worden door de andere partijen. Het budget van €16.000,- is gereserveerd voor de Pilot OWZ Amstenrade met het RvO. Dit project loopt door tot in 2023.

Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme

Projecten BC Economie en Toerisme	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2022
Samenwerking RCE	19	0	2	16
Uitvoeringsprogramma Retail	12	1	0	13
Economisch Profiel	6	0	0	6
Promotie & Acquisitie	22	21	0	44
Externe Adviezen	9	0	1	8
Vrije Ruimte secretaris BC Economie	0	93	93	0
Monitoring	9	0	6	4
Bedrijventerreinen visie en programma	15	4	0	19
Platform	22	0	2	19
Projectleiding Leisurering	22	0	0	22
Gebiedsontwikkeling Oostflank Brunssum	0	2	0	2
Ontwikkelprogramma Toerisme	50	0	51	-1
Samenwerking MKB Parkstad	15	0	0	15
Dit is Parkstad	0	60	0	60
Evaluatie SVREZL	13	0	0	13
Stratenaanpak Parkstad Limburg	200	0	46	154
Aanpak Plancapaciteit Detailhandel	24	0	20	4
Digitalisering	20	0	10	10
Gastheer van het Landschap	11	0	11	0
Projecten BC Economie en Toerisme	**469**	**181**	**242**	**408**

Samenwerking RCE € 16 (€ 19)
Het project Samenwerking RCE betrof een project om in samenwerking met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed de ontwikkeling van gebiedsgebonden herbestemming van cultureel erfgoed te stimuleren. Dit project is afgerond. Het resterend budget wordt ingezet om het cultureel erfgoed nadrukkelijker te positioneren in het toeristisch profiel van Parkstad. De Stadsregio maakt deel uit van de community van het Europees cultureel toerisme-project ‘Be.CULTOUR’. In september 2022 is in dat kader vanuit verschillende Europese regio’s een bezoek gebracht aan de regio Parkstad.

Uitvoeringsprogramma Retail € 13 (€ 12)
In het Uitvoeringsprogramma Retail 2019-2025 was reeds voorzien om in 2022 een tussentijdse monitoring te laten plaatsvinden. Hieruit blijkt dat de concentratie van het winkelaanbod in de beleidsmatig aangewezen winkelcentra t.o.v. 2019 is toegenomen, de winkelleegstand is toegenomen en dat de mate van het overaanbod aan winkelmeters in de regio (ca. 100.000 vierkante meter) actueel is. Vervolgens is het uitvoeringsprogramma geactualiseerd en is focus aangebracht in de uitvoering: het investeren in winkelcentra (leefbaarheid, voorzieningenniveau en vestigingsklimaat) en het onttrekken van overtollige winkelmeters.

Economisch Profiel € 6 (€ 6)
Eind 2022 is opdracht gegeven aan bureau Dialogic i.s.m. bureau Louter, met als doel een gefundeerde economische analyse van Parkstad uit te voeren. Dit traject vindt in de eerste helft van 2023 plaats en moet een fundament zijn om de regionale economie met gerichte interventies te kunnen versterken.

Promotie & Acquisitie € 44 (€ 22)
Het project Promotie & Acquisitie is een doorlopend project (jaaroverstijgend). In 2022 is door gemeenten gezamenlijk voorbereid hoe de economische dynamiek in de regio beter zichtbaar te maken en communicatief uit te venten. Dit zal in 2023 worden geïmplementeerd.

Externe Adviezen € 8 (€ 9)
Binnen het project worden de kosten verantwoord van externe adviezen voor specifieke onderwerpen binnen het beleidsveld van de bestuurscommissie. In 2022 zijn er beperkt kosten gemaakt i.v.m. juridische kennis en expertise inzake de bedrijventerreinenprogrammering.

Monitoring € 4 (€ 9)
Monitoring is een permanente activiteit. In 2022 zijn de kosten voor het abonnement bij Locatus (landelijke retailmonitor) hieruit gedekt.

Bedrijventerreinen visie en programma € 19 (€ 15)
Dit budget is beschikbaar voor de regionale uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Bedrijventerreinen. In 2022 heeft adviesbureau Stec Groep een onderzoek uitgevoerd naar de vraag-aanbodverhouding en de potentie van de herontwikkeling van brownfields op de bedrijventerreinen. Daaruit bleek een marktvraag van 70-100 hectare aan bedrijventerreinen i.c. bedrijfskavels. De uitkomsten van dit onderzoek zijn door adviesbureau Buck Consultants doorvertaald naar de mogelijke impact op de arbeidsmarkt.

Platform € 19 (€ 22)
Dit budget is beschikbaar voor het vervullen van de platform-functie van het programma Economie & Toerisme. De kosten voor het organiseren en faciliteren van verschillende bijeenkomsten zijn hieruit betaald, zoals een werkbezoek van DG's van de ministeries EZK en OCW.

Projectleiding Leisurering € 22 (€ 22)
De kosten voor de projectleiding van de Leisurering worden hieruit gefinancierd. Er hebben zich geen ontwikkelingen binnen dit project in 2022 voorgedaan.

Gebiedsontwikkeling Oostflank Brunssum € 2 (€ 0)
Door provincie Limburg, gemeente Brunssum en Stadsregio Parkstad Limburg wordt gezamenlijk de gebiedsontwikkeling van de Oostflank Brunssum opgepakt, in het bijzonder de herontwikkeling van de groeve Hendrik. In gezamenlijke opdracht van deze partijen zijn in 2022 diverse onderzoeken uitgevoerd en zijn in gezamenlijkheid kosten gemaakt. In september zijn positieve besluiten over de aankoop van gronden van de groeve genomen door de gemeenteraad van Brunssum en Provinciale Staten. De Stadsregio stelt € 400k beschikbaar via middelen vanuit de DU Bevolkingsdaling.

Ontwikkelprogramma Toerisme € -1 (€ 50)
Vanuit dit werkbudget worden diverse processen en projecten in het kader van het Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie gefinancierd. In 2022 is vanuit dit werkbudget een plan voor de marketing van Parkstad in Duitsland opgesteld, is er € 10k bijgedragen aan het Land van Kalk, zijn voorbereidingen getroffen voor het bepalen van de routes voor het aan te leggen Zuid-Limburgse wandelknooppuntennetwerk en zijn verschillende bijeenkomsten voor toeristische ondernemers in de regio georganiseerd.

Samenwerking MKB Parkstad € 15 (€ 15)
Door de bestuurscommissie is in 2020 een budget van € 20k beschikbaar gesteld voor de samenwerking met MKB Parkstad. In 2022 zijn er geen kosten gemaakt.

Dit is Parkstad € 60 (€ 0)
Vanaf 2023 wordt de toeristische campagne 'Dit is Parkstad' gestart. In 2022 zijn de voorbereidingen hiervoor getroffen in samenwerking met Visit Zuid-Limburg, de gemeenten en diverse toeristische ondernemers. Visit Zuid-Limburg heeft hiertoe kosten gemaakt en voorgefinancierd, waarover in 2023 nadere afspraken worden gemaakt.

Evaluatie SVREZL € 13 (€ 13)
Een budget van € 26k is door de bestuurscommissie beschikbaar gesteld voor de evaluatie van de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (SVREZL), die in 2022 is afgerond. Naar verwachting adviseert het bestuurlijk overleg ruimtelijke economie Zuid-Limburg de gemeenten eind 2023, of dit leidt tot een gewijzigde structuurvisie.

Stratenaanpak Parkstad Limburg € 154 (€ 200)
In het kader van de Regio Deal Parkstad Limburg is medio 20222 een gezamenlijk project (Stratenaanpak) gestart. De 5 betrokken gemeenten hebben elk, ten behoeve van de proceskosten, € 40k beschikbaar gesteld. Hieruit wordt de inzet van transitiecoaches gefinancierd, die in aanloopstraten of 'linten' in gesprek gaan met vastgoedeigenaren van leegstaande winkelpanden om tot transformatie van het pand en de functie te komen.

Aanpak Plancapaciteit Detailhandel € 4 (€ 24)
Vanuit de door de Stadsregio Parkstad gecoördineerde voorbereidingen is in samenwerking met de gemeenten, in 2021 en 2022 een proces ingericht om de overtollige planologisch-juridische ruimte in bestemmingsplannen voor de functie detailhandel op bedrijven(terrein)bestemmingen te schrappen. De kosten voor externe specialistische juridische expertise zijn hieruit gefinancierd. Dit betreft met name de uitwerking van het facet-bestemmingsplan, zowel tekstueel als verbeeldend (bestemmingsplantoelichting, -regels en -verbeelding). Het voorontwerp is in 2022 door de betrokken colleges gepubliceerd.

Digitalisering € 10 (€ 20)
Een financiële bijdrage is geleverd aan de Brightlands Digitale Werkplaats MKB die in het voorjaar van 2022 is gestart. De Digitale Werkplaats ondersteunt mkb ondernemers bij hun digitaliseringsvraagstukken.

Gastheer van het Landschap € 0 (€ 11)
In opdracht van de bestuurscommissie heeft IVN een cursus 'Gastheer van het Landschap Parkstad' ontwikkeld, welke in het najaar 2021 heeft plaatsgevonden. De cursus was er op gericht om (toeristisch-recreatieve) ondernemers te informeren over de landschappelijke kwaliteiten van Parkstad en hen aan te zetten om vanuit hun onderneming hier een verbinding mee te leggen. Bijvoorbeeld in een aanbod aan gasten van deze ondernemingen. Begin 2022 heeft de eindbetaling aan IVN plaatsgevonden.

Werkbudget Regiodeal € 10 (€ 66)
Zie pagina 47 Jaarverslag.

Werkbudget Organisatie op Orde € 65 (€ 65)
In 2022 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Resultaat na bestemming 2021
Conform het besluit van het Algemeen Bestuur van 6 juli 2022 is er € 47.000 toegevoegd aan de reserve Werkbudget Dagelijks Bestuur en is € 252.000 terugbetaald aan de Parkstad gemeentes.

Resultaat voor bestemming 2022
Het resultaat voor bestemming 2022 volgt uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en is onderdeel van het eigen vermogen. Na het besluit van de vaststelling van de jaarrekening en de bestemming van dit nog niet bestemde resultaat door het Algemeen Bestuur, wordt het besluit van het Algemeen Bestuur verwerkt in een begrotingswijziging 2023. Het voorstel inzake de resultaatbestemming 2022 treft u aan in paragraaf 1.4 van het jaarverslag.

Voorzieningen

De specificatie van het saldo van de voorzieningen treft u in het volgende overzicht aan.

Omschrijving	31-12-2021	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	31-12-2022
Voorziening verlofsparen	0	13	0	0	13
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	**0**	**13**	**0**	**0**	**13**

Voorziening verlofsparen
Met de ingang van de CAO SGO 2022 krijgen medewerkers de mogelijkheid spaarverlof op te bouwen. In 2022 heeft een uitvraag richting medewerkers plaatsgevonden, of en hoeveel bovenwettelijk verlof zij als spaarverlof willen aanmerken. Hieruit volgt dat voor diverse medewerkers in totaal 331 bovenwettelijke verlofuren als spaarverlof zijn aangemerkt. De totale waarde van deze spaarverlofuren bedraagt € 12.736, inclusief werkgeversopslag. In 2022 heeft geen opname van spaarverlofuren plaatsgevonden.
In eerste instantie zouden de kosten voor het instellen van de voorziening verlofsparen gedekt worden uit de de reserve stortplaats Nieuwenhagen (4e begrotingswijziging). Vanwege restant bedrijfsvoeringsbudget is de voorziening uit deze middelen gefinancierd en is de reserve stortplaats Nieuwenhagen niet aangesproken.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Onderhandse lening binnenlandse banken en overige financiële instellingen	2.365	2.652
Totaal	**2.365**	**2.652**

Onderhandse leningen	Saldo 31-12-2021	Vermeer-deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2022
Lening BNG	2.652	0	286	2.365
Totaal onderhandse leningen	**2.652**	**0**	**286**	**2.365**

Lening BNG
Deze annuïteitenlening van aanvankelijk € 5.800.000 dient ter gedeeltelijke financiering van het aandeel van Parkstad Limburg in de financiering van de Buitenring (€ 7.200.000). De lening heeft een totale looptijd van 23 jaar en zal in 2029 in zijn geheel zijn terugbetaald. De investering is voor € 5.800.000 via de bank en voor € 1.400.000 intern gefinancierd. In 2022 heeft er een aflossing plaatsgevonden van € 286.251 (2021: € 274.839). De rentekosten van deze lening waren in 2022 € 106.072 (2021: € 117.484).

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden, rente typische looptijd < 1 jaar
De samenstelling van de post is als volgt:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Banksaldi	197	196
Overige schulden	453	337
Totaal:	**650**	**533**

De samenstelling van de overige schulden is als volgt:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Crediteuren Parkstad	135	123
Crediteuren GBRD	0	0
Netto salaris	70	29
Loonheffing	204	144
Pensioen/PAWW	43	39
Te betalen BTW	0	2
Totaal:	**453**	**337**

Overlopende passiva
Het overzicht van de overlopende passiva luidt als volgt:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	510	419
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
- Europese Overheidslichamen (EU)	24	177
- Rijk	502	525
- Overige Nederlandse overheidslichamen	403	1.006
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	52.243	55.800
Totaal:	**53.683**	**57.927**

Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Parkstad Bureau	**150**	**124**
Grensoverschrijdende samenwerking 2013 t/m 2019	0	0
Overige posten Parkstad	0	0
Bedrijfsvoering	125	70
Programma's	25	54
GBRD – Belastingen & Registraties	**361**	**295**
Overige posten	361	295
Totaal	**510**	**419**

De verplichtingen behorend tot het Parkstadbureau bedragen € 150.000.
Voor GBRD is een nog te betalen bedrag opgenomen van € 361.000. Dit bedrag maakt onderdeel uit van de afwikkeling van de desintegratie- en frictiekosten overgang GBRD-BsGW in 2023.

De van Europese, Rijks en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

Onderstaand het verloopoverzicht van de van Europese, Rijks en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Hier is per type lichaam het projecttotaal aangegeven en per project het verloop daarvan. Middels de opname van de kolom “bijdrage” per projectsoort, is op de navolgende pagina’s de link te maken met de totalen van onderstaande totalen.

Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
EU *	177	176	18	24
Rijk	525	548	525	502
Ov. Nederlandse Overheidslichamen - Provincie	822	848	293	276
Ov.Nederlandse Overheidslichamen - Gemeenten	184	57	0	127
Totaal	**1.708**	**1.628**	**837**	**929**

* Het eindsaldo van projecten Digital Deconstruction en Velocity zijn door een tekort omgeslagen naar de overlopende activa en maken daarom geen onderdeel uit van het eindsaldo in bovenstaande tabel. De vrijgevallen en ontvangen bedragen zijn wel in bovenstaande tabel opgenomen.

Voorgaande tabel bestaat uit de volgende projectcategorieën.

Omschrijving	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Projecten BC Duurzaamheid *	184	94	161	256
Projecten BC RuMo **	60	220	151	0
Projecten BC Wonen en herstructurering	701	700	525	526
Projecten BC Economie en Toerisme				0
Projecten Regiofonds	762	614	0	147
Totaal	**1.708**	**1.628**	**837**	**929**

* Het eindsaldo van project Digital DeConstruction van de bestuurscommissie Duurzaamheid maakt geen onderdeel uit van bovenstaand eindsaldo omdat het project door een tekort is omgeslagen naar de overlopende activa.
** Het eindsaldo van project Velocity van de bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit maakt geen onderdeel uit van bovenstaand eindsaldo omdat het project door een tekort is omgeslagen naar de overlopende activa.

Per onderdeel worden de projecten toegelicht.

Projecten BC Duurzaamheid	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Klimaatadaptatie Parkstad Limburg	Gemeenten	184	57	0	127
Digital DeConstruction *	EU	1	24	18	0
Urban Mine	Provincie	0	14	142	128
Totaal		**184**	**94**	**161**	**256**

Klimaatadaptatie Parkstad Limburg € 184 (€ 127)

Het Samenwerkingsverband Water regio Parkstad Limburg (SWPL) heeft de Stadsregio i.c. de Bestuurscommissie Duurzaamheid verzocht om een regionale klimaatadaptatiestrategie op te stellen. Onder regie van de procescoördinator is de regionale klimaatadaptatiestrategie begin 2022 afgerond, en ter besluitvorming aangeboden aan de Stuurgroep Regionale Samenwerking Water Parkstad. De boekwaarde per 31 december 2021 was €184k en na onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 €127k.

*Digital Deconstruction * € -4 (€ 1)*

Digital Deconstruction (DDC) is een Interreg North West Europe (NWE) project waarin slimme digitale diensten worden ontwikkeld om circulair bouwen mogelijk te maken. Na toevoegingen en onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 € -4k in plaats van € 0 per 31 december 2021. Dit tekort wordt gedekt uit de Europese subsidie en is om die reden per balansdatum onder de overlopende activa verantwoord. De declaratie van de kosten heeft een langere doorlooptijd.

Urban Mine Parkstad € 128 (€ 0)

Voor circulaire bouw is in 2022 gestart met het project Urban Mine Parkstad om zicht te krijgen op een mogelijke businesscase voor het oogsten en hergebruiken van materialen bij de ontmanteling van gebouwen. Het projectbudget is bijeen gebracht door bijdragen van de Parkstad-gemeenten en een provinciale subsidie. Na toevoegingen en onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 € 128k.

Projecten Bestuurscommissie RuMo	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Velocity*	EU/Provincie	60	220	151	0
Totaal		**60**	**220**	**151**	**0**

*Velocity € -9 * (€ 60)*
Dit betreft de Co-financieringsbijdrage in kader van interreg-EMR voor het project Velocity. Door een tekort van € -9 is dit project onder de overlopende activa verantwoord. Dit project moet in samenhang worden gezien met het werkbudget project Velocity, zoals opgenomen op pagina 82.

Projecten Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Super Circular	EU	176	152	0	24
VHF Deelproject Beekdaelen - Uitvoeringskosten Parkstad	Rijk	70	70	0	0
VHF Deelproject Brunssum - Uitvoeringskosten Parkstad	Rijk	140	140	0	0
VHF Deelproject Kerkrade - Uitvoeringskosten Parkstad	Rijk	175	175	0	0
VHF Deelproject Landgraaf - Uitvoeringskosten Parkstad	Rijk	140	140	0	0
VHF Uitvoeringskosten Parkstad	Rijk	0	23	525	502
Totaal		**701**	**700**	**525**	**526**

Super Circular € 24 (€ 176)/ UIA Super Local € 0 (€ 0)
Parkstad heeft geparticipeerd bij SUPERLOCAL in het kader van het Europees subsidietraject (Urban Innovative Actions, 2nd call: Circular Economy). Behalve de gemeente Kerkrade (hoofdaanvrager), zijn vanuit deze optiek (ter bekrachtiging richting Brussel) tevens de gemeenten Landgraaf en Brunssum betrokken.
In 2017 zijn voorbereidingen getroffen en is door de bestuurscommissie € 10k vrijgemaakt. De overige participanten droegen € 24k bij. De aanvraag is in 2017 gehonoreerd en in uitvoering gegaan onder de naam Super Circular Estate met een doorlooptijd tot 2021. Het Dagelijks Bestuur heeft jaarlijks (3 x € 33,7k) een bijdrage in de kosten vrijgemaakt voor de eigen kosten van € 33k voor de workpackages van Parkstad
De 3 UIA-proefwoningen zijn in 2020 opgeleverd. In 2021 zijn vooral proceskosten gemaakt voor bijeenkomsten en onderzoekskosten ter ondersteuning van beleidsstukken. In 2022 heeft eindafrekening plaatsgevonden en is het volledige projectgeld vrijgevallen.

Volkshuisvestingsfonds Uitvoeringsmiddelen Parkstad € 502 (€ 0)
In de toegekende subsidie voor het Volkshuisvestingsfonds zitten zowel project- als uitvoeringsmiddelen voor gemeenten en corporaties, Daarnaast zijn er ook nog uitvoeringmiddelen voor Parkstad (Zie in bovenstaande tabel: “VHF Deelproject X – Uitvoeringskomsten Parkstad”). Deze uitvoeringskosten van de 4 deelprojecten zijn in 2022 gealloceerd naar project VHF Uitvoeringskosten Parkstad. De volledige subsidie van €36,8 mio is in 2022 nog niet aangesproken. Het betreft overigens geen werkbudget van Parkstad, maar projectgeld met resultaatverplichtingen aan BZK. Uit dit budget is inhuur financieel adviseur De Boer i.k.v. verantwoordingsprotocol verrekend, de inzet van Thuis en Partners bij de Samenwerkingsovereenkomsten VHF bij de 4 deelplannen en de inhuur van externe ondersteuning hierbij.

Projecten Regiofonds	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
BIHTS	Provincie	5	0	0	5
Voucherregeling	Provincie	757	614	0	142
Totaal		**762**	**614**	**0**	**147**

BIHTS € 5 (€ 5)
Het totale budget voor het project Building Integrated High Tech Systems (BIHTS) bedraagt € 8.000. In 2012 is een bedrag toegekend van € 5.800 aan Zuyd Hogeschool en Stichting BIHTS/S-Built. Een bedrag van € 2.200 is beschikbaar voor de voucherregeling. Provincie en Parkstad dragen ieder € 4.000 bij aan het project. In 2017 is het project afgesloten en in 2018 is voor 4 van de 5 onderdelen subsidie afgerekend en door de provincie vastgesteld. In 2019 heeft de Hogeschool Zuyd de afrekening ontvangen voor € 200. Voor het resterende onderdeel, te weten de Voucherregeling, is in 2019 een nieuw (aangepast) projectvoorstel uitgewerkt en ingediend met een totale omvang van € 1.388 (50% Parkstad, 50% Provincie). In maart 2020 heeft het college van GS ingestemd met het projectvoorstel. De looptijd van dit onderdeel is daarmee verlengd t/m 2023. De verlenging is hierboven opgenomen als het project Voucherregeling. Het saldo van de verlenging is opgenomen als vrijgevallen bedragen ten gunste van de Voucherregeling.
Hierdoor resteert er voor BIHTS nog een saldo van € 5k.

Voucherregeling € 142 (€ 757)
Dit is de verlenging van het project BIHTS. Hiervoor is de Stimuleringsregeling “Duurzaam en Sociaal Ondernemerschap in Parkstad Limburg” opgezet. Deze regeling heeft tot doel om allianties tussen verschillende ondernemers, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties te laten ontstaan waardoor innovatieve ideeën gezamenlijk worden doorontwikkeld en een bijdrage geleverd wordt aan de (maatschappelijke) opgaven van Parkstad. Een voucher kan worden aangevraagd door mkb-ondernemers en is gericht op de thema’s:

- Duurzaam ondernemen (circulaire economie)
- Doorontwikkelen van het toerisme
- Sociaal ondernemerschap
- Ondernemen in Parkstad, midden in Europa

In 2022 zijn er 30 vouchers toegekend.

Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen

Omschrijving	**31-12-2022**	**31-12-2021**
Businesscases Herstructurering	5	1.263
Projecten Bestuurscommissie Duurzaamheid	32	41
Projecten Bestuurscommissie RuMo	50	51
Projecten Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	38.464	39.301
Projecten DU Bevolkingsdaling / Regio Deal	12.899	14.215
Projecten Bestuurscommissie Economie & Toerisme	50	32
Projecten GROS	347	500
Projecten SES	135	135
Projecten BDU	16	16
Af te dragen BDU aan gemeentes	132	132
Af te dragen BDU aan Provincie	113	113
Overige	0	0
Totaal:	**52.243**	**55.800**

Businesscases Herstructurering	**Bijdrage**	**31-12-2021**	**Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen**	**Ontvangen bedragen**	**31-12-2022**
Businesscase Kerkrade West/ Heilust	Provincie	1.258	1.258	0	0
Businesscase Brunssum Centrum-Noord	Provincie	0	0	0	0
Businesscase Hoensbroek Passart	Provincie	5	0	0	5
Businesscases Herstructurering		**1.263**	**1.258**	**0**	**5**

Businesscase Kerkrade-West € 0 (€ 1258)
In 2012 is een bedrag toegekend van € 11.600 aan het project Businesscase Kerkrade-West. Het project wordt bekostigd uit het transformatiefonds, waarin Parkstad en de Provincie Limburg participeren. In 2012 is de uitvoering van verschillende deelprojecten gestart. In 2018 is een bedrag van € 380k uitgekeerd inzake de Openbare ruimte (niet regulier). In 2019 is een bedrag van € 410k uitgekeerd inzake de Openbare Ruimte (niet regulier). In 2020 zijn geen betalingen geweest. Het bedrag per 31 december 2020 van € 1.258k is de resterende dekking van het project. In 2021 heeft eindafrekening plaatsgevonden.

Businesscase Brunssum Centrum-Noord € 0 (€ 0)
In 2013 is een bedrag toegekend van € 6.051.000 aan het project Businesscase Brunssum Centrum-Noord. Het project wordt bekostigd uit het transformatiefonds, waarin Parkstad en de Provincie Limburg participeren. In 2013 is de uitvoering van verschillende deelprojecten gestart. In 2018 is een bedrag van € 225.000 betaald aan de gemeente Brunssum voor aankoop particulier bezit, openbare ruimte (niet regulier), proceskosten en de sanering van de planvoorraad. Er hebben in 2019 geen onttrekkingen of dotaties plaatsgevonden. Conform BBV mogen voor projecten alleen de daadwerkelijk ontvangen bedragen worden opgenomen. Daarom heeft er in 2020 een her rubricering van € 763.000 plaatsgevonden van de post ‘Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel’ naar ‘De van Europese, Rijks en

Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren'. De resterende dekking van het project bedroeg inclusief de nog te ontvangen gelden € 1.571.000 in 2020. In 2021 heeft eindafrekening van het project plaatsgevonden en is het bedrag dat niet aangesproken kon worden (€518.000,-) teruggevloeid naar de middelen van het DB en vervolgens in 2022 alsnog aan Brunssum beschikt onder nieuwe randvoorwaarden en met nieuwe resultaatverplichtingen voor het project Kosten Gebiedsontwikkeling Victoriapark (zie volgende tabel). Op 6 juli 2022 is een bedrag beschikt van €495.496,- uit het Transformatiefonds Wijkenaanpak. Het budget wordt dus niet geheel aangesproken.

Businesscase Hoensbroek-Passart € 5 (€ 5)
In 2013 is een bedrag toegekend van € 8.727 aan het project Businesscase Hoensbroek-Passart. Het project wordt bekostigd uit het transformatiefonds waarin Parkstad en de Provincie Limburg participeren. In 2013 is de uitvoering van verschillende deelprojecten gestart. In 2018 is een bedrag uitgegeven van € 158 als bijdrage aan de aankoop van particulier bezit, de inrichting openbare ruimte Aldenhofpark en proceskosten. Er hebben in 2019 en 2020 geen onttrekkingen of dotaties plaatsgevonden. Op 31 december 2020 resteerde een bedrag van € 1.295. In 2021 heeft eindafrekening plaatsgevonden. Het restantbedrag van €5.000,- is gelabeld voor communicatie rond de wijkenaanpak. Dit budget is nog niet aangesproken.

Projecten BC Duurzaamheid	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
GTB Lab	Gemeenten	41	9	0	32
Windenergie Parkstad Zuid *	Gemeenten				
Projecten BC Duurzaamheid		**41**	**9**	**0**	**32**

GTB Lab € 32 (€ 41)
Het Green Transformable Buildings (GTB) Lab is een coproductie van verschillende partners uit de bouw en industrie, IBA Parkstad, Provincie Limburg, Stadsregio Parkstad Limburg, Gemeente Heerlen, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en grondlegger van GTB Lab Elma Durmisevic. Door de verschillende partijen is budget ter beschikking gesteld voor de realisatie van dit gebouw. Na onttrekkingen was de boekwaarde van dit project per 31 december 2022 € 32k waar deze op 31 december 2021 nog €41k bedroeg.

*Windenergie Parkstad-Zuid * € - 50 (€ -37)*
In het Uitvoeringsprogramma hebben diverse Parkstad-gemeenten aangegeven de mogelijkheden voor windenergie te onderzoeken. De samenwerkende gemeenten Heerlen, Kerkrade en Simpelveld verkennen onder coördinatie van Parkstad Limburg de mogelijkheden voor windenergie in Parkstad-Zuid. Vanaf de start van het project is een bedrag toegekend van € 150 voor Windenergie Parkstad-Zuid. Na toevoegingen en onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 € -50k in plaats van € - 37k per 31 december 2021. Door dit tekort is het project onder de overlopende activa verantwoord.

Projecten BC RuMo	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2019	Provincie	6	0	0	6
Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2020	Provincie	45	1	0	44
Projecten BC RuMo		**51**	**1**	**0**	**50**

Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2019 € 6 (€ 6)
Deze provinciale subsidie, die gaat over schooljaar 2019-2020, gaat over diverse acties/projecten m.b.t. verkeersveiligheid in Parkstad en dient nog te worden vastgesteld. Echter, in verband met de corona-maatregelen vanaf maart 2020, zullen wellicht een aantal voorgestelde acties/projecten mogelijk niet doorgegaan zijn.

Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2020 € 44 (€ 45)
Deze provinciale subsidie, die gaat over schooljaar 2020-2021, gaat over diverse acties/projecten m.b.t. verkeersveiligheid in Parkstad en dient nog te worden vastgesteld. Echter, in verband met de corona-maatregelen vanaf maart 2020, zullen wellicht een aantal voorgestelde acties/projecten mogelijk niet doorgegaan zijn of niet doorgaan.

Projecten BC Wonen en Herstructurering	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Sloop/transformatie fonds	Gemeenten	139	0	48	186
Programmatische aanpak particulier bezit DU	Rijk	2.325	1.185	0	1.140
VHF Deelproject Beekdaelen -Beekstraat Schinveld	Rijk	1.160	0	0	1.160
VHF Deelproject Beekdaelen - Bloemenbuurt Schinveld	Rijk	888	0	0	888
VHF Deelproject Beekdaelen - Nuinhof Nuth	Rijk	2.388	0	0	2.388
VHF Deelproject Beekdaelen - Uitvoeringskosten Beekdaelen	Rijk	380	0	0	380
VHF Deelproject Brunssum - Schuttersveld	Rijk	5.685	0	0	5.685
VHF Deelproject Brunssum - Lemmender/Brunssum Noord	Rijk	4.643	0	0	4.643
VHF Deelproject Brunssum - Uitvoeringskosten Brunssum	Rijk	637	0	0	637
VHF Deelproject Kerkrade - Bleijerheide	Rijk	4.488	0	0	4.488
VHF Deelproject Kerkrade - Mucherveld	Rijk	1.673	0	0	1.673
VHF Deelproject Kerkrade - Zonstraat/ Versnelling Rold.	Rijk	3.195	0	300	3.495
VHF Deelproject Kerkrade - Hopel / Ehrensteinerveld	Rijk	1.732	0	0	1.732
VHF Deelproject Kerkrade - Kremerstraat	Rijk	1.914	0	0	1.914
VHF Deelproject Kerkrade - Uitvoeringskosten Kerkrade	Rijk	798	0	0	798
VHF Deelproject Landgraaf - Oud Nieuwenhagen fase 2	Rijk	1.008	0	0	1.008
VHF Deelproject Landgraaf - Romeinenplein	Rijk	4.549	0		4.549
VHF Deelproject Landgraaf - Ruitersstraat/Streeperstraat	Rijk	1.043	0		1.043
VHF Deelproject Landgraaf - Uitvoeringskosten Landgraaf	Rijk	140	0	0	140
Kosten Gebiedsontwikkeling Victoriapark	Rijk	518	0	0	518
Projecten BC Wonen en Herstructurering		**39.301**	**1.185**	**348**	**38.464**

Sloop- en transformatiefonds € 186 (€ 139)
Gelijktijdig met het jaarplan 2017 heeft het Algemeen Bestuur de reserve subregionaal (Parkstad Limburg) sloop- en transitiefonds ingesteld met als doel kleine woningbouwinitiatieven mogelijk te maken onder de voorwaarden van de Structuurvisie Wonen Zuid Limburg. De voorwaarden bestaan uit diverse mogelijke compensatiemaatregelen die kunnen worden toegepast. Eén daarvan is de financiële compensatie, die in te zetten is voor verdunning en transformatie van de woningvoorraad. Het betreft een reserve die valt onder de bevoegdheid van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering. In het sloop- en transformatiefonds worden stortingen gedaan voor woningbouwprojecten die met inzet van de financiële compensatieregeling worden opgevoerd op de Regionale woningmarktprogrammering van de BC Wonen van Parkstad. In 2019 was de eindbalans €192k. In 2020 is er €198k bijgestort. Er hebben in 2019 nog geen onttrekkingen plaatsgevonden. In 2020 was dat wel het geval voor de cofinanciering van projecten uit het thema Wonen en Leefbaarheid van de Regio Deal. Dit was voor de Oude Egge (€150k) en voor de Schilterstraat (€70k). Per saldo zat er eind 2020 nog €170k in het fonds. In 2022 heeft Parkstad compensatiekosten van gemeenten ontvangen voor nieuwe woningbouwplannen die niet in aanmerking kwamen voor vrijstelling voor de compensatieregeling. Er is op 21 oktober 2022 het besluit genomen om €25.000,- in te zetten ter dekking van het onrendabele deel van een grondige renovatie voor een woning aan Aldenhofpark (totaal kosten 80.000,-).

Programmatische Aanpak Particulier Bezit € 1.140 (€ 2.325)
Vanuit de tranche 2017 en de daaropvolgende tranches (periode 2018 – 2020) van de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling is jaarlijks een bedrag van € 850 gestort in het project Aanpak particulier bezit. Dit zijn middelen die door de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering onder meer worden ingezet in het kader van de Regiodeal voor het thema Wonen en Leefbaarheid. Tot en met 2020 ging het hierbij om 4 tranches van €85k (€340k). In 2020 zijn er voor € 50k kosten geweest. De dekking van € 850k is voor € 355k gebruikt voor de cofinanciering van projecten uit het thema Wonen en Leefbaarheid van de Regio Deal. Dit was voor de Oude Egge (€300k) en de Schilterstraat (€55k). Per saldo zat er eind 2020 nog €2.995k in het fonds. In 2022 is voor €934.700,- aan bijdragen in onrendabele toppen van Regio Deal projecten van Wonen uitgekeerd. Het betreft de projecten Slakhorst (€50.000,-), Oud Nieuwenhagen (€450.000,-) en Vrieheide de Stack (€434.700,-). Daarnaast heeft er een overboeking plaatsgevonden inzake Aanpak historische linten in de wijk Bleijerheide (€250.000,-).

Volkshuisvestingfonds
De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Kerkrade en Landgraaf hebben VHF projecten met bijdragen van het Rijk. Deze bijdragen zijn in 2022 nog niet door Parkstad uitgekeerd.

Gebiedsontwikkeling Victoriapark €518 (€ 518)
Dit budget heeft zijn herkomst in de wijkenaanpak. Zie toelichting eerder onder “Businesscase Brunssum Centrum-Noord". Op 6 juli 2022 is een bedrag beschikt van €495.496,-. Het budget wordt dus niet geheel aangesproken.

Projecten DU-Bevolkingsdaling / Regio Deal	**Bijdrage**	**31-12-2021**	**31-12-2022**
Projecten Krimpgelden			
Leisure-Ring	Rijk	43	43
Spoorverdubbeling Heerlen-Landgraaf	Rijk	1.318	1.312
Fietsverbinding Simpelveld-Aken	Rijk	213	213
Bedrijventerrein Oostflank Brunssum	Rijk	400	400
Ransdaal Toekomstbestendig	Rijk	40	0
Slot Schaesberg	Rijk	305	30
Integraal dorpontwikkelingsplan Bocholtz	Rijk	337	337
Regionale fietsverbinding van Geul naar Geleenbeekdal	Rijk	150	150
Herinrichting bedrijventerrein Willem Sophia	Rijk	300	60
Landschapspark Hulsveld	Rijk	330	330
Open Club Klimmen	Rijk	500	85
De Reusch van Schimmert	Rijk	110	0
Aurora	Rijk	50	0
Herontwikkeling Giessen-Bautsch	Rijk	600	60
Herinrichting Dentgenbach	Rijk	50	5
De Baan Bocholtz	Rijk	278	0
SES Versterking Nuinhofwijk	Rijk	0	20
Organisatiekracht	Rijk	70	53
Nog toe te bedelen DU-Middelen 2021	Rijk	197	0
Projecten Regio Deal			
Heerlen Centrum Urban Living / Urban Heritage	Provincie	4.482	2.731
Kwartiermaker (kansrijke start)	Provincie	17	17
Projectleider (kansrijke start)	Provincie	43	43
Gemeente Landgraaf GBT 2020-2021	Provincie	27	0
Gemeente Landgraaf GBT 2021-2022	Provincie	28	28
Gemeente Landgraaf GBT 2022-2023/ 2023-2024	Provincie	0	70
Gemeente Brunssum GBT 2020-2021	Provincie	11	0
Gemeente Brunssum GBT 2021-2022	Provincie	15	15
Gemeente Brunssum GBT 2022-2023/ 2023-2024	Provincie	0	40
Gemeente Heerlen Verlengde schooldag schooljaren 2021-2022/ 2022-2023	Provincie	20	20

Gemeente Heerlen Verlengde schooldag Schooljaar 2023- 2024	Provincie	0	95
Gemeente Heerlen GBT 2022-2023/ 2023-2024	Provincie	0	20
Gemeente Kerkrade GBT 2020-2021	Provincie	12	0
Gemeente Kerkrade GBT 2021-2022	Provincie	18	18
Gemeente Kerkrade GBT 2022-2023/ 2023-2024	Provincie	0	50
Tekort GBT		273	472
Route Praktijkverklaring	Provincie	0	74
Mini-Saffiertjes	Provincie	1.159	1.159
Transformatie Brunssum-Centrum, deelprojecten Kerkstraat Noord en Victoriapark	Provincie	0	1.000
Aanpak Historische Linten in de wijk Blijerheide in Kerkrade	Provincie	0	0
Integrale aanpak Vrieheide-Stack	Provincie	0	145
Buurtontwikkeling Oud Nieuwenhagen en Winkelcentrum Op de Kamp	Provincie	148	148
Parkstad-Aken leerlingen ontdekken de kansen bij de buren	Provincie	0	74
GROS NL/D op het gebied van Digitalisering	Provincie	0	70
Destinatiemarketingplan 'Dit is Parkstad: Duitse markt'	Provincie	0	75
International Deal MKB Parkstad	Provincie	0	56
Center Court / Vie	Provincie	400	400
Cultuurapp C-US	Provincie	0	73
Cross-border Studio	Provincie	0	20
Uitbreiding E-bike deelsysteem	Provincie	0	129
Via Belgica	Provincie	0	5
L'EAU/Zuid-Limburg in euregionale context	Provincie	50	50
Inrichting grensoverschrijdend geografisch informatiesysteem	Provincie	0	2
RWTH Aken- Campus Heerlen	Provincie	0	200
Green Solar Herzogenrath	Provincie	0	7
Energiepark Herzogenrath	Provincie	0	10
Verbetering van de grensoverschrijdende gegevensuitwisseling	Provincie	27	27
Lokale aanpak ondermijning Parkstad Limburg	Provincie	10	10
Sprincplank	Provincie	7	7
WooW	Provincie	6	6
Werk in de Wijk	Provincie	15	15
WIJ(K) dat zijn wij!	Provincie	15	15
Wijkbedrijf Brunssum Noord	Provincie	13	13
Leren Locatie Holz	Provincie	9	9
Woonarrangement woningverbetering Lauradorp	Provincie	1.000	1.000
Inpondmakelaar	Provincie	750	750
Theathergrenzen overwinnen	Provincie	200	27
Velocity (e-bike deelsysteem)	Provincie	45	45
Stratenaanpak Parkstad Limburg	Provincie	125	552
Aanpak 2 particuliere woningen in wijk de Slakhorst	Provincie	0	0
Inponden 45 particuliere woningen in Oud Nieuwenhagen	Provincie	0	0
Integrale aanpak particulier bezit monumentale Nuinhofwijk	Provincie	0	0
Go-kit	Provincie	0	10
Projecten DU-Bevolkingsdaling / Regio Deal		**14.215**	**12.899**

Projecten Krimpgelden

Projecten krimpgelden	Bestuurs-commis-sie	Toe-gekend 2016	Toe-gekend 2017	Toe-gekend 2018	Toe-gekend 2019	Toe-gekend 2020	Toe-gekend 2021	Totaal
Aanpak hoogbouwflats	W&H	1.500						1.500
Project Aureliushof Heerlen	W&H		450					450
Programmatische aanpak particulier bezit	W&H	100	850	850	850	850		3.500
Spoorwegverdubbeling Heerlen-Landgraaf	RMO	1.000	250	250	250	250		2.000
Fietsverbinding Simpelveld-Aken	E&T		213					213
Leisurering	E&T	300						300
Leisure Lane	E&T			600				600
Bedrijventerrein Oostflank Brunssum	E&T		400					400
Slot Schaesberg	E&T		200	200			305	705
Revitalisering winkelgebied Nuth	E&T		350					350
Ransdaal toekomstbestendig	RMO		192					192
Integraal dorpontwikkelingsplan (I-DOP) Bocholtz	RMO			500				500
Verwoeste Kasteel Etzenrade	E&T			150				150
Regionale fietsverbinding Geul naar Geleenbeekdal	RMO			150				150
Herinrichting bedrijventerrein Willem Sophia	E&T			300				300
Financiële afwikkeling Buitenring	MOB				1.500	1.500		3.000
Landschapspark Uitkijkpunt Huls	E&T				330			330
Open Club Klimmen	SES					330	500	830
De Reusch van Schimmert	E&T						110	110
Aurora	W&H						50	50
Herontwikkeling Giessen-Bautsch	E&T						600	600
Herinrichting Dentgenbach	E&T						50	50
De Baan Bocholtz	W&H						278	278
Organisatiekracht	DB						70	70
Cofinanciering GROS Regio Deal	DB						500	500
Gezonde Basisschool voor de Toekomst	SES						273	273
Sociaal ec. structuurversterking Nuinhofwijk Nuth	DB						197	197
Totaal		**2.900**	**2.905**	**3.000**	**2.930**	**2.930**	**2.933**	**17.598**

Met ingang van 2016 krijgen de Parkstadgemeenten 5 jaar lang € 3,9 miljoen per jaar uitgekeerd op basis van de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling. In Parkstadverband is besloten hiervan € 2.933.000 per jaar (75%) regionaal in te zetten. Deze middelen zijn allemaal toegekend conform onderstaande tabel. In 2020 heeft door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een evaluatie van het programma bevolkingsdaling plaats gevonden, waarin de DU bevolkingsdaling is meegenomen. Naar aanleiding van deze evaluatie is deze uitkering met 1 jaar verlengd tot en met 2021. Vanaf 2022 is deze uitkering geen Decentralisatie Uitkering meer maar een Specifieke Uitkering. Door onduidelijkheid over de criteria op basis waarvan de middelen worden toegekend is vertraging ontstaan. Stadsregio Parkstad heeft op 7 maart 2023 de beschikking voor deze Specifieke Uitkering van de centrumgemeente ontvangen.

Projecten krimpgelden / Regio Deal

Open Club Klimmen € 85 (€ 500)
Het project Open Club Klimmen is een prioritair project van de gemeente Voerendaal. Voor de leefbaarheid van de kern Klimmen en omgeving richt het project zich op het voorzieningenniveau en wordt een fysieke basis geboden voor de inhoudelijke programma's op het vlak van onderwijs, kinderopvang, positieve gezondheid, sport, zorg, cultuur en participatie. De betreffende middelen zijn reeds bij besluiten van 3 juli 2019, 29 april en 11 november 2020 toegekend; bijdragen zijn afkomstig uit respectievelijk de restant DU-bijdragen 2016-2020 en de verlengde DU-2021.

SES versterking Nuinhofwijk €20 (€0)
Dit project dient als opstart van een langjarige integrale aanpak van de sociaal economische problematiek dat als kapstok kan worden gebruikt en verder kan worden uitgerold in andere buurten en dorpen. Vanuit de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling die in 2021 is verlengd, is ten behoeve van dit project 197.000 euro beschikt. Hiervan is reeds 177.300 euro, zijnde 90% als voorschot uitbetaald.

Heerlen-Centrum Urban Living / Central Park en Urban Heritage / Landsfort € 2.731 (€ 4.482)
Het totale subsidiebedrag voor Heerlen-Centrum conform de beschikking Regio Deal bedraagt € 8.000.000: € 7.358.000 vanuit de Regio Deal en € 642.000 vanuit het BTW-compensatiefonds. In 2020 is er € 7.358.000 ontvangen van de Provincie Limburg. Van de € 8.000.000 is € 4.300.000 beschikt voor Urban Living en € 3.700.000 voor Urban Heritage. In 2021 is een voorschot van € 2.876.000 aan de gemeente Heerlen uitgekeerd. In 2022 heeft de gemeente Heerlen een wijzigingsverzoek ingediend en is op grond daarvan, door het DB een gewijzigde beschikking afgegeven. Ook is in 2022 een voorschot van € 1.750.200 aan de gemeente Heerlen uitgekeerd.

Kwartiermaker (Kansrijke Start) € 17 (€ 17)
Vanuit de programmalijn Kansrijke Start binnen het thema SES (sociaaleconomische structuurversterking) in de Regio Deal Parkstad is voor de kwartiermaker een totaalbedrag van 170.000 euro beschikt. Vanuit Bureau Trendbreuk is er ook een subsidie aangevraagd bij de Provincie Limburg en is er uiteindelijk voor gekozen om zowel voor de Zuid-Limburgse aanpak als voor de intensivering Kansrijke Start in Parkstad budget te alloceren om één kwartiermaker aan te stellen die samen met de projectleider inventariseert welke interventies binnen Kansrijke Start opgestart kunnen worden. Per beschikking d.d. 15 juli 2020 is er een voorschot uitgekeerd van 153.000 euro en dient 17.000 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in 2023.

Projectleider (Kansrijke Start) € 43 (€ 43)
Vanuit de programmalijn Kansrijke Start binnen het thema SES (sociaaleconomische structuurversterking) in de Regio Deal Parkstad is voor de projectleider en het werkbudget een totaalbedrag van 430.000 euro beschikt (230.000 euro voor de projectleider en 200.000 euro voor het werkbudget). De projectleider werkt voor de Parkstadgemeenten in het kader van Kansrijke Start en de intensivering die middels Regio Deal-middelen tot stand moet komen. Per beschikking d.d. 15 juli 2020 is er een voorschot uitgekeerd van 387.000 euro en dient 43.000 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in 2023.

Gemeente Landgraaf Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2020-2021 € 0 (€ 27)
Samen met de gemeenten Brunssum, Heerlen en Kerkrade is er medio 2020 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het schooljaar 2020-2021. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Landgraaf van 265.666 euro. Het betrof de subsidieaanvraag voor drie scholen in Landgraaf. Bij twee scholen betrof het een voortzetting van het volledige concept en voor een school betrof het een transformatie van beweeg- naar volledig concept van de GBT. Per beschikking d.d. 15 juli 2020 is er een voorschot uitgekeerd van 239.099,40 euro en diende er nog 26.566,60 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek. Naar aanleiding van de definitieve subsidievaststelling en het feit dat de gerealiseerde kosten in het schooljaar 2020-2021 lager waren vanwege corona, heeft er een verrekening plaatsgevonden en zijn de resterende middelen van 26.566,60 euro en een terugbetaling van 63.125,15 euro overgeboekt naar de post Tekort GBT.

Gemeente Landgraaf Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2021-2022 € 28 (€ 28)
Samen met de gemeenten Brunssum, Heerlen en Kerkrade is er in mei 2021 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het schooljaar 2021-2022. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Landgraaf van 285.830 euro. Per beschikking d.d. 26 mei 2021 is er een voorschot uitgekeerd van 257.247 euro en dient 28.583 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in februari 2023. De verwachting is echter dat de gerealiseerde kosten in het schooljaar 2021-2022 lager liggen, doordat de volledige implementatie op de derde school vertraging heeft opgelopen vanwege corona. Hierdoor zal er een verrekening plaatsvinden bij de formele subsidievaststelling.

Gemeente Landgraaf Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2022-2023/ 2023-2024 € 70 (€ 0)
Inmiddels is het volledige concept op de drie basisscholen in Landgraaf geïmplementeerd. Samen met de gemeenten Brunssum, Heerlen en Kerkrade is er in eind 2022 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor de resterende schooljaren *2022-2023/ 2023-2024*. In totaal is er een bedrag

beschikt aan de gemeente Landgraaf van 282.642,61 euro. De dekking voor deze kosten is deels voorzien uit Regio Deal middelen die nog bij de Provincie dienden te worden afgeroepen. Dit betrof een bedrag van 70.000 euro. De overige kosten worden gedekt door middelen uit de post Tekort GBT en middelen uit de DU 2021. Na de definitieve subsidievaststelling van het schooljaar 2021-2022 en eventuele verrekening zal overgegaan worden tot uitbetaling van een voorschot van 254.378,35 euro.

Gemeente Brunssum Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2020-2021 € 0 (€ 11)
Samen met de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Landgraaf is er medio 2020 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het schooljaar 2020-2021. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Brunssum van 109.462 euro. Het betrof de subsidieaanvraag voor twee scholen in Brunssum. Per beschikking d.d. 15 juli 2020 is er een voorschot uitgekeerd van 98.515,80 euro en diende 10.946,20 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek. Naar aanleiding van de definitieve subsidievaststelling en het feit dat de gerealiseerde kosten in het schooljaar 2020-2021 lager waren vanwege corona, heeft er een verrekening plaatsgevonden en zijn de resterende middelen van 10.946,20 euro en een terugbetaling van € 66.411,37 euro overgeboekt naar de post Tekort GBT.

Gemeente Brunssum Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2021-2022 € 15 (€ 15)
Samen met de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Landgraaf is er in mei 2021 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het schooljaar 2021-2022. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Brunssum van 148.736 euro. Per beschikking d.d. 26 mei 2021 is er een voorschot uitgekeerd van 133.862,40 euro en dient 14.873,60 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in februari 2023. De verwachting is echter dat de gerealiseerde kosten in het schooljaar 2021-2022 lager liggen, vanwege corona. Hierdoor zal er een verrekening plaatsvinden bij de formele subsidievaststelling.

Gemeente Brunssum Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2022-2023/ 2023-2024 € 40 (€ 0)
Inmiddels is het volledige concept op één basisschool in Brunssum geïmplementeerd en op twee andere Basisscholen is er sprake van een gedeeltelijke implementatie. Samen met de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Landgraaf is er in eind 2022 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor de resterende schooljaren *2022-2023/ 2023-2024*. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Brunssum van 189.826,48 euro. De dekking voor deze kosten is deels voorzien uit Regio Deal middelen die nog bij de Provincie dienden te worden afgeroepen. Dit betrof een bedrag van 40.000 euro. De overige kosten worden gedekt door middelen uit de post Tekort GBT en middelen uit de DU 2021. Na de definitieve subsidievaststelling van het schooljaar 2021-2022 en eventuele verrekening zal overgegaan worden tot uitbetaling van een voorschot van 170.843,83 euro.

Gemeente Heerlen Verlengde schooldag schooljaren 2021-2022/ 2022-2023 € 20 (€ 20)
De gemeente Heerlen heeft in mei 2021 een aanvraag ingediend voor de implementatie van een verlengde schooldag op een basisschool in Heerlen. Met een verlengde schooldag (van 5 uur per week voor de groepen 3 tot en met 8 en aangepaste schooltijden bij de onderbouw) wordt ingezet op het voorkomen en aanpakken van onderwijsachterstanden en het bevorderen van talentontwikkeling. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Heerlen van 200.000 euro. Per beschikking d.d. 26 mei 2021 is er een voorschot uitgekeerd van 180.000 euro en dient 20.000 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in februari 2024.

Gemeente Heerlen Verlengde schooldag 2023-2024 € 95 (€ 0)
De gemeente Heerlen heeft eind 2022 een aanvraag ingediend voor de voortzetting van een verlengde schooldag op een basisschool in Heerlen. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Heerlen van 95.000 euro. De dekking voor deze toekenning wordt voorzien uit een eerder toegekend bedrag uit de DU 2021 voor het tekort GBT/Verlengde schooldag.

Gemeente Heerlen Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2022-2023/ 2023-2024 € 20 (€ 0)
Inmiddels is het volledige concept op één basisschool in Heerlen geïmplementeerd. Samen met de gemeenten Brunssum, Kerkrade en Landgraaf is er in eind 2022 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor de resterende schooljaren *2022-2023/ 2023-2024*. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Heerlen van 119.196,50 euro. De dekking voor deze kosten is deels voorzien uit Regio Deal middelen die nog bij de Provincie dienden te worden afgeroepen. Dit betrof een bedrag van 19.664 euro. De overige kosten worden gedekt door middelen uit de post Tekort GBT en middelen uit de DU

2021. Na de definitieve subsidievaststelling van het schooljaar 2021-2022 en eventuele verrekening zal overgegaan worden tot uitbetaling van een voorschot van 107.276,85 euro.

Gemeente Kerkrade Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2020-2021 € 0 (€ 12)
Samen met de gemeenten Brunssum, Heerlen en Landgraaf is er medio 2020 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het schooljaar 2020-2021. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Kerkrade van 119.320 euro. Het betrof de subsidieaanvraag voor twee scholen in Kerkrade. Per beschikking d.d. 15 juli 2020 is er een voorschot uitgekeerd van 107.388 euro en diende 11.932 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek. Naar aanleiding van de definitieve subsidievaststelling en het feit dat er geen kosten zijn gemaakt in dit schooljaar vanwege corona, heeft er een verrekening plaatsgevonden en zijn de resterende middelen van 11.932 euro en een terugbetaling van € 107.388 euro overgeboekt naar de post Tekort GBT.

Gemeente Kerkrade Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2021-2022 € 18 (€ 18)
Samen met de gemeenten Brunssum, Heerlen en Landgraaf is er in mei 2021 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het schooljaar 2021-2022. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Kerkrade van 180.208 euro. Per beschikking d.d. 26 mei 2021 is er een voorschot uitgekeerd van 162.187,20 euro en dient 18.020,80 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in februari 2023. De verwachting is dat de gerealiseerde kosten in het schooljaar 2021-2022 echter lager liggen, vanwege corona. Hierdoor zal er een verrekening plaatsvinden bij de formele subsidievaststelling.

Gemeente Kerkrade Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2022-2023/ 2023-2024 € 50 (€ 0)
Inmiddels is het volledige concept op twee basisscholen in Kerkrade geïmplementeerd. Samen met de gemeenten Brunssum, Heerlen en Landgraaf is er in eind 2022 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor de resterende schooljaren *2022-2023/ 2023-2024*. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Kerkrade van 228.023.66 euro. De dekking voor deze kosten is deels voorzien uit Regio Deal middelen die nog bij de Provincie dienden te worden afgeroepen. Dit betrof een bedrag van 50.000 euro. De overige kosten worden gedekt door middelen uit de post Tekort GBT en middelen uit de DU 2021. Na de definitieve subsidievaststelling van het schooljaar 2021-2022 en eventuele verrekening zal overgegaan worden tot uitbetaling van een voorschot van 205.221,29 euro.

Tekort GBT €567 (€ 273)
Deze post is aangemaakt, omdat er een tekort werd voorzien in de dekking voor de GBT en Verlengde schooldag-middelen. Naast een bedrag van 272.780 euro DU-2021 middelen, zijn de resterende middelen en verrekeningen uit het schooljaar 2020-2021 toegevoegd. Na definitieve subsidievaststelling zullen hier ook de resterende middelen en verrekeningen uit het schooljaar 2021-2022 aan worden toegevoegd als gedeeltelijke dekking voor de schooljaren 2022-2023 en 2023-2024.

Route Praktijkverklaring €74 (€ 0)
Medio 2022 heeft WSP Parkstad een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het project ‘Route Praktijkverklaring’. Het project Praktijkverklaring is een ‘samengesteld’ project dat in een aantal mens-ontwikkelbedrijven wordt uitgevoerd in samenwerking met het ROC Vista en het AOC Yuverta. WSP Parkstad coördineert het geheel. Het project focust op kwetsbare werkzoekenden en biedt hen een ontwikkeltraject binnen een van de mens-ontwikkelbedrijven in de regio dat kan worden afgerond met een praktijkverklaring. De praktijkverklaring heeft civiel effect. Het versterkt dus duurzaam de arbeidsmarktpositie van kwetsbare werkzoekenden. De praktijkroute biedt deelnemers ook een positieve ervaring in het zetten van stappen in ontwikkeling.
Middels een beschikking op 6 juli 2022, is een bedrag van maximaal € 248.000,- toegekend. Hiervan is in 2022 reeds 173.600 als voorschot uitbetaald.

De wonenprojecten binnen de Regio Deal
De uitvoering van de Regio Deal projecten ligt bij gemeenten en bij corporaties. Parkstad fungeert slechts als doorgeefluik voor de subsidies (onder voorwaarden) en de aansturing en coördinatie daarop. Het betreft de volgende projecten.
Mini-Saffiertjes, aandeel wonen in Brunssum-Centrum (Kerkstraat Noord en Victoriapark), Aanpak Historische Linten in de wijk Bleijerheide, Vrieheide-de Stack, Oud Nieuwenhagen, Lauradorp,

Inpondmakelaar, Slakhorst en de Nuinhofwijk. Eerder werden reeds middelen aan Rolduckerveld, Bocholtz en de Oude Egge uitgekeerd. Met uitzondering van Lauradorp zijn alle projecten in uitvoering en al dan niet geheel of gedeeltelijk beschikt.

Bij enkele van deze projecten is tevens cofinanciering vanuit Parkstad aan de orde die dan haar oorsprong vindt in de Krimpmiddelen of in het Sloop- en transformatiefonds.

Parkstad-Aken leerlingen ontdekken de kansen bij de buren € 74 (0)
Vergroten van de awareness van grensoverschrijdende kansen van jongeren in Parkstad en Aken van vmbo tot en met vwo. Bevorderen van de Duits-Nederlandse en Euregionale mobiliteit van toekomstige generaties burgers in Parkstad en Aken.

GROS NL/D op het gebied van digitalisering €70 (€ 0)
Doel: De economie in de regio Parkstad, en daarmee ook het ecosysteem van BSSC, te versterken. Creëren van naamsbekendheid van de regio Parkstad (Heerlen). Aansluiting zoeken op de speerpunten Brede Welvaart en AI. Acquisitie van samenwerkingspartners en bedrijven die zich willen vestigen in de regio Parkstad.

Destinatiemarketingplan 'Dit is Parkstad: Duitse markt' € 75 (€ 0)
Doel: Het versterken van de bekendheid en het imago van regio Parkstad in Noordrijn-Westfalen en toeristisch recreatieve bestedingen verhogen / bevorderen van de lokale economie.

International Deal MKB Parkstad € 56 (€ 0)
Doel: Bevorderen van de grensoverschrijdend ondernemerschap, i.e. vergroten van de slagkracht van lokale MKB-ondernemers in het succesvol zakendoen over de grens (focus op met name Aken en achterland).

Center Court / Vie € 400 (€ 400)
Voor Center Court Kerkrade is in 2020 een subsidiebedrag aangevraagd voor 4.000.000 euro en dit bedrag is ook beschikt. Nadat op 26 mei het regionale uitvoeringsprogramma door het dagelijks bestuur is vastgesteld is 90% uitgekeerd. Op 11 november 2022 is er door de gemeente Kerkrade een looptijdverlengingsverzoek ingediend voor 2 jaar tot en met 31 december 2024, dat op 14 december 2022 door het dagelijks bestuur is gehonoreerd. De laatste 10% zal daarom mogelijk pas uitgekeerd worden na goedkeuring van het vaststellingsverzoek in april 2025.

Cultuurapp C-US € 73 (€0)
Doel: Ontwikkeling en exploitatie van een cultuurapp, die alle cultuurinstellingen in de euregio aan de burger/toerist toegankelijk maakt op een manier die nu nog niet gebeurt.

Cross-border Studio € 20 (€0)
Doel: Bewustmaking van beleidsmakers van de noodzaak van grensoverschrijdende samenwerking bij elk groot ruimtelijke ordeningsproject. Focusverschuiving teweeg brengen voor de grensoverschrijdende regio als een geheel. Verbinding leggen met RWTH en New Regional Bauhaus Heerlen.

Uitbreiding E-bike deelsysteem (Velocity) € 129 (€ 0)
Doel: Ontwikkeling van een grensoverschrijdend e-bike-deelsysteem als volwaardig alternatief voor de auto.

Via Belgica € 5 (€ 0)
Doel: Verbinden van Nederlandse en Duitse initiatieven rondom Romeins verleden.

L'EAU / Zuid-Limburg in Euregionale context € 50 (€ 50)
Doel: In kaart brengen huidige ruimtelijke planning en ontwikkelen van beleidsstrategieën in relatie tot situatie in Rheinisches Revier.

Inrichting grensoverschrijdend geografisch informatiesysteem € 2 (€ 0)
Doel: Ontwikkelen van een geografisch informatiesysteem dat op elkaar afgesteld is. Ontwikkelen van een geografisch informatiesysteem dat op elkaar afgesteld is.

RWTH Aken – Campus Heerlen € 200 (€ 0)
Doel: Ontwikkeling van een permanente vestiging, New Regional Bauhaus, van de RWTH Aken in Heerlen Concrete samenwerking van hoger onderwijsinstellingen uit de (eu)regio

Green Solar Herzogenrath € 7 (€ 0)
In 2022 is €70.000 toegekend vanuit de Regio Deal en daarbij is 90% (€ 63.000) doorgeleid naar gemeente Kerkrade.

Energiepark Herzogenrath € 10 (€ 0)
In 2022 is €100.000 toegekend vanuit de Regio Deal en daarbij is 90% (€ 90.000) doorgeleid naar gemeente Landgraaf.

Sprincplank € 7 (€ 7)
In november 2020 heeft de gemeente Heerlen een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het project 'Sprincplank'. Het project 'Sprincplank' kent een intersectorale werkoriëntatie-carrousel in de vorm van korte leerwerktrajecten. Middels een beschikking op 9 december 2020, is de gevraagde subsidie van € 70.000,- toegekend. Hiervan is in 2021 reeds 90% uitbetaald. Bij de definitieve subsidievaststelling in april 2024 wordt de resterende 10% mogelijk uitgekeerd.

WooW € 6 (€ 6)
In november 2020 heeft de gemeente Heerlen een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het project 'WooW. In het project 'WooW worden laagdrempelige leerwerktrajecten in de bouw' georganiseerd door het ROC Vista in de wijk GMS, samen met Praktech. Het project is in de uitvoering weliswaar ingebed in de Heerlense wijk GMS maar focust niet alleen op deelnemers uit GMS. Het programma staat nadrukkelijk open voor deelnemers uit heel Parkstad. Middels een beschikking op 9 december 2020, is de gevraagde subsidie van € 57.880,- toegekend. Hiervan is in 2021 reeds 90% uitbetaald. Bij de definitieve subsidievaststelling in april 2023 wordt de resterende 10% mogelijk uitgekeerd.

Werk in de Wijk € 15 (€ 15)
In november 2020 heeft de gemeente Heerlen een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het project 'Werk in de Wijk'. Het project focust op jongeren tot 27 jaar uit Hoensbroek en GMS zonder werk maar biedt ook kansen voor de ouders en sociale omgeving van deze jongeren, en tracht de weg naar opleiding en werk voor inwoners uit kwetsbare buurten en wijken toegankelijker (meer instroom) en korter (snellere instroom, doorstroom, uitstroom) maken. Middels een beschikking op 9 december 2020, is de gevraagde subsidie van € 150.000,- toegekend. Hiervan is in 2021 reeds 90% uitbetaald. Op 1 november 2022 is er door de gemeente Heerlen een looptijdverlengingsverzoek ingediend voor 6 maanden tot en met 31 juli 2023, dat op 23 november 2022 door het dagelijks bestuur is gehonoreerd. De laatste 10% zal daarom mogelijk worden uitgekeerd worden na goedkeuring van het vaststellingsverzoek in december 2023.

WIJ(K) dat zijn wij! € 15 (€ 15)
In april 2021 heeft de gemeente Landgraaf een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het project 'WIJ(K). Het project heeft als doel het ontwikkelen van een werkwijze gericht op het bieden van meer kansen op participatie en werk. Middels een beschikking op 26 mei 2021, is de gevraagde subsidie van € 150.000,- toegekend. Hiervan is in 2021 reeds 90% uitbetaald. Op 19 december 2022 is er door de gemeente Landgraaf een looptijdverlengingsverzoek ingediend voor 2 jaar tot en met 31 december 2024. Dit looptijdverlengingsverzoek wordt geagendeerd in de vergadering van het dagelijks bestuur op 8 februari 2023. De laatste 10% zal daarom mogelijk worden uitgekeerd worden na goedkeuring van het vaststellingsverzoek, dat bij honorering pas in april 2025 moet worden ingediend.

Wijkbedrijf Brunssum Noord € 13 (€ 13)
In november 2020 heeft de gemeente Brunssum een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het project 'Wijkbedrijf Brunssum Noord'. Het project in Brunssum Noord start de aanpak met het oprichten / inrichten van een wijkbedrijf. Op die manier wordt een dragende structuur in de wijk gecreëerd waar partners initiatieven kunnen nemen, die bijdragen aan de samenhang en aan de structurele verankering. Binnen dit wijkwerkbedrijf kunnen inwoners laagdrempelig aan de slag met werkzaamheden in relatie tot de behoeften in de buurt. Middels een beschikking op 9 december 2020, is de gevraagde subsidie

van € 131.950,- toegekend. Hiervan is in 2021 reeds 90% uitbetaald. Op 22 november 2021 is er door de gemeente Brunssum een looptijdverlengingsverzoek ingediend voor 1 jaar tot en met 15 november 2022, dat op 19 januari 2022 door het dagelijks bestuur is gehonoreerd. De laatste 10% zal daarom mogelijk pas worden uitgekeerd worden na goedkeuring van het vaststellingsverzoek in april 2023.

Leren Locatie Holz € 9 (€ 9)
In november 2020 heeft de gemeente Kerkrade een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het project 'Leren met perspectief, loopbaanleren en arbeidsmarkttoeleiding bij Beroepscollege Parkstad Limburg, locatie Holz'. Concreet focust het project op het inzetten van extra expertise om jongeren actief te ondersteunen en begeleiden in relatie tot opleidings- en beroepskeuze, waarbij de stap naar meer leren buiten de school en gerichte loopbaanoriëntatie in samenwerking met bedrijven wordt gemaakt. Middels een beschikking op 9 december 2020, is de gevraagde subsidie van € 91.200,- toegekend. Hiervan is in 2021 reeds 90% uitbetaald. Op 29 maart 2022 is er door de gemeente Kerkrade een looptijdverlengingsverzoek ingediend voor 1 jaar tot en met 31 juli 2023, dat op 8 juni 2022 door het dagelijks bestuur is gehonoreerd. De laatste 10% zal daarom mogelijk pas worden uitgekeerd worden na goedkeuring van het vaststellingsverzoek in december 2023.

Theatergrenzen overwinnen € 200 (€ 0)
Doel: Structureel vergroten van aantal Duitse bezoekers aan Parkstad Limburg Theater

Velocity (e-bike deelsysteem) € 45 (€ 45)
De Provincie heeft 450.000 euro subsidie beschikbaar gesteld. Hiervan is 90% bevoorschot. Afronding van het project is voorzien medio 2023 waarna het restant budget van 45.000 euro via de provincie beschikbaar komt.

Regiodeal Stratenaanpak Parkstad Limburg € 552 (€ 125)
De Stratenaanpak is in 2022 van start gegaan. Er zijn transitiecoaches geworven die in gesprek gaan met vastgoedeigenaren in specifiek aangewezen straten/gebieden, met als doel te verkennen welke mogelijkheden er zijn om leegstaande winkelpanden te transformeren naar andere functies. Dit project maakt onderdeel uit van de Regio Deal Parkstad Limburg. Naast het procesbudget is er een transformatiefonds ingericht, gekoppeld aan een subsidieregeling. Vastgoedeigenaren kunnen een beroep doen op een bijdrage uit dit fonds.

Go-kit € 10 (€0)
Doel: De realisatie van een innovatief AI-product in de Stadsregio Parkstad Limburg, getest in 16 grensoverschrijdende living labs, ten behoeve van vermindering de uitstoot van CO2 uit, en slimmer onderhoud in, de gebouwde omgeving, in een samenwerking tussen partijen uit de stadsregio Parkstad Limburg en Belgische grensregio.

Projecten BC Economie en Toerisme / Dagelijks bestuur	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Streetwise (E&T)	Gemeenten	32	212	200	21
SAFE Cities (DB)	Gemeenten	0	0	30	30
Projecten BC Economie en Toerisme		**32**	**212**	**230**	**50**

Streetwise € 21 (€ 32) (E&T)
Medio 2020 is het samenwerkingsconstruct met Streetwise vervat in een subsidie-relatie (begrotingspost subsidie), waarbij in Parkstad-verband de subsidie aan Streetwise is verstrekt op basis van de bijdragen van de deelnemende gemeenten (alle gemeenten in Parkstad excl. Voerendaal). Eind 2022 is besloten om opnieuw een subsidie aan Streetwise te verstrekken.

SAFE Cities € 30 (€ 0) (DB)
SAFE-CITIES betreft een Europees project gericht op het ondersteunen van een hoge kwaliteit in de veiligheid van publieke ruimtes. Vanuit Parkstad ligt, samen met de gemeente Landgraaf, daarbij de focus op de publieke ruimtes rond het Megaland-terrein gedurende evenementen.

Projecten BC GROS	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Cofinanciering GROS Regio Deal	Rijk	500	153	0	347
Projecten BC GROS		**500**	**153**	**0**	**347**

Cofinanciering GROS Regio Deal € 347 (€ 500)
Vanuit cofinanciering GROS Regio Deal zijn in 2022 door Parkstad bijdragen geleverd aan gemeente Landgraaf inzake het Energiepark Herzogenrath (€ 63.000), gemeente Kerkrade inzake Green Solar Herzogenrath (€ 45.000), het Gegevenshuis inzake een Grensoverschrijdend Informatie Systeem (€ 13.500) en tot slot een bijdrage aan de Open Universiteit inzake het project GO-kit (€ 31.500).

Projecten BC SES	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Elsa Lab	Gemeenten	135	0	0	135
Projecten BC SES		**135**	**0**	**0**	**135**

Elsa Lab € 135 (€ 135)
Door het her-alloceren van een restantbudget van de voormalige projecten Rock en Citizens Rail is in 2021 de bijdrage van Stadsregio Parkstad Limburg aan dit project georganiseerd. In 2022 heeft geen mutatie plaatsgevonden.

Projecten BDU	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Bewegwijzering	Provincie	16	0	0	16
Projecten BDU		**16**	**0**	**0**	**16**

Bewegwijzering € 16 (€ 16)
De bewegwijzering is een onderdeel van het BDU project Benutting onderliggend wegennet regio Parkstad. De afrekening van de totale BDU-subsidie zal in eerste helft 2023 plaatsvinden, waarin dus ook de door ons opgevoerde middelen voor de toeristische bewegwijzering worden verantwoord. Hierdoor staat er per 31-12-2022 nog een te betalen bedrag aan de gemeentes van € 132.412 en aan de Provincie van € 112.826. Deze zijn opgenomen bij de overlopende passiva.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen
Huurovereenkomst
In 2021 is een langdurige overeenkomst aangegaan met Walas Projects BV voor huur van kantoor- en vergaderruimte aan de Kloosterweg 1 te Heerlen. Het huurcontract heeft per einde boekjaar nog een resterende looptijd van 2,5 jaar. De huurverplichting bedraagt € 90.000 per jaar. De totale huurverplichting conform de resterende looptijd van het contract bedraagt daarmee € 225.500.

Arbeidskostengerelateerde verplichtingen: verlofrechten
Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen. Deze personele lasten worden verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. Denk hierbij aan (overlopende) verlofaanspraken. De verplichting wegens niet opgenomen verlofuren bedraagt per 31-12-2022 € 55.000.

12.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Werkbudget kernactiviteiten	700	762	759	-3
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	38	-2
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten	pm	2.023	1.226	-797
Afschrijvingen buitenring	265	265	264	-1
Financieringskosten buitenring	106	106	106	0
Flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	2	64	62
Loonkosten formatie	2.241	2.622	2.622	0
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting / takendiscussie	338	429	361	-68
Materiële kosten bedrijfsvoering op orde	0	252	147	-105
Totaal lasten	**3.740**	**6.501**	**5.588**	**-913**
Totaal bijdragen deelnemende gemeenten kerntaken	3.704	4.352	4.351	-1
Bijdragen gemeenten flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	22	0	-22
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	pm	2.319	1.601	-718
Rentebaten	0	0	190	190
Totaal baten	**3.754**	**6.693**	**6.142**	**-551**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	**14**	**192**	**554**	**362**
Stortingen in reserves:				
Reserve Ringwegen	400	400	400	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	741	668	73
Reserve werkbudgetten BC's flexibele schil	0	20	0	20
Reserve werkbudget DB/Regio Deal	0	257	258	-1
Onttrekkingen aan reserves:				
Reserve Ringwegen	371	371	370	-1
Reserver werkbudget Algemeen Bestuur	0	0	79	79
Reserve werkbudget DB/Regio Deal	0	47	47	-0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies flexibele schil	0	0	64	64
Frictiereserve	15	82	22	-60
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissie	0	725	533	-192
Saldo mutatie reserves	**-14**	**-193**	**-211**	**-18**
Gerealiseerde resultaat	**0**	**-0**	**343**	**343**

Programma Kerntaken

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Werkbudget:	700	762	759	-3
Lobby subsidieverwerver	40	40	38	-2
Afschrijvingskosten Buitenring	265	265	264	-1
Financieringskosten Buitenring	106	106	106	0
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten	pm	2.023	1.226	-797
Loonkosten formatie	1.276	1.657	1.657	0
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	15	0
Totale lasten Kerntaken	**2.402**	**4.868**	**4.066**	**-802**
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	pm	2.319	1.601	-718
Rentebaten	0	0	190	190
Totale baten Kerntaken	**0**	**2.319**	**1.791**	**-528**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Kerntaken	**-2.402**	**-2.549**	**-2.275**	**274**
Stortingen in reserves:				
Reserve Ringwegen	400	400	400	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	741	668	-73
Reserve werkbudget Dagelijks Bestuur	0	257	258	1
Onttrekkingen aan reserves:				
Reserve Ringwegen	371	371	370	-1
Reserver werkbudget Algemeen Bestuur	0	0	79	79
Reserve werkbudget DB/Regio Deal	0	47	47	0
Reserve werkbudget Bestuurscommissies	0	725	533	-192
Frictiereserve	15	15	15	0
Saldo mutaties reserves Kerntaken	**-14**	**-240**	**-282**	**-42**
Gerealiseerde resultaat Kerntaken	**-2.416**	**-2.789**	**-2.557**	**232**

- Werkbudgetten bestuurscommissies
  In 2022 zijn de werkbudgetten van de bestuurscommissies allen bestemd op basis van het jaarplan. Het gedeelte van de werkbudgetten inzake de beschikbare middelen SPL € 606.000 (subtotaal BC's minus DB) zijn volledig ingezet. Van het restant Budget Regio Deal ad € 66.000 is € 10.000 overgebleven. Dit bedrag blijft beschikbaar voor Regio Deal activiteiten in 2023.

- Werkbudget Dagelijks Bestuur
  Van het totale werkbudget 2022 is in het jaarplan een bedrag van € 94.000 beschikbaar voor aanwending door het Dagelijks Bestuur. Bij de resultaatbestemming 2021 is hier € 47.000 aan toegevoegd. Van de vrijgevallen middelen van de projecten Super Circular Estate is € 258.000 toegevoegd aan de reserve Dagelijks Bestuur als procesgeld voor de Regio Deal.
  Het werkbudget van het Dagelijks Bestuur is € 41.000 achtergebleven bij het budget van € 141.000. Daarnaast is € 40.000 beschikbaar voor de lobby subsidieverwerving. Dit budget is nagenoeg geheel aangewend.

Bij overschotten is het vigerende beleid dat programmagelden beschikbaar blijven voor programma activiteiten in het daaropvolgende jaar, mits het resultaat dit toelaat. Bij de resultaatbestemming zal worden voorgesteld om het resterende werkbudget van het Dagelijks Bestuur toe te voegen aan het werkbudget van 2023.

- Met betrekking tot de verschillen inzake cofinanciering door derden kernactiviteiten/projectlasten, cofinanciering door derden kernactiviteiten/projectbaten, en de reserve werkbudgetten bestuurscommissies geldt het volgende: Baten en lasten van projecten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve werkbudget van de betreffende bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat nihil.

- Loonkosten formatie
  De loonkosten van de kernformatie moeten als een geheel worden gezien. De onderverdeling naar programma's en overhead is op last van de BBV gemaakt.

Loonkosten totaal	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Loonkosten kernformatie programma activiteiten	1.276	1.657	1.657	-
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	15	-
Loonkosten kernformatie overhead	950	950	950	-
Totaal	**2.241**	**2.622**	**2.622**	**-**

Per saldo zijn de loonkosten op begrotingsniveau uitgekomen. De voorziening verlofsparen ad €13.000 is daarbij ingesteld vanuit restant bedrijfsvoerings-budget waarmee de begrote vrijval van de reserve stortplaats Nieuwenhagen niet is aangesproken (4e begrotingswijziging).

Programma Flexibele schil

Programma Flexibele schil	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Grensoverschrijdende samenwerking	50	0	0	0
Administratie zonnepanelen	0	2	64	62
Totale lasten Flexibele schil	**50**	**2**	**64**	**62**
Grensoverschrijdende samenwerking	50	0	0	0
Bijdragen gemeenten aan Administratie zonnepanelen	0	22	0	-22
Totale baten Flexibele schil	**50**	**22**	**0**	**-22**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Flexibele schil	**0**	**20**	**-64**	**-84**
Stortingen in reserves				
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	20	0	-20
Onttrekkingen aan reserves				
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	64	64
Saldo mutaties reserves Flexibele schil	**0**	**-20**	**64**	**84**
Gerealiseerde resultaat Flexibele schil	**0**	**0**	**0**	**-0**

Het onderdeel AG Charlemagne (GROS) is als begrotingswijziging aan de Kerntaken toegevoegd. Met betrekking tot het project Administratie zonnepanelen is ten tijde van de 4e begrotingswijziging een administratieve fout ontstaan waardoor abusievelijk onjuiste baten en lasten zijn verwerkt als 4e begrotingswijziging op het project. De lasten 4e begrotingswijziging van € 2k hadden rondom realisatieniveau € 64k uit moeten komen en de baten 4e begrotingswijziging van € 22k hadden € 0 moeten zijn. Als gevolg hiervan had de storting in de reserve 4e begrotingswijzing €0 moeten zijn en de onttrekking 4e begrotingswijziging conform realisatieniveau €64k.
Het gerealiseerde resultaat (inclusief mutaties reserves) van het programma in 2022 is nihil.

Overhead

Overhead	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Exploitatielasten:				
Kosten formatie	950	950	950	0
Bedrijfsvoering	338	681	509	-172
Totale lasten Overhead	**1.288**	**1.631**	**1.459**	**-172**
Totale baten Overhead	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Overhead	**-1.288**	**-1.631**	**-1.459**	**172**
Stortingen in reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves:				
Frictiereserve	0	67	7	-60
Saldo mutaties reserves Overhead	**0**	**67**	**7**	**-60**
Gerealiseerde resultaat Overhead	**-1.288**	**-1.564**	**-1.452**	**112**

- Kosten formatie
  Per saldo zijn de loonkosten € 2.622.000 op begrotingsniveau uitgekomen. Zie hiervoor de analyse bij het programma Kerntaken.

- Bedrijfsvoering / Frictiereserve / Bedrijfsvoering op orde
  In 2022 waren de lasten in totaal €509.000, €172.000 lager dan begroot (structurele bedrijfsvoeringskosten, frictiereserve bedrijfsvoering en bedrijfsvoering op orde). Voor structurele bedrijfsvoeringskosten waren de lasten € 361.000, €8.000 lager dan begroot. Dit werd hoofdzakelijk veroorzaakt door lagere huisvestigingskosten omdat de verwachtte nutskostenstijging over 2022 niet is doorgevoerd. De begrote onttrekking van €60.000 aan de frictiereserve bedrijfsvoering voor de implementatie van het nieuwe financieel systeem, inrichting archief en implementatie rechtmatigheidsverklaring is niet aangesproken. De lasten voor bedrijfsvoering op orde waren in 2022 €147.000, €105.000 lager dan begroot. Hoofdzakelijk veroorzaakt doordat niet alle activiteiten in 2022 afgerond konden worden.

- Frictiereserve
  De gerealiseerde inzet voor de herinrichting bedrijfsvoering is in 2022 nihil zoals hierboven vermeld. Naar verwachting zullen deze middelen in 2023 en later aangesproken worden.

  In 2023 en latere jaren is er nog sprake van transitie en frictiekosten. De totale kosten daarvan zijn becijferd op € 172.000. Het saldo van de frictiereserve per 31-12-2022 ad € 172.000 is volledig benodigd.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene Dekkingsmiddelen	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Totale lasten	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijdragen deelnemende gemeenten	3.704	4.352	4.352	-0
Totale baten	**3.704**	**4.352**	**4.352**	**-0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Algemene Dekkkingsmiddelen	**3.704**	**4.352**	**4.352**	**-0**
Stortingen in reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves Algemene Dekkingsmiddelen	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde resultaat Algemene Dekkingsmiddelen	**3.704**	**4.352**	**4.352**	**-0**

VPB
In 2018 heeft de belastingdienst bevestigd dat Stadsregio Parkstad vrijgesteld is voor VPB. Over 2022 hoeft derhalve geen aangifte te worden ingediend.

Onvoorzien
In 2022 is geen beroep gedaan op de post onvoorziene uitgaven.

Overzicht incidentele baten en lasten
De commissie BBV heeft in 2018 de “Notitie structurele en incidentele baten en lasten’ gepubliceerd.

De toezichthouders van de twaalf provincies hebben de notitie van de Commissie BBV verder verduidelijkt door de handreiking ‘Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten’ in het derde kwartaal van 2021 te publiceren. Deze handreiking geldt ook voor GR-en onder toezicht van Gedeputeerde Staten.

In het algemeen geldt dat een GR structurele taken uitvoert en daarvoor structurele baten en lasten raamt in de begroting. Structurele baten en lasten zijn dus de regel, incidentele baten en lasten zijn de uitzondering. Deze uitzonderingen moeten inzichtelijk gemaakt worden in het verplichte overzicht van incidentele baten en lasten. Voor elke post is een toelichting vereist. Onderstaand een overzicht van de incidentele baten en lasten van het programma Kerntaken. Voor het programma flexibe schil zijn geen incidentele baten en lasten onderkend. Onderstaand overzicht bevat derhalve het totale overzicht van incidentele baten en lasten van Stadsregio Parkstad.

Presentatie structureel begrotingssaldo programma Kerntaken	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Saldo baten en lasten	15	82	22	60
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-15	-82	-22	-60
Begrotingssaldo	**0**	**0**	**0**	**0**
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	**0**	**0**	**0**	**0**
Structureel begrotingssaldo	**0**	**0**	**0**	**0**

De extra baten en lasten die samenhangen met de realisatie van projecten - niet zijnde werkbudget ontvangen door de Parkstad gemeenten - zijn dus incidenteel van aard. Dit betreft een belangrijk deel van het activiteitenniveau van Parkstad. Indien extra middelen beschikbaar komen, worden de

extra baten en lasten via een tussentijdse begrotingswijziging (bij voorkeur via de bestuursrapportage) opgenomen in de begroting. Door de wijze van boekhoudkundige verwerking van deze projecten zal het eventuele geprognosticeerde resultaat op deze projecten nihil zijn.

Overzicht incidentele lasten en baten	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Ontrekking frictiereserve	-15	-82	-22	-60
Incidentele baten	**-15**	**-82**	**-22**	**-60**
Verbouwing (afschrijving)	0	7	7	0
Herinrichting bedrijfsvoering	0	60	0	60
Sociaal plan	15	15	15	0
Incidentele lasten	**15**	**82**	**22**	**60**
Totaal overzicht incidentelen laste en baten	**0**	**0**	**0**	**0**

De incidentele baten en lasten die niet samenhangen met projecten betreffen:

- Onttrekking frictiereserve verbouwing. De onttrekking van de frictiereserve is in lijn met de afschrijving van de incidentele verbouwing (€ 7.000). In 2028 is deze verbouwing volledig afgeschreven.
- De afschrijving van incidentele verbouwing (€ 7.000). In 2029 is deze verbouwing volledig afgeschreven.
- Onttrekking frictiereserve sociaal plan. De onttrekking van de frictiereserve is in lijn met de incidentele lasten voor het sociaal plan (€ 15.000) welke uiterlijk in 2026 komen te vervallen.
- Sociaal plan (€ 15.000). Extra loonkosten van een medewerker die op basis van het sociaal plan het salaris betaald krijgt op grond van zijn functie en bijbehorende waardering voor de transitie. Deze lasten komen uiterlijk in 2026 te vervallen.
- Onttrekking frictiereserve herinrichting bedrijfsvoering. De begrote onttrekking van de frictiereserve voor de herinrichting bedrijfsvoering (€ 60.000) is in lijn met de incidentele implementatiekosten herinrichting bedrijfsvoering. De begrote onttrekking heeft niet in 2022 plaatsgevonden en naar verwachting wordt deze in 2023 of 2024 aangesproken.
- Herinrichting bedrijfsvoering (€ 60.000). Eenmalige lasten voor voorbereiding implementatie nieuw financieel systeem, inrichting archief en implementatie rechtmatigheidsverklaring. Deze begrote lasten waren in 2022 nihil en zullen naar verwachting in 2023 of 2024 gerealiseerd worden. Deze implementatiekosten zijn tijdelijk. De lasten na implementatie worden als structureel aangemerkt.

SPL maakt gebruik van een bestemmingsreserve ter dekking van kapitaalslasten die uit activering van de investering voor de Ringwegen voorkomen. Onttrekkingen hieraan mogen, mits aan de voorwaarden voldaan, als structureel worden aangemerkt in onderstaand overzicht van structurele reservemutaties.

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Overzicht structurele reservemutaties	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Reserve Ringwegen	-400	-400	-400	0
Totaal stortingen	-400	-400	-400	0
Reserve Ringewegen	371	371	370	1
Totaal onttrekkingen	371	371	370	1
Totaal reservemutaties	**-29**	**-29**	**-30**	**1**

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Volgens de Wet normering topinkomens dient de bezoldiging van topfunctionarissen te worden gepubliceerd.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder (in 2022):

Naam topfunctionaris	**Functie**
Burgemeester R. Wever (Heerlen)	lid DB/AB
Wnd. burgemeester D. Schneider (Simpelveld)	lid DB/AB
Burgemeester E. Geurts (Beekdaelen)	lid DB/AB
Burgemeester R. de Boer (Landgraaf)	lid DB/AB
Burgemeester W. van der Rijt (Brunssum)	lid DB/AB
Burgemeester P. Dassen-Housen (Kerkrade)	lid DB/AB
Burgemeester W. Houben (Voerendaal)	lid DB/AB
Wethouder M. Peters (Heerlen)	lid AB
Wethouder W. Schleijpen (Simpelveld)	lid AB
Wethouder H. Reijnders (Beekdaelen)	lid AB
Wethouder H. Janssen (Brunssum)	lid AB
Wethouder T. Weijers (Kerkrade)	lid AB
Wethouder S. Kropman (Landgraaf)	lid AB
Wethouder G. Delsing (Voerendaal)	lid AB

De functie van bestuurslid is onbezoldigd.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking:

Gegevens 2022 **bedragen x € 1,-**	**De heer P.M. Bertholet**
Functiegegevens	**Secretaris / Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01 / 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 139.259,63
Beloningen belastbaar op termijn	€ 22.219,20
Subtotaal	€ 161.478,83
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 216.000,00
-/- Onverschuldigd bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 161.478,83
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

12.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

De toets op de begrotingsrechtmatigheid richt zich op de gerealiseerde lasten in relatie tot de geraamde lasten (exclusief reserves) volgens de bijgestelde begroting. Wij toetsen dit in deze jaarrekening op programmaniveau, omdat het budgetrecht van het Algemeen Bestuur ook op programmaniveau is vastgelegd in de besluitvorming van de vastgestelde begroting 2022. Hieronder is een verkorte tabel opgenomen met alleen de relevante gegevens voor de analyse. Dit zijn de lastencategorieën begroting na wijziging, realisatie en het verschil:

Omschrijving	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Lasten programma's			
• Programma kerntaken	4.868	4.066	-802
• Programma flexibele schil	2	64	62
Totale lasten programma's	**4.870**	**4.129**	**-741**
Lasten divers:			
• Overhead	1.631	1.459	-172
Totale lasten divers	**1.631**	**1.459**	**-172**

Er is geen sprake van lastenoverschrijding bij het programma kerntaken en overhead. De lastenoverschrijding bij het programma flexibele schil is het gevolg van een administratieve fout bij de 4e begrotingswijziging 2022, zoals toegelicht in hoofdstuk 3. De lastenoverschrijding op het programma flexibele schil wordt gecompenseerd door gerelateerde baten en de onderschrijding op het programma Kerntaken. Er worden preventieve beheersmaatregelen ingezet zodat deze administratieve fouten in de toekomst voorkomen kunnen worden.

12.5 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

13 Verantwoordingsinformatie Specifieke uitkeringen (SISA)

De doelstelling van Single information Single audit (SiSa) is de verantwoordings- en controlelasten voor medeoverheden (gemeenten, provincies en regio's met een gemeenschappelijke regeling) te verminderen. De SiSa-verantwoordingssystematiek sluit aan bij het reguliere jaarrekeningproces van deze medeoverheden, dus ook van Parkstad Limburg. Voor de financiële verantwoording van deze specifieke uitkeringen is een bijlage bij de jaarrekening en de accountantsverklaring bij de jaarrekening voldoende.

Parkstad legt in de jaarrekening 2022 verantwoording af over de Specifieke Uitkering. In onderstaand overzicht treft u de verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen 2022 aan.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 20-1-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C47	Volkshuisvesting		Deelplannaam	Aantal woningen waarvan de herstructurering gestart is in (jaar T)	Aantal woningen waarvan de herstructurering gestart is (t/m jaar T)	Aantal volledig gerealiseerde geherstructureerde woningen (inclusief	Besteding (jaar T) - per deelplan Zelfstandige	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per deelplan - inclusief uitvoering
		Gemeenten		*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C47/01*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: C47/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C47/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C47/04*	*Aard controle R* *Indicator: C47/05*	*Aard controle R* *Indicator: C47/06*
			1	Beekdaelen	0	0	0	€ 0	€ 0
			2	Brunssum	0	0	0	€ 0	€ 0
			3	Kerkrade	0	0	0	€ 0	€ 0
			4	Landgraaf	0	0	0	€ 0	€ 0
				Kopie deelplannaam	Totale opbrengsten (jaar T) per deelplan Zelfstandige uitvoering	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) per deelplan - inclusief uitvoering	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) per deelplan		
				Aard controle n.v.t. *Indicator: C47/07*	*Aard controle R* *Indicator: C47/08*	*Aard controle R* *Indicator: C47/09*	*Aard controle R* *Indicator: C47/10*		
			1	*Beekdaelen*					
			2	*Brunssum*					
			3	*Kerkrade*					
			4	*Landgraaf*					
				Zelfstandige uitvoering	Eindverantwoording				
				Aard controle n.v.t. *Indicator: C47/11*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C47/12*				
				Nee	Nee				
BZK	V3	Verzameluitkering		Besteding aan het brede beleidsdoel van het ministerie van BZK ter hoogte van het					
				Aard controle D1 *Indicator: V3/01*					
				Ja					

14 Taakvelden

Volgt, nog geen onderdeel van concept jaarrekening.

Totaal taakvelden (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0
Stortingen in reserves		
Onttrekking aan reserves		
Begrotingsresultaat	0	0

Taakveld 0.1. Bestuur	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0

Taakveld 0.4. Overhead	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0

Taakveld 0.10. Mutaties reserves	Begroting 2022	Realisatie 2022
Sortingen in reserves		
Onttrekking aan reserves		
Saldo	0	0

Taakveld 2.1. Verkeer en vervoer	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		

Baten		
Saldo	0	0

Taakveld 3.1. Economische ontwikkeling	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0

Taakveld 4.3. Onderwijsbeleid en leerlingzaken (SES)	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0

Taakveld 7.4 Milieubeheer	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0

Taakveld 8.1. Ruimtelijke ordening	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0

Taakveld 8.3. Wonen en bouwen	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0

<u>Uitgangspunten voor de verdeling van baten en lasten over de taakvelden</u>

De baten en lasten inzake het bestuur zijn opgenomen bij taakveld 0.1. Bestuur

VASTSTELLINGSPROTOCOL

Het Algemeen Bestuur;

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur;

gelet op het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling Parkstad Limburg in samenhang met de Gemeentewet;

besluit:

de jaarstukken 2022, bestaand uit het jaarverslag 2022 en de jaarrekening 2022 van de Stadsregio Parkstad Limburg vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 12 juli 2023.

drs. P.M. Bertholet
secretaris

drs. R. Wever
voorzitter

15 Bijlagen

15.1 Lijst met afkortingen

AG	Arbeitsgemeinschaft
BAG	Basisregistraties Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BDU	Brede Doeluitkering
BIHTS	Building Integrated High Tech Systems
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
BTM	Stichting Bedrijventerreinmanagement
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BV	Besloten Vennootschap
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
DB	Dagelijks Bestuur
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EIZT	Expertisecentrum voor innovatieve zorg en technologie
EGTS	Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking
EU	Europese unie
EZ	Ministerie van Economische Zaken
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
GBRD	Gemeenschappelijke Belasting- en Registratie Dienst
GEO	Geometrie
GR	Gemeenschappelijke regeling
IBA	Internationale Bau Ausstellung
ICT	Informatie en communicatie technologie
KOA	Kennis Onderwijs en Arbeidsmarkt
KvK	Kamer van Koophandel
LED	Limburg Economic Development
MKB	Midden- en kleinbedrijf
NEIMED	Nederlands Kennis Instituut Maatschappelijke Effecten Demografische Krimp
NWW	Nature Wonder World
OR	Ondernemingsraad
PALET	Parkstad Limburg Energie Transitie
PIOFA	Personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën en algemene zaken
POL	Provinciaal Omgevingsplan Limburg
PROVADA	Professionele Vastgoed Dagen
SPL	Stadsregio Parkstad Limburg
RCE	Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
ROCK	Regions of Connected Knowledge
ROW	Regionaal Overlegplatform Wonen
RWTH	Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule
SIS	Duurzame Bedrijventerreinen
SiSa	Single information Single audit
TIGER	Touristische Inwertsetzung der grenzüberschreitenden europäischen Region
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VVV	Vereniging voor Vreemdelingenverkeer
WNT	Wet Normering Topinkomens
WOR	Wet op de Ondernemingsraden

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Registratienummer:

Het Presidium van de gemeente Kerkrade, handelend met mandaat van de gemeenteraad – ex artikel 3a lid 1 van het Reglement van orde voor de vergaderingen van de raadcommissies ter voorbereiding van de vergaderingen van de raad der gemeente Kerkrade – stelt de hieronder gekozen commissie(s) voor om in de openbaarheid te doen behandelen, het onderwerp:

Onderwerp

Zienswijze/reactie op jaardocumenten 2022 Veiligheidsregio Zuid-Limburg en MCC

Algemene informatie

Dit onderwerp is toegekend aan de commissie:	**Te behandelen d.d.:**
Algemene Zaken en Middelen	15 mei 2023

Aanleiding / toelichting

De raad van de gemeente Kerkrade wordt in de gelegenheid gesteld haar zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de jaarrekening 2022 van de VRZL. Tevens wordt het jaardocument 2022 van het MCC ter informatie aangeboden.

Kader / afbakening

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg, Wet Veiligheidsregio's en Wet gemeenschappelijke regelingen

Wijze van behandelen

Doel:

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Ter besluitvorming door de Raad

Aard van het onderwerp:

Eigen/ nieuw beleid

Vorm:

Schriftelijke stukken: Reeds toegezonden, deels nog te verzenden

Mondelinge toelichting: Ja	Tijdsduur	2 minuten	minuten
Presentatie: Nee	Tijdsduur		minuten
Anders, namelijk:	Tijdsduur		minuten

Bestuurlijke verantwoordelijke(n)

Burgemeester Dassen-Housen

Ambtenaren en externen

Aanwezig zullen zijn:

Externen:

Ambtenaren:

- mr. K. Heijens

Bijlage(n)

- nota van toelichting (volgt na behandeling college 9-5 a.s.)
- aanbiedingsbrief (volgt na behandeling college 9-5 a.s.)
- ontwerpbesluit (volgt na behandeling college 9-5 a.s.)
- concept brief zienswijze aan VRZL (volgt na behandeling college 9-5 a.s.)
- begeleidend schrijven VRZL

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

- concept begroting VRZL 2022
- concept jaardocument MCC 2022
- toelichting bij jaardocument MCC 2022

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Agendapunt nr.:

Gemeente Kerkrade

Registratienummer: 23it00549

Sector: Bestuur	**Kerkrade,** 9 mei 2023

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.: 23it00549

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 23Rb032, inzake Jaardocumenten 2022 Veiligheidsregio Zuid-Limburg en het MCC aan.

In de nota van toelichting, nr. 23Tl031, die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Gemeente Kerkrade

Ontwerpbesluit

Nr.: 23Rb032

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,
- dat de gemeente Kerkrade deelneemt aan de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg

kennis genomen hebbende van,
- de nota van toelichting, nr 23Tl030, behorende bij dit besluit;
- de beraadslagingen in de Commissie Algemene Zaken & Middelen d.d. 15 mei 2023

gelet op,
- **programma:** Veiligheid en Handhaving
- **gemeentelijk/regionaal beleidskader:** Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg
- **wetsartikel:** Wet Veiligheidsregio's; Wet gemeenschappelijke regelingen

besluit:

I. Conform de bijgevoegde conceptbrief:
- een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de jaarstukken 2022 van de Veiligheidsregio Zuid- Limburg;
- een neutrale zienswijze af te geven ten aanzien van het voorstel tot resultaatbestemming, zoals dat Wordt gedaan ten aanzien van de jaarstukken 2022 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg;
- een positieve reactie af te geven ten aanzien van de jaarstukken 2022 van het Meld- en Coördinatie Centrum; en
- een negatieve reactie af te geven ten aanzien van het voorstel tot resultaatbestemming, zoals dat wordt gedaan ten aanzien van het jaardocument 2022 van het Meld- en Coördinatiecentrum.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 31 mei 2023.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Documentnummer:

Nota van toelichting

Nummer.: 23Tl031	**Kerkrade, 9 mei 2023**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 23Rb032

Onderwerp

Jaardocumenten 2022 Veiligheidsregio Zuid-Limburg en MCC

Beslispunten

1. Conform de bijgevoegde conceptbrief:
   - een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de jaarstukken 2022 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg;
   - een neutrale zienswijze af te geven ten aanzien van het voorstel tot resultaatbestemming, zoals dat wordt gedaan ten aanzien van de jaarstukken 2022 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg
   - een positieve reactie af te geven ten aanzien van de jaarstukken 2022 van het Meld- en Coördinatie Centrum; en
   - een negatieve reactie af te geven ten aanzien van het voorstel tot resultaatbestemming, zoals dat wordt gedaan ten aanzien van het jaardocument 2022 van het Meld- en Coördinatiecentrum.

Inleiding

De gemeente Kerkrade participeert in de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (hierna: VRZL). De VRZL is een gemeenschappelijk regeling van de 16 gemeenten in Zuid-Limburg en één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. De VRZL is een hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één, die werkzaamheden uitvoert op het gebied van crisisbeheersing/rampenbestrijding en brandweerzorg.

De VRZL kent een hybride vorm van financiering. Voor het grootste deel wordt de VRZL gefinancierd uit middelen die de deelnemende Zuid-Limburgse gemeenten ter beschikking stellen (gemeentefonds). Daarnaast ontvangt de VRZL een BDUR-bijdrage (Besluit Doeluitkering Rampenbestrijding) van de Rijksoverheid. Deze specifieke lumpsum uitkering wordt direct aan de VRZL ter beschikking gesteld en is een aanvullende tegemoetkoming voor de uitgaven aan brandweer en rampenbestrijding, inclusief het gemeentelijke en geneeskundige deel. De verdeling van de middelen uit de BDUR aan de VRZL vormt een parallelle geldstroom naast de inzet van middelen vanuit de gemeenten.

Het Algemeen Bestuur van de VRZL zal in haar vergadering van 7 juli 2023 beslissen omtrent de vaststelling van de jaarstukken VRZL 2022. In diezelfde vergadering wordt er beslist omtrent vaststelling van de jaarstukken 2022 Meld- en Coördinatie Centrum (hierna MCC.) Conform de geldende regeling wordt de raden van de deelnemende gemeenten de mogelijkheid geboden om een zienswijze in te dienen met betrekking tot de jaarstukken 2022 van de VRZL. De Jaarstukken 2022 MCC worden ter informatie gestuurd, maar het staat de raad wel vrij om daar op te reageren. Deze zienswijzen c.q. reacties zullen door het Algemeen Bestuur van de VRZL worden meegewogen bij de besluitvorming rond vaststelling van de jaarstukken.

Gemeente Kerkrade

Samenvatting jaarstukken VRZL:

De jaarstukken Veiligheidsregio Zuid-Limburg 2022 beschrijven een tweetal inhoudelijke programma's, te weten Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg. Deze worden hieronder kort beschreven. Voor de volledige inhoud van de stukken wordt verwezen naar de bijlagen.

Programma 1: Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (incl. GHOR)
Crisisbeheersing en rampenbestrijding heeft betrekking op het voorkomen, beperken en managen van incidenten voor de openbare orde en veiligheid. Het gaat om de beheersing van risico's en de gezamenlijke voorbereiding op mogelijke incidenten. Ook de multidisciplinaire voorbereiding van de coördinatie als incidenten zich voordoen valt onder dit programma.
Het programma bestaat uit een tweetal onderdelen, te weten Voorbereiding en coördinatie (met o.a. de onderdelen Informatiemanagement en operationele informatievoorziening, multidisciplinaire operationele voorbereiding en kwaliteitszorg als clusters van activiteiten) en Geneeskundige hulpverlening (hierna: GHOR, met o.a. Planvorming en professionaliteit, Risicobeheersing en Kwaliteitszorg als clusters van activiteiten.)

Het onderdeel Voorbereiding en coördinatie is belast met coördinatie, afstemming, facilitering, regievoering en het stimuleren van multidisciplinaire samenwerking. Het onderdeel GHOR is belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij grote incidenten en met de advisering daarover aan overheden en organisaties op dit gebied.

Doelstellingen voor het onderdeel Voorbereiding en coördinatie in 2022 waren o.a.:
- het coördineren en faciliteren van de ontwikkelingen op het gebied van informatiemanagement (onder meer door het inrichten van een veiligheidsinformatiecentrum (VIC)) en
- het op orde houden van de wettelijk verplichte planvorming;
- het verder door ontwikkelen van vakbekwaamheid van functionarissen in de multidisciplinaire crisisorganisatie.

De doelstellingen van het onderdeel GHOR waren o.a. gelegen in het uitvoeren van de verbeterpunten uit de evaluaties van de covid-pandemie c.q. het innemen van een belangrijke rol in de vertaling van de benoemde verbeterpunten naar de witte – geneeskundige – keten.

Door de vloeiende overgang van COVID-19 naar de Oekraïne-crisis is er geen hersteltijd geweest voor de VRZL en haar medewerkers. De VRZL organiseert en faciliteert de instroom en doorstroom van vluchtelingen, de gemeenten organiseren de opvang van vluchtelingen. Sinds juni 2022 is daar in opdracht van het Rijk ook de crisisnoodopvang van asielzoekers bij gekomen ter ondersteuning van het COA. De VRZL coördineert de crisisnoodopvang en ondersteunt gemeenten bij de tijdelijke opvang van asielzoekers. Hierdoor heeft de VRZL een belangrijk deel van haar capaciteit ingezet voor genoemde crises. De reguliere GRIP-structuur, zoals bedoeld voor "flits"-rampen, is bij dergelijke crises slechts beperkt te gebruiken, gezien de langdurige belasting. Daarnaast hebben langdurige crises impact op de reguliere werkzaamheden op basis van wettelijke verplichtingen die door die crises onder druk komen te staan. Een aantal activiteiten is daarom in 2022 minder intensief opgepakt dan verwacht.

Desondanks heeft de VRZL ook in 2022 weer een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan haar kerntaak, het voorbereiden op crises en organiseren van leiding en coördinatie als het erop aan komt. Zo heeft er een doorontwikkeling plaats gevonden van de operationele informatievoorziening, de verschillende informatierollen en hun samenspel binnen de crisisorganisatie en van het multidisciplinaire veiligheidsbeeld vanuit het VIC. Op het vlak van de planvorming zijn rampenbestrijdingsplannen geactualiseerd en heeft onderhoud plaats gevonden aan Multidisciplinaire Inzet Kaarten (MIK's) en bereikbaarheidskaarten, inclusief het voeren van de benodigde overleggen en afstemmingen. Verder is de opgestelde oefenkalender voor de multidisciplinaire operationele voorbereiding en het multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen voor 2022 conform planning gerealiseerd. Ook zijn alle GRIP incidenten binnen de VRZL multidisciplinair en met input van de betrokken externe partners geëvalueerd. Verbeterpunten zijn verzameld, geanalyseerd en gedeeld met crisisfunctionarissen, partners en bestuur. De verbeterpunten zijn vertaald naar implementatie en gemonitord op voortgang. Ook andere dan GRIP-incidenten zijn op dezelfde manier geëvalueerd, indien daar aanleiding toe was.

Programma 2: Brandweerzorg
Brandweerzorg heeft betrekking op het verhogen van de veiligheid door het verbeteren van inzicht in risico's, door voorlichting en door snelle en relevante interventies op het moment dat zich toch branden of crises voordoen. De doelstellingen en activiteiten in het kader van het programma Brandweerzorg zijn gelegen in het bestrijden van brand en andere incidenten, het dragen van zorg voor redding van mens en dier, het verkleinen van gevolgen van brand en andere ongevallen en het verkleinen van risico's op branden en incidenten.
De belangrijkste taken van dit programma zijn gelegen binnen de thema's incidentbestrijding, vakbekwaamheid, risicobeheersing, meldkamer en kaderstelling.

Doelstellingen van het programma Brandweerzorg in 2022 waren o.a.:
- het leveren van de noodzakelijke operationele prestaties op het gebied van brandweerzorg;
- uitvoering geven aan de implementatie van de Omgevingswet;
- het doorlopend actualiseren en operationaliseren van inzicht in risico's;
- het doorontwikkelen en optimaliseren binnen het thema "vakbekwaamheid";
- het voldoen aan een aantal uitgangspunten, die zijn geformuleerd ten aanzien van de repressieve organisatie en de paraatheid.

De medewerkers van het programma Brandweerzorg zijn in 2022 ingezet bij de bestrijding van 5065 incidenten, waarvan er 389 in Kerkrade plaats hebben gevonden. In het kader van vakbekwaamheid zijn de instructeurs van de VRZL bijgeschoold op het gebied van tunnelbrandbestrijding en ondergrondse infra, is er een start gemaakt met de bijscholing van alle chauffeurs (in totaal 400) en zijn officieren getraind op de onderwerpen situationele commandovoering, brandbestrijding en rookverspreiding. Naast de bijscholingen zijn voortdurend 120 tot 150 cursisten in opleiding voor een repressieve functie. De planning c.q. beschikbaarheid van instructeurs en opleiders voor al deze activiteiten wordt echter een steeds grotere uitdaging. De meldkamer is per 21 juni 2022 aangesloten op de LMS (Landelijke Meldkamer Samenwerking). Dit proces is goed verlopen en maakt het mogelijk dat de meldkamers in het land dezelfde systemen gebruiken en elkaar beter kunnen helpen bij overloop, uitval of andere problemen. Daarnaast is bewerkstelligd dat de meldkamer per 1 november 2022 24x7 een Calamiteiten Coördinator (CaCo) in dienst heeft. In het kader van risicobeheersing is een brandweer-risicoprofiel vastgesteld en is een grote hoeveelheid aan adviezen afgegeven, o.a. ten aanzien van de thema's ruimte veiligheid, industriële veiligheid en brandveiligheid. Ten aanzien van het onderwerp kaderstelling is in 2022 o.a. gestart met het opstellen van het dekkingsplan 2022-2023 en de dataverzameling en -analyse ten behoeve van het dekkingsplan 2024-2027.Ook zijn alle Arbo-taken in de eerste helft van 2022 (ad hoc en conform planning) uitgevoerd. Verder is gestart met de verbeterpunten uit de evaluaties rondom de hoogwaterramp 2021 in Limburg. Aanvullend aan de reguliere taken ten aanzien van het onderwerp kaderstelling heeft intensivering van de samenwerking met Chemelot plaatsgevonden door middel van gezamenlijke oefeningen (lokaal maar ook op GRIP niveau).

<u>Samenvatting jaarstukken MCC:</u>

Het MCC is het coördinatiecentrum voor de spoedeisende hulpverlening. In het MCC is de Gemeenschappelijke Meldkamer Limburg gehuisvest, waar 24 uur per dag door brandweer, politie en ambulancezorg intensief wordt samengewerkt om de juiste hulp op de juiste tijd op de juiste plaats te krijgen. Daarnaast is het Regionaal Servicecentrum van de politie eenheid Limburg en het Veiligheidsbureau van de VRZL ondergebracht in het MCC.
In geval van een ramp of crisis/calamiteit wordt de crisisbestrijding aangestuurd vanuit het MCC. De daarbij betrokken kernfuncties en de bijbehorende actiecentra zijn daar onder één dak gerealiseerd, zodat een optimale en integrale afstemming plaats kan vinden van alle processen rondom melding en alarmering, op- en afschaling, informatiemanagement en leiding en coördinatie.

Het MCC kent een aantal eigenaren: de 16 deelnemende gemeenten, de Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid Limburg, de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en de politie. In de overeenkomst MCC is vastgelegd dat het MCC zal worden geëxploiteerd onder gezamenlijk eigendom, risico en beheer van alle deelnemende partners. De penvoering/administratie wordt uitgevoerd door de Politie.

Het MCC had voor 2022 de volgende doelstellingen geformuleerd:
- Het huisvesten van een gemeenschappelijke meldkamer en servicecentrum;
- Vanuit een centrale plek op proactieve wijze voorbereiden van de aanpak van crises en rampen;

- Het vanuit een centrale plek coördineren van crises en rampen.

Overzicht financiën:

In het onderstaande volgt een overzicht van de financiële implicaties van zowel de jaarstukken van de VRZL als die van het MCC, in relatie tot de begroting 2022 van de gemeente Kerkrade.

Jaarstukken VRZL:
De VRZL heeft in 2022 in het kader van de opvang van ontheemden uit Oekraïne en de crisisnoodopvang asielzoekers meerkosten gemaakt. Eenzelfde bedrag is als vordering op de Rijksoverheid in de concept-jaarrekening opgenomen. Verwacht wordt dat dit bedrag van Rijkswege wordt vergoed en dat deze incidentele meerkosten dus niet ten laste van de deelnemende gemeenten komen.

Het structurele begrotingssaldo 2022 bedraagt € 41.000,- positief. (Dit bedroeg in 2021 nog € 499.000,- negatief.) Volledigheidshalve wordt nog opgemerkt dat dit structurele positieve begrotingssaldo niet automatisch betekent dat een meerjarig positief resultaat van die omvang te verwachten valt. De term "structureel" zegt niets over het meerjarig financieel perspectief in de toekomst waar de deelnemende gemeenten voor aan de lat staan. Dat hangt immers ook af van totale (dus ook incidentele) inkomsten en uitgaven van de GR en eventuele stortingen in- dan wel onttrekkingen aan bestaande reserves.

In de concept-jaarrekening 2022 staat voor een bedrag ter grootte van € 4.947.379,- aan risico's opgenomen (in de jaarrekening 2021 betrof dit nog een bedrag ter grootte van 6.387.501,-). De omvang van algemene reserves, die bedoeld zijn om dergelijke risico's te mitigeren, was op 31 december 2022 echter beduidend lager dan het geraamde bedrag aan potentiële risico's. (Dit betreft een jaarlijks terugkerend gegeven, maar is ook een bewuste keuze van de leden van het Algemeen Bestuur. Men wil namelijk niet te veel gemeentelijke gelden mogelijk onnodig "op de plank laten liggen.") Het weerstandsvermogen van de veiligheidsregio per 31 december 2022 wordt in de concept-jaarrekening dan ook als ruim onvoldoende aangemerkt.

De concept-jaarrekening 2022 schetst een aantal (toekomstige) autonome ontwikkelingen die mogelijk een forse impact op de VRZL gaan kennen. Deze betreffen o.a. CAO lonen en energiekosten. De VRZL geeft te kennen primair er alles aan te zullen doen om deze financiële impact vanuit de bestaande kaders en begroting te mitigeren. Daar waar dit niet lukt, zal de VRZL dit bestuurlijk bespreken om te komen tot een oplossing. Het heeft de voorkeur dit gebundeld te laten terugkomen nadat de loon- en prijsindexcijfers zijn gepubliceerd in de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023.

Het resultaat van de programma's Crisbeheersing & Rampenbestrijding (exclusief onderdeel GHOR) en Brandweerzorg is € 416.957,- negatief en het resultaat van het onderdeel GHOR is €15.037,- positief. Het uiteindelijke exploitatieresultaat bedraagt daarmee €401.920,- negatief. Dit tekort is met name te verklaren door de dotatie in de voorziening verlofsparen, die niet gedekt wordt uit algemene dekkingsmiddelen maar wel structureel van aard is. Daarnaast heeft in december 2022 een eenmalige uitkering CAO plaatsgevonden die niet geheel gedekt wordt uit de incidentele vrijval reserves op basis van de vastgestelde nota reserves en voorzieningen.

De VRZL heeft als uitgangspunt dat positieve exploitatiesaldi terugvloeien naar de deelnemende gemeenten en dat tekorten door die deelnemende gemeenten worden gedragen. De VRZL doet ten aanzien van de jaarrekening 2022 het volgende voorstel voor resultaatbestemming:

1. het negatief resultaat van de VRZL groot € 416.957 niet in mindering te brengen op de algemene reserve, maar incidenteel in rekening te brengen bij de deelnemende gemeenten;
2. het positieve resultaat van het onderdeel GHOR groot € 15.037 toe te voegen aan de algemene reserve van de GHOR.

Indien het Algemeen Bestuur van de VRZL instemt met dit voorstel voor resultaatbestemming, dan heeft dit dus tot gevolg dat het over 2022 behaalde negatieve resultaat ten laste van de deelnemende gemeenten wordt gebracht. Het aandeel van de gemeente Kerkrade in dit extra te betalen bedrag bedraagt € 30.272,-.

Jaardocument MCC:

Er hebben in 2022 geen investeringen plaats gevonden.
Het exploitatieresultaat van het MCC bedraagt € 447.226,33,– positief. Het MCC doet het voorstel tot resultaatbestemming om dit positieve exploitatieresultaat (overeenkomstig gemaakte afspraken) toe te voegen aan het egalisatiefonds MCC.

Begroting Kerkrade 2022 en bijdrage aan de VRZL en MCC:

De totale bijdrage 2022 van de gemeente Kerkrade aan de VRZL en het MCC bestond tot op heden uit:

- algemene bijdrage (incl. doorwerking indexering 2021 in 2022)	€	3.174.426,-
- nacalculatie indexering algemene bijdrage	€	149.538,-
- bijdrage GHOR (incl. doorwerking indexering 2021 in 2022)	€	82.274,-
- nacalculatie indexeringbijdrage GHOR	€	4.199,-
- bijdrage MCC	€	9.899,-
- bijdrage Burgernet	€	5.032,-
- bijdrage compensabele BTW	€	875,-
TOTAAL:	€	3.426.243,-

Indien het Algemeen Bestuur van de VRZL conform het gedane resultaatsbestemmingsvoorstel besluit, dan zal de gemeente Kerkrade haar aandeel van het begrotingstekort over 2022 ter grootte van € 30.272,- nog moeten voldoen. De totale bijdrage van de gemeente aan de VRZL en het MCC in 2022 zou daarmee € 3.456.515,- bedragen.

In de begroting 2022 van de gemeente Kerkrade was voor het taakveld Veiligheidsregio Zuid-Limburg (Brandweer Zuid-Limburg, GHOR, Bevolkingszorg, MCC, Burgernet en BTW-kosten) een bedrag van € 3.270.400,- opgenomen. De daadwerkelijke kosten ten behoeve van de crisisbeheersing en rampenbestrijding waren daarmee ongeveer € €156.000,- groter dan begroot (€186.000,- als het Algemeen Bestuur van de VRZL conform het gedane resultaatsbestemmingsvoorstel besluit). De vakafdeling OOV heeft getracht dit tekort te verkleinen en heeft in dat kader incidenteel binnen de overige over 2022 beschikbare budgetten de mogelijkheid gevonden om een bedrag van ongeveer € 25.000,- over te houden. Het uiteindelijke tekort bedraagt daarmee ongeveer € 131.000,- (€161.000,- als het Algemeen Bestuur van de VRZL conform het gedane resultaatsbestemmingsvoorstel besluit).

Doelstelling

Het aan het Algemeen Bestuur van de VRZL kenbaar maken van het gemeentelijk standpunt ten aanzien van de jaarstukken 2022 van de VRZL en het jaardocument 2022 van het MCC.

Argumenten

1.1 De documenten geven een goed overzicht van de financiën en de activiteiten in 2022.

1.2 De accountant zal naar verwachting een positieve verklaring omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarstukken afgeven (zie bijlage 1.)

1.3 Het afgeven van een positieve zienswijze ten aanzien van de jaarstukken VRZL 2022, een neutrale zienswijze ten aanzien van het voorstel tot resultaatbestemming *ten aanzien van de jaarstukken VRZL 2022, een positieve reactie ten aanzien van het jaardocument MCC 2022 en een negatieve reactie ten aanzien van het resultaatsbestemmingsvoorstel voor het jaardocument MCC 2022 is de wenselijke weergave van het in te nemen standpunt ten aanzien van deze documenten.*
De keuze om de zienswijze m.b.t. de jaarstukken VRZL 2022 en de reactie ten aanzien van het jaardocument MCC 2022 als positief te verwoorden, is ingegeven door het feit dat ingestemd kan worden met de inhoud daarvan en weinig noemenswaardigs in negatieve zin valt op te merken.

De keuze om de zienswijze m.b.t. het voorstel tot resultaatbestemming ten aanzien van de jaarstukken VRZL 2022 als neutraal te verwoorden, is ingegeven door het volgende. Enerzijds kan ingestemd worden, aangezien de deelnemende gemeenten conform de geldende afspraken aan de lat staan om eventuele tekorten te voldoen. Daarnaast is de reservepositie van de VRZL niet zodanig dat dit tekort zondermeer uit de reserves kan worden voldaan. Anderzijds zijn dit ook voor gemeentelijke organisaties op financieel vlak roerige tijden en verdient het daarom aandacht dat de VRZL kritisch bekijkt of het tekort over 2022 niet (gedeeltelijk) uit de reservepositie van de VRZL kan worden gedekt.
De keuze om de reactie m.b.t. het voorstel tot resultaatbestemming ten aanzien van jaardocument 2022 van het Meld- en Coördinatiecentrum als negatief te verwoorden, is ingegeven door het volgende. Verleden jaar heeft de raad van de gemeente Kerkrade een "neutrale zienwijze" ingediend. Daarbij heeft de raad aandacht gevraagd voor de voortgang van het proces om de hoogte van het egalisatiefonds MCC - en daarmee dus wellicht ook impliciet een eventuele herorientatie op de afspraak om postieve rekeningresultaten aan dit egalisatiefonds to te voegen- tegen het licht te houden. In de zienswijze heeft de raad ook de wens uitgesproken dat dit proces tijdig wordt afgerond voorafgaande aan de vaststelling van het jaardocument MCC 2022. Dit zodat met de uitkomsten daarvan rekening zou kunnen worden gehouden in het kader van een eventueel voorstel tot resultaatbestemming over 2022. Dit proces is echter niet tijdig afgrond, waardoor er ook nu weer – op basis van de oude afspraken, die tegen het licht zouden worden gehouden – wordt voorgesteld om een relatief groot bedrag aan het egalisatiefonds MCC toe te voegen.

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Financiën

In de eerste plaats wordt verwezen naar hetgeen staat vermeld in de paragraaf "Overzicht financiën" van het onderdeel "Inleiding."

Het Algemeen Bestuur van de VRZL kan op 7 juli 2023 de jaarrekeningen 2022 definitief vaststellen met inachtneming van de zienswijzen van de raden van de deelnemende gemeenten. De vaststelling van de jaarrekeningen door het Algemeen Bestuur strekt de gemeenten tot een verplichte uitgave dan wel de Veiligheidsregio Zuid-Limburg tot een teruggave, voor zover van toepassing. Als het Algemeen Bestuur van de VRZL de jaarrekening 2022 vaststelt en instemt met het gedane voorstel tot resultaatbestemming, dan dient de gemeente Kerkrade nog een bedrag van € 30.272,- te voldoen. Zoals reeds vermeld, zijn de gemeentelijke financiële middelen ten behoeve van de bekostiging van de bijdrage VRZL voor 2022 reeds uitgeput. Dit nog mogelijk in 2023 volgend nadeel over 2022 dient daarom betrokken te worden bij de afwegingen m.b.t. de begroting 2024 / 1e bijstelling begroting 2023.

Communicatie

Zie "Uitvoering."

Burgerparticipatie

Niet van toepassing.

Uitvoering

Na behandeling in de raadsvergadering van 31 mei 2023 wordt het Algemeen Bestuur van de VRZL schriftelijk bericht over de door de raad in te dienen zienswijze.

Definitieve besluitvorming zal plaats vinden in de vergadering van het Algemeen bestuur van de VRZL van 7 juli aanstaande. Daarbij wordt opgemerkt dat iedere gemeente één stem heeft met daarboven één extra stem per volledig veelvoud van 25.000 inwoners

Gezondheid en Vitaliteit

Niet van toepassing.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

T 088-16 88 940
info@vrzl.nl
www.vrzl.nl

Postbus 35
6269 ZG Margraten

AAN:
- de Gemeenteraden

in afschrift aan:
- de Colleges van Burgemeester en Wethouders

van de gemeenten in de Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Datum	: 3 april 2023
Uw brief van	:
Uw kenmerk	:
Ons kenmerk	:
Behandeld door	: R. Thain – Controller Veiligheidsregio Zuid Limburg
Telefoon	: 06 4341 3628
Onderwerp	: Zienswijze jaarstukken 2022 en begroting 2024 Veiligheidsregio Zuid-Limburg en de jaarstukken 2022 en begroting 2024 MCC

Geachte voorzitter van de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening) 2022 en de begroting 2024 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg aan.

Op 31 maart jl. heeft het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio ingestemd met het ter zienswijze voorleggen van de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 van VRZL en het ter informatie delen van de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 MCC.

Wat het jaar 2022 ons bracht (bijlage 1)
2022 was voor ons als Veiligheidsregio wederom een bewogen jaar. Met het hoogwater nog op het netvlies diende de vluchtelingencrisis zich aan. Een flinke uitdaging, waar we samen met de gemeenten de handen vol aan hadden. Uiteraard ging ook het ‘reguliere’ werk onverminderd door. Want Zuid-Limburg zo veilig mogelijk maken en houden, daar staan we voor.
Wat soms onmogelijk leek, maakten wij met elkaar toch mogelijk. Ook financieel had dit uiteraard impact op onze organisatie. We voeren scherp aan de wind met de noodopvang, crisisnoodopvang en andere voorzieningen. Zaken die het ministerie zal vergoeden maar die wij wel moesten voorfinancieren. Daarnaast kenden we tegen het einde van het jaar nog enkele onverwachte zaken zoals een incidentele uitkering voor de medewerkers om de extreem hoge inflatie te compenseren en

de eerste contouren van verlofsparen. We zijn niet helemaal binnen de kaders gebleven. Met maar een afwijking van minder dan 1 % op onze begroting is, gezien alle uitdagingen in 2022, een goede prestatie geleverd.

TER ZIENSWIJZE

Jaarstukken 2022 VRZL (bijlage 2)
De strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening 2022 is goedkeurend voor getrouwheid en goedkeurend voor rechtmatigheid.

- Indien het AB in juli instemt met de resultaatbestemming zoals voorgesteld door het Dagelijks Bestuur, zal € 416.957 incidenteel in rekening worden gebracht bij de deelnemende gemeenten.

Indien we afwijken van dit voorstel nog te bestemmen resultaat, dan heeft dat gevolgen voor het weerstandsvermogen VRZL. Immers een structureel tekort leidt er in eerste aanleg toe dat de algemene reserve wordt uitgeput waardoor er geen buffer bij VRZL meer is om de risico's te mitigeren indien deze bewaarheid worden. Vervolgens zal bij een structureel tekort niet alleen de reserve een omvang van nul hebben, maar ertoe leiden dat jaarlijks een beroep dient te worden gedaan op deelnemende gemeenten VRZL om het gerealiseerde tekort aan te vullen.

Bijkomend effect zal zijn dat de Provincie Limburg vanuit de rol als toezichthouder VRZL onder preventief toezicht kan plaatsen aangezien er een structureel tekort ontstaat op de begroting van VRZL. Preventief toezicht betekent dat de begroting of wijzigingen daarvan vooraf goedkeuring van de toezichthouder moeten krijgen.

- Daarnaast wordt voorgesteld om het positieve resultaat van de GHOR groot € 15.037 toe te voegen aan de algemene reserve van de GHOR.

Begroting 2024 VRZL (bijlage 3)
In de begroting 2024 zijn geen majeure beleidswijzigingen aangebracht. Het betreft een begroting die in het teken staat van de verdere implementatie van het vastgestelde beleid "een solide basis voor de toekomst ".

Deze begroting bevindt zich in een bijzondere positie, omdat we hierin het huidige meerjarenbeleidsplan afhechten en gelijktijdig is het nieuwe meerjarenbeleidsplan 2024-2027 al in ontwikkeling. De ambities van het nieuwe beleidsplan zijn al verkennend besproken met het bestuur. Daar kunnen we deels al op anticiperen, omdat sommige ambities een voortzetting zijn van het meerjarenbeleidsplan 2020-2023.

TER INFORMATIE

Jaarstukken 2022 en begroting 2024 MCC (bijlage 4, 5 en 6).
Er is een positief exploitatieresultaat in 2022 gerealiseerd van € 447.226,33. Voorgesteld wordt om het positieve exploitatieresultaat van (overeenkomstig afspraak) toe te voegen aan het egalisatiefonds van het MCC.

Het wijzigen van het eigenaarschap van MCC wordt momenteel besproken, waarbij het de bedoeling is om deze wijziging in te laten gaan per 1 januari 2024, mits alle partijen instemmen met de bijbehorende financiële effecten. Een financieel effect voor VRZL kan zijn dat er gelden vrijkomen vanuit een mogelijke liquidatie van het MCC construct, met daarbij een aandeel voor deelnemende gemeenten VRZL. Als dat het geval zal zijn keren we dat uit aan deelnemende gemeenten, met de kanttekening dat de effecten van een huur- of gebruikersovereenkomst VRZL daarin verdisconteerd zullen worden.

Zienswijze en vaststelling
Vaststelling van de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 is een verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Alvorens de documenten ter besluitvorming wordt voorgelegd, heeft u de mogelijkheid om vóór 26 juni a.s. uw zienswijze op de financiële stukken VRZL kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur. Wij nodigen u daartoe van harte uit.

Uw reactie
U kunt uw schriftelijke reacties en eventuele vragen n.a.v. de jaarstukken 2022, begrotingen 2024, sturen naar:

Veiligheidsregio Zuid-Limburg,
t.a.v. Bestuur- en Directie Ondersteuning
Postbus 35
6269 ZG Margraten

Een reactie per mail kan gestuurd worden aan: stafbureau@brwzl.nl

Namens het dagelijks bestuur Veiligheidsregio Zuid-Limburg,
met vriendelijke groet,

mr. J.M. Penn-te Strake,
Voorzitter

L.W.M. Houben,
Secretaris

BIJLAGEN**:**

1. Jaarbericht 2022 Veiligheidsregio Zuid-Limburg (ter informatie)
2. Concept jaardocument 2022 VRZL (voor zienswijze)
3. Concept begroting 2024 VRZL (voor zienswijze)
4. Jaardocument 2022 MCC (ter informatie)
5. Toelichting jaardocument MCC 2022 (ter informatie)
6. Begroting 2024 MCC (ter informatie)

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

JAARBERICHT VEILIGHEIDSREGIO ZUID-LIMBURG

SAMEN VEILIG IN 2022

Samen veilig.

VOORWOORD

HET JAAR 2022

De nasleep van hoogwater is nog niet achter de rug of de vluchtelingencrisis dient zich aan.

De asielketen raakt verstopt, mede door de hoge woningnood. Het Rijk vraagt om versterking. Ook onze veiligheidsregio had er samen met de Zuid-Limburgse gemeenten z'n handen vol aan: opvangplekken organiseren. Wat voor een flinke uitdaging dat was, is terug te lezen in dit jaarbericht.

We constateren dat deze, en vele andere confrontaties als gevolg van bijvoorbeeld toenemende maatschappelijke onrust, klimaatverandering, energietransitie en technologische ontwikkelingen, elkaar steeds sneller lijken op te volgen. Als veiligheidsregio hebben we te maken met meer langdurige en andersoortige crises dan voorheen. En ze lopen vaak door elkaar of ze stapelen zich op.

Honderd procent publieke veiligheid bieden. Dat is een utopie. Maar wij blijven inspelen op de veranderende maatschappelijke uitdagingen, om te kunnen voldoen aan de missie die we als Veiligheidsregio Zuid-Limburg hebben. Namelijk, onze regio voor bewoners en bezoekers zo veilig mogelijk maken en houden.

Lees, kijk, blader of scrol door dit publieksjaarbericht om een beeld te krijgen waar we in 2022 onze mouwen voor opstroopten. Weten op welke manier wij vooruitkijken? In 2023 verschijnt ons meerjarenbeleidsplan 2024 t/m 2027.

Léon Houben
Directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg &
Commandant Brandweer

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

PAGINA 04

HOOFDSTUK 2

Limburg tijdelijk thuis voor vluchtelingen

PAGINA 06

HOOFDSTUK 3

Uitgelicht

PAGINA 09

HOOFDSTUK 4

Crisisbeheersing & Rampenbestrijding

PAGINA 17

HOOFDSTUK 5

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

PAGINA 19

HOOFDSTUK 1

VEILIGHEIDSREGIO ZUID-LIMBURG

Zuid-Limburg voor jou als inwoner en bezoeker zo veilig mogelijk maken en houden. Daar staan wij voor. Dat doen we door ons voor te bereiden op de risico's in onze regio, erover te adviseren en te informeren én door paraat te zijn en slagkracht te leveren.

In onze regio werken de zestien gemeenten, de brandweer, de politie, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), het Openbaar Ministerie, Provincie Limburg, Veiligheidsregio Limburg Noord, Waterpartners Limburg (Waterschap Limburg, Rijkswaterstaat, Waterleidingmaatschappij Limburg), Defensie, de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en Sitech-Chemelot samen.

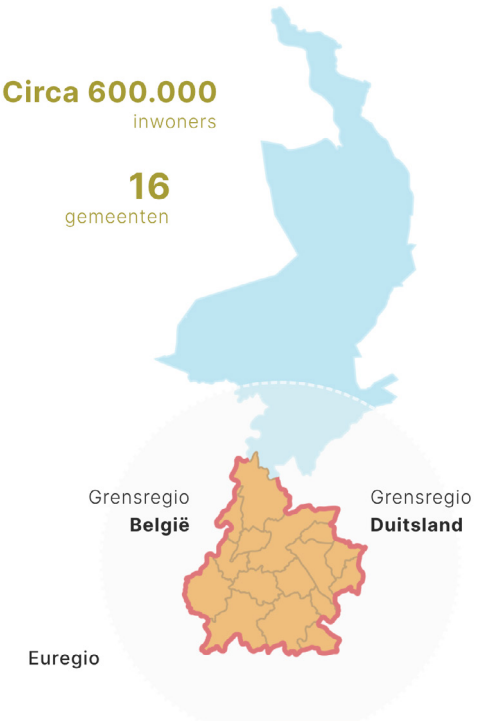
Daarnaast hebben we een omvangrijk netwerk van partijen waarmee wij samenwerken zoals het Nederlandse Rode Kruis, Essent, Enexis, Brightlands, ProRail, de overige zuidelijke veiligheidsregio's (Zuid-6) en natuurlijk de verschillende hulpverleningsorganisaties in het Euregionale grensgebied.

ONZE REGIO

Zuid-Limburg grenst voor **98%** aan het buitenland (Duitsland en België).

Daarom:

- Is Veiligheidsregio Zuid-Limburg een vaste partner binnen EMRIC: een samenwerkingsverband van Euregionale hulp- en overheidsdiensten.
- Nemen we deel aan Euregionale werkgroepen en werken we met een vast grensoverschrijdend oefenprogramma voor onze hulpdiensten.
- Gaan er per jaar zo'n 700 ambulances de grens over om de snelst mogelijke adequate hulp te verlenen.
- En helpen in zo'n 100 gevallen brandweerdiensten elkaar in geval van nood.

ORGANISATIESTRUCTUUR

Veiligheidsregio Zuid-Limburg bestaat uit
drie organisatorische clusters:

Crisisbeheersing & Rampenbestrijding	Brandweerzorg	Bedrijfsvoering*

762 medewerkers

Hieronder vallen de volgende afdelingen: Personeel & Ontwikkeling - Informatie, Automatisering & Facilitair - Bureau Bestuurs- en Directieondersteuning en Financiën & Inkoop.

FINANCIEEL

Inkomsten 2022

Gemeenten:

€ 47.250.053

BduR:

€ 6.287.454

Overige baten:

€ 13.083.236

waarvan baten
Oekraïne 10.619.595

Uitgaven 2022

Brandweerzorg incl. ondersteuning:

€ 61.107.904

waarvan lasten
Oekraïne € 10.619.595

C&R inclusief GHOR:

€ 5.919.154

COMMUNICATIE

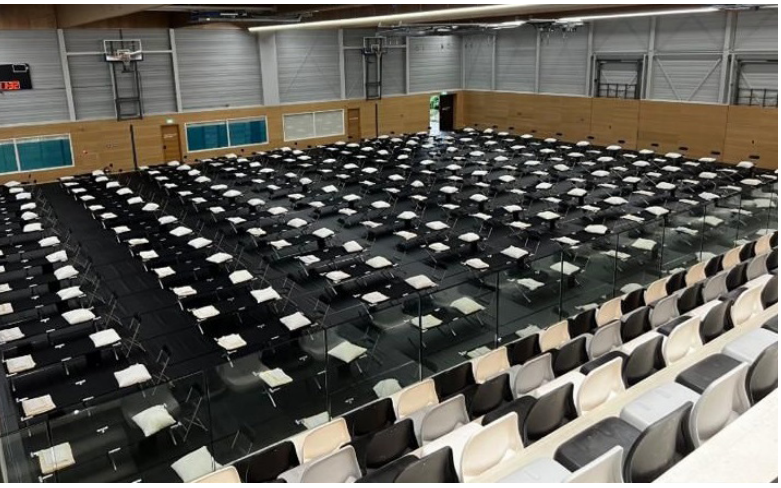
We plaatsten **621 berichten** op onze social media kanalen (Linkedin, Facebook, Twitter, Instagram). In totaal **28.000 volgers**. Op onze website publiceerden we **48 nieuwsberichten.**

HOOFDSTUK 2

LIMBURG TIJDELIJK THUIS VOOR VLUCHTELINGEN

Tien dagen na de inval van de Russische troepen in Oekraïne op 24 februari, meldden de Verenigde Naties dat er al meer dan 1,5 miljoen mensen gevlucht waren. Aanvankelijk werd geschat dat het aantal Oekraïense oorlogsvluchtelingen zou oplopen tot vier miljoen, dit werd eind maart bijgesteld naar vijf miljoen. Inmiddels zijn meer dan twaalf miljoen mensen uit Oekraïne op de vlucht.

De gemeenten kregen via de **Rijksoverheid** in maart opdracht om, s**amen met de veiligheidsregio's,** opvangplekken te organiseren voor Oekraïense vluchtelingen. Ook onze veiligheidsregio werkte samen met de **zestien gemeenten** aan een regionale, gecoördineerde opvang, om vluchtelingen uit Oekraïne een **veilig onderkomen** te bieden en de **zorg en aandacht** te geven die zij nodig hebben. Er werd gezorgd voor opvanglocaties en het matchen van vraag en aanbod. De gemeenten zorgden daarnaast ook voor de **registratie van vluchtelingen**. Hiermee komen de vluchtelingen in aanmerking voor onder andere zorg en onderwijs.

Onze veiligheidsregio verzorgde, net als de andere veiligheidsregio's in ons land, op verzoek van het Rijk ook **crisisnoodopvang** voor asielzoekers. De situatie in opvangcentrum **Ter Apel** werd onhoudbaar en de veiligheidsregio's kregen de opdracht ter ondersteuning van het **Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA)** ook vluchtelingen uit andere landen op te vangen. Iedere veiligheidsregio kreeg het verzoek **450** plekken te realiseren tot en met 31 december 2022. Deze opdracht is verlengd tot 31 maart 2023.

CRISISSTRUCTUUR

Begin maart vond het eerste **burgemeestersoverleg Oekraïne** plaats en werd de crisisstructuur Oekraïne vastgesteld. Hierin werken we intensief samen met onze gemeenten en **hulpverleningspartners.** De crisisstructuur wordt gevormd door:

REGIONAAL OPERATIONEEL TEAM (ROT)

Hierin zitten **vertegenwoordigers uit alle kolommen** zoals brandweer, politie, GHOR, bevolkingszorg, communicatie en de Koninklijke Marechaussee. Zij overleggen over de **ontwikkelingen** rondom de opvang en de acties die daarop volgen. Het ROT kwam **45 keer** bij elkaar.

BURGEMEESTERSOVERLEG

Hierin wordt alle **ambtelijke informatie gedeeld.** Dit overleg wordt voorafgegaan door een ambtelijk vooroverleg waarin de agenda wordt bepaald. Het burgemeestersoverleg vond **21 keer plaats.**

AMBTELIJKE ADVIESGROEP

Hierin komen **regionale vertegenwoordigers** bij elkaar om te overleggen over p**raktische zaken** en thema's die te maken hebben met de opvang van de vluchtelingen. Bijvoorbeeld het inrichten van opvanglocaties, leefgeld, uitkering, gezondheid, scholing en doorstroom naar werk. In dit overleg worden ook alle **ingekomen vragen** uit de regio besproken en beantwoord. De ambtelijke adviesgroep overlegde 21 keer.

TEAM CRISISCOMMUNICATIE

Binnen dit team hebben **communicatie-adviseurs** uit alle gemeenten zitting, aangestuurd door het hoofd communicatie vluchtelingen vanuit de veiligheidsregio.

OPVANGLOCATIES

Er zijn **drie soorten opvang:** crisisnoodopvang, noodopvang (semi-lange termijn) en lange termijn opvang. Deze laatste categorie betreft reguliere huisvesting in woningen. Het heeft niet de voorkeur om vluchtelingen lange tijd in tentenkampen en sporthallen onder te brengen. Dit gebeurt alleen voor de crisisnoodopvang. Er verblijven veel vluchtelingen op locaties met **noodopvangplekken.** Daarvoor wordt gebruik gemaakt van **tijdelijke opvanglocaties** zoals vakantieparken, leegstaande woningen of kantoorgebouwen.

TIJDLIJN

Begin maart startte de organisatie van de opvang volgens de vastgestelde crisisstructuur. Als een van de eerste regio's in Nederland opende de crisisnoodopvang in het MECC in Maastricht. Kort daarop volgde de crisisnoodopvang in Glanerbrook in Geleen. Door het tijdelijke karakter van de crisisnoodopvanglocaties werd er voortdurend gezocht naar nieuwe locaties.

De vraag naar duurzame opvanglocaties bleef onverminderd groot. Hierdoor kon het voorkomen dat Oekraïense vluchtelingen tijdelijk van de ene crisisnoodopvanglocatie naar de andere werden overgeplaatst. Eind augustus werd in samenwerking met Veiligheidsregio Limburg Noord een centrale crisisnoodopvanglocatie ingericht van waaruit de bewoners naar andere, meer permanente locaties in de regio werden geplaatst en we bleven kijken naar de mogelijkheid om de bestaande opvanglocaties te verlengen.

Gedurende het jaar werden locaties geopend en gesloten afhankelijk van behoefte en beschikbaarheid.

CIJFERS

2.426
Totaal gerealiseerde noodopvangplekken Oekraïners

200
Totaal gerealiseerde crisisnoodopvangplekken asielzoekers

41
Totaal uitgebrachte brandveiligheidsadviezen opvanglocaties

HOOFDSTUK 3

UITGELICHT

NIEUWE DIRECTIE

In 2022 kregen we een nieuwe directie. Na vier jaar nam Frank Klaassen afscheid van onze organisatie en werd Léon Houben naast zijn rol als Commandant Brandweer de nieuwe Directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Petro Winkens werd naast manager Crisisbeheersing & Rampenbestrijding, plaatsvervangend Directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg en manager Bedrijfsvoering.

MEERJARENBELEIDSPLAN 2024 T/M 2027

Hoogwater en stormoverlast, een hybride auto die vlam vat, brandgevaarlijke bouwwerken, maar ook langlopende crises zoals de opvang van vluchtelingen. En wat komt er mogelijk nog méér op ons af? Het veranderende klimaat en maatschappelijke of technologische ontwikkelingen leiden misschien tot nieuwe en nóg complexere vraagstukken.

Onze organisatie bereidt zich hierop voor. Door bijvoorbeeld inhoudelijk in gesprek te zijn met burgemeesters, experts en andere partners. Deze ambtelijke en bestuurlijke inzichten vatten we in een meerjarenbeleidsplan voor 2024 t/m 2027, het ‘contract’ met onze opdrachtgever, het bestuur. Dat zijn onze zestien burgemeesters. Het plan geeft de richting aan waar de focus ligt voor zowel het programma Brandweerzorg als het programma Crisisbeheersing & Rampenbestrijding, ondersteund door het programma Bedrijfsvoering. En het vormt de basis voor de manier waarop we georganiseerd zijn. Onderwerpen in dit meerjarenbeleidsplan zijn bijvoorbeeld een provinciaal risicoprofiel en daarvan afgeleid een (dynamisch) brandweer risicoprofiel, dekkingsplan (hierin staat waar kazernes en materieel het beste kunnen staan en hoeveel menskracht beschikbaar moet zijn in relatie tot de risico’s), tweede loopbaanbeleid en een multidisciplinair opleidings- en oefenplan. Het ontwerp-meerjarenbeleidsplan VRZL 2024 t/m 2027 zal in 2023 worden aangeboden aan het algemeen bestuur.

VOORBIJ HET ERGSTE SCENARIO

In 2021 kreeg Zuid-Limburg te maken met het hoge water. Voor onze organisatie een buitengewone inzet van ongekende omvang. Het was niet één crisis. Het waren er meer. En ze kwamen tegelijk. Een uitzonderlijke situatie waar onze plannen onvoldoende op waren afgestemd. Na afloop van de hoogwaterramp gaven we het Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement (COT) de opdracht een onderzoek uit te voeren. Het instituut keek terug op wat goed ging en wat beter kan binnen de crisisorganisatie, waarin de regionale hulpdiensten, brandweer, politie en ambulancedienst samenwerken. Naar aanleiding van het onderzoek werd begin 2022 de leer-evaluatie 'Voorbij het ergste scenario' gepubliceerd. De eerste punten uit de evaluatie zijn opgepakt en geïmplementeerd.

www.vrzl.nl/nieuws/dit-wat-wij-leerden-van-de-bestrijding-hoogwater-2021

EUROPEES ONDERZOEKSPROJECT LINKS

Vanuit Veiligheidsregio Zuid-Limburg nemen we deel aan het Europese onderzoeksproject Links dat zich richt zich op risicocommunicatie voor specifieke doelgroepen rondom Chemelot. Het in 2021 gestarte project leidde in 2022 onder andere tot een aantal themabijeenkomsten voor zorginstellingen en scholen. Tijdens deze bijeenkomsten werd stilgestaan bij wat zij zelf moeten doen wanneer de sirenes afgaan vanwege een chemisch incident. Zijn bijvoorbeeld hun 'inruim'-protocollen op orde? En tegen welke praktische problemen loopt men aan? Welke hulp heeft de instelling nodig?

Experts van onze organisatie en Sitech-Chemelot gaven praktische tips en vernamen waar de instellingen nog behoefte aan hebben. Deze informatie nemen we mee bij het ontwikkelen van nieuwe communicatiemiddelen en bij het inzetten van social media.

EEN MOOIE KONINGSDAG

Op 27 april bezocht de koninklijke familie na uitstel vanwege Covid-19 dan toch eindelijk onze veiligheidsregio. Maastricht en Zuid-Limburg lieten zich van hun beste kant zien en de koning en zijn gezin genoten met volle teugen. We kijken terug op een leerzame samenwerking tussen de veiligheidsorganisaties op lokaal, provinciaal en rijksniveau. We waren goed voorbereid. En met vertrouwen en veel zin hebben we allemaal de Koningsdag beLEEFd zoals dat zou moeten.

LIVEOP LIVE!

Dit jaar ging LIVEOP live. Deze applicatie maakt het mogelijk om bij een incident in één oogopslag te zien om wat voor melding het gaat, waar de locatie is, om welk object het gaat en hoe de omgeving van een incident eruit ziet. Dankzij het nieuwe LIVEOP is deze informatie met één druk op de knop meteen zichtbaar.

PROJECT WERKWIJZE MULTI IM VAN START

Het informatiemanagement en de onderlinge samenwerking op een nog hoger niveau brengen. Met dit doel ging informatiemanagement Crisisbeheersing & Rampenbestrijding aan de slag met het beschrijven van de werkwijzen informatiemanagement voor de verschillende crisisteams binnen onze organisatie. Het gaat dan met name om de crisisteams Meldkamer, CoPI (Commando Plaats Incident) en OT (Operationeel Team). De werkbeschrijving geldt ook voor flexibele opschalingsvormen zoals het OKO (Operationeel Kernteam Overleg) en voor de praktische uitvoering tijdens aanrijden of tussen overleggen.

DE NIEUWE KLEREN VAN… ONZE WOORDVOERDERS

De woordvoerders van onze veiligheidsregio werden in het nieuw gestoken en kregen nieuwe operationele kleding. Daardoor zijn ze tijdens een incident voortaan nog beter herkenbaar voor zowel de media als hun collega's. De woordvoerders komen in actie bij (grotere) incidenten die een impact hebben op de omgeving.

MELDKAMER LIMBURG AANGESLOTEN OP LANDELIJK MELDKAMERSYSTEEM

We kijken continu hoe we burgers in nood sneller en efficiënter kunnen helpen, bijvoorbeeld door de hulpdiensten beter te faciliteren bij de hulpverlening en bestrijding van crises en rampen. Om de kwaliteit te verbeteren, moeten de meldkamers in Nederland ook in de toekomst voorbereid blijven op hun taken. Daarom worden ze anders georganiseerd. Ambulancezorg, brandweer, Koninklijke Marechaussee en politie gaan samen naar één landelijk netwerk van tien samenwerkende meldkamers. Deze kunnen elkaars taken overnemen als dat nodig is en zijn 24/7 beschikbaar en bereikbaar. In juni werd de aansluiting van onze meldkamer op het Landelijk Meldkamersysteem afgerond.

HERDENKINGSBOEK "ALS HET WATER STIJGT KOMT HET BESTE IN MENSEN NAAR BOVEN."

Een jaar nadat Zuid-Limburg getroffen werd door de hoogwaterramp presenteerden we een herdenkingsboek vol ervaringen en belevenissen van hulpverleners. De ramp had enorme impact op alle direct getroffenen in de overstroomde gebieden, maar ook op de hulpverleners die gedurende vele dagen in de weer zijn geweest. In het boek vertellen directe collega's en andere hulpverleners ieder op zijn of haar eigen manier hoe zij deze ramp hebben ervaren.

VAKMANSCHAPSAPP IN DE PRIJZEN

Op 29 juni kregen we de Splash Award uitgereikt. Een award die we samen met strategisch internetbureau Betawerk ontvingen voor het ontwikkelen van onze Vakmanschapsapp. De prijs wordt door een vakjury toegekend aan bijzondere applicaties die bijdragen aan het delen van kennis en ervaring zoals onze app. Iets dat niet altijd even gemakkelijk is omdat onze organisatie onder andere verdeeld is in vrijwillige en beroepskazernes waarbij de collega's verspreid over de hele regio hun werk doen. Met de Vakmanschapsapp is er een toegankelijke manier ontwikkeld om ervaringen te delen en van elkaar te leren.

CHECK – KOOP – PLAK

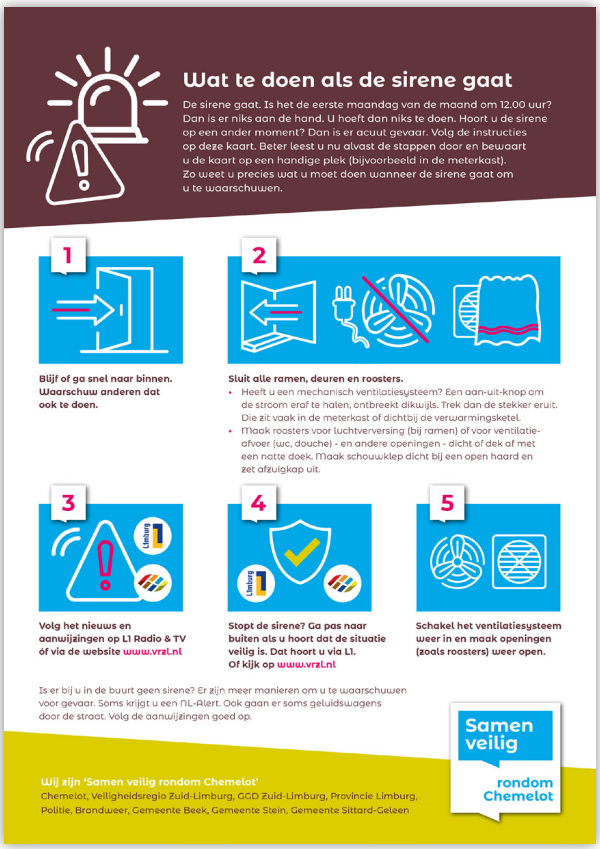

Vanaf 1 juli 2022 moet in alle woningen op elke (woon)verdieping een rookmelder hangen, bij voorkeur in de vluchtroute. Deze verplichting moet ervoor zorgen dat woningen veiliger worden.

In 2021 begonnen we de inwoners van onze regio hierover te informeren. En ook in 2022 gingen we daarmee door. Onder andere met de campagne CHECK – KOOP – PLAK. We betrokken woningbouwverenigingen en andere stakeholders bij onze informatiecampagne en verspreidden zo'n 12.000 folders binnen onze regio. Daarnaast plaatsten we in bouwmarkten en gemeentehuizen onze 'stoere brandweerman display' met informatie en besteedden we op onze social media kanalen uitgebreid aandacht aan het belang van de rookmelder en de rookmeldersplicht.

OMGEVINGSWET

Naar verwachting zal op 1 januari 2024 de omgevingswet in werking treden. Een speerpunt van de omgevingswet is een veilige en gezonde leefomgeving. In 2022 hebben we ons verder voorbereid op de wet waardoor we de gemeente adequaat kunnen adviseren over het zo veel mogelijk voorkomen van fysieke risico's.

SAMEN VEILIG RONDOM CHEMELOT

Na anderhalf jaar onderzoek en voorbereiding vond in oktober de officiële kick-off plaats van het project 'Samen veilig rondom Chemelot', gericht op omwonenden van het chemisch industrieterrein. Uniek aan dit project is dat er specifieke communicatie plaatsvindt voor verschillende typen omwonenden. Uit het onderzoek bleek namelijk dat er drie soorten omwonenden te onderscheiden zijn: mensen die zich niet veilig voelen, mensen die zich wél veilig voelen en mensen die zich noch veilig, noch onveilig voelen. Al deze doelgroepen hebben andere informatiebehoeften en dit project speelt daarop in.

OPLEIDEN EN OEFENEN

- **Training kerninstructeurs ondergrondse infrastructuur in Zwitserland**
  Met twee tunnels, een uitgebreid grottenstelsel en parkeergarages kent Zuid-Limburg veel ondergrondse bouwwerken. Instructeurs van onze organisatie werden op dit thema bijgeschoold bij IFA (International Fire Academy) in Zwitserland. Dit trainingscentrum is speciaal ingericht voor incidentbestrijding in ondergrondse bouwwerken en een van de weinige Europese trainingscentra die dit aanbiedt

- **Trainingsweek bijscholing Officieren van Dienst**
  Er ging een driejarig programma van start waarin jaarlijks een deel van de Officieren van Dienst worden bijgeschoold in het trainingscentrum in het Duitse Weeze. Tijdens deze bijscholingen staan thema's als commandovoering, basisprincipes brandbestrijding en de eigen ontwikkeling centraal.

- **Basisprincipes brandbestrijding**
  We gingen door met de implementatie van de basisprincipes brandbestrijding. De basisprincipes brandbestrijding zijn landelijk opgesteld om branden veiliger en efficiënter aan te pakken. Alle repressieve collega's binnen Brandweer Zuid-Limburg zijn hier in de afgelopen jaren in bijgeschoold. Begin 2022 is speciaal hiervoor een Skills Lab naar Margraten gekomen. Deze onderwijsvorm in de vorm van een Escaperoom zorgt ervoor dat de brandweermensen vertrouwd raken met de lesstof.

BRANDWEER GULPEN 200 JAAR!

Op zondag 25 september vierden we onder een stralend nazomers zonnetje het 200-jarig bestaan van Brandweer Gulpen met een open dag. 50 hulpverleningsvoertuigen trokken in optocht door het centrum van Gulpen, waarna iedereen ze nog eens van dichtbij kon bekijken bij de kazerne. Er waren demonstraties, speciale activiteiten voor de kinderen en er was aandacht voor Brandveilig Leven. Het was een drukbezochte en zeer geslaagde dag.

SPORTIEVE TOPPERS

Voor veel brandweerpersoneel is 11 september natuurlijk een zwarte dag met veel herinneringen. Inmiddels meer dan twintig jaar geleden werd de wereld geschokt door een vreselijke aanslag waarbij duizenden mensen het leven lieten. Onder hen 348 brandweermensen.

Reden genoeg voor een aantal collega's om deel te nemen aan een nieuw initiatief om deze ingrijpende gebeurtenis te herdenken en tegelijkertijd geld in te zamelen voor de Stichting Bevrijd van PTSS. De Firefighter Stair Climb. Maar liefs 30 verdiepingen oftewel 600 trappen van het World Trade Centre in Almere werden beklommen, in volledig uitrukpak met adembescherming. In totaal werd er door deelnemers uit het hele land ruim 17.000 euro opgehaald.

Een andere zeer mooie prestatie leverden enkele collega's op de in Rotterdam gehouden World Police & Fire games. Op de onderdelen golf, Cross Country en de halve marathon wisten ze allemaal een mooie sportieve prestatie neer te zetten of zelfs een podiumplek te behalen namens onze veiligheidsregio.

ENERGIEBEWUST MET GÈNE STOKKER

Om de energierekening van onze organisatie zo laag mogelijk te houden, werd in november gestart met een interne campagne om medewerkers energiebewuster te maken. Alle collega's werden gewezen op relatief kleine handelingen die iedereen kan doen om gas- en elektriciteitsverkwisting tegen te gaan. Van het uitschakelen van lampen en computerschermen tot en met het sluiten van deuren en rolpoorten. We krijgen daarbij tips van een fictieve duurzaamheidsexpert: het stripfiguurtje Gène Stokker (spreek die naam ietsjes anders uit en je krijgt 'genne stoker').

BRANDVEILIG LEVEN

Brandveilig Leven is samen zorgen voor een (brand)veilige leefomgeving. Ook in 2022 werden er initiatieven ontwikkeld en activiteiten uitgevoerd om het veiligheidsbewustzijn en de zelfredzaamheid van de burger te vergroten. Bijvoorbeeld door langs te gaan op scholen, voorlichting te geven na brand en deel te nemen aan zwaailichtendagen, veiligheidsmarkten en open dagen. Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar brandrisico's, risicogroepen en -gedrag en de mogelijkheid duurzame gedragsverandering te bereiken. Én door de kracht van verhalen van onze eigen collega's ook buiten de werksituatie in te zetten. Op een verjaardag even tussen neus en lippen aangeven waar de rookmelder precies moet hangen, werkt ook.

- **Sterk onderwijs: Samenwerking lerend onderwijs en ondernemerschap**

Leerlingen van het Sint Maartenscollege voerden voor ons onderzoek uit naar de risico's die het gebruik en opladen van accu's (lithium-ion batterijen) met zich meebrengt.

- **Voorlichtingsbijeenkomsten**

Tijdens zestien bijeenkomsten werd er op een interactieve manier voorlichting gegeven aan de Katholieke Bond van Ouderen en Zij-Actief.

- **Veiligheidsweek en zwaailichtendag**

Gedurende de Week van de Veiligheid van 10 tot met 16 oktober was Brandveilig Leven aanwezig op diverse weekmarkten en zwaailichtendagen.

- **Nieuwe ambassadeurs**

Brandveilig Leven dragen we als medewerkers van Veiligheidsregio Zuid-Limburg allemaal uit. Ieder op zijn eigen plek, als ambassadeur. In dienstverband of in de eigen sociale omgeving. Dit jaar werden 30 nieuwe collega's opgeleid tot ambassadeur Brandveilig Leven.

- **Voorlichting na brand**

Vijf keer werd er naar aanleiding van een woningbrand voorlichting gegeven aan de directe omgeving. Bijvoorbeeld door informatiebijeenkomsten te organiseren of folders uit te delen.

- **Campagne Veilig en warm de winter door**

Naar aanleiding van de sterk gestegen energieprijzen gaan mensen op zoek naar alternatieve manieren om hun huis te verwarmen. Dat gebeurt helaas niet altijd op een veilige manier. Daarom sloten we aan bij de campagne 'Veilig en warm de winter door'. 5.000 folders en posters werden verspreid onder gemeentehuizen, woningbouwcorporaties en de voedselbank. Ook op social media was er aandacht voor deze campagne.

HOOFDSTUK 4

CRISISBEHEERSING & RAMPENBESTRIJDING

Crisisbeheersing & Rampenbestrijding heeft als belangrijkste taak het zorgdragen voor een goede voorbereiding op de bestrijding van rampen en crises. Om dit te kunnen doen inventariseren we onder andere welke risico's er zijn binnen onze veiligheidsregio en zorgen we ervoor dat de functionarissen die tijdens een incident worden ingezet, voorbereid zijn op hun taak.

CIJFERS

112
Crisisfunctionarissen

22
Crisisfunctionarissen opgeleid en gestart

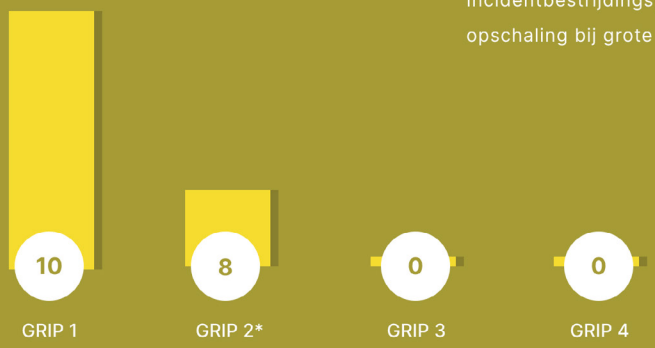
65
Multidisciplinaire oefeningen en trainingen

12
Piketpools

13
Monodisciplinaire oefeningen en trainingen

GRIP-incidenten

Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure - opschaling bij grote incidenten

*Inclusief Operationeel Kernoverleg

Alle GRIP-incidenten zijn geëvalueerd.

MULTIDISCIPLINAIRE INFORMATIEKAARTEN (MIK)

Voor verschillende soorten incidenten waarbij multidisciplinair optreden noodzakelijk is wordt er een MIK gemaakt. Hierin staat de meest noodzakelijke informatie over grootschalige incidenten beschreven voor crisisfunctionarissen.

In 2022 zijn de volgende kaarten gemaakt of herzien en (opnieuw) vastgesteld:

- MIK Koningsdag
- MIK Uitval gas
- MIK Uitval elektriciteit
- MIK Telecom
- MIK Hoogwater
- MIK Maastricht Aachen Airport
- MIK Chemelot
- MIK Treinincidentmanagement, MIK Luchtvaartincidentmanagement en MIK Vaarwegincidentmanagement werden geïmplementeerd.

RAMPBESTRIJDINGSPLANNEN

Als veiligheidsregio bereiden we ons elke dag voor op een nieuwe ramp of crisis. Voor een aantal veiligheidsrisico's maken we daarvoor zogenoemde rampbestrijdingsplannen. Daarin beschrijven we hoe de hulpdiensten met elkaar samenwerken als het veiligheidsrisico tot uiting komt. Tijdens een ramp of crisis moet direct duidelijk zijn wat hulpdiensten moeten doen om mensen en dieren in veiligheid te brengen.

In 2022 zijn de volgende plannen gemaakt of herzien en (opnieuw) vastgesteld:

- Rampbestrijdingsplan Maastricht Aachen Airport
- Rampbestrijdingsplan Hoogwater
- Rampbestrijdingsplan Chemelot

HOOFDSTUK 5

BRANDWEERZORG

Een effectieve organisatie van de brandweerzorg en de bijbehorende taakuitvoering is belangrijk voor de (brand) veiligheid van de burger. De taken van de brandweer zijn divers. Natuurlijk is er het voorkomen, beperken en het bestrijden van brand en het gevaar voor mens en dier bij ongevallen. Daarnaast adviseren we andere overheden en organisaties op het gebied van brandpreventie en brandbestrijding. Ten slotte voert de brandweer taken uit bij rampen en crises in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

CIJFERS

201
Beroeps brandweermannen en -vrouwen

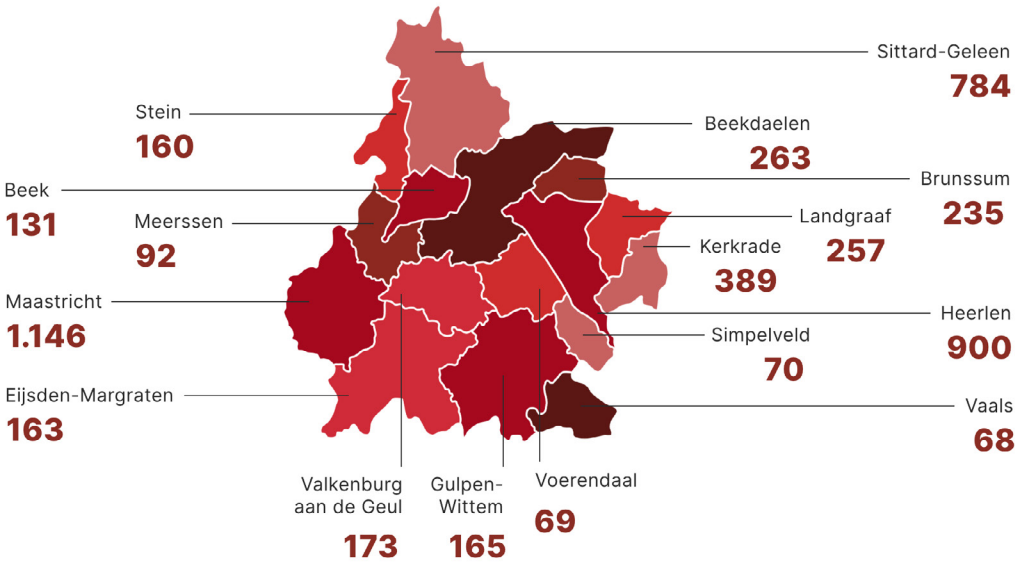
532
Vrijwillige brandweermannen en -vrouwen

26
Brandweerkazernes

Uitrukken

355	Brand gebouw
331	Brand auto
34	Brand natuur
814	Brand buiten
441	Technische hulpverlening
3.266	Dienstverlening (o.a. stankoverlast, reinigen wegdek, ondersteuning ambulance, stormschade en wateroverlast)

INCIDENTEN PER GEMEENTE

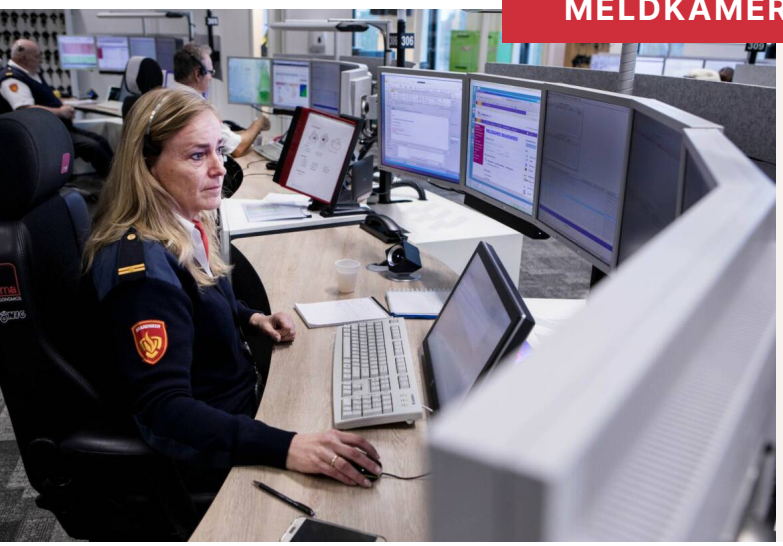
NIEUW MATERIEEL

- **Drie tankautospuiten** (blusvoertuigen).
- **Twee autoladders.** Gebruikt voor redding mens en dier op hoogte of blussen brand van bovenaf.
- **Al het elektrisch aangedreven handgereedschap vervangen door accu aangedreven handgereedschap.**
- **Alle vierwielaangedreven tankautospuiten geüpdate** en daarmee terreinvaardiger.
- **Alle warmtebeeldcamera's vervangen.**
- N**ieuwe en specifiekere meetapparatuur** voor onze meetploegen en de Adviseur Gevaarlijke Stoffen.
- **Vier octopussen.** Gereedschap waarmee op respectvolle wijze zorgvuldig en snel een drijvend stoffelijk overschot kan worden veilig gesteld en geborgen.
- **Nieuw systeem generaal-sleutels geïmplementeerd** waarmee hulpverleners toegang krijgen tot gebouwen met directe doormelding naar de brandweer.
- **Rookstoppers aangebracht op alle tankautospuiten.** Hiermee is het mogelijk om rook vanuit een brandende woning niet onnodig naar een vluchtweg te laten stromen.
- **Emergency-pluggen** aangebracht op alle tankautospuiten. Hulpmiddel dat ervoor zorgt dat een elektrisch voertuig in de P(park)- of N(neuraal)-stand staat. Dit zorgt voor een aanvulling op de veiligheid van de manschappen tijdens de eerste fase van de inzet met dit soort voertuigen.
- **Twee groot watertransportsystemen** zijn beoefend en worden op korte termijn in gebruik genomen.

MELDKAMER BRANDWEER

Op de Meldkamer Brandweer werken centralisten van Brandweer Zuid-Limburg en Brandweer Limburg-Noord (Veiligheidsregio Limburg-Noord) nauw samen met de politie en ambulancedienst.

Er werken **20 centralisten, 7 calamiteitencoördinatoren, 1 coördinator meldkamer en 1 teamleider meldkamer.** Samen verwerkten zij afgelopen jaar **9.325** 112-telefoontjes.

BRZO BEDRIJVEN

In onze regio bevinden zich **15 BRZO** (Besluit risico's zware ongevallen) bedrijven. Dit zijn bedrijven waar veel met gevaarlijke stoffen gewerkt wordt. Chemelot geldt als één BRZO bedrijf, maar bestaat zelf nog eens uit **20 BRZO** bedrijven.

CONTROLES, INSPECTIES EN ADVIEZEN

1635
gebruik/evenementen/bouw

27
BRZO inspecties

27
milieuadviezen

66
adviezen ruimtelijke ordening

38
adviezen milieuvergunningen

CONTACT

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Postbus 35
6269 ZG Margraten

e info@vrzl.nl
i www.vrzl.nl

COLOFON

Dit is een uitgave van Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Tekst & redactie: Communicatie Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Foto's: Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Vormgeving & productie: Aviso

2022

Jaardocument

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

INHOUDSOPGAVE

1 DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN 5
1.1 Voorwoord 5
1.2 Leeswijzer 6
1.3 Bestuur 6
1.4 Deel A – Samenvatting VRZL jaarrekening 2022 7
1.4.1 Wie wij zijn en wat ons doel is 7
1.4.2 Economisch beeld 7
1.4.3 Financiële kengetallen 8

2 DEEL B – JAARVERSLAG 11
2.1 Wie wij zijn en wat ons doel is 11
2.1.1 Omvangrijk netwerk 11
2.1.2 Missie, visie en kernwaarden 11
2.1.3 Doel 12
2.1.4 Ons werkgebied 12
2.1.5 Beleidskader 13
2.1.6 Wat heeft het gekost? 13
2.2 Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (inclusief GHOR) 15
2.2.1 Wie zijn we? 15
2.2.2 Waar staan we voor? 15
2.2.3 Wat hebben we daarvoor in 2022 gedaan? 15
2.2.4 Wat heeft het gekost? 19
2.3 Programma Brandweerzorg 20
2.3.1 Wie zijn we? 20
2.3.2 Waar staan we voor? 20
2.3.3 Wat hebben we daarvoor in 2022 gedaan? 20
2.3.4 Wat heeft het gekost? 25
2.4 Paragrafen 26

2.4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 26
2.4.2 Onderhoud kapitaalgoederen 33
2.4.3 Financiering 33
2.4.4 Bedrijfsvoering 35
2.4.5 Verbonden partijen 40
2.4.6 Wet open overheid (WOO) 41
2.5 Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) 42
2.6 COVID-19 42
2.7 Hoogwaterramp 42
2.8 Oekraïne / crisis noodopvang asielzoekers 43
2.9 Bestuurlijke dialoog Brandweerzorg 46
2.10 Wet gemeenschappelijke regelingen 46

3 DEEL C – JAARREKENING 47
3.1 Balans (voor resultaatbestemming) 48
3.2 Overzicht van baten en lasten 50
3.2.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 51
3.2.2 Vaste activa 54
3.2.3 Vlottende activa 55
3.2.4 Vaste passiva 58
3.2.5 Vlottende passiva 62
3.2.6 Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen 63
3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 64
3.3.1 Algemeen 64
3.3.2 Algemene dekkingsmiddelen 64
3.3.3 Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (inclusief GHOR) 65
3.3.4 Programma Brandweerzorg 66
3.3.5 Bedrijfsvoering (overhead) 67
3.3.6 Toevoegingen en onttrekkingen aan voorzieningen 68
3.3.7 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves 68
3.3.8 Aanwending van het bedrag voor onvoorzien 68

3.3.9 Overzicht incidentele baten en lasten per programma 69
3.3.10 Structureel begrotingssaldo 70
3.3.11 Begrotingsrechtmatigheid 71
3.3.12 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen 72
3.3.13 Voorstel nog te bestemmen resultaat 74

4 OVERIGE GEGEVENS 75
4.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 75
4.2 Bijlagen 76
4.3 SiSa-verantwoording 76
4.4 Taakvelden 77
4.5 Bijdrage gemeenten 2022 78

1 DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN

1.1 VOORWOORD

Als veiligheidsregio willen we, net als iedere organisatie, elke dag opnieuw een beetje beter worden. Met elkaar onze jaarlijkse doelstellingen behalen. Werkprocessen slimmer inrichten en onze dienstverlening verbeteren. Het wezenlijke verschil met veel andere organisaties: zodra de pieper gaat om in de bres te springen bij een brand, hulpverlening of 'flitsramp', moet de rest van het werk wijken. Of het 'reguliere' werk komt er gewoon bovenop. En dat is in zekere zin prima. Hulpverlenen bij rampen en crises behoort tot onze kerntaken. Het geeft ons voldoening. Het geeft ons wilskracht om de lat nog wat hoger te leggen.

Ook wanneer wij nodig zijn bij langdurige crises, staan we – dag in dag uit – klaar om te helpen. Zoals onze veiligheidsregio de landelijke COVID-19-maatregelen vertaalt naar een regionale uitvoering. Bij de aanvang van 2022 was onze verwachting dat de rust binnen een afzienbare tijd zou terugkeren. Op vrijdag 25 februari worden de laatste aandachtspunten besproken rondom COVID-19 in relatie met Carnaval tijdens het laatste overleg van het Regionaal Beleidsteam (RBT). Zo'n twee jaar lang werken alle kolommen van onze crisisorganisatie onophoudelijk aan de bestrijding van de COVID-19-crisis. "Tussendoor" worden we in de zomer van 2021 nog geconfronteerd met Hoogwater. Een korte voorjaarsvakantie en enige hersteltijd zou welkom zijn. Maar op donderdag 24 februari volgt de inval in Oekraïne en in de week erop zit het RBT opnieuw met elkaar om tafel. Nu met de gevolgen van de oorlog in Oekraïne als agendapunt.

Zo rollen we in 2022 van het ene naar de andere langdurige crisisstructuur. Met een nieuwe bezetting en een nieuw takenpakket. Samen met onze gemeenten bemiddelen we dat jaar tussen vraag en aanbod van opvanglocaties en woningen. We stemmen af met de ministeries. En we helpen om noodlocaties in te richten. Ook veren wij mee op het moment dat aanmeldcentrum Ter Apel ontlast moet worden, op zoek naar plekken voor asielzoekers van niet-Oekraïense afkomst. Onze capaciteit en inzet werd tot een maximum gestretcht. En dat gold evengoed voor alle betrokken gemeenten.

Niet te vergeten dat wij als hulpverlener en netwerkpartner zelf ook 'gewoon' een organisatie runnen. Een organisatie die we meer robuust en toekomstbestendig dienen te maken. Ook op dat vlak hebben we stappen gezet in 2022. Het lukt ons nieuw talent te werven op de vacatures die nog open stonden en daarmee kwetsbaarheden te verminderen. Het lukt ons eigen werkprocessen en onze dienstverlening te verbeteren. Het lukt ons alle achttien GRIP-opschalingen van dit jaar te evalueren en onze manier van werken aan te scherpen met wat wij daaruit leerden. We onderzochten hoe in 2030 adequate brandweerzorg te kunnen blijven leveren. We startten de dialoog over 'Welke vernieuwingen zijn nodig in onze huisvesting en wat is haalbaar?' Binnen Crisisbeheersing en Rampenbestrijding sorteren we voor op ontwikkelingen die we samen met de deelnemende gemeenten zullen vormgeven. Dat krijgt allemaal een plek in het meerjarenbeleidsplan 2024-2030 waar we in 2022 aan werkten. En vanzelfsprekend worden incidenten bestreden, vergunningen verleend, risico's voortdurend in kaart gebracht en blijft de meldkamer operationeel.

Dit alles bij elkaar vergt wat van onze mensen. Een winnaarsmentaliteit. Daarbij draait winnen niet om het verslaan van een denkbeeldige 'concurrent' of het persé halen van onze jaarlijkse (financiële) doelstellingen. Winnen gaat over accepteren van omstandigheden waar je geen invloed op hebt en het vinden van de kracht om moeilijke omstandigheden die je wél in de hand hebt, te veranderen.

Dank aan de collega's van de gemeenten die zich inzetten om zaken voor elkaar te krijgen rondom de crisisopvang. Dank aan de collega's van onze organisatie die zich zo flexibel opstelden of ervoor zorgden dat de dagdagelijkse werkzaamheden gewoon doorliepen.

Wat soms onmogelijk leek, maakten wij met elkaar toch mogelijk. Ook financieel had dit uiteraard impact op onze organisatie. We voeren scherp aan de wind met de noodopvang, crisisnoodopvang en andere voorzieningen. Zaken die het ministerie zal vergoeden maar die wij wel moesten voorfinancieren. Daarnaast kenden we tegen het einde van het jaar nog enkele onverwachte zaken zoals een incidentele uitkering voor de medewerkers om de extreem hoge inflatie te compenseren en de eerste contouren van verlofsparen. We zijn niet helemaal binnen de kaders gebleven. Met maar een afwijking van minder dan 1 % op onze begroting is, gezien alle uitdagingen in 2022, een goede prestatie geleverd.

Léon Houben

Directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg en commandant Brandweer

1.2 LEESWIJZER

Veiligheidsregio Zuid-Limburg blikt terug op de financiën en het beleid van 2022. Onze jaarrekening bestaat uit drie delen. In het eerste deel (deel A) is een managementsamenvatting te vinden. Daarin geven we een beeld wat de Veiligheidsregio doet en bieden we een overzicht van de inkomsten en uitgaven en andere financiële kerngetallen. In het tweede deel (deel B) is het complete jaarverslag te vinden met verantwoording per programma en in het derde deel (deel C) is de financiële jaarrekening opgenomen.

De toelichting wie verantwoordelijk is voor het opstellen van deze stukken, is al op de volgende pagina te lezen onder hoofdstuk 1.3: ‘bestuur’.

1.3 BESTUUR

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) is een verplichte gemeenschappelijke regeling die de gemeenten in Zuid-Limburg in stand houden. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarstukken. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen ervan.

Het dagelijks bestuur is (per 31 december 2022) als volgt samengesteld:

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw J.M. Penn - te Strake	Maastricht	Voorzitter
De heer J.Th.C.M. Verheijen	Sittard-Geleen	Plaatsvervangend voorzitter
		Portefeuille Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
De heer R. Wever	Heerlen	Portefeuille Financiën en Personeel
Mevrouw T.P. Dassen - Housen	Kerkrade	Portefeuille Brandweer
Mevrouw M.H.M. Leurs - Mordang	Stein	Portefeuille GHOR

Het algemeen bestuur is (per 31 december 2022) als volgt samengesteld:

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw C. van Basten - Boddin	Beek	Lid
De heer E. Geurts	Beekdaelen	Lid
Mevrouw W.J.F. van der Rijt - van der Kruis	Brunssum	Lid
De heer G.M. Cox	Eijsden-Margraten	Lid
Mevrouw N.H.C. Ramaekers - Rutjens	Gulpen-Wittem	Lid
De heer R. Wever	Heerlen	Lid
Mevrouw T.P. Dassen - Housen	Kerkrade	Lid
De heer R. de Boer	Landgraaf	Lid
Mevrouw J.M. Penn - te Strake	Maastricht	Voorzitter
Mevrouw M.A.H. Clermonts - Aretz	Meerssen	Lid
De heer D.W.J. Schneider	Simpelveld	Lid
De heer J.Th.C.M. Verheijen	Sittard-Geleen	Lid
Mevrouw M.H.M. Leurs - Mordang	Stein	Lid
De heer H.M.H. Leunessen	Vaals	Lid
De heer D.M.M.T. Prevoo	Valkenburg a/d Geul	Lid
De heer W. Houben	Voerendaal	Lid

1.4 DEEL A – SAMENVATTING VRZL JAARREKENING 2022

De jaarrekening VRZL 2022 in het kort:

1.4.1 Wie wij zijn en wat ons doel is

Wij zijn Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. VRZL is een hands-on hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één. In de periode 2010-2023 hebben we ons ontwikkeld van een groot aantal samenwerkende (lokale) brandweerorganisaties naar één veiligheidsregio. Op basis van de gemeenschappelijke regeling is elke gemeente van de regio deelnemer en daarmee onderdeel van VRZL.

De organisatiestructuur bestaat uit twee primaire programma's: Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg. Ondersteunend daaraan opereert het programma Bedrijfsvoering, waar ook een behoorlijke taak ligt, gezien de organisatie zo nauw verbonden is binnen het brede netwerk van burgers, bedrijven en instellingen.

Omvangrijk netwerk

Wij werken samen met 16 gemeenten, de Politie Eenheid Limburg, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), het Openbaar Ministerie (OM), provincie Limburg, Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN), Waterpartners Limburg (waterschap, zuiveringsschap, waterleidingmaatschappij), Defensie, de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en Chemelot (waaronder Sitech). Maar denk ook aan partijen als het Nederlandse Rode Kruis, Essent, Enexis, Brightlands, ProRail, de overige zuidelijke veiligheidsregio's (Zuid-6) en natuurlijk de verschillende hulpverleningsorganisaties in het Euregionale grensgebied (EMRIC).

Missie, visie en kernwaarden

We maken en houden Zuid-Limburg zo veilig mogelijk. Dat is onze missie. Om deze missie te volbrengen moeten we de (toekomstige) risico's in onze regio kennen en daarop voorbereid zijn. Paraat zijn en slagkracht leveren. Dat doen we samen met burgers, bedrijven en instellingen. 'Samen veilig' is dan ook onze *pay-off*. We kunnen onze missie en visie alleen waarmaken met een professionele, vitale en wendbare organisatie. En met vakbekwame, initiatiefrijke teamplayers die lef tonen (onze kernwaarden).

1.4.2 Economisch beeld

We kunnen niet om de twee grote crises heen welke ook dit jaar een enorme impact hebben gehad op de taken van de VRZL, de laatste stuiptrekkingen van COVID-19 en de Oekraïne-crisis. Maar 2022 stond ook in het teken van de afhandeling van de Hoogwaterramp van 2021.

Hoogwater in Limburg

In 2022 is op basis van de aanbevelingen uit de evaluatie van het COT een plan van aanpak opgesteld om concreet met verbeteringen aan de slag te gaan. Dat heeft onder meer geleid tot een aangepast Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg. Dat omvat nu ook de zijrivieren en een scenario voor een mogelijke dijkdoorbraak. Voor de bestrijding van de (gevolgen van) de ramp zijn er veel kosten gemaakt. VRZL heeft een claim ingediend bij zowel de Wet Tegemoetkoming Schade (WTS) alsook bij de Wet Veiligheidsregio's (WVR). Er heeft regelmatig overleg plaats gevonden met de schade-expert van het Nivre, die de schadeclaim beoordeelt, waarna uiteindelijk een taxatierapport wordt opgesteld. Het definitieve taxatierapport dient nog opgesteld te worden waarna door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) beide claims beoordeeld worden. Wij hebben op 26 januari 2023 een beslisbrief ontvangen ten aanzien van onze claim WVR. Onze claim is volledig gehonoreerd. Wel zijn we nog in afwachting van onze WTS claim.

De doorlooptijd is erg lang ten aanzien van deze beoordeling en we hopen dat dit op korte termijn (in 2023) zal worden afgehandeld.

COVID-19

VRZL is in 2022 nog steeds druk aan het werk geweest om de ingediende financiële claim betreffende COVID-19 geaccepteerd en uitgekeerd te krijgen. In de maand december van 2022 hebben wij vanuit het Ministerie van VWS bericht ontvangen dat de door ons ingediende meerkosten over het jaar 2021 volledig zullen worden vergoed. Daarmee heeft er een definitieve afronding plaats gevonden ten aanzien van onze claim.

Oekraïne-crisis

Het jaar 2022 kende daarnaast een enorme administratieve inspanning om de afhandeling van de Oekraïne-crisis mogelijk te maken. Declaraties, facturen en aangegane verplichtingen om de opvang in welke vorm dan ook mogelijk te maken, legden een behoorlijke claim op de eigen capaciteit en vroegen om een hoge inzet van middelen.

Door het ministerie van Justitie en Veiligheid is hiertoe onder meer een voorschot verstrekt en de meerkosten worden conform landelijk beleid gedeclareerd op basis van de vastgestelde en goedkeurende accountantsverklaring vóór 15 juli 2023. Met name de teams binnen bedrijfsvoering hebben extra inspanningen geleverd om de enorme stroom aan facturen, contracten, aangegane verplichtingen te matchen, te controleren, te verwerken en te declareren.

1.4.3 Financiële kengetallen

Algemene dekkingsmiddelen: (bedragen x € 1.000) (zie hoofdstuk 3.3.2)

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2021	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Baten				
Bijdrage gemeenten	42.610	45.118	45.327	45.371
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.852	-	1.880	1.880
Bijdrage Rijk (BDuR)	6.079	5.939	6.288	6.288
Totaal	**50.541**	**51.057**	**53.495**	**53.539**

Resultaat 2022: (zie hoofdstuk 3.3.13)
Het nog te bestemmen resultaat na reeds goedgekeurde mutaties in de reserves door het Algemeen Bestuur bedraagt - € 401.920 negatief (inclusief GHOR, € 15.037 positief).

Voorstel nog te bestemmen resultaat 2022	Rekening 2022
Negatief resultaat over 2022 met verwerking positief resultaat GHOR	**-401.920**
Negatief resultaat Veiligheidsregio Zuid-Limburg	-416.957
Positief resultaat GHOR	15.037

De weerstandscapaciteit van de VRZL is ruim onvoldoende. In 2022 heeft het algemeen bestuur de nota reserves en voorzieningen vastgesteld. Hierin is bepaald dat de omvang van de algemene reserve van de VRZL als onderdeel van de weerstandscapaciteit, gemaximeerd wordt op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves). Voorgesteld wordt om het negatief resultaat van de VRZL groot € 416.957 niet in mindering te brengen op de algemene reserve, maar incidenteel in rekening te brengen bij de deelnemende gemeenten.

Voorgesteld wordt om het positieve resultaat van de GHOR groot € 15.037 toe te voegen aan de algemene reserve van de GHOR.

Weerstandsvermogen VRZL: (zie hoofdstuk 2.4.1.5)
Op 31 december 2022 is de weerstandcapaciteit als volgt (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	31 december 2022
Algemene reserve C&R en Brandweerzorg	1.348
Algemene reserves GHOR	88
Totaal weerstandscapaciteit	1.436
Omschrijving	**31 december 2022**
Weerstandsvermogen	0,29

Op grond van dit cijfer is de conclusie dat het geraamde weerstandsvermogen voor de Veiligheidsregio als geheel ruim onvoldoende is.

Structureel begrotingssaldo: (zie hoofdstuk 3.3.10)

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	2020	2021	2022
Saldo baten en lasten	-2.392	-1.036	-255
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	3.072	916	-147
Begrotingssaldo na bestemming	**680**	**-120**	**-402**
Incidentele storting voorziening FLO	-	-1.000	-
Incidentele vrijval voorziening Maastricht Zuid	-	191	-
Incidentele vrijval voorziening Frictiekosten VPT	-	90	-
Eenmalige uitkering CAO	-	-	-686
Incidentele storting voorziening groot onderhoud panden	-	-	-682
Hoogwaterramp	-	-	335
Incidentele stortingen algemene reserve	-362	-	
Incidentele onttrekking reserve sociaal plan	48	35	99
Incidentele onttrekking reserve frictiekosten	-	547	514
Incidentele onttrekking reserve schattingswijziging	-	255	-
Incidentele onttrekking reserve uitgestelde activiteiten COVID-19	-	261	82
Incidentele onttrekking reserve doorontwikkeling VB	-	-	195
Incidentele storting ingroeireserve kapitaallasten	-	-	-300
Afwijkingen begroting incidenteel	617		
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	**303**	**379**	**-443**
Structureel begrotingssaldo	**377**	**-499**	**41**

Het structureel begrotingssaldo 2022 is € 41.000 positief (2021: € 499.000 negatief).

In 2021 is bestuurlijk gevraagd om met een oplossingsrichting te komen inzake de verwerking en waardering van de voorziening FLO. VRZL heeft samen met een ambtelijke werkgroep FLO een voorstel uitgewerkt om te komen tot een juiste waardering en verwerking van de voorziening FLO in de jaarrekening 2021. Het voorstel om te komen tot een juiste waardering en verwerking van de voorziening FLO heeft ertoe geleid dat we jaarlijks structureel € 560.000 extra doteren aan de voorziening FLO. Deze structurele dotatie wordt in eerste aanleg door VRZL opgevangen vanuit de eigen exploitatie en leidt in de basis tot een interne taakstelling voor VRZL, waarbij bekeken moet worden of dat een reëel scenario is. In 2021 is de extra dotatie van € 560.000 aan deze voorziening door VRZL vanuit incidentele middelen gefinancierd. Doordat in 2021 een structurele last is gedekt door incidentele meevallers sluit VRZL in 2021 met een structureel begrotingssaldo van € 499.000 negatief.

Het bestuur heeft uitgesproken en benadrukt dat er aandacht dient te zijn voor deze interne taakstelling binnen VRZL. Daarmee moet volgens het bestuur gekeken worden of het een reëel scenario blijft voor VRZL om deze € 560.000 structureel vanuit de eigen exploitatie op te vangen. Er mogen geen ontoelaatbare inhoudelijke gevolgen zijn.

In 2022 is er een zienswijzetraject opgestart richting deelnemende gemeenten inzake het verlenen van een extra structurele bijdrage door gemeenten met een omvang van € 560.000. In de vergadering van het algemeen bestuur van april 2023 zal er een formeel besluit hieromtrent worden genomen en gezien de zienswijzen die we tot op heden hebben ontvangen verwachten wij dat dit tot een goedkeurend besluit zal leiden.

Voor het jaar 2022 heeft VRZL alles in het werk gesteld om deze extra dotatie aan de voorziening te doen. De herijking FLO die in 2022 heeft plaatsgevonden laat zien dat deze extra dotatie de komende jaren structureel van aard is.

Indien deze dotatie door VRZL dient te worden gedaan aan de voorziening zal er telkenmale vanuit incidentele middelen dekking te worden gevonden. Dit gaat echter ten koste van een interne taakstelling die steeds moeilijker wordt op te vangen gezien het feit dat er nog maar weinig reserves zijn die door vrijval kunnen bijdragen aan deze dekking. Daarnaast heeft VRZL in 2022 vacatures dienen te bevriezen om zo gelden vrij te maken voor dotatie voorziening FLO.

Door het bevriezen van vacatures in 2022 heeft de VRZL een begrotingssaldo na bestemming kunnen realiseren van € 402.000 negatief en daarmee een licht positief structureel begrotingssaldo van € 41.000.

Voor het jaar 2023 is dit geen optie gezien de taken van de VRZL en de daarmee gepaard gaande personele capaciteit die daarvoor benodigd is. Het niet invullen van de vacatures in 2023 zal beteken dat er inhoudelijke gevolgen ontstaan doordat VRZL niet alle taken kan uitvoeren.

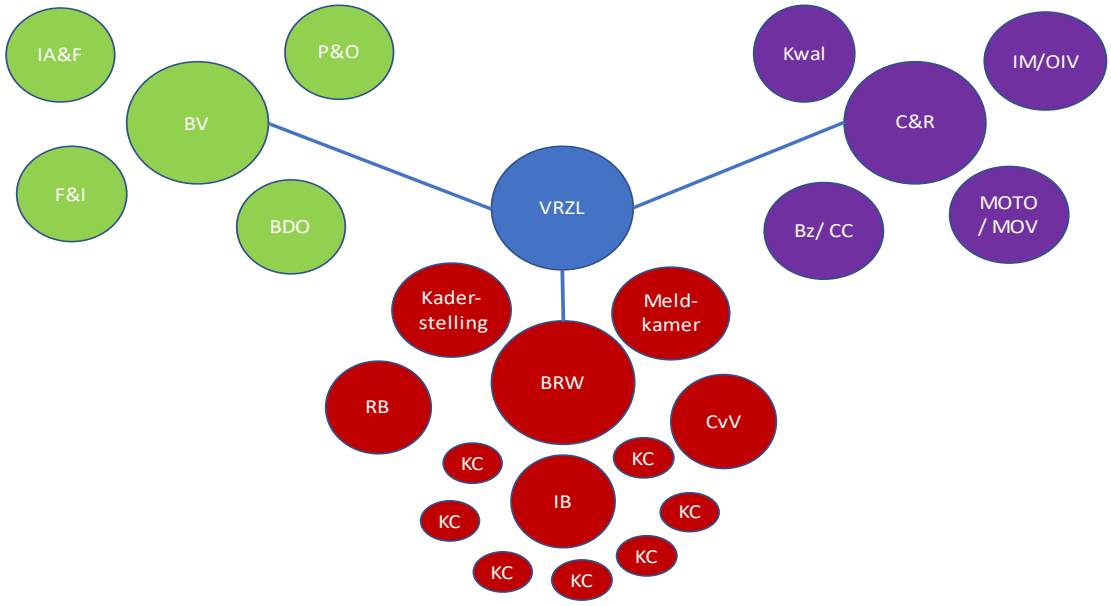
2 DEEL B – JAARVERSLAG

In dit deel volgt een verantwoording van de programma's Crisisbeheersing & Rampenbestrijding, Brandweerzorg en Bedrijfsvoering waarin we ook toelichten wat ze doen en waar ze naartoe werken. We beginnen onze toelichting echter op concern niveau.

2.1 WIE WIJ ZIJN EN WAT ONS DOEL IS

Wij zijn Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. VRZL is een hands-on hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één. In de periode 2010-2023 hebben we ons ontwikkeld van een groot aantal samenwerkende (lokale) brandweerorganisaties naar één veiligheidsregio. Op basis van de gemeenschappelijke regeling is elke gemeente van de regio deelnemer en daarmee onderdeel van VRZL.

De organisatiestructuur bestaat uit twee primaire programma's: dat van Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en dat van Brandweerzorg. Ondersteunend daaraan opereert de tak Bedrijfsvoering, waar ook een behoorlijke taak ligt, gezien de organisatie zo nauw verbonden is binnen het brede netwerk van burgers, bedrijven en instellingen.

2.1.1 Omvangrijk netwerk

Wij werken samen met de 16 gemeenten, de Politie Eenheid Limburg, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), het Openbaar Ministerie (OM), provincie Limburg, Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN), Waterpartners Limburg (waterschap, zuiveringsschap, waterleidingmaatschappij), Defensie, de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en Chemelot (waaronder Sitech). Maar denk ook aan partijen als het Nederlandse Rode Kruis, Essent, Enexis, Brightlands, ProRail, de overige zuidelijke veiligheidsregio's (Zuid-6) en natuurlijk de verschillende hulpverleningsorganisaties in het Euregionale grensgebied.

2.1.2 Missie, visie en kernwaarden

We maken en houden Zuid-Limburg zo veilig mogelijk. Dat is onze missie. Om deze missie te volbrengen moeten we de (toekomstige) risico's in onze regio kennen en daarop voorbereid zijn. Paraat zijn en slagkracht leveren. Dat doen we samen met burgers, bedrijven en instellingen. 'Samen veilig' is dan ook onze pay-off. We kunnen onze missie en visie alleen waarmaken met een professionele, vitale en wendbare organisatie. En met vakbekwame, initiatiefrijke teamplayers die lef tonen (onze kernwaarden).

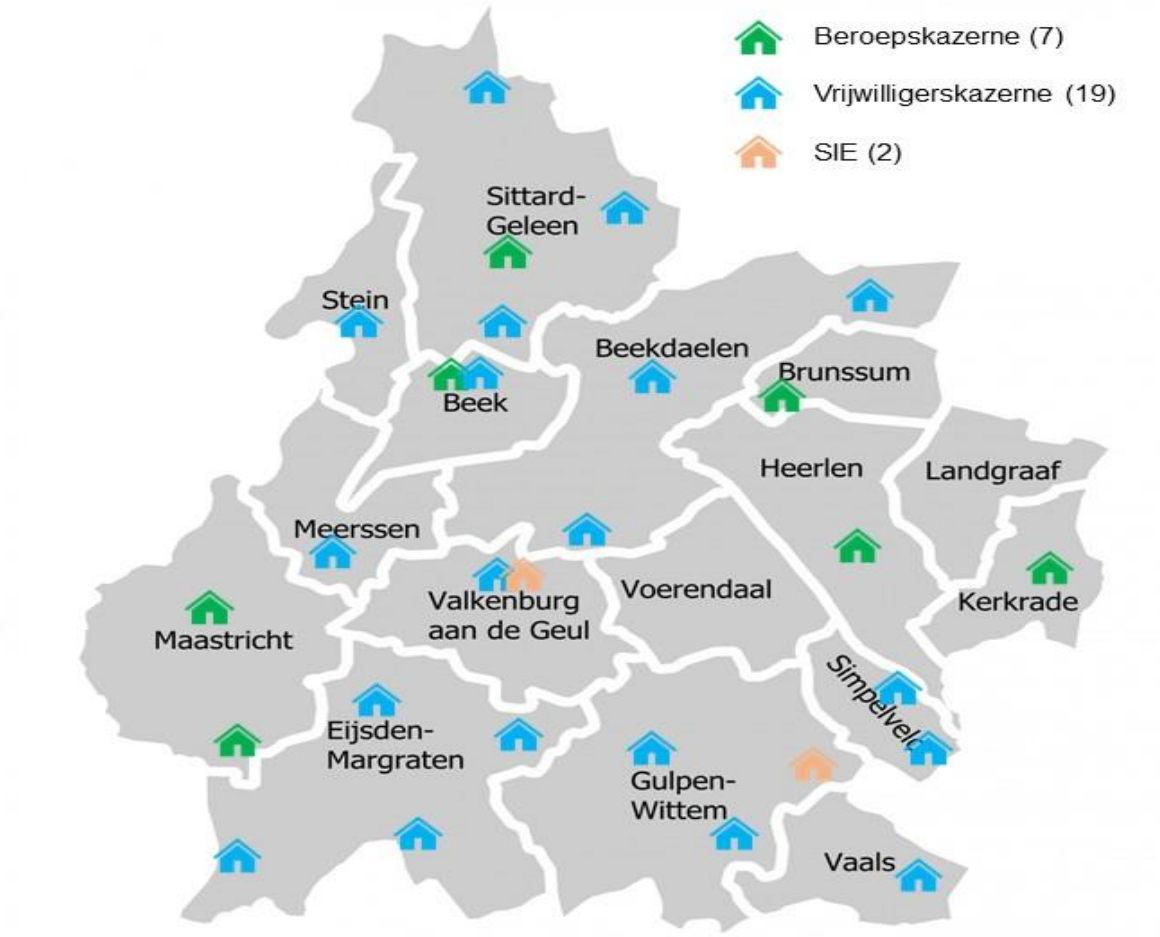
2.1.3 Doel

VRZL is ingericht om de zorg voor openbare veiligheid in de regio te organiseren. Burgers, bedrijven en instellingen verwachten dat wij er voor ze zijn met advies en hulp waar nodig. Samen met onze partners:

- dragen we (pro)actief bij aan de veiligheid in de regio. We brengen risico's in kaart en treffen voorbereidingen op maat;
- geven we adviezen om daar waar mogelijk onveiligheid te voorkomen en te beperken;
- bestrijden we incidenten en crises als ze zich toch voordoen. We treden effectief op tijdens een ramp om schade te beperken;
- beogen we leed en schade zo veel mogelijk te beperken en helpen we verstoringen van het openbare leven zo snel mogelijk te herstellen. We zetten in op slachtofferhulp, nazorg en herstel van materiële schade.

2.1.4 Ons werkgebied

Het werkgebied van VRZL is een compact verstedelijkt gebied van circa 650 km2. Buiten de economisch bijzonder waardevolle clustering in onder meer chemie en health en unieke kansen voor versterking van de regio spelen er, door de geografische ligging van Zuid-Limburg, specifieke opgaven. Voor deze regio, die uiterst excentrisch ligt binnen Nederland (ruim 200 km grenslengte en op het smalste deel met 6 km verbonden aan de rest van Nederland), geldt dat in bijzondere mate. Met ongeveer 594.000 inwoners ligt Zuid-Limburg centraal in de Euregio Maas-Rijn. Er zijn binnen VRZL grote industrieën met specifieke veiligheidsrisico's, zoals chemische industrie en de luchthaven Maastricht-Aachen Airport en we monitoren overstromingsrisico's door rivieren en het bekenstelstel. Met name in de zomermaanden ontvangen we daarnaast veel toeristen, die zowel in de stedelijke als de landelijke gebieden verblijven.

2.1.5 Beleidskader

Voor het functioneren van de organisatie binnen de bestuurlijk juridische context van een gemeenschappelijke regeling is een scala aan wettelijke regelgeving en bestuurlijke afspraken van toepassing. Belangrijke elementen daarin zijn bijvoorbeeld:

- Gemeenschappelijke regeling VRZL
- Organisatieverordening
- Controleverordening
- Verordening financieel beheer
- Treasurystatuut
- Meerjarenbeleidsplan 2020-2023 VRZL
- Regionaal Crisisplan
- Regionaal Risicoprofiel
- Diverse rampbestrijdingsplannen voor specifieke categorieën objecten
- Bestuurlijke dialoog Brandweerzorg

De Wet gemeenschappelijke regeling is in 2022 geactualiseerd en dat betekent dat alle gemeenschappelijke regelingen voor 1 juli 2024 aangepast dienen te worden. Wij zullen het bestuur in 2023 meenemen in het plan van aanpak over de realisatie hiervan. De besluitvorming over de actualisering van de overige verordeningen heeft inmiddels plaatsgevonden en deze zijn bestuurlijk vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 8 juli 2022.

2.1.6 Wat heeft het gekost?

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2021	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Baten	**53.480**	**51.687**	**59.675**	**66.633**
Lasten	**45.517**	**44.814**	**46.453**	**52.990**
Overhead	9.196	8.004	9.689	10.312
Onvoorzien	-	10	-	-
Totaal	**9.196**	**8.014**	**9.689**	**10.312**
Mutatie voorzieningen	**-197**	**-**	**3.385**	**3.586**
Mutatie reserves	**-916**	**-1.141**	**148**	**147**
Resultaat	**-120**	**-**	**-**	**-402**

Het resultaat 2022 van VRZL bedraagt € 402.000 negatief en is samengesteld uit een negatief resultaat van € 417.000 voor VRZL (exclusief GHOR) en een resultaat van € 15.000 positief voor de GHOR. Het structurele begrotingssaldo 2022 bedraagt € 41.000 positief (2021: € 499.000 negatief).

Het tekort van € 402.000 is met name te verklaren door de dotatie in de voorziening verlofsparen die niet gedekt wordt uit algemene dekkingsmiddelen maar wel structureel van aard zijn. Daarnaast zijn de advieskosten fors gestegen in het kader van de bestuurlijke dialoog huisvesting. Ook deze kosten worden niet gedekt uit de algemene dekkingsmiddelen. In december heeft een eenmalige uitkering CAO plaatsgevonden die niet geheel gedekt wordt uit de incidentele vrijval reserves op basis van de vastgestelde nota reserves en voorzieningen.

Door over de hele breedte van de organisatie vacatures later te hebben ingevuld of invulling uitgesteld te hebben tot 2023 hebben we het tekort kunnen beperken tot € 402.000. Dat heeft tot gevolg dat het op sommige vlakken ‘piept en kraakt’ omdat we genoodzaakt waren te schuiven met de inzet van middelen. Hierdoor kent onze organisatie een personele capacitaire druk.

De extra personele capaciteit die wij hebben moeten inzetten op het dossier opvang ontheemden Oekraïne / crisisnoodopvang asielzoekers heeft de druk nog verder verhoogd.

Daarom moeten wij de vacatures vanaf 2023 ingevuld hebben, hetgeen zal leiden tot fors meer loonlasten vanaf 2023. De forse stijging van onder andere loonkosten, energiekosten, brandstofkosten en de fors hogere aanschaf- en onderhoudskosten door de hoge inflatie, zal een significante impact hebben op onze begroting 2023.

De baten en lasten in de jaarrekening van VRZL zijn rechtmatig tot stand gekomen. Dit houdt in dat ze in overeenstemming zijn met de door het algemeen bestuur vastgestelde begroting. De bijdrage gemeenten is verwerkt op basis van de vastgestelde begroting 2022 en de vastgestelde technische begrotingswijzigingen 2022 door het Algemeen Bestuur.

2.2 PROGRAMMA CRISISBEHEERSING EN RAMPENBESTRIJDING (INCLUSIEF GHOR)

2.2.1 Wie zijn we?

Het programma crisisbeheersing & rampenbestrijding (C&R) omvat alle activiteiten die gericht zijn op de voorbereiding op mogelijke crises en rampen, zoals gedefinieerd in er Wet veiligheidsregio's. Het gaat om de beheersing van risico's (voorkomen, beperken) en de gezamenlijke multidisciplinaire voorbereiding op mogelijke incidenten. Hierbij wordt het begrip "incident" breed opgevat. Het gaat niet alleen om het incident zelf maar ook om de dreiging ervan of de aankondiging van een gebeurtenis. Het kan ook gaan om incidenten of verstoringen die op zichzelf geen ramp of crisis zijn maar die (mogelijk) de openbare orde en veiligheid bedreigen zoals thema's die grote maatschappelijke onrust tot gevolg kunnen hebben. Het programma omvat de volgende clusters van activiteiten:

- Informatiemanagement (IM) en Operationele Informatievoorziening (OIV);
- Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding (MOV);
- Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen (MOTO) en Bevolkingszorg (inclusief evenementen en multidisciplinaire risicobeheersing);
- Kwaliteitszorg.
- EMRIC

In deze jaarrekening worden ook de activiteiten uit te voeren door de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) omschreven. De GHOR geeft invulling aan de volgende producten en clusters van activiteiten:

- Risicobeheersing – ontwikkeling naar risicobewustzijn;
- Planvorming en professionaliteit;
- Informatiemanagement;
- Kwaliteitszorg;
- Ketenmanagement.

2.2.2 Waar staan we voor?

Wij inventariseren de grootschalige risico's in onze veiligheidsregio en in een straal daar om heen. Als wij onze risico's kennen kunnen we ons daarop voorbereiden. Wij staan voor een adequate voorbereiding en coördinatie van crisisbeheersing en rampenbestrijding binnen het gebied Zuid-Limburg en voor het leveren van een adequate bijdrage op bijstandsaanvragen van andere omliggende regio's, ook in het buitenland (EMRIC). Dat houdt onder meer in de coördinatie, afstemming, facilitering, regievoering, en het stimuleren van multidisciplinaire samenwerking. Met een goede invulling van de voorbereiding en coördinatie kan de veiligheidsregio haar regie- en netwerkfunctie waarmaken. Daarbij wordt ook ingezet op participatie van burgers (zelfredzaamheid), ondernemers (veerkracht) en instellingen. Wij doen dat door een adequate uitvoering van onder meer risicobeheersing, communicatie en informatiemanagement. Een goed kwaliteitszorgsysteem maakt dat we daarin monitoren en verbeteren waar het kan.

Binnen bevolkingszorg komen de gemeentelijke activiteiten en taken in het kader van de Wet Veiligheidsregio's samen. Het is de ambitie van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten om zowel in voorbereiding als uitvoering gezamenlijk op te trekken. De voorbereidende "koude" taken worden door het programma C&R samen met de gemeenten en partners vormgegeven. Voor de uitvoering van de "warme" taken stellen de gemeenten net zoals de overige interne partners brandweer, Politie en GHOR conform de samenwerkingsovereenkomst capaciteit in de vorm van medewerkers in piketten beschikbaar ten behoeve van de GRIP-opschaling.

2.2.3 Wat hebben we daarvoor in 2022 gedaan?

Door de vloeiende overgang van COVID-19 naar Oekraïne is er geen hersteltijd geweest voor de organisatie. We merken dat dit impact heeft op onze medewerkers en op de crisis-medewerkers van de aansloten partners en gemeenten. We zoeken naar een andere wijze van voorbereiden op en acteren bij langdurige crises. De reguliere GRIP-structuur zoals bedoeld voor flits-rampen is hier slechts beperkt voor te gebruiken gezien de langdurige belasting. Daarnaast hebben langdurige crises impact op onze reguliere werkzaamheden op basis van wettelijke verplichtingen die door die crises op de lange baan geschoven worden. Een aantal activiteiten is daarom in 2022 minder intensief opgepakt dan verwacht.

Samenwerking
Een van de vele inzichten die zowel de COVID-19 pandemie als het Hoogwater ons gebracht heeft is dat het in crisissituaties belangrijk is om je collega's te kennen. Met name in de internationale component die daarbij voor Zuid-Limburg een grote rol speelt hebben we geïnvesteerd. De samenwerking in het programma EMRIC heeft zijn meerwaarde getoond zowel in COVID-19 als in de Hoogwaterperiode. We hebben in 2022 daarom onder meer een Euregionale Meet & Greet georganiseerd waarbij crisisfunctionarissen van Nederland, Duitsland en België elkaar hebben ontmoet. Aan de hand van scenario's zijn de verschillen tussen de landen geduid en besproken.

De rol van VRZL in het project Koningsdag 2022 Maastricht was gericht op coördinatie, verbinding en samenwerking tussen de gemeente Maastricht en alle betrokken veiligheidspartners. De programma's brandweerzorg en C&R hadden beiden een nadrukkelijke rol in de voorbereiding en uitvoering en hebben nauw samengewerkt. De contacten en netwerken die hierbij ontstaan zijn, worden ook in de toekomst gebruikt.

Bevolkingszorg en evenementen
Sinds 1 maart 2022 zijn de 16 gemeenten en Bevolkingszorg met behulp van regionale en lokale crisisteams bezig met de noodopvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Bevolkingszorg organiseert en faciliteert de instroom en doorstroom van vluchtelingen, de gemeenten organiseren de opvang van vluchtelingen. Een regionale ambtelijke adviesgroep adviseert gemeenten periodiek over alle voorkomende gemeentelijke thema's die hierin spelen.

Sinds juni 2022 is daar in opdracht van het Rijk ook de crisisnoodopvang van asielzoekers bij gekomen ter ondersteuning van het COA. Bevolkingszorg coördineert de crisisnoodopvang en ondersteunt gemeenten bij de tijdelijke opvang van asielzoekers.

Hierdoor heeft Bevolkingszorg een belangrijk deel van haar capaciteit ingezet voor genoemde crises en worden reguliere werkzaamheden (zowel binnen C&R als in de gemeenten) alleen waar nodig opgepakt.

Tot 25 februari 2022 waren evenementen nog niet toegestaan, of moesten voldoen aan strenge COVID-19 eisen. Vanuit VRZL heeft vanaf het begin van de COVID-19-crisis multidisciplinair overleg plaatsgevonden die de vaak veranderende regels voor evenementen bundelde en vertaalde naar gemeentelijke handvaten en bestuurlijk advies. Ook adviseerden we vanuit Bevolkingszorg continu richting de aangewezen ROL COVID-19 in het Operationeel Team van VRZL. Eind februari 2022 werd duidelijk dat het organiseren van evenementen weer toegestaan was. Het carnaval kon weer met grote groepen gevierd worden. Er leek een inhaalslag plaats te vinden. Na twee jaar opschorting was het jaar 2022 de uitgelezen periode om een evenement te organiseren. De rest van 2022 is door de meeste gemeenten gebruikt om de bulk aan evenementen, adequaat het hoofd te bieden. Ook gezien de tekorten in mensen en middelen die gemeenten en de evenementenwereld hard troffen. Vanuit het Limburgs Evenementen Orgaan zijn de reguliere werkzaamheden weer opgepakt en de jaarplanning is geactualiseerd.

Vanaf juni 2022 is begonnen met het proces tot herijking van het Provinciaal Risicoprofiel, in samenwerking met de Veiligheidsregio Limburg Noord. In april 2023 moet het geüpdatet Provinciaal Risicoprofiel door het Algemeen Bestuur van de VRZL (en van VRLN) vastgesteld worden.

Vanaf 2022 wordt er gewerkt met een jaarlijks verslag van de coördinerend gemeentesecretaris over de geleverde prestaties binnen bevolkingszorg. Aandachtspunten daaruit zullen vanaf 2023 ook in de begroting meegenomen worden.

Informatiemanagement
Binnen informatiemanagement wordt vooral gewerkt aan het opzetten en uitvoeren van projectmatige werkzaamheden op basis van aangescherpte beleidskeuzes: we moeten en willen de lat hoger leggen. Dit betreft de doorontwikkeling van de operationele informatievoorziening, de doorontwikkeling van de verschillende informatierollen en hun samenspel binnen de crisisorganisatie en de doorontwikkeling van het multidisciplinaire veiligheidsbeeld vanuit het VIK (veiligheidsinformatieknooppunt). In het kader van het VIK hebben we in 2022 samengewerkt met Veiligheidsregio Limburg Noord, ook om ervoor te zorgen dat de gezamenlijke meldkamer dezelfde uitgangspositie heeft voor beide veiligheidsregio's. We willen altijd weten wat er speelt in de regio, dit geven we vorm door informatie gestuurd te werken onder de noemer van informatie gestuurde veiligheid. Ook met de zes zuidelijke veiligheidsregio's hebben we samengewerkt om in Zuid-6 verband de doorontwikkeling van informatieproducten en -werkwijzen voor de versterking van de 24/7 informatiepositie binnen crisisbeheersing in te vullen.

De Oekraïne- en vluchtelingencrisis heeft een flinke impact gehad op informatiemanagement. Het verzamelen, duiden en veredelen van informatie om adequate antwoorden op te leveren voor het crisismanagement is onmisbaar. Dit kost veel tijd en energie en legt een zware claim op de betreffende crisisfunctionarissen. Informatiemanagement is een belangrijk speerpunt binnen C&R. Bij complexe incidenten hebben de functionarissen crisiscommunicatie, de beslissers en de bestuurders behoefte aan snelle en correcte beeldvorming (wat heeft plaatsgevonden, welke risico's zijn er en in welke gebieden en wat is het handelingsperspectief). In 2022 hebben we verder gewerkt aan het beschikbaar krijgen van informatie vanuit verschillende vakgebieden en om die geduid verder te kunnen brengen naar de crisisorganisatie.

MOV en MOTO
Het actueel houden van de bestaande wettelijke plannen (Rampbestrijdingsplannen, multidisciplinaire informatiekaarten) gebeurt in een vierjaarlijkse cyclus. Het oefenprogramma is daarop afgestemd zodat ervaringen uit oefeningen alsmede evaluatiepunten vanuit kwaliteitszorg ook meegenomen kunnen worden in een volgende actualisatie. In 2022 zijn de rampbestrijdingsplannen (RBP) Hoogwater Limburg, Chemelot en Maastricht Aachen Airport geactualiseerd. Met name het RBP Hoogwater Limburg zal ook de komende jaren jaarlijks geactualiseerd worden omdat er nog veel evaluaties lopen na het Hoogwater van 2021, er nog veel maatregelen voorbereid worden en de impact daarvan invloed heeft op de noodzakelijke voorbereiding.

Nieuwe of geactualiseerde planvorming moet ook bij de crisisfunctionarissen bekend gemaakt en ingetraind worden. Daarnaast moeten we hen voorbereiden op onbekende risico's. Ook in 2022 is daarom specifiek ingezet op 1-op-1 coaching om de GRIP-functionarissen beter te faciliteren in hun eigen ontwikkeling. Doelstelling is dat zij ook bij de nu nog onbekende scenario's vanuit kennis en kunde kunnen improviseren en de crisis adequaat kunnen bestrijden. Naast het faciliteren van activiteiten gericht op het risicoprofiel van VRZL, is er ook aandacht voor het ontwikkelen van generieke competenties om ook de onbekende crises voldoende te kunnen managen. In 2022 hebben daartoe verschillende activiteiten plaatsgevonden zoals een bestuurlijke training acteren in de crisisstructuur, oefeningen voor het Regionaal Operationeel Team (ROT), de GRIP-workshopdagen, de genoemde euregionale Meet & Greet maar ook RBT Scenario-oefeningen.

Op het vlak van de planvorming is naast het actualiseren van de RBP's ook gewerkt aan het onderhoud van, Multidisciplinaire Inzet Kaarten (MIK's) en bereikbaarheidskaarten inclusief het voeren van de benodigde overleggen en afstemmingen. Het uitvoeren van de planning op het terrein van MOTO en MOV kon gelukkig voor een groot deel weer fysiek. De opgestelde oefenkalender kon in 2022 conform planning worden gerealiseerd.

Risico en Crisis Communicatie
Op het gebied van risico en crisis communicatie participeren we nu en in de komende jaren in verschillende ontwikkeltrajecten en projecten. In 2022 is het project 'Samen Veilig Rondom Chemelot' officieel van start gegaan.

De komende jaren is er veel aandacht voor doelgroepencommunicatie die moet leiden tot een groter veiligheidsgevoel bij omwonenden. Het continu verbeteren van de risicocommunicatie en daarmee meer risicobewustzijn bij de bevolking creëren, het kwalitatief verbeteren van de crisiscommunicatie op basis van belevingsonderzoeken en veiligheidsvisies, het intensiveren van de samenwerking met partners om sneller de juiste informatie te kunnen delen in crisissituaties maar ook de continue aandacht voor de Veiligheidsregio als organisatie, neemt dus een belangrijk deel van het werk in.

Daarnaast vroeg de crisiscommunicatie rondom COVID-19, de afhandeling van het Hoogwater en de opvang ontheemden vanwege de Oekraïne-crisis de nodige communicatie-tijd van medewerkers. Er werd voor 2022 wederom een enorme crisisinzet van VRZL verwacht. Deels hebben we dat moeten invullen met inhuurkrachten omdat er een groter en langduriger beroep op de crisisorganisatie werd gedaan dan de bestaande capaciteit kon invullen. Deze kosten van inhuur worden conform toezegging van het ministerie gedeclareerd en vergoed.

Kwaliteitszorg
Het kwaliteitszorgsysteem evolueert en wordt steeds steviger. Partners worden actiever betrokken bij evaluaties. Het systeem draagt bij aan het continu verbeteren van de crisisorganisatie en de mensen in de crisisorganisatie. Middels halfjaar- en jaarrapportages worden de geleverde inspanningen en de gerealiseerde verbeteringen inzichtelijk gemaakt en bestuurlijk onder de aandacht gebracht.

We zijn aangesloten bij het landelijk Netwerk Kwaliteitszorg, het landelijk Netwerk Juristen Veiligheidsregio's en sinds 2022 ook bij het Netwerk Kennisregie, om zo goed mogelijk de ontwikkelingen te volgen en optimaal gebruik te maken van de gebundelde expertise.

Alle GRIP incidenten binnen de VRZL zijn multidisciplinair en met input van de betrokken externe partners geëvalueerd. Verbeterpunten zijn verzameld, geanalyseerd en gedeeld met crisisfunctionarissen, partners en bestuur. De verbeterpunten zijn vertaald naar implementatie en gemonitord op voortgang. Ook andere dan GRIP-incidenten worden op dezelfde manier geëvalueerd, indien daar aanleiding toe is.

Waar we dachten in 2022 een einde aan de COVID-19 pandemie te gaan beleven en weer aandacht te kunnen geven aan reguliere werkzaamheden is er in de praktijk sprake geweest van een vloeiende overgang van COVID-19 naar Oekraïne. Het laatste COVID-19 overleg was de vrijdag voor Carnaval (laatste check of de voorbereiding daarop conform de regels plaatsvond) en de dag daarvoor viel Rusland Oekraïne binnen. De week daarna spraken wij voor het eerst over de opvang van Oekraïense vluchtelingen.

Inmiddels coördineren en faciliteren we ons bestuur in de opvang van reguliere asielzoekers, statushouders en andere aanverwante zaken. De periode van herstel na een crisis waar we na twee jaar COVID-19 en een Hoogwater zo naar snakten als organisatie is nog even op de lange baan geschoven. We merken dat veel collega's (intern maar ook van de gemeenten en andere partners) op hun laatste tandvlees lopen. We zullen op zoek moeten naar een andere wijze van voorbereiden op en acteren bij langdurige crises.

Het invulling geven aan het coördineren van langdurige crises zal op een andere manier georganiseerd worden. De reguliere GRIP-structuur zoals bedoeld voor flits-rampen is hier slechts beperkt voor te gebruiken gezien de langdurige belasting en het werk met betrekking tot onze reguliere werkzaamheden op basis van wettelijke verplichtingen welke daarmee op de lange baan geschoven worden.

In 2023 zal de blik gericht worden op 2030 en zal met ons bestuur nagedacht worden over de gewenste inrichting van crisisbeheersing om fit te zijn voor toekomstige dreigingen. Dat zal onder meer duidelijker vorm krijgen in een nieuw meerjarenbeleidsplan voor de periode 2024-2027.

In figuur 1 is het aantal GRIP-incidenten in 2022 weergegeven.

2022	
GRIP 1	10
GRIP 2 (inclusief OKO-opgeschaalde incidenten)	8
GRIP 3	0
GRIP 4	0
Totaal	**18**

Figuur 1. Aantal GRIP-incidenten in 2022

In 2022 is gewerkt aan implementatie van de geconstateerde verbeterpunten van de incidenten uit 2021 en de verbeterpunten die hieraan toegevoegd werden in de loop van 2022. Hiervoor wordt verwezen naar de Verbetermonitor januari-juni 2022 (aan uw bestuur aangeboden in de vergadering van 14 oktober 2022) en de Verbetermonitor 2022 (aan uw bestuur aangeboden in de vergadering van 13/14 april 2023).

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)
De GHOR is belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij grote ongevallen en met de advisering daarover aan overheden en organisaties op dit gebied. Een belangrijke basis voor het werk van de GHOR is het provinciaal risicoprofiel dat de beide Limburgse veiligheidsregio's hebben opgesteld voor de periode 2020-2023. Dat is in 2022-2023 opnieuw vastgesteld en de GHOR heeft daar aan bijgedragen.

De verdere naleving en borging van de aandachtspunten uit de evaluaties van de COVID-19 pandemie hebben voor de GHOR de nodige aanvullende en nieuwe werkzaamheden met zich meegebracht. De GHOR heeft een belangrijke rol in de verdere vertaling van de benoemde verbeterpunten naar de witte – geneeskundige – keten.

Na afloop van de crisissituatie rondom COVID-19 is er slechts beperkt tijd geweest voor herstel. Ook voor de GHOR vergt het ondersteunen van de crisisorganisatie rondom Oekraïne de nodige tijd. De GHOR is daarnaast nauw betrokken bij de vergunningverlening rondom grote evenementen en heeft daarbij vooral aandacht voor de veiligheid en gezondheid van deelnemers en bezoekers. Het aantal evenementen in Zuid-Limburg kende een enorme inhaalslag in 2022 en zal ook de komende jaren veel aandacht vragen.

De GHOR maakt onderdeel uit van de veiligheidsregio in casu het programma C&R. De cijfers uit de jaarverantwoording GHOR zijn derhalve in de jaarrekening VRZL, programma C&R verwerkt. De GHOR maakt organisatorisch onderdeel uit van de GGD Zuid Limburg. Zij volgen voor de bedrijfsvoering de lijn van de GGD Zuid Limburg. Voor een nadere toelichting verwijzen we naar de jaarrekening van de GGD Zuid Limburg en de jaarverantwoording van de GHOR.

2.2.4 Wat heeft het gekost?

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (incl. GHOR)	Rekening 2021	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Baten	**568**	**244**	**279**	**264**
Lasten	**5.867**	**5.593**	**5.435**	**5.539**
Dotatie voorzieningen	-	-	-	10
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**-**	**-**	**-**	**10**
Dotatie reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	195	195
Mutatie reserves	**-**	**-**	**-195**	**-195**
Resultaat	**-5.299**	**-5.349**	**-4.961**	**-5.090**

Toelichting:
Het programma C&R (inclusief GHOR) is een zelfstandig programma dat geheel wordt gedekt vanuit de algemene middelen van de Veiligheidsregio. De prognose van het programma C&R ligt in lijn met de vastgestelde begroting 2022 na wijziging.

2.3 PROGRAMMA BRANDWEERZORG

2.3.1 Wie zijn we?

Het programma brandweerzorg bestaat uit een vijftal teams, te weten:

- Risicobeheersing
- Vakbekwaamheid
- Kaderstelling
- Meldkamer
- Incidentbestrijding

We verhogen de veiligheid in Zuid-Limburg door ons inzicht in risico's verder te verbeteren, door voorlichting en communicatie en door snelle en ter zake doende interventies daar waar het toch mis is gegaan. Daarvoor moeten we onze regio en de belangrijke partners daarin goed kennen, willen we risico's snel kunnen signaleren en daarover gezaghebbend adviseren en willen we adequaat optreden. Onze sterke verbondenheid met de maatschappij maakt dat we de samenwerking actief op kunnen en moeten zoeken.

2.3.2 Waar staan we voor?

We willen de risico's op branden en incidenten (van klein tot grote ramp/crisis) in de regio verkleinen mede door kennis te delen en het lerend vermogen van onze organisatie te vergroten. Daarnaast bestrijden we brand- en andere incidenten, dragen zorg voor de redding van mens en dier en we verkleinen de fysieke, sociale, economische en ecologische gevolgen van brand en andere ongevallen.

2.3.3 Wat hebben we daarvoor in 2022 gedaan?

Hieronder volgt per team een omschrijving van de bereikte resultaten.

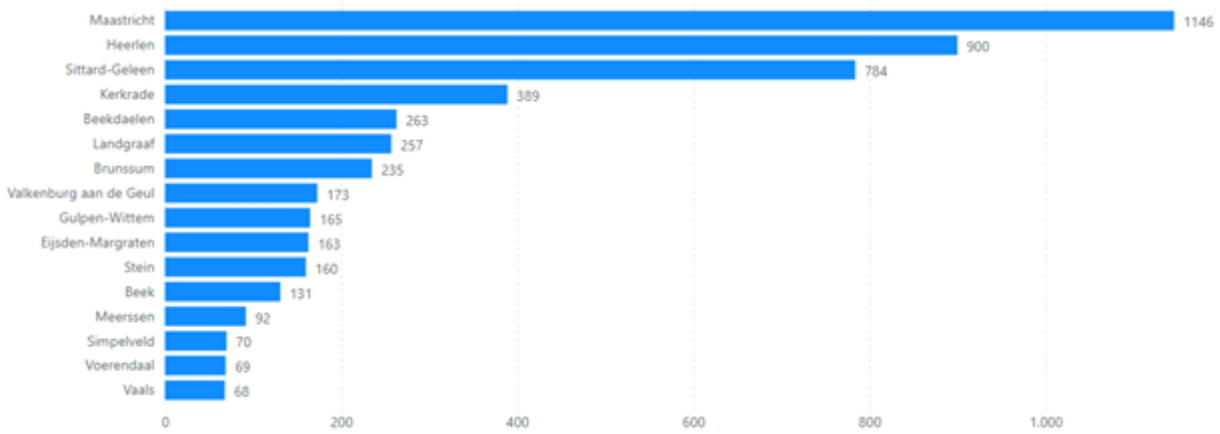
Incidentbestrijding

Dit onderdeel vormt de kern van de brandweerorganisatie. 24 uur per dag en 365 dagen per jaar staat de operationele brandweerorganisatie paraat. Het onderdeel Incidentbestrijding omvat de repressieve taakuitvoering van de brandweer. Deze taak wordt uitgevoerd vanuit 26 kazernes die voor 16 gemeenten in ons verzorgingsgebied brandweerzorg leveren.

Repressieve Brandweerzorg wordt geleverd in de vorm van:

- Brandbestrijding
- Technische hulpverlening
- Incidenten bestrijding gevaarlijke stoffen
- Waterongevallen

De incidenten in 2022 zijn weergegeven in figuur 2 uitgesplitst naar gemeenten.

Figuur 2. Aantal inzetten per gemeente in 2022

Kazernes
De kazernes hebben een lokale functie en kunnen een functie vervullen voor de omliggende gemeenten. Een aantal kazernes heeft daarnaast een regionale functie of een functie als servicecentrum. Een Service Centrum beheert (aanschaffen, onderhouden, afstoten) materieel en materiaal behorende tot het domein. De Service Centra bevinden zich in de beroepskazernes en bedienen de hele regio vanuit hun eigen specialisme.

SC gebruiksgoederen, oefenmiddelen, transport (Maastricht Noord)
Vanuit Maastricht Noord worden alle kazernes voorzien van de benodigde verbruiksgoederen. Dit zijn niet alleen huishoudelijke producten, maar ook uitruk-gerelateerde producten. Door het slim en regionaal inkopen worden zo veel mogelijk kosten bespaard en de interne 'klanten' goed gefaciliteerd.

Daarnaast koopt, onderhoudt en keurt deze kazerne alle middelen die gebruikt worden tijdens oefeningen bij alle kazernes in Zuid-Limburg. In 2022 is een project gestart voor het inrichten van HV-oefenkarren, waardoor het voor de kazernes eenvoudiger wordt om te kunnen oefenen met specifieke materialen van de hulpverleningsvoertuigen zonder deze voertuigen iedere keer "uit de uitruk te halen". Afronding wordt verwacht in 2023.

Vanuit Maastricht Noord dragen we ook zorg voor alle logistieke bewegingen van goederen en materialen tussen de kazernes en service centra in Zuid-Limburg, reinigen we de vuilwerkpakken en toebehoren na een uitruk of oefening, reinigen en onderhouden we de pakken en uitrusting van het oppervlakte reddingsteam. Met ruim 5200 inzetten per jaar (zie figuur 2).

SC verbindingen, kleding, slangen en armaturen (Kerkrade)
Het SC Verbindingen draagt zorg voor producten die gelieerd zijn aan verbindingen en of verbindingsmiddelen. Het gaat dan onder andere om portofoons, mobilofoons en pagers, kazernealarmering en lichtkranten. Dit houdt in dat er onderhoud, reparaties en herstelwerkzaamheden, keuringen en periodieke controles en vervangingen gedaan worden van en aan deze producten.
De producten van het SC Verbindingen bestaan in groeiende mate uit ICT-oplossingen. Er is steeds meer sprake van overlap met Operationele Informatie Voorziening (OIV) en ICT. In 2022 is verder ingezet op samenwerking met OIV en ICT op productniveau om toekomstbestendig te worden.

Kerkrade draagt ook zorg voor alle kleding en bijpassend schoeisel per kledingsoort die door medewerkers van de veiligheidsregio gedragen en vanuit de dienst verstrekt wordt. Vanuit Kerkrade dragen we ook zorg voor al het materieel waar water door heen gaat.
Dit houdt voor het reguliere proces in dat er onderhoud, reparaties en herstelwerkzaamheden, keuringen en periodieke controles en vervangingen gedaan worden van en aan dit materieel.

SC Grote Voertuigen (Brunssum)
Het SC Grote Voertuigen is verantwoordelijk voor alle (brandweer)voertuigen zwaarder dan 3.500 kg en containers van Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het SC GRV zorgt 24/7 voor de inzetbaarheid van een 60-tal brandweervoertuigen zoals tankautospuiten, hulpverleningsvoertuigen, redvoertuigen, haakarmvoertuigen, bakwagens en een 30-tal containers in de gehele regio.

Het SC GRV draagt zorg voor projecten zoals aanbesteding, aanschaf, bouwbegeleiding, ombouw en implementatie van nieuwe voertuigen en containers.

Het SC GRV voert onderhoud werkzaamheden uit, verhelpt zelf storingen /verricht reparaties zowel ter plaatse als in de werkplaatsen. Werkzaamheden aan chassis, keuringen en schades worden deels uitgegeven aan dealers. Het SC GRV heeft reserve tankautospuiten ter beschikking die als vervanging op de kazernes worden gewisseld.

SC persoonlijke beschermingsmiddelen, adembescherming (Heerlen en Maastricht Zuid)
De medewerkers incidentbestrijding van de kazernes Heerlen en Maastricht Zuid verzorgen het onderhoud en keuringen van de ademlucht apparatuur voor alle 26 kazernes in Zuid-Limburg.

Vanuit kazerne Heerlen worden tevens de blushelmen onderhouden en kazerne Maastricht Zuid is daarnaast verantwoordelijk voor het onderhoud van de duikapparatuur. Ademlucht en persoonlijke beschermingsmiddelen is een strategisch servicecentrum binnen incidentbestrijding. Daarom worden de medewerkers jaarlijks (2022:30) geschoold bij de firma Dräger om deze werkzaamheden uit te mogen voeren.

SC bepakking en kleine voertuigen (Sittard-West)
SC kleine voertuigen verzorgt het beheer en onderhoud van alle kleine voertuigen van VRZL. Tevens onderhoudt het SC de boten en aanhangers die in gebruik zijn. Naast het beheer en onderhoud zijn we ook verantwoordelijk voor de vervanging van de voertuigen. In 2022 zijn we bezig geweest met de aanbesteding van de voertuigen voor de piketfunctionarissen. Deze voertuigen worden in 2023 geleverd.

Het SC bepakkingen is verantwoordelijk voor de bepakking van alle voertuigen van incidentbestrijding. Het SC bepakkingen houdt zich bezig met het controleren, keuren en vervangen van de bepakking. Wekelijks komen er voertuigen naar Sittard voor de jaarlijkse controle. Op deze manier blijft de bepakking up-to-date en gekeurd. Projecten die in 2022 gerealiseerd zijn, zijn onder andere de aanschaf van rookstoppers, emergency plugs en het vervangen van het redgereedschap op alle tankautospuiten door accu-aangedreven redgereedschap

SC Bedrijfsvoering (Beek)
SC Bedrijfsvoering geeft uitvoering aan een 15-tal administratieve werkprocessen van zowel het programma Brandweerzorg alsook het programma Bedrijfsvoering. Hierbij kan gedacht worden aan het verwerken, controleren en klaarzetten van declaraties, registeren van verlof en beheer van alle tankpassen.

Daarnaast is SC Bedrijfsvoering verantwoordelijk voor het functioneel beheer van ondersteunende programma's als Topdesk en AG5, voor de regionale roosters van de repressieve dienst en voor het aansturen van de multifunctionele poule. Het speerpunt van SC Bedrijfsvoering is 'andere afdelingen ontzorgen in de uitvoering van administratieve processen voor zover dat past binnen de capaciteit van het SC'.

Vakbekwaamheid / Centrum voor Vakmanschap
De vakbekwaamheid van ons eigen personeel dient te allen tijde op orde te zijn. Dat vraagt een gedegen voorbereiding en hoge mate van deskundigheid. De brandweer investeert continu in haar vakkennis en sluit aan bij ontwikkelingen in onze samenleving.

Alle opleidings- en oefenactiviteiten worden, na versoepeling van de COVID-19-maatregelen, weer in de volle breedte georganiseerd en aangeboden.

Centraal stond in 2022 en staat in 2023 de bijscholing rondom de 'basisprincipes brandbestrijding'. Er wordt vernieuwend gewerkt, waarbij leren ook leuk mag zijn. Voorbeeld hiervan is de inzet van Skills-lab voor alle repressieve medewerkers. In een uitdagende escaperoom werden de skills van de professionals en het bevorderen van de communicatie en samenwerking getraind, alles geënt op de vijf basisprincipes brandbestrijding.

De afgelopen periode stond ook in het teken van de bijscholing van onze instructeurs inzake tunnelbrandbestrijding en ondergrondse infra op een trainingscentrum te Zwitserland. De bijscholing van alle chauffeurs (in totaal 400) is gestart in de gehele regio en officieren zijn getraind op de onderwerpen situationele commandovoering, brandbestrijding en rookverspreiding.

Naast de bijscholingen hebben we voortdurend 120 tot 150 cursisten in opleiding voor een repressieve functie. De planning c.q. beschikbaarheid van instructeurs en opleiders voor al deze activiteiten wordt een steeds grotere uitdaging. Mede hierdoor is het realistisch oefenen in het kader van de 'basisprincipes brandbestrijding' uitgesteld tot medio 2023.

Meldkamer
De meldkamer is per 21 juni 2022 aangesloten op de LMS (Landelijke Meldkamer Samenwerking). Dit proces is goed verlopen en maakt het mogelijk dat de meldkamers in het land dezelfde systemen gebruiken en elkaar beter kunnen helpen bij overloop, uitval of andere problemen.

Daarnaast hebben we vanaf 1 november 2022 24x7 een Calamiteiten Coördinator (CaCo) in dienst. We zijn druk bezig geweest met de formatie op orde te brengen. De dienstverlening van de meldkamer is niet in het geding geweest maar met name de personele bezetting heeft in 2022 wel eens kopzorgen veroorzaakt.

Risicobeheersing
Voortdurend wordt de samenleving beïnvloed door maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, wijzigingen in wet- en regelgeving, nieuwe optredende risico's en andere verwachtingspatronen van burgers en (keten)partners. Het wordt complexer en leidt tot meer en andere risico's. Het effect en de impact hiervan noodzaken tot een nog intensievere integrale samenwerking binnen de veiligheidsketen. Als verbindend thema hierin ligt de nadruk op risicobeheersing vanuit een risicogerichte benadering.

Voor het thema Risicobeheersing is op 2 december 2021 in de tweede sessie van de Bestuurlijke Dialoog Brandweerzorg Zuid-Limburg het gesprek aangegaan met het Algemeen Bestuur (AB). Dit heeft geresulteerd in een eindproduct 'Visie op inrichting Risicobeheersing'. Deze visie is in april 2022 door het AB vastgesteld en wordt onderdeel van het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de VRZL.

De veiligheidsregio werkt risicogericht en richt zich vooral op het creëren en instandhouding van een veilige leefomgeving, een veilige incidentbestrijding en op bewustwording en zelfredzaamheid

In het thema 'Voorkomen van brand' krijgt de veiligheidsregio een steeds belangrijkere rol. In het kader van de voorbereiding op de Omgevingswet (van controleur naar adviseur) heeft de veiligheidsregio samen met de gemeenten gewerkt aan integrale veiligheidsplannen (IVP's) waarin alle maatregelen in het kader van voorkomen van risico's in gezamenlijkheid omschreven worden per gemeente.

In oktober 2022 is het brandweer-risicoprofiel (ist-situatie) door het AB vastgesteld. Dit risicoprofiel is afgeleid van het provinciale risicoprofiel en geeft specifiek inzicht in de brandweer-risico's in Zuid-Limburg en hoe de brandweerorganisatie hier (met name repressief) op ingericht is. Ook geeft het een beeld van trends (op basis van de incidenthistorie) en ontwikkelingen (zoals de klimaatverandering en de energietransitie) en de (mogelijke) consequenties daarvan voor de (brandweer)organisatie.

Omdat het palet aan risico's continu in beweging is en steeds opnieuw geïnventariseerd en geanalyseerd moet worden (om proactief in te kunnen spelen op ontwikkelingen), wordt het statisch brandweer risicoprofiel omgevormd tot een dynamisch exemplaar. Het dynamisch brandweer risicoprofiel (soll-situatie) is gebaseerd op databronnen die realtime (of periodiek) geactualiseerd worden, wordt weergegeven in digitale tools zoals een geoviewer en een dashboard en zoomt in op gemeente- en op buurtniveau. Het is voornamelijk bedoeld als middel om in gesprek te gaan met gemeenten over het afdekken van risico's maar zal ook gebruikt worden bij advisering (ten aanzien van omgevingsvisie, -plan en -vergunning). Voor het dynamisch brandweer risicoprofiel is een procesbeschrijving opgesteld, waar in 2023 nader invulling aan gegeven wordt.

In het jaar 2022 zijn op de respectievelijke aandachtsgebieden resultaten geboekt. Dit heeft plaatsgevonden naast de extra taken die het team risicobeheersing heeft uitgevoerd voor de locaties vluchtelingen Oekraïne en asielzoekers. Het team risicobeheersing kent een verdeling naar ruimtelijke veiligheid, industriële veiligheid, brandveiligheid en brandveilig leven.

Onderstaand een niet uitputtende opsomming van gerealiseerde zaken:

<u>Ruimtelijke veiligheid</u>
Heeft in 2022 66 adviezen ruimtelijke ordening en 38 adviezen bij milieuvergunningen opgeleverd. Daarnaast heeft dit onderdeel in het kader van de voorbereiding op de Omgevingswet bijdragen geleverd in onder meer handreiking externe veiligheid Sittard-Geleen, de omgevingsvisie van Sittard-Geleen en van Beekdaelen, het ambitiedocument externe veiligheid van Kerkrade.
Daarnaast is er deelgenomen aan de regionale werkgroep omgevingstafel, de regionale werkgroep omgevingsplan, het projectleidersoverleg Omgevingswet en is er regionaal geoefend met de omgevingswet.

Ook is in 2022 meegewerkt aan/ deelgenomen aan/ verder gewerkt aan het brandweer Risicoprofiel, het project Veilige Energie Transitie, zaakgericht werken VTH, Communicatie risicobeheersing (Omgevingswet, Brandweerrisicoprofiel en Integraal Veiligheidsplan, een workshop zelfredzaamheid bij Chemelot incidenten voor zorginstellingen en overleg over de bereikbaarheid gedurende de verbreding A2.

<u>Industriële veiligheid</u>
Dit team is belast met de veiligheid rondom industriële objecten in onze veiligheidsregio. Het gaat dan om 15 zogenaamde Brzo-bedrijven (Chemelot geldt als 1 bedrijf met 20 deelinrichtingen verdeeld over 12 site-users). In 2022 zijn 27 Brzo-inspecties uitgevoerd. Daarnaast zijn 8 veiligheidsrapporten beoordeeld en 27 aanvragen, voornamelijk milieuvergunningen, van Brzo-bedrijven van advies voorzien. In 2022 is tevens de aanwijzing van de bedrijfsbrandweer van Chemelot geactualiseerd.

<u>Brandveiligheid</u>
Binnen dit onderdeel zijn in 2022 416 handhavingsadviezen afgegeven, 200 evenementenvergunningen behandeld en 1.019 adviezen bij vergunningen verstrekt.

Brandveilig leven (BVL)
Dit onderdeel is continu bezig met de bewustwording rondom met name het onderwerp brandveiligheid. Daarvoor zijn diverse producten geleverd zoals onder meer herhalingstraining interne Ambassadeur BVL, voorlichting BVL via sociale media, TV Maastricht, magazine wooncorporaties, Senioren Limburg, deelname aan regulier overleg met wooncorporaties met voor 2022 als belangrijkste thema rookmelderplicht 'juni 2022' in bestaande bouw, rookmeldercampagne in verband met rookmelderplicht 1 juli 2022, voorlichting aan de Katholieke Bond van Ouderen, voorlichting aan diverse basisscholen, voorlichting gegeven aan gastouder gezinnen.

Kaderstelling
De resultaten van het team Kaderstelling zijn onder te verdelen in een drietal thema's te weten, 'beleidsmatige ontwikkeling en ondersteuning', 'bedrijfsmatige doorontwikkeling en ondersteuning' en 'operationele ondersteuning'.

Op het gebied van beleidsmatige ontwikkeling en ondersteuning is een significante bijdrage geleverd aan de bestuurlijke dialoog met het bestuur. Het team is hiervoor in 2022 gestart met het opstellen van het dekkingsplan 2022-2023 en de dataverzameling en -analyse ten behoeve van het dekkingsplan 2024-2027. Ook draagt het team binnen dit thema zorg voor de input ten behoeve van het brandweer risicoprofiel dat in het kader van de bestuurlijke dialoog wordt opgesteld.

Op het gebied van bedrijfsmatige doorontwikkeling en ondersteuning zijn er diverse projecten gerealiseerd Zo is een bijdrage geleverd aan de aankoop en implementatie van een nieuw repressief informatiesysteem (genaamd LiveOP), is een bijdrage geleverd aan de overgang naar het Landelijke Meldkamer Systeem en is de aanbesteding afgerond voor nieuwe kleine voertuigen.

Ook is een scan van de beheersmatige werkzaamheden op de beroepskazernes gemaakt, waarbij is gekeken op welke wijze doorontwikkeling van de beheersmatige werkzaamheden mogelijk is. Daarnaast heeft de uitvoering van projecten conform meerjareninvesteringsplan (MIP) plaatsgevonden, te denken valt hierbij aan de aanbesteding van nieuwe redvoertuigen, watertransportsystemen etc., welke dit jaar in gebruik zijn genomen.

Ook zijn alle Arbo-taken in de eerste helft van 2022 (ad hoc en conform planning) uitgevoerd. Tevens is gestart met de verbeterpunten uit de evaluaties rondom de hoogwaterramp 2021 in Limburg. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld.

Binnen de operationele ondersteuning heeft het team een bijdrage geleverd aan de crisisinzet van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg in deze periode. Zo is veel capaciteit geleverd aan het interne coördinatieteam voor de effecten van COVID-19. Hierbij horen ook de afbouw van de maatregelen en het monitoren van de dagelijkse ontwikkelingen.

Verder is er capaciteit geleverd ten behoeve van de regionale crisisteams voor onder andere de vluchtelingenproblematiek en de effecten van de oorlog in de Oekraïne. Meer in de reguliere processen heeft coördinatie van brandonderzoek plaatsgevonden, waarbij door de energiecrisis ook vaker onderzoek is gedaan naar onveilige situaties in de huiselijke omgeving.

Ook regulier is de bijdrage aan de Euregionale samenwerking (EMRIC) op het gebied van logistieke afstemming en het opzetten van oefeningen waarbij in 2022 aanvullend aan de reguliere bijdrage een start is gemaakt met de evaluatie van de gemaakte afspraken binnen EMRIC.

Aanvullend aan de reguliere taken van Kaderstelling heeft intensivering van de samenwerking met Chemelot plaatsgevonden door middel van oefeningen (lokaal maar ook op GRIP niveau). Qua innovatie is tenslotte aansluiting gezocht bij het landelijke project digitale verkenning met als doel snel(lere) beeldvorming borgen bij incidenten.

2.3.4 Wat heeft het gekost?

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Programma Brandweerzorg	Rekening 2021	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Baten	**2.189**	**347**	**5.753**	**12.453**
Lasten	**39.650**	**39.221**	**41.018**	**47.451**
Dotatie voorzieningen	3.691	-	3.385	3.517
Onttrekking voorzieningen	3.888	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**-197**	**-**	**3.385**	**3.517**
Dotatie reserves	3.369	4.520	4.333	4.332
Onttrekking reserves	3.738	5.601	3.476	3.476
Mutatie reserves	**-369**	**-1.081**	**857**	**856**
Resultaat	**-36.895**	**-37.793**	**-39.507**	**-39.371**

Het programma Brandweerzorg is een zelfstandig programma dat geheel wordt gedekt vanuit de algemene middelen van de Veiligheidsregio.

In de overige inkomsten binnen het programma Brandweerzorg is een incidentele baat verantwoord voor een bedrag van € 10,8 mln. ter dekking van de kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers die in 2022 incidenteel zijn gemaakt. Hiertegenover staan € 10,8 mln. onder de huisvestingskosten verantwoord. In de begroting na wijziging 2022 bedragen de begrote huisvestingskosten voor Oekraïne en noodopvang asielzoekers € 4,5 mln. De kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers laat in het tweede halfjaar een forse toename zien. De reguliere huisvestingskosten liggen in lijn met de vastgestelde begroting.

De hogere dotatie in de voorzieningen dan begroot heeft volledig (€ 132.000) betrekking op de voorziening verlofsparen voor het programma brandweerzorg. De overschrijding is rechtmatig omdat het algemeen bestuur de nota reserves en voorzieningen heeft vastgesteld waarin deze verplichte voorziening is benoemd. De waardering van deze voorziening is pas in december duidelijk geworden.

De reguliere exploitatiekosten van het programma brandweerzorg liggen in lijn met de vastgestelde begroting.

2.4 PARAGRAFEN

2.4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.4.1.1 Definities

Het ***weerstandsvermogen*** kan worden omschreven als het vermogen van VRZL om incidenteel en structureel niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder verstoring van de continuïteit in de uitvoering van de reguliere taken van de veiligheidsregio. Het weerstandsvermogen bestaat enerzijds uit de weerstandscapaciteit in beschikbare middelen en mogelijkheden en anderzijds de risico's waarvoor geen of onvoldoende voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten.

Het weerstandsvermogen is van belang voor het beoordelen van de financiële positie van de Veiligheidsregio. De financiële eindverantwoordelijkheid voor de financiële positie van VRZL wordt door de deelnemende gemeenten gedragen, conform de Gemeenschappelijke Regeling. Onverlet deze eindverantwoordelijkheid heeft VRZL als zelfstandig orgaan een eigen verantwoordelijkheid om voldoende weerstandsvermogen te vormen. Het weerstandsvermogen kan als volgt in een formule worden weergegeven.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit}}{\text{Risico's}}$$

De ***weerstandscapaciteit*** bestaat uit het vrij aanwendbare eigen vermogen (algemene reserve) en de ruimte in de exploitatiebegroting. Voor de geneeskundige hulpverlening (GHOR) is bepaald dat de algemene reserve maximaal 12% van de begrote gemeentelijke bijdrage mag bedragen. In oktober 2022 heeft het algemeen bestuur middels de nota reserves en voorzieningen ermee ingestemd de omvang van de algemene reserve van de Veiligheidsregio Zuid Limburg als onderdeel van de weerstandscapaciteit, te maximeren op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).

2.4.1.2 Autonome ontwikkelingen

Vanuit de risicoanalyse die door VRZL gemaakt is komen onderstaande autonome ontwikkelingen naar voren die een forse financiële impact kennen op VRZL.

Deze autonome ontwikkelingen zijn:

- CAO lonen
- Energiekosten
- Omgevingswet
- Wet open overheid (Woo)

Primair doen wij er alles aan om deze forse financiële impact vanuit de bestaande kaders en begroting te mitigeren. Daar waar dit niet lukt zullen wij dit bestuurlijk bespreken om te komen tot een oplossing. Het heeft de voorkeur dit gebundeld te laten terugkomen nadat de loon- en prijsindexcijfers zijn gepubliceerd in de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023.

2.4.1.3 Risico's

In het kader van de jaarrekening VRZL wordt jaarlijks een risicoanalyse gemaakt die meer inzicht in de risico's geeft waar VRZL rekening mee dient te houden en die een mogelijke impact kennen voor deelnemende gemeenten.

De methodiek die wordt toegepast is op basis van een kwantitatieve analyse. De kwantitatieve analyse zorgt er voor dat de risico's concreter worden omschreven. Daarnaast wordt duidelijker hoe de risico's zich ten opzichte van elkaar verhouden en wat het aandeel is in de totale risico-impact. De kwantitatieve analyse vereist ook meer specialistische kennis en is mede daardoor tijdrovender aangezien de risico's niet alleen in woorden maar ook in termen van impact en kans worden beschreven. Verduurzaming en milieu eisen worden regelmatig aangescherpt en deels ad hoc ingevoerd. We hebben in de tabel rekening gehouden met aanscherpingen die maken dat de verhouding anders is geworden.

Natuurlijk geldt dat risicomanagement ‘going concern’ zal blijven. Het beoordelen van de risico’s heeft derhalve een cyclisch karakter en loopt mee met het verschijnen van de P&C documenten.

	Risico's	Impact	Kans	Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Brandweerzorg	C & R	Bedrijfs-voering
1.	**CAO-ontwikkelingen 2023**	1.476.180	100%	1.476.180			
2.	**Energiekosten**	1.358.700	100%	1.358.700			
3.	**Vrijwilligheid**	500.000	75%		375.000		
4.	**Technologische ontwikkelingen**	500.000	50%	250.000			
5.	**Verduurzaming / Milieu-eisen**	1.000.000	75%	750.000			
6.	**Datalekken / Informatiebeveiliging**	800.000	50%		133.333	133.333	133.333
7.	**Krapte arbeidsmarkt**	250.000	75%		62.500	62.500	62.500
8.	**Omgevingswet**	100.000	75%		75.000		
9.	**Wet open overheid (Woo)**	100.000	75%				75.000
10.	**Oekraïne**	PM					
11.	**CNO Asielzoekers / Uithuisplaatsing statushouders**	PM					
12.	**Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog**	PM					
13.	**Verlofsparen**	PM					
14.	**Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's**	PM					
				3.834.880	**645.833**	**195.833**	**270.833**

- **CAO ontwikkelingen 2023:** In de begroting 2023 hebben wij een loonkostenstijging verwerkt van 2,8%, zijnde € 823.820 die volledig gedekt wordt door de indexering van de gemeente bijdrage. Dit is conform de wens van het AB zoals uitgesproken in de vergadering van 2 december 2022.

  Recent is er een principeakkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een loonstijging is afgesproken van ca. 10%. Dit kent een structurele doorwerking naar 2024 en verder. De kosten die hiermee gepaard gaan bedragen ca. € 2.917.000. Deze loonstijging wordt niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor voorzien wij een structureel tekort op de loonkosten van € 2.093.180 (€ 2.917.000 - € 823.820) dat nog wel beïnvloed wordt door het definitieve indexcijfer conform de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023.

  De verwachting is dat het loonindexcijfer 2023 (nu gerekend met 2,8%) behoorlijk zal stijgen richting de septembercirculaire waardoor het structureel tekort op de loonkosten ook fors zal dalen. Het structureel tekort op de loonkosten zal worden berekend na bekendwording van de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023.

- **Energiekosten:** De huidige inflatiecijfers zijn zoals verondersteld bekend hoog en kennen een behoorlijke impact op de uitgaven van VRZL in 2023, vooral op het gebied van energiekosten. In 2022 was hier ook al sprake van, echter gelet op het uitgavenpatroon in de voorbije jaren, hoezeer ook beïnvloed door incidentele en bijzondere omstandigheden (COVID-19 etc.), zullen we de “gemiste” prijscompensatie nu niet vertalen in een aanvullende stijging van de gemeentelijke bijdrage, boven de stijging die nu conform de indexatiesystematiek is gerealiseerd. Het is immers van belang om oog te hebben voor de financiële vraagstukken bij gemeenten.

  VRZL verwacht voor 2023 een aanzienlijk tekort op de begroting als gevolg van de hogere energiekosten en de oplopende inflatie. De energiekosten volgens de begroting 2022 bedroegen € 700.000. Op basis van de aanbesteding energie blijkt dat de energiekosten voor 2023 uitkomen op € 2.100.000. Het prijsindexcijfer 2023 volgens de kerngegevenstabel MEV 2023 (september 2022) bedraagt 5,9%.

De totale energiekosten die gedekt worden uit de reguliere bijdrage gemeenten bedraagt dus € 700.000 x 1,059 = € 741.300. Met de verwachte energiekosten 2023 resulteert dit in een tekort op de energiekosten in de begroting 2023 van € 1.358.700 (€ 2.100.000 - € 741.300). Energiekosten die niet gedekt worden uit de geïndexeerde bijdrage gemeente 2023.

Het kabinet gaat bij de Voorjaarsnota 2023 vanwege de uitzonderlijke stijging van de prijzen extra accres uitkeren aan het gemeentefonds voor de prijsbijstelling 2022. Het precieze bedrag is nog niet bekend, maar het leidt naar schatting tot gemiddeld € 270 miljoen extra accres vanaf het jaar 2023. Dit heeft het kabinet bij de najaarsnota besloten.

Vanwege de uitzonderlijke stijging van de prijzen sinds het uitkeren van de prijsbijstelling voor het jaar 2022 met de meicirculaire, wijkt het kabinet eenmalig af van de reguliere systematiek. Bij de Voorjaarsnota 2023 en dus de Meicirculaire 2023 wil het kabinet nu een extra prijsbijstelling uitkeren die terugkijkt naar het jaar 2022. Dit extra accres wordt dan gebaseerd op de desbetreffende indices voor prijsontwikkelingen voor het jaar 2022 van het Centraal Economisch Plan 2023. De extra middelen die gemeenten hiervoor gaan ontvangen zijn mede ter compensatie van de extra energielasten van VRZL.

Met het geld kunnen gemeenten in 2023 onder andere de kosten opvangen voor het op de been houden van (semi)maatschappelijke organisaties die kampen met hoge energielasten, zoals de daklozenopvang, culturele instellingen, verenigingen en andere organisaties in de (semi)collectieve sector.

Omdat de situatie per instelling verschilt, kunnen gemeenten met deze extra middelen zorgen voor maatwerk om te voorkomen dat instellingen in de problemen komen door de hogere kosten. Deze extra compensatie die we als VRZL nodig gaan hebben van de gemeenten kan nog wijzigen als het prijsindexcijfer en/of de werkelijke energiekosten wijzigen. De uiteindelijke extra compensatie zal worden berekend na bekendwording van de septembercirculaire 2023 en kennen een incidenteel karakter.

Voor 2023 is de stijging van de energiekosten niet op te vangen zonder aanvullende middelen. VRZL blijft uiteraard zoeken naar mogelijkheden om de stijging van de gemeentelijke bijdrage te beperken.

- **Vrijwilligheid:** Een landelijk thema is de Vrijwilligheid. Dit is aan verandering onderhevig en de gekozen verandering heeft een financiële impact. De oplossing die uiteindelijk gekozen zal worden heeft een sterke impact op financieel gebied, nog los van het feit of er rijksmiddelen voor beschikbaar komen. Dit impliceert een financieel risico voor de deelnemende gemeenten.

  Ten opzichte van 2022 is dit risico in 2023 gedaald van € 1.500.000 naar € 500.000 waarbij ook de kans dat dit risico zich voordoet is gedaald van 90% naar 75%.

  De daling wordt veroorzaakt door het feit dat er een Contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweerzorg is opgesteld die door de Tweede Kamer 2023 wordt behandeld en waarbij ook middelen beschikbaar zullen worden gesteld voor brandweerzorg.

  De verwachting is dat belangrijke thema's aan de orde zullen komen zoals de wijze van financiering en de hoogte daarvan, bestuurlijke verhoudingen en bevoegdheden, verankering van de rol van de veiligheidsregio's bij brandweerzorg, crisisbeheersing, bevolkingszorg en de taak van de GHOR.

- **Technologische ontwikkelingen:** De snelheid van technologische ontwikkelingen hebben steeds invloed op VRZL. Indien deze technologische ontwikkelingen elkaar snel opvolgen en daarmee leiden tot een implementatierisico kan dat een operationeel risico met zich meebrengen. Ten aanzien van 2022 is de kans dat dit zich voordoet in 2023 teruggebracht van 95% naar 50%, en daarmee het bedrag, aangezien wij hier als VRZL wel enige mate van invloed op hebben in de zin met welke snelheid wij deze technologische ontwikkelingen willen volgen.

- **Verduurzaming / milieu eisen:** Verduurzaming en milieu eisen worden regelmatig aangescherpt en deels ad hoc ingevoerd. Dit brengt het risico met zich mee dat er meer kosten gemaakt dienen te worden en mogelijkerwijs het buiten werking stellen van materieel. Ten opzichte van 2022 is dit risico gelijk gebleven. Verduurzaming is ook onderdeel van de bestuurlijke dialoog huisvesting. De effecten daarvan zullen in de toekomst meegenomen worden.

- **Datalekken / informatiebeveiliging:** De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is een Europese verordening die de regels voor verwerking van persoonsgegevens door bedrijven en overheidsorganisaties in de hele Europese Unie standaardiseert en worden gemonitord door de Autoriteit Persoonsgegevens. Datalekken die ontstaan kunnen leiden tot het opleggen van een boete. Daarnaast is het van groot belang dat de informatiebeveiliging op orde is om zo beter bestand te zijn tegen cyberaanvallen door kwaadwillenden. Dit risico is ten opzichte van 2022 ongewijzigd gebleven. Indien VRZL het predicaat vitale organisatie gaat krijgen in de toekomst betekent dit dat onze informatiebeveiliging moet voldoen aan de BIO norm 5. Dit is de hoogste norm en kan structurele meerkosten met zich meebrengen die nu nog niet in te schatten zijn.

- **Krapte arbeidsmarkt:** Door de huidige krapte op de arbeidsmarkt koste het VRZL meer moeite om kwalitatief goede medewerkers aan te trekken binnen de programmalijnen en kan dit leiden tot meer salariskosten. Dit risico is ten opzichte van 2021 niet gewijzigd.

- **Omgevingswet:** Op 1 juli 2023 zou de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen van kracht worden. Recent is bekend geworden dat dit uitgesteld is tot 1 januari 2024.

  De start van een periode van jaren waarin ook risicobeheersing gaat leren en ervaren wat exact de betekenis en impact van de nieuwe wet is. Denk aan de uitwerking van gewijzigde wettelijke taken en de uitwerking van processen en werkafspraken, die zijn opgesteld en afgestemd met ketenpartners, gemeenten en provincie.

  Ook moeten we ons vormen naar andere manieren van adviseren, bijvoorbeeld meer integraal en tijdens omgevingstafels. Met de inwerkingtreding van de omgevingswet verandert het stelsel van regelgeving voor de fysieke en gezonde leefomgeving. Deze wetgevingsoperatie heeft gevolgen voor overheden waaronder de veiligheidsregio's en de brandweer.

  Ten opzichte van 2022 is in samenwerking met de teamleider Risicobeheersing gekeken naar dit risico en is besloten de impact en kans van dit risico bij te stellen in 2023. De Omgevingswet zal tot structurele meerkosten gaan leiden.

- **Wet open overheid (Woo)**: De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.

  Naast de Woo is er sprake van ‘aanpalende’ informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet. De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

  De Wet Openbare Overheid zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

  Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen (voor de periode 2022 tot en met 2026 € 24,98 miljoen per jaar) zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie.

  De structurele middelen (€ 21,03 miljoen in 2022, oplopend naar structureel € 42,06 miljoen vanaf 2026) zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.

- **Opvang ontheemden Oekraïne:** Op 14 juli 2022 heeft VRZL een aanvraag inzake een voorschotbijdrage conform het bekostigingsbesluit eerste opvang ontheemden uit Oekraïne ingediend bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor een bedrag van € 3,0 miljoen. Op 7 oktober 2022 ontvingen wij het bericht dat deze aanvraag was goedgekeurd, echter duurde het tot 1 december 2022 voordat het subsidieloket de beschikking en uitbetaling had verwerkt.

  De aangevraagde voorschotbijdrage is bij lange na niet toereikend voor de gemaakte kosten door VRZL. De gemaakte kosten bedragen inmiddels ruim € 4,7 miljoen en VRZL zal deze kosten onder aftrek van het verstrekte voorschot claimen na vaststelling van de jaarrekening voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring. Dit dient voor 15 juli 2023 plaats te vinden.

  Conform het bekostigingsbesluit zullen de gemaakte kosten door VRZL volledig vergoed gaan worden door het Ministerie van Justitie en Veiligheid echter bestaat het risico dat we niet alle kosten volledig vergoed gaan krijgen hoewel we dit wel verwachten.

- **Crisisnoodopvang Asielzoekers (CNO):** Tot voor kort was er geen duidelijkheid inzake vergoeding van gemaakte kosten door VRZL met betrekking tot CNO. Het gaat hierbij om zowel kosten voor de opvang als om coördinatiekosten die worden gemaakt. Eind november ontvingen wij het bericht dat afgesproken is dat de veiligheidsregio's de daadwerkelijke kosten kunnen declareren en dat deze door het COA worden uitbetaald.

  Het is vervolgens aan het ministerie dat er voldoende budget voor COA beschikbaar is om deze betalingen te kunnen verrichten. VRZL gaat de gemaakte kosten 2022 ten aanzien van CNO declareren bij het COA. We verwachten dat alle door VRZL gemaakte kosten vergoed zullen worden.

- **Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog:** Afgelopen jaar is samen met het algemeen bestuur intensief gesproken over een aantal thema's uit de bestuurlijke dialoog verantwoorde brandweerzorg 2024-2030. Benadrukt is het belang van de vrijwilligheid; vanuit het oogpunt van betaalbaarheid maar zeker ook vanuit inwoner-betrokkenheid. Daarbij heeft het algemeen bestuur aangegeven dat zij binnen de huidige financiële kaders wensen te blijven. Ten aanzien van het mogelijk veranderd beleid inzake huisvesting, zullen de financiële effecten en risico's apart worden beschouwd.

- **Verlofsparen:** Het BBV geeft aan dat er een voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang. Bij alle uren die conform de CAO als bron kunnen dienen voor het verlofsparen is sprake van een niet gelijke omvang van de opbouw en afbouw. Hierdoor is de jaarlijkse omvang van deze arbeidskosten gerelateerde verplichting niet gelijk.

  Voor deze uren moet dan ook een voorziening op de balans worden opgenomen. Deze verplichting tot het vormen van een voorziening geldt vanaf 2022. Het risico bestaat echter dat indien meer medewerkers binnen VRZL gebruik gaan maken hiervan met als doel verlofuren te sparen over een langere periode, wij hiervoor mogelijk een beroep zullen doen op deelnemende gemeenten VRZL aangezien voor deze autonome ontwikkeling geen ruimte is binnen de begroting van VRZL.

  Jaarlijks zal er per de datum 31 december een inventarisatie plaats vinden van medewerkers die hiervan gebruik hebben gemaakt, om zo het saldo te bepalen van het aantal verlofuren dat is overgeheveld of opgenomen vanuit het verlofsparen. Deze uren worden vervolgens financieel gemaakt conform de afgesproken systematiek met accountant.

- **Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's:** Op 16 december 2022 heeft het Veiligheidsberaad het principebesluit genomen tot oprichting van de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's (hierna: waarborgfonds), waarmee de veiligheidsregio's in ieder geval de niet-verzekerbare aanspraken na dienstongevallen in gezamenlijkheid kunnen dragen.

  De veiligheidsregio's hebben straks naast een waarborgfonds waarmee zij gezamenlijk de Landelijke Aanspraken na Dienstongevallen financieren voor zover deze niet verzekerd zijn een expertisebureau risicobeheer, waarmee zij collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en per 1 januari 2024 deze schades kunnen afwikkelen.

  Op termijn kunnen ook andersoortige risico's door dit expertisebureau worden opgepakt. Hiermee ontstaat een professionele organisatie die invulling geeft aan het risicobeheer van de veiligheidsregio's.

Naar verwachting levert de samenwerking in een waarborgfonds op termijn een besparing op doordat de verhouding schade-premie van de ongevallenverzekering ongeveer 1:2 is. Of dat ook gaat gelden voor VRZL is nu niet bekend aangezien eerst de hoogte en bijdrage hieraan bekend moeten zijn.

2.4.1.4 Beleid weerstandscapaciteit en risico's

Het weerstandsvermogen wordt, zoals hierboven is omschreven, bepaald als de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Er wordt naar gestreefd dat de weerstandscapaciteit groter is dan de financiële omvang van de risico's. Cijfermatig betekent dit een weerstandsvermogen dat groter is dan 1. In de volgende tabel is hieraan nadere invulling gegeven.

Weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

2.4.1.5 Bepaling weerstandsvermogen

Op 31 december 2021 is de weerstandcapaciteit als volgt (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	31 december 2022
Algemene reserve Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg	1.348
Algemene reserves GHOR	88
Totaal weerstandscapaciteit	1.436
Omschrijving	**31 december 2022**
Weerstandsvermogen	0,29

Op grond van deze cijfers kan worden geconcludeerd dat het geraamde weerstandsvermogen voor de veiligheidsregio als geheel **ruim onvoldoende** is.

2.4.1.6 Kengetallen

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

1A	Netto Schuldquote [1]	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
A	Vaste schulden	27.497	27.497	25.379	23.253	21.116
B	Netto vlottende schuld	4.108	924	14.179	924	924
C	Overlopende passiva	16.697	26.183	11.770	26.183	26.183
D	Financiële activa	-	-	-	-	-
E	Uitzettingen	25.410	27.745	25.018	27.745	27.745
F	Liquide middelen	149	134	140	134	134
G	Overlopende activa	190	607	447	607	607
H	Totale baten	53.480	51.667	66.633	53.920	55.556
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**42,17%**	**50,55%**	**37,78%**	**40,57%**	**35,53%**
1B	**Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen [2]**	**Rekening 2021**	**Begroting 2022**	**Rekening 2022**	**Begroting 2023**	**Begroting 2024**
A	Vaste schulden	27.497	27.497	25.379	23.253	21.116
B	Netto vlottende schuld	4.108	924	14.179	924	924
C	Overlopende passiva	16.697	26.183	11.770	26.183	26.183
D	Financiële activa	-	-	-	-	-
E	Uitzettingen	25.410	27.745	25.018	27.745	27.745
F	Liquide middelen	149	134	140	134	134
G	Overlopende activa	190	607	447	607	607
H	Totale baten	53.480	51.667	66.633	53.920	55.556
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**42,17%**	**50,55%**	**37,78%**	**40,57%**	**35,53%**
2.	**Solvabiliteitsratio [3]**	**Rekening 2021**	**Begroting 2022**	**Rekening 2022**	**Begroting 2023**	**Begroting 2024**
A	Eigen vermogen	4.761	8.130	4.789	2.602	2.224
B	Balanstotaal	60.198	43.310	63.224	60.200	60.200
	Solvabiliteit (A/B)*100%	**7,91%**	**18,77%**	**7,57%**	**4,32%**	**3,69%**
3.	**Structurele exploitatieruimte [4]**	**Rekening 2021**	**Begroting 2022**	**Rekening 2022**	**Begroting 2023**	**Begroting 2024**
A	Totale structurele lasten	52.316	52.827	54.748	54.904	55.934
B	Totale structurele baten	51.999	51.687	55.524	53.920	55.556
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	3.369	4.520	4.032	3.574	3.682
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	3.187	5.661	3.295	3.669	4.031
E	Totale baten	53.480	51.687	66.633	53.920	55.556
	Structurele exploitatieruimte ((B-A) +(D-C))/E*100%	**-0,93%**	**0,00%**	**0,06%**	**-1,65%**	**-0,05%**

De solvabiliteit lijkt ten opzichte van de begroting verslechterd te zijn. Echter in de begroting is de voorziening FLO nog verwerkt als zijnde een reserve. Bij het opstellen van de jaarrekening 2020 is de reserve FLO verwerkt als een voorziening FLO. Hierdoor dient in de begrotingscijfers € 4,1 miljoen gecorrigeerd te worden op de reserves. Als we deze post corrigeren in de begroting (€ 4,1 miljoen minder reserves) komen we tot een begroot solvabiliteitspercentage van 9,31% welke in lijn ligt met de realisatie.

De structurele exploitatieruimte bedraagt 0,06% hetgeen neerkomt op een klein positief structureel begrotingssaldo van € 41.000.

Het structureel begrotingssaldo is verder toegelicht in de jaarrekening in paragraaf 3.4.10.

2.4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen van VRZL concentreren zich binnen het programma Brandweerzorg. De kapitaalgoederen betreffen voertuigen, materieel en kazernes. Vervanging van kapitaalgoederen vindt plaats op basis van het meerjarige investeringsplan, op basis van wettelijke eisen of indien kwaliteitsverbetering daartoe aanleiding geeft. Een onderhoudsplan indiceert jaarlijks de kosten.

Beleidskader, uitvoering en financiële consequenties

In de financiële verordening is bepaald dat periodiek een actualisatie plaatsvindt van het meerjarig onderhoudsplan. Het onderhoudsplan voor de panden is in 2019 geactualiseerd. Op basis van dit onderhoudsplan is een voorziening groot onderhoud gevormd en worden de panden onderhouden. Er is een meerjarig investeringsplan opgesteld ten aanzien van de kapitaalgoederen. Op basis van dit meerjarig investeringsplan hebben er vervangingsinvesteringen plaatsgevonden in 2022.

Op basis van het geactualiseerd onderhoudsplan zijn de panden onderhouden. De dotatie aan de voorziening groot onderhoud heeft plaatsgevonden op basis van het onderhoudsplan. In 2022 heeft een extra incidentele dotatie plaatsgevonden aan de voorziening onderhoud panden van € 681.500. Deze extra dotatie heeft plaatsgevonden conform bestuursbesluit om de voorziening uit te lijnen op basis van de huidige prijsontwikkelingen. De gerealiseerde onderhoudskosten van de panden zijn in 2022 onttrokken aan de voorziening.

2.4.3 Financiering

Ingevolge de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) moet de Veiligheidsregio beschikken over een Treasurystatuut. Op 27 maart 2014 is het Treasurystatuut Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg vastgesteld.

De bedragen in de volgende tabel zijn x € 1.000.

	Kasgeldlimiet	1e kw. 2022	2e kw. 2022	3e kw. 2022	4e kw. 2022	2022
	Omvang begroting (lasten) per 1 januari (grondslag)	59.527	59.527	59.527	59.527	59.527
1.	**Toegestane kasgeldlimiet**					
	- in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
	- in bedrag	4.881	4.881	4.881	4.881	4.881
2.	**Gemiddelde omvang vlottende korte schuld**					
	Opgenomen gelden < 1 jaar	11.764	7.644	8.065	12.051	12.051
	Schuld in rekening courant	413	413	413	406	406
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-	-
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-	-
3.	**Vlottende middelen (gemiddeld kwartaal)**					
	Contante gelden in kas					
	Tegoeden in rekening courant	154	155	144	140	140
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	22.527	28.662	13.409	25.018	25.018
4.	**Toets kasgeldlimiet**					
	Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	-10.504	-20.759	-5.075	-12.701	-12.701
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	4.881	4.881	4.881	4.881	4.881
	Ruimte (+) / Overschrijding (-) (1- 4)	15.385	25.641	9.957	17.583	17.583

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar.

De kasgeldlimiet wordt bepaald door een ministerieel vastgesteld percentage (8,2%) van de totale omvang van de begroting (lasten). Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen. VRZL kent geen overschrijding van de kasgeldlimiet.

Hieronder wordt de renterisiconorm (modelstaat B) weergegeven.

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt verspreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het begrotingstotaal komt daarbij in de plaats van de totale vaste schuld. De renterisiconorm heeft betrekking op uitsluitend het begrotingsjaar. VRZL kent geen overschrijding van de risiconorm.

De bedragen in de volgende tabel zijn x € 1.000.

Stap	Variabelen renterisiconorm	2022
1	Renteherzieningen	-
2	Aflossingen	2.117
3	Renterisico (1+2)	2.117
4	Renterisiconorm	11.905
5a (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	9.788
5b (4<3)	Overschrijding risiconorm	-

Berekening renterisiconorm		
4a	Begrotingstotaal	59.527
4b	Percentage regeling	20%
4= 4a*4b	Renterisiconorm	11.905

De bedragen in de volgende tabel zijn x € 1.000.

	Renteschema	2022
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	459
b	De externe rentebaten	27
	Saldo rentelasten en rentebaten	**432**
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**432**
d1	Rente over eigen vermogen	-
d2	Rente over voorzieningen	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**432**
e	**De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)**	
f	**Renteresultaat op het taakveld Treasury**	**432**

2.4.4 Bedrijfsvoering

2.4.4.1 Wie zijn we?

Waar de programma's brandweerzorg en C&R invulling geven aan de primaire processen, geeft bedrijfsvoering invulling aan de ondersteunende processen. Bedrijfsvoering is een belangrijke partner van de programma's en draagt bij aan de professionaliteit van de organisatie. Bedrijfsvoering staat ten dienste van de primaire processen met betrekking tot brandweerzorg en C&R en levert gevraagd en ongevraagd advies om deze processen te bevorderen en te verbeteren.

Daarnaast heeft bedrijfsvoering (eigen) expertise die van belang is bij het uitzetten van de koers voor de lange(re) termijn. Denk hierbij onder andere aan het vormen van beleid en het aanleveren van relevante en betrouwbare managementinformatie aan de hand waarvan de organisatie (bij)gestuurd kan worden. Binnen bedrijfsvoering kennen wij de onderstaande teams:

- Bestuurs- en Directieondersteuning (BDO)
- Financiën & Inkoop (F & I)
- Personeel & Organisatieontwikkeling (P & O)
- Informatie, Automatisering & Facilitair (I, A & F)

Concern-control heeft een brede scope en is primair op directie en bestuur gericht. Concern-control is onder directe aansturing van de directeur van VRZL geplaatst. De controller heeft een onafhankelijke positie die hem in staat stelt direct aan het dagelijks bestuur te rapporteren.

2.4.4.2 Waar staan we voor?

Bedrijfsvoering wil vanuit vakmanschap en betrokkenheid de verbindende partner zijn in het voeren van het bedrijf. Wij leveren proactief de juiste producten en diensten gericht op permanente verbetering. We doen dat sinds 2022 gestructureerd als één programma en op basis van drie pijlers:

- Ontwikkeling: beleid, projecten en advies
- Regievoering: Planning & Control en besluitvormingsproces
- Dienstverlening: zowel aan leidinggevenden alsook aan gebruikers

We helpen/ ondersteunen/ adviseren de primaire programma's om het geheel van personele, financiële en materiële middelen duurzaam efficiënt en effectief in te zetten om de rol en positie van maatschappelijk verbonden partner in het veiligheidsveld te kunnen blijven invullen. Daarnaast hebben we eigen taken en verantwoordelijkheden. De benoemde drie pijlers zullen vanaf 2022 verder doorontwikkeld worden.

2.4.4.3 Wat hebben we daarvoor in 2022 gedaan?

Bedrijfsvoering algemeen

Ook in 2022 is gewerkt aan de verdere professionalisering van de bedrijfsvoering binnen VRZL. Zo is in 2022 in overleg met de directie en leidinggevenden binnen de organisatie de bedrijfsvoeringsfilosofie vastgesteld. De bedrijfsvoeringsfilosofie gaat in op de wijze waarop bedrijfsvoering in gezamenlijkheid (als één programma) invulling geeft aan de sturende en ondersteunende processen binnen VRZL.
Daartoe heeft in 2022 een zogenaamde klantarena plaatsgevonden, geïnitieerd vanuit Bedrijfsvoering, waarbij met leidinggevenden vanuit de primaire programma's gekeken is naar de klantbeleving van de 'klanten' van Bedrijfsvoering. Verbeterpunten die hieruit naar voren zijn gekomen zijn of worden samen opgepakt.

In 2022 is besloten om één Bedrijfsvoerings-ondersteunend systeem te gaan aanbesteden. Een systeem dat het gehele programma Bedrijfsvoering ondersteunt in haar processen. De voorbereidingen hiervoor zijn gestart, de verwachting is dat de aanbesteding in 2023 gerealiseerd zal worden.

BDO

Team BDO ondersteunt bestuur en directie in de breedste zin van het woord. Het jaar 2022 stond voor BDO in het teken van (de nasleep van) de COVID-19-crisis, de Hoogwaterramp, de Oekraïne crisis en daaropvolgend de asielcrisis, o.a. door het faciliteren van de (bestuurlijke) afstemmingsoverleggen die in het jaar 2022 26 keer op deze thema's hebben plaatsgevonden.

Daarnaast bood BDO ondersteuning bij de reguliere bestuurscyclus van het bestuur VRZL en bij het doorlopen van verschillende zienswijze procedures bij de gemeenteraden van onze deelnemende gemeenten. Ook werd aanhaking bij landelijke platforms zoals het Veiligheidsberaad en de RCDV en de aangesloten vakraden gefaciliteerd.

In 2022 is verder invulling gegeven aan het actualiseren van de P&C-cyclus en het mede-ondersteunen van de introductie van de digitale A3-systematiek voor jaarplannen. Dat draagt onder meer bij aan beter inzicht in de voortgang binnen de organisatie. Specifiek werd in 2022 werk gemaakt van de verdere uitwerking van de bestuurlijke dialoog brandweerzorg en werd een start gemaakt met de opzet voor het meerjarenbeleidsplan 2024 t/m 2027.

Communicatie is vanaf de tweede helft van 2022 ondergebracht binnen team BDO met een eigen coördinator. Communicatie ondersteunt in de brede zin de beeldvorming rondom de organisatie, de uitstraling naar buiten (en naar binnen) en de wijze waarop daaraan invulling wordt gegeven, in woord, geschrift, gebaar en gedrag.

F & I
Binnen Financiën en Inkoop zijn we bezig met de implementatie van een nieuw financieel pakket in combinatie met een Purchase-to-Pay systeem die de financiële beheersing van de Veiligheidsregio gaat verbeteren. We streven ernaar om per 1 januari 2024 live te gaan met dit nieuwe financiële systeem. Daarbij worden alle contracten binnen de Veiligheidsregio geïnventariseerd en tegen het licht gehouden. We streven ernaar om het contractenregister in 2023 op orde te hebben.

Het traject om te komen tot een financiële rechtmatigheidsverantwoording vanaf 2023 ligt op schema. De benodigde documenten daarvoor zijn door het Bestuur in 2022 vastgesteld. De financiële processen zijn beschreven en de risico's zijn benoemd. De interne controlewerkzaamheden zijn opgestart. Met ingang van 2023 zal als onderdeel van de managementrapportage gerapporteerd worden over de voortgang van de interne controlewerkzaamheden.

P & O
Per juli 2022 is er sprake van een nieuwe directiestructuur binnen VRZL. De wijziging in de directiestructuur heeft ertoe geleid dat eveneens op andere plekken binnen de organisatie wijzigingen gewenst waren. Dit heeft tot gevolg gehad dat de organisatie documenten (het Sturings- & Managementconcept, de Fijnstructuur en het Formatieoverzicht) opnieuw beschreven en vastgesteld zijn.

Het in 2021 voor het eerst gehouden werkbelevingsonderzoek en de daaruit vloeiende plannen van aanpak per team heeft ertoe geleid dat in 2022 binnen de teams hieraan uitvoering is gegeven. Het 2e werkbelevingsonderzoek dat eigenlijk voor 2022 was gepland is in verband met COVID-19 uitgesteld naar januari 2023.

Binnen P&O zijn de in 2021 beschreven werkprocessen de afgelopen maanden verder geprofessionaliseerd en verbeterd (van 'ist' naar 'soll'). De HR-visie, een belangrijk scharnierpunt tussen de organisatiedoelstellingen en het HR-beleid, is recent opgeleverd en zal zich nog verder ontwikkelen als onderwerp van gesprek tussen de leidinggevenden en de werkvloer.

In 2022 is onder leiding van een externe partij vorm gegeven aan het leiderschapsprogramma, resulterend in een aantal constructieve bijeenkomsten, waarin de gezamenlijke ambities, cultuur en gedrag, zoals we het binnen onze organisatie voor ons zien, zijn gevat in een grafische vertaling. Deze grafische vertaling zal worden gebruikt als leidraad voor de sessies in 2023.

Ook in 2022 heeft het thema 2e loopbaanbeleid de benodigde aandacht. De medewerkers, leidinggevenden en de loopbaanbalie vervullen een rol in deze begeleiding en het hanteren van het beleid. Het doel is de betreffende medewerkers te begeleiden naar een nieuwe loopbaan na 20 jaar dienstverband binnen of buiten VRZL.

Als organisatie hebben we verschillende instrumenten ontwikkeld en beschikbaar gesteld om onze medewerkers daarbij te ondersteunen. Het afgelopen jaar is een behoorlijke groei te zien in het aantal medewerkers die bezig zijn (in allerlei verschillende vormen) met hun tweede loopbaan.

In overleg met IA&F is gewerkt aan het verder door ontwikkelen van het E-HRM systeem. De recruitment module is geïmplementeerd. Dit om een verdere professionalisering te borgen.

Het team P&O heeft in het kader van de doorontwikkeling van de salarisadministratie in 2022 een plan van aanpak opgeleverd, waaraan momenteel uitvoering wordt gegeven. Door een aantal langdurige zieken binnen dit teamonderdeel is in de uitvoering vertraging opgelopen.

I, A & F
Het team I, A en F omvat Informatisering, Automatisering en Facilitaire Zaken. In 2022 is er gewerkt aan een visie op informatisering met bijhorende roadmap voor Informatiemanagement. Afgesproken is dat het in kaart brengen van bedrijfsprocessen het startpunt is om optimalisatie op IT te kunnen doorvoeren. Dit is inmiddels voor een groot aantal processen gerealiseerd. Gezien dit een ongoing concern is zal dit de komende jaren verder uitgebreid worden naar alle bedrijfskritische processen.

Als overheidsorganisatie dienen wij te voldoen aan de BIO maatregelen. Hiervoor zijn de afgelopen jaren diverse beleidsstukken opgesteld en is er een externe audit uitgevoerd om te zien waar wij staan op dat vlak als organisatie. Bestuurlijk is vastgesteld dat wij als VRZL streven naar niveau 4 van 5. Gebleken is dat wij rondom niveau 2 zitten (soms 1, soms 3). De audit zal als ijkpunt gebruikt worden om de volgende implementatie fase in te gaan.

Er is gewerkt om diverse applicaties naar de Cloud te brengen. Dit met als doel flexibiliteit en schaalbaarheid. Ook heeft er een verdere uitbreiding van technische hybride samenwerkingsoplossingen plaats gevonden, waarbij ook hybride vakbekwaam worden en blijven beter gefaciliteerd kan worden.

Op facilitair gebied heeft 2022 in het teken gestaan van de bestuurlijke dialoog brandweerzorg thema huisvesting. Wij hebben bijgedragen aan het opstellen van een aantal scenario's die voorgelegd gaan worden aan ons bestuur. In deze scenario's wordt gekeken naar de eigendomsconstructies waarbinnen ruimte is genomen voor de thema's duurzaamheid, flexibiliteit, innovatie en meerjarig financieel perspectief. Ook wordt er gewerkt aan duurzaamheid op de lange termijn en op de korte termijn. Dit onder andere in relatie tot de hoge energieprijzen.

Algemene kengetallen op concernniveau

Verzuimpercentage:
Het gemiddelde verzuimpercentage over 2022 laat een forse stijging van 1,6% zien ten opzichte van 2021. Het verzuimpercentage over 2022 is 6,82%. Deze stijging van het verzuimpercentage is een landelijke trend, maar daarom niet minder zorgelijk voor VRZL. Binnen het programma Brandweerzorg is er een hoog verzuimpercentage te zien bij de Meldkamer, Kaderstelling en Vakbekwaamheid en binnen het programma Bedrijfsvoering met name bij P&O waarbij sprake is van verzuim vanwege langdurige ziekte.

Verzuimpercentages	Kort	Middellang	Lang	Gemiddeld verzuim
Crisisbeheersing & Rampenbestrijding				7,30%
Brandweerzorg	0,67%	1,20%	4,01%	5,88%
Bedrijfsvoering	0,37%	0,39%	6,52%	7,28%
Totaal	**0,61%**	**1,02%**	**5,19%**	**6,82%**

Personele opbouw en samenstelling
De personele opbouw en samenstelling van VRZL is als volgt:

Personele opbouw en samenstelling (in FTE)	Formatie	Bezetting per 31 december 2022	Vacatures	Gemiddelde leeftijd
Directie	2,00	2,00	-	57,50
Crisisbeheersing & Rampenbestrijding	21,86	20,46	1,40	42,92
Brandweerzorg	291,00	285,21	5,79	45,03
Bedrijfsvoering	54,80	51,71	3,09	46,26
Vrijwilligers (aantal)	535,00	524,00	11,00	41,34
Totaal	**904,66**	**883,38**	**21,28**	**43,24**

2.4.4.4 Wat heeft het gekost?

Voor wat betreft overhead wordt de definitie gevolgd zoals die door de wetgever wordt gegeven; daarbij sluiten we aan bij de landelijke handreiking voor veiligheidsregio's.

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2021	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Baten				
Bijdrage gemeenten	42.610	45.118	45.327	45.371
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.852	-	1.880	1.880
Bijdrage Rijk (BDuR)	6.079	5.939	6.288	6.288
Totaal	**50.541**	**51.057**	**53.495**	**53.539**

Bij de bijdrage gemeente wordt enerzijds onderscheid gemaakt in de bijdrage gemeente ter dekking van de reguliere kosten en anderzijds ter dekking van de FLO-kosten. De bijdrage gemeente is verwerkt op basis van de vastgestelde begroting 2022 en de vastgestelde technische begrotingswijzigingen 2022 door het algemeen bestuur.

De BDuR is verwerkt conform de afgegeven beschikking 2022 door het Ministerie van Justitie en Veiligheid en bedraagt na loonbijstelling en nabetaling prijscompensatie 2022 € 6.287.454.

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Bedrijfsvoering (overhead)	Rekening 2021	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Baten	**182**	**39**	**148**	**377**
Lasten	**9.196**	**8.014**	**9.689**	**10.312**
Dotatie voorzieningen	-	-	-	59
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**-**	**-**	**-**	**59**
Dotatie reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	547	60	514	514
Mutatie reserves	**-547**	**-60**	**-514**	**-514**
Resultaat	**-8.467**	**-7.915**	**-9.027**	**-9.480**

De kantoorkosten laat een forse overschrijding zien door hoge advieskosten die gemaakt zijn in het kader van de bestuurlijke dialoog huisvesting. Daarnaast heeft in de realisatiecijfers een reclassificering plaatsgevonden van de overheadkosten GHOR door een verschuiving van personeelskosten naar kantoorlasten. Voor het overige liggen de exploitatie van bedrijfsvoering in lijn met de vastgestelde begroting.

De exploitatielasten van de bedrijfsvoering zijn rechtmatig tot stand gekomen.

De dotatie in de voorzieningen betreft de voorziening verlofsparen voor bedrijfsvoering.

2.4.4.5 Financiële rechtmatigheidsverantwoording

De externe accountant gaf tot en met de jaarrekening 2022 een controleverklaring af omtrent getrouwheid en financiële rechtmatigheid. Vanaf jaarrekening 2023 geeft de externe accountant alleen nog een controleverklaring af omtrent getrouwheid.

Op 25 mei 2022 is het wetsvoorstel versterking decentrale rekenkamers in de Tweede Kamer behandeld, waar de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van uitmaakt. Op 31 mei heeft de stemming plaatsgevonden en is het wetsvoorstel door de Tweede Kamer met een ruime meerderheid aangenomen.

Dit is een belangrijke mijlpaal op weg naar de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. De vervolgstap is dat de Eerste Kamer het wetsvoorstel zal behandelen. Tevens zal onderliggende regelgeving nog moeten worden aangepast. Het heeft relatief lang geduurd voordat het wetsvoorstel kon worden behandeld en om de nodige vervolgstappen zorgvuldig te kunnen zetten, is besloten om de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording in te laten gaan met ingang van het verslagjaar 2023. De jaarrekening voor het verslagjaar 2023 wordt in het kalenderjaar 2024 vastgesteld.

Vanaf jaarrekening 2023 zal het Dagelijks Bestuur een financiële rechtmatigheidsverklaring opnemen in het jaarverslag van de VRZL. Het Dagelijks Bestuur gaat daarmee verantwoording afleggen omtrent de financiële rechtmatigheid. Deze financiële rechtmatigheidsverantwoording wordt getoetst bij de jaarrekeningcontrole door de externe accountant. VRZL dient zodanige maatregelen te treffen dat de rechtmatigheid van de algehele uitvoering gewaarborgd is. VRZL ligt op koers om te komen tot een rechtmatigheidsverantwoording in het jaardocument vanaf 2023. De controle verordening is hierop al aangepast en deze is vastgesteld in het DB van 24 juni 2022.

Het Dagelijks Bestuur heeft in haar vergadering van 18 november 2022 het intern controleplan VRZL vastgesteld. Het intern controleplan VRZL is afgestemd met de accountant in het kader van de jaarrekening controle. Daarbij is gekozen voor variant 1:

- het opstellen door het Dagelijks Bestuur van een financiële rechtmatigheidsverantwoording die alleen iets zegt over het naleven van wet- en regelgeving, die betrekking heeft op financiële beheerhandelingen waarmee aan de wettelijke norm wordt voldaan;

Door het Intern Controleplan VRZL vast te stellen is er afstemming met het Controleprotocol accountantscontrole 2022 (vastgesteld door het AB d.d. 2 december 2022), en kan er invulling worden gegeven aan de rechtmatigheidsverantwoording die vanaf 2023 voor het bestuur van VRZL geldt. . Het Intern Controleplan geeft een beeld van de toetsing van de financiële beheersing en is een leidraad voor de organisatie om te waarborgen dat financiële beheer handelingen getrouw en rechtmatig door de daartoe bevoegde personen worden uitgevoerd. Het is van belang dat deze interne controles worden vastgelegd, intern voor het management én extern voor de accountant. De accountant maakt bij haar controlewerkzaamheden ook gebruik van het intern controleplan. De resultaten uit interne controles geven informatie over in hoeverre de activiteiten van VRZL op een beheerste wijze plaatsvinden, ofwel in hoeverre VRZL “in control’’ is.

Daarnaast zijn alle relevante (financiële) processen beschreven. Naast de interne controle werkzaamheden die eerder al werden uitgevoerd, zijn deze werkzaamheden in 2022 verder uitgebreid om te komen tot een deugdelijke grondslag voor de rechtmatigheidsverantwoording.

2.4.5 Verbonden partijen

2.4.5.1 Definitie

Een verbonden partij is een rechtspersoon waarin de gemeenschappelijke regeling zowel bestuurlijk als financieel een belang heeft. VRZL is een samenwerkingsverband op grond van de Wet veiligheidsregio's, waaraan de 16 Zuid-Limburgse gemeenten deelnemen. Vastgelegd is dat de deelnemende gemeenten er zorg voor dragen dat de Veiligheidsregio over voldoende middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd zijn.

2.4.5.2 Lijst van verbonden partijen

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg participeert in de gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT als verbonden partij.

Verbonden partij	Belang	Doel	Ontwikkelingen
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN (GR)			
Gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT	• Bestuurlijk verbonden via het algemeen bestuur van de Gemeen-schappelijke Regeling. • Financieel verbonden via de bijdrage in de gemeenschappelijke kosten voor circa € 1,0 miljoen op jaarbasis. Deze kosten betreffen: • Kosten van accounts en werkplekken • Kosten van opslag Overige diensten worden afgerekend op basis van overeenkomst.	Het leveren van ICT-basisvoorziening door middel van technisch beheer.	VRZL neemt vanaf 2015 deel aan deze regeling en draagt naar rato van de afname van ICT-diensten bij aan de kosten van de gemeenschappelijke regeling ICT ter ondersteuning van de bedrijfsvoering.

Vanuit financieel perspectief zijn de volgende cijfers relevant:

Verbonden partij			
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN (GR)			
Gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT		**31 december 2021**	**31 december 2022**
	Eigen vermogen	-	-
	Vreemd vermogen	-	-
	Verwacht resultaat	-	-
	Risico's	Parkstad-IT functioneert zonder winstoogmerk. De kosten worden naar rato van afname van de dienstverlening verdeeld over de deelnemers. De bijdrage van de deelnemers op rekeningbasis is gelijk aan de geraamde bijdrage tenzij het resultaat in de jaarrekening van Parkstad-IT met meer dan € 250.000 afwijkt. In dat geval vindt verrekening met de deelnemers naar rato plaats. Resultaten binnen de bandbreedte van € 250.000, positief of negatief, lopen via de balans over naar een volgend exploitatiejaar. De bijdrage aan Parkstad-IT wordt jaarlijks in de begroting van de VRZL geraamd.	

2.4.5.3 Overige aspecten samenwerking

Naast de verbonden partijen, zijn de volgende zaken van belang.

- Met de Politie is een convenant afgesloten waarin afspraken over de bijdrage van de politie aan de gezamenlijke risicobeheersing, Crisisbeheersing en Rampenbestrijding staan benoemd;
- Met de GGD Zuid-Limburg is een bestuursovereenkomst afgesloten waarin de afspraken rond de uitvoering van de GHOR-taken staan benoemd. De GHOR maakt organisatorisch deel uit van de afdeling Acute Zorg van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg;
- In 2013 is met de colleges van de deelnemende gemeenten een overeenkomst gesloten waarin de taakoverdracht is geregeld rondom bevolkingszorg (voorbereiding en coördinatie). Deze is in 2021 geactualiseerd en opnieuw bestuurlijk bekrachtigd.;
- Verder is er een overeenkomst tot levering van diensten met Chemelot/Sitech. Dit betreft een samenwerking op het gebied van ongevalsbestrijding met gevaarlijke stoffen (gaspakkeninzet en schuimblussing). Door deze overeenkomst (per 1-1-2014) wordt voldaan aan de Wet veiligheidsregio's.
- In 2022 is het startsein gegeven voor de meerjarige campagne Samen Veilig Rondom Chemelot. Onder deze benaming laten Chemelot, VRZL, gemeente Beek, gemeente Sittard-Geleen, gemeente Stein, provincie Limburg, brandweer, GGD Zuid Limburg en politie de komende jaren zien wat de risico's zijn van wonen in de omgeving van een chemisch industrieterrein. En wat Chemelot, overheden en hulpdiensten doen om die risico's te beperken. Ook is er uitgebreide aandacht voor wat omwonenden zelf kunnen doen bij incidenten. De veiligheidsbeleving van omwonenden verschilt van die van de bovengenoemde partijen. Daarom wordt de communicatie-inhoud in lijn gebracht met de communicatiebehoeften van specifiek omwonenden.
- Het LINKS-traject maakt deel uit van een Europees subsidieprogramma voor onderzoek en ontwikkeling. Daardoor kunnen Europese instellingen en overheidsorganisaties van elkaar leren en samen oplossingen zoeken voor vergelijkbare problemen. VRZL en Chemelot participeren in dit traject.

2.4.6 Wet open overheid (WOO)

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Naast de Woo is er sprake van 'aanpalende' informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet.

De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

Binnen Veiligheidsregio Zuid-Limburg is een groep collega's vanuit de teams Kaderstelling, Kwaliteitszorg/C&R, IA&F, BDO en communicatie in de eerste helft van 2022 samengekomen om een eerste verkenning te doen van de huidige stand van zaken binnen Veiligheidsregio Zuid-Limburg met betrekking tot de implementatie van de Woo en welke acties acuut dienen te worden uitgezet. In de komende periode, zal door middel van een implementatieproject Woo, verder werk worden gemaakt van de opgaven die de Woo met zich meebrengt.

2.5 FUNCTIONEEL LEEFTIJDSONTSLAG (FLO)

Het Algemeen Bestuur heeft in de bestuursvergadering van 6 december 2019 de nota reserves en voorzieningen vastgesteld. In deze nota is o.a. aangegeven dat de FLO-kosten (tot en met 2044) een grillig verloop hebben en dat deze moeten worden geëgaliseerd om de gemeentelijke bijdrage stabiel te houden. Om de kosten die samenhangen met het FLO te kunnen dragen heeft VRZL in 2021 op advies van de accountant een voorziening getroffen. De herijking FLO die in 2021 heeft plaatsgevonden heeft ertoe geleid dat er een forse extra dotatie is gedaan aan deze voorziening om te voorkomen dat deze voorziening negatief zou worden, iets dat niet mag bij een voorziening. Er heeft in 2021 o.a. een extra dotatie plaatsgevonden met een omvang van € 560.000 die toen met incidentele middelen is gefinancierd. In 2022 is geconstateerd dat deze extra kosten structureel zijn voor de komende jaren en niet uit de staande begroting gefinancierd kunnen worden.

De FLO overgangsregeling is sinds 2019 aangepast naar een gegarandeerd netto loon van 75%. Dit loon bestaat uit de uitkering levensloop aangevuld met bijdrage van de werkgever tot aan de pensioendatum. Door een recente wetswijziging stopt de levensloopregeling landelijk in 2022. In 2022 start de regeling “netto FLO-spaartegoed”. Medewerkers kunnen door deze wetswijziging zelf kiezen wanneer zij de FLO laten ingaan. Dat kan een verschuiving van kosten tot gevolg hebben waardoor bestuurlijk is afgesproken de FLO in het jaar 2022 en 2023 nogmaals te herijken en te monitoren op inhoud en effecten. De herijking in 2022 liet zien dat er een extra bijdrage van de gemeenten noodzakelijk was in de omvang van € 560.000.

In de vergadering van het AB d.d. 14 oktober 2022 heeft VRZL door middel van een memo inzicht gegeven in de casus FLO en de extra dotatie aan de FLO voorziening, en dat heeft ertoe geleid dat het AB een voorgenomen positief besluit heeft genomen over een structurele reguliere bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL met een omvang van in totaal € 560.000 met ingang van 2023. Een verhoging van de structurele reguliere bijdrage raakt het budgetrecht van gemeenteraden en derhalve is dit voorgenomen positief besluit voor zienswijze naar de gemeenten gestuurd. In afwachting van de zienswijzen van deelnemende gemeenten VRZL zal in het AB van 13 en 14 april 2023 een definitief besluit worden genomen. VRZL zal de kosten FLO jaarlijks herijken en hierover het bestuur informeren.

2.6 COVID-19

Bij een terugblik op 2022 en de financiële verantwoording die daarbij hoort kunnen we nog steeds niet om COVID-19 heen gezien de meerkosten die VRZL heeft gemaakt in het jaar 2021 in relatie tot COVID-19, en waar wij in afwachting waren van toekenning door het Ministerie van VWS. In de maand december van 2022 hebben wij vanuit het Ministerie van VWS bericht ontvangen dat de door ons ingediende meerkosten volledig zullen worden vergoed. Daarmee heeft er een definitieve afronding plaats gevonden ten aanzien van onze claim. VRZL blijft alert op mogelijke veranderingen ten opzichte van de huidige situatie en daar waar nodig op acteren.

2.7 HOOGWATERRAMP

In de maand juli 2021 is Zuid-Limburg getroffen door een Hoogwaterramp van exceptionele proporties. Vijf dagen lang is onze organisatie op de proef gesteld en waren we maximaal opgeschaald. VRZL is verantwoordelijk geweest voor de coördinatie van de hulpverlening. Samen met onze vertrouwde partners, met hulp van velen uit andere veiligheidsregio’s en uit andere organisaties hebben we een gigantische klus geklaard. De nasleep duurt nog voort.

Het is belangrijk om te leren van de werkzaamheden die we uitvoeren. Daarom hebben we er óók op ingezet dat de ramp goed geëvalueerd wordt. In 2022 hebben wij op basis van de aanbevelingen uit de COT-rapportage een plan van aanpak opgesteld om concreet met verbeteringen aan de slag te gaan.

Gezien de omvang en impact is sprake van forse financiële consequenties. Volgens artikel 55 lid 2 van de Wet veiligheidsregio’s verleent de Minister een bijdrage voor de kosten die voor een veiligheidsregio voortvloeien uit de uitoefening van haar taken. VRZL heeft een claim ingediend bij zowel de wet tegemoetkoming schade (WTS) alsook bij de wet veiligheidsregio’s (WVR). Er heeft in 2022 regelmatig overleg plaats gevonden met de schade-expert van het Nivre, die de schadeclaim beoordeelt, waarna uiteindelijk een taxatierapport werd opgesteld. In de maand januari 2023 hebben wij de beslisbrief ontvangen van RVO inzake onze claim.

Onze kosten die wij geclaimd hebben zijn daarmee volledig vergoed in het kader van de WVR. We zijn nog in afwachting van afhandeling van onze WTS claim. De doorlooptijd is erg lang ten aanzien van deze beoordeling en we hopen dat dit in 2023 zal worden afgehandeld. Deze claim heeft VRZL als vordering op de balans opgenomen en heeft daarmee geen resultaateffect.

2.8 OEKRAÏNE / CRISIS NOODOPVANG ASIELZOEKERS

Oekraïne:
Op 24 februari 2022 is door het oorlogsgeweld in Oekraïne een grote stroom van ontheemden ontstaan. Vanwege de mogelijke komst van vele ontheemden uit Oekraïne naar Nederland, is de noodzaak ontstaan om op korte termijn voldoende opvangplekken te creëren.

De toestroom van ontheemden uit Oekraïne is dermate hoog dat Nederland niet in staat is om binnen de bestaande structuren opvang te bieden. Om die reden heeft het kabinet in het Veiligheidsberaad van 7 maart 2022 de opdracht gegeven aan de voorzitters van de veiligheidsregio's om samen met gemeenten opvanglocaties te realiseren en te exploiteren voor 50.000 opvangplekken.

Tijdens het Veiligheidsberaad van 25 april 2022. heeft de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid een aanvullend verzoek voor noodopvang van Oekraïense vluchtelingen gedaan. De veiligheidsregio's hebben hun bereidheid uitgesproken zich in te zetten om nog eens 25.000 opvangplekken te realiseren bovenop de reeds toezegde 50.000 opvangplekken.

Het Veiligheidsberaad heeft wel randvoorwaarden gesteld waaraan voldaan moet zijn om de extra 25.000 noodopvangplekken te kunnen realiseren. Een van die randvoorwaarden is het aanpassen van het verdeelmodel van een verdeling van een vast aantal noodopvangplekken per regio naar een verdeling naar absorptievermogen, een verdeling op maat derhalve. In het Veiligheidsberaad van 7 juni 2022 is besloten het verdeelmodel naar rato inwoners en oppervlakte te gebruiken. Voor VRZL betekent dit een inspanningsverplichting voor in totaal 2.663 opvangplekken.

In de brief aan de Tweede Kamer van 8 maart 2022 heeft het kabinet toegezegd dat de kosten die worden gemaakt vanwege de realisatie en exploitatie van deze opvang van rijkswege worden vergoed. Dit besluit van de Staatsecretaris van Justitie en Veiligheid voorziet in de vergoeding van de kosten die worden gemaakt door de veiligheidsregio's, gemeenten en de GGD-en/GHOR en die toezien op de coördinerende werkzaamheden en de eerste opvang in hun regio.

Het besluit voorziet in een incidentele bijdrage aan veiligheidsregio's voor de daadwerkelijk gemaakte kosten (meerkosten) die aanvullend worden gemaakt ten behoeve van de coördinatie en eerste opvang van ontheemden uit Oekraïne voor de periode vanaf 1 maart 2022 tot en met 31 december 2022.

Op 14 juli 2022 heeft VRZL een aanvraag inzake een voorschotbijdrage eerste opvang ontheemden uit Oekraïne ingediend bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor een bedrag van € 3,0 miljoen.

Op 7 oktober 2022 ontvingen wij het bericht dat deze aanvraag was goedgekeurd, echter duurde het tot 1 december 2022 voordat het subsidieloket de beschikking en uitbetaling had verwerkt.

De aangevraagde voorschotbijdrage is bij lange na niet toereikend voor de gemaakte kosten door VRZL. De gemaakte kosten bedragen inmiddels ruim € 4,7 miljoen en VRZL zal deze kosten onder aftrek van het verstrekte voorschot claimen na vaststelling van de jaarrekening voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring. Dit dient voor 15 juli 2023 plaats te vinden.

De meerkosten in het kader van de opvang ontheemden Oekraïne heeft VRZL als vordering op de balans opgenomen en heeft daarmee geen resultaateffect.

Kostensoort	Opgave kosten
Overige meerkosten	
Brandweerzorg repressie/incidentbestrijding	4.720.782
Meldkamer	-
ROC (opleidingen)	-
GHOR	-
Preventie	-
Crisisbeheersing en Rampenbestrijding	-
Risicobeheersing	-
Bevolkingszorg	-
Bedrijfsvoering	-
Overige taken/activiteiten	-
Subtotaal	**4.720.782**
Minder opbrengsten (verrekend met minder kosten)	
Brandweerzorg repressie/incidentbestrijding	-
Meldkamer	-
ROC (opleidingen)	-
GHOR	-
Preventie	-
Crisisbeheersing en Rampenbestrijding	-
Risicobeheersing	-
Bevolkingszorg	-
Bedrijfsvoering	-
Overige taken/activiteiten	-
Subtotaal	**-**
Totale kosten 2022	**4.720.782**

Crisisnoodopvang asielzoekers (CNO)
In het Veiligheidsberaad van 23 mei jl. heeft de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid een dringend beroep gedaan op de veiligheidsregio's om te helpen bij het ontlasten van het aanmeldcentrum in Ter Apel door middel van het realiseren van tijdelijke crisisnoodopvang van asielzoekers. In lijn met hiertoe gemaakte afspraken met de operationeel directeur COA, is door de RCDV een aflosschema crisisnoodopvang voor de veiligheidsregio's opgesteld, waar het Veiligheidsberaad op 7 juni jl. mee heeft ingestemd.

Volgens dit aflosschema spannen telkens vier veiligheidsregio's zich in om gedurende 14 dagen 150 crisisnoodopvangplekken voor asielzoekers uit Ter Apel te realiseren, leidend tot een continue beschikbaarheid van 600 crisisnoodopvangplekken gedurende een periode van 12 weken.

De inkt van deze afspraak was nog niet droog, toen duidelijk werd dat het aantal van 600 crisisnoodopvangplekken om Ter Apel te ontlasten onvoldoende is. De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid heeft dit tijdens de vergadering van het Veiligheidsberaad van 7 juni al kenbaar gemaakt.

Het Veiligheidsberaad heeft vervolgens de RCDV verzocht om een plan te maken om te komen tot een continue beschikbaarheid van 6x150 crisisnoodopvangplekken, 900 plekken in totaal derhalve, met inachtneming van prognoses van het COA.

In de praktijk vangen veiligheidsregio's en gemeenten overigens ook nu al meer asielzoekers op in crisisnoodopvang dan de gevraagde 900. Ook de gevraagde 900 zal onvoldoende zijn als er geen structurele aanpassing van de huidige werkwijze komt en een doorbraak geforceerd wordt in de asielketen in Nederland. Tot nu toe blijven de toegezegde middellange en lange termijn oplossingen uit.

Bijna elke dag worden de veiligheidsregio's benaderd om nog meer opvangplekken beschikbaar te stellen. De ambtelijke organisaties van gemeenten zijn niet in staat om nog meer inzet te leveren. In de praktijk is dit wel nodig bij crisisnoodopvang, omdat het COA geen of maar een heel klein deel van de benodigde inzet kan leveren en onvoldoende personeel heeft om haar afspraken ten aanzien van de crisisnoodopvanglocaties na te komen. Het COA is in de praktijk niet bij machte om, zoals afgesproken, de medische zorg op de opvanglocaties te organiseren, zodat ook deze taak bij de gemeenten en/of veiligheidsregio's landt.

Aan veel afspraken die door de RCDV, met instemming van het Veiligheidsberaad (Veiligheidsberaad 7 juni jl.), met het COA zijn gemaakt, wordt door het COA (nog) niet voldaan. Daarbij is er nog steeds geen beeld hoe het COA ervoor zorgt dat asielzoekers, na de crisisnoodopvang, naar (semi)permanente opvangplekken worden gebracht. Sterker nog, nu worden asielzoekers van de ene crisisnoodopvang naar de volgende gebracht (van sporthal naar sporthal).

Na twee jaar COVID-19 en enkele maanden opvang van Oekraïners komen veiligheidsregio's nauwelijks nog aan de eigen taken toe. Ondanks eerdere toezeggingen vanuit andere overheidsorganisaties is van personele bijstand nog geen sprake. De veiligheidsregio's lossen steeds meer uitvoeringsproblemen van het COA op. Strakke coördinatie en prognoses vanuit het COA ontbreken.

De inspanningen van de veiligheidsregio's zijn niet alleen gericht op het ondersteunen en faciliteren van de gemeenten, maar ook op het bereiken van maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak. Wat is naar de samenleving toe verantwoord en hoe blijf je als overheid betrouwbaar? Het ontbreken van heldere prognoses van het COA en de steeds wisselende vraag richting veiligheidsregio's en gemeenten, maken dit niet eenvoudiger.

Goede afspraken met COA en Rijk zijn voor ons van groot belang. Voor deze activiteiten worden kosten gemaakt. Tot voor kort was er geen duidelijkheid inzake vergoeding van gemaakte kosten door VRZL met betrekking tot CNO. Het gaat hierbij om zowel kosten voor de opvang als om coördinatiekosten die worden gemaakt.

Eind november 2022 ontvingen wij het bericht dat afgesproken is dat de veiligheidsregio's de daadwerkelijke kosten kunnen declareren en dat deze door het COA worden uitbetaald. Het is vervolgens aan het ministerie dat er voldoende budget voor COA beschikbaar is om deze betalingen te kunnen verrichten. De gemaakte kosten bedragen inmiddels ruim € 6 miljoen en VRZL zal deze kosten declareren bij het COA. Inmiddels is gebleken dat dit dossier ons ook in 2023 nog volop bezig zal houden.

De kosten samenhangend met de CNO inzake de doorbelasting naar het COA heeft VRZL als vordering op de balans opgenomen en heeft daarmee geen resultaateffect.

2.9 BESTUURLIJKE DIALOOG BRANDWEERZORG

Afgelopen jaar is samen met het algemeen bestuur intensief gesproken over een aantal thema's uit de bestuurlijke dialoog verantwoorde brandweerzorg 2024-2030. Benadrukt is het belang van de vrijwilligheid; vanuit het oogpunt van betaalbaarheid maar zeker ook vanuit inwoner-betrokkenheid. Daarbij heeft het algemeen bestuur aangegeven dat zij binnen de huidige financiële kaders wensen te blijven. Ten aanzien van het mogelijk veranderend beleid inzake huisvesting, zullen de financiële effecten en risico's apart worden beschouwd.

Het jaar 2022 is vooral gebruikt om enerzijds de op ons af komende wettelijke ontwikkelingen te doorgronden en anderzijds het bestuur in positie te brengen om te kunnen onderzoeken welke vernieuwing gewenst en haalbaar is. In 2022 zijn ook de eerste deelproducten opgeleverd, te weten: visie op inrichting risicobeheersing, (statisch) brandweerrisicoprofiel en het brandweerdekkingsplan / materieelspreidingsplan 2022 ("foto van nu"). Gestart is met het opstellen van een nieuw brandweerdekkingsplan 2024-2027.

De belangrijkste uitgangspunten rondom incidentbestrijding zijn daarmee: behoud vrijwilligheid (mede voor de slagkracht), het vasthouden aan de backbone van de huidige beroepskazernes (o.a. voor de paraatheid), het blijven invullen van de bestaande specialismen en het inrichten van het nieuwe dekkingsplan via de systematiek van gebiedsgerichte opkomsttijden.

De belangrijkste uitgangspunten rondom risicobeheersing zijn dat bevestigd werd dat de brandweer de adviseur blijft van de gemeente in het kader van fysieke veiligheid en de niet wettelijke taken blijft uitvoeren. Daarnaast zal de gemeente in overleg gaan met de brandweer over de risico's op basis van een op te leveren dynamisch brandweerrisicoprofiel. Uitkomsten daarvan worden vastgelegd in het integraal veiligheidsplan van de gemeente. Afgelopen jaar zijn we ook de dialoog gestart over het thema huisvesting. Al eerder was afgesproken dat, daar waar nieuwbouw aan de orde is, dit in eigendom van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) komt.

Gedurende dit gehele proces zijn de gemeenteraden regelmatig en actief geconsulteerd. Middels "tafelgesprekken" op gemeenteniveau hebben wij afgelopen najaar tijdens een 3-tal fysieke bijeenkomsten circa 75 gemeenteraadsleden bijgepraat over de bestuurlijke dialoog, het meerjarenbeleidsplan en hun specifieke rol daarin.

De opbrengst van de bestuurlijke dialoog brandweerzorg zal worden verankerd in het nieuwe meerjarenbeleidsplan Veiligheidsregio Zuid-Limburg 2024 t/m 2027. De voorbereidingen hiervoor zijn inmiddels gestart. Het meerjarenbeleidsplan richt zich hoofdzakelijk op de ambities c.q. doorkijk naar de periode 2024 t/m 2027 voor onze twee hoofdprogramma's: Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg. Voornoemd beleidsplan zal medio 2023 ter besluitvorming aan het algemeen bestuur worden voorgelegd.

2.10 WET GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

Op 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Met deze wijziging krijgen volksvertegenwoordigers, zoals gemeenteraadsleden en statenleden, meer invloed op de besluitvorming van dit soort samenwerkingen en kunnen ze die beter controleren.

Het deel van de wet dat rechten geeft aan volksvertegenwoordigers, bijvoorbeeld met betrekking tot termijnen, is per 1 juli 2022 in werking getreden. Voor het andere deel (verplichtingen om bestaande gemeenschappelijke regelingen aan te passen, om zo scherpere afspraken te maken over bijvoorbeeld uittreding of evaluatie) geeft de wet een implementatieperiode van twee jaar.

Aangezien deze wet voor alle gemeenschappelijke regelingen geldt, staan alle gemeenschappelijke regelingen voor dezelfde opdracht: actualisatie van de GR vóór 1 juli 2024. In 2022 is daarom besloten om gezamenlijk met andere regelingen in (Zuid) Limburg op te trekken in het formuleren van wijzigingsvoorstellen maar ook in procesgang middels raadsinformatiesessies.

Tijdens deze informatiesessies worden de raden bijgepraat over het initiatief en worden zij in de gelegenheid gesteld om input te leveren. De eventuele input van de raden tijdens deze informatiesessies zal worden meegenomen in de concreet op te stellen wijzigingsvoorstellen. Om ervoor te zorgen dat de wijzigingen echt per 1 juli 2024 in werking zullen treden, is het streven om de conceptteksten voor de gewijzigde gemeenschappelijke regeling VRZL in het voorjaar van 2023 in procedure te brengen.

3 DEEL C – JAARREKENING

3.1 BALANS (VOOR RESULTAATBESTEMMING)

Activa	31 december 2022	31 december 2021
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa met economisch nut		
Gronden en terreinen	1.779.749	1.679.749
Bedrijfsgebouwen	13.040.640	11.643.398
Inventaris en inrichting	872.271	760.678
Installaties	1.118.679	1.311.313
ICT en automatiseringsapparatuur	355.959	283.792
Voer- en vaartuigen en haakarmbakken	17.658.509	16.055.446
Brandweermaterialen	1.982.435	1.647.819
Kleding	810.416	1.066.527
Totaal materiële vaste activa met economisch nut	**37.618.658**	**34.448.722**
Totaal vaste activa	**37.618.658**	**34.448.722**
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	10.811.984	2.121.708
Uitzetting in 's Rijks schatkist	13.953.230	23.043.087
Overige vorderingen	253.082	244.667
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar	**25.018.296**	**25.409.462**
Liquide middelen	**139.623**	**149.068**
Overlopende activa	**996.469**	**190.382**
Totaal vlottende activa	**26.154.389**	**25.748.912**
Totaal activa	**63.773.047**	**60.197.634**

Passiva	31 december 2022	31 december 2021
VASTE PASSIVA		
Reserves		
Algemene reserve	1.436.273	1.556.346
Bestemmingsreserves	3.352.676	3.204.929
Nog te bestemmen resultaat	-401.920	-120.073
Totaal reserves	**4.387.029**	**4.641.202**
Voorzieningen	**8.057.280**	**7.255.826**
Vaste schulden		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	25.379.018	27.496.504
Totaal vaste schulden	**25.379.018**	**27.496.504**
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**14.179.838**	**4.107.588**
Overlopende passiva	**11.769.881**	**16.696.514**
Totaal passiva	**63.773.047**	**60.197.634**

3.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Hieronder is het recapitulerend financieel overzicht weergegeven. De bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2021	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Baten				
Bijdrage gemeenten	42.610	45.118	45.327	45.371
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.852	-	1.880	1.880
Bijdrage Rijk (BDuR)	6.079	5.939	6.288	6.288
Overige inkomsten	2.939	630	6.180	13.094
Totaal	**53.480**	**51.687**	**59.675**	**66.633**
Lasten				
Personeel	31.899	32.634	29.230	29.537
Opleiding, vorming en training	1.525	-	1.854	1.678
Kantoor	1.348	3.389	1.009	11.231
Automatisering	646	-	486	507
Huisvesting	3.440	2.810	7.710	3.452
Voertuigen	1.060	2.069	959	1.050
Materialen	1.000	-	849	1.179
Kapitaallasten	4.599	3.912	4.356	4.356
Totaal	**45.517**	**44.814**	**46.453**	**52.990**
Overhead	9.196	8.004	9.689	10.312
Onvoorzien	-	10	-	-
Totaal	**9.196**	**8.014**	**9.689**	**10.312**
Dotatie voorzieningen	3.691	-	3.385	3.586
Onttrekking voorzieningen	3.888	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**-197**	**-**	**3.385**	**3.586**
Dotatie reserves	3.369	4.520	4.333	4.332
Onttrekking reserves	4.285	5.661	4.185	4.185
Mutatie reserves	**-916**	**-1.141**	**148**	**147**
Resultaat	**-120**	**-**	**-**	**-402**

Toelichting op de balans

3.2.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Hierna wordt per categorie aangegeven welke grondslagen zijn gehanteerd. In de jaarrekening is de Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) als integraal onderdeel van VRZL verantwoord.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeid gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaatsvindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Daarbij moet worden gedacht aan overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel worden in het vervolg van deze jaarrekening toegelicht.

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met een economisch nut > € 2.500 of een levensduur van > 2 jaar worden conform de financiële verordening geactiveerd.

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegen duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Afschrijvingen

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de financiële verordening zoals vastgesteld door het algemeen bestuur in haar vergadering van 24 september 2021. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode en starten op 1 januari van het jaar ná ingebruikname van het actief. De afschrijvingstermijnen worden bepaald op basis van de verwachte gebruiksduur rekening houdend met een restwaarde die nihil is.
De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate verwerkt in de jaarrekening.

De volgende afschrijvingstermijnen, zoals vastgelegd in de financiële verordening, zijn van toepassing:

Activa	Afschrijvingstermijnen in jaren
Gronden en terreinen	Niet over afschrijven
Gebouwen en renovaties	10 - 40
Installaties	5 - 20
Inventaris en inrichting	5 - 10
ICT en automatiseringsapparatuur	3 - 8
Voer-, vaartuigen en haakarmbakken	3 - 20
Brandweermaterieel	3 - 20
Kleding	5 - 10

Vlottende activa
De vlottende activa worden onderverdeeld in:

- Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar
- Liquide middelen
- Overlopende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar
De uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa
De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Vaste passiva

Reserves
In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van de reserves is een zaak van het algemeen bestuur. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra het algemeen bestuur aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een besluit van het algemeen bestuur voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen
Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van VRZL. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de contante waarde of het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatig verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren
- De onderhoudsvoorzieningen hebben betrekking op diverse beheerprogramma's en dienen voornamelijk tot gelijkmatige verdeling van lasten over een reeks van jaren, afhankelijk van de onderhoudscyclus.

De vorming van een voorziening, dan wel dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als last in het betreffende boekjaar verantwoord. Onttrekkingen aan de voorziening worden rechtstreeks op de voorziening verantwoord en lopen niet via de exploitatie.

Aan de voorziening ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Vaste schulden
De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden onderverdeeld in:

- Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar
- Overlopende passiva

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar
De netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva
De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Resultaatbepaling
Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de ontvangen gemeentelijke en rijksbijdragen alsmede de overige inkomsten en alle aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. Hierbij wordt het stelsel van baten en lasten gehanteerd, met inachtneming van het voorzichtigheidsbeginsel, het toerekeningsbeginsel en het realisatiebeginsel.

Vennootschapsbelasting
VRZL heeft geen activiteiten die vallen onder de vennootschapsbelasting en is derhalve niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

3.2.2 Vaste activa

3.2.2.1 Materiële vaste activa met economisch nut

Per einde boekjaar 2022 bedraagt de boekwaarde van de materiële vaste activa € 37,6 miljoen (ultimo 2021 € 34,5 miljoen). Voor de opbouw naar activasoort wordt verwezen naar het onderstaande overzicht van geactiveerde kapitaaluitgaven.

Overzicht van geactiveerde kapitaaluitgaven

Omschrijving	Boekwaarde 31 december 2021	Vermeerderingen 2022	Afschrijvingen 2022	Boekwaarde 31 december 2022
Materiële activa met economisch nut				
a. Gronden en terreinen	1.679.749	100.000	-	1.779.749
b. Bedrijfsgebouwen	11.643.398	2.020.813	623.571	13.040.640
c. Inventaris en inrichting	760.678	285.088	173.495	872.271
d. Installaties	1.311.313	19.056	211.690	1.118.679
e. ICT en automatiseringsapparatuur	283.792	168.469	96.302	355.959
d. Voer- en vaartuigen en haakarmbakken	16.055.446	3.466.167	1.863.104	17.658.509
e. Brandweermaterialen	1.647.819	832.742	498.126	1.982.435
f. Kleding	1.066.527	174.440	430.550	810.416
Totaal materiële vaste activa	**34.448.722**	**7.066.775**	**3.896.838**	**37.618.658**

Overzicht kapitaallasten

Omschrijving	Afschrijvingen 2022	Rente 2022
Materiële activa met economisch nut		
a. Gronden en terreinen	-	22.405
b. Bedrijfsgebouwen	623.571	155.301
c. Inventaris en inrichting	173.495	10.146
c1. Inventaris en inrichting (oud)	80.956	1.355
c2. Inventaris en inrichting (nieuw)	92.539	8.791
d. Installaties	211.690	17.491
d1. Installaties (oud)	165.254	12.873
d2. Installaties (nieuw)	46.436	4.618
e. ICT en automatisering	96.302	3.785
d. Voer- en vaartuigen en haakarmbakken	1.863.104	214.149
e. Brandweermaterialen	498.126	21.979
f. Kleding	430.550	14.225
Totaal materiële vaste activa	**3.896.838**	**459.481**

Toelichting mutaties materiële vaste activa met economisch nut 2022

Alle investeringen die in 2022 zijn gedaan, passen binnen het door het algemeen bestuur goedgekeurde meerjarig investeringsplan.

Gronden en terreinen

Saldo per 31.12.2022 is € 1.779.749. In 2022 is met de aankoop van de kazerne Simpelveld grond aangekocht voor een bedrag van € 100.000.

Gebouwen en renovaties

Saldo per 31.12.2022 is € 13.040.640. Het saldo van de vermeerderingen bedraagt € 2.020.813 en betreft de aankoop van kazerne Vaals € 1.271.418, aankoop kazerne Simpelveld € 534.743 en de investering in de nieuwbouw kazerne Sittard Oost € 137.945.

Installaties
Saldo per 31.12.2022 is € 1.118.679. In 2022 is er voor € 19.056 in installaties geïnvesteerd.

Inventaris en inrichting
Saldo per 31.12.2022 is € 872.271. In 2022 is er voor € 285.088 nieuwe inventaris aangeschaft. Het betreft voornamelijk vervanging van bestaande inventaris.

ICT- en automatiseringsapparatuur
Saldo per 31.12.2022 is € 355.959. De investeringen in 2022 bedroegen € 168.470 en hebben o.a. betrekking op:

• iPhone	€	35.779
• Videoconference (teams)	€	106.967
• Laptops	€	14.320

Voer-, vaartuigen en haakarmbakken
Saldo per 31.12.2022 is € 17.658.509. De investeringen in 2022 bedroegen € 3.466.167 en betreffen o.a.:

• Tankautospuiten	€	1.329.723
• Redgereedschap	€	118.166
• Redvoertuigen	€	1.616.790
• AED	€	56.204
• Korf voertuig	€	84.755

Brandweermaterialen
Saldo per 31.12.2022 is € 1.982.435. De investeringen in 2022 bedragen totaal € 832.742 en hebben betrekking op onder meer:

• Heftruck	€	40.414
• Ademluchttoestellen	€	284.576
• Bereikbaarheidskaarten	€	77.462
• Oefenkarren	€	155.998
• MDT	€	179.115
• Communicatiesets	€	32.221
• Hefbruggen	€	14.115
• Duikcilinders	€	13.552

Kleding
Saldo per 31.12.2022 is € 810.416. In 2022 is voor € 174.440 aan kleding aangeschaft en betreft met name bluskleding en operationeel uniformen.

3.2.3 Vlottende activa

3.2.3.1 Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar
Saldo per 31.12.2022 is € 25.018.296. De vorderingen op openbare lichamen per ultimo 2022 betreft met een vordering opgenomen op basis van art. 55 lid 1 van de Wet veiligheidsregio inzake de Hoogwaterramp groot € 1.109.540. Daarnaast bestaat het saldo uit een de vordering op het Ministerie van Justitie en Veiligheid welke betrekking heeft op de noodopvang vluchtelingen groot € 7.740.138.

Tevens bestaat de vordering uit de afrekening met de Veiligheidsregio Limburg-Noord inzake de gezamenlijke meldkamer groot € 277.127. Tenslotte bedraagt de vordering op de Zuid-Limburgse gemeenten € 1.618.799.

De overige vorderingen op openbare lichamen bedragen € 66.380.

Conform artikel 39 van BBV is de rekening-courantverhouding met het Rijk, het Schatkistbankieren, ad € 13.953.230, onder uitzettingen in ’s-Rijksschatkist met een rente typische looptijd < 1 jaar gepresenteerd. Het verschil tussen de boekjaren 2021 en 2022 wordt voornamelijk veroorzaakt door het voorfinancieren van de kosten inzake noodopvang vluchtelingen.

De overige vorderingen betreffen vorderingen op derden. De afwikkeling van deze vorderingen heeft een normaal verloop. Het eindbedrag bestaat voor € 197.660 uit de rekening-courantverhouding die de Veiligheidsregio Zuid-Limburg met de GHOR heeft.

Specificatie uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar

Omschrijving	31 december 2022	31 december 2021
Vorderingen op openbare lichamen	10.811.984	2.121.708
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	13.953.230	23.043.087
Overige vorderingen	253.082	244.667
Totaal	**25.018.296**	**25.409.462**

3.2.3.2 Overzicht Schatkistbankieren

De Wet Schatkistbankieren schrijft voor dat de decentrale overheden, waaronder ook de Veiligheidsregio, al hun overtollige liquide middelen en beleggingen aanhouden bij het Ministerie van Financiën. In 2022 is een drempelbedrag bij de bank gehanteerd van € 1.191.000. Er zijn geen overschrijdingen geweest in 2022.

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Berekening benutting drempelbedrag Schatkistbankieren					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1.191**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**121**	**122**	**110**	**119**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.070	1.069	1.081	1.072
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	59.527			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	59.527			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1,0 miljoen	Drempelbedrag	1.191			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	10.890	11.102	10.120	10.948
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	121	122	110	119

3.2.3.3 Liquide middelen

Saldo per 31.12.2022 is € 139.623. De liquide middelen laten per ultimo 2022 een positieve stand zien van € 0,14 miljoen (2021: € 0,15 miljoen) en bestaan uit € 6.406 aan contante middelen en uit € 133.217 aan tegoeden bij bankinstellingen.

Specificatie liquide middelen

Omschrijving	31 december 2022	31 december 2021
Kas	6.406	5.113
Bank	133.217	143.955
Totaal	**139.623**	**149.068**

Rondom de liquide middelen zijn de regels van Schatkistbankieren van toepassing. In paragraaf 3.3.3.2 is het desbetreffende overzicht ingevoegd. Per ultimo 2022 is sprake van een kredietfaciliteit bij de Rabobank ter grootte van € 10.000.

3.2.3.4 Overlopende activa

Specificatie overlopende activa

Omschrijving	31 december 2022	31 december 2021
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	996.469	190.382
Totaal	**996.469**	**190.382**

De overlopende activa groot € 996.469 bestaat voor € 27.279 nog te ontvangen creditrente met betrekking tot Schatkistbankieren. Het overige deel groot € 969.190 bestaat voornamelijk uit diverse reeds vooruitbetaalde kosten, licentiekosten, verzekeringspremies en abonnementen die betrekking hebben op 2023.

3.2.4 Vaste passiva
3.2.4.1 Reserves overzicht van reserves

Omschrijving	Stand 31 december 2021	Resultaat-bestemming	Vermeerderingen 2022	Verminderingen 2022	Stand 31 december 2022
Algemene reserve					
Algemene reserve	1.488.241	-139.894	-	-	1.348.347
Algemene reserve GHOR	68.105	19.821	-	-	87.926
Totaal	**1.556.346**	**-120.073**	**-**	**-**	**1.436.273**
Bestemmingsreserves					
Ingroeireserve kapitaallasten	1.396.246	-	4.332.105	3.294.605	2.433.746
Reserve sociaal plan	99.087	-	-	99.087	-
Reserve frictiekosten	1.064.962	-	-	514.000	550.962
Bestemmingsreserve uitgestelde activiteiten COVID-19	331.500	-	-	82.000	249.500
Bestemmingsreserve schattingswijzigingen	-	-	-	-	-
Reserve doorontwikkeling VB	219.286	-	-	194.666	24.620
Bestemmingsreserves GHOR	93.848	-	-	-	93.848
Totaal	**3.204.929**	**-**	**4.332.105**	**4.184.358**	**3.352.676**
Totaal	**4.761.275**	**-120.073**	**4.332.105**	**4.184.358**	**4.788.949**
Rekeningsaldo					
Nog te bestemmen resultaat	-120.073	120.073	-	401.920	-401.920
Totaal	**-120.073**	**120.073**	**-**	**401.920**	**-401.920**
Totaal reserves	**4.641.202**	**-**	**4.332.105**	**4.586.278**	**4.387.029**

Algemene reserve
Saldo per 31.12.2022 is € 1.348.347. De algemene reserve is een reserve waaraan geen specifieke bestemming is gegeven. De daarin vastgelegde middelen dienen als weerstandscapaciteit. De stand van de weerstandscapaciteit per ultimo 2021 is € 1.488.241. Aan de Algemene Reserve is vanuit de resultaatbestemming 2021 een bedrag ad € 139.894 onttrokken.

Algemene reserve GHOR
Saldo per 31.12.2022 is € 87.926. Het resultaat 2021 (€ 19.821 positief) is conform besluit van het algemeen bestuur toegevoegd aan de algemene reserve GHOR.

Ingroeireserve kapitaallasten
Saldo per 31.12.2022 is € 2.433.746. Het algemeen bestuur heeft in oktober 2022 de notitie reserves en voorzieningen vastgesteld. Hierin is de eerder vastgestelde systematiek van de ingroeireserve door het bestuur herbevestigd. Verder heeft het algemeen bestuur besloten om het jaarlijks genormeerd bedrag aan kapitaallasten te verhogen met € 400.000. Daarnaast heeft het algemeen bestuur in december 2022 besloten om de ingroeireserve in 2022 eenmalig te verhogen met € 300.000 ter compensatie voor de hogere (toekomstige) kapitaallasten als gevolg van de fors hogere inflatiecijfers. Het genormeerd bedrag aan kapitaallasten wordt jaarlijks geïndexeerd met de prijsindex om schommelingen in de kapitaallasten te voorkomen. De ingroeireserve kapitaallasten is bepaald voor de kapitaallasten inventaris (nieuw), voertuigen, beroepskleding en machines, apparaten en installaties (dus exclusief kapitaallasten inventaris (oud), grond/terreinen en gebouwen). Jaarlijks worden de werkelijke kapitaallasten onttrokken aan de ingroeireserve kapitaallasten. Het genormeerd bedrag aan kapitaallasten wordt jaarlijks gedoteerd aan de ingroeireserve

kapitaallasten. De dotatie aan de ingroeireserve kapitaallasten bedraagt voor 2022 € 4.332.105. De onttrekking aan de ingroeireserve kapitaallasten bedraagt € 3.294.605.

Reserve Sociaal Plan
Saldo per 31.12.2022 is nihil. Op basis van de besluitvorming door het algemeen bestuur is er ten laste van het resultaat van het dienstjaar 2013 een reserve sociaal plan ad € 640.000 gevormd. Ten laste van deze reserve worden vergoedingen voor woon- werkverkeer en piket Maastricht onttrokken. Het algemeen bestuur heeft in oktober 2022 de notitie reserves en voorzieningen vastgesteld, waarin is besloten om de resterende reserve sociaal plan voor een bedrag van € 99.087 vrij te laten vallen.

Reserve frictiekosten
Saldo per 31.12.2022 is € 550.962. Uit de herschikking van de reservepositie is in 2020 een bestemmingsreserve frictiekosten gevormd voor een bedrag van € 2,3 miljoen. In 2018 is een traject van organisatieontwikkeling ingezet waarbij in 2019 de verdere aanpak van de noodzakelijke reorganisatie is vormgegeven. De reorganisatie brengt personele verschuivingen met zich mee welke in 2020 en verder vorm hebben gekregen. Om de hiermee samenhangende frictiekosten op te vangen is een bestemmingsreserve frictiekosten gevormd. Het algemeen bestuur heeft besloten om voor 2022 € 514.000 te onttrekken aan de reserve frictiekosten.

Reserve uitgestelde activiteiten COVID-19
Saldo per 31.12.2022 is € 249.500. Het algemeen bestuur heeft bij vaststelling van de jaarrekening 2020 ingestemd met de vorming van een bestemmingsreserve uitgestelde activiteiten COVID-19 voor een bedrag groot € 592.792. Een deel van de uitgestelde activiteiten COVID-19 (voor een totaalbedrag van € 261.292) is in 2021 ingehaald waardoor een deel van deze bestemmingsreserve is vrijvallen. De overige activiteiten (deel opleidingen en trainingen warm) zijn deels ingehaald in 2022 (€ 82.000) en worden deels ingehaald in 2023 (€ 249.500).

Reserve doorontwikkeling Veiligheidsbureau
Saldo per 31.12.2022 is € 24.620. Deze reserve is gevormd uit de reserves van het programmabureau, Bevolkingszorg en GHOR conform besluit van het algemeen bestuur van 15 juni 2018.

Bestemmingsreserves GHOR
In deze reserves is in 2022 niet gemuteerd. Het totaal ervan bedraagt ultimo 2022 € 93.848. Een bedrag van € 72.848 hiervan betreft een reserve voor netcentrisch werken; de overige € 21.000 betreft een reserve voor huisvesting van de GHOR.

Nog te bestemmen resultaat
Saldo per 31.12.2022 is - € 401.920 negatief (Veiligheidsregio Zuid-Limburg - € 416.957 negatief en de GHOR € 15.037 positief). De resultaatbestemming van het rekeningsaldo 2021 is verwerkt conform besluit van het algemeen bestuur bij de vaststelling van de jaarrekening 2021.

Voorzieningen

Overzicht van de voorzieningen

Omschrijving	Stand 31 december 2021	Dotatie 2022	Onttrekking 2022	Stand 31 december 2022
Voorzieningen				
Voorziening Verlofsparen	-	201.830	-	201.830
Voorziening FLO	2.242.211	1.879.454	2.496.511	1.625.154
Voorziening onderhoud panden	4.870.478	1.504.100	248.058	6.126.520
Voorziening WW-verplichtingen	143.137	-	39.361	103.776
Totaal voorzieningen	**7.255.826**	**3.585.384**	**2.783.930**	**8.057.280**

Voorziening verlofsparen
Saldo per 31.12.2022 is € 201.830. Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit verlofsparen kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld.

Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook een onvoorspelbare afbouw kennen, moet hier een voorziening voor gevormd worden. Deze vakantie-uren verjaren niet.

De bronnen van verlofsparen zijn:

- het verlof uit de overwerkvergoeding
- de bovenwettelijke vakantie-uren gekocht uit het IKB
- de bovenwettelijke vakantie-uren
- de bovenwettelijke vakantie-uren bij onregelmatig werken en beschikbaarheidsdienst
- het verlof uit de voormalige verlofspaarmogelijkheid.

Het totaal saldo uren spaarverlof bedraagt per 31 december 2022 4.571 uren. Deze uren zijn financieel gemaakt met het uurloon per medewerker inclusief werkgeverslasten.

De werknemer met een voltijdsdienstverband mag op 31 december van een kalenderjaar maximaal 3600 uren verlof hebben. Hieronder vallen de verlofspaaruren, de wettelijke vakantie-uren, de bovenwettelijke vakantie-uren en andere (compensatie)verlofuren.

Voorziening FLO

Saldo per 31.12.2022 is € 1.625.154. Functioneel leeftijdsontslag geeft medewerkers die voor 2006 in dienst waren het recht op een vorm van vroegpensioen, het functioneel leeftijdsontslag (FLO). In 2020 is geconstateerd dat er geen sprake is van gelijkblijvende toekomstige lasten in de meerjarenbegroting. Derhalve is met ingang van 2020 een voorziening gevormd. De voorziening bestaat uit een inschatting van de toekomstige verplichtingen naar rato toegerekend van het aantal gewerkte jaren per balansdatum. Daarop is in mindering gebracht de geschatte bijdrage van de deelnemende gemeentes van het uitgangspunt van budgetneutraliteit. Dat betekent dat de hoogte van de voorziening op dit moment gelijk is aan de reeds beschikbaar gestelde middelen via het besluit van de bestemmingsreserves. De voorziening FLO is gevormd ten laste van het resultaat over 2020 (stand 1 januari 2020 € 4,1 miljoen). De last wordt onttrokken aan de voorziening FLO.

De FLO-overgangsregeling is sinds 2019 aangepast naar een gegarandeerd netto loon van 75%. Dit loon bestaat uit de uitkering levensloop aangevuld met bijdrage van de werkgever tot aan de pensioendatum. Door een recente wetswijziging stopt de levensloopregeling landelijk in 2022. In 2022 start de regeling “netto FLO-spaartegoed”. Conform afspraak met het algemeen bestuur heeft er derhalve in oktober 2022 een herijking plaatsgevonden van de FLO-kosten door een extern bureau, voor de periode 2022-2044. Uit deze herijking blijkt dat een deel van de FLO-kosten t.o.v. eerdere berekeningen fors naar voren wordt gehaald. De totale FLO-lasten voor de periode 2023 tot en met 2044 worden per 31 december 2022 ingeschat op 26,2 miljoen. Naar periode zijn deze FLO-lasten als volgt toe te wijzen: < 1 jaar 2,6 miljoen, 1-5 jaar 10,9 miljoen en > 5 jaar 12,7 miljoen.

In 2022 is een reguliere toevoeging van € 1,88 miljoen (2021: € 1,85 miljoen) en een onttrekking voor de werkelijke FLO-lasten 2022 van € 2,5 miljoen verantwoord. De reguliere toevoeging, die gefinancierd wordt uit de bijdrage gemeente FLO, wordt jaarlijks geïndexeerd met 1,5 %.

Doordat de toekomstige gemeentelijke bijdragen meegerekend kunnen worden, kan de voorziening lager uitkomen. Om die reden is het deel van de gemeentelijke bijdrage dat we gebruiken voor de FLO-regeling expliciet zo benoemd in de begroting en is transparant gemaakt voor gemeenten dat een gedeelte van de gemeentelijke bijdrage wordt gebruikt als dekking voor de FLO kosten.

Daarbij is expliciet opgenomen dat deze bijdrage niet voor een ander doel kan worden aangewend. Impliciet was dit altijd al het geval. Als we het geld van de FLO kosten aan iets anders zouden uitgeven, is de begroting niet langer reëel in evenwicht. Het bedrag dat we reserveren voor de FLO-regeling sluit aan bij de meerjarig begrote kosten voor de FLO-regeling. Wanneer de FLO-regeling is afgewikkeld in 2044 dan wordt dit in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdrage. Naar verwachting is het mogelijk de jaarlijkse bijdrage al eerder te verlagen.

Voorziening onderhoud panden

Saldo per 31.12.2022 is € 6.126.520. De onderhoudsplannen zijn in 2019 geactualiseerd. Gebaseerd op de geactualiseerde meerjarige onderhoudsplannen is in 2021 de jaarlijkse dotatie van € 822.600 verricht ten gunste van de voorziening groot onderhoud gebouwen.

Het Algemeen Bestuur heeft op 14 oktober 2022 met het vaststellen van de nota reserves en voorziening ingestemd met het toepassen van een indexering op de voorziening groot onderhoud gebouwen. Deze indexering is noodzakelijk om de voorziening groot onderhoud gebouwen in lijn te brengen met de fors gestegen kosten voor onderhoud en materialen als gevolg van de torenhoge inflatie. De voorziening groot onderhoud gebouwen is daarom, conform besluit algemeen bestuur, in 2022 eenmalig geïndexeerd met een bedrag van € 681.500 door een extra dotatie in de voorziening.

De voorziening is gevormd ten behoeve van de egalisatie van het groot onderhoud van de kantoor- en opleidingsgebouwen in Margraten en de kazernes in Beek, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Maastricht Zuid, Margraten, Bocholtz en Sittard Middenweg. In 2022 zijn uitgaven gedaan voor het groot onderhoud voor een bedrag van totaal € 248.058.

Voorziening WW-verplichtingen
Saldo per 31.12.2022 is € 103.776. Een voorziening WW-personeel is in 2015 gevormd om de WW-verplichtingen van ontslagen werknemers op te kunnen vangen. In deze voorziening worden ook individuele overeenkomsten met medewerkers gecalculeerd/gestort op het moment dat de verplichting ontstaat.

3.2.4.2 Vaste schulden

Saldo per 31.12.2022 is € 25.379.018. In 2022 zijn geen nieuwe langlopende leningen afgesloten. Ter financiering van de Kazerne Sittard Middenweg zijn op 28 december 2010 vier geldleningen bij de BNG aangegaan voor een totaalsom van € 7.500.000 met opnamedata tussen 1 april 2011 en 1 oktober 2012. Ultimo 2016 is een geldlening ad € 10.000.000 afgesloten voor de consolidatie van vlottende schuld en de vaste financiering van onderhanden zijnde en van nieuwe investeringen. In 2020 zijn twee nieuwe geldleningen aangetrokken voor een totaalbedrag van € 16.000.000 ter financiering van de aankoop kazernes Beek, Vaals en Maastricht Zuid en voor de revitalisering stookhuis.

De aflossingsverplichting < 1 jaar bedraagt € 2.126.938.

Specificatie onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen

Omschrijving	Oorspronkelijke hoofdsom	Einde looptijd	Rente %	Pro resto hoofdsom per 31 december 2021	Aflossingen 2022	Rente 2022	Pro resto hoofdsom per 31 december 2022
Geldleningen							
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40.0082517	384.631	2034	5,040%	235.540	13.264	11.331	222.276
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 91398	1.043.695	2040	6,250%	783.130	22.617	48.589	760.513
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106275	1.500.000	2026	4,690%	1.500.000	-	70.350	1.500.000
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106276	2.000.000	2051	4,890%	1.787.196	27.412	87.056	1.759.784
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106277	2.000.000	2051	4,990%	1.791.345	27.009	89.056	1.764.336
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106278	2.000.000	2032	4,990%	1.332.626	93.851	65.318	1.238.775
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40110848	10.000.000	2026	0,580%	5.000.000	1.000.000	28.476	4.000.000
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113445	10.000.000	2050	0,625%	9.666.667	333.333	58.345	9.333.334
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113446	6.000.000	2030	0,020%	5.400.000	600.000	961	4.800.000
Totaal	**34.928.326**			**27.496.504**	**2.117.486**	**459.481**	**25.379.018**

3.2.5 Vlottende passiva

3.2.5.1 Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar

Saldo per 31.12.2022 is € 14.179.838.

In december 2022 is kasgeldlening aangetrokken groot € 5.000.000. Deze kasgeldlening is aangetrokken ter financiering van de kosten inzake opvang Oekraïne en voor de kosten noodopvang asielzoekers. De kasgeldlening is in januari 2023 afgelost en kent daarom een kortlopend karakter.

De afwikkeling van de crediteuren van € 1.870.184 heeft een normaal verloop. Dat geldt ook voor schulden op openbare lichamen, groot € 2.488.479. Onderdeel hiervan is het af te dragen bedrag aan ontvangen CTB-gelden, groot € 848.880.

Verder betreft dit de te betalen loonheffing december € 2.247.939 en de consolidatierekening Burgernet en EMRIC groot € 405.567.Het saldo betalingen onderweg bedraagt € 2.167.669.

Specificatie netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar

Omschrijving	31 december 2022	31 december 2021
Overige kasgeldleningen	5.000.000	-
Overige schulden	9.179.838	4.107.588
Totaal	**14.179.838**	**4.107.588**

3.2.5.2 Overlopende passiva

Specificatie overlopende passiva

Omschrijving	31 december 2022	31 december 2021
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in het volgend begrotingsjaar tot betaling komen	11.769.881	16.696.514
Totaal	**11.769.881**	**16.696.514**

De overlopende passiva betreft voornamelijk de in 2022 vooruit gefactureerde (en nog niet ontvangen) gemeentelijke bijdragen voor het eerste half jaar van 2023 € 10.494.285 en de afdrachten inzake pensioenpremies € 428.364. Daarnaast betreft dit de loonkosten vrijwilligers november en december voor een bedrag van € 459.719 en de nog te betalen rentekosten € 170.570.

3.2.6 Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

De jaarlijkse huurverplichting van de kazernes niet in eigendom bedraagt € 1,4 miljoen.

3.3 TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

3.3.1 Algemeen

Op verzoek van verschillende gemeenten is gevraagd om daar waar mogelijk, tussentijds in het begrotingsjaar een technische begrotingswijziging door te voeren. De technische begrotingswijziging zorgt ervoor dat in de begroting 2022 de laatste stand van zaken financieel is aangepast met de genomen bestuursbesluiten. Het beoogd effect is om bestuursbesluiten vroegtijdig te verwerken in de begroting ten behoeve van de begrotingsrechtmatigheid. In 2022 zijn drie technische begrotingswijzigingen vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Deze twee vastgestelde technische begrotingswijzigingen komen tot uitdrukking in de begroting 2022 na wijziging. De doorgevoerde technische begrotingswijzigingen zijn budgetneutraal waardoor deze zonder zienswijzetraject zijn vastgesteld door het algemeen bestuur.

3.3.2 Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2021	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Baten				
Bijdrage gemeenten	42.610	45.118	45.327	45.371
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.852	-	1.880	1.880
Bijdrage Rijk (BDuR)	6.079	5.939	6.288	6.288
Totaal	**50.541**	**51.057**	**53.495**	**53.539**

Bij de bijdrage gemeente wordt enerzijds onderscheid gemaakt in de bijdrage gemeente ter dekking van de reguliere kosten en anderzijds ter dekking van de FLO kosten. De bijdrage gemeente is verwerkt op basis van de vastgestelde begroting 2022 en de vastgestelde technische begrotingswijzigingen 2022 door het algemeen bestuur.

De bijdrage gemeente FLO bedraagt € 1.879.454 (2021: € 1.851.679) en wordt elk jaar geïndexeerd met 1,5%. Wanneer de FLO-regeling is afgewikkeld in 2044 dan wordt de bijdrage gemeente FLO in mindering gebracht op de totale gemeentelijke bijdrage. Naar verwachting is het mogelijk de jaarlijkse bijdrage gemeente FLO al eerder te verlagen.

De BDuR is verwerkt conform de afgegeven beschikking 2022 en bedraagt na loonbijstelling en nabetaling prijscompensatie 2022, € 6.287.454.

3.3.3 Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (inclusief GHOR)

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (incl. GHOR)	Rekening 2021	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Baten	**568**	**244**	**279**	**264**
Lasten				
Personeel	3.609	4.289	3.742	3.800
Opleiding, vorming en training	167	-	189	241
Kantoor	1.187	1.046	761	440
Automatisering	621	-	463	483
Huisvesting	142	161	109	119
Voertuigen	141	85	79	143
Materialen	-	-	92	313
Kapitaallasten	-	12	-	-
Lasten	**5.867**	**5.593**	**5.435**	**5.539**
Dotatie voorzieningen	-	-	-	10
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**-**	**-**	**-**	**10**
Dotatie reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	195	195
Mutatie reserves	**-**	**-**	**-195**	**-195**
Resultaat	**-5.299**	**-5.349**	**-4.961**	**-5.090**

Het programma C&R (inclusief GHOR) is een zelfstandig programma dat geheel wordt gedekt vanuit de algemene middelen van de Veiligheidsregio. De exploitatiekosten van het programma C&R liggen in lijn met de vastgestelde begroting. De dotatie in de voorzieningen betreft de voorziening verlofsparen voor het programma C&R.

3.3.4 Programma Brandweerzorg

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Programma Brandweerzorg	Rekening 2021	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Baten	**2.189**	**347**	**5.753**	**12.453**
Lasten				
Personeel	28.290	28.345	25.488	25.737
Opleiding, vorming en training	1.358	-	1.665	1.437
Kantoor	163	2.343	248	171
Automatisering	25	-	23	24
Huisvesting	3.298	2.649	7.601	13.953
Voertuigen	919	1.984	880	907
Materialen	998	-	757	866
Kapitaallasten	4.599	3.900	4.356	4.356
Lasten	**39.650**	**39.221**	**41.018**	**47.451**
Dotatie voorzieningen	3.691	-	3.385	3.517
Onttrekking voorzieningen	3.888	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**-197**	**-**	**3.385**	**3.517**
Dotatie reserves	3.369	4.520	4.333	4.332
Onttrekking reserves	3.738	5.601	3.476	3.476
Mutatie reserves	**-369**	**-1.081**	**857**	**856**
Resultaat	**-36.895**	**-37.793**	**-39.507**	**-39.371**

Het programma Brandweerzorg is een zelfstandig programma dat geheel wordt gedekt vanuit de algemene middelen van de Veiligheidsregio.

In de overige inkomsten binnen het programma Brandweerzorg is een incidentele baat verantwoord voor een bedrag van € 10,8 mln. ter dekking van de kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers die in 2022 incidenteel zijn gemaakt. Hiertegenover staan € 10,8 mln. onder de huisvestingskosten verantwoord. In de begroting na wijziging 2022 bedragen de begrote huisvestingskosten voor Oekraïne en noodopvang asielzoekers € 4,5 mln. De kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers laat in het tweede halfjaar een forse toename zien. De reguliere huisvestingskosten liggen in lijn met de vastgestelde begroting.

De hogere dotatie in de voorzieningen dan begroot heeft volledig (€ 132.000) betrekking op de voorziening verlofsparen voor het programma brandweerzorg. De overschrijding is rechtmatig omdat het algemeen bestuur de nota reserves en voorzieningen heeft vastgesteld waarin deze verplichte voorziening is benoemd. De waardering van deze voorziening is pas in december duidelijk geworden.

De reguliere exploitatiekosten van het programma brandweerzorg liggen in lijn met de vastgestelde begroting.

3.3.5 Bedrijfsvoering (overhead)

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Bedrijfsvoering (overhead)	Rekening 2021	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Baten				
Overige inkomsten	182	39	148	377
Baten	**182**	**39**	**148**	**377**
Lasten				
Personeel	6.265	5.297	6.412	6.274
Opleiding, vorming en training	-	-	-	-
Kantoor	989	698	846	1.455
Automatisering	1.942	1.826	2.210	2.369
Huisvesting	-	-	-	-
Voertuigen	-	142	172	168
Materialen	-	41	49	46
Kapitaallasten	-	-	-	-
Lasten	**9.196**	**8.004**	**9.689**	**10.312**
Overhead	-	-	-	-
Onvoorzien	-	10	-	-
Totaal	**-**	**10**	**-**	**-**
Dotatie voorzieningen	-	-	-	59
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**-**	**-**	**-**	**59**
Dotatie reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	547	60	514	514
Mutatie reserves	**-547**	**-60**	**-514**	**-514**
Resultaat	**-8.467**	**-7.915**	**-9.027**	**-9.480**

De kantoorkosten laat een forse overschrijding zien door hoge advieskosten die gemaakt zijn in het kader van de bestuurlijke dialoog huisvesting. Daarnaast heeft in de realisatiecijfers een reclassificering plaatsgevonden van de overheadkosten GHOR door een verschuiving van personeelskosten naar kantoorlasten. Voor het overige liggen de exploitatie van bedrijfsvoering in lijn met de vastgestelde begroting.

De exploitatielasten van de bedrijfsvoering zijn rechtmatig tot stand gekomen.

De dotatie in de voorzieningen betreft de voorziening verlofsparen voor bedrijfsvoering.

3.3.6 Toevoegingen en onttrekkingen aan voorzieningen

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2022		
Mutaties in de voorzieningen	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**
Voorziening FLO	-	-	**-**	-	1.880	**-1.880**	-	1.880	**-1.880**
Voorziening onderhoud panden	825	825	**-**	-	1.505	**-1.505**	-	1.504	**-1.504**
Voorziening WW-verplichtingen		-	**-**	-	-		-	-	**-**
Voorziening verlofsparen	-	-	**-**	-	-	**-**	-	202	**-202**
Voorziening kazerne Maastricht Zuid	62	5	**57**	-	-	**-**	-		**-**
Totaal toevoegingen en onttrekkingen voorzieningen	**887**	**830**	**57**	**-**	**3.385**	**-3.385**	**-**	**3.586**	**-3.586**

De mutaties in de voorzieningen liggen in lijn met de vastgestelde begroting na wijziging. In 2022 heeft een incidentele extra dotatie plaatsgevonden aan de voorziening onderhoud panden van € 681.500. Deze extra dotatie heeft plaatsgevonden conform bestuursbesluit.

3.3.7 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2022		
Mutaties in de reserves	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**
Ingroeireserve kapitaallasten	3.195	3.195	**-**	3.295	4.333	**-1.038**	3.295	4.332	**-1.037**
Reserve sociaal plan	35	-	**35**	99	-	**99**	99	-	**99**
Reserve frictiekosten	60	-	**60**	514	-	**514**	514	-	**514**
Reserve doorontwikkeling VB	-	-	**-**	195	-	**195**	195	-	**195**
Reserve uitgestelde activiteiten COVID-19	-	-	**-**	82	-	**82**	82	-	**82**
Reserve FLO	2.406	1.360	**1.046**	-	-	**-**	-	-	**-**
Totaal toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	**5.696**	**4.555**	**1.141**	**4.185**	**4.333**	**-148**	**4.185**	**4.332**	**-147**

De werkelijke dotaties en onttrekkingen aan de reserves wijken ten opzichte van de begroting na wijziging niet af. De dotatie en onttrekking aan de ingroeireserve kapitaallasten wordt gezien als een structurele mutatie in de reserves. De dotaties en onttrekkingen in de overige reserves wordt gezien als incidentele mutaties in de reserves.

3.3.8 Aanwending van het bedrag voor onvoorzien

In de begroting 2022 is een bedrag van € 10.000 opgenomen voor onvoorzien. Deze is in 2022 niet aangewend.

3.3.9 Overzicht incidentele baten en lasten per programma

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2022		
Incidentele baten en lasten	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**
Crisisbeheersing en Rampenbestrijding									
Eenmalige uitkering CAO	-	-	**-**	-	31	**-31**	-	31	**-31**
	-	-	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Brandweerzorg									
Hoogwaterramp				335	-	**335**	335	-	**335**
Oekraïne / crisis noodopvang asielzoekers	-	-	**-**	4.500	4.500	**-**	10.764	10.764	**-**
Extra storting voorziening onderhoud panden	-	-	**-**	-	682	**-682**	-	682	**-682**
Eenmalige uitkering CAO	-	-	**-**	-	587	**-587**	-	587	**-587**
Bedrijfsvoering									
Eenmalige uitkering CAO	-	-	**-**	-	68	**-68**	-	68	**-68**
	-	-	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Totaal incidentele baten en lasten	**-**	**-**	**-**	**4.835**	**5.868**	**-1.033**	**11.099**	**12.132**	**-1.033**

In 2022 heeft een incidentele extra dotatie plaatsgevonden aan de voorziening onderhoud panden voor een bedrag van € 681.500. Deze extra dotatie heeft plaatsgevonden conform bestuursbesluit.

In de overige inkomsten binnen het programma Brandweerzorg is een incidentele baat verantwoord voor een bedrag van € 10,8 mln. ter dekking van de kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers die in 2022 incidenteel zijn gemaakt. Hiertegenover staan € 10,8 mln. onder de huisvestingskosten verantwoord.

3.3.10 Structureel begrotingssaldo

In onderstaand overzicht is het structureel begrotingssaldo gepresenteerd. De incidentele baten en lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo. Incidentele lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo positief en incidentele baten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo negatief. In principe zijn alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves incidenteel van aard. Een uitzondering hierop zijn de mutaties in de ingroeireserve kapitaallasten. De onttrekkingen en toevoegingen in deze bestemmingsreserve zijn structureel van aard. De afwijkingen begroting incidenteel sluiten aan met het totaaloverzicht incidentele baten en lasten.

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	2020	2021	2022
Saldo baten en lasten	-2.392	-1.036	-255
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	3.072	916	-147
Begrotingssaldo na bestemming	**680**	**-120**	**-402**
Incidentele storting voorziening FLO	-	-1.000	-
Incidentele vrijval voorziening Maastricht Zuid	-	191	-
Incidentele vrijval voorziening Frictiekosten VPT	-	90	-
Eenmalig uitkering CAO	-	-	-686
Incidentele storting voorziening onderhoud panden	-	-	-682
Hoogwaterramp	-	-	335
Incidentele stortingen algemene reserve	-362	-	
Incidentele onttrekking reserve sociaal plan	48	35	99
Incidentele onttrekking reserve frictiekosten	-	547	514
Incidentele onttrekking reserve schattingswijziging	-	255	-
Incidentele onttrekking reserve uitgestelde activiteiten COVID-19	-	261	82
Incidentele onttrekking reserve doorontwikkeling VB	-	-	195
Incidentele storting ingroeireserve kapitaallasten	-	-	-300
Afwijkingen begroting incidenteel	617		
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	**303**	**379**	**-443**
Structureel begrotingssaldo	**377**	**-499**	**41**

Het structureel begrotingssaldo 2022 is € 41.000 positief (2021: € 499.000 negatief).

In 2021 is bestuurlijk gevraagd om met een oplossingsrichting te komen inzake de verwerking en waardering van de voorziening FLO. VRZL heeft samen met een ambtelijke werkgroep FLO een voorstel uitgewerkt om te komen tot een juiste waardering en verwerking van de voorziening FLO in de jaarrekening 2021. Het voorstel om te komen tot een juiste waardering en verwerking van de voorziening FLO heeft ertoe geleid dat we jaarlijks structureel € 560.000 extra doteren aan de voorziening FLO. Deze structurele dotatie wordt in eerste aanleg door VRZL opgevangen vanuit de eigen exploitatie en leidt in de basis tot een interne taakstelling voor VRZL, waarbij bekeken moet worden of dat een reëel scenario is. In 2021 is de extra dotatie van € 560.000 aan deze voorziening door VRZL vanuit incidentele middelen gefinancierd. Doordat in 2021 een structurele last is gedekt door incidentele meevallers sluit VRZL in 2021 met een structureel begrotingssaldo van € 499.000 negatief.

Het bestuur heeft uitgesproken en benadrukt dat er aandacht dient te zijn voor deze interne taakstelling binnen VRZL. Daarmee moet volgens het bestuur gekeken worden of het een reëel scenario blijft voor VRZL om deze € 560.000 structureel vanuit de eigen exploitatie op te vangen. Er mogen geen ontoelaatbare inhoudelijke gevolgen zijn.

In 2022 is er een zienswijzetraject opgestart richting deelnemende gemeenten inzake het verlenen van een extra structurele bijdrage door gemeenten met een omvang van € 560.000. In de vergadering van het algemeen bestuur van april 2023 zal er een formeel besluit hieromtrent worden genomen en gezien de zienswijzen die we tot op heden hebben ontvangen verwachten wij dat dit tot een goedkeurend besluit zal leiden.

Voor het jaar 2022 heeft VRZL alles in het werk gesteld om deze extra dotatie aan de voorziening te doen. De herijking FLO die in 2022 heeft plaatsgevonden laat zien dat deze extra dotatie de komende jaren structureel van aard is. Indien deze dotatie door VRZL dient te worden gedaan aan de voorziening zal er telkenmale vanuit incidentele middelen dekking te worden gevonden. Dit gaat echter ten koste van een interne taakstelling die steeds moeilijker wordt op te vangen gezien het feit dat er nog maar weinig reserves zijn die door vrijval kunnen bijdragen aan deze dekking. Daarnaast heeft VRZL in 2022 vacatures dienen te bevriezen om zo gelden vrij te maken voor dotatie voorziening FLO.

Door het bevriezen van vacatures in 2022 heeft de VRZL een begrotingssaldo na bestemming kunnen realiseren van € 402.000 negatief en daarmee een licht positief structureel begrotingssaldo van € 41.000.

Voor het jaar 2023 is dit geen optie gezien de taken van de VRZL en de daarmee gepaard gaande personele capaciteit die daarvoor benodigd is. Het niet invullen van de vacatures in 2023 zal beteken dat er inhoudelijke gevolgen ontstaan doordat VRZL niet alle taken kan uitvoeren.

3.3.11 Begrotingsrechtmatigheid

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	**Begroting na wijziging**			**Realisatie 2022**			**Begrotingsafwijking**		
Begrotingsrechtmatigheid	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**
Crisisbeheersing en Rampenbestrijding	279	5.435	**-5.156**	254	5.522	**-5.268**	25	-87	**-112**
Brandweerzorg	5.753	41.018	**-35.265**	12.453	47.452	**-34.999**	-6.700	-6.434	**266**
Bedrijfsvoering	148	9.689	**-9.541**	377	10.312	**-9.935**	-229	-623	**-394**
Algemene dekkingsmiddelen									
Bijdrage gemeente	45.327	-	**45.327**	45.371	-	**45.371**	-44	-	**44**
Bijdrage gemeente FLO	1.880	-	**1.880**	1.880	-	**1.880**	-	-	**-**
BDuR	6.288	-	**6.288**	6.288	-	**6.288**	-	-	**-**
Mutaties voorzieningen	-	3.385	**-3.385**	-	3.586	**-3.586**	-	-201	**-201**
Mutaties reserves	4.185	4.333	**-148**	4.185	4.332	**-147**	-	1	**1**

De baten en lasten in de jaarrekening van VRZL zijn rechtmatig tot stand gekomen. Dit houdt in dat ze in overeenstemming zijn met de door het algemeen bestuur vastgestelde begroting.

De algemene dekkingsmiddelen liggen in lijn met de vastgestelde begroting door het algemeen bestuur.

Bij het programma brandweerzorg zien we een overschrijding van zowel de baten als de lasten. Deze is volledig toe te schrijven aan de extra kosten en dekking van deze kosten inzake de opvang Oekraïne en noodopvang asielzoekers.

De hogere dotatie in de voorzieningen dan begroot heeft volledig (€ 200.000) betrekking op de voorziening verlofsparen. De overschrijding is rechtmatig omdat het algemeen bestuur de nota reserves en voorzieningen heeft vastgesteld waarin deze verplichte voorziening is benoemd. De waardering van deze voorziening is pas in december duidelijk geworden.

De mutaties in de reserves liggen in lijn met de vastgestelde begroting door het algemeen bestuur.

3.3.12 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Op 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het voor de Veiligheidsregio toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000. Dit betreft het zogenaamde algemeen bezoldigingsmaximum. De onderstaande verantwoording volgt het verantwoordingsmodel WNT 2022 zoals gepubliceerd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De heer Klaassen is in dienst bij GGD Zuid-Limburg en voor 50% van zijn tijd werkzaam bij de Veiligheidsregio. In 2022 heeft de heer Klaassen werkzaamheden verricht voor de Veiligheidsregio voor de periode 1 januari tot en met 30 juni 2022. Bij de Veiligheidsregio kwalificeert de heer Klaassen als leidinggevende topfunctionaris zonder dienstbetrekking. GGD Zuid-Limburg belast voor het vervullen van de leidinggevende functie door de heer Klaassen bij de Veiligheidsregio een deel van de loonkosten van de heer Klaassen door aan de Veiligheidsregio. Over 2022 is hier in totaal voor € 54.000 doorbelast. Hoewel de heer Klaassen zelf geen bezoldiging ontvangt, kwalificeert dit deel van de loonkosten conform de geldende wet- en regelgeving technisch als bezoldiging.

3.3.12.1 Bezoldiging topfunctionarissen

3.3.12.1.1 Leidinggevende topfunctionarissen

Definitie:
Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt
Onderstaande tabel biedt een weergave van de topfunctionarissen. Dhr. Houben en dhr. Winkens zijn beiden in dienst van VRZL en derhalve is hun daadwerkelijke bezoldiging weergegeven.

De bedragen die bij Dhr. Klaasen zijn opgenomen betreffen **niet** zijn daadwerkelijk ontvangen bezoldiging. Hij heeft een volledige aanstelling bij de GGD ZL en voor de verantwoording van zijn bezoldiging verwijzen we naar de jaarrekening 2022 van de GGD ZL.

Vanwege het feit dat Dhr. Klaassen meer dan 1 jaar de functie van directeur vervult bij VRZL dienen de door de GGD ZL, de in rekening gebrachte kosten m.b.t. inzet van dhr. Klaassen te worden verantwoord op onderstaande wijze. Dit is een administratieve verwerking die verplicht is volgens de WNT regelgeving.

Gegevens 2022 **Bedragen x € 1** **Functiegegevens**	**L.W.M. Houben** Directielid / Commandant Brandweer	**P.E.J. Winkens** Directielid / Manager C & R	**F.C.W. Klaassen** Directeur
Aanvang functievervulling in 2021	01-01-22 31-12-22	01-01-22 31-12-22	01-01-22 30-06-22
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	0,50
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	161.789	135.906	54.000
Beloningen betaalbaar op termijn	22.511	24.780	-
Subtotaal	*184.300*	*160.686*	*54.000*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000	54.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t	N.v.t.
Totale bezoldiging	**184.300**	**160.686**	**54.000**

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t	N.v.t.

Gegevens 2021 **Bedragen x € 1** **Functiegegevens**	**L.W.M. Houben** Directielid / Commandant Brandweer	**P.E.J. Winkens** Directielid / Manager C & R	**F.C.W. Klaassen** Directeur
Aanvang functievervulling in 2020	01-01-21 31-12-21	01-01-21 31-12-21	01-01-21 31-12-21
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	0,50
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	141.003	118.678	104.500
Beloningen betaalbaar op termijn	22.047	21.590	-
Subtotaal	*163.050*	*140.268*	*104.500*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	209.000	104.500
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t	N.v.t.
Totale bezoldiging	**163.050**	**140.268**	**104.500**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t	N.v.t.

3.3.12.1.2 Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800 of minder

Bij de Veiligheidsregio Zuid-Limburg wordt het Bestuur (algemeen bestuur en dagelijks bestuur) beschouwd als topfunctionaris in de zin van de Wet (WNT). Alle bestuursleden hebben deze functie onbezoldigd vervuld.

Naam topfunctionaris	Functie
C. van Basten - Boddin	AB
E. Geurts	AB
W.J.F. van der Rijt - Van der Kruis	AB
G.M. Cox	AB
N.H.C. Ramaekers - Rutjens	AB
R. Wever	AB/DB
T.P. Dassen - Housen	AB/DB
D.J.W. Schneider	AB
J.M. Penn-te Strake	AB/DB
M.A.H. Clermonts - Aretz	AB
R. de Boer	AB
J.Th.C.M. Verheijen	AB/DB
M.F.M. Leurs - Mordang	AB/DB
H.M.H. Leunessen	AB
D.M.M.T. Prevoo	AB
W. Houben	AB

3.3.12.2 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Niet van toepassing.

3.3.12.3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionaris met een dienstbetrekking heeft geen dienstbetrekking bij andere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan vanaf 1 januari 2018).

3.3.13 Voorstel nog te bestemmen resultaat

Het nog te bestemmen resultaat na reeds goedgekeurde mutaties in de reserves door het algemeen bestuur bedraagt - € 401.920 negatief (inclusief GHOR, € 15.037 positief) Hieronder is een voorstel gedaan voor het nog te bestemmen resultaat 2022.

Voorstel nog te bestemmen resultaat 2022	Rekening 2022
Negatief resultaat over 2022 met verwerking positief resultaat GHOR	**-401.920**
Negatief resultaat Veiligheidsregio Zuid-Limburg	-416.957
Positief resultaat GHOR	15.037

De weerstandscapaciteit van de VRZL is ruim onvoldoende. In 2022 heeft het algemeen bestuur de nota reserves en voorzieningen vastgesteld. Hierin is bepaald dat de omvang van de algemene reserve van de VRZL als onderdeel van de weerstandscapaciteit, gemaximeerd wordt op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves). Voorgesteld wordt om het negatief resultaat van de VRZL groot € 416.957 niet in mindering te brengen op de algemene reserve, maar incidenteel in rekening te brengen bij de deelnemende gemeenten.

Voorgesteld wordt om het positieve resultaat van de GHOR groot € 15.037 toe te voegen aan de algemene reserve van de GHOR.

Indien we afwijken van dit voorstel nog te bestemmen resultaat, dan heeft dat gevolgen voor het weerstandsvermogen VRZL, immers een structureel tekort leidt er in eerste aanleg toe dat de algemene reserve wordt uitgeput waardoor er geen buffer bij VRZL meer is om de risico's te mitigeren indien deze bewaarheid worden. Vervolgens zal bij een structureel tekort niet alleen de reserve een omvang van nul hebben maar ertoe leiden dat jaarlijks een beroep dient te worden gedaan op deelnemende gemeenten VRZL om het gerealiseerde tekort aan te vullen.

Bijkomend effect zal zijn dat de Provincie Limburg vanuit de rol als toezichthouder VRZL onder preventief toezicht kan plaatsen aangezien er een structureel tekort ontstaat op de begroting van VRZL. Preventief toezicht betekent dat de begroting of wijzigingen daarvan vooraf goedkeuring van de toezichthouder moeten krijgen.

4 OVERIGE GEGEVENS

4.1 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

4.2 BIJLAGEN

4.3 SISA-VERANTWOORDING

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 20-1-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3	Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A2/01* € 6.267.464					
JenV	A12	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen		Veiligheidsregio's	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) *Aard controle R* *Indicator: A12/01* € 681.331 Ja	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12/02* Ja	Correcte besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2022 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden *Aard controle R* *Indicator: A12/03* € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2022 *Aard controle R* *Indicator: A12/04* € 681.331 Ja	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12/05*	
JenV	A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's		Veiligheidsregio's	Naam kostensoort *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/01* 1 Meerkosten coördinerende gemeente 2 Hotels/centra 3 Overige directe meerkosten 4 Overige Meerkosten Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeovemheden, jaar T) Som indicator 02 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/04* € 4.720.782	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A18/02* € 4.720.782 Project afgerond in jaar T? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/05* Nee	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023) *Aard controle R* *Indicator: A18/03* Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/06* Opvang ontheemden Oekraïne loopt door vanaf kerntaak 2023.	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/07*		

4.4 TAAKVELDEN

Hieronder zijn voor de taakvelden die voor de Veiligheidsregio relevant zijn de baten en lasten weergegeven. Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Taakvelden		Baten		Lasten		Saldo	
		Begroting	Rekening	Begroting	Rekening	Begroting	Rekening
0	**Bestuur en ondersteuning**						
0.4	Overhead, ondersteuning organisatie	148	377	9.689	10.312	-9.541	-9.935
0.5	Treasury	27	27	459	459	-432	-432
0.10	Mutaties reserves	4.185	4.185	4.333	4.332	-148	-147
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-402	-	402
Totaal taakveld 0 Bestuur en ondersteuning		**4.360**	**4.589**	**14.481**	**14.701**	**-10.121**	**-10.112**
1	**Veiligheid**						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	59.500	66.229	49.379	56.117	10.121	10.112
Totaal taakveld 1 Veiligheid		**59.500**	**66.229**	**49.379**	**56.117**	**10.121**	**10.112**
Totaal taakvelden		***63.860***	***70.818***	***63.860***	***70.818***	**-**	**-**

4.5 BIJDRAGE GEMEENTEN 2022

Gemeente	Bijdrage gemeenten	Bijdrage gemeenten (GHOR)	Bijdrage gemeenten (regulier) totaal	Bijdrage gemeenten (FLO)	Totaal
Beek	1.051.621	29.995	**1.081.616**	44.555	**1.126.171**
Beekdaelen	2.275.949	67.955	**2.343.904**	96.525	**2.440.429**
Brunssum	1.913.098	52.584	**1.965.682**	81.235	**2.046.917**
Eijsden-Margraten	1.765.507	48.729	**1.814.236**	74.962	**1.889.198**
Gulpen-Wittem	1.159.402	26.794	**1.186.196**	49.176	**1.235.372**
Heerlen	6.563.371	164.629	**6.728.000**	278.689	**7.006.689**
Kerkrade	3.188.572	86.464	**3.275.036**	135.392	**3.410.428**
Landgraaf	2.329.657	70.777	**2.400.434**	98.977	**2.499.411**
Maastricht	9.968.971	229.725	**10.198.696**	423.207	**10.621.903**
Meerssen	1.210.214	35.581	**1.245.795**	51.467	**1.297.262**
Simpelveld	697.169	19.947	**717.116**	29.555	**746.671**
Sittard-Geleen	7.625.492	174.683	**7.800.175**	325.130	**8.125.305**
Stein	1.480.767	47.265	**1.528.032**	62.848	**1.590.880**
Vaals	839.428	19.102	**858.530**	35.588	**894.118**
Valkenburg a/d Geul	1.331.253	30.942	**1.362.195**	56.502	**1.418.697**
Voerendaal	841.364	23.584	**864.948**	35.646	**900.594**
Totaal	**44.241.835**	**1.128.756**	**45.370.591**	**1.879.454**	**47.250.045**

2022

Jaardocument Meld- en Coördinatiecentrum (MCC)

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

INHOUDSOPGAVE

1 BESTUUR EN VASTSTELLING 3
1.1 Rechtspersoonlijkheid en verantwoordelijkheid 3
1.2 Opstellen en vaststellen jaardocument 2022 4

2 INLEIDING 5

3 RESULTAAT MCC 2022 6

4 JAARDOCUMENT MCC 2022 7
4.1 Balans MCC 2022 7

5 REKENING VAN BASTEN EN LASTEN MCC 2022 8
5.1 Exploitatie MCC 2022 8

6 FINANCIËLE TOELICHTING 9
6.1 Toelichting balans en exploitatie 2022 MCC 9

7 VOORSTEL TOT RESULTAATBESTEMMING 2022 MCC 11

8 BIJLAGEN 12

1 BESTUUR EN VASTSTELLING

1.1 RECHTSPERSOONLIJKHEID EN VERANTWOORDELIJKHEID

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg is een gemeenschappelijke regeling waarvan instandhouding geschiedt door de gemeenten in Zuid-Limburg. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het concept jaardocument. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het jaardocument.

Het dagelijks bestuur is (per 31 december 2022) als volgt samengesteld:

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw J.M. Penn - te Strake	Maastricht	Voorzitter
De heer J.Th.C.M. Verheijen	Sittard-Geleen	Plaatsvervangend voorzitter Portefeuille Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
De heer R. Wever	Heerlen	Portefeuille Financiën en Personeel
Mevrouw T.P. Dassen - Housen	Kerkrade	Portefeuille Brandweer
Mevrouw M.H.M. Leurs - Mordang	Stein	Portefeuille GHOR

Het algemeen bestuur is als volgt samengesteld (per 31 december 2022):

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw C. van Basten-Boddin	Beek	Lid
De heer E. Geurts	Beekdaelen	Lid
Mevrouw W.J.F. van der Rijt-van der Kruis	Brunssum	Lid
De heer G.J.M. Cox	Eijsden-Margraten	Lid
Mevrouw N.H.C. Ramaekers-Rutjens	Gulpen-Wittem	Lid
De heer R. Wever	Heerlen	Lid
Mevrouw T.P. Dassen-Housen	Kerkrade	Lid
De heer R. de Boer	Landgraaf	Lid
Mevrouw J.M. Penn-te Strake	Maastricht	Voorzitter
Mevrouw M.A.H. Clermonts-Aretz	Meerssen	Lid
De heer D.W.J. Schneider	Simpelveld	Lid
De heer J.Th.C.M. Verheijen	Sittard-Geleen	Lid
Mevrouw M.H.M. Leurs-Mordang	Stein	Lid
De heer H.M.H. Leunessen	Vaals	Lid
De heer D.M.M.T. Prevoo	Valkenburg a/d Geul	Lid
De heer W. Houben	Voerendaal	Lid

1.2 OPSTELLEN EN VASTSTELLEN JAARDOCUMENT 2022

1.2.1 Opstellen

Het concept jaardocument 2022 is door het dagelijks bestuur opgesteld en besproken in de vergadering van 31 maart 2023.

Voorzitter,	*Secretaris,*
J.M. Penn-te Strake	*L.W.M. Houben*

1.2.2 Vaststellen

Het jaardocument 2022 is door het algemeen bestuur vastgesteld in de vergadering van 7 juli 2023.

Voorzitter,	*Secretaris,*
J.M. Penn-te Strake	*L.W.M. Houben*

2 INLEIDING

Het MCC is het coördinatiecentrum voor de spoedeisende hulpverlening. In het MCC is gehuisvest de Gemeenschappelijke Meldkamer Limburg waar 24 uur per dag door brandweer, politie en ambulancezorg intensief wordt samengewerkt om de juiste hulp op de juiste tijd op de juiste plaats te krijgen. Daarnaast is het Regionaal Servicecentrum van de politie eenheid Limburg en het programma C&R ondergebracht in het MCC.

In geval van een ramp of crisis/calamiteit wordt de crisisbestrijding aangestuurd vanuit het MCC. De kernfuncties zoals Regionaal beleidsteam (RBT), Regionaal Operationeel Team (ROT) en de bijbehorende actiecentra zijn onder een dak gerealiseerd zodat een optimale en integrale afstemming plaats kan vinden van alle processen rondom melding en alarmering, opschaling en afschaling, leiding en coördinatie en informatiemanagement.

In het kader van het traject ‘samenvoegen meldkamers’ en de realisatie van het transitieakkoord is in 2016 de opgave samenwonen Meldkamer Limburg uitgevoerd. De volgende fase: ‘doorontwikkeling Meldkamer Limburg 2018-2020’ is gestart waarbij aandacht is voor het doorontwikkelen van de samenwerking van de drie kolommen binnen de meldkamer Limburg. Verder is vanaf 1 januari 2020 het beheer van de Meldkamer Limburg ondergebracht bij de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS).

Onderstaand wordt u het jaardocument 2022 van het Meld- en Coördinatiecentrum (MCC) aangeboden. De manager MCC is verantwoordelijk voor de coördinatie van het MCC waarbij het optimaal ondersteunen van de medewerkers die zowel regulier als in opgeschaalde situatie in het MCC werken van groot belang is.

De financiële administratie van het MCC wordt door de Politie van de Eenheid Limburg verzorgd.

Kim van Kooij, directeur politie eenheid Limburg,
Petro Winkens, plv. directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg

3 RESULTAAT MCC 2022

Er is een positief exploitatieresultaat in 2022 gerealiseerd van € 447.226,33.
In 2022 hebben er evenals het boekjaar 2021 geen investeringen plaatsgevonden.

4 JAARDOCUMENT MCC 2022

4.1 BALANS MCC 2022

BALANS	31 december 2022	1 januari 2022
ACTIVA.		
Vaste activa		
Materiele vaste activa		
Gebouwen, installaties en inventaris	4.493.611	4.850.820
Vlottende activa		
Debiteuren	-	-
Nog te ontvangen / vooruitbetaald	-	-
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar		
Rekening courant Politie	-	-
Totaal vlottende activa	-	-
TOTAAL ACTIVA	**4.493.611**	**4.850.820**
PASSIVA.		
Vaste passiva		
Eigen Vermogen		
Egalisatiefonds	1.708.518	1.387.896
Resultaat 2022/2021	447.226	264.442
Voorziening groot onderhoud gebouw	510.795	460.795
Totaal eigen vermogen	2.666.539	2.113.133
Vlottende passiva		
Crediteuren	-	528
Nog te betalen	4.407	-
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd van korter dan 1 jaar		
Rekening courant Politie	1.822.665	2.737.159
Totaal vlottende passiva	1.827.072	2.737.687
TOTAAL PASSIVA	**4.493.611**	**4.850.820**

5 REKENING VAN BASTEN EN LASTEN MCC 2022

5.1 EXPLOITATIE MCC 2022

	Jaarrekening 2021	*Begroting 2022*	*Jaarrekening 2022*
Opbrengsten:			
Bijdrage Nationale Politie	699.320	710.660	710.660
Bijdrage Veiligheidsregio	255.300	258.980	258.980
Bijdrage Veiligheidsregio t.b.v. Burgernet	10.950	11.260	11.260
Bijdrage Meldkamer Limburg (huisvesting)	499.260	506.600	506.600
Overige baten / voorgaande jaren	-	-	-
Totaal der baten	**1.464.830**	**1.487.500**	**1.487.500**
Lasten:			
Personeelskosten	166.063	191.000	170.340
Rentekosten	198.097	222.000	164.928
Huisvestingskosten	683.660	840.300	617.841
Automatisering / verbindingen	74.180	167.200	58.270
Operationeel	-	-	-
Beheers- en administratie kosten	78.387	67.000	28.895
Totaal der lasten	**1.200.388**	**1.487.500**	**1.040.274**
Saldo (resultaat 2021 / 2022)	**264.442**	**-**	**447.226**

6 FINANCIËLE TOELICHTING

6.1 TOELICHTING BALANS EN EXPLOITATIE 2022 MCC

6.1.1 Vaste activa

Tot en met het jaar 2021 zijn de investeringen met betrekking tot het MCC voor een bedrag van in totaal € 10.402.816 geactiveerd. In het jaar 2022 hebben er verder geen investeringen plaatsgevonden in afwachting op de uitvoering van het project visie huisvesting MCC.
Voor een gedetailleerd overzicht van de samenstelling van de boekwaarde per ultimo 2022 alsmede van de mutaties inzake de materiële vaste activa wordt verwezen naar de Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven 2022 (Staat C).

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn conform de richtlijn HAP (Harmonisatie Afschrijvings-methodiek Politie). De afschrijvingskosten over 2022 bedragen € 357.209 en zijn in de exploitatie-cijfers van 2022 opgenomen. Ultimo 2022 bedraagt de boekwaarde van de activa € 4.493.611.

6.1.2 Langlopende leningen

Op dit onderdeel van de balans is het zogenaamde egalisatiefonds van zowel de partners als ook van de politie verantwoord. Dit egalisatiefonds is ingericht in de vergadering van het algemeen bestuur van 23 maart 2007.

De specificatie van de mutaties in 2021 en 2022 in genoemd egalisatiefonds voor partners en politie hebben onder meer betrekking op:

Omschrijving	**totaal**	**partners**	**politie**
Saldo t/m ultimo jaar 2021	€ 1.387.896	€ 582.916	€ 804.980
Bij: exploitatieresultaat 2021	€ 264.442	€ 111.066	€ 153.376
Bij: bijschrijving rente 2022	€ 56.180	€ 23.596	€ 32.584
Subtotaal egalisatiefonds 31-12-2022	€ 1.708.518	€ 717.578	€ 990.940
Bij: exploitatieresultaat 2022	€ 447.226	€ 187.835	€ 259.391
Reëel saldo egalisatiefonds 31-12-2022	€ 2.155.744	€ 905.413	€ 1.250.331

De betreffende verwerking van de bijschrijving rente 2022 is in het boekjaar 2022 verwerkt. De bijschrijving van het exploitatieresultaat 2022 wordt pas in het boekjaar 2023 verwerkt cq toegevoegd aan het egalisatiefonds, na goedkeuring van het jaardocument 2022.

6.1.3 Voorziening groot onderhoud

Met betrekking tot het MCC is een groot onderhoudsplan voor het pand (zgn. bouwkundig deel) opgesteld. Daarnaast is een meerjarig onderhoudsplan gemaakt voor de technische installaties (E- en W-installaties). Op basis van voornoemde plannen (horizon 10 jaar) wordt een jaarlijkse storting in de voorziening groot onderhoud van € 50.000 als voldoende geacht. In 2022 zijn er geen kosten ten laste van deze voorziening geboekt.

Het saldo van de voorziening groot onderhoud MCC bedraagt per ultimo 2022 € 510.795.

6.1.4 Vlottende activa / passiva

Per balansdatum (31 december 2022) is er alleen een bedrag van € 4.407,26 bij de post nog te betalen posten. Deze post heeft betrekking op het aandeel verzekering MCC gebouw. Bij de post debiteuren staat er per balansdatum geen bedrag open.

Ook bij de post crediteuren staat er per balansdatum 31 december 2022 geen bedrag open.

6.1.5 Rekening courant

De politie is naast penvoerder van het MCC tevens de financier van het onderhavige gebouw met installaties/inventaris. Het saldo van de rekening courant per ultimo 2022 per partner / politie bedraagt € 1.822.665 en is dan ook de sluitpost van deze balans.

6.1.6 Resultaat 2022 MCC

Over het jaar 2022 is een positief exploitatieresultaat behaald van € 447.226. Voor de totstandkoming van dit resultaat wordt kortheidshalve verwezen naar de toelichting 2022 van de exploitatiecijfers behorende bij het jaardocument van het MCC.

Voor een nadere specificatie en toelichting op balans en exploitatiecijfers 2022 wordt verwezen naar de door de Politie eenheid Limburg opgemaakte toelichting bij het Jaardocument 2022 voor het MCC (zie bijlage).

7 VOORSTEL TOT RESULTAATBESTEMMING 2022 MCC

Voorgesteld wordt om het positieve exploitatieresultaat 2022 van € 447.226 (overeenkomstig afspraak) toe te voegen aan het egalisatiefonds MCC. De administratieve verwerking hiervan zal, na besluitvorming, in het boekjaar 2023 plaatsvinden.

Een nadere specificatie van het verloop en het saldo van het egalisatiefonds in 2022 is bij de administratie aanwezig.

8 BIJLAGEN

Bijlage 1: Toelichting jaardocument 2022 MCC.

20230124

Toelichting Jaardocument 2022 (lasten).

Meld- en Coördinatiecentrum (M.C.C.), kpl. 51009960.

(Realisatie 2022: € 1.040.273,67)
(Begroting 2022: € 1.487.500,00)
(Realisatie 2021: € 1.200.387,58)

	2021	2022	2022	2022
	Realisatie	**Begroting**	**Realisatie**	***Resultaat***
Personeel	€166.062,88	€191.000,00	€170.340,14	-€20.659,86

De loonkosten van de manager en huismeester MCC zijn licht lager dan begroot voor 2022.

	2021	2022	2022	2022
	Realisatie	**Begroting**	**Realisatie**	***Resultaat***
Rente en soortgelijke kosten	€198.097,27	€222.000,00	€164.927,88	-€57.072,12

De investeringen van het MCC zijn door de Nationale Politie, Eenheid Limburg als penvoerder in zijn geheel voorgefinancierd. De rente wordt doorbelast naar de partners en in rekening gebracht door de Politie. De realisatie over het jaar 2022 kan als volgt worden gespecificeerd:

Boekwaarde netto-investeringen per 01-01-2022	€ 4.850.819,94
Investeringen in 2022	€ 0,00
Totaal te financieren bedrag in het jaar 2022	€ 4.850.819,94

Verschuldigde rente over 2022 (o.b.v. een gemiddeld rente-percentage van 3,4%).

Totaal van de berekende rente over boekjaar 2022	€ 164.927,88

	2021	2022	2022	2022
	Realisatie	**Begroting**	**Realisatie**	***Resultaat***
Huisvesting	€683.660,34	€840.300,00	€617.840,95	-€222.459,05

De lagere realisatie huisvestingskosten zijn voornamelijk ontstaan door het blijven stimuleren van thuiswerk (€222.459).

Afschrijvingen (Begroot €400.892,00-Realisatie €305.484,63)

Voormeld bedrag is als volgt gespecificeerd/verantwoord in de jaarrekening 2022:

Afschrijvingskosten Grootboekrekening	Economische categorie 01-01-2022	Boekwaarde 01-01-2022	Investering 2022	Afschrijving politie (58%)	Afschrijving partners (42%)
4040000	Casco huisvesting	€3.909.789,26	€0,00	€94.483,39	€68.419,01
4040000	Verbouwingen	€146.305,17	€0,00	€5.735,57	€4.153,34
4040005	Installaties huisvesting	€689.783,86	€0,00	€76.763,32	€55.587,24
4040010	Meubilair / Inventaris	€1.236,10	€0,00	€198,80	€143,96
	Totaal	**€4.747.114,39**	**€0,00**	**€177.181,08**	**€128.303,55**

Energie (Begroot € 130.500-Realisatie € 76.864,95)

Stadsverwarming. - De onderschrijding van deze post is toe te wijzen aan de post stadsverwarming ad € 53.000. Conform afspraak met de leverancier is in 2021 de warmte opwekinstallatie Maastricht door de politie overgenomen. Vooralsnog zijn er voor 2022 geen kosten doorbelast m.b.t. de aankoop van de installatie. In 2023 zal bepaald worden hoe deze kosten naar het MCC worden doorbelast.
Elektra. - De raming 2022 van kosten elektriciteitsverbruik is gebaseerd op de realisatie over 2021. In de begroting van het boekjaar 2022 is op de post elektra reeds rekening gehouden met de huidige prijsstijging van energie. Hierdoor zijn de uitgaven conform begroting voor elektra in 2022. De verwachting is dat de energiemarkt zich voor 2023 meer gaat stabiliseren.

Duurzame goederen (Begroot € 15.000-Realisatie € 0,00)

Duurzame goederen. Betreft kosten voor aanschaf vervanging/aanvulling van meubilair en inventaris welke niet wordt geactiveerd. MCC zijn in 2022 geen uitgaven tlv dit budget geboekt.

Onderhoud (Begroot € 110.000-Realisatie € 76.864,95)

Onderhoud preventief. - Betreft normaal (preventief/correctief) onderhoud voor het pand. Door het uitstellen van de benodigde investeringen i.v.m. eventueel toekomstige aanpassingen in het MCC is bij dit onderdeel is een lichte overschrijding (€ 8.000) t.o.v. het begroot bedrag gerealiseerd.
Onderhoud storingen. - Betreft onderhoud voor het pand dat betrekking heeft op storingen. Ook bij de post dagelijks onderhoud storingen wijkt de realisatie 2022 licht af (€ 7.165) t.o.v. het begroot bedrag (€ 5.000).
Specialistische advisering technisch beheer. – Betreft specialistisch advies door derden m.b.t. technisch beheer en onderhoud huisvesting. Op deze post is een flinke onderschrijding zichtbaar van € 38.692. In verband met de herziening construct MCC zijn in 2022 minimale kosten gemaakt in deze rubriek.

Schoonmaak (Begroot € 93.000-Realisatie € 93.030,07)

Schoonmaak. - Betreft reguliere schoonmaak, glasbewassing/gevelreiniging.
In het begin van het boekjaar 2022 is er een lichte stijging (€ 5.600) waarneembaar in het contract met de leverancier SCU wat tevens de reden is van de lichte overschrijding op de post schoonmaak.
Afvalverwijdering. - Betreft de vaste, maandelijkse kosten voor inzameling van gescheiden afval, papier, gft en restafval. Bij deze post is nog steeds een doorwerking zichtbaar van het thuiswerken i.v.m. coronamaatregelen. Hierdoor zijn ook in 2022 minder kosten (€ 4.500) uitgegeven voor afvalverwijdering.

Overige zaken en diensten (Begroot € 40.908-Realisatie € 35.939,09)

De kosten in deze categorie liggen in grote mate in lijn der verwachtingen. In deze categorie is de post verzekering pand MCC per abuis niet meegenomen in de verrekening 2022 en derhalve opgenomen alsnog te betalen post 2022 ad € 4.407,26

Toevoegingen aan voorziening (Begroot € 50.000-Realisatie € 50.000)

Ter zake groot onderhoud is in het verleden een onderhoudsplan gemaakt van de kosten van meerjarig groot onderhoud. In 2022 is conform voorgaande jaren € 50.000 toegevoegd aan deze voorziening. In 2022 zijn geen kosten ten laste van deze voorziening geboekt.

	2021	2022	2022	2022
	Realisatie	Begroting	Realisatie	*Resultaat*
Verbindingen en automatisering	€74.180,32	€167.200,00	€58.270,21	-€108.929,79

De onderschrijding op de realisatie wordt veroorzaakt door uitgestelde aankopen c.q. investeringen (€ 108.930).

Afschrijvingen (Begroot €118.224-Realisatie €51.724,17)

Voormeld bedrag is als volgt gespecificeerd/verantwoord in deze jaarrekening

Afschrijvingskosten	Economische categorie	Boekwaarde	Investering	Afschrijving	Afschrijving
Grootboekrekening	01-01-2022	01-01-2022	2022	politie (58%)	partners (42%)
4060000	Automatisering/ Verbinding	€103.705.55	€0,00	€30.000,02	€21.724,15
	Totaal	**€103.705,55**	**€0,00**	**€30.000,02**	**€21.724,15**

In verband met de wel begrote maar uitgestelde investeringen is er bij deze post een positieve afwijking zichtbaar van € 66.500 t.o.v. de begroting 2022. Deze onderschrijding draagt tevens voor een groot deel bij aan het hoge exploitatieresultaat.

Duurzame goederen (Begroot €8.000-Realisatie € 0,00)

Ook bij de post duurzame goederen zijn er in 2022 geen enkele uitgaven zichtbaar.

Overige zaken en diensten (Begroot €40.976-Realisatie €6.546,04)

In verband met de eventueel naderende aanpassingen in het MCC zijn in 2022 in deze categorie geen uitgaven m.b.t. tot software, hardware, supplies en kosten dataverkeer gerealiseerd. Enige kosten in 2022 zijn gemaakt in de categorie overige kosten verbindingen en automatisering (televisie en internet aansluiting). Deze categorie draagt hiermee bij aan het positieve exploitatieresultaat.

	2021	2022	2022	2022
	Realisatie	Begroting	Realisatie	*Resultaat*
Beheer	€78.386,77	€67.000,00	€28.894,49	-€38.105,51

In de categorie beheer is een onderschrijding ad € 38.106 waarneembaar in de categorieën huren en lease en externe deskundigheid.

Huren en lease (Begroot €15.000-Realisatie € 4.169,47)

In 2022 zijn de kosten van huur en lease printers berekent op basis van daadwerkelijk aanwezige printers in het MCC. Mede door het stimuleren van het thuiswerken in 2022 is het verbruik van de printers ook in 2022 beduidend lager dan voorgaande jaren.

Catering (Begroot €20.750-Realisatie €20.080,24)

De doorbelasting van de verstrekkingen koffie/thee/water zijn ook in 2022 op basis van de daadwerkelijk aanwezige koffieapparaten (5 stuks) berekent. De verstrekking

koffie/thee/water is in 2022 nagenoeg hetzelfde als in 2021 en is licht lager dan het in de begroting opgenomen bedrag.

Externe deskundigheid (Begroot €20.000-Realisatie €601,67)
In verband met de herziening construct MCC zijn er in de rubriek externe deskundigheid in 2022 nagenoeg geen kosten gemaakt.

Vergaderkosten (Begroot €500-Realisatie €0,00)
In het boekjaar 2022 zijn geen vergaderkosten gemaakt.

Overige zaken en diensten (Begroot €10.750-Realisatie €4.043,11)
Door het stimuleren van thuiswerken in het boekjaar 2022 is ook een onderschrijding zichtbaar in de categorie overige zaken en diensten. Deze categorie bestaat vooral uit kantoorbenodigdheden, papier, en representatiekosten. De papierkosten zijn doorbelast op basis van daadwerkelijk aanwezige printers in het MCC. Zie ook de post huren en lease.

Toelichting Jaardocument 2022 (baten).

Meld- en Coördinatiecentrum (M.C.C.), kpl. 51009960.

(Realisatie 2022: € 1.487.500,00)
(Begroting 2022: € 1.487.500,00)
(Realisatie 2021: € 1.464.830,00)

	2021	2022	2022	2022
	Realisatie	Begroting	Realisatie	*Resultaat*
Overige Bijdragen	€-1.464.830,00	€-1.487.500,00	€-1.487.500,00	€0,00

Overige bijdragen (Begroot €1.487.500-Realisatie €1.487.500)
De bijdrage zijn conform begroting gerealiseerd.

Toelichting Jaardocument 2022 (resultaat). **Meld- en Coördinatiecentrum (M.C.C.), kpl. 51009960.**

(Realisatie 2022: € 447.226,33)
(Begroting 2022: € 0,00)
(Realisatie 2021: € 264.442,42)

Resultaat MCC 2022.

	2021	2022	2021
	Realisatie	Begroting	Realisatie
Totaal Lasten	€1.200.387,58	€1.487.500,00	€1.040.273,67
Totaal Baten	€-1.464.830,00	€-1.487.500,00	€-1.487.500,00
Resultaat	€-264.442,42	€0,00	€-447.226,33

Totaal Lasten- Er zijn in 2022 voor € 447.226,33 minder kosten uitgegeven dan de vooraf vastgestelde begroting ad € 1.487.500. Dit is voor een gedeelte toe te wijzen aan de lagere personeelskosten (€ 20.660) en lagere rentekosten (€57.072) i.v.m. uitgestelde investeringen. Daarnaast zijn er vooral door het blijven stimuleren van thuiswerk veel lagere huisvestingskosten (€222.459) en tevens uitgestelde aankopen c.q. investeringen in de categorie verbinding en automatisering (€ 108.930). Ook in de categorie beheer is een onderschrijding ad € 38.106 waarneembaar in de categorieën huren en lease en externe deskundigheid.

Totaal Baten- De bijdragen van de partners zijn conform de vooraf vastgestelde begroting 2022.

Voorgesteld wordt om het bedrag van het positieve exploitatieresultaat 2022 ad € 447.226,33 (overeenkomstig afspraak) toe te voegen aan het egalisatiefonds MCC op basis van de afgesproken verdeling. De administratieve verwerking hiervan zal, na besluitvorming, in het boekjaar 2023 plaatsvinden.

Toelichting Jaardocument 2022 (balans). **Meld- en Coördinatiecentrum (M.C.C.), kpl. 51009960.**

TOELICHTING BALANS M.C.C. OVER HET JAAR 2022.

1. Resultaat 2022

Het MCC heeft over 2022 een positief exploitatieresultaat behaald van € 447.226,33. Voor de totstandkoming van dit resultaat wordt kortheidshalve verwezen naar bovenstaande toelichting exploitatiecijfers 2022 en de toelichting op het resultaat.

2. Vaste activa

Voor een gedetailleerd overzicht van de samenstelling van de boekwaarde alsmede van de mutaties inzake de materiële activa wordt verwezen naar de Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven 2022 (Staat C). De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn conform waarderingsgrondslagen van de Nationale Politie.

In 2022 zijn er geen nieuwe investeringen opgenomen.

Aangezien de politie penvoerder is van het MCC, is het actief in zijn geheel verantwoord op een aparte entiteit buiten de administratie van de Nationale Politie. De Nationale politie heeft daarnaast haar aandeel (deelneming) in het MCC (58%) opgenomen in de balans van de Nationale politie.

Voormelde bedragen zijn als volgt gespecificeerd/verantwoord in dit jaardocument:

Afschrijvingskosten	Economische categorie	Boekwaarde	Investering	Afschrijving	Boekwaarde
Grootboekrekening	01-01-2022	01-01-2022	2022	2022	31-12-2022
4040000	Casco huisvesting	€ 3.909.789,26	€ 0,00	€ 162.902,40	€ 3.746.886,86
4040000	Verbouwingen	€ 146.305,17	€ 0,00	€ 9.888,91	€ 136.416,26
4040005	Installaties huisvesting	€ 689.783,86	€ 0,00	€ 132.350,56	€ 557.433,30
4040010	Meubilair / Inventaris	€ 1.236,10	€ 0,00	€ 342.76	€ 893,34
4060000	Automatisering/ Verbinding	€ 103.705,55	€ 0,00	€ 51.724,17	€ 51.981,38
	Totaal	**€ 4.850.819,94**	**€ 0,00**	**€ 357.208,80**	**€ 4.493.611,14**

3. Afschrijving vaste activa

De afschrijvingskosten 2022 bedragen € 357.208,80.
De oorspronkelijke aanschafwaarde per 31/12/2022 bedraagt € 8.170.448,09 (vaste activa) en de cumulatieve afschrijving per ultimo 2022 bedraagt € 3.676.836,95. De boekwaarde van de investeringen bedraagt per 31 december 2022 € 4.493.611,14.

4. Langlopende leningen

Op dit onderdeel van de balans is het zgn. egalisatiefonds van zowel de partners als ook van de politie verantwoord. Tot de instelling van dit egalisatiefonds is besloten in de vergadering van het algemeen bestuur van 23 maart 2007. Voor een nadere specificatie wordt kortheidshalve verwezen naar de bijgevoegde Staat van Reserves en Voorzieningen en onderstaande tabel.

Ten aanzien van de verantwoording van het egalisatiefonds op deze plek heeft in het verleden overleg plaatsgevonden met de (toenmalige) externe accountant (Deloitte) van de voormalige Regio Politie Limburg-Zuid.

De specificatie van de mutaties in 2021 en 2022 in het egalisatiefonds van partners en politie zijn nader gespecificeerd in onderstaande tabel. Daarbij is het meevallend exploitatieresultaat over 2022 ten bedrage van € 447.226,33 nog niet meegenomen in het balanssaldo per 31 december 2022 van het betreffende egalisatiefonds.

Egalisatiefonds			
Omschrijving	**Totaal**	**Partners (42%)**	**Politie (58%)**
Saldo t/m ultimo jaar 2022	€ 1.387.895,63	€ 582.916,17	€ 804.979,46
Bij: exploitatieresultaat 2021	€ 264.442,42	€ 111.065,82	€ 153.376,60
Subtotaal egalisatiefonds	€ 1.652.338,05	€ 693.981,99	€ 958.356,06
Bij: bijschrijving rente 2022 (o.b.v. 3,4%)	€ 56.179,49	€ 23.595,39	€ 32.584,10
Saldo egalisatiefonds per 31-12-2022	**€ 1.708.517,54**	**€ 717.577,38**	**€ 990.940,16**

5. Voorziening groot onderhoud

Het onderhoudsplan wordt uitgevoerd op basis van een MJOP van de Politie. Op basis daarvan wordt een jaarlijkse storting in de voorziening groot onderhoud van € 50.000 als voldoende geacht. In 2022 zijn er geen kosten ten laste van deze voorziening onderhoud geboekt.
Het saldo van de voorziening groot onderhoud MCC per ultimo 2022 bedraagt € 510.795,06.

6. Vlottende activa / passiva

Per balansdatum 31 december 2022 zijn er geen vlottende activa (debiteuren of nog te ontvangen bedragen) opgenomen. Bij de vlottende passiva (crediteuren en nog te betalen) is één bedrag ad € 4.407,26 m.b.t. kosten verzekering MCC pand geboekt op de post nog te betalen.

7. Rekening courant

De politie is naast penvoerder van het MCC tevens de financier van het onderhavige gebouw. Het saldo van de rekening courant partners / politie is dan ook de sluitpost van deze balans en kan op basis van de thans voorliggende cijfers als volgt worden berekend:

Rekening courant (let op afrondingsverschillen)			
Omschrijving	**Totaal**	**Partners (42%)**	**Politie (58%)**
Investeringen (oorspr) t/m het jaar 2022	€ 10.402.816,34	€ 4.369.182,86	€ 6.033.633,48
Bij: investeringen in 2022	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Af: afgeschreven investeringen	€ -2.232.368,25	€ -937.594,67	€ -1.294.773,59
Subtotaal oorspronkelijk investeringsbedrag	**€ 8.170.448,09**	**€ 3.431.588,20**	**€ 4.738.859,89**
Af: cum. afschrijvingskosten t/m 2022	€ -3.676.836,95	€ -1.544.271,52	€ -2.132.565,43
Af: voorziening groot onderhoud per 31-12-2022	€ -510.795,06	€ -214.533,93	€ -296.261,13
Af: saldo egalisatiefonds per 31-12-2022	€ -1.708.517,54	€ -717.577,37	€ -990.940,17
Bij: debiteuren/cred/nt betalen 31-12-2022	€ -4.407,26	€ -1.851,05	€ -2.256,21
Af: exploitatieresultaat 2022	€ -447.226,33	€ -187.835,06	€ -259.391,27
Financiering rekening courant 31-12-2022	**€ 1.822.664,95**	**€ 765.519,28**	**€ 1.057.145,67**

Maastricht, 01 februari 2023.

Domein Bestuur

Bezoekadres:
Markt 33
Ambtenaar
K. Heijens
Telefoonnummer
14 045
Telefax
045-5676395
Zaaknummer

Veiligheidsregio Zuid-Limburg
t.a.v. Bestuur- en Directie Ondersteuning
Postbus 35
6269 ZG MARGRATEN

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
3-4-2023		23u0066351	31 mei 2023

Onderwerp
Zienswijze en reactie gem. Kerkrade jaarstukken VRZL 2022 en MCC 2022

Bijlage(n)

Geachte heer/mevrouw,

Bij brief d.d. 3 april 2023 heeft u de raad van de gemeente Kerkrade verzocht om een zienswijze in te dienen ten aanzien de jaarstukken 2022 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het jaardocument 2022 van het MCC heeft u ter informatie aangeboden.

Hierbij delen wij u mee dat de raad van de gemeente Kerkrade tijdens haar vergadering van 31 mei 2023 besloten heeft om een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de jaarstukken 2022 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en om een neutrale zienswijze af te geven ten aanzien van het voorstel tot resultaatbestemming ten aanzien van diezelfde jaarstukken.

Met betrekking tot het feit dat een neutrale zienswijze wordt ingediend ten aanzien van het voorstel tot resultaatbestemming het volgende. Enerzijds kan hiermee worden ingestemd, aangezien de deelnemende gemeenten conform de geldende afspraken aan de lat staan om eventuele tekorten te voldoen. Daarnaast is de reservepositie van de VRZL niet zodanig dat dit tekort zondermeer uit de reserves kan worden voldaan. Anderzijds zijn dit ook voor gemeentelijke organisaties op financieel vlak roerige tijden en verdient het daarom aandacht dat de VRZL kritisch bekijkt of het tekort over 2022 niet (gedeeltelijk) uit de reservepositie van de VRZL kan worden gedekt.

Graag maken wij ook nog van de gelegenheid gebruik om een reactie op het jaardocument 2022 van het MCC en het daarbij behorende voorstel tot resultaatbestemming te geven. Wij delen u hierbij mee dat de raad van de gemeente Kerkrade tijdens haar vergadering van 31 mei 2023 heeft besloten om een positieve reactie af te geven ten aanzien van de jaarstukken 2022 van het MCC en om een negatieve reactie af te geven ten aanzien van het voorstel tot resultaatbestemming ten aanzien van diezelfde jaarstukken.

Met betrekking tot het feit dat een negatieve reactee wordt gegeven ten aanzien van het voorstel tot resultaatbestemming het volgende. Verleden jaar heeft de raad van de gemeente Kerkrade een “neutrale zienwijze” ingediend. Daarbij hebben wij aandacht gevraagd voor de voortgang van het proces om de hoogte van het egalisatiefonds MCC - en daarmee dus wellicht ook impliciet een eventuele herorientatie op de afspraak om postieve rekeningresultaten aan dit egalisatiefonds to te voegen - tegen het licht te houden. In die zienswijze hebben wij ook de wens uitgesproken dat dit proces tijdig wordt afgerond voorafgaande aan de vaststelling van het jaardocument MCC 2022. Dit zodat met de uitkomsten daarvan rekening zou kunnen worden gehouden in het kader van een eventueel voorstel tot resultaatbestemming over 2022. Dit proces is echter niet tijdig afgrond, waardoor er ook nu weer – op basis van de oude afspraken, die tegen het licht zouden worden gehouden – wordt voorgesteld om een relatief groot bedrag aan het egalisatiefonds MCC toe te voegen.

Hoogachtend,

De voorzitter van de raad,	**De griffier,**
dr. T.P. Dassen-Housen.	mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Postbus *600 6460 AP Kerkrade*
Telefoon *045 – 567 67 67*
Telefax *045 – 567 63 95*
E-mail *gemeentehuis@kerkrade.nl*
IBAN *NL49 BNGH 0285 0044 84*
BIC *BNGHNL2G*

Ontwerpbesluit zienswijze jaarrekening
Veiligheidsregio Zuid-Limburg/MCC.
Agendapunt 9.

Vraag t.a.z. voorziening groot onderhoud.

Met betrekking tot het MCC is er een meerjarig onderhoudsplan waarin jaarlijks € 50.000,- toegevoegd wordt.
Het saldo voor deze voorziening onderhoud MCC bedraagt per ultimo 2022 € 510.795,- De vraag is of hier aan het saldo een maximum aan gekoppeld kan worden?

Ons Kerkrade
Herman Vleugels

VRAAG:

Vraag t.a.z. voorziening groot onderhoud.

Met betrekking tot het MCC is er een meerjarig onderhoudsplan waarin jaarlijks € 50.000,- toegevoegd wordt.

Het saldo voor deze voorziening onderhoud MCC bedraagt per ultimo 2022 € 510.795,- De vraag is of hier aan het saldo een maximum aan gekoppeld kan worden?

ANTWOORD:

De voorziening groot onderhoud kent op dit moment geen “hard” maximum. De voorziening wordt gevormd op basis van een Meerjaren Onderhouds Plan (MJOP). Daarin is zichtbaar welk onderhoud in welk jaar dient plaats dient te vinden en dat leidt tot een reservering van middelen door deze voorziening. Er zit normaliter dus niet meer geld in die voorziening dan nodig is om het onderhoud op basis van het MJOP uit te voeren.

Op dit moment lopen echter besprekingen inzake het eigenaarschap binnen MCC. Deze voorziening is op dit moment hoger dan gebruikelijk omdat het groot onderhoud net als investeringen zijn uitgesteld in afwachting van een mogelijke wijziging van het eigenaarschap. Normaliter zou deze voorziening dus lager zijn dan deze op het moment is. Diezelfde besprekingen maken ook dat het overwegen om een “hard” maximum te koppelen aan een dergelijke voorzieningen op dit moment niet opportuun is.

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Registratienummer:

Het Presidium van de gemeente Kerkrade, handelend met mandaat van de gemeenteraad – ex artikel 3a lid 1 van het Reglement van orde voor de vergaderingen van de raadcommissies ter voorbereiding van de vergaderingen van de raad der gemeente Kerkrade – stelt de hieronder gekozen commissie(s) voor om in de openbaarheid te doen behandelen, het onderwerp:

Onderwerp

Zienswijze/reactie op begrotingen 2024 Veiligheidsregio Zuid-Limburg en MCC

Algemene informatie

Dit onderwerp is toegekend aan de commissie:	**Te behandelen d.d.:**
Algemene Zaken en Middelen	15 mei 2023

Aanleiding / toelichting

De raad van de gemeente Kerkrade wordt in de gelegenheid gesteld haar zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de begroting 2024 van de VRZL. Tevens wordt de begroting 2024 van het MCC ter informatie aangeboden.

Kader / afbakening

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg, Wet Veiligheidsregio's en Wet gemeenschappelijke regelingen

Wijze van behandelen

Doel:

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Ter besluitvorming door de Raad

Aard van het onderwerp:

Eigen/ nieuw beleid

Vorm:

Schriftelijke stukken: Reeds toegezonden, deels nog te verzenden

Mondelinge toelichting: Ja	Tijdsduur	2 minuten
Presentatie: Nee	Tijdsduur	minuten
Anders, namelijk:	Tijdsduur	minuten

Bestuurlijke verantwoordelijke(n)

Burgemeester Dassen-Housen

Ambtenaren en externen

Aanwezig zullen zijn:

Externen:

Ambtenaren:

-mr. K. Heijens

Bijlage(n)

- nota van toelichting (volgt na behandeling college 9-5 a.s.)
- aanbiedingsbrief (volgt na behandeling college 9-5 a.s.)
- ontwerpbesluit (volgt na behandeling college 9-5 a.s.)
- concept brief zienswijze aan VRZL (volgt na behandeling college 9-5 a.s.)
- begeleidend schrijven VRZL
- concept begroting VRZL 2024
- concept begroting MCC 2024

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Agendapunt nr.:

Gemeente Kerkrade

Registratienummer: 23it00550

Sector: Bestuur	**Kerkrade,** 9 mei 2023

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.: 23it00550

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 23Rb033, inzake de begrotingen 2024 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en het MCC aan.

In de nota van toelichting, nr. 23Tl032, die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Gemeente Kerkrade

Ontwerpbesluit

Nr: 23Rb033

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,
- dat de gemeente Kerkrade deelneemt aan de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg

kennis genomen hebbende van,
- de nota van toelichting, nr. 23Tl032 behorende bij dit besluit;
- de beraadslagingen in de Commissie Algemene Zaken & Middelen d.d. 15 mei 2023

gelet op,
- **programma:** Veiligheid en Handhaving
- **gemeentelijk/regionaal beleidskader:** Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg
- **wetsartikel:** Wet Veiligheidsregio's; Wet gemeenschappelijke regelingen

besluit:

I. Conform de bijgevoegde conceptbrief:
   - een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de begroting 2024 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg;
   - een positieve reactie te geven ten aanzien van de begroting 2024 van het Meld- en Coördinatie Centrum.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 31 mei 2023.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Documentnummer:

Gemeente Kerkrade

Nota van toelichting

Nummer.: 23Tl032	**Kerkrade, 9 mei 2023**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 23Rb033

Onderwerp

Begroting 2024 Veiligheidsregio Zuid-Limburg en begroting 2024 MCC

Beslispunten

1. Conform de bijgevoegde conceptbrief:
   - een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de begroting 2024 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg;
   - een positieve reactie te geven ten aanzien van de begroting 2024 van het Meld- en Coördinatie Centrum.

Inleiding

De gemeente Kerkrade participeert in de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (hierna: VRZL). De VRZL is een gemeenschappelijk regeling van de 16 gemeenten in Zuid-Limburg en één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. De VRZL is een hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één, die werkzaamheden uitvoert op het gebied van crisisbeheersing/rampenbestrijding en brandweerzorg.

De VRZL kent een hybride vorm van financiering. Voor het grootste deel wordt de VRZL gefinancierd uit middelen die de deelnemende Zuid-Limburgse gemeenten ter beschikking stellen (gemeentefonds). Daarnaast ontvangt de VRZL een BDUR-bijdrage (Besluit Doeluitkering Rampenbestrijding) van de Rijksoverheid. Deze specifieke lumpsum uitkering wordt direct aan de VRZL ter beschikking gesteld en is een aanvullende tegemoetkoming voor de uitgaven aan brandweer en rampenbestrijding, inclusief het gemeentelijke en geneeskundige deel. De verdeling van de middelen uit de BDUR aan de VRZL vormt een parallelle geldstroom naast de inzet van middelen vanuit de gemeenten.

Het Algemeen Bestuur van de VRZL zal in haar vergadering van 7 juli 2023 beslissen omtrent de vaststelling van de van de begroting VRZL 2024. In diezelfde vergadering wordt er beslist omtrent vaststelling van de begroting 2024 Meld- en Coördinatie Centrum (hierna MCC.) Conform de geldende regeling wordt de raden van de deelnemende gemeenten de mogelijkheid geboden om een zienswijze in te dienen met betrekking tot de begroting 2024 van de VRZL. De begroting 2024 MCC wordt ter informatie gestuurd, maar het staat de raad wel vrij om daar op te reageren. Deze zienswijzen c.q. reacties zullen door het Algemeen Bestuur van de VRZL worden meegewogen bij de besluitvorming rond vaststelling van de begrotingen.

<u>Samenvatting begroting VRZL 2024:</u>

In de begroting 2024 zijn geen grote beleids- c.q. inhoudelijke wijzigingen aangebracht en deze heeft de begroting 2023 dan ook als uitgangspunt. Er wordt vrijwel enkel geïndexeerd ter dekking van de stijgende lonen en prijzen.

In de conceptbegroting staat een bedrag ter grootte van ongeveer €2,1 miljoen aan geschatte risico's opgenomen. (Het bedrag aan risico's werd in de begroting 2022 geraamd op ongeveer € 6,4 miljoen.) Dat is nog exclusief een aantal P.M. risicoposten, waaronder CAO ontwikkelingen 2023 en energiekosten. Naast deze 2 risico's, zijn verlofsparen en crisisnoodopvang asielzoekers, o.a. nieuw opgenomen risico's. De omvang van algemene reserves,

die bedoeld zijn om dergelijke risico's te mitigeren, wordt voor 2024 echter beduidend lager geraamd dan het geraamde bedrag aan potentiële risico's.

(Dit betreft een jaarlijks terugkerend gegeven, maar is ook een bewuste keuze van de leden van het Algemeen Bestuur. Men wil namelijk niet te veel gemeentelijke gelden mogelijk onnodig "op de plank laten liggen.") Het weerstandsvermogen van de VRZL wordt in de concept-concept begroting 2024 dan ook als ruim onvoldoende aangemerkt.

De begroting VRZL 2024 beschrijft een inhoudelijke tweetal programma's, te weten Crisisbeheersing & rampenbestrijding en Brandweerzorg. Deze worden hieronder kort beschreven. Voor de volledige inhoud van de stukken wordt verwezen naar de bijlagen.

Programma 1: Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
Crisisbeheersing en rampenbestrijding heeft betrekking op het voorkomen, beperken en managen van incidenten voor de openbare orde en veiligheid. Het gaat om de beheersing van risico's en de gezamenlijke voorbereiding op mogelijke incidenten. Ook de multidisciplinaire voorbereiding van de coördinatie als incidenten zich voordoen valt onder dit programma.
Het programma omvat een aantal teams met onderliggende processen, te weten Informatiemanagement & Operationele Informatievoorziening, Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding (MOV), Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen (MOTO) & Bevolkingszorg, Kwaliteitszorg, EMRIC en GHOR.

Doelstelling van het programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding is het zijn van een betrouwbare partner die samen met de partners bijdraagt aan een omgeving waarin zij samen zorgen voor veiligheid. Om dat te realiseren wordt ingezet op de volgende punten:

- de VRZL kent en monitort de grootschalige risico's;
- Het advies van de VRZL is essentieel in de voorbereiding op crises en rampen en bij het signaleren en oplossen van veiligheidsvraagstukken;
- de VRZL levert 24/7 een adequate hulpverlening, zowel monodisciplinair als multidisciplinair;
- de VRZL is wendbaar in een continu veranderende maatschappij.

Binnen het proces Bevolkingszorg is het de verwachting dat gedurende 2024 wederom de nodige inzet moet worden gepleegd ten behoeve van de noodopvang voor zowel vluchtelingen uit Oekraine als de noodopvang voor de reguliere asielstroom ter ondersteuning van het COA. Dat zorgt er opnieuw voor dat Bevolkingszorg een belangrijk deel van haar capaciteit hiervoor in moet gaan zetten.
In het kader van Informatiemanagement wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van de operationele informatievoorziening, de verschillende informatierollen en hun samenspel binnen de crisisorganisatie en de doorontwikkeling van het multidisciplinaire veiligheidsbeeld vanuit het veiligheidsinformatieknoppunt.
In het kader van MOV en MOTO wordt nieuwe planvorming gemaakt , wordt deze geactualiseerd en wordt gezorgd dat deze bekend raakt bij crisisfunctionarissen en dat deze wordt getraind.
In het kader van kwaliteitszorg worden alle GRIP incidenten binnen de VRZL met input van alle betrokken disciplines en de betrokken externe partners geëvalueerd. Verbeterpunten worden verzameld, geanalyseerd en gedeeld met crisisfunctionarissen, partners en bestuur. De verbeterpunten worden vertaald naar implementatie en gemonitord op voortgang.

De begroting van dit programma is samengesteld op basis van ongewijzigd beleid.

Programma 2: Brandweerzorg
De doelstellingen en activiteiten in het kader van het programma Brandweerzorg zijn gelegen in het bestrijden van brand en andere incidenten, het dragen van zorg voor redding van mens en dier, het verkleinen van gevolgen van brand en andere ongevallen en het verkleinen van risico's op branden en incidenten.

De belangrijkste taken van dit programma zijn gelegen in de thema's risicobeheersing, vakbekwaamheid kaderstelling, meldkamer en incidentbestrijding.

In dat kader stelt de VRZL zich voor 2024 o.a. de volgende doelen:

- het in het kader van risicobeheersing opleveren van het dynamisch brandweer risicoprofiel, de implementatie van de visie op inrichting risicobeheersing en de implementatie van de Omgevingswet;
- handelen conform de uitgangspunten voor incidentbestrijding, die met betrekking tot de repressieve organisatie en de paraatheid zijn geformuleerd;
- verdere doorontwikkeling en optimalisering van de activiteiten in het kader van het thema vakbekwaamheid. In 2024 zal o.a. worden ingezet op de elektronische leeromgeving, digitale simulaties en op stabilisatie van het instructeursbestand.

De begroting van dit programma is samengesteld op basis van ongewijzigd beleid.

Samenvatting begroting MCC 2024:

Het MCC is het coördinatiecentrum voor de spoedeisende hulpverlening. In het MCC is de Gemeenschappelijke Meldkamer Limburg gehuisvest, waar 24 uur per dag door brandweer, politie en ambulancezorg intensief wordt samengewerkt om de juiste hulp op de juiste tijd op de juiste plaats te krijgen. Daarnaast is het Regionaal Servicecentrum van de politie eenheid Limburg en het Veiligheidsbureau van de VRZL ondergebracht in het MCC.
In geval van een ramp of crisis/calamiteit wordt de crisisbestrijding aangestuurd vanuit het MCC. De daarbij betrokken kernfuncties en de bijbehorende actiecentra zijn daar onder één dak gerealiseerd, zodat een optimale en integrale afstemming plaats kan vinden van alle processen rondom melding en alarmering, op- en afschaling, informatiemanagement en leiding en coördinatie.

Het MCC kent een aantal eigenaren: de 16 deelnemende gemeenten, de Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid Limburg, de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en de politie. In de overeenkomst MCC is vastgelegd dat het MCC zal worden geëxploiteerd onder gezamenlijk eigendom, risico en beheer van alle deelnemende partners. De penvoering/administratie wordt uitgevoerd door de Politie.

Met MCC heeft voor 2024 de volgende doelstellingen geformuleerd:
- het huisvesten van een gemeenschappelijke meldkamer en servicecentrum;
- vanuit een centrale plek op proactieve wijze voorbereiden van de aanpak van crises en rampen;
- het vanuit een centrale plek coördineren van crises en rampen.

De begroting MCC 2024 is gebaseerd op het bestaand beleid. Bij het opstellen van de begroting 2024 voor het MCC zijn o.a. de uitgangspunten gehanteerd dat de vastgestelde begroting 2023 de basis vormt voor de begroting 2024 en dat de bijdrage van de partners gefixeerd is op de bijdrage van 2023 en alleen wordt geïndexeerd.

Overzicht financiën:

Bijdrage Kerkrade VRZL, MCC en Burgernet 2022:	*ca*	*€ 3.426.000,-*	*(excl. voorstel resultaatbestemming)*
Bijdrage Kerkrade VRZL, MCC en Burgernet 2023:	*ca*	*€ 3.542.000,-*	*(schatting lopend jaar, inclusief voorberekening indexering, exclusief nacalculatie indexering)*
Bijdrage Kerkrade VRZL, MCC en Burgernet 2024:	ca	€ 3.650.000,-	(inclusief voorberekening indexering, exclusief nacalculatie indexering)

In de meerjarenraming 2024 van de gemeente Kerkrade is thans rekening gehouden met een bedrag van circa € 3.344.000,- ten behoeve van de bijdrage aan de VRZL, het MCC en Burgernet (ca. €6.000,-). Daarmee bestaat er een tekort ter grootte van ongeveer € 306.000.- tussen de noodzakelijk gemeentelijke bijdrage ten behoeve van de crisisbeheersing en rampenbestrijding en het daarvoor in de gemeentelijke meerjarenraming 2024 opgenomen bedrag.

Doelstelling
Het kenbaar maken van het gemeentelijk standpunt ten aanzien van de begroting 2024 van de VRZL en de begroting 2024 van het MCC.

Argumenten

1.1 Vaststelling van de begroting is voor de VRZL noodzakelijk om ook in 2024 haar taken weer uit te kunnen voeren.

1.2 De begrotingen van zowel de VRZL als die van het MCC zijn gebaseerd op bestaand beleid.
Er is geen sprake van beleidsmatige koerswijzigingen of stijgingen in de gemeentelijke bijdrage als gevolg van die koerswijzigingen.

1.3 Het afgeven van een positieve zienswijze ten aanzien de begroting VRZL 2024 en een positieve reactie ten aanzien van de begroting MCC 2024 is de wenselijke weergave van het in te nemen standpunt ten aanzien van deze documenten.
De keuze om de zienswijze c.q. reactie m.b.t. beide begrotingen als positief te verwoorden, is ingegeven door het feit dat ingestemd kan worden met de inhoud daarvan en weinig noemenswaardigs in negatieve zin valt op te merken.

Kanttekeningen

1.1. De op basis van de concept-begrotingen 2024 van de VRZL en het MCC geraamde gemeentelijke bijdrage is groter dan hetgeen daarvoor staat opgenomen in de meerjarenraming 2024 van de gemeente Kerkrade.
Zie voor een toelichting het “Overzicht Financiën” van het onderdeel “Inleiding” en het onderdeel “Financiën”.

Financiën

In de eerste plaats wordt verwezen naar hetgeen staat vermeld in de paragraaf “Overzicht financiën” van het onderdeel “Inleiding.”

Het Algemeen Bestuur van de VRZL kan op 7 juli 2023 de begrotingen VRZL 2024 definitief vaststellen met inachtneming van de zienswijzen van de raden van de deelnemende gemeenten. De vaststelling van de begrotingen door het Algemeen Bestuur strekt de gemeenten tot een verplichte bijdrage conform hetgeen wordt vastgesteld in de begrotingen 2024.
Zoals reeds vermeld, bestaat een tekort ter grootte van ongeveer € 306.000.- tussen de noodzakelijke gemeentelijke bijdrage ten behoeve van de crisisbeheersing en rampenbestrijding en het daarvoor in de gemeentelijke meerjarenraming 2024 opgenomen bedrag. Dit tekort dienst betrokken te worden bij de afwegingen m.b.t. de begroting 2024 / 1e bijstelling begroting 2023.

Communicatie

Zie “Uitvoering.”

Burgerparticipatie

Niet van toepassing. Participatie blijft buiten toepassing in gevallen waarin het handelt om de vaststelling van financiële stukken als de onderhavige. Daarnaast speelt er ten aanzien van het onderwerp in deze kwestie geen direct tastbaar en herkenbaar belang is voor onze inwoners.

Uitvoering

Na behandeling in de raadsvergadering van 31 mei 2023 wordt het Algemeen Bestuur van de VRZL schriftelijk bericht over de door de raad in te dienen zienswijze. Definitieve besluitvorming zal plaats vinden in de vergadering van het Algemeen bestuur van de VRZL van 7 juli aanstaande. Daarbij wordt opgemerkt dat iedere gemeente één stem heeft met daarboven één extra stem per volledig veelvoud van 25.000 inwoners.

Gezondheid en Vitaliteit

Niet van toepassing.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

T 088-16 88 940
info@vrzl.nl
www.vrzl.nl

Postbus 35
6269 ZG Margraten

AAN:
- de Gemeenteraden

in afschrift aan:
- de Colleges van Burgemeester en Wethouders

van de gemeenten in de Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Datum	: 3 april 2023
Uw brief van	:
Uw kenmerk	:
Ons kenmerk	:
Behandeld door	: R. Thain – Controller Veiligheidsregio Zuid Limburg
Telefoon	: 06 4341 3628
Onderwerp	: Zienswijze jaarstukken 2022 en begroting 2024 Veiligheidsregio Zuid-Limburg en de jaarstukken 2022 en begroting 2024 MCC

Geachte voorzitter van de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening) 2022 en de begroting 2024 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg aan.

Op 31 maart jl. heeft het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio ingestemd met het ter zienswijze voorleggen van de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 van VRZL en het ter informatie delen van de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 MCC.

Wat het jaar 2022 ons bracht (bijlage 1)
2022 was voor ons als Veiligheidsregio wederom een bewogen jaar. Met het hoogwater nog op het netvlies diende de vluchtelingencrisis zich aan. Een flinke uitdaging, waar we samen met de gemeenten de handen vol aan hadden. Uiteraard ging ook het ‘reguliere’ werk onverminderd door. Want Zuid-Limburg zo veilig mogelijk maken en houden, daar staan we voor.
Wat soms onmogelijk leek, maakten wij met elkaar toch mogelijk. Ook financieel had dit uiteraard impact op onze organisatie. We voeren scherp aan de wind met de noodopvang, crisisnoodopvang en andere voorzieningen. Zaken die het ministerie zal vergoeden maar die wij wel moesten voorfinancieren. Daarnaast kenden we tegen het einde van het jaar nog enkele onverwachte zaken zoals een incidentele uitkering voor de medewerkers om de extreem hoge inflatie te compenseren en

de eerste contouren van verlofsparen. We zijn niet helemaal binnen de kaders gebleven. Met maar een afwijking van minder dan 1 % op onze begroting is, gezien alle uitdagingen in 2022, een goede prestatie geleverd.

TER ZIENSWIJZE

Jaarstukken 2022 VRZL (bijlage 2)
De strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening 2022 is goedkeurend voor getrouwheid en goedkeurend voor rechtmatigheid.

- Indien het AB in juli instemt met de resultaatbestemming zoals voorgesteld door het Dagelijks Bestuur, zal € 416.957 incidenteel in rekening worden gebracht bij de deelnemende gemeenten.

Indien we afwijken van dit voorstel nog te bestemmen resultaat, dan heeft dat gevolgen voor het weerstandsvermogen VRZL. Immers een structureel tekort leidt er in eerste aanleg toe dat de algemene reserve wordt uitgeput waardoor er geen buffer bij VRZL meer is om de risico's te mitigeren indien deze bewaarheid worden. Vervolgens zal bij een structureel tekort niet alleen de reserve een omvang van nul hebben, maar ertoe leiden dat jaarlijks een beroep dient te worden gedaan op deelnemende gemeenten VRZL om het gerealiseerde tekort aan te vullen.

Bijkomend effect zal zijn dat de Provincie Limburg vanuit de rol als toezichthouder VRZL onder preventief toezicht kan plaatsen aangezien er een structureel tekort ontstaat op de begroting van VRZL. Preventief toezicht betekent dat de begroting of wijzigingen daarvan vooraf goedkeuring van de toezichthouder moeten krijgen.

- Daarnaast wordt voorgesteld om het positieve resultaat van de GHOR groot € 15.037 toe te voegen aan de algemene reserve van de GHOR.

Begroting 2024 VRZL (bijlage 3)
In de begroting 2024 zijn geen majeure beleidswijzigingen aangebracht. Het betreft een begroting die in het teken staat van de verdere implementatie van het vastgestelde beleid "een solide basis voor de toekomst ".

Deze begroting bevindt zich in een bijzondere positie, omdat we hierin het huidige meerjarenbeleidsplan afhechten en gelijktijdig is het nieuwe meerjarenbeleidsplan 2024-2027 al in ontwikkeling. De ambities van het nieuwe beleidsplan zijn al verkennend besproken met het bestuur. Daar kunnen we deels al op anticiperen, omdat sommige ambities een voortzetting zijn van het meerjarenbeleidsplan 2020-2023.

TER INFORMATIE

Jaarstukken 2022 en begroting 2024 MCC (bijlage 4, 5 en 6).
Er is een positief exploitatieresultaat in 2022 gerealiseerd van € 447.226,33. Voorgesteld wordt om het positieve exploitatieresultaat van (overeenkomstig afspraak) toe te voegen aan het egalisatiefonds van het MCC.

Het wijzigen van het eigenaarschap van MCC wordt momenteel besproken, waarbij het de bedoeling is om deze wijziging in te laten gaan per 1 januari 2024, mits alle partijen instemmen met de bijbehorende financiële effecten. Een financieel effect voor VRZL kan zijn dat er gelden vrijkomen vanuit een mogelijke liquidatie van het MCC construct, met daarbij een aandeel voor deelnemende gemeenten VRZL. Als dat het geval zal zijn keren we dat uit aan deelnemende gemeenten, met de kanttekening dat de effecten van een huur- of gebruikersovereenkomst VRZL daarin verdisconteerd zullen worden.

Zienswijze en vaststelling
Vaststelling van de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 is een verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Alvorens de documenten ter besluitvorming wordt voorgelegd, heeft u de mogelijkheid om vóór 26 juni a.s. uw zienswijze op de financiële stukken VRZL kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur. Wij nodigen u daartoe van harte uit.

Uw reactie
U kunt uw schriftelijke reacties en eventuele vragen n.a.v. de jaarstukken 2022, begrotingen 2024, sturen naar:

Veiligheidsregio Zuid-Limburg,
t.a.v. Bestuur- en Directie Ondersteuning
Postbus 35
6269 ZG Margraten

Een reactie per mail kan gestuurd worden aan: stafbureau@brwzl.nl

Namens het dagelijks bestuur Veiligheidsregio Zuid-Limburg,
met vriendelijke groet,

mr. J.M. Penn-te Strake,
Voorzitter

L.W.M. Houben,
Secretaris

BIJLAGEN**:**

1. Jaarbericht 2022 Veiligheidsregio Zuid-Limburg (ter informatie)
2. Concept jaardocument 2022 VRZL (voor zienswijze)
3. Concept begroting 2024 VRZL (voor zienswijze)
4. Jaardocument 2022 MCC (ter informatie)
5. Toelichting jaardocument MCC 2022 (ter informatie)
6. Begroting 2024 MCC (ter informatie)

2024

Begroting 2024 VRZL

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD 3

DEEL A – BELEIDSBEGROTING 4

1 PROGRAMMAPLAN 5
1.1 Concern 5
1.2 Crisisbeheersing en rampenbestrijding 9
1.3 Brandweerzorg 19

2 PARAGRAFEN 23
2.1 Algemeen 23
2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 23
2.3 Onderhoud kapitaalgoederen 31
2.4 Financiering 31
2.5 Bedrijfsvoering 36
2.6 Verbonden partijen 43
2.7 Wet open overheid 44

DEEL B – FINANCIËLE BEGROTING 45
3.1 Algemene uitgangspunten financiële begroting 46
3.2 Overzicht van baten en lasten 51
3.3 Uiteenzetting van de financiële positie 52
3.4 Overzicht baten en lasten per taakveld 52
3.5 Overzicht van bijdragen gemeente 53
3.6 Overzicht van bijdragen per deelnemende gemeente 2024-2027 54
3.7 Staat van reserves en voorzieningen (x € 1.000) 55
3.8 Geldleningen 56
3.9 Meerjareninvesteringsplan en kapitaallasten (MIP) 57
3.10 Recapitulatie structureel en reëel evenwicht begroting 2024-2027 59

VOORWOORD

Voor u ligt de begroting 2024 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), met een doorkijk naar de jaren 2025-2027. De begroting 2024 heeft de begroting 2023 als uitgangspunt.

In de begroting 2024 zijn geen majeure beleidswijzigingen aangebracht. Het betreft een begroting die in het teken staat van de verdere implementatie van het vastgestelde beleid “een solide basis voor de toekomst ”.
Deze begroting bevindt zich in een bijzondere positie omdat we hierin het huidige meerjarenbeleidsplan afhechten en gelijktijdig is het nieuwe meerjarenbeleidsplan 2024-2027 al in ontwikkeling. De ambities van het nieuwe beleidsplan zijn al verkennend besproken met het bestuur. Daar kunnen we deels al op anticiperen, omdat sommige ambities een voortzetting zijn van het meerjarenbeleidsplan 2020-2023.

Een belangrijke actuele ontwikkeling is de constatering dat het fundament van de veiligheidsregio’s moet worden versterkt, gezien de langdurige en bovenregionale crises in de praktijk. Deze versterking richt zich nu voornamelijk op het gebied van crisisbeheersing, inclusief informatiepositie. De veiligheidsregio’s krijgen hier vanuit het Rijk extra middelen voor (oplopend van 46 miljoen in 2023 tot in totaal 83 miljoen extra in 2026, te verdelen over de 25 veiligheidsregio’s). Voor de aanwending van deze extra middelen zijn ook kaders meegegeven vanuit het Rijk en het Veiligheidsberaad. Het Rijk heeft in de toekenningsbrief expliciet opgenomen dat deze extra middelen niet mogen worden aangewend om een verlaging van de gemeentelijke bijdrage te realiseren of voor het vullen van gaten op andere taakgebieden binnen de begroting van de veiligheidsregio.

Wij willen de extra BDuR middelen inzetten voor het toekomstgericht – in lijn met de contourennota - verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak door veiligheidsregio’s door te werken aan: preparatie op en waarborgen bij langdurige crises, (langdurig) bemensen en ondersteunen van crisisteams, interregionale en Rijk-regio samenwerking, risico- en crisiscommunicatie en voor de versteviging van de informatiepositie. Tevens voor het borgen en het verder ontwikkelen van informatie gestuurde veiligheid (gericht op o.a. risicomonitoring en –analyse; zicht op risico’s). Komende tijd maken we nadere plannen voor het versterken van onze crisisbeheersing en dus ook voor de besteding van de extra BDUR-middelen, die daaraan gekoppeld zijn.

Ook vragen we aandacht voor de extreme prijsstijgingen van dit moment, met name de incidentele stijging van de energiekosten, en welke gevolgen dit al in 2023 heeft en wellicht ook in 2024. De prijsstijgingen zijn dusdanig groot dat we extra goed moeten monitoren of we over 2023 niet tegen een fors tekort aanlopen.
Recent is er een principeakkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een loonstijging is afgesproken van ca. 10%. Dit kent een structurele doorwerking naar 2024 en verder. Deze loonstijging wordt niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor voorzien wij een structureel tekort op de loonkosten dat nog wel beïnvloed wordt door het definitieve indexcijfer conform de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023. Dit zijn autonome ontwikkelingen met een financiële impact voor VRZL en die niet door VRZL te beïnvloeden zijn.

Léon Houben
Directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg en commandant Brandweer

DEEL A – BELEIDSBEGROTING

1 PROGRAMMAPLAN

1.1 CONCERN

1.1.1 Wie zijn we?

Wij zijn Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. VRZL is een hands-on hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één. In de periode 2010-2023 hebben we ons ontwikkeld van een groot aantal samenwerkende (lokale) brandweerorganisaties naar één veiligheidsregio. Op basis van de gemeenschappelijke regeling is elke gemeente van de regio deelnemer en daarmee onderdeel van VRZL.

De organisatiestructuur bestaat uit twee primaire programma's: Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg. Ondersteunend daaraan opereert het programma Bedrijfsvoering, waar ook een behoorlijke taak ligt, gezien de organisatie zo nauw verbonden is binnen het brede netwerk van burgers, bedrijven en instellingen.

Binnen VRZL werken de brandweer en het programma Crisisbeheersing & Rampenbestrijding nauw samen. Hoe organiseren we de brandweerzorg? Welke veiligheidsrisico's zijn er op dit ogenblik en welke kunnen ontstaan in de nabije toekomst? Hoe maken we de kans op ongevallen en rampen zo klein mogelijk? En als er dan tóch een incident plaatsvindt: hoe treden we zo snel en vakkundig mogelijk op?

Omvangrijk netwerk

Wij werken samen met 16 gemeenten, de Politie Eenheid Limburg, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), het Openbaar Ministerie (OM), provincie Limburg, Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN), Waterpartners Limburg (waterschap, zuiveringsschap, waterleidingmaatschappij), Defensie, de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en Chemelot (waaronder Sitech). Maar denk ook aan partijen als het Nederlandse Rode Kruis, Essent, Enexis, Brightlands, ProRail, de overige zuidelijke veiligheidsregio's (Zuid-6) en natuurlijk de verschillende hulpverleningsorganisaties in het Euregionale grensgebied (EMRIC).

Missie, visie en kernwaarden

We maken en houden Zuid-Limburg zo veilig mogelijk. Dat is onze missie. Om deze missie te volbrengen moeten we de (toekomstige) risico's in onze regio kennen en daarop voorbereid zijn. Paraat zijn en slagkracht leveren. Dat doen we samen met burgers, bedrijven en instellingen. 'Samen veilig' is dan ook onze pay-off. We kunnen onze missie en visie alleen waarmaken met een professionele, vitale en wendbare organisatie. En met vakbekwame, initiatiefrijke teamplayers die lef tonen (onze kernwaarden).

De afgelopen jaren is de rol van veiligheidsregio's uitgebreid en hebben we als veiligheidsregio een regisserende en coördinerende rol gekregen in langdurige crises. Sprekende voorbeelden hiervan zijn de coronacrisis en de vluchtelingencrisis. De voorbereiding op toekomstige – en veelal ook langdurige crises – vraagt om een versterking van het fundament van de veiligheidsregio. Dit zowel op het gebied van crisisbeheersing als op het gebied van de informatiepositie.

Dit jaar zijn bestuurlijke afspraken gemaakt om het fundament van de veiligheidsregio's te versterken. Onderdeel daarvan is de trapsgewijze toevoeging van € 83 miljoen (structureel) in de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR) vanaf 2023. Deze verhoging bouwt tot 2026 geleidelijk op tot het genoemde bedrag.

In het Veiligheidsberaad is ingestemd om de extra middelen in 2023 aan te wenden voor:

1. Het toekomstgericht – in lijn met de contourennota voor de wijziging van de Wet veiligheidsregio's – verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak binnen de veiligheidsregio.
2. A. De informatiepositie van de veiligheidsregio's versterken en waarborgen door het inrichten van een goed werkend Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) per veiligheidsregio. Dit om een goed zicht op risico's te verkrijgen en om te zorgen voor een goede informatiedeling met crisispartners;
   B. Een impuls voor de ontwikkeling en het beheer van informatiesystemen door de veiligheidsregio's en het Rijk gezamenlijk;
2. Het instellen van een hoogwaardig en gegarandeerd informatie-, actie- en coördinatiepunt voor Rijk, regio's en partners; het KCR2 (Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's).

Voor VRZL betekent de structurele verhoging van de BDUR dat we vanaf 2023 € 1,3 miljoen extra krijgen voor de versterking van crisisbeheersing en onze informatiepositie. Dit bedrag stijgt in 2024 naar verwachting naar ca. € 1,7 miljoen (in 2023 wordt de verdeling tussen veiligheidsregio's opnieuw bekeken).

Wij willen de extra BDuR middelen inzetten voor het toekomstgericht – in lijn met de contourennota - verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak door veiligheidsregio's door te werken aan: preparatie op en waarborgen bij langdurige crises, (langdurig) bemensen en ondersteunen van crisisteams, interregionale en Rijk-regio samenwerking, risico- en crisiscommunicatie en voor de versteviging van de informatiepositie. Tevens voor het borgen en het verder ontwikkelen van informatie gestuurde veiligheid (gericht op o.a. risicomonitoring en –analyse; zicht op risico's). Komende tijd maken we nadere plannen voor het versterken van onze crisisbeheersing en dus ook voor de besteding van de extra BDUR-middelen, die daaraan gekoppeld zijn.

De extra BDUR-middelen voor de versteviging van de informatiepositie zullen in onze regio worden ingezet voor het borgen en het verder ontwikkelen van informatie gestuurde veiligheid (gericht op o.a. risicomonitoring en –analyse; zicht op risico's).

Ten behoeve van de versterking van onze crisisbeheersing stellen we de komende tijd nadere plannen op. In lijn met de landelijke ambities van het Rijk en het Veiligheidsberaad – en met het oog voor geconstateerde regionale behoeften – zal het accent op de volgende zaken liggen:
Verstevigen van crisisbeheersing als vak (leren, ontwikkelen, kennisborging en kwaliteitszorg/'zicht op prestaties').

1. Verstevigen van de regiefunctie in het netwerk van crisispartners (gezamenlijke aanpak van risico's en crises).
2. Door de bovenstaande verstevigingen realiseert VRZL ook een robuustere crisisorganisatie, die zowel in staat is om acute incidenten te bestrijden ('GRIP-opschalingen') als om langdurige crises te bestrijden door de inzet van crisisregisseurs en informatiemanagers.

In 2022 is VRZL gestart met een leiderschapsprogramma. Alle leidinggevenden van directie tot en met het niveau van ploegchef nemen de komende jaren deel aan dit programma. Het helpt ons om onze organisatie nog professioneler, vitaler en wendbaarder te maken. Daarbij verwachten we van onze medewerkers dat ze lef en initiatief tonen en dat ze eendrachtig samenwerken binnen diezelfde organisatie.

1.1.2 Waar staan we voor?

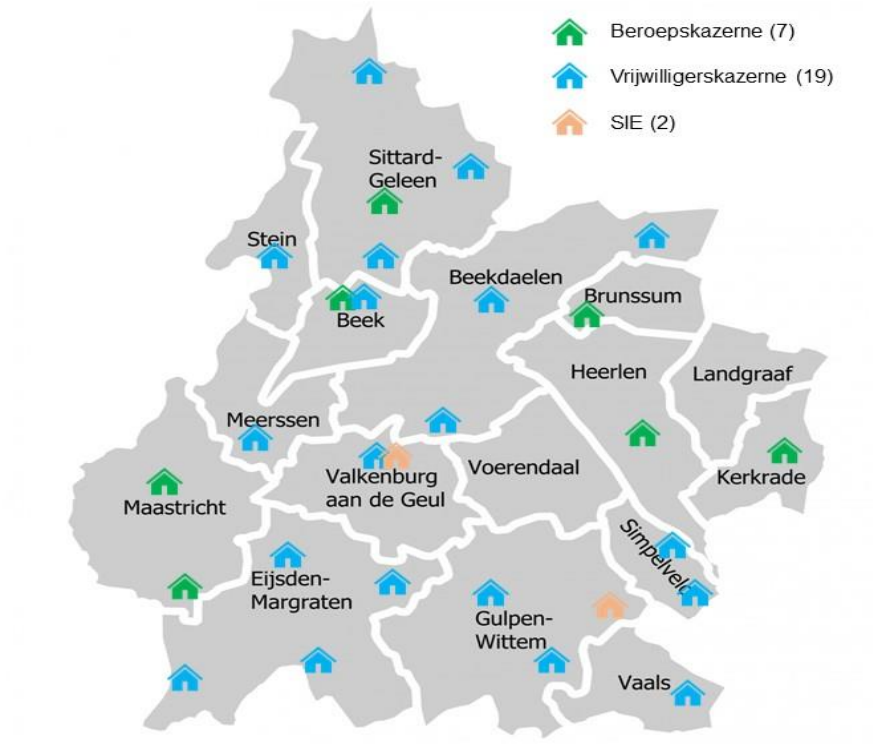
VRZL is ingericht om de zorg voor openbare veiligheid in de regio te organiseren. Burgers, bedrijven en instellingen verwachten dat wij er voor ze zijn met advies en hulp waar nodig. Samen met onze partners:

- dragen we (pro)actief bij aan de veiligheid in de regio. We brengen risico's in kaart en treffen voorbereidingen op maat;
- geven we adviezen om daar waar mogelijk onveiligheid te voorkomen en te beperken;
- bestrijden we incidenten en crises als ze zich toch voordoen. We treden effectief op tijdens een ramp om schade te beperken;
- beogen we leed en schade zo veel mogelijk te beperken en helpen we verstoringen van het openbare leven zo snel mogelijk te herstellen. We zetten in op slachtofferhulp, nazorg en herstel van materiële schade.

1.1.3 Ons werkgebied

Het werkgebied van VRZL is een compact verstedelijkt gebied van circa 650 km2. Buiten de economisch bijzonder waardevolle clustering in onder meer chemie en health en unieke kansen voor versterking van de regio spelen er, door de geografische ligging van Zuid-Limburg, specifieke opgaven. Voor deze regio, die uiterst excentrisch ligt binnen Nederland (ruim 200 km grenslengte en op het smalste deel met 6 km verbonden aan de rest van Nederland), geldt dat in bijzondere mate. Met ongeveer 594.000 inwoners ligt Zuid-Limburg centraal in de Euregio Maas-Rijn. Er zijn binnen VRZL grote industrieën met specifieke veiligheidsrisico's, zoals chemische industrie en de luchthaven Maastricht-Aachen Airport en we monitoren overstromingsrisico's door rivieren en het bekenstelstel. Met name in de zomermaanden ontvangen we daarnaast veel toeristen, die zowel in de stedelijke als de landelijke gebieden verblijven.

Ook vinden in onze regio veel (grote) evenementen plaats, zoals de Amstel Gold Race, het WK en NK Wielrennen, Pinkpop, Oktoberfeesten, kerstmarkten, carnaval en de concerten van André Rieu.

1.1.4 Wat gaat het kosten?

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Totaal baten	**66.633**	**58.580**	**60.456**	**62.631**	**64.031**	**66.103**
Totaal lasten	**52.990**	**45.523**	**46.923**	**49.142**	**50.503**	**52.224**
Overhead	10.312	10.728	11.118	11.437	11.656	11.826
Onvoorzien	-	10	10	10	10	10
Totaal	**10.312**	**10.738**	**11.128**	**11.447**	**11.666**	**11.836**
Mutatie voorzieningen	**3.586**	**2.132**	**2.686**	**2.742**	**2.599**	**2.658**
Mutatie reserves	**147**	**187**	**-281**	**-700**	**-737**	**-615**
Resultaat	**-402**	**-**	**-0**	**0**	**-0**	**-0**

Toelichting

De begroting 2024 is gebaseerd op de begroting 2023.

De begroting 2023 heeft VRZL wel aangepast op de genomen AB besluiten die hebben plaats gevonden na het vaststellen van de begroting 2023 en deze vervolgens meegenomen in deze begroting voor 2024 en verder. Hier is o.a. in verwerkt de nota reserves en voorzieningen welke het AB heeft vastgesteld d.d. 14 oktober 2022. In de overige inkomsten binnen het programma Brandweerzorg is een incidentele baat verantwoord dekking van de kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers. Hiertegenover staat een verhoging bij de lasten onder de huisvestingskosten.

1.2 CRISISBEHEERSING EN RAMPENBESTRIJDING

1.2.1 Wie zijn we?

Het programma crisisbeheersing & rampenbestrijding (C&R) omvat alle activiteiten die gericht zijn op de voorbereiding op mogelijke crises en rampen, en geeft waarmee invulling aan de wettelijke taken zoals gedefinieerd in de Wet veiligheidsregio's. Het gaat om de beheersing van risico's (voorkomen, beperken) en de gezamenlijke multidisciplinaire voorbereiding op mogelijke incidenten. Hierbij wordt het begrip "incident" breed opgevat. Het gaat niet alleen om het incident zelf maar ook om de dreiging ervan of de aankondiging van een gebeurtenis. Het kan ook gaan om incidenten of verstoringen die op zichzelf geen ramp of crisis zijn maar die (mogelijk) de openbare orde en veiligheid bedreigen zoals thema's die grote maatschappelijke onrust tot gevolg kunnen hebben. Het programma omvat de volgende teams, met onderliggende processen

- Informatiemanagement (IM) en Operationele Informatievoorziening (OIV);
- Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding (MOV);
- Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen (MOTO) en Bevolkingszorg (inclusief evenementen en multidisciplinaire risicobeheersing);
- Kwaliteitszorg;
- EMRIC;
- GHOR.

Wij zijn een betrouwbare partner zijn die samen met (vitale)partners bijdraagt aan een omgeving waarin wij samen zorgen voor veiligheid. Om dat te realiseren zetten wij in op de volgende punten:

- Wij kennen en monitoren onze grootschalige risico's
- Ons advies is essentieel in de voorbereiding op crises en rampen en bij het signaleren en oplossen van veiligheidsvraagstukken;
- Wij leveren als onderdeel van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg 24/7 een adequate hulpverlening, monodisciplinair en multidisciplinair;
- Wij zijn wendbaar in een continu veranderende maatschappij.

Wij staan voor een adequate voorbereiding op- en coördinatie van crisisbeheersing en rampenbestrijding binnen het gebied Zuid-Limburg en met betrekking tot bijstandsaanvragen van andere omliggende regio's, ook in het buitenland (EMRIC). Dat houdt onder meer in de coördinatie, afstemming, facilitering, regievoering, en het stimuleren van multidisciplinaire samenwerking. Met een goede invulling van de voorbereiding en coördinatie kan de veiligheidsregio haar regie- en netwerkfunctie waarmaken. Daarbij wordt ook ingezet op participatie van burgers (zelfredzaamheid), ondernemers (veerkracht) en instellingen. Wij doen dat door uitvoering van onder meer de processen informatiemanagement; operationele informatievoorziening, risico- en crisis communicatie, operationele voorbereiding (planvorming); opleiden, trainen en oefenen; waarbij een goed kwaliteitszorgsysteem daarin monitort waar we ons constant kunnen verbeteren.

Binnen het onderdeel 'bevolkingszorg' komen de gemeentelijke activiteiten en taken in het kader van de Wet veiligheidsregio's samen. Het is de ambitie van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten, verankerd in de samenwerkingsovereenkomst gemeenten, om zowel in voorbereiding als uitvoering gezamenlijk op te trekken. De voorbereidende "koude" taken worden door het programma C&R samen met de gemeenten en partners vormgegeven. Voor de uitvoering van de "warme" taken stellen de gemeenten conform de samenwerkingsovereenkomst capaciteit in de vorm van medewerkers in piketten beschikbaar.

In deze begroting worden ook de activiteiten uit te voeren door de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) omschreven. De GHOR geeft invulling aan de volgende producten en clusters van activiteiten:

- Risicobeheersing – ontwikkeling naar risicobewustzijn;
- Planvorming en professionaliteit;
- Informatiemanagement;
- Kwaliteitszorg;
- Ketenmanagement.

1.2.2 Wat willen we bereiken?

We zoeken naar een andere wijze van voorbereiden op en acteren bij langdurige crises. De reguliere GRIP-structuur zoals bedoeld voor flits-rampen is hier slechts beperkt voor te gebruiken gezien de langdurige belasting. Daarnaast hebben langdurige crises impact op onze reguliere werkzaamheden op basis van wettelijke verplichtingen die door die crises op de lange baan geschoven worden.

Samenwerking

Een van de vele inzichten die zowel de COVID-19 pandemie als het Hoogwater, alsook de vluchtelingencrisis ons gebracht heeft is dat het in crisissituaties belangrijk is om je collega's te kennen. Met name in de internationale component die daarbij voor Zuid-Limburg een grote rol speelt hebben we geïnvesteerd. De samenwerking in het programma EMRIC heeft zijn meerwaarde getoond zowel in COVID-19 als in de Hoogwaterperiode. We hebben in het verleden onder meer een Euregionale Meet & Greet georganiseerd waarbij crisisfunctionarissen van Nederland, Duitsland en België elkaar hebben ontmoet en waar waardevolle contacten zijn ontstaan die bijdragen aan een goede samenwerking.

De rol van VRZL in het project Koningsdag 2022 Maastricht was gericht op coördinatie, verbinding en samenwerking tussen de gemeente Maastricht en alle betrokken veiligheidspartners. De programma's brandweerzorg en C&R hadden beiden een nadrukkelijke rol in de voorbereiding en uitvoering en hebben nauw samengewerkt. De contacten en netwerken die hierbij ontstaan zijn, worden ook in de toekomst gebruikt.

Hierin werken we samen met de Veiligheidsregio Limburg Noord.

Bevolkingszorg en evenementen

Sinds 1 maart 2022 zijn de 16 gemeenten en Bevolkingszorg met behulp van regionale en lokale crisisteams bezig met de noodopvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Bevolkingszorg organiseert en faciliteert de instroom en doorstroom van vluchtelingen, de gemeenten organiseren de opvang van vluchtelingen. Een regionale ambtelijke adviesgroep adviseert gemeenten periodiek over alle voorkomende gemeentelijke thema's die hierin spelen.

Sinds juni 2022 is daar in opdracht van het Rijk ook de crisisnoodopvang van asielzoekers bij gekomen ter ondersteuning van het COA. Bevolkingszorg coördineert de crisisnoodopvang en ondersteunt gemeenten bij de tijdelijke opvang van asielzoekers.

Het ligt in de lijn der verwachting dat ook in 2024 een forse inspanning vanuit VRZL wordt verwacht op beide bovengenoemde thema's. Dat zorgt er opnieuw voor dat Bevolkingszorg een belangrijk deel van haar capaciteit in zal moeten zetten voor genoemde crises en dat kan tot gevolg hebben dat reguliere werkzaamheden (zowel binnen C&R als in de gemeenten) alleen waar nodig opgepakt worden.

Informatiemanagement
Binnen informatiemanagement wordt vooral gewerkt aan het opzetten en uitvoeren van projectmatige werkzaamheden op basis van aangescherpte beleidskeuzes; we moeten en willen de lat hoger leggen. Dit betreft de doorontwikkeling van de operationele informatievoorziening, de doorontwikkeling van de verschillende informatierollen en hun samenspel binnen de crisisorganisatie en de doorontwikkeling van het multidisciplinaire veiligheidsbeeld vanuit het VIK (veiligheidsinformatieknooppunt). In het kader van het VIK zullen we ook in 2024 samenwerken met Veiligheidsregio Limburg Noord, ook om ervoor te zorgen dat de gezamenlijke meldkamer dezelfde uitgangspositie heeft voor beide veiligheidsregio's. We willen altijd weten wat er speelt in de regio, dit geven we vorm door informatie gestuurd te werken onder de noemer van informatie gestuurde veiligheid. Ook met de zes zuidelijke veiligheidsregio's werken we samen in Zuid-6 verband om de doorontwikkeling van informatieproducten en -werkwijzen voor de versterking van de 24/7 informatiepositie binnen crisisbeheersing in te vullen.

De Oekraïne- en vluchtelingencrisis heeft een flinke impact gehad op informatiemanagement. Het verzamelen, duiden en veredelen van informatie om adequate antwoorden op te leveren voor het crisismanagement is onmisbaar. Dit kost veel tijd en energie en legt een zware claim op de betreffende crisisfunctionarissen. Informatiemanagement is een belangrijk speerpunt binnen C&R. Bij complexe incidenten hebben de functionarissen crisiscommunicatie, de beslissers en de bestuurders behoefte aan snelle en correcte beeldvorming (wat heeft plaatsgevonden, welke risico's zijn er en in welke gebieden en wat is het handelingsperspectief).

In 2024 zullen we verder werken aan het beschikbaar krijgen van informatie vanuit verschillende vakgebieden en om die geduid verder te kunnen brengen naar de crisisorganisatie.
Dit is een vakgebied dat de komende jaren nog volop ontwikkelingen zal kennen en waarbij wij als VRZL aangesloten moeten blijven. Dat vraagt om investeringen en prioritering.

Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding (MOV) en multidisciplinaire Opleiding, training en oefening (MOTO)
Nieuwe of geactualiseerde planvorming moet ook bij de crisisfunctionarissen bekend gemaakt en getraind worden. Daarnaast moeten we hen voorbereiden op onbekende risico's. Wij blijven inzetten op 1-op-1 coaching om de GRIP-functionarissen beter te faciliteren in hun eigen ontwikkeling. Doelstelling is dat zij ook bij de nu nog onbekende scenario's vanuit kennis en kunde kunnen improviseren en de crisis adequaat kunnen bestrijden. Naast het faciliteren van activiteiten gericht op het risicoprofiel van VRZL, is er ook aandacht voor het ontwikkelen van generieke competenties om ook de onbekende crises voldoende te kunnen managen. In 2024 zullen daartoe verschillende activiteiten plaatsvinden, zoals een bestuurlijke training acteren in de crisisstructuur, oefeningen voor het Regionaal Operationeel Team (ROT), de GRIP-workshopdagen, de genoemde euregionale Meet & Greet maar ook RBT Scenario-oefeningen.

Risico- en crisiscommunicatie
Een risicoloze samenleving bestaat niet, maar we kunnen wel bewuster omgaan met risico's. Dat betekent dat burgers, bezoekers, instellingen, bedrijven en overheid zich bewust zijn van de aanwezige risico's en weten wat zij kunnen doen rondom die risico's. Burgers, bezoekers, instellingen, bedrijven en overheid hebben immers samen invloed op de (fysieke) veiligheid in Zuid-Limburg. Dat bewustzijn start met kennis van de aanwezige risico's. Ons risicobeeld zal de komende jaren evolueren waarbij nieuwe dreigingen een belangrijkere rol zullen gaan spelen.

Ieder zal vanuit de eigen verantwoordelijkheid moeten acteren en waar mogelijk slim op risico's moeten interveniëren. Hierbij hebben burgers en bedrijven mede een eigen verantwoordelijkheid.

De Veiligheidsregio ondersteunt daarbij door middel van communicatie over de risico's en het bieden van een handelingsperspectief. Het vraagt een continue monitoring en analyse van de aanwezige risico's en scenario-ontwikkeling.

Het effect daarvan is dat mensen die wonen en/of werken en/of verblijven in Zuid-Limburg op de hoogte zijn van de risico's die er zijn in de omgeving en dat zij een adequaat handelingsperspectief hebben wanneer zich een incident voordoet.

De verantwoordelijkheid van de overheid ligt verder bij de ontwikkeling van veilige ruimtelijke planning, bij het bevorderen van de borging van veiligheid in vergunningen en bij het veilig bouwen en gebruiken van gebouwen. De Veiligheidsregio ondersteunt daarbij.

Op het gebied van risico en crisis communicatie participeren we nu en in de komende jaren in verschillende ontwikkeltrajecten en projecten. In 2022 is het project 'Samen Veilig Rondom Chemelot' officieel van start gegaan en dit zal de komende jaren worden voortgezet.

De komende jaren is er ook veel aandacht voor doelgroepencommunicatie die moet leiden tot een groter veiligheidsgevoel bij omwonenden. Het continu verbeteren van de risicocommunicatie en daarmee meer risicobewustzijn bij de bevolking creëren, het kwalitatief verbeteren van de crisiscommunicatie op basis van belevingsonderzoeken en veiligheidsvisies, het intensiveren van de samenwerking met partners om sneller de juiste informatie te kunnen delen in crisissituaties maar ook de continue aandacht voor de Veiligheidsregio als organisatie, neemt dus een belangrijk deel van het werk in.

Naast de risicocommunicatie informeert de Veiligheidsregio de bevolking over wat zij geacht wordt te doen in het geval van crises en geeft zij duiding van incidenten in de regio en daarbuiten. Dat vraagt een samenhangende aanpak van risicocommunicatie, reguliere voorlichting en crisiscommunicatie. Het gaat erom de communicatie zo te organiseren dat de Veiligheidsregio vooruit denkt en antwoord geeft op vragen die kunnen spelen en dat de communicatie klantgericht wordt uitgevoerd voor burgers, partners en media. Daarbij wordt gebruik gemaakt van moderne middelen en technieken om de verschillende doelgroepen te kunnen bereiken.

De crises stapelen zich op, zo schrijven de onderzoekers (NIPV, 2022). Een constatering welke binnen de Veiligheidsregio Zuid-Limburg beaamd wordt. We zien steeds meer crises die elkaar opvolgen en/of versterken zoals in het geval van de vluchtelingen crisis, COVID-19, Boerenprotesten en overstromingen.

De vele andersoortige / langdurige crises van de afgelopen jaren, de versterking van regionale en landelijke crisisbeheersing en de nieuwe wetgeving inclusief bijbehorende ambities vragen veel van het programma C&R en van crisis- en risicocommunicatie

Kwaliteitszorg en professionaliteit

De doorontwikkeling in crisisbeheersing stelt hoge eisen aan het functioneren van de veiligheidsregio. Daarom wordt met kwaliteitszorg gestuurd op het leer- en verbeterproces van de afzonderlijke hulpdiensten en van de onderlinge samenwerking. VRZL staat landelijk al bekend als een voorbeeld van best practice bij de evaluatie van GRIP-incidenten. Alle GRIP incidenten binnen de VRZL worden met input van alle betrokken disciplines en de betrokken externe partners geëvalueerd. Ook andere incidenten dan GRIP-incidenten worden, indien daar aanleiding toe is, geëvalueerd. Verbeterpunten worden verzameld, geanalyseerd en gedeeld met crisisfunctionarissen, partners en bestuur. De verbeterpunten worden vertaald naar implementatie en gemonitord op voortgang.

Het systeem draagt bij aan het continu verbeteren van de crisisorganisatie, de mensen in de crisisorganisatie en de samenwerking met partners. Middels halfjaar- en jaarrapportages worden de geleverde inspanningen en de gerealiseerde verbeteringen inzichtelijk gemaakt en bestuurlijk onder de aandacht gebracht. Een jaarlijkse trendanalyse geeft daarnaast zowel de eigen organisatie als de inspectie een beeld van onze prestaties op het gebied van crisisbeheersing. Deze zaken worden uiteraard in 2024 gecontinueerd.

Daarnaast willen we Kwaliteitszorg in 2024 zowel binnen VRZL als veiligheidsregio-overstijgend verder ontwikkelen. De contourennota vermeldt dat de veiligheidsregio's er tot nu toe niet in zijn geslaagd om samen een uniform kwaliteitszorgsysteem te ontwikkelen. Dit is een gezamenlijke volgende stap voor de veiligheidsregio's, waar VRZL graag aan bijdraagt.

We zijn aangesloten bij het landelijk Netwerk Kwaliteitszorg, het landelijk Netwerk Juristen Veiligheidsregio's en ook bij het Netwerk Kennisregie, om zo goed mogelijk de ontwikkelingen te volgen en optimaal gebruik te maken van de gebundelde expertise.

Het ligt in de lijn der verwachting dat de opvang ontheemden Oekraïne nog voortduurt in 2024, evenals het faciliteren van ons bestuur middels het coördineren en faciliteren in de opvang van reguliere asielzoekers, statushouders en andere aanverwante zaken.

De periode van herstel na een crisis waar we na twee jaar COVID-19 en een Hoogwater zo naar snakten als organisatie is nog even op de lange baan geschoven. We merken dat veel collega's (intern maar ook van de gemeenten en andere partners) op hun laatste tandvlees lopen. We zijn op zoek naar een andere wijze van voorbereiden op en acteren bij langdurige crises.

Het invulling geven aan het coördineren van langdurige crises zal op een andere manier georganiseerd worden. De reguliere GRIP-structuur zoals bedoeld voor flits-rampen is hier slechts beperkt voor te gebruiken gezien de langdurige belasting en het werk met betrekking tot onze reguliere werkzaamheden op basis van wettelijke verplichtingen welke daarmee op de lange baan geschoven worden.

Ook in 2024 zal de blik gericht worden op 2030 en zal met ons bestuur nagedacht worden over de gewenste inrichting van crisisbeheersing om fit te zijn voor toekomstige dreigingen. Dat zal onder meer duidelijker vorm krijgen in een nieuw meerjarenbeleidsplan voor de periode 2024-2027. De regie- en netwerkfunctie van de Veiligheidsregio wordt versterkt door vanuit het programma C&R integraal te sturen op gewenste ontwikkelingen.

Euregio Maas-Rijn Incident en Crisisbeheersing (EMRIC)
Voor de grensoverschrijdende samenwerking bij rampen en grote ongevallen hebben de verantwoordelijke ministeries in Nederland, Duitsland en België bilaterale overeenkomsten gesloten. In de projecten EMRIC en EMRIC+ is deze samenwerking doorontwikkeld naar complete EMRIC-samenwerkingsconcepten. Daarin staan de operationele grootschalige samenwerkingsmodellen beschreven voor brandweerzorg en voor technische en specialistische hulpverlening.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)
De GHOR is belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij grote ongevallen en met de advisering daarover aan overheden en organisaties op dit gebied. Een belangrijke basis voor het werk van de GHOR is het provinciaal risicoprofiel dat de beide Limburgse veiligheidsregio's hebben opgesteld.

De GHOR maakt onderdeel uit van de veiligheidsregio in casu het programma C&R. De cijfers uit de jaarverantwoording GHOR zijn derhalve in de jaarrekening VRZL, programma C&R verwerkt. De GHOR maakt organisatorisch onderdeel uit van de GGD Zuid Limburg. Zij volgen voor de bedrijfsvoering de lijn van de GGD Zuid Limburg.

1.2.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Algemeen
Het risicoprofiel voor de VRZL is voor een periode van vier jaar herzien. Daarnaast willen we snel en adequaat in kunnen spelen op veranderingen. Maatschappelijke beleving van risico's speelt daarbij een rol. De COVID-crisis, de Hoogwaterramp en de vluchtelingen-crisis hebben laten zien dat we daartoe binnen de VRZL in staat zijn, maar ook dat het tijd is voor een stap voorwaarts, gezien de steeds bredere capaciteitsvraag die vanuit het Rijk, en daarmee vanuit de maatschappij, bij veiligheidsregio's wordt neergelegd. We willen inspelen op de externe ontwikkelingen en de beschikbaar gestelde middelen (vanuit de gemeenschappelijk regeling en ophoging BDUR) gericht inzetten om dat te realiseren.

Wij richten ons de komende jaren op het beter beheersbaar maken van de onderstaande prioritaire risico's:
- Toenemende maatschappelijke onrust
- Effecten klimaatverandering
- Energie transitie

Trends en ontwikkelingen
- Verdere flexibilisering van de crisismanagementstructuur en benodigde uitbreiding capaciteit
- Netwerkrol veiligheidsregio's
- Verbinding Rijk / regio
- Versterken informatiepositie en technologie

Daarnaast is het herstellen van de inspanningen die COVID-19, Hoogwater en de vluchtelingencrisis gevraagd hebben een belangrijk issue. In 2024 zal de blik gericht worden op 2030 en zal met ons bestuur nagedacht worden over de gewenste inrichting van crisisbeheersing om fit te zijn voor toekomstige dreigingen. Dat zal onder meer stollen in een nieuw meerjarenbeleidsplan voor de periode 2024-2027.

Veiligheidsregio's worden in toenemende mate geconfronteerd met een stapeling van incidenten en crisis en langdurige crisis. Het Rijk kijkt meer en meer naar veiligheidsregio's om crises te coördineren en de interpretatie van de taak van de veiligheidsregio staan ter discussie, waardoor deze mogelijk breder geïnterpreteerd zal worden.

De capaciteit welke nodig is voor dit langdurige crisismanagement is niet te putten uit de reguliere GRIP-structuur, aangezien deze berekend is op flitsrampen. Hiertoe zullen in de komende beleidsperiode oplossingen verkend worden, en vervolgens geïmplementeerd worden, om ook gedurende langdurige crisis beter geëquipeerd te zijn. Dit zal zowel verankerd dienen te worden in het regionaal crisisplan alsmede de werkwijze Verbinding Rijk / regio en daarmee een impact hebben op alle processen binnen C&R.

Samenwerking
Een van de vele inzichten die zowel de COVID-19 pandemie, het Hoogwater en de vluchtelingencrisis ons gebracht heeft is dat het in crisissituaties belangrijk is om je collega's te kennen. Met name in de internationale component die daarbij voor Zuid-Limburg een grote rol speelt zullen we verdergaand investeren.

De opbrengsten van de jarenlange samenwerking in het programma EMRIC hebben hun meerwaarde getoond. Intensiveren van die samenwerking bereid Zuid-Limburg nog beter voor op de risico's binnen of net buiten ons gebied. Vanzelfsprekend zal er geïnvesteerd blijven worden in samenwerking met andere Nederlandse Veiligheidsregio's, landelijke netwerken en vakraden.

Bevolkingszorg en evenementen
Zoals vastgelegd in de contourennota adviseert de commissie op basis van de evaluatie Wet veiligheidsregio's een aantal zaken met betrekking tot de inbedding van bevolkingszorg in de veiligheidsregio. Veel van deze aanbevelingen zijn in de VRZL reeds geïmplementeerd. Concreet gaat dit over:

1. Het inrichten van een aantal uniforme bevolkingszorgfuncties zodat er duidelijkheid komt over de basisorganisatie van bevolkingszorg en de bovenregionale samenwerking kan worden versterkt;
2. Een voldoende niveau van vakbekwaamheid van de kernfuncties bevolkingszorg conform vastgestelde kwaliteitseisen en kwalificatiedossiers;
3. Verantwoording richting algemeen bestuur. Onderdeel hiervan is het monitoren van het gerealiseerde kwaliteitsniveau van bevolkingszorg en de invulling van landelijke kwaliteitscriteria die de branche vaststelt en beheert. De landelijke kwaliteitsnormen zelf worden niet in de wet opgenomen;
4. Het bevorderen van de samenwerking tussen alle organisaties die bevolkingszorgtaken uitvoeren én organisaties die aansluiten op bevolkingszorg.
5. Wettelijk verankeren regierol voor besturen van veiligheidsregio's voor bevolkingszorg en risico en crisiscommunicatie.

De verdere implementatie van deze aanbevelingen zal in de komende beleidsperiode gerealiseerd worden.

Zoals het NIPV opmerkt (2022) beschikken burgers en maatschappelijke groepen vaak over waardevolle ervaring, gebiedskennis en expertise. Daartoe is er in VRZL reeds beleid vastgelegd welke uitgebreid gedeeld zijn met gemeenten in de regio in relatie tot burgerparticipatie. Implementatie van de opgeleverde beleidsstukken per gemeenten is hierin een volgende stap voor de komende beleidsperiode. De VRZL loopt hier landelijk in voorop. Daarnaast is het ook van belang dat er een verdere doorontwikkeling plaatsvindt van de crisisorganisaties binnen de gemeenten zelf. Hiertoe zijn er reeds 'best-practice' gemeenten in de regio bekend. De VRZL is niet verantwoordelijk voor de gemeentelijke crisisorganisatie maar zal wel adviseren en best-practices delen binnen netwerkoverleggen.

Informatiemanagement
Een goede informatiepositie, 24/7 weten wat er speelt in onze (eu)regio, is allesbepalend voor het kunnen uitvoeren van onze taken. Beeld hebben en houden van alles wat er speelt, betekent informatie bij elkaar brengen van partners en deze samen duiden, zowel in tijden van een crisis als in de voorbereiding daarop. Dit betekent dat we de lat nog hoger willen leggen en moeten blijven innoveren en investeren op dit vlak. Informatiemanagement wordt steeds meer gezien als een primair proces van de veiligheidsregio en van strategisch belang; het is de motor voor verandering en verbetering van denk- en werkwijzen in de organisatie onder de noemer "informatie gestuurd werken". Het VIK (Veiligheids Informatie Knooppunt) Limburg, dat samen met Veiligheidsregio Limburg-Noord is opgezet, is daarbij een belangrijke basis die verder geborgd en versterkt moet worden.

Operationele Informatievoorziening richt zich op alles wat we doen om te voorzien van de informatiebehoefte van de primaire processen (incidentbestrijding en risicobeheersing) binnen het programma brandweerzorg. Dit betekent dat alle onderdelen van de informatievoorziening (mensen, middelen, data, hard- en software) gericht zijn op het zo veilig en efficiënt mogelijk laten werken van de mensen in de primaire processen.

MOV en MOTO

Multidisciplinaire operationele voorbereiding (voor het grootste gedeelte crisis planvorming) met betrekking tot de eerder genoemde geprioriteerde thema's: Toenemende maatschappelijke onrust, Effecten klimaatverandering en de Energie transitie, zullen geïntensiveerd worden. Hiernaast zullen de reguliere planvorming op basis van het risico profiel ten minste conform de wettelijke kaders (herzieningscyclus) ge-update worden. Waarbij deze thema's vervolgens, na vaststellen van adequate operationele voorbereiding middels het proces MOTO middels opleidingen, trainingen en oefeningen ingebed zullen worden onder crisisfunctionarissen. Hierin werken de collega's vanuit MOV en MOTO intensief samen. De collega's van MOV participeren actief in vele netwerken om tijdig nieuwe risico's te signaleren en hierop in te kunnen spelen. Gezien de hoeveelheid aan benodigde planvorming blijft het een uitdaging om deze behapbaar te houden voor crisisfunctionarissen door deze gebruiksvriendelijke aan de bieden. Dit, onder nadere, middels een functiegerichte Smartphone applicatie, Webinars, vlogs, inloopsessies en de reguliere bronnen.

In lijn met de contourennota (Ministerie Justitie en Veiligheid, 2022) beaamt de VRZL dat crisisbeheersing in toenemende mate een geprofessionaliseerde taak is. Er is een stevig fundament van kennis, kunde en ervaring noodzakelijk, ook in relatie tot het voorgaande punt.

De commissie adviseert dan ook om in de nieuwe wetgeving vast te leggen dat het stelsel van crisisbeheersing voorziet in kennisontwikkeling en het gezamenlijk opstellen van kwaliteitsnormen. Deze kwaliteitsnormen en de implementatie daarvan zullen impact hebben op MOTO. Bestaande kwalificatieprofielen en competentieprofielen worden al gedeeltelijk gebruikt.

Daarnaast zal er in de beleidsperiode extra aandacht besteed worden aan de geprioriteerde thema's, naast de reguliere thematische oefencyclus.

Risico- en Crisiscommunicatie

De contourennota (Ministerie Justitie en Veiligheid, 2022) alsmede (Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's, 2020) adviseren om crisiscommunicatie te beschouwen als eigenstandig proces, ondersteunend aan de crisisbeheersing, onder verantwoordelijkheid van de gemeenten. Het kabinet wil dit nadrukkelijk met de burgemeesters en besturen van de veiligheidsregio's bezien en hen bij de nadere uitwerking betrekken.

Binnen de veiligheidsregio Zuid-Limburg is risico- en crisiscommunicatie ingebed binnen het programma C&R als eigenstandig proces. Een verdere verbetering van slagkracht ten behoeve van risico- en crisiscommunicatie in langdurige crisis is nodig. Daarnaast is het terugbrengen van de grootte van de piketpoules ten behoeve van crisiscommunicatie bij GRIP-opschaling een speerpunt voor de komende beleidsperiode.

Op het gebied van communicatie hebben we de komende jaren mooie ontwikkeltrajecten en projecten in het vooruitzicht. Het continu verbeteren van de risicocommunicatie en daarmee meer risicobewustzijn bij de bevolking creëren, het kwalitatief verbeteren van de crisiscommunicatie op basis van belevingsonderzoeken en veiligheidsvisies, het intensiveren van de samenwerking met Chemelot (en andere partners) om sneller de juiste informatie te kunnen delen in crisissituaties maar ook de continue aandacht voor de Veiligheidsregio als organisatie, vult de agenda voor 2024 al snel.

Kwaliteitszorg

VRZL is reeds een ‘best-practice’ in het land op het gebied van evalueren van ieder GRIP-incident. De evaluatiepunten uit incidenten worden vervolgens meetbaar teruggebracht naar de verschillende processen en afdelingen binnen de organisatie. Hierdoor wordt het lerend vermogen aantoonbaar gemaakt. In de contourennota (Ministerie Justitie en Veiligheid, 2022) constateert de commissie dat het de veiligheidsregio’s tot op heden niet is gelukt om een uniform kwaliteitszorgsysteem te ontwikkelen. VRZL is gevraagd hierin een belangrijke bijdrage te leveren. Dit landelijke project kan vanzelfsprekend ook een enorme boost geven aan onze eigen doorontwikkeling van kwaliteitszorg. Het systeem draagt bij aan het continu verbeteren van de organisatie en de mensen in de organisatie. Middels halfjaar en jaarrapportages worden de geleverde inspanningen en de gerealiseerde verbeteringen inzichtelijk gemaakt en bestuurlijk onder de aandacht gebracht.

In 2024 en de daaropvolgende jaren (beleidsperiode 2024-2027) zijn onze ambities op het gebied van kwaliteitszorg en lerend vermogen:

- Continuering van onze best practice op het gebied van GRIP-evaluaties.
- Doorontwikkeling GRIP-evaluatiesystematiek, mede door nog intensiever samen te werken met partners (zoals nu al is gerealiseerd voor Chemelot).
- Kennisregie: ontwikkeling en ondersteuning van het proces om ook externe evaluaties en onderzoeken intern te vertalen en op te volgen.
- Intensiever volgen, participeren in en opvolgen van landelijke ontwikkelingen op kwaliteitsgebied zoals de totstandkoming van een landelijk, uniform kwaliteitszorgsysteem.
- Invoering van procesgericht werken.
- Uitbreiding van de aanpak en ondersteuning bij evaluaties van niet-incidenten, zoals een beleids- of procesevaluatie (bijvoorbeeld evaluatie Operationeel Kernoverleg).

EMRIC

Voor de grensoverschrijdende samenwerking bij rampen en grote ongevallen hebben de verantwoordelijke ministeries in Nederland, Duitsland en België bilaterale overeenkomsten gesloten. EMRIC wil vanaf 2024 invulling geven aan het verder versterken van de (eu)regionale samenwerking en heeft daarbij de volgende ambities:

- Benoeming in elke organisatie van twee warme liaisons die tijdens een incident met grensoverschrijdende effecten voor elkaar bereikbaar zijn. Bij gezamenlijke inzetten functioneren ze ter plekke als vooruitgeschoven commandopost om de hulpverlening al in een vroeg stadium zo goed mogelijk te laten verlopen.
- Handhaving bestaande overleggroepen om de netwerkcontacten te verstevigen en een inhoudelijke bijdrage te leveren aan de planvorming voor grensoverschrijdende inzetten.
- Bevordering van stages, uitwisselingen en publiekscommunicatie.
- Verbeteren van afspraken door e-learning- en opleidingsprogramma’s en euregionale oefeningen.
- Up to date houden van bestuurlijke verdragen en operationele samenwerkingsplannen.
- Versterking van de risico- en crisiscommunicatie.
- Ontwikkeling van instrumenten die deze communicatie en de aanvraag van bijstand vergemakkelijken in Euregio Maas-Rijn.
- Innovatie en kwaliteitsverbetering mogelijk maken via de uitwisseling van best practices.
- Onderzoek (laten) doen naar nieuwe dreigingen zoals de gevolgen van cybercrime en klimaatverandering.
- Monitoring van de samenwerkingskwaliteit en de concretisering van afspraken.

Geneeskundige hulpverlening (GHOR)

Nederland veilig houden en waar nodig veiliger maken: daar draagt de GHOR graag aan bij. Een nieuw provinciaal risicoprofiel dat in 2023 wordt opgesteld en vastgesteld door het bestuur zal de basis zijn voor het werk van de GHOR voor de periode 2024-2027. De GHOR is daarnaast nauw betrokken bij de vergunningverlening rondom grote evenementen en heeft daarbij vooral aandacht voor de veiligheid en gezondheid van deelnemers en bezoekers. Het aantal evenementen in Zuid-Limburg neemt toe. Tegelijkertijd zijn er in Europa meer incidenten en neemt de dreiging toe. Steeds opnieuw is de vraag welke voorzorgsmaatregelen nodig zijn en wat dit mag kosten. Voorzorgsmaatregelen kosten (veel) geld en de vraag is of dit altijd nodig is.

Tegelijkertijd is de maatschappelijke druk groot als iets gebeurt en blijkt dat geen voorzorgsmaatregelen genomen zijn.

1.2.4 Wat gaat het kosten?

Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (incl. GHOR)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	**264**	**500**	**500**	**500**	**500**	**500**
Lasten						
Personeel	3.800	5.775	5.841	6.400	6.784	7.540
Opleiding, vorming en training	241	217	250	275	300	325
Kantoor	440	664	500	525	550	600
Automatisering	483	499	500	525	550	600
Huisvesting	119	170	150	175	200	225
Voertuigen	143	83	150	175	200	225
Materialen	313	83	300	325	350	375
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Lasten	**5.539**	**7.491**	**7.691**	**8.400**	**8.934**	**9.890**
Dotatie voorzieningen	10	10	10	10	-	-
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**10**	**10**	**10**	**10**	**-**	**-**
Dotatie reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	195	25	-	-	-	-
Mutatie reserves	**-195**	**-25**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**-5.090**	**-6.976**	**-7.201**	**-7.910**	**-8.434**	**-9.390**

1.3 BRANDWEERZORG

1.3.1 Wie zijn we?

Het programma brandweerzorg bestaat uit een vijftal teams, te weten:

- Risicobeheersing
- Vakbekwaamheid
- Kaderstelling
- Meldkamer
- Incidentbestrijding

We verhogen de veiligheid in Zuid-Limburg door ons inzicht in risico's verder te verbeteren, door voorlichting en communicatie en door snelle en ter zake doende interventies daar waar het toch mis is gegaan. Daarvoor moeten we onze regio en de belangrijke partners daarin goed kennen, willen we risico's snel kunnen signaleren en daarover gezaghebbend adviseren en willen we adequaat optreden. Onze sterke verbondenheid met de maatschappij maakt dat we de samenwerking actief op kunnen en moeten zoeken.

1.3.2 Wat willen we bereiken?

We willen de risico's op branden en incidenten (van klein tot grote ramp/crisis) in de regio verkleinen mede door kennis te delen en het lerend vermogen van onze organisatie te vergroten. We bestrijden brand- en andere incidenten, dragen zorg voor de redding van mens en dier en we verkleinen de fysieke, sociale, economische en ecologische gevolgen van brand en andere ongevallen.

1.3.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Onderstaand wordt per onderdeel binnen het programma Brandweerzorg aangegeven met welke zaken zij bezig zijn en/of aan de slag gaan in 2024:

Risicobeheersing

VRZL werkt in een complexe en dynamische samenleving. Voortdurend wordt de samenleving beïnvloed door maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, wijzigingen in wet- en regelgeving, nieuwe optredende risico's en andere verwachtingspatronen van burgers en (keten)partners. Het wordt complexer en leidt tot meer en andere risico's. Het effect en de impact hiervan noodzaken tot een nog intensievere integrale samenwerking binnen de veiligheidsketen. Als verbindend thema hierin ligt de nadruk op risicobeheersing vanuit een risicogerichte benadering. De nadruk komt steeds meer te liggen op het voorkomen en beheersbaar maken van incidenten. Dat vergt niet alleen het toepassen van regels, maar ook het scherp in beeld brengen en afwegen van risico's, zoeken naar maatregelen die de veiligheid bevorderen, motiveren van anderen die het verschil kunnen maken en het beïnvloeden van risicovol gedrag.

In 2024 worden ten aanzien van de risicobeheersing de volgende producten opgeleverd:

1. Dynamisch Brandweer risicoprofiel: Afgeleid van het provinciaal risicoprofiel is in 2022 het brandweerrisicoprofiel opgesteld. Het brandweerrisicoprofiel omvat actuele informatie over de risico's per gemeente en wordt continu geactualiseerd. In 2024 zal het brandweerrisicoprofiel verder worden uitgewerkt in een dynamisch brandweerrisicoprofiel. Het dynamisch brandweerrisicoprofiel geeft een actueel inzicht in de risico's binnen een gemeente.
2. Implementatie Visie op inrichting risicobeheersing: In april 2022 is de "Visie op inrichting Risicobeheersing" door het AB vastgesteld. Deze visie is in 2023 opgenomen in het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van VRZL. In 2024 zal deze visie geïmplementeerd worden.
   Speerpunten van de deze visie zijn:

a. Een omslag van regelgericht naar risicogericht werken, en van toetsen aan wettelijke regels naar (brand)veiligheidsadvies.
b. Proactief inspelen op trends en ontwikkelingen.
c. Met de beschikbare capaciteit een zo hoog mogelijke veiligheidswinst behalen aandacht te besteden aan de belangrijkste risico's, waarbij het brandweerrisicoprofiel het fundament vormt.
d. Verbinding maken tussen het brandweerrisicoprofiel en lokaal veiligheidsbeleid, waarbij de Output van de gesprekken met de gemeenten de input vormt voor de speerpunten in het gemeentelijk integraal veiligheidsplan en de daaraan verbonden jaarlijkse uitvoeringsprogramma's.

3. Implementatie van de Omgevingswet: Naar verwachting is de nieuwe omgevingswet op 1 januari 2024 van kracht. Het team risicobeheersing blijft verder werken aan de implementatie van de omgevingswet binnen de veiligheidsregio. Hierbij zijn de volgende punten van belang.
    a. Adequate verankering van fysieke veiligheid in het instrumentarium van de Omgevingswet.
    b. Het 'Omgevingswetproof' maken van de organisatie en het leveren van meer integraal advies.
    c. Een integrale afweging bewerkstelligen door het bevoegd gezag, waarbij restrisico's bewust worden geaccepteerd. En waarbij actief en transparant wordt gecommuniceerd over deze risico's, zodat burgers daarmee bekend zijn en op basis daarvan weten hoe te handelen.

Incidentbestrijding

Met betrekking tot de repressieve organisatie en paraatheid zijn voor 2024 de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Opkomsttijden en bezetting brandweereenheden zijn conform afgesproken norm en beleid;
- Bemensing en opkomsttijden alle brandweerpiketten zijn conform norm en beleid;
- Paraatheid en slagkracht zijn in balans met het risicoprofiel;
- Iedere kazerne beschikt over een oefenprogramma voor basis- en specialistische taken;
- Vakbekwaam blijven: ontwikkeling naar eindbeeld dat gehele repressieve dienst in 2024 is bijgeschoold in actuele les- en leerstof van Brandweer Nederland;
- Project Arbeidshygiëne is conform plan van aanpak (2023) geïmplementeerd;
- Er vindt een doorontwikkeling plaats om de werking van de Servicecentra te optimaliseren;
- Uitvoering geven aan internationale convenanten (n.a.v. programma EMRIC)
- In samenwerking met Kaderstelling wordt het zogenaamde concept Uitruk op Maat verder uitgerold
- Verplichtend karakter werkzaamheden
- 2e Loopbaanbeleid
- Vrijwilligheid
- Monitoren TS6 versus TS flex

Ook in 2024 is het streven om in algemene zin de operationele prestaties op het terrein van brandweerzorg te blijven leveren, ondanks dat nog steeds veel aandacht geschonken moet worden aan de doorontwikkeling van de organisatie. De uitvoering van het leiderschapsprogramma in 2024 moet hier een nadrukkelijke bijdrage aan leveren.

Vakbekwaamheid

Het organiseren van vakbekwaamheid vraagt een breed scala aan werkzaamheden binnen de domeinen opleiden, oefenen en bijscholen. De vakbekwaamheid van ons eigen personeel dient namelijk te allen tijde op orde te zijn. Dat is nodig in deze hoogtechnologische samenleving, waarin ontwikkelingen snel gaan. Het betreft o.a. het verzorgen van reguliere opleidingen voor manschappen, bevelvoerders en specialismen.

Op het gebied van oefenen en bijscholen betreft het de organisatie van de beroepsoefendagen, de afstemming van een regionaal oefenrooster en het verzorgen van bijscholingen voor onze medewerkers. Er wordt verder een actieve bijdrage verwacht aan het concept lerende organisatie en het behouden van een gerenommeerd opleidingscentrum d.m.v. certificering. In 2024 zal worden ingezet op een verdere doorontwikkeling en optimalisering van de elektronische en virtuele leeromgeving, digitale simulaties en stabilisatie van het instructeursbestand. Daarnaast staat 2024-2025 in het teken van het realistisch oefenen van de landelijke herziene werkwijze hulpverlening (van THV naar HV) voor het repressieve personeel. Naar aanleiding van de behaalde audit, gericht op het lerend vermogen van het opleidingsinstituut, zullen de ontwikkelpunten ook in 2024 “omarmd” worden, het “Kader blijvende vakbekwaamheid” maakt hier onderdeel van uit.

Kaderstelling
In het team wordt de inhoudelijke beleidsvoorbereiding voor brandweerzorg geconcentreerd. Daarnaast wordt Kaderstelling ingezet bij ad hoc vraagstukken op tactisch niveau. Kaderstellend betekent dat het team binnen diverse thema’s coördineert, faciliteert en de (brandweer)organisatie continu verbetert.

De doelstelling van kaderstelling is dat repressieve medewerkers elk moment van het jaar en op elk tijdstip veilig en efficiënt kunnen werken. Naast lopende zaken zal 2024 op basis van het Meerjarenbeleidsplan en Meerjareninvesteringsprogramma in het teken staan van het voltooien van de afstemming van de meldkamerprocedures van VRLN en VRZL, de daadwerkelijke implementatie van een systeem met betrekking tot mono-evaluaties, de verkenning op behoud van vrijwilligheid, de implementatie van het zogenaamde concept Uitruk op Maat en deelname aan (aanbesteding- en investerings-) projecten.

Meldkamer
Het doel van de MKB is het verzorgen van meldingen en alarmeringen voor operationele (brandweer)functionarissen voor VRZL en de veiligheidsregio Limburg- Noord. Calamiteitencoördinatoren maken ook deel uit van de meldkamer. Ze verzorgen in de warme fase de eenhoofdige leiding op de meldkamer.

Op basis van deze doelstellingen en voorzienbare ontwikkelingen richt de MKB zich in de periode 2024 t/m 2027 op drie thema’s:

1. De veranderende rol van de meldkamer qua informatievoorziening voor (brandweer)eenheden en functionarissen. In 2024 wordt in dat kader gestart met het borgen van actuele informatie.
2. De ontwikkeling van de meldkamer naar een bewaker die dag en nacht informatie duidt, waardoor crisisrespons sneller en effectiever start of zelfs voorkomen kan worden door extra snel op te treden. Dit wordt in 2024 opgepakt in het opleidingsprogramma.
3. De standaardisatie van werkwijzen, gezamenlijke (standaarden voor) informatiesystemen en beheersbare en veilige ICT. In 2024 wordt samen met Kaderstelling onder andere gewerkt aan de voltooiing van de afstemming van de meldkamerprocedures van VRLN en VRZL.

Een goede kwantitatieve bezettingsgraad van vakbekwame medewerkers is een randvoorwaarde om deze thema’s vorm te geven.

1.3.4 Wat gaat het kosten?

Programma Brandweerzorg	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Overige inkomsten	12.453	1.600	1.600	1.600	1.000	1.000
Baten	**12.453**	**1.600**	**1.600**	**1.600**	**1.000**	**1.000**
Lasten						
Personeel	25.737	26.547	26.782	26.850	27.044	27.340
Opleiding, vorming en training	1.437	1.951	2.000	2.000	2.000	2.000
Kantoor	171	119	120	175	200	200
Automatisering	24	17	25	25	25	25
Huisvesting	13.953	3.250	3.300	3.550	4.100	4.500
Voertuigen	907	842	900	1.000	1.000	1.000
Materialen	866	878	900	1.000	1.000	1.000
Kapitaallasten	4.356	4.428	5.205	6.142	6.200	6.269
Lasten	**47.451**	**38.032**	**39.232**	**40.742**	**41.569**	**42.334**
Overhead	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Dotatie voorzieningen	3.517	2.062	2.616	2.672	2.599	2.658
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**3.517**	**2.062**	**2.616**	**2.672**	**2.599**	**2.658**
Dotatie reserves	4.332	4.153	4.278	4.406	4.538	4.674
Onttrekking reserves	3.476	3.676	4.273	5.106	5.275	5.289
Mutatie reserves	**856**	**477**	**5**	**-700**	**-737**	**-615**
Resultaat	**-39.371**	**-38.971**	**-40.253**	**-41.114**	**-42.431**	**-43.377**

2 PARAGRAFEN

2.1 ALGEMEEN

De paragrafen handelen vooral over een aantal belangrijke beheersmatige onderwerpen en omvatten de navolgende verplichte paragrafen:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen

De paragrafen grondbeleid en lokale heffingen zijn op de Veiligheidsregio Zuid-Limburg niet van toepassing.

2.2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

Het weerstandsvermogen kan worden omschreven als het vermogen van VRZL om incidenteel en structureel niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder verstoring van de continuïteit in de uitvoering van de reguliere taken van de veiligheidsregio. Het weerstandsvermogen bestaat enerzijds uit de weerstandscapaciteit in beschikbare middelen en mogelijkheden en anderzijds de risico's waarvoor geen of onvoldoende voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten.

Het weerstandsvermogen is van belang voor het beoordelen van de financiële positie van de Veiligheidsregio. De financiële eindverantwoordelijkheid voor de financiële positie van VRZL wordt door de deelnemende gemeenten gedragen, conform de Gemeenschappelijke Regeling. Onverlet deze eindverantwoordelijkheid heeft VRZL als zelfstandig orgaan een eigen verantwoordelijkheid om voldoende weerstandsvermogen te vormen. Het weerstandsvermogen kan als volgt in een formule worden weergegeven.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit}}{\text{Risico's}}$$

2.2.1 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit het vrij aanwendbare eigen vermogen (algemene reserve) en de ruimte in de exploitatiebegroting. Voor de geneeskundige hulpverlening (GHOR) is bepaald dat de algemene reserve maximaal 12% van de begrote gemeentelijke bijdrage mag bedragen. In oktober 2022 heeft het algemeen bestuur middels de nota reserves en voorzieningen ermee ingestemd de omvang van de algemene reserve van de Veiligheidsregio Zuid Limburg als onderdeel van de weerstandscapaciteit, te maximeren op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).

2.2.2 Autonome ontwikkelingen

Vanuit de risicoanalyse die door VRZL gemaakt is komen onderstaande autonome ontwikkelingen naar voren die een forse financiële impact kennen op VRZL. Deze autonome ontwikkelingen zijn:

- CAO lonen
- Energiekosten
- Omgevingswet
- Wet open overheid (Woo)

Primair doen wij er alles aan om deze forse financiële impact vanuit de bestaande kaders en begroting te mitigeren. Daar waar dit niet lukt zullen wij dit bestuurlijk bespreken om te komen tot een oplossing. Het heeft de voorkeur dit gebundeld te laten terugkomen nadat de loon- en prijsindexcijfers zijn gepubliceerd in de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023.

2.2.3 Inventarisatie risico's

Een risico is de kans dat een gebeurtenis optreedt, met een (negatief) gevolg voor de betrokkene. De omvang van een risico kan worden geschat door de kans dat een bepaalde gebeurtenis zich voordoet te vermenigvuldigen met het gevolg (€) van deze gebeurtenis.

	Risico's	Impact	Kans	Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Brandweerzorg	C & R	Bedrijfsvoering
1.	CAO-ontwikkelingen 2023	PM					
2.	Energiekosten	PM					
3.	Vrijwilligheid	500.000	75%		375.000		
4.	Technologische ontwikkelingen	500.000	50%	250.000			
5.	Verduurzaming / Milieu-eisen	1.000.000	75%	750.000			
6.	Datalekken / Informatiebeveiliging	800.000	50%		133.333	133.333	133.333
7.	Krapte arbeidsmarkt	250.000	75%		62.500	62.500	62.500
8.	Omgevingswet	100.000	75%		75.000		
9.	Wet open overheid (Woo)	100.000	75%				75.000
10.	Oekraïne	PM					
11.	CNO Asielzoekers / Uithuisplaatsing statushouders	PM					
12.	Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog	PM					
13.	Verlofsparen	PM					
14.	Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's	PM					
				1.000.000	**645.833**	**195.833**	**270.833**

- **CAO ontwikkelingen 2023:** In de begroting 2023 hebben wij een loonkostenstijging verwerkt van 2,8%, zijnde € 823.820 die volledig gedekt wordt door de indexering van de gemeente bijdrage. Dit is conform de wens van het AB zoals uitgesproken in de vergadering van 2 december 2022.

  Recent is er een principeakkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een loonstijging is afgesproken van ca. 10%. Dit kent een structurele doorwerking naar 2024 en verder De kosten die hiermee gepaard gaan bedrag ca. € 2.917.000. Deze loonstijging wordt niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor voorzien wij een structureel tekort op de loonkosten van € 2.093.180 (€ 2.917.000 - € 823.820) dat nog wel beïnvloed wordt door het definitieve indexcijfer conform de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023.

  De verwachting is dat het loonindexcijfer 2023 (nu gerekend met 2,8%) behoorlijk zal stijgen richting de septembercirculaire waardoor het structureel tekort op de loonkosten ook fors zal dalen. Het structureel tekort op de loonkosten zal worden berekend na bekendwording van de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023.

- **Energiekosten:** De huidige inflatiecijfers zijn zoals verondersteld bekend hoog en kennen een behoorlijke impact op de uitgaven van VRZL in 2023, vooral op het gebied van energiekosten. In 2022 was hier ook al sprake van, echter gelet op het uitgavenpatroon in de voorbije jaren, hoezeer ook beïnvloed door incidentele en bijzondere omstandigheden (COVID-19 etc.), zullen we de "gemiste" prijscompensatie nu niet vertalen in een aanvullende stijging van de gemeentelijke bijdrage, boven

de stijging die nu conform de indexatiesystematiek is gerealiseerd. Het is immers van belang om oog te hebben voor de financiële vraagstukken bij gemeenten.

VRZL verwacht voor 2023 een aanzienlijk tekort op de begroting als gevolg van de hogere energiekosten en de oplopende inflatie. De energiekosten volgens de begroting 2022 bedroegen € 700.000. Op basis van de aanbesteding energie blijkt dat de energiekosten voor 2023 uitkomen op € 2.100.000. Het prijsindexcijfer 2023 volgens de kerngegevenstabel MEV 2023 (september 2022) bedraagt 5,9%.

De totale energiekosten die gedekt worden uit de reguliere bijdrage gemeenten bedraagt dus € 700.000 x 1,059 = € 741.300. Met de verwachte energiekosten 2023 resulteert dit in een tekort op de energiekosten in de begroting 2023 van € 1.358.700 (€ 2.100.000 - € 741.300). Energiekosten die niet gedekt worden uit de geïndexeerde bijdrage gemeente 2023.

Het kabinet gaat bij de Voorjaarsnota 2023 vanwege de uitzonderlijke stijging van de prijzen extra accres uitkeren aan het gemeentefonds voor de prijsbijstelling 2022. Het precieze bedrag is nog niet bekend, maar het leidt naar schatting tot gemiddeld € 270 miljoen extra accres vanaf het jaar 2023. Dit heeft het kabinet bij de najaarsnota besloten.

Vanwege de uitzonderlijke stijging van de prijzen sinds het uitkeren van de prijsbijstelling voor het jaar 2022 met de meicirculaire, wijkt het kabinet eenmalig af van de reguliere systematiek. Bij de Voorjaarsnota 2023 en dus de Meicirculaire 2023 wil het kabinet nu een extra prijsbijstelling uitkeren die terugkijkt naar het jaar 2022. Dit extra accres wordt dan gebaseerd op de desbetreffende indices voor prijsontwikkelingen voor het jaar 2022 van het Centraal Economisch Plan 2023. De extra middelen die gemeenten hiervoor gaan ontvangen zijn mede ter compensatie van de extra energielasten van VRZL.

Met het geld kunnen gemeenten in 2023 onder andere de kosten opvangen voor het op de been houden van (semi)maatschappelijke organisaties die kampen met hoge energielasten, zoals de daklozenopvang, culturele instellingen, verenigingen en andere organisaties in de (semi)collectieve sector.

Deze mogelijke compensatie die we als VRZL nodig gaan hebben van de gemeenten kan nog wijzigen als het prijsindexcijfer en/of de werkelijke energiekosten wijzigen. De uiteindelijke extra compensatie zal worden berekend na bekendwording van de septembercirculaire 2023 en kennen een incidenteel karakter.

VRZL blijft uiteraard zoeken naar mogelijkheden om een stijging van de gemeentelijke bijdrage te beperken.

- **Vrijwilligheid:** Een landelijk thema is de Vrijwilligheid. Dit is aan verandering onderhevig en de gekozen verandering heeft een financiële impact. De oplossing die uiteindelijk gekozen zal worden heeft een sterke impact op financieel gebied, nog los van het feit of er rijksmiddelen voor beschikbaar komen. Dit impliceert een financieel risico voor de deelnemende gemeenten.

  Ten opzichte van 2022 is dit risico in 2023 gedaald van € 1.500.000 naar € 500.000 waarbij ook de kans dat dit risico zich voordoet is gedaald van 90% naar 75%.

De daling wordt veroorzaakt door het feit dat er een Contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweerzorg is opgesteld die door de Tweede Kamer in 2023 wordt behandeld en waarbij ook middelen beschikbaar zullen worden gesteld voor brandweerzorg.

De verwachting is dat belangrijke thema's aan de orde zullen komen zoals de wijze van financiering en de hoogte daarvan, bestuurlijke verhoudingen en bevoegdheden, verankering van de rol van de veiligheidsregio's bij brandweerzorg, crisisbeheersing, bevolkingszorg en de taak van de GHOR.

- **Technologische ontwikkelingen:** De snelheid van technologische ontwikkelingen hebben steeds invloed op VRZL. Indien deze technologische ontwikkelingen elkaar snel opvolgen en daarmee leiden tot een implementatierisico kan dat een operationeel risico met zich meebrengen. Ten aanzien van 2022 is de kans dat dit zich voordoet in 2023 teruggebracht van 95% naar 50%, en daarmee het bedrag, aangezien wij hier als VRZL wel enige mate van invloed op hebben in de zin met welke snelheid wij deze technologische ontwikkelingen willen volgen.

- **Verduurzaming / milieu eisen**: Verduurzaming en milieu eisen worden regelmatig aangescherpt en deels ad hoc ingevoerd. Dit brengt het risico met zich mee dat er meer kosten gemaakt dienen te worden en mogelijkerwijs het buiten werking stellen van materieel. Ten opzichte van 2022 is dit risico gelijk gebleven. Verduurzaming is ook onderdeel van de bestuurlijke dialoog huisvesting. De effecten daarvan zullen in de toekomst meegenomen worden.

- **Datalekken / informatiebeveiliging:** De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is een Europese verordening die de regels voor verwerking van persoonsgegevens door bedrijven en overheidsorganisaties in de hele Europese Unie standaardiseert en worden gemonitord door de Autoriteit Persoonsgegevens. Datalekken die ontstaan kunnen leiden tot het opleggen van een boete. Daarnaast is het van groot belang dat de informatiebeveiliging op orde is om zo beter bestand te zijn tegen cyberaanvallen door kwaadwillenden. Dit risico is ten opzichte van 2022 ongewijzigd gebleven. Indien VRZL het predicaat vitale organisatie gaat krijgen in de toekomst betekent dit dat onze informatiebeveiliging moet voldoen aan de BIO norm 5. Dit is de hoogste norm en kan structurele meerkosten met zich meebrengen die nu nog niet in te schatten zijn.

- **Krapte arbeidsmarkt**: Door de huidige krapte op de arbeidsmarkt koste het VRZL meer moeite om kwalitatief goede medewerkers aan te trekken binnen de programmalijnen en kan dit leiden tot meer salariskosten. Dit risico is ten opzichte van 2021 niet gewijzigd.

- **Omgevingswet**: Op 1 juli 2023 zou de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen van kracht worden. Recent is bekend geworden dat dit uitgesteld is tot 1 januari 2024.

  De start van een periode van jaren waarin ook risicobeheersing gaat leren en ervaren wat exact de betekenis en impact van de nieuwe wet is. Denk aan de uitwerking van gewijzigde wettelijke taken en de uitwerking van processen en werkafspraken, die zijn opgesteld en afgestemd met ketenpartners, gemeenten en provincie.

  Ook moeten we ons vormen naar andere manieren van adviseren, bijvoorbeeld meer integraal en tijdens omgevingstafels. Met de inwerkingtreding van de omgevingswet verandert het stelsel van regelgeving voor de fysieke en gezonde leefomgeving. Deze wetgevingsoperatie heeft gevolgen voor overheden waaronder de veiligheidsregio's en de brandweer.

Ten opzichte van 2022 is in samenwerking met de teamleider Risicobeheersing gekeken naar dit risico en is besloten de impact en kans van dit risico bij te stellen in 2023. De Omgevingswet zal tot structurele meerkosten gaan leiden.

Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

- **Wet open overheid (Woo)**: De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.

  Naast de Woo is er sprake van 'aanpalende' informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet. De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

  De Wet Openbare Overheid zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

  Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen (voor de periode 2022 tot en met 2026 € 24,98 miljoen per jaar) zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie.

  De structurele middelen (€ 21,03 miljoen in 2022, oplopend naar structureel € 42,06 miljoen vanaf 2026) zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.

- **Opvang ontheemden Oekraïne**: Op 14 juli 2022 heeft VRZL een aanvraag inzake een voorschotbijdrage conform het bekostigingsbesluit eerste opvang ontheemden uit Oekraïne ingediend bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor een bedrag van € 3,0 miljoen. Op 7 oktober 2022 ontvingen wij het bericht dat deze aanvraag was goedgekeurd, echter duurde het tot 1 december 2022 voordat het subsidieloket de beschikking en uitbetaling had verwerkt.

  De aangevraagde voorschotbijdrage is bij lange na niet toereikend voor de gemaakte kosten door VRZL. De gemaakte kosten bedragen inmiddels ruim € 9,0 miljoen en VRZL zal deze kosten onder aftrek van het verstrekte voorschot claimen na vaststelling van de jaarrekening voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring. Dit dient voor 15 juli 2023 plaats te vinden.

Conform het bekostigingsbesluit zullen de gemaakte kosten door VRZL volledig vergoed gaan worden door het Ministerie van Justitie en Veiligheid echter bestaat het risico dat we niet alle kosten volledig vergoed gaan krijgen hoewel we dit wel verwachten.

- **Crisisnoodopvang Asielzoekers (CNO):** Tot voor kort was er geen duidelijkheid inzake vergoeding van gemaakte kosten door VRZL met betrekking tot CNO. Het gaat hierbij om zowel kosten voor de opvang als om coördinatiekosten die worden gemaakt. Eind november ontvingen wij het bericht dat afgesproken is dat de veiligheidsregio's de daadwerkelijke kosten kunnen declareren en dat deze door het COA worden uitbetaald.

  Het is vervolgens aan het ministerie dat er voldoende budget voor COA beschikbaar is om deze betalingen te kunnen verrichten. VRZL gaat de gemaakte kosten 2022 ten aanzien van CNO declareren bij het COA. We verwachten dat alle door VRZL gemaakte kosten vergoed zullen worden.

- **Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog**: Afgelopen jaar is samen met het algemeen bestuur intensief gesproken over een aantal thema's uit de bestuurlijke dialoog verantwoorde brandweerzorg 2024-2030. Benadrukt is het belang van de vrijwilligheid; vanuit het oogpunt van betaalbaarheid maar zeker ook vanuit inwoner-betrokkenheid. Daarbij heeft het algemeen bestuur aangegeven dat zij binnen de huidige financiële kaders wensen te blijven. Ten aanzien van het mogelijk veranderd beleid inzake huisvesting, zullen de financiële effecten en risico's apart worden beschouwd.

- **Verlofsparen:** Het BBV geeft aan dat er een voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang. Bij alle uren die conform de CAO als bron kunnen dienen voor het verlofsparen is sprake van een niet gelijke omvang van de opbouw en afbouw. Hierdoor is de jaarlijkse omvang van deze arbeidskosten gerelateerde verplichting niet gelijk.

  Voor deze uren moet dan ook een voorziening op de balans worden opgenomen. Deze verplichting tot het vormen van een voorziening geldt vanaf 2022. Het risico bestaat echter dat indien meer medewerkers binnen VRZL gebruik gaan maken hiervan met als doel verlofuren te sparen over een langere periode, wij hiervoor mogelijk een beroep zullen doen op deelnemende gemeenten VRZL aangezien voor deze autonome ontwikkeling geen ruimte is binnen de begroting van VRZL.

  Jaarlijks zal er per de datum 31 december een inventarisatie plaats vinden van medewerkers die hiervan gebruik hebben gemaakt, om zo het saldo te bepalen van het aantal verlofuren dat is overgeheveld of opgenomen vanuit het verlofsparen. Deze uren worden vervolgens financieel gemaakt conform de afgesproken systematiek met accountant.

- **Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's**: Op 16 december 2022 heeft het Veiligheidsberaad het principebesluit genomen tot oprichting van de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's (hierna: waarborgfonds), waarmee de veiligheidsregio's in ieder geval de niet-verzekerbare aanspraken na dienstongevallen in gezamenlijkheid kunnen dragen.

  De veiligheidsregio's hebben straks naast een waarborgfonds waarmee zij gezamenlijk de Landelijke Aanspraken na Dienstongevallen financieren voor zover deze niet verzekerd zijn een expertisebureau risicobeheer, waarmee zij collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en per 1 januari 2024 deze schades kunnen afwikkelen.

Op termijn kunnen ook andersoortige risico's door dit expertisebureau worden opgepakt. Hiermee ontstaat een professionele organisatie die invulling geeft aan het risicobeheer van de veiligheidsregio's.

Naar verwachting levert de samenwerking in een waarborgfonds op termijn een besparing op doordat de verhouding schade-premie van de ongevallenverzekering ongeveer 1:2 is. Of dat ook gaat gelden voor VRZL is nu niet bekend aangezien eerst de hoogte en bijdrage hieraan bekend moeten zijn.

2.2.4 Beleid weerstandscapaciteit en risico's

Het weerstandsvermogen wordt, zoals hierboven is omschreven, bepaald als de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Er wordt naar gestreefd dat de weerstandscapaciteit groter is dan de financiële omvang van de risico's. Cijfermatig betekent dit een weerstandsvermogen dat groter is dan 1. In de volgende tabel is hieraan nadere invulling gegeven.

VRZL heeft een kwantitatieve analyse gemaakt die meer inzicht in de risico's geeft. De kwantitatieve analyse zorgt er voor dat de risico's concreter worden omschreven. Daarnaast wordt duidelijker hoe de risico's zich ten opzichte van elkaar verhouden en wat het aandeel is in de totale risico-impact. De kwantitatieve analyse vereist ook meer specialistische kennis en is mede daardoor tijdrovender aangezien de risico's niet alleen in woorden maar ook in termen van impact en kans worden beschreven.

Weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

2.2.5 Bepaling weerstandsvermogen

Op 31 december 2022 is de weerstandcapaciteit als volgt (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	31 december 2022
Algemene reserve Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg	1.348
Algemene reserves GHOR	88
Totaal weerstandscapaciteit	1.436
Omschrijving	**31 december 2022**
Weerstandsvermogen	0,29

Op grond van deze cijfers kan worden geconcludeerd dat het geraamde weerstandsvermogen voor de veiligheidsregio als geheel **ruim onvoldoende** is.

2.2.6 Financiële kengetallen

Bedragen in onderstaande tabellen zijn x € 1.000.

1A	Netto Schuldquote [1]	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
A	Vaste schulden	25.379	23.253	21.116	19.116	17.116	27.116
B	Netto vlottende schuld	13.631	7.772	7.000	7.000	7.000	7.000
C	Overlopende passiva	11.770	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
D	Financiële activa	-	-	-			-
E	Uitzettingen	25.018	25.000	18.000	18.000	18.000	18.000
F	Liquide middelen	140	134	150	150	150	150
G	Overlopende activa	447	607	500	500	500	500
H	Totale baten	66.633	60.929	62.147	63.390	64.658	65.951
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**37,78%**	**28,37%**	**34,54%**	**30,71%**	**27,01%**	**41,65%**

1B	Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leni	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
A	Vaste schulden	25.379	23.253	21.116	19.116	17.116	27.116
B	Netto vlottende schuld	13.631	7.772	7.000	7.000	7.000	7.000
C	Overlopende passiva	11.770	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
D	Financiële activa	-	-	-			-
E	Uitzettingen	25.018	25.000	18.000	18.000	18.000	18.000
F	Liquide middelen	140	134	150	150	150	150
G	Overlopende activa	447	607	500	500	500	500
H	Totale baten	66.633	60.929	62.147	63.390	65.658	65.951
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**37,78%**	**28,37%**	**34,54%**	**30,71%**	**26,60%**	**41,65%**

2.	Solvabiliteitsratio [3]	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
A	Eigen vermogen	4.789	4.460	4.550	3.550	2.650	1.850
B	Balanstotaal	63.224	60.200	55.000	55.000	55.000	65.000
	Solvabiliteit (A/B)*100%	**7,57%**	**7,41%**	**8,27%**	**6,45%**	**4,82%**	**2,85%**

3.	Structurele exploitatieruimte [4]	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
A	Totale structurele lasten	54.748	58.556	60.406	62.554	63.927	65.970
B	Totale structurele baten	55.526	58.556	60.406	62.554	63.927	65.970
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	4.032	4.153	4.278	4.406	4.538	4.674
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	3.295	3.200	4.208	5.302	5.470	5.428
E	Totale baten	66.633	58.556	60.406	62.554	63.927	65.970
	Structurele exploitatieruimte ((B-A) +(D-C))/E*100%	**0,06%**	**-1,63%**	**-0,12%**	**1,43%**	**1,46%**	**1,14%**

Toelichting financiële kengetallen:

De kengetallen zijn voor de Veiligheidsregio Zuid-Limburg minder van belang dan voor een gemeente. Dit heeft te maken met het feit dat de Veiligheidsregio Zuid-Limburg zelf niet de hoogte van haar eigen vermogen kan bepalen. Door het AB is op basis van de nota reserves en voorzieningen d.d. 14 oktober 2022 het besluit genomen dat de omvang van de algemene reserve van de Veiligheidsregio Zuid Limburg als onderdeel van de weerstandscapaciteit, te maximeren op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).

Daardoor zijn de kengetallen zoals solvabiliteit en netto schuldquote nauwelijks door de Veiligheidsregio Zuid-Limburg te beïnvloeden. Deze kengetallen zullen door het grote aandeel van het vreemd vermogen in het balanstotaal nooit een positief beeld geven.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. In 2020 zijn in het kader van de liquiditeitspositie van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en voor de financiering van de investeringen langlopende leningen afgesloten.
Na een stijging in 2020 als gevolg hiervan nemen vervolgens de vaste schulden als gevolg van aflossingen af en zijn er geen nieuwe langlopende leningen gepland. De netto schuldquote zien we dan ook procentueel vanaf 2022 dalen.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio voor de komende jaren is **dalende** mede als gevolg van het afnemen van de reserves en voorzieningen.

Het kengetal structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. In de begroting zijn geen incidentele baten en lasten opgenomen. Dit om te voorkomen dat hierdoor structurele problemen ontstaan.

2.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de realisatie van het beleid ten aanzien van onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten opzichte van de begroting. Het gaat hierbij tevens om het gewenste onderhoudsniveau, de (lange termijn) onderhoudsplanning voor alle belangrijke activa en het voorzieningenbeleid ter zake.

De kapitaalgoederen van VRZL concentreren zich binnen het programma Brandweerzorg. De kapitaalgoederen betreffen voertuigen, materieel en kazernes. Vervanging van kapitaalgoederen vindt plaats op basis van het meerjarige investeringsplan, op basis van wettelijke eisen of indien kwaliteitsverbetering daartoe aanleiding geeft. Een onderhoudsplan indiceert jaarlijks de kosten.

Beleidskader, uitvoering en financiële consequenties

In de financiële verordening is bepaald dat periodiek een actualisatie plaatsvindt van het meerjarig onderhoudsplan. Het onderhoudsplan voor de panden is in 2019 geactualiseerd. Op basis van dit onderhoudsplan is een voorziening groot onderhoud gevormd en worden de panden onderhouden. Er is een meerjarig investeringsplan opgesteld ten aanzien van de kapitaalgoederen. Op basis van het meerjarig investeringsplan zullen er vervangingsinvesteringen plaats vinden.

Op basis van het geactualiseerd onderhoudsplan zijn de panden onderhouden. De dotatie aan de voorziening groot onderhoud heeft plaatsgevonden op basis van het onderhoudsplan, de gerealiseerde onderhoudskosten worden onttrokken aan de voorziening.

In 2023 en 2024 zullen wij de uitkomsten van de bestuurlijke dialoog huisvesting verder uitwerken en zullen we ook de meerjarenonderhoudsplanningen (MJOP) van de kazernes actualiseren.

2.4 FINANCIERING

De financieringsparagraaf heeft als doel inzicht geven in het Treasury beleid en de beheersing van de financiële risico's. Het Treasury beleid van VRZL is gericht op het zo optimaal mogelijk financieren van de publieke taak, waarbij beperking van de financiële risico's centraal staat.
Deze financieringsparagraaf en het Treasurystatuut zijn belangrijke instrumenten voor transparantie in de financieringsfunctie.

Ingevolge de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) moet de Veiligheidsregio beschikken over een Treasurystatuut. Op 27 maart 2014 is het Treasurystatuut Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg vastgesteld.

Voor een actueel overzicht van de aangegane langlopende leningen verwijzen we naar het overzicht van de langlopende geldleningen. De bestuurlijke dialoog huisvesting kan met zich meebrengen dat we in de jaren 2023 en 2024 langlopende leningen gaan aantrekken, vooruitlopend op de invulling van het huisvestingsbeleid en de op dit moment geldende lage rentestand voor het aantrekken van leningen om zo de rentelast zo goed als mogelijk in te perken. Vanaf 2027 zullen we langlopende leningen aantrekken in verband met nieuwbouw van bestaande kazernes.

2.4.1 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar. De kasgeldlimiet wordt bepaald door een ministerieel vastgesteld percentage (8,2%) van de totale omvang van de begroting (lasten). Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen. VRZL kent geen overschrijding van de kasgeldlimiet.

	Kasgeldlimiet	1e kw. 2024	2e kw. 2024	3e kw. 2024	4e kw. 2024	2024
	Omvang begroting (lasten) per 1 januari (grondslag)	62.147	62.147	62.147	62.147	62.147
1.	**Toegestane kasgeldlimiet**					
	- in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
	- in bedrag	5.096	5.096	5.096	5.096	5.096
2.	**Gemiddelde omvang vlottende korte schuld**					
	Opgenomen gelden < 1 jaar	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
	Schuld in rekening courant	-	-	-	-	-
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-	-
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-	-
3.	**Vlottende middelen (gemiddeld kwartaal)**					
	Contante gelden in kas					
	Tegoeden in rekening courant	150	150	150	150	150
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	18.500	18.500	18.500	18.500	18.500
4.	**Toets kasgeldlimiet**					
	Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	350	350	350	350	350
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	5.096	5.096	5.096	5.096	5.096
	Ruimte (+) / Overschrijding (-) (1- 4)	4.746	4.746	4.746	4.746	4.746

2.4.2 Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt verspreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het begrotingstotaal komt daarbij in de plaats van de totale vaste schuld. De renterisiconorm heeft betrekking op uitsluitend het begrotingsjaar. VRZL kent geen overschrijding van de risiconorm waardoor renteschokken weinig tot geen effect hebben op de begroting en jaarrekening.

Hieronder wordt de renterisiconorm (modelstaat B) weergegeven.

Stap		Variabelen renterisiconorm	2024	2025	2026	2027
	1	Renteherzieningen	-	-	-	-
	2	Aflossingen	2.137	2.000	2.000	2.000
	3	Renterisico (1+2)	2.137	2.000	2.000	2.000
	4	Renterisiconorm	12.429	12.678	13.132	13.190
5a (4>3)		Ruimte onder renterisiconorm	10.292	10.678	11.132	11.190
5b (4<3)		Overschrijding risiconorm	-	-	-	-
Berekening renterisiconorm						
4a		Begrotingstotaal	62.147	63.390	65.658	65.951
4b		Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
4= 4a*4b		Renterisiconorm	12.429	12.678	13.132	13.190

2.4.3 Renteschema

	Renteschema	2024
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	430
b	De externe rentebaten	-
	Saldo rentelasten en rentebaten	**430**
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**430**
d1	Rente over eigen vermogen	-
d2	Rente over voorzieningen	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**430**
e	**De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)**	
f	**Renteresultaat op het taakveld Treasury**	**430**

Liquiditeitenbeheer

In 2022 waren er bij VRZL voldoende liquiditeiten. De verwachting is dat dit ook voor 2023 en 2024 zo zal zijn.

Vaste geldleningen

Ultimo 2022 had VRZL negen langlopende geldleningen met een totale waarde van € 25,4 miljoen. Voor een uitgebreide toelichting op deze leningen, wordt verwezen naar het bijgevoegd overzicht van langlopende geldleningen.

Schatkistbankieren

Aangezien de VRZL geen contracten en/of beleggingen heeft die na 4 juni 2012 zijn aangegaan, heeft de VRZL geen nadelige consequenties hiervan ondervonden. Op grond van de regeling Schatkistbankieren decentrale overheden zijn openbare lichamen verplicht om hun overtollige liquiditeit aan te houden in de schatkist bij het rijk. Deze regeling is ingesteld met als doel dat de totale gerapporteerde EMU-schuld van Nederland lager is. Vorenstaande is van belang in relatie tot de door de Europese Unie gestelde maximum EMU-schuld van 60% van het BBP.

Voor de omvang van de op bankrekeningen van VRZL aan te houden liquide middelen geldt het drempelbedrag uit de hiervoor genoemde regeling. Elk kwartaal dient het gemiddelde saldo van de bankrekeningen van uw organisatie te worden berekend. Indien dit saldo het drempelbedrag overschrijdt, moet het meerdere gestort worden in de schatkist bij het rijk. Het drempelbedrag bedraagt bij een begrotingstotaal tot € 500 miljoen, hetgeen voor VRZL van toepassing is, 0,75% van het begrotingstotaal. Uit een recente evaluatie van de regeling is gebleken dat het huidige drempelbedrag te krap is. Voor decentrale overheden met een begrotingstotaal tot € 500 miljoen is de drempel voor het verplicht schatkistbankieren derhalve per 1 juli 2021 verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een absoluut minimum van € 1 miljoen.

Berekening benutting drempelbedrag Schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1.243**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**150**	**150**	**150**	**150**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.093	1.093	1.093	1.093
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	62.147			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	62.147			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1 mln.	Drempelbedrag	1.243			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	13.500	13.650	13.800	13.800
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	150	150	150	150

EMU-saldo

Om deel te kunnen nemen aan de Economische Monetaire Unie (EMU) moeten aangesloten landen onder meer voldoen aan het criterium dat de overheidsschuld (EMU-schuld) lager moet zijn dan 60% van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Tevens moet het begrotingstekort (EMU-saldo) lager zijn dan 3% van het BBP.

Het EMU-saldo wordt berekend op kasbasis, terwijl VRZL zelf met het stelsel van baten en lasten werkt en op basis daarvan ook haar saldo bepaalt. Deze saldi kunnen dan ook sterk uiteenlopen. Dat VRZL toch het EMU-saldo moet presenteren heeft te maken met de afspraken in Europa over de maximaal toegestane tekorten in de collectieve sector in de landen van de euro. Ook de EMU-saldi van de decentrale overheden tellen daarbij mee. Het EMU- saldo wordt nu nog centraal doorgegeven aan het CBS en telt nog niet mee bij de afzonderlijke gemeenten.

2.5 BEDRIJFSVOERING

In deze paragraaf worden de beleidsvoornemens betreffende de volgende onderwerpen behandeld:

- Investeringsbeleid
- Organisatiestructuur
- Financiële rechtmatigheidsverantwoording
- Informatisering en automatisering

2.5.1 Wie zijn wij?

Waar de programma's brandweerzorg en C&R invulling geven aan de primaire processen, geeft bedrijfsvoering invulling aan de ondersteunende processen. Bedrijfsvoering is een belangrijke partner van de programma's en draagt bij aan de professionaliteit van de organisatie. Bedrijfsvoering staat ten dienste van de primaire processen met betrekking tot brandweerzorg en C&R en levert gevraagd en ongevraagd advies om deze processen te bevorderen en te verbeteren.

Daarnaast heeft bedrijfsvoering (eigen) expertise die van belang is bij het uitzetten van de koers voor de lange(re) termijn. Denk hierbij onder andere aan het vormen van beleid en het aanleveren van relevante en betrouwbare managementinformatie aan de hand waarvan de organisatie (bij)gestuurd kan worden. Binnen bedrijfsvoering kennen wij de onderstaande teams:

- Personeel en Organisatieontwikkeling (P & O)
- ICT, Automatisering en Facilitaire zaken (I, A en F)
- Bestuurs- en Directieondersteuning (BDO)
- Financiën en Inkoop (F & I)

Concern-control heeft een brede scope en is primair op directie en bestuur gericht. Concern-control is onder directe aansturing van de directeur van VRZL geplaatst. De controller heeft een onafhankelijke positie die hem in staat stelt direct aan het dagelijks bestuur te rapporteren.

Investeringsbeleid

Voor 2024 en volgende jaren staan investeringen gepland conform het meerjareninvesteringsplan dat onderdeel is van de begroting.

Organisatiestructuur

De volgende onderdelen worden benoemd:

- Bestuur: Conform de wettelijke bepaling in de Wet gemeenschappelijke regelingen bestaat de bestuursstructuur uit een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft middels een bestuursovereenkomst de uitvoering van de taken overgedragen aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg blijft eindverantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de taken.
- Directie: De directie bestaat in 2024 uit twee leden en is gezamenlijk verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding en het beheer van de organisatie en legt hiervoor verantwoording af aan het dagelijks bestuur. Daarbij heeft de directeur de eindverantwoordelijkheid
- Programmalijnen: Onder de directie vallen drie programmalijnen namelijk het programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding, het programma Brandweerzorg en het programma Bedrijfsvoering.

Financiële rechtmatigheidsverantwoording
Het interne controleplan zal er ook in 2024 er op gericht zijn dat er een rechtmatigheidsverantwoording afgegeven kan worden. In 2022 en 2023 is hier op geïnvesteerd zodat we al een cyclus hebben gedraaid ten behoeve van deze rechtmatigheidsverantwoording.

Informatisering en automatisering
In verband met de implementatie van de BIO-norm inzake informatiebeveiliging zien wij een sterke stijging van de structurele kosten op ons af komen. Veel is echter ook nog onzeker. Het benodigde niveau van informatiebeveiliging is nog onderwerp van landelijke discussie, evenals in welke mate we dit samen met andere veiligheidsregio's kunnen organiseren. Tot slot is nog niet bekend of we vanuit het Rijk een extra bijdrage gaan ontvangen voor dit onderwerp.

2.5.2 Wat willen we bereiken?
Bedrijfsvoering wil vanuit vakmanschap en betrokkenheid de verbindende partner zijn in het voeren van het bedrijf. Wij leveren proactief de juiste producten en diensten gericht op permanente verbetering. We doen dat sinds 2022 gestructureerd als één programma en op basis van drie pijlers:

- Ontwikkeling: beleid, projecten en advies
- Regievoering: Planning & Control en besluitvormingsproces
- Dienstverlening: zowel aan leidinggevenden alsook aan gebruikers

We helpen/ ondersteunen/ adviseren de primaire programma's om het geheel van personele, financiële en materiële middelen duurzaam efficiënt en effectief in te zetten om de rol en positie van maatschappelijk verbonden partner in het veiligheidsveld te kunnen blijven invullen. Daarnaast hebben we eigen taken en verantwoordelijkheden. De benoemde drie pijlers zullen gedurende de komende jaren verder doorontwikkeld worden.

Kwaliteitszorg
Waar Kwaliteitszorg tot nu toe alleen bij het programma C&R een expliciet onderdeel is geweest, willen we Kwaliteitszorg vanaf 2024 een organisatie breed onderdeel maken. De ontwikkeling van een uniform kwaliteitszorgsysteem, waar de veiligheidsregio's gezamenlijk voor aan de lat staan, is daar een voorbeeld van.

2.5.3 Wat gaan we daarvoor doen?
VRZL heeft de afgelopen tien jaar grote ontwikkelingen doorgemaakt op het gebied van organisatievorm en de omvang van het takenpakket. De beheersing daarvan en daarmee van het behoud van de samenhang op organisatieniveau vraagt om voortdurende aandacht. Dat is geen ongewone opgave. Net als alle overheidsorganisaties in Nederland richten ook wij ons de komende periode op bedrijfsvoeringsprocessen zoals kostenbeheersing, informatiemanagement, informatieveiligheid, relatiemanagement en innovatiekracht. Hieronder belichten we een aantal specifieke thema's.

Bedrijfsvoering algemeen
Tot 1 juli 2022 waren de verschillende teams die nu samen bedrijfsvoering vormen losse teams met een eigen verantwoordelijkheid. Die eigen verantwoordelijkheden zijn gebleven, maar de medewerkers en teamleiders hebben samengewerkt aan één bedrijfsvoeringsfilosofie. Hoe willen we de dienstverlening met en naar de andere programma's efficiënter vormgeven? In samenspraak met de programma's Brandweerzorg en C&R hebben we een filosofie opgesteld die we de komende jaren in- en uitvoeren.

Bij de doorontwikkeling van de bedrijfsvoeringsfilosofie is de samenwerking met de primaire programma's van belang. De behoeftestelling vanuit die primaire programma's in combinatie met de expertise binnen de bedrijfsvoering teams maakt dat de organisatie in de gewenste richting kan door ontwikkelen. Een richting waarbij we in gezamenlijkheid invulling geven aan de (be)sturende en ondersteunende processen.

Het is gebleken dat medewerkers binnen bedrijfsvoering werken met systemen die elkaar onvoldoende 'begrijpen'. Sommige systemen zijn verouderd en leveranciers ondersteunen ze steeds minder. Tijd dus om ook binnen dit programma met de tijd mee te gaan en te komen tot één bedrijfsvoering ondersteunend systeem. Naar verwachting vindt de aanbesteding hiervan plaats in 2023 en de invoering in 2024/2025, zodat de werkzaamheden van bedrijfsvoering efficiënter kunnen plaatsvinden. Daardoor is er vanaf 2024 meer stuurinformatie beschikbaar waardoor VRZL beter nog beter in control komt.

Team Personeel en Organisatie (P & O)
Team P&O staat in 2024 een aantal stevige uitdagingen te wachten. Het voorziene tweede loopbaanbeleid voor brandweermedewerkers die tegen de twintig jaar restrictie aanlopen, vraagt aandacht en capaciteit. In 2026 moeten de eerste medewerkers die vanaf 2006 bij incidentbestrijding in dienst zijn getreden een tweede loopbaan uitvoeren.

Vitaal en veerkrachtig P&O beleid
We willen een professionele, vitale en veerkrachtige organisatie zijn. Aandacht voor onze medewerkers is alleen daarom al belangrijk. Door een inspirerende en veilige werkomgeving te bieden en bij te dragen aan het huidige en toekomstige (werk)geluk van medewerkers, blijven we een gewilde werkgever. Krapte is een serieus probleem op de arbeidsmarkt, waarbij in onze regio de potentiële beroepsbevolking al jaren structureel harder daalt en ouder is dan in de rest van Nederland. Daarnaast neemt de omloopsnelheid van kennis alsmaar toe en zijn jongeren veel meer op zoek naar zingeving. Ze willen bij een organisatie werken die waarde creëert. In 2024 zal verdiepend worden ingezet op het onderwerp recruitment en employer branding.

Strategische personeelsplanning
We willen ons vitale en veerkrachtig P&O-beleid voortzetten en aanscherpen. We gaan aan de slag met strategische personeelsplanning om te werken aan onze toekomstbestendigheid. Hoe verbinden we de ambities van de organisatie met de uitdagingen die op ons afkomen?
We nemen de externe en interne ontwikkelingen, strategie en ambitie van VRZL als basis en kijken of het huidige personeelsbestand daarbij past. We gaan ook aan de slag met HR-speerpunten en oplossingen. Strategische personeelsplanning heeft onder meer een relatie met de thema's werving, selectie, opleiding en talentmanagement.

Piketorganisatie
Veel van onze medewerkers vervullen gedeeltelijk een operationele piketrol. Een piketorganisatie is een constructie die bestaat uit hulpverleners van verschillende disciplines. In een kantoorfunctie bijvoorbeeld dragen ze een pager. Wanneer de pager een signaal geeft, ruilen ze hun kantoorfunctie in voor een rol in de piketorganisatie om gezamenlijk een incident te bestrijden. Ook 's avonds, 's nachts en in de weekenden staan deze collega's paraat. Door alle in- en externe ontwikkelingen staat er steeds meer spanning op de kwaliteit en continuïteit van de piketorganisatie. De komende beleidsplanperiode onderzoeken we hoe we deze nog beter kunnen inrichten.

VRZL als lerende organisatie

VRZL is een lerende organisatie. Het team P&O heeft op basis van uitgesproken ambities in de programma's op dit onderdeel een online academie in de organisatie geborgd. Deze academie ondersteunt het leervermogen over de gehele breedte van de organisatie.

Team P&O richt zich in 2024 eveneens op de implementatie en borging van het nieuwe bedrijfsvoeringprogramma.

Team ICT, Automatisering en Facilitaire Zaken (I, A & F)

Team IA&F faciliteert de organisatie in de breedste zin van het woord. ICT en Automatisering zijn belangrijke randvoorwaarden om onze doelstellingen te realiseren. In 2023 treffen we voorbereidingen om te komen tot één ICT-omgeving voor VRZL. Door keuzes in het verleden is er nu sprake van twee omgevingen (BRWZL en VRZL) die beide op een andere plek worden geservicet. Dit maakt het lastig voor de organisatie om bijvoorbeeld documenten te delen, elkaars agenda's in te zien en binnen één applicatielandschap met elkaar samen te werken. In 2024 voeren we vernieuwingen in.

Zonder onze overige ambities tekort te willen doen, zijn er twee onderwerpen die de komende jaren extra aandacht verdienen:

1. Huisvesting: Huisvesting bestaat binnen de context van dit meerjarenbeleidsplan uit twee delen. Allereerst is er de verantwoordelijkheid voor de huisvesting van de organisatie. 26 kazernes en het Meld- en Coördinatiecentrum in Maastricht zorgen voor voldoende dynamiek in de huisvestingswerkzaamheden. De uitkomst van de bestuurlijke dialoog rondom huisvesting brengt straks veranderingen teweeg. Volgens de huidige inzichten zijn de brandweerkazernes in Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade in beeld voor (mogelijke) vervanging. Het tweede huisvestingsdeel bestaat uit de huisvesting van de bedrijfsvoering zelf. Die is nu verdeeld over vier locaties. In de komende beleidsplanperiode onderzoeken we of en hoe we onze ambitie kunnen verwezenlijken om tot één locatie te komen.
2. Informatieveiligheid: Door het toenemende aantal digitale aanvallen en datalekken vragen ook veiligheidsregio's zich af hoe het is gesteld met hun eigen veiligheid en die van hun stakeholders. Gebrek aan overzicht binnen de afzonderlijke regio's maar ook landelijk heeft ertoe geleid dat de afzonderlijke veiligheidsregio's samen de informatiebeveiliging hebben verhoogd. Het referentiekader is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Dit is ook het basisnormenkader voor informatiebeveiliging binnen alle overheidslagen.
   De BIO heeft vijf niveaus, waarbij één het laagste en vijf het hoogste niveau is. Alle 25 veiligheidsregio's hebben in 2021 ingestemd met een inspanningsverplichting om niveau vier te bereiken voor 1 januari 2023. Redelijk snel werd al duidelijk dat dit voornemen niet realistisch was. Ook VRZL voldoet op dit moment niet aan BIO-niveau vier. Uit een analyse blijkt dat er nog veel werk aan de winkel is. Omdat BIO-niveau vier vraagt om een goed ingericht meetbaar stelsel, waarbij de gehele PCDA- of Plan-, Do-, Check-, Act-cyclus is doorlopen voor alle organisatieprocessen waarop de BIO-maatregelen zijn getoetst. Binnen VRZL zijn de bedrijfsprocessen pas gedeeltelijk uitgeschreven en actueel. De directie wil de aandacht eerst richten op de kritische processen. Zo kunnen we in de kortste tijd de grootste resultaten behalen om onze informatiebeveiliging te verbeteren.

Wat zijn onze ambities op het gebied van informatieveiligheid?

- Voortdurend risicoanalyses uitvoeren die leidend zijn voor besluitvorming en prioritering.
- Vastelling van een plan van aanpak waarin staat vermeld welk informatiebeveiligingsniveau haalbaar is, binnen welk tijdbestek realisatie haalbaar is, met als voorlopig einddoel niveau 4. Meteen na vaststelling van het plan vindt de invoering daarvan plaats.
- Uitbreiding samenwerking tussen de verschillende veiligheidsregio's om de BIO nog effectiever te maken. Er zijn al samenwerkingsgroepen gevormd om projecten uit te voeren en te besparen op kosten en menskracht. We willen nadrukkelijk deel blijven uitmaken van deze (landelijke) samenwerkingsverbanden.

Wat van invloed kan zijn op deze ambities is als veiligheidsregio's mogelijk deel gaan uitmaken van de vitale infrastructuur. Verhoging van de ambities is dan nodig om aan nieuwe eisen te voldoen.

Team Bestuurs- en Directieondersteuning (BDO)
Team BDO ondersteunt in brede zin ons bestuur en de directie. Een mooi resultaat van de afgelopen jaren is de verbeterde planning-en-control cyclus. In 2024 besteden we onze volle aandacht onder meer aan de wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling vóór 1 juli 2024 en de gevolgen van de Wet open overheid.

Communicatie:
Los van wat is beschreven is onder risico- en crisiscommunicatie heeft ook communicatie volop ambities. Het communicatieteam begeleidt tevens de corporate communicatie (over de 'merken' Veiligheidsregio Zuid-Limburg en Brandweer Zuid-Limburg) en de interne communicatie over ontwikkelingen en processen binnen de gehele organisatie. Voorbeelden zijn de totstandkoming van publieksvriendelijke jaarverslagen, stukken en rapporten en de deelname in samenwerkingsprojecten zoals rondom Chemelot en binnen LINKS. Ook bewaakt het team de toegankelijkheid (websites en socials) en uniformiteit van de diverse communicatie-uitingen.

Team Financiën en Inkoop (F & I)
Het team F&I gaat zich de komende periode verder door ontwikkelen van financial control naar business control. Hierdoor zullen we vanuit de bedrijfsvoering in staat zijn nog beter ondersteuning te bieden aan de programma's C&R en Brandweerzorg. In combinatie met een nieuw bedrijfsvoeringspakket zal in de komende periode de nadruk komen te liggen op de doorontwikkeling van dashboards om de organisatie te voorzien van realtime stuurinformatie.

Hiervoor wordt een aanbestedingsprocedure opgestart. Het nieuwe bedrijfsvoeringspakket is een integraal ERP pakket ter vervanging van het huidige financieel en HRM pakket.
Daarnaast gaan we met dit nieuwe ERP systeem over tot de implementatie van het Purchase-to-Pay systeem welke voorziet in een bestelsysteem, contract-managementsysteem en de digitale afhandeling van het gehele inkoopproces. In de komende periode zullen ook de P&O processen worden ingeregeld in het nieuwe ERP systeem. Het nieuwe ERP systeem is toepasbaar voor de gehele bedrijfsvoering en zal leiden tot efficiëntere processen en tot lagere kosten.

Vanaf boekjaar 2023 is het bestuur verplicht een financiële rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. De inrichting van de interne controle om dit mogelijk te maken zal de komende periode ook verder worden vormgegeven en doorontwikkeld.

In de complexe financiële omgeving van VRZL met tal van teams, kazernes en programma's is dat een echte uitdaging.

Kwaliteitszorg

In 2024 en de daaropvolgende jaren (beleidsperiode 2024-2027) zijn onze ambities op het gebied van kwaliteitszorg en lerend vermogen:

- Voorbereiding, uitvoering en opvolging van de nieuwe visitatie.
- Volgen, participeren in en opvolgen van landelijke ontwikkelingen op kwaliteitsgebied zoals de totstandkoming van een landelijk, uniform kwaliteitszorgsysteem.
- Invoering van procesgericht werken.
- Uitbreiding van de aanpak en ondersteuning bij evaluaties van niet-incidenten, zoals een beleids- of procesevaluatie.

2.5.4 Wat gaat het kosten?

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Bijdrage gemeenten	45.371	46.600	48.000	49.500	51.000	52.500
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.880	1.932	1.986	2.042	2.099	2.158
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.288	6.400	6.500	6.650	6.800	6.950
Bijdrage Rijk (BDUR) extra	-	1.348	1.670	2.139	2.432	2.795
Totaal	**53.539**	**56.280**	**58.156**	**60.331**	**62.331**	**64.403**

Bedrijfsvoering (overhead)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Overige inkomsten	377	200	200	200	200	200
Baten	**377**	**200**	**200**	**200**	**200**	**200**
Lasten						
Personeel	6.274	6.800	6.868	6.937	7.006	7.076
Opleiding, vorming en training	-	-	-	-	-	-
Kantoor	1.455	1.300	1.500	1.550	1.600	1.650
Automatisering	2.369	2.400	2.500	2.700	2.800	2.850
Huisvesting	-	-	-	-	-	-
Voertuigen	168	177	200	200	200	200
Materialen	46	51	50	50	50	50
Kapitaallasten	-	-	-			-
Lasten	**10.312**	**10.728**	**11.118**	**11.437**	**11.656**	**11.826**
Onvoorzien	-	10	10	10	10	10
Totaal	**-**	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**
Dotatie voorzieningen	59	60	60	60	-	-
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**59**	**60**	**60**	**60**	**-**	**-**
Dotatie reserves		-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	514	265	286	-	-	-
Mutatie reserves	**-514**	**-265**	**-286**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**-9.480**	**-10.333**	**-10.702**	**-11.307**	**-11.466**	**-11.636**

2.6 VERBONDEN PARTIJEN

Definitie

Een verbonden partij is een rechtspersoon waarin de gemeenschappelijke regeling zowel bestuurlijk als financieel een belang heeft. VRZL is een samenwerkingsverband op grond van de Wet veiligheidsregio's, waaraan de 16 Zuid-Limburgse gemeenten deelnemen. Vastgelegd is dat de deelnemende gemeenten er zorg voor dragen dat de Veiligheidsregio over voldoende middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd zijn.

Lijst van verbonden partijen

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg participeert in de gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT als verbonden partij.

Verbonden partij	Belang	Doel	Ontwikkelingen
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN			
Gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT	· Bestuurlijk verbonden via het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling. · Financieel verbonden via de bijdrage in de gemeenschappelijke kosten voor circa € 1,0 miljoen op jaarbasis. Deze kosten betreffen:	Het leveren van ICT-basisvoorziening d.m.v. technisch beheer.	VRZL neemt vanaf 2015 deel aan deze regeling en draagt naar rato van de afname van ICT-diensten bij aan de kosten van de gemeenschappelijke regeling ICT ter ondersteuning van de bedrijfsvoering.
	• Kosten van accounts en werkplekken		
	• Kosten van opslag		
	Overige diensten worden afgerekend op basis van overeenkomst.		

Vanuit financieel perspectief zijn de volgende cijfers relevant:

Verbonden partij			
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN			
Gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT		**31 december 2021**	**31 december 2022**
	Eigen vermogen	-	-
	Vreemd vermogen	-	-
	Verwacht resultaat	-	-
	Risico's	Parkstad-IT functioneert zonder winstoogmerk. De kosten worden naar rato van afname van de dienstverlening verdeeld over de deelnemers. De bijdrage van de deelnemers op rekeningbasis is gelijk aan de geraamde bijdrage tenzij het resultaat in de jaarrekening van PIT met meer dan€ 250.000 afwijkt. In dat geval vindt verrekening met de deelnemers naar rato plaats. Resultaten binnen de bandbreedte van € 250.000, positief of negatief, lopen via de balans over naar een volgend exploitatiejaar. De bijdrage aan PIT wordt jaarlijks in de begroting van de VRZL geraamd.	

Overige aspecten samenwerking

Naast de verbonden partijen, zijn de volgende zaken van belang.

- Met de Politie is een convenant afgesloten waarin afspraken over de bijdrage van de politie aan de gezamenlijke risicobeheersing, Crisisbeheersing en Rampenbestrijding staan benoemd;
- Met de GGD Zuid-Limburg is een bestuursovereenkomst afgesloten waarin de afspraken rond de uitvoering van de GHOR-taken staan benoemd. De GHOR maakt organisatorisch deel uit van de afdeling Acute Zorg van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg;
- In 2013 is met de colleges van de deelnemende gemeenten een overeenkomst gesloten waarin de taakoverdracht is geregeld rondom bevolkingszorg (voorbereiding en coördinatie). Deze is in 2021 geactualiseerd en opnieuw bestuurlijk bekrachtigd.;
- Verder is er een overeenkomst tot levering van diensten met Chemelot/Sitech. Dit betreft een samenwerking op het gebied van ongevalsbestrijding met gevaarlijke stoffen (gaspakkeninzet en schuimblussing). Door deze overeenkomst (per 1-1-2014) wordt voldaan aan de Wet veiligheidsregio's. In de afgelopen periode is binnen die samenwerking onder meer een gezamenlijk Drone-team ingericht.
- In 2022 is het startsein gegeven voor de meerjarige campagne Samen Veilig Rondom Chemelot. Onder deze benaming laten Chemelot, VRZL, gemeente Beek, gemeente Sittard-Geleen, gemeente Stein, provincie Limburg, brandweer, GGD Zuid Limburg en politie de komende jaren zien wat de risico's zijn van wonen in de omgeving van een chemisch industrieterrein. En wat Chemelot, overheden en hulpdiensten doen om die risico's te beperken. Ook is er uitgebreide aandacht voor wat omwonenden zelf kunnen doen bij incidenten. De veiligheidsbeleving van omwonenden verschilt van die van de bovengenoemde partijen. Daarom wordt de communicatie-inhoud in lijn gebracht met de communicatiebehoeften van specifiek omwonenden.
- Het LINKS-traject maakt deel uit van een Europees subsidieprogramma voor onderzoek en ontwikkeling. Daardoor kunnen Europese instellingen en overheidsorganisaties van elkaar leren en samen oplossingen zoeken voor vergelijkbare problemen. VRZL en Chemelot participeren in dit traject.

2.7 WET OPEN OVERHEID

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Naast de Woo is er sprake van 'aanpalende' informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet.

De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

Voor 2024 volgt VRZL de vereisten die de Woo stelt, door de wettelijke fasering van de Woo te volgen, zoals actieve openbaarmaking van informatie op het landelijke Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) wanneer het Rijk dit gereed heeft.

DEEL B – FINANCIËLE BEGROTING

3.1 ALGEMENE UITGANGSPUNTEN FINANCIËLE BEGROTING

Bestaand beleid

Het uitgangspunt van de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 is bestaand beleid. Voor deze uitgangspunten gelden de volgende kwaliteitseisen:

- De uitgangspunten dienen een voldoende realiteitsgehalte te hebben;
- De uitgangspunten die het begrotingsresultaat bepalen worden zoveel als mogelijk consequent toegepast;
- Beoogd wordt een zo goed mogelijk inzicht te verkrijgen in de ontwikkeling van de begrotingsresultaten van de opeenvolgende jaren.

Autonome ontwikkelingen:

- Lopend beleid wordt voortgezet; het nieuwe MJB 2024-2027 dient hier na vaststelling nog een plek in te krijgen.
- Er is slechts rekening gehouden met wijzigingen waarop de VRZL geen invloed of weinig keuze heeft;
- De Begroting 2024 is opgebouwd vanuit het bestaande, geaccordeerde, beleid. Voor nieuw beleid geldt het uitgangspunt van de integrale afweging, waarbij het Algemeen Bestuur, indien van toepassing na zienswijze van de gemeenteraden, het nieuwe beleid vaststelt.

Algemene uitgangspunten

Voor de begroting 2024 geldt onderstaande programma indeling;

1. Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
2. Programma Brandweerzorg
3. Programma bedrijfsvoering

Financieel beleid

Overeenkomstig de Gemeentewet dient de VRZL te beschikken over een structureel sluitende begroting, dan wel zal de meerjarenraming een financieel evenwicht moeten laten zien. Voor zover hier geen sprake van is, zal de VRZL onder preventief toezicht komen te staan van de provincie. De algemene uitgangspunten van het te volgen financieel beleid die van toepassing zijn op de begroting 2024 luiden als volgt:

- Wij streven naar een evenwichtige financiële situatie. De financiële kengetallen, zoals in de begroting worden opgenomen, geven daarbij inzicht in de financiële ontwikkelingen;
- De VRZL streeft naar een begroting welke structureel en reëel in evenwicht is en waarbij elke jaarschijf tenminste sluitend is.

Beleidsindicatoren

De beleidsindicatoren uit het Besluit Begroting en Verantwoording, zoals u die voor de gemeente kent, zijn niet van toepassing op de inhoudelijke taken van VRZL. Over de belangrijkste indicatoren op dit gebied wordt periodiek verantwoording afgelegd aan het bestuur van VRZL en deze zijn ook onderdeel van het jaaroverzicht 2024, financiële parameters begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027.

Financiële uitgangspunten

- De VZRL stelt jaarlijks een begroting op conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gemeenten.
- Het begrotingsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december.
- Er wordt jaarlijks een begroting opgesteld met daarin vermeld de inkomsten en uitgaven voor het komend boekjaar, welke is voorzien van een toelichting en de nodige specificaties, waaronder overzichten van de ramingen van bijdragen van de gemeenten en van de opbrengsten van de verrichtingen die op tariefbasis aan de gemeenten en derden in rekening worden gebracht.
- Bij het opstellen van de(concept) begroting wordt gebruik gemaakt van indexcijfers van het Centraal Planbureau die conform de Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van enig jaar worden gepubliceerd.
- Een eventuele herrekening van de gemeentelijke bijdrage zal plaatsvinden op basis van de indexcijfers van het Centraal Planbureau die conform de Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van enig jaar worden gepubliceerd, in het 4e kwartaal van het lopende jaar.
- Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de opbrengsten c.q. de gemeentelijke bijdrage zal worden geïndexeerd. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de volgende verhouding tussen de loonkosten en de materiële kosten: 2/3 loonkosten – 1/3 prijzen.
- De begroting wordt op hoofdproductniveau opgesteld.
- Vaststelling van de begroting door het Algemeen Bestuur gebeurt op programmaniveau waarbij de productbegroting ter informatie is toegevoegd.
- De VRZL gebruikt voor de meerjarenraming geen index percentage.
- Basis voor de begroting 2024 vormt de vastgestelde begroting 2023.
- De uitkomsten op basis van de bestuurlijke dialoog Huisvesting kennen een financiële component die in deze begroting (nog) niet zijn meegenomen.

Autonome ontwikkelingen met een financiële impact op VRZL

Onderstaand benoemen wij enkele autonome ontwikkelingen waarop VRZL geen invloed heeft maar die een financiële component kennen die niet vanuit de bestaande begroting gefinancierd kunnen worden.

- **CAO lonen:** In de begroting 2023 hebben wij een loonkostenstijging verwerkt van 2,8%, zijnde € 823.820 die volledig gedekt wordt door de indexering van de gemeente bijdrage. Dit is conform de wens van het AB zoals uitgesproken in de vergadering van 2 december 2022.

  Recent is er een principeakkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een loonstijging is afgesproken van ca. 10%. Dit kent een structurele doorwerking naar 2024 en verder De kosten die hiermee gepaard gaan bedrag ca. € 2.875.000. Deze loonstijging wordt niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor voorzien wij een structureel tekort op de loonkosten van € 2.051.180 (€ 2.875.000 - € 823.820) dat nog wel beïnvloed wordt door het definitieve indexcijfer conform de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023.

  De verwachting is dat het loonindexcijfer 2023 (nu gerekend met 2,8%) behoorlijk zal stijgen richting de septembercirculaire waardoor het structureel tekort op de loonkosten ook fors zal dalen. Het structureel tekort op de loonkosten zal worden berekend na bekendwording van de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023.

Als er geen compensatie wordt verkregen voor het verschil van de werkelijke loonkosten en de indexering op basis van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september 2023, zal het structureel tekort verwerkt worden in het resultaat. Dat heeft tot gevolg dat de algemene reserve uitgeput zal worden en VRZL daarmee geen weerstandsvermogen heeft om de risico's te mitigeren.

- **Energiekosten:** De huidige inflatiecijfers zijn zoals verondersteld bekend hoog en kennen een behoorlijke impact op de uitgaven van VRZL in 2023, vooral op het gebied van energiekosten. In 2022 was hier ook al sprake van, echter gelet op het uitgavenpatroon in de voorbije jaren, hoezeer ook beïnvloed door incidentele en bijzondere omstandigheden (COVID-19 etc.), hebben we de "gemiste" prijscompensatie niet vertaald in een aanvullende stijging van de gemeentelijke bijdrage, boven de stijging die nu conform de indexatiesystematiek is gerealiseerd. Het is immers van belang om oog te hebben voor de financiële vraagstukken bij gemeenten.

  VRZL verwacht voor 2023 een aanzienlijk tekort op de begroting als gevolg van de hogere energiekosten en de oplopende inflatie. De energiekosten volgens de begroting 2022 bedroegen € 700.000. Op basis van de aanbesteding energie blijkt dat de energiekosten voor 2023 uitkomen op € 2.100.000. Het prijsindexcijfer 2023 volgens de kerngegevenstabel MEV 2023 (september 2022) bedraagt 5,9%.

  De totale energiekosten die gedekt worden uit de reguliere bijdrage gemeenten bedraagt dus € 700.000 x 1,059 = € 741.300. Met de verwachte energiekosten 2023 resulteert dit in een tekort op de energiekosten in de begroting 2023 van € 1.358.700 (€ 2.100.000 - € 741.300). Energiekosten die niet gedekt worden uit de geïndexeerde bijdrage gemeente 2023.

  Het kabinet gaat bij de Voorjaarsnota 2023 vanwege de uitzonderlijke stijging van de prijzen extra accres uitkeren aan het gemeentefonds voor de prijsbijstelling 2022. Het precieze bedrag is nog niet bekend, maar het leidt naar schatting tot gemiddeld € 270 miljoen extra accres vanaf het jaar 2023. Dit heeft het kabinet bij de najaarsnota besloten.

  Vanwege de uitzonderlijke stijging van de prijzen sinds het uitkeren van de prijsbijstelling voor het jaar 2022 met de meicirculaire, wijkt het kabinet eenmalig af van de reguliere systematiek. Bij de Voorjaarsnota 2023 en dus de Meicirculaire 2023 wil het kabinet nu een extra prijsbijstelling uitkeren die terugkijkt naar het jaar 2022. Dit extra accres wordt dan gebaseerd op de desbetreffende indices voor prijsontwikkelingen voor het jaar 2022 van het Centraal Economisch Plan 2023. De extra middelen die gemeenten hiervoor gaan ontvangen zijn mede ter compensatie van de extra energielasten van VRZL.

  Op basis van de verwachte energiekosten 2023 en inschatting van het prijsindexcijfer 2023, zal VRZL het begrote tekort op de energielasten 2023 van € 1.358.700 extra laten compenseren door de gemeenten in 2023. Met het geld kunnen gemeenten in 2023 onder andere de kosten opvangen voor het op de been houden van (semi)maatschappelijke organisaties die kampen met hoge energielasten, zoals de daklozenopvang, culturele instellingen, verenigingen en andere organisaties in de (semi)collectieve sector.

  Omdat de situatie per instelling verschilt, kunnen gemeenten met deze extra middelen zorgen voor maatwerk om te voorkomen dat instellingen in de problemen komen door de hogere kosten. Deze extra compensatie die we als VRZL nodig gaan hebben van de gemeenten kan nog wijzigen als het prijsindexcijfer en/of de werkelijke energiekosten wijzigen.

De uiteindelijke extra compensatie zal worden berekend na bekendwording van de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september van enig jaar en kennen een incidenteel karakter.

Voor 2023 is de stijging van de energiekosten niet op te vangen zonder aanvullende middelen. VRZL blijft uiteraard zoeken naar mogelijkheden om de stijging van de gemeentelijke bijdrage te beperken. Het is afwachten wat de kosten gaan worden in 2024. Indien deze gelijk of wellicht hoger zijn dan in 2023 zullen we ook in 2024 een beroep doen op deelnemende gemeenten om deze incidentele kosten vergoed te krijgen aangezien deze niet binnen de begroting van VRZL opgevangen kunnen worden.

- **Omgevingswet**: Op 1 juli 2023 zou de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen van kracht worden. Recent is bekend geworden dat dit uitgesteld is tot 1 januari 2024.

  De start van een periode van jaren waarin ook risicobeheersing gaat leren en ervaren wat exact de betekenis en impact van de nieuwe wet is. Denk aan de uitwerking van gewijzigde wettelijke taken en de uitwerking van processen en werkafspraken, die zijn opgesteld en afgestemd met ketenpartners, gemeenten en provincie.

  Ook moeten we ons vormen naar andere manieren van adviseren, bijvoorbeeld meer integraal en tijdens omgevingstafels. Met de inwerkingtreding van de omgevingswet verandert het stelsel van regelgeving voor de fysieke en gezonde leefomgeving. Deze wetgevingsoperatie heeft gevolgen voor overheden waaronder de veiligheidsregio's en de brandweer.

  De Omgevingswet zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds. Wij zullen daarom voor deze autonome ontwikkeling een beroep doen op deelnemende gemeenten VRZL.

- **Wet open overheid (WOO):** De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Naast de Woo is er sprake van ‘aanpalende’ informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet.

  De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

  De Wet Openbare Overheid zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds. Wij zullen daarom voor deze autonome ontwikkeling een beroep doen op deelnemende gemeenten VRZL. Het Rijk heeft immers financiële middelen ter beschikking gesteld aan gemeenten conform de meicirculaire gemeenten 2021.

Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. Wij zullen daarom voor deze autonome ontwikkeling een beroep doen op deelnemende gemeenten VRZL.

3.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Bijdrage gemeenten	45.371	46.600	48.000	49.500	51.000	52.500
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.880	1.932	1.986	2.042	2.099	2.158
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.288	6.400	6.500	6.650	6.800	6.950
Bijdrage Rijk (BDUR) extra	-	1.348	1.670	2.139	2.432	2.795
Overige inkomsten	13.094	2.300	2.300	2.300	1.700	1.700
Totaal baten	**66.633**	**58.580**	**60.456**	**62.631**	**64.031**	**66.103**
Lasten						
Personeel	29.537	32.322	32.623	33.250	33.828	34.880
Opleiding, vorming en training	1.678	2.168	2.250	2.275	2.300	2.325
Kantoor	611	783	620	700	750	800
Automatisering	507	516	525	550	575	625
Huisvesting	14.072	3.420	3.450	3.725	4.300	4.725
Voertuigen	1.050	925	1.050	1.175	1.200	1.225
Materialen	1.179	961	1.200	1.325	1.350	1.375
Kapitaallasten	4.356	4.428	5.205	6.142	6.200	6.269
Totaal lasten	**52.990**	**45.523**	**46.923**	**49.142**	**50.503**	**52.224**
Overhead	10.312	10.728	11.118	11.437	11.656	11.826
Onvoorzien	-	10	10	10	10	10
Totaal	**10.312**	**10.738**	**11.128**	**11.447**	**11.666**	**11.836**
Dotatie voorzieningen	3.586	2.132	2.686	2.742	2.599	2.658
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**3.586**	**2.132**	**2.686**	**2.742**	**2.599**	**2.658**
Dotatie reserves	4.332	4.153	4.278	4.406	4.538	4.674
Onttrekking reserves	4.185	3.966	4.559	5.106	5.275	5.289
Mutatie reserves	**147**	**187**	**-281**	**-700**	**-737**	**-615**
Resultaat	**-402**	**-**	**-0**	**0**	**-0**	**-0**

3.3 UITEENZETTING VAN DE FINANCIËLE POSITIE

Voor de financiële positie is het van belang inzicht te hebben in de meerjarige ontwikkeling van de balansen.

Balansen (X € 1.000)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Activa					
Materiele vaste activa	38.971	40.000	41.000	45.000	47.500
Financiele vaste activa	-	-	-	-	-
	38.971	**40.000**	**41.000**	**45.000**	**47.500**
Passiva					
Reserves	4.460	4.550	3.550	2.650	1.850
Voorzieningen	6.559	5.616	5.177	4.500	4.000
Vaste schulden	23.253	21.116	19.116	17.116	27.116
	34.272	**31.282**	**27.843**	**24.266**	**32.966**
Financieringstekort	***4.699***	***8.718***	***13.157***	***20.734***	***14.534***

3.4 OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD

Hieronder zijn voor de taakvelden die voor de Veiligheidsregio Zuid-Limburg relevant zijn de baten en lasten weergegeven. Alle bedragen x € 1.000.

Taakvelden		**Baten**			**Lasten**		
		2024	2025	2026	2024	2025	2026
0	**Bestuur en ondersteuning**						
0.4	Overhead, ondersteuning organisatie	200	200	200	11.128	11.447	11.666
0.5	Treasury	-	-	-	430	400	370
0.10	Mutaties reserves	4.559	5.106	5.275	4.278	4.406	4.538
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-	-	-
Totaal taakveld 0 Bestuur en ondersteuning		**4.759**	**5.306**	**5.475**	**15.836**	**16.253**	**16.574**
1	**Veiligheid**	-	-	-	-	-	-
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	60.256	62.431	63.831	49.179	51.484	52.732
Totaal taakveld 1 Veiligheid		**60.256**	**62.431**	**63.831**	**49.179**	**51.484**	**52.732**
Totaal taakvelden		***65.015***	***67.737***	***69.306***	***65.015***	***67.737***	***69.306***

3.5 OVERZICHT VAN BIJDRAGEN GEMEENTE

Overzicht bijdrage gemeenten	Bedragen	VRZL	GHOR
Begroting VRZL 2023 *bijdrage gemeenten regulier*	43.901.141	42.704.656	1.196.485
Afrekening index 2022 o.b.v. CPB kerngegevenstabel MEV peildatum september	2.059.683	2.059.683	-
Extra structurele bijdrage	560.000	560.000	-
Geraamde index 2024			
loonindex 2/3 basis MEV 2023 (3,0%)	906.486	906.486	-
prijsindex 1/3 basis MEV 2023 (3,0%)	453.243	453.243	-
	47.880.553	**46.684.068**	
Begroting VRZL 2023 *bijdrage gemeenten FLO*	1.932.079	1.932.079	-
index 2,8%	54.098	54.098	-
	1.986.177	**1.986.177**	**-**
Piket *bevolkingszorgpiket OVD-BZ* (geen index)	**39.500**	**39.500**	**-**
Opleidingen Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (geen index)	**69.100**	**69.100**	**-**
Totaal begroting 2024	**49.975.330**	**48.778.845**	**1.196.485**

3.6 OVERZICHT VAN BIJDRAGEN PER DEELNEMENDE GEMEENTE 2024-2027

Gemeente	Bijdrage gemeente regulier	Bijdrage gemeente FLO	Bijdrage GHOR	Bijdrage opleidingskosten	Totale bijdrage 2024	Bijdrage 2025	Bijdrage 2026	Bijdrage 2027
Beek	1.166.909	49.604	31.795	1.726	1.250.034	1.287.243	1.326.132	1.365.062
Beekdaelen	2.471.476	105.060	72.033	3.655	2.652.224	2.726.339	2.808.707	2.891.159
Brunssum	2.033.277	86.433	55.739	3.007	2.178.456	2.242.952	2.310.716	2.378.549
Eijsden-Margraten	1.879.345	79.889	51.653	2.779	2.013.667	2.073.147	2.135.781	2.198.478
Gulpen-Wittem	1.267.707	53.889	28.402	1.875	1.351.872	1.398.435	1.440.684	1.482.977
Heerlen	7.002.741	297.680	174.507	10.356	7.485.285	7.724.877	7.958.260	8.191.882
Kerkrade	3.392.238	144.201	91.652	5.017	3.633.108	3.742.052	3.855.107	3.968.277
Landgraaf	2.439.684	103.709	75.024	3.608	2.622.025	2.691.269	2.772.577	2.853.969
Maastricht	10.709.069	455.233	243.509	15.838	11.423.648	11.813.408	12.170.312	12.527.583
Meerssen	1.243.144	52.845	37.716	1.838	1.335.543	1.371.339	1.412.770	1.454.243
Simpelveld	764.767	32.510	21.144	1.131	819.551	843.631	869.118	894.632
Sittard-Geleen	7.476.439	317.817	185.165	11.057	7.990.477	8.247.423	8.496.593	8.746.018
Stein	1.579.382	67.138	50.101	2.336	1.698.957	1.742.251	1.794.887	1.847.578
Vaals	926.374	39.379	20.248	1.370	987.371	1.021.903	1.052.776	1.083.682
Valkenburg aan de Geul	1.436.370	61.059	32.799	2.124	1.532.351	1.584.491	1.632.361	1.680.280
Voerendaal	934.648	39.731	24.999	1.382	1.000.761	1.031.031	1.062.180	1.093.362
Totaal	**46.723.568**	**1.986.177**	**1.196.485**	**69.100**	**49.975.330**	**51.541.790**	**53.098.960**	**54.657.731**

3.7 STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN (X € 1.000)

Omschrijving	2023				2024			2025		
	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo
Algemene reserve	1.348	-	-	**1.348**	-	-	**1.348**	-	-	**1.348**
Algemene reserve GHOR	88	-	-	**88**	-	-	**88**	-	-	**88**
Ingroeireserve kapitaallasten	2.434	4.153	3.426	**3.161**	4.278	4.273	**3.166**	4.406	5.106	**2.466**
Reserve sociaal plan	-	-	-	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Reserve frictiekosten	551	-	**265**	**286**	-	286	**-**	-	-	**-**
Reserve uitgestelde activiteiten COVID-19	250	-	250	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Reserve doorontwikkeling VB	25	-	25	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Bestemmingsreserve GHOR	94	-	-	**94**	-	-	**94**	-	-	**94**
Totaal reserves	**4.790**	**4.153**	**3.966**	**4.977**	**4.278**	**4.559**	**4.696**	**4.406**	**5.106**	**3.996**
Voorziening verlofsparen	202	200	-	**402**	200	-	**602**	200	-	**802**
Voorziening FLO	1.625	1.932	2.595	**962**	1.986	2.594	**354**	2.042	2.147	**249**
Voorziening onderhoud panden	6.126	-	1.000	**5.126**	500	1.000	**4.626**	500	1.000	**4.126**
Voorziening WW-verplichtingen	104	-	35	**69**	-	35	**34**	-	34	**-**
Totaal voorzieningen	**8.057**	**2.132**	**3.630**	**6.559**	**2.686**	**3.629**	**5.616**	**2.742**	**3.181**	**5.177**

3.8 GELDLENINGEN

Omschrijving	Oorspronkelijke hoofdsom	Einde looptijd	Rente %	Pro resto hoofdsom per 31 december 2022	Aflossingen 2023	Aflossing 2024	rente 2024	Aflossing 2025	Aflossing 2026	Pro resto hoofdsom per 31 december 2026
Geldleningen										
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40.0082517	414.755	2034	5,040%	222.276	14.000	15.000	10.500	15.000	16.150	162.126
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 91398	1.043.695	2040	6,250%	760.513	24.000	27.000	46.600	27.000	28.800	653.713
Bank Nederlandse Gemeenten nr. .40106275	1.500.000	2026	4,690%	1.500.000	-	-	70.350	-	1.500.000	-
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106276	2.000.000	2051	4,890%	1.759.784	29.000	30.000	84.600	32.000	33.200	1.635.584
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106277	2.000.000	2051	4,990%	1.764.336	28.000	30.000	86.600	31.000	32.800	1.642.536
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106278	2.000.000	2032	4,990%	1.238.775	99.000	103.000	56.900	109.000	114.000	813.775
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40110848	10.000.000	2026	0,580%	4.000.000	1.000.000	1.000.000	17.400	1.000.000	1.000.000	-
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113445	10.000.000	2050	0,625%	9.333.334	333.333	333.333	56.250	333.333	333.333	8.000.002
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113446	6.000.000	2030	0,020%	4.800.000	600.000	600.000	800	600.000	600.000	2.400.000
Totaal	**34.958.450**			**25.379.018**	**2.127.333**	**2.138.333**	**430.000**	**2.147.333**	**3.658.283**	**15.307.736**

3.9 MEERJARENINVESTERINGSPLAN EN KAPITAALLASTEN (MIP)

Meerjareninvesteringsplan 2023 - 2027:

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Gronden en terreinen	0	0	0	0	0
Gebouwen en renovaties	2.559.515	0	200.000	0	18.000.000
Installaties	1.205.000	40.000	0	200.000	0
Inventaris en inrichting	441.700	265.000	225.000	430.000	482.500
ICT en automatiseringsapparatuur	244.222	59.760	165.000	100.000	138.472
Grote Voertuigen (incl. bepakking)	337.000	2.800.000	357.000	0	947.000
Kleine Voertuigen	1.250.000	622.000	1.992.000	0	60.000
Bepakking	126.000	356.000	0	331.000	11.000
Haakarmbakken	90.000	0	15.000	0	0
Vaartuigen	0	0	250.000	0	0
Verbindingsmiddelen	644.000	822.000	25.000	25.000	34.000
Adembeschermingsapparatuur	400.000	4.000	640.000	0	106.000
Oefenmiddelen	127.000	44.000	11.200	154.000	69.000
Duiken/OVR	75.000	21.000	44.000	91.000	184.000
Brandweermateriaal overig	144.000	18.000	46.000	0	0
Beroepskleding	1.300.000	1.960.000	110.000	210.000	310.000
Totaal	**8.943.437**	**7.011.760**	**4.080.200**	**1.541.000**	**20.341.972**

Kapitaallasten 2023 – 2027:

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Gronden en terreinen	20.906	22.428	23.753	23.286	21.523
Gebouwen en renovaties	785.531	788.942	893.665	790.869	841.413
Installaties (nieuw)	52.087	190.815	194.411	193.757	206.084
Installaties (oud)	174.649	132.828	131.191	123.704	117.346
Inventaris en inrichting (nieuw)	131.051	197.296	226.795	243.851	273.807
Inventaris en inrichting (oud)	20.888	0	0	0	0
ICT en automatiseringsapparatuur	141.431	189.233	131.267	162.998	173.694
Grote Voertuigen (incl. bepakking)	1.793.898	1.793.274	1.960.970	1.970.550	1.936.519
Kleine Voertuigen	152.742	295.842	340.342	565.948	565.247
Bepakking	142.884	315.351	347.818	325.818	349.635
Haakarmbakken	133.637	132.947	132.479	132.441	130.355
Vaartuigen	6.599	1.652	1.633	25.000	25.000
Verbindingsmiddelen	141.224	332.968	483.048	390.229	365.756
Adembeschermingsapparatuur	240.058	190.833	148.994	188.206	182.062
Oefenmiddelen	75.033	81.593	86.727	72.587	101.011
Duiken/OVR	40.811	71.196	75.028	74.521	74.063
Brandweermateriaal overig	20.837	37.354	39.360	39.887	38.493
Beroepskleding	354.131	430.753	925.044	876.954	867.260
Innovatie	0	0	0	0	0
Totaal	**4.428.397**	**5.205.304**	**6.142.526**	**6.200.604**	**6.269.267**

3.10 RECAPITULATIE STRUCTUREEL EN REËEL EVENWICHT BEGROTING 2024-2027

Recapitulatie begrotingsevenwicht	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal
Lasten												
Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding		7.701	7.701		8.410	8.410		8.934	8.934		9.890	9.890
Programma Brandweerzorg	286	41.562	41.848		43.414	43.414		44.168	44.168		44.992	44.992
Totaal lasten programma's	286	49.263	49.549	-	51.824	51.824	-	53.102	53.102	-	54.882	54.882
Baten												
Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding		500	500		500	500		500	500		500	500
Programma Brandweerzorg		1.600	1.600		1.600	1.600		1.000	1.000		1.000	1.000
Totaal baten programma's	-	2.100	2.100	-	2.100	2.100	-	1.500	1.500	-	1.500	1.500
Saldo van baten en lasten programma's	-286	-47.163	-47.449	-	-49.724	-49.724	-	-51.602	-51.602	-	-53.382	-53.382
Lasten diversen												
Algemene dekkingsmiddelen			-			-			-			-
Overhead		11.178	11.178		11.497	11.497		11.656	11.656		11.826	11.826
Vennootschapsbelasting			-			-			-			-
Onvoorzien		10	10		10	10		10	10		10	10
Totale lasten diverse	-	11.188	11.188	-	11.507	11.507	-	11.666	11.666	-	11.836	11.836
Baten diversen												
Algemene dekkingsmiddelen		58.156	58.156		60.331	60.331		62.331	62.331		64.403	64.403
Overhead			-			-			-			-
Overige inkomsten		200	200		200	200		200	200		200	200
Vennootschapsbelasting			-			-			-			-
Onvoorzien			-			-			-			-
Totale baten diverse	-	58.356	58.356	-	60.531	60.531	-	62.531	62.531	-	64.603	64.603
Totaal saldo baten en lasten		-281	-281	-	-700	-700	-	-737	-737	-	-615	-615
Storting in reserves		4.278	4.278		4.406	4.406		4.538	4.538		4.674	4.674
Onttrekking uit reserves	286	4.273	4.559	-	5.106	5.106		5.275	5.275		5.289	5.289
	286	-5	281	-	700	700	-	737	737	-	615	615
Totaal structurele lasten		64.729	64.729		67.737	67.737		69.306	69.306		71.392	71.392
Totaal structurele baten	-	64.729	64.729	-	67.737	67.737	-	69.306	69.306	-	71.392	71.392
Structureel begrotingssaldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

2024

Begroting Meld- en Coördinatiecentrum (MCC)

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD 3

1 BESTUUR EN VASTSTELLING 4
1.1 Rechtspersoonlijkheid en verantwoordelijkheid 4
1.2 Opstellen en vaststellen begroting 2024 5

2 HET MELD EN COÖRDINATIECENTRUM (MCC) 6

3 BEGROTING 2024 7
3.1 Begroting 2024 MCC 7

4 TOELICHTING BEGROTING 2024 MCC 8

5 BIJLAGE 9

VOORWOORD

Het MCC is het coördinatiecentrum voor de spoedeisende hulpverlening. In de gemeenschappelijke meldkamer Limburg wordt intensief samengewerkt door de politie, brandweer en ambulancezorg om de juiste hulp op de juiste tijd op de juiste plaats te krijgen.

In het MCC zijn meerdere collega's werkzaam van de partners in het veiligheidsdomein in Limburg en de Meldkamer Limburg. Daarnaast is het Regionaal Servicecentrum van de politie eenheid Limburg ondergebracht in het MCC evenals het Veiligheidsbureau van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

In het geval van een ramp of crisis/calamiteit wordt de crisisbestrijding aangestuurd vanuit het MCC. De kernfuncties zoals Regionaal Beleidsteam (RBT), Regionaal Operationeel Team (ROT) en bijbehorende actiecentra zijn onder één dak gerealiseerd zodat dat een optimale en integrale afstemming plaatsvindt. Hierdoor is het mogelijk om bestuurlijke sturing en operationele sturing adequaat en resultaatgericht te realiseren.

Samenwerken en informatie delen (netcentrisch werken) blijft ook in 2024 een belangrijke opgave. Een verdergaande samenwerking tussen de Veiligheidsregio Limburg Noord en Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft hierin een belangrijke opgave zodat we in Limburg staan voor een goede voorbereiding en aanpak van de rampen- en crisisbestrijding.

Hierbij wordt de begroting 2024 van het Meld- en Coördinatiecentrum (MCC) aangeboden. De begroting 2024 is gebaseerd op het bestaand beleid.

Het MCC kent een aantal economische eigenaren: de 16 deelnemende gemeenten, de Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid Limburg, de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en de politie.

In de overeenkomst MCC is vastgelegd dat het MCC zal worden geëxploiteerd onder gezamenlijk risico en beheer van alle deelnemende partners.

De penvoering/administratie wordt uitgevoerd door de Politie. Het beheer van het pand is middels een Service Level Agreement (SLA) belegd bij de politie. De manager MCC is verantwoordelijk voor de coördinatie van het MCC.

De bijdrage van de partners Brandweer, GHOR en gemeenten zijn samengevoegd als bijdrage VRZL. Om schommelingen in de exploitatie en in de jaarlijkse bijdrage van de gemeenten te vermijden, is een egalisatiefonds ingericht. Dit egalisatiefonds heeft een vastgesteld plafondbedrag van maximaal drie exploitatiejaren, zijnde afgerond € 3,4 miljoen. Als dit plafond bereikt is wordt het overschot aan de deelnemende eigenaren gerestitueerd op basis van de afgesproken verdeelsleutel.

Het algemeen bestuur van de veiligheidsregio is ten behoeve van het beheer en de exploitatie bevoegd tot goedkeuring en vaststelling van de begroting en het financieel jaarverslag. Aanpassingen en veranderingen met financiële consequenties zullen gedurende het jaar op basis van begrotingswijzigingen worden aangeboden.

Kim van Kooij, directeur politie eenheid Limburg,
Petro Winkens, plv. directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg

1 BESTUUR EN VASTSTELLING

1.1 RECHTSPERSOONLIJKHEID EN VERANTWOORDELIJKHEID

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg is een gemeenschappelijke regeling waarvan instandhouding geschiedt door de gemeenten in Zuid-Limburg. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de concept begroting. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van de begroting.

Het dagelijks bestuur is (per 31 december 2022) als volgt samengesteld:

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw J.M. Penn - te Strake	Maastricht	Voorzitter
De heer J.Th.C.M. Verheijen	Sittard-Geleen	Plaatsvervangend voorzitter Portefeuille Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
De heer R. Wever	Heerlen	Portefeuille Financiën en Personeel
Mevrouw T.P. Dassen - Housen	Kerkrade	Portefeuille Brandweer
Mevrouw M.H.M. Leurs - Mordang	Stein	Portefeuille GHOR

Het algemeen bestuur is als volgt samengesteld (per 31 december 2022):

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw C. van Basten-Boddin	Beek	Lid
De heer E. Geurts	Beekdaelen	Lid
Mevrouw W.J.F. van der Rijt-van der Kruis	Brunssum	Lid
De heer G.J.M. Cox	Eijsden-Margraten	Lid
Mevrouw N.H.C. Ramaekers-Rutjens	Gulpen-Wittem	Lid
De heer R. Wever	Heerlen	Lid
Mevrouw T.P. Dassen-Housen	Kerkrade	Lid
De heer R. de Boer	Landgraaf	Lid
Mevrouw J.M. Penn-te Strake	Maastricht	Voorzitter
Mevrouw M.A.H. Clermonts-Aretz	Meerssen	Lid
De heer D.W.J. Schneider	Simpelveld	Lid
De heer J.Th.C.M. Verheijen	Sittard-Geleen	Lid
Mevrouw M.H.M. Leurs-Mordang	Stein	Lid
De heer H.M.H. Leunessen	Vaals	Lid
De heer D.M.M.T. Prevoo	Valkenburg a/d Geul	Lid
De heer W. Houben	Voerendaal	Lid

1.2 OPSTELLEN EN VASTSTELLEN BEGROTING 2024

1.2.1 Opstellen

De concept begroting 2024 is door het dagelijks bestuur opgesteld en besproken in de vergadering van 31 maart 2023.

Voorzitter,	*Secretaris,*
J.M. Penn-te Strake	*L.W.M. Houben*

1.2.2 Vaststellen

De begroting 2024 is door het algemeen bestuur vastgesteld in de vergadering van 7 juli 2023.

Voorzitter,	*Secretaris,*
J.M. Penn-te Strake	*L.W.M. Houben*

2 HET MELD EN COÖRDINATIECENTRUM (MCC)

De volgende doelstellingen zijn voor het MCC geformuleerd:

1. Het huisvesten van een gemeenschappelijke meldkamer en servicecentrum. Voor het meldkamerdeel is in 2016 de huisvesting gerealiseerd van de Meldkamer Limburg. Deze meldkamer levert de diensten voor de Veiligheidsregio's Limburg-Noord en Zuid-Limburg.
2. Vanuit de centrale plek op proactieve wijze multidisciplinair voorbereiden van de aanpak van crises en rampen.
3. Het vanuit de centrale plek coördineren van crises en rampen.

In het MCC werken de volgende partijen samen:

- De Politie.
- De Veiligheidsregio Zuid-Limburg.
- De gemeenten die vallen binnen de grenzen van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.
- Crisispartners van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (zoals Waterschap, Rijkswaterstaat, Defensie, Euregionale partners).
- De Meldkamer Limburg.

In het MCC zijn de diensten fysiek onder één dak gehuisvest. Dat wil zeggen de onderdelen van de diensten die zich bezig houden met de voorbereiding en de bestrijding van crises en rampen.

3 BEGROTING 2024

3.1 BEGROTING 2024 MCC

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Opbrengsten			
Politie	710.660	738.400	754.600
Meldkamer Limburg	506.600	526.000	537.500
Veiligheidsregio Zuid-Limburg	258.980	270.100	276.000
Derden	11.260	11.500	11.900
Overige baten	-	-	-
Totaal opbrengsten	**1.487.500**	**1.546.000**	**1.580.000**
Lasten			
Personeel	170.340	195.400	203.100
Rentekosten	164.928	260.000	260.000
Huisvesting	617.841	852.900	873.500
Automatisering/verbindingen	58.270	169.700	173.800
Operationeel	-	-	-
Beheerskosten	28.894	68.000	69.600
Totaal Lasten	**1.040.274**	**1.546.000**	**1.580.000**
Resultaat	**447.226**	**-**	**-**

4 TOELICHTING BEGROTING 2024 MCC

Bij het opstellen van de begroting 2024 voor het MCC zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De vastgestelde begroting 2023 vormt de basis voor de begroting 2024.
- De bijdrage van de partners is gefixeerd op de bijdrage van 2023 en alleen geïndexeerd voor 2024.
- Bij de indexering van de bijdrage/aandeel van politie en partners in 2024 is een loonstijging van 3,9% en een materiele kostenstijging van 2,4% toegepast conform MEV/CEP-publicatie, sector overheid van het Centraal Planbureau.
- De bijdrage van de partners Brandweer, GHOR en gemeenten zijn samengevoegd als bijdrage van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL). Tevens is er een bijdrage van de Meldkamer Limburg(MKL) opgenomen conform voorgaande jaren.
- De bijdrage derden heeft betrekking op de bijdrage Burgernet.
- Voor de berekening van de kapitaallasten 2024 is uitgegaan van de begroting 2023 daar er in 2024 geen nieuwe kapitaallasten van (vervangings)investeringen worden verwacht.
- Bij de berekening van de afschrijvingskosten is uitgegaan van de Harmonisatie Afschrijvings-methodiek Politie (HAP).
- In de begroting 2024 is geen raming opgenomen voor onvoorziene uitgaven.

5 BIJLAGE

Overzicht van bijdragen per deelnemende gemeente 2024

Gemeente	Peildatum 2022 januari	Bijdrage per inwoner 0,229834
Beek (L.)	15.817	3.635
Beekdaelen	35.922	8.256
Brunssum	27.674	6.360
Eijsden-Margraten	25.857	5.943
Gulpen-Wittem	14.178	3.259
Heerlen	86.845	19.960
Kerkrade	45.324	10.417
Landgraaf	37.023	8.509
Maastricht	121.151	27.845
Meerssen	18.581	4.271
Simpelveld	10.425	2.396
Sittard-Geleen	91.719	21.080
Stein (L.)	24.803	5.701
Vaals	10.135	2.329
Valkenburg aan de Geul	16.167	3.716
Voerendaal	12.426	2.856
	594.047	**136.532**

Domein Bestuur

Bezoekadres:
Markt 33
Ambtenaar
K. Heijens
Telefoonnummer
14 045
Telefax
045-5676395
Zaaknummer

Veiligheidsregio Zuid-Limburg
t.a.v. Bestuur- en Directie Ondersteuning
Postbus 35
6269 ZG MARGRATEN

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
3-4-2023		23u0066355	31 mei 2023

Onderwerp
Zienswijze en reactie gem. Kerkrade begrotingen VRZL 2024 en MCC 2024

Bijlage(n)

Geachte heer/mevrouw,

Bij brief d.d. 3 april 2023 heeft u de raad van de gemeente Kerkrade verzocht om een zienswijze in te dienen ten aanzien de begroting 2024 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. De begroting 2024 van het MCC heeft u ter informatie aangeboden.

Hierbij delen wij u mee dat de raad van de gemeente Kerkrade tijdens haar vergadering van 31 mei 2023 besloten heeft om een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van begroting 2024 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Graag maken wij ook nog van de gelegenheid gebruik om een reactie op de begroting 2024 van het MCC. Wij delen u hierbij mee dat de raad van de gemeente Kerkrade tijdens haar vergadering van 31 mei 2023 heeft besloten om een positieve reactie af te geven ten aanzien van de begroting 2024 van het MCC.

Hoogachtend,

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Datum vergadering	Vergaderin	Nummer	Portefeuillehouder	Onderwerp	Deadline	Status	Datum reactie
6-2-2023	Cie AZM	2	Paas	BSGW harmonisatie	30-4-2023	Open	25-4-2023
6-2-2023	Cie AZM	1	Dassen-Housen	Stand van zaken Integraal veiligheidsplan	1-3-2024	Open	
17-11-2022	Raad-AZM	36	Dassen-Housen	Striktere afspraken over intergemeentelijke uitwisseling en inzet boa's domein I en II	31-12-2023	Tussenbericht	26-1-2023
10-11-2021	Raad-AZM	60	van Drunen	Aanpak Landgraaf vergoeden corona controles	31-12-2022	Afgedaan	28-2-2023
10-11-2021	Raad-AZM	59	Schlangen	Overlast Laurapark	31-12-2022	Afgedaan	28-2-2023
21-6-2021	Cie AZM	40		Onderwerpen voor evaluatie RvO	31-12-2023	Tussenbericht	12-1-2023
21-6-2021	Cie AZM	39		Alternatieven in de nota van toelichting	31-12-2023	Tussenbericht	12-1-2023
12-11-2020	Raad-AZM	20	Geers	vrijval middelen Transferium	31-12-2024	Tussenbericht	24-11-2021
12-11-2020	Raad-AZM	13	Dassen-Housen	voortgang aanpak 'goed communiceren'	31-7-2023	Tussenbericht	28-11-2022
27-5-2020	Raad-AZM	5	Roland	Subsidie centrum seksueel geweld		Afgedaan	29-3-2023

Raadsgriffie gemeente Kerkrade

concept BESLUITENLIJST
RAADSCOMMISSIE ALGEMENE ZAKEN EN MIDDELEN
15 mei 2023

nr.

Aanwezige raadsleden cie. AZM:
Mw. M.A.K.J. Laumann (voorzitter)
Dhr. Creusen, R.F.A.C. (VVD)
Mw. Fischer-Otten, A.M.J.N. (Ouderenpartij Kerkrade)
Dhr. Jongen, L.A. (PvdA)
Dhr. Meijer, M. (CDA)
Dhr. Otten, A.R.J (Hart voor Vrijheid)
Mw. Paul-Ubachs, C.E. (Burgerbelangen)
Dhr. Ritterbeeks, J.P.J. (Burgerbelangen)
Dhr. Rozema. J. (Ons Kerkrade)
Mw. Szalata-Thomas, C.J.A. (Lokaal Alternatief)
Dhr. Vleugels, H. (Ons Kerkrade)
Dhr. Wetzels, J.M. (Burgerbelangen)
Mw. Wevers, A.C. (SP)

Aanwezige niet-raadsleden cie. AZM:
Dhr. Boukar, M. (Ons Kerkrade)
Dhr. Caumon, M.C.H. (Burgerbelangen)
Dhr. Hanssen, J.L.P. (Burgerbelangen)
Dhr. Hölsgens, P.P.J. (CDA)
Dhr. Luurssen, M.A.A. (Lokaal Alternatief)
Dhr. Paffen, W.A.H.G. (PvdA)
Dhr. Pasmans, A.J.H. (Burgerbelangen)
Dhr. Piefer, J.A. (Ouderenpartij Kerkrade)
Mw. Puts, M.A.A. (Burgerbelangen)
Dhr. Schoen, E.W.B.P. (Burgerbelangen)
Mw. Willems-Pütz, W.M.C. (Hart voor Vrijheid)

Verder aanwezig:
Mevr. P. Dassen-Housen (burgemeester)
Dhr. J. Paas (wethouder)
Dhr. Lebens (BsGW)
Mevr. van Bergen (BsGW)
Mevr. Nous (BsGW)
Mevr. Poulissen (BsGW)
Mw. M. Houben-Stoffels (beleidsmedewerker Financiën)
Dhr. K. Heijens (beleidsmedewerker OOV)
Dhr. D. Franssen (griffier)

Afwezig:
Dhr. Charlier, M.H.A. (Lokaal Alternatief)
Dhr. Krasovec, N. (Ons Kerkrade)
Dhr. Horst ter, E. (SP)
Dhr. Noël, J.P.J. (Lokaal Alternatief)
Dhr. Scheeren, R.F.C. (VVD)

Naslagwerk op basis van de ondertiteling van de vergadering kunt u terugvinden via: https://kerkrade.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/edf5b3eb-86d1-455e-8f47-681babf6304a

1. Opening door de voorzitter

Afgemeld zijn dhr. Charlier, dhr. Krasovec, dhr. Noël en dhr. Scheeren.
Dhr. ter Horst stopt per direct als commissielid. De voorzitter dankt dhr. ter Horst voor zijn inzet.
Mevr. Wevers is aanwezig als vervanger namens de fractie SP.
Mevr. Szalata is aanwezig als vervanger namens de fractie Lokaal Alternatief.

De voorzitter opent de vergadering om 19.00 uur.

Het lootje voor de spreekvolgorde is 13, de spreekvolgorde start bij de fractie Hart voor Vrijheid.

2. Vragenuurtje

Er zijn geen vragen.

3. Spreektijd voor het publiek

Er is geen aanmelding voor de spreektijd voor publiek.

4. Vaststelling van de agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Vaststelling van de besluitenlijst van de commissie AZM van 13 maart 2023
De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

6. Harmonisatie BsGW
Namens de BsGW zijn de heer Lebens (directeur) en de dames van Bergen, Nous en Poulissen aanwezig. De BsGW geeft een presentatie over het project Harmonisatie BsGW en beantwoordt daarin ook de openstaande vragen van Ons Kerkrade.
Portefeuillehouder dhr. Paas beantwoordt de gestelde vragen met ambtelijke ondersteuning van mevr. Stoffels (afdeling financiën) en de BsGW.

Naar de raad: n.v.t.

Toezegging: -
Vragen: Hart voor Vrijheid: vraagt de griffie om de eerdere toelichting in de commissie AZM van de BsGW over o.a. de Woz waardebepaling nogmaals onder de aandacht van de commissie te brengen.

Antwoord: zie agendapunt 6 van de commissie AZM 14 juni 2022:
Agenda Kerkrade - Commissie Algemene Zaken en Middelen dinsdag 14 juni 2022 19:00 - 22:00 - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl)

7. Ontwerpbesluit zienswijze ontwerpbegroting BsGW
Portefeuillehouder Paas beantwoordt de gestelde vragen met ambtelijke ondersteuning van mevr. Stoffels en de BsGW.

Naar de raad: ja, als akkoordstuk

De commissie adviseert de raad het volgende besluit te nemen:

Een neutrale zienswijze af te geven zoals verwoord in het concept schrijven aan BsGW.

Toezegging: -
Vragen: -

8. Ontwerpbesluit ontwerpbegroting 2024 inclusief meerjarenraming 2025-2027 en begrotingswijziging 2023 Stadsregio Parkstad Limburg
Portefeuillehouders Paas en Dassen-Housen beantwoorden de gestelde vragen met ambtelijke ondersteuning van mevr. Stoffels.

Naar de raad: ja, als akkoordstuk

De commissie adviseert de raad het volgende besluit te nemen:

I. een neutrale zienswijze af te geven op de Ontwerpbegroting 204 en Meerjarenraming 2025-2027 alsook op de 1e Begrotingswijziging 2023 zoals verwoord in het concept schrijven aan de GR Parkstad;
II. kennis te nemen van de jaarrekening 2022.

Toezegging: -

Vragen: CDA: krijgt graag een toelichting op de beleidsvisies in bijlage 2 'Voortgangsrapportage mei 2023 uitvoering kerntaken Stadsregio Parkstad in het kader van strategische agenda'. Sommige velden in deze kolom zijn niet ingevuld, bijvoorbeeld onderdelen op het gebied van onderwijs. Wat is hier de verklaring voor / kan er uitleg over gegeven worden.

9. Ontwerpbesluit zienswijze jaarrekening Veiligheidsregio Zuid-Limburg/MCC

Portefeuillehouder Dassen-Housen beantwoordt de gestelde vragen met ambtelijke ondersteuning van dhr. Heijens.

Naar de raad: ja, als akkoordstuk.

De commissie adviseert de raad het volgende besluit te nemen:
Conform de bijgevoegde conceptbrief:
- een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de jaarstukken 2022 van de Veiligheidsregio Zuid- Limburg;
- een neutrale zienswijze af te geven ten aanzien van het voorstel tot resultaatbestemming, zoals dat wordt gedaan ten aanzien van de jaarstukken 2022 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg;
- een positieve reactie af te geven ten aanzien van de jaarstukken 2022 van het Meld- en Coördinatie Centrum; en
- een negatieve reactie af te geven ten aanzien van het voorstel tot resultaatbestemming, zoals dat wordt gedaan ten aanzien van het jaardocument 2022 van het Meld- en Coördinatiecentrum.

Toezegging: -
Vragen: Ons Kerkrade: in 2022 heeft het bevriezen van vacatures plaatsgevonden. Aan de ene kant zijn vacatures bevroren en aan de andere kant een hoge werkdruk door de vele taken. Kan een toelichting gegeven worden op het bevriezen van vacatures?
SP: krijgt graag een toelichting op de kostenbesparing van 400.000 euro door thuiswerk?

10. Ontwerpbesluit zienswijze begroting Veiligheidsregio Zuid-Limburg/MCC

Portefeuillehouder Dassen-Housen beantwoordt de gestelde vragen met ambtelijke ondersteuning van dhr. Heijens.

Naar de raad: ja, als akkoordstuk.

De commissie adviseert de raad het volgende besluit te nemen:

Conform de bijgevoegde conceptbrief:
- een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de begroting 2024 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg;
- een positieve reactie te geven ten aanzien van de begroting 2024 van het Meld- en Coördinatie Centrum.

Toezegging: -
Vragen: Ons Kerkrade: krijgt graag een toelichting op de brandweerzorg en veiligheid in de Limburgse grotten. Is er binnen de veiligheidsregio een specialistisch reddingsteam beschikbaar? Beschikt de brandweer over voldoende specialistische kennis om calamiteiten het hoofd te bieden? Wat heeft de brand in Kanne aan kennis opgeleverd zoals over rookontwikkeling en instortingsgevaar?

11 Lijst van toezeggingen

De lijst van toezeggingen wordt conform vastgesteld.

12. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

13. <u>Sluiting</u>

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering om 21:45 uur.